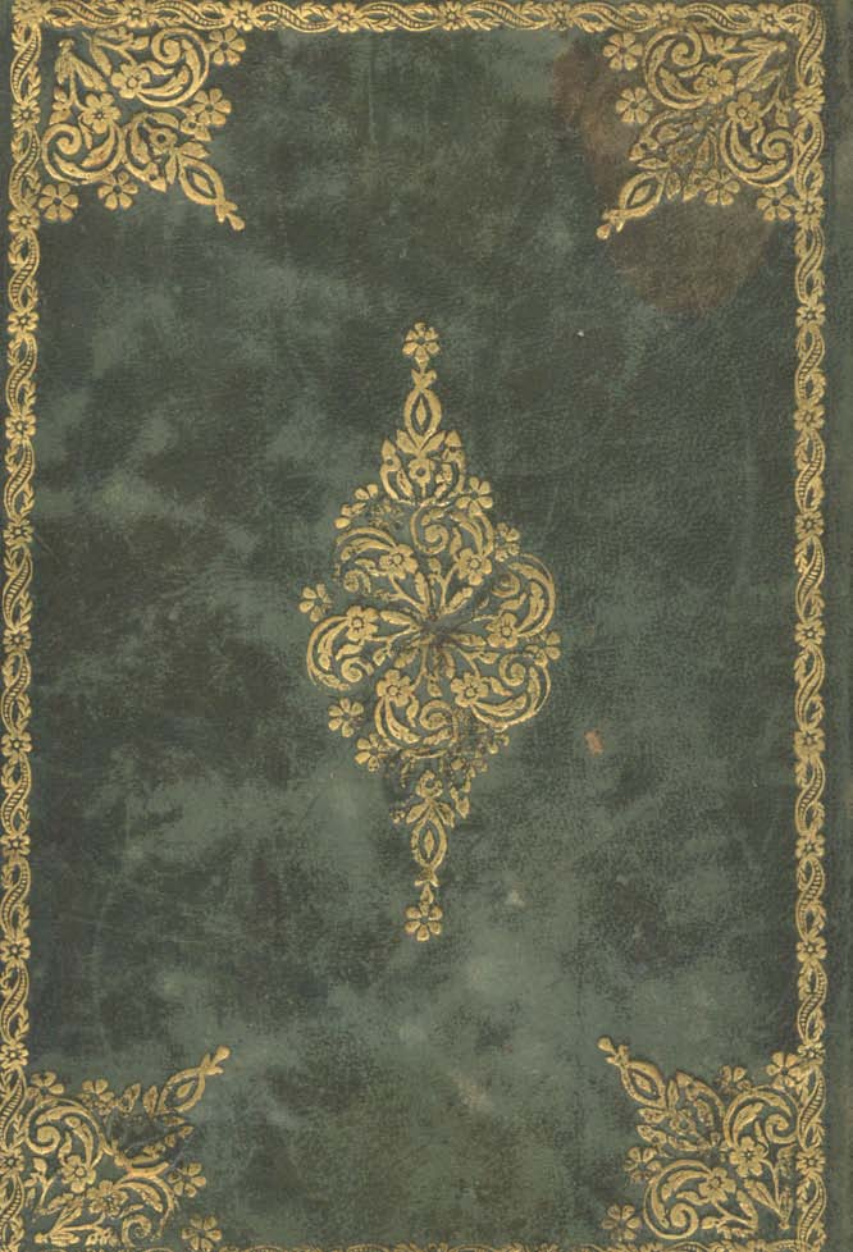

4889

2004

1165-Կ4

ԴՐ. ԿՈՄԻՏԱՍԻ Ե.Վ.
ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ը. ԱՐԱԿԱՆ

Հոգևոր երգոց սբ և ուղղա-
փառ եկեղեցւոյս Հայաստան
ներայց։

Յօրինեալ՝ի սբց Գարդմանչացն մե-
րոց, և՝ի սբց հնոցհալոցն, և յայլոց
սբ հարց և վարդապետաց։

Հրամանաւ ամենապատիւ և վեհափառ
Պատրիարգի մայրաքաղաքիս կոստանդ-
նուպօլսոյ՝ Տ՚ն կարապետի Ա.ից
Եպիսկոպոսի։

ՏՊԵՐԱԼ Ի ՀԻՐՍՏԻՆԱ

1828 ՅՕՐԹԱԳԻՒՂ ՃՄՀԷ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՊՕՂՈՍԻ ԱՐԱ-
ՊԵԱՆ ԱՊՈՒՀԵԽՑԻՈՑ։

Որ՝ շնորհաց հոգւոյն արբին, և ընդ ժամա-
նակս ժամանակս երգէցին զչանաչաւոր երգս
շարականաց։

Ա՛խ՝ տէր Յասահակ և տէր Մես-
րոպ՝ ասացին զսրբին եղանակաւորս
ձայնիւն, և զերիցս ձայն ստեղիս։
Ա՛խ՝ տէր Յասահակ՝ զմ ազատուն,
և զկարդն Ա՛ւետ շաբաթեան։
Ե՛ւ Ա՛ն տէր Մեսրոպ՝ զկարդն Պաշ
խարութեան։
Ե՛ւ Սէն Մովսէս քերթող՝ զերգա-
ցողն Ալրախաչերն, զկարգ Ծնն-
դեան և զՆիաոաման. զՏէն Ը առա
ջին, զՅարութե Հարցան, և զառաջին
պատարագն Հոգւոյ գալստեան. զմ Ար
գալուդ և զմ Երափոխման. և ըզ
Մեծացուցեքն։
Ե՛ւ Ի՛սկ՝ տէր զՆաւնին, զՅե՛ւորայն,
զՆազարեցին, զՅօհաննուն, զբրբոյն
Դրիգորի, զմ Արդարեին, և ըզ
Ա՛րդանանցն, զայս ամ՝ ունէք Ընդ
նիսյն տան, և ունէք Խորենացւոյն։
Ե՛ւ Ա՛ն տէր Մեսրոպ սիւնեցի առաջինն՝ որ
յաշակերտաց անուն տէց Թադեայ՝
Հայ,

ՄԵՍՐՈՊ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ГГС Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм.ССР
Ս. ՄԱՇՏՈՑԻ
им. А. Месропа
36907-66

ՀՅ Յովհաննէս Մկրտիչ՝ զՅովհաննէս Ոսկեբերան ։

ՀՇ Յովհան մանդակունին՝ զՅնակիզեան ։

ՀՉ Յովհաննէս Ա. Ձեթեցի ։

ՀՋ Յովհաննէս Գ. Օձնեցի ։

ՀՌ Յովհաննէս Ե. Իմաստասէր ։

ՀՍ Յովհաննէս Ը. Ոսկանեան ։

ՀՎ Յովհաննէս Ժ. Մանդակունի ։

ՀՏ Յովհաննէս Իմաստասէր՝ զՈւխխիմեանց Ընդ
ձիւնքն . և զՅարոյն ։

Ը Աբէն Իսահակ Ձորափորոյ՝ որ գնաց
ընդդէմ տաճկաց՝ զԱսչին, զԵկեղեց-
ցոյ , զՕ. կենդանագիրն անարատն ,
և զՏէր երկնից՝ ոչ զարդարեաց ։

Թ Սուրբն Յովհան ուձնեցի խմաստա-
սէրն՝ զկարդ Ա՛եծ ոսնկին ։

Ի Ստեփաննոս սիւնեցի երկրորդն՝
զԱրքուէ սբց՝ Խաչին . զոր ոմանք՝
Ստեփաննոսի մոկաց Նախի տան՝ որ
ապարանցի և Ս կոչի ։

ԺԱ Պետրոս գետադարձն՝ զՅանդըս-
տեան շարականն , զՄարտիրոսացն ,
և զբազումս ի Ս՛անկտեաց ։

ԺԲ Գրիգոր մադիստրոսն՝ զՕ. որս ըն
պատիերին . զոր ոչք՝ Իսահակայ Ձորա
փորեցւոյ տան ։

ԺԳ Յակոբ վարդապետն սանահնեցի՝
զՅանգիզեանական Ծոցոյ Տօրն՝ զոզոր-

յոր՝ զՅոյր անձառն, զերեսս լամբրօնացին, Ես
բայն ևս սուրբ է առացեալ։
քէն Հայցեմքն. և ըստ ամենայ զնոբ Յակո
նեմք զքեզն. զՆայեաց սիրովն, և զԻ
կանն, զԼուսափալ շնկանան, զՕրհ
զՆորոգօդն, զՅ անեղն, զԼարձա
տացն, զՆորահրաշն Ի արդանանց,
զԼանդեաձայն, և զՅոյր անձառն,
դարեվոյ Ես Հարցն. զԵրեշտակապե
սըն. զՅօհաննու Ես Հարցն. զՄար
կերան, և զՅոհաննէ ընկերու պատակել
կերան. զԱրդաւանէ ընկերու պատ
Հարցն. զՈզբոյ գալստեն Յորս պատ
ամ Ալլելուիէին, զՅաղնազարդ
նեկն, զՆրնտէացոյն, զՂազհացիկ
ձայնն Ի ազ օրհնութեբ, զՅօհանաս
Ես Աբն Ներսէս շնորհալի զԱ տա
կոնք, զՊայծառացան այսօրն։
կոչեցեալ զԼանդեանց Ես մանր
Ես Յօհաննէս վըդեան Ասրկաւագ
և զԱ Նեծահրաշն։
նորհալեան, զԱորհուրդն անձառն,
Ես Գրիգոր վկայասէր եղբայրն Շ ը
վեան Հանդաստեան։

տո՛ր չգիտե՛ր, դարձ պիտիս ձեզ հրաստակ։
Ա՛յդ ես լսել չե՞ս որ բերծո երեսս հէ,
Նայն տա հաճել, է բանեղէնս օգտիլ էէ,
Ալ է դատաս օգնականս աւօթ էէ,
կերա Գրիգորի վկայասիրին մեծի։
կոսի Գարգմանչի տան, որ էր աշա՛
բևեալ գերարփինն. զոր ոմանք Աիրա՛
Եդ Աիրակոս վրդովան եղնկացի՝ զՆ՛
Ե՛ւ արշաւեալն և զ Երինք ամն ար
զե՛ւ Ե՛ւ զիաւոս վերջինն։
ն, երբեմն Աիր զայս անձաւն, զՆ՛յօր
Եդ Յօհաննէս վրդովան պատ՛ զանձն
որդիքն։
Նա Յակօբ կայեցին՝ զՆ՛րդեցի՛ք
նատաբ երրորդութեանն։
ցին, և պաբ Արդսի օգնական՝ զՆ՛մ
մանքաց օգնութին՝ զԱրք զարդարե
մանն, զՆ՛յանահման ծովէն, զԱ՛արդ
Ա արդան վրդովա մեծն՝ զԱր նախ
զԱ՛ստուածդ խորհուրդ։
Եդ Աստուածդ վրդովան տարօնեցի
արդարութեն աբեղ Յօհաննու մկրտչին։
Եդ Գրիգոր սկեւռացին՝ զՆ՛բեդինն
բարձմանն և զԱ՛ստուանցն։
յարեաւն, զՆ՛որդեաց կղզեաքն, զՆ՛յա

Եւ նահապետն սերն իւր ի
Հանուր ծընօղն փրկչին Հան
«Այծեմ» ասէ՝ «ի սուտ և յայլ»։

ДРЪ КУЮМДЖИЯНЪ В.П.

Ա

ՐԳՈՒԹԻՒՆ

ոդիւք սիոնի՛ երդ նոր ի՛ւր
ծնընդեան մեր ըն՝ քանզի
որ ծրնաւ զանժամանակին ի՛ւր
հօրէ ծրնեալն այսօր ծրնաւ յամուլ
արգանդէ՝ ուր ծրնունդքն տիւտղին
մեզ ընդ մայրն լուսոյ։ Ընծայեմ ի՛ւր
ոդիւք մարդկան այսօր ծնընդեամբ
սրբուհւոյ կուսին՝ քանզի որ տարաւ
զանառանելին յարդանդ անաբծութեան

Ա՛ման ընդունելութեան արեղ Լիճածնին ի ծնողաց
եւ ուսոց ի յովհիւոյ ե յանուշէ։

Վա՜յ որ գահ՝ինքն օրինականքըն յո՜ր
սինա՝ լ՛ցեալ լուսո՜վն անմատոյց • փա՛ռ
զոր եռես մո՜վսէս զօրինակ կուսին՝ ի՜
մարիամ յոր վառեցաւ հո՜ւրն աճապին՝
Ո՜յսօր բովեաւ յա՜ննայէ մորենին
ամուլն ա՜ննա աւետեաց զո՜ւարթնոյն՝
Ո՞ւրախութի՛ աշխարհի ծընաւ զմա՜րիամ
այսօր բղխեաց յորմա՜տոյն յեսայեայ • տո՛ւ

Ո՜յսօր լո՜ւյսս խո՜տոտումն ոյ աս՛նո՜ր
հատեսան ի՛ զաւակի՛ նոցին օրհնի՛ր տա՛ր
աղանդ՝ • զի յարմատոյ նո՛ցին բղխեաց
կոյսըն սբ՝ որ ծընաւ ը՛զ բանըն բա՛ր
ձօղ մեղա՛ց նախահօրն • փառ՛ք տացո՛ւք
տո՛ւծո՛ւին մե՛զ զօրհնեաւ՛ն ի՛ կանայս •
Ո՞յսօր բո՛ւսաւ յա՛ննայէ մորենին
մարիամ յոր վառեցաւ հո՛ւրն աճապին՝
զոր եռես մո՛վսէս զօրինակ կուսին՝ ի՛
սինա՝ լ՛ցեալ լուսո՛վն անմատոյց • փա՛ռ
Ո՞յսօր գահ՝ինքն օրինականքըն յո՛ր

մայ եամ՛ր ըղձեօ՛ւրն վիմա՛ծին · ը՛զ։
ցե՛ր մարգարէին՝ · այսօր զաւա՛կ յովակի
ո՛ր զօրինակ մարիամու՝ հոգե՛դ ցո՛ւ
մօրե ը՛զմայրըն քո պարգեւե՛ցեր · ը՛զ։
աչ՛յօր հրաշի՛ւք հօ՛ր միածի՛ն յամո՛ւ
ծնընդեանն ըս եայեա՛յ քո՛ ի՛ հուսկն՛ ։
հա՛րցըն մերոյ ։ ՈՒ՛ր ի՛ լռու՛մն անձառ
յանմա՛յէ՝ · ը՛զքե՛զ բարեբանեմք աւ՛ղ
հայր ե՛րկնաւո՛ր տալո՛վ ը՛զ կոյս ի՛
շակուի՛ մարգարէին՝ · կա՛տարեցե՛ր
ՈՒ՛ր զնախադրեա՛լն յառաջա՛գոյն գոյ
բա՛՛հի՞ վանն անձանց մերոց ։

ջեա՛լն ի՛ յերինէ՝ · բարեխօսեա՛ սըր
ի՛ ժամու պա՛տուղ գՅայրն կե՛նաց զե
կեա՛ւ տէրու՛հի՝ · որ եառա՛ր մա՛րդկան
յարմատո՛ւն յեսսեայ ծառ կե՛նաց ծաղ
Ո՛՛յօր ծը՛նաւ մա՛յրն ամո՛ւլ ըզքեզ
աշխարհի՛ աղբի՛ւրն խմաստից՝ · փառ ։
հոսեաց ա՛՛ձիւնն կենաց և բըղխեաց
ընդո՛՛նիւ ը՛զցո՛ղն երկնային՝ · յորմէ
վակիմ և ա՛՛ննա եառա՛ն մեզ ը՛զ գեղմն

ի՛ քէն ծնընդեամբդ որդին յերկինս՝ ։
Ա՛ր բարձրացոյց զանկեալ բնա՛ւթիւն
ընկէց զամբարտաւանըն յաթոռոյ ։ եր ։
հօր միածնին ։ որ առ՛ի քէն մարմնով
Ո՛զախին՝ և մայր կենդանց աջոյն ծընօղ
ազինք այսօր ը՛զ ծնեա՛լդ ի՛ յա՛ննոյճ ։
իմաստո՛ւսըը նոցին ։ երանեն ա՛զգ և
և յակոբայ ։ պարգեւեցա՛ր ի՛ քոյ կոյս մա՛յր
Ա՛ծխապետացն աբրահա՛մու ի սա՛հակայ
ծնողն բա՛նին ։ բարձր ։
յովակիմա՛յ և ա՛ննայի՝ ծնողա՛ց ընդ՝
խըմբօ՛ղք ծնընդեան կուսին ։ ընդ
Վկա՛նանա՛ք և ժողո՛վուրդք ոտնա՛
մաքո՛ւր ծընօղ քոյն փեսայի՛ ։ բար ։
նըն սիոնի՛ ։ քանզի ծընա՛ւ ի՛ յաննոյճ
ըզ ծնօղ բանին ա՛ն այ՛ ։ բարձր ։
Ա՛ւրհնացի՛ր եկեղեցի դուստրը վերի
որ բա՛զմադոյն օրինակօք՝ գուշա՛կե՛
նըդ չին՝ հանդիսարա՛ն տեսանողացն ։
նա՛ յաւիտեա՛ն ։ Օ՛ ո՛ւրախացի՛ր սիոն
Ը՛զախը օրհնեցէ՛ք՝ բարձր ա՛րարէ՛ք ըզ

Ո՞յսօր առաջդ եւ լուսին՝ ընդ արեգ
սրտակեցին. զերկրաբարբեցան առելով յաւ։
Ո՞յսօր վերին նըման սիոն դուշդ եւ զերկրիս
գեղեցիկ յաւիտեան ծնընդեան սրբուհոյն։
Ո՞յսօր ցընծան երկնայինքն՝ եւ պարտ
առել ի բարձունս. երդեւ ն զերկրիս հո
Ո՞յսօր ցընծան երկնայինքն՝ եւ պարտ
բանիւ ն զծընդիչն ասել՝ մաղ։
ամէն ծնողաց նորին եւս ըզ մայր
զարդա նդ մօր քո փառակիցին՝ այսօր
Ո՞ր մաքրեցեր հոգիդ նբ՝ ըզսիրտ եւ
մեզ նախաստեղծին ադամայ. մաղ։
ծընանր մարմնով և բարձեր նովաս ըզ
որդիդ այսօր զևօյսըն մարիամ. յորմէ
Ո՞ր ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրինաց՝
մաղթանօք սրբոյ՝ ետր մեզ ողորմեա։
կայսըն նբ՝ ըզծնօղ որդւոյդ միածնի՝
և եւս բնաւ թեռ այսօր պարդեւ ըզ
կան հայր երկնաւոր ըստ մարդարէին՝
Ո՞ր ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդ՝

ԵՒ

ծատնանն ելոյծ ունայն՝ . երա ։

ը՛զ կարօտեալքս էլոյց հայիւ՝ և զմե

ցոյն · և վառարա՛ն աճապա՛ն բո՛ղ
նը կո՛յս · և վառարա՛ն աճապա՛ն բո՛ղ

Ա՞մպ թեթև յերկրայի՛ն ցանկութեց
եառաբ լուհայ սո՛վեալ բնութեա՛ · վայ ։
ուանց սերման ծընաւր · որով զկենացն
մեղաց · որ ըղձա՛յան երկնային ա՛ր
տիրուհի և անդաստան մաքուր ի փշից
քո՛ ծնընդեա՛ն ։ Ա՛ռ նաւա՛ր երկիր
որոյ օրհնաբանե՛ք ըղ քե՛զ յաւուր
ձաշակեա՛լ անմահացան յօտառ · վասն
պըտուղ մարդկան · զորոյ զմարմինըն
զծաղիկ · և եառ՛՛՛ր ի՛ ժամու զորդին
կոյս · որ ըղ հայրածի՛նըն բըղխեցեր

Ա՛ռ կենա՛ց սընկեա՛լ յաւդին նը
բանին եղբե՛ն ըզխաւս ի՛ բարձունս ։
Ա՛յսօր գո՛նդք անաբեւցին և պարըզք
նախատեսացն · յաւո՛ր ծնը՛նդեան մեր
խընդա՛ն ծնընդեամբ սիրտ՛՛՛ւ ։
Ա՛յսօր ծերըն օրինականք մանկամբք
նորոյ սիոնի · երիտասարդք և կո՛ւսանք
հօրէ՛ յաւո՛ր ծնընդեն լո՛ւսոյ մե՛ր ։
Ա՛յսօր ծերըն օրինականք մանկամբք
ուանց սերման ծընաւր · որով զկենացն
մեղաց · որ ըղձա՛՛՛յան երկնային ա՛ր
տիրուհի և անդաստան մաքուր ի փշից
քո՛ ծնընդեա՛ն ։ Ա՛ռ նաւա՛ր երկիր
որոյ օրհնաբանե՛ք ըղ քե՛զ յաւուր
ձաշակեա՛լ անմահացան յօտառ · վասն
պըտուղ մարդկան · զորոյ զմարմինըն
զծաղիկ · և եառ՛՛՛ր ի՛ ժամու զորդին
կոյս · որ ըղ հայրածի՛նըն բըղխեցեր

զմարմնաւորն ուրուհին։

դեռ երդում. որ մաքրագործեա՛ք զձեր
ուրուհի վկուին բարեբանեցէ՛ք զհո՛ր
մեր բանի՛ն ծնողի. ըղ փառակի՛ց
թահնասից. յաւուր ծնընդեա՛ն ն
հոգւոյն լուսազարդեա՛լ ա՛զգէ հե՛
նանէ. յոր։ (Յառաւաթուէ շնորհաց
ցաւ ա՛ռնուլ մարմի՛ն ա՛նսեռնի՝ ի
ւոյն. գովեցէ՛ք զոլ մի՛ածինն որ հաձե
յաւ ծնընդեա՛ն մե՛ր անառա՛ռել
ա՛նարատի՛ փրկութե՛ւ ժողովուրդք
յա՛ռաջ նախանձ։ Ա՛րեւամբ գառնին
բա՛ւ հուսկ կո՛սին. յոր օրհնեցա՛ք
եր՛կնաւոր յաւի՛ր ծնընդեա՛ն սէր
հո՛գւովն ա՛ստուծոյ. օրհնեցէ՛ք զՀայրն
ա՛ւազանաւն. շնո՛րհաւոր լրեա՛լ
զի՛ սիօն ծը՛նեալ մանկո՛ւ՛նդ ա՛ր
նո՛ր բոյսք. վան որմ։

բնութեա՛նս բուսան արդարութեան
րևեցէ՛ք ի՛ բանա՛կան երկիր. որով
ցոյն. որ ըզցո՛՛ղն հայրաբուղխ անձ

Ա՛ր նախիմաց խմաստութեամբ անօր-
ինեցեր զհոգիդ սբ եկեղե-
ցւոյ · խորհուրդն ահռելի հիմունա
հաստատութեան ըզդասս արդարոց ·
աղաչանօք սուրբ խընայեա՛ մեզ ։

Ա՛ր զօրհնութի՛ւ նախատեղծիցն ածա-
զոյդ արուաց ևւ իգաց · պայծառացեալ
վայելչապէ՛ս ծաղկեցո՛ւցեր այսօր ի՛
յովակիմ և՛ ի յաննա · աղաչանօք ։

Ա՛ր ըզհոստո՛ւմն աբրահամու նահատե-
ւոր ընտրեցեր · քահանայական
և թագաւորակա՛ն գահազանացըն՝ միա-
ցեալ ցեղ ցո՛ւցեր այսօր ի՛ յաննայէ · աղ ։

Ա՛նուկի՛զբն ածո՝ անձառելի՛ անբաւ
զօրութի՛ւն · որ յիակի՛զբանց յաւիտենից
խնամարկեցեր զմ՛րդիս ադամայ · զերա-
գն այսօր շնո՛րհիւ փայլեալ ցո՛ւցեր
ծը՛նող նոցա՝ զմայր միածնի՛դ քո՛
ընտրելո՛յ · աղա ։ Ա՛ր յանէից բանիւ

Ա՛ը
դարտ զօրինակեալքն մարիամ. օծեց
անճառելի խոնարհութե՛ն ի յօդ հան-
մարթեամբ՝ յարմարեցեր տեղի իշման
դարեին. այսօր գէր թուխք ևս ողո՛ր-
յայտնեալ ի պակուցո՛ւմըն նոբ մար-
հին ա՛ծային հաղորդ ևս շարժմա՛մբ
Ա՛ը ի լերի՛նըն քորեբայ փայլատակեալ
աստուա՛ծ հա՛յոցըն ը մերոց.
ըմ զսո՛ւրբըն մարիամ. օրհնեալ տէր
դեամբ ի յաննայէ ակնա՛ռ փե՛ղց յերկ-
հրաշափառ պարգեւո՛ղք ցո՛ւցեր ծնող-
հանդէ՛ս բա՛նդ ա՛սարեա՛ծ. այսօր
Ա՛ը ի վերա՛յ քերովբէի՛ նըստեալ
անմահո՛ւթեան. աղաչէ.
Ոմանք ընդ
Ղ

Ղ

Ղ

լոյս յարդուցան օրինաց . անդադար
բոհէին՝ ի փառս ի քն ծագեաց մեզ
զերարձատար . այսօր մարիամ սէր
Ա՛ռաւօտ խաղաղութեամբ եւ արուսեակ կ
եաին այսօր ի յայնմանէ . բարձր ։
երկանցն ուաչէն՝ զմայրըն կենաց ծընո
նաբանեաց տի բոհէին . ըզ լուծիչ
գարեին ու յերջանիկ աւազերցին օրհ
ըզընտրեա՛լ ։ բարձր ։ Ա՛ր ի դասուց մար
բնութենէ զմայրն այ բանին ի վեր քան
բոհէին . ըզ ծընեալն այսօր օրինօք
զծրաց հոգեղինաց երդաբանի՛ սրբ
քո՛ր բանին ըզ միշտ կոյս ։ Ա՛ր ի
լարին՝ ք ըզծընեալն այսօր ըզմայր մա
ա ամ. օրհ ։ Ա՛զա՛ր օրհնեցէք բարձր ա
կարան աճուրդ՝ քո՛ տեր կոյսին մարի
սատուածակ ս յայտնեաւ ցուցաք՝ բնա
ու՛ր նըմ քուա բարձրեալ . այսօր
շա՛ր ու քաղաք շինեաւ բարձո՛ր ա
ցեր զանօրէնութենէ քո՛ ըզտեղի . տա
Ա՛ր ի կանո՛ւխ ժամանակաց ստորագրե

36 907 - 06

Թուսեակ անմայր Ծընունդ հօր ի՛ հօր
ԴեղմըՔէ՛ . աղօ ։ Յառաջ քան զ՚ե-
ժամանակաւ մայր ի՛ մօրէ՝ անՁառ մայր
Կ՚ էա՛ կան՝ . այօր սրբըբեցիր յորովայնէդ
Հ՚ ուժամանակ Ծոցոյ Ծընունդ հօր
սորա ողորմեա՛ մեզ աստուա՛ծ ։

քո՛ զիշա կոյսը՛ն մարիամ . աղօԹիւ-
նայ յայտնել Թագուհման աՃուՔեա՛ն
զի՛ նայ . այօր Տա՛ ՃեկցաՔ ի՛ Տողէդի՛ն
Ա՛ ՀաՃաւելիդ աՃ անպընական՝ ն ի՛ Տրէ՛ն
դի աստուՃոյ՝ . անդա ։

ի՛ ԾնողուՔ քո կուժեցեա՛ միաՃի՛ն ու՛ր
միաՃին Ծընունդ յայտնեալ Ծնողայ
. այօր մարիամ լուսալիցեա՛ն
ը՛ նկալ՝ . այօր մարիամ լուսալիցեա՛ն
ցիչ և տաղաւար ա՛Բրահամեա՛ն ու՛ՃՃ
տուՃոյ՝ . անդա ։ Ցայտնակ ապրեցու-
լուսի քո Տրաւէրեա՛լ քա՛ ո՛րդի ա՛ն-
Տրաշագեղ Ծնեալ ի յանապէ՛ ի՛ մոյ
լուսի՛ լ ի՛մ՚ նալի՛ն . այօր մարիամ
ցուցանե՛ՔՔ ։ Ա՛ . բայնա ԱՃոյին ևա
երկով տաՔՃ ը՛ զՔի՛ զ լուի՛ շա մա՛ Ծա՛

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ
ՀԱՄԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
Մ. ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՆՎԱՆ

Եկեղեցւոյ ՚ԺԴ. դի օրն։

Լո՛ւր զպէտս կարեաց Հայաստանեայց
կիմայ և աննայիլ ։ աղօթիւք սուրբ
թէ աւուր լըմնան ա՛ըտախուն յոմն
նալի Տոմի ՚ըզ ամառօրեայ՝ ՚ի ցընծու
ըմ՛ՀՆ աշխարհի և ՀաւատացՀի իմն
Հաշրատեաւ ՚ԺԴ՚ն՝ դի օրինեա ։
ուսոյ զաւատան իշխանութեան մերոյ
սեալ ժամ՛ ՚ծ ։ ընդհատարդ պայճա՛
յեսսեոյ բըՀդման գաւազա՛նի Տա
Տոմի Տօր և՛որդւոյ ՚ի յարմատոյն
Ըղբարս կենայ և փըրկութեան մերոյ՝
յուր ըՀքեզ տէր այժմ և յա՛ւիտեան ։
Նուիրեալ մերոյ Թէոդորի ՚ԺՄՆ՚ն՝ դի օրինեա
դաւԹի Թէոդորի ՚ծ ։ նորոգեա՛ զկենդա
դանԹի ծն՛ընդեան մա՛րիամայ ։ զբաւեր
դա՛նարար ։ ՚ի ընդհատաշխ աւուր մե
ա՛ամարտ՝ ՚ա՛ծ Տոմիդ կե՛ն
տո՛ւԹի՝ մայր անարատ անՀայր ծնընդ
յերկինս՝ ։ այսօր ը՛նուրեցեր Ըմա՛ղ
ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

օրհնութեամբ եղ։

աւուրց դարուցս անցաւորաց՝
յուսոյ հաստատութեանն զուգաթիւ
եօթնապիկն շնորհացն՝ խարիսխ
ապաստանեալ՝ ընդունայրն
ականի կենաց մարդկանն մարիամ
Աղբարեկից հանդիսատան և գրա-
լսելոյ՝ օրհնութեամբ եղ։

խորհրդաւոր խարանն բանին հօր բարձ
ծին՝ տապանակ կըռակիւ սափոր ոսկի
քերովբէից սիրամարգը ապաստաճա-
Ա՛հագոյն սերովբէից և քաղմաչեայ
շատակ ծնընդեան քո՝ ի մօրէն։
ցիւք տիեզերաց՝ այսօր ասէնն ըզ յի-
բատեսակ՝ օրհնութիւն երդով եկեղե-
քեւ՝ և ընդ ոտիւք զընտրեցեալն աստուա-
ցեալ այսօր զարեգակնն արիեալ ըզ
Ի՞նչ լի՞նան ձեզ մեծ Տարան ըզգե-
բանիւք քաղցրեցան՞ սրբոյհին։

Ասան Ալեքսայ Ալճածկին։

Ալ
ուրհատրդն անձատ ճաճկիէլն յաչ
գաց և յան[ն]ուեանց՝ · յայնանեցաւ
լիմամ մը հրեշտակապետին այսօր
առ կոյսը Ն մարիամ՝ · զոր առ տէր
ունիմք բարեխօս վասն անձանց
մերոց։ Ալ ժամանակն առ ի հօրէ՝
և անմարմին ծոցածիւն ծընանիլ ·
այսօր աւետեաց գաբրիէլ հրեշ մարիամ
զգենուլ ի սրբոյ կուսէն՝ · զոր ։
Ալ նահանջելն ի համայնից՝ բովանդակիչ
բնութեանց ընկերից՝ · պարագրի այ՜
սօր մարդասէր թագաւոր յիրմայնիկ անա՜
րատ կուսին՝ · զոր առ տէր ունիմք ։
Ալ ներուզիք վաստացն հօր նիկարա՜
դիր ա՛նչեզպէս՝ · ի ծառայական Ն ձե՜
խառարհի պատկեր ի յարդանդ հո՜գ
ւոյ մերոյ։ զոր ։ Ալ նահանջն
յեսուէ՝ առ հանեալեացս ի սգոյ։ ի վեր

անիծից երկանց լուծեր ըզ դատաստ֊
նահատրեալ՝ ։ զոր ։ Ա՛ր զնախամօրն
նի՛ կ կուսին՝ հօր զօրութիւնն հովա֊
խորհրդոյ՝ ։ ի՛ քէն մոքրելոյ երջա֊
անձառից ի՛ քէն յայտնեալ ծա՛ծկեալ
ի՛ սրբոյ կուսէն՝ ։ զոր ։ Ա՛ր ի լուսա֊
ըմբռնիչ զենաբար՝ լինել անհայր
ըմբռնիչ եկիր կատարել՝ ։ անմայր ի հօ֊
երկնաւոր ։ զոր առաքեց ո՛ւնկնիմիք բա֊
բոհօս վասն անձանց մերոց ։
եղանիկ մարմին ի՛ սուրբ կուսէն հայր
կութի՛ ան՛ երբայ՝ ։ անել էութեամբ
Ա՛ր առաքեցեր զմիածինդ ի՛ փրկ֊
բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց ։
ի՛ քեզ զօրէնս ողջունի՝ ։ ա՛ռ նա միշտ
նա՛ եր ա՛ւետաւք կերցեր զօրօղն
բերկրեա՛լ կոյս մարիա՛մ ։ զոր ողջու֊
Ա՛բրահամի տըրտմեցեալ բնա՛ւթեան
յորովայնի սրբուհւոյ կուսին՝ ։ զոր ։
ի՛ վեր քան ըզ բա՛ն սահմանի՛ այսօր՝

բան[ի]ն հօր ի յարդանդ կուսին, ։ Ի կայք փըրկութ[ե]ան կենա՛րար իջմամբ
բարձր ա՛րարչ[ի] ըզ նա՛ յատեան ։ Ա՛ռաջի օրինեցէք զ
սուրբքն ։ օրհնեա՛ ։ Ի՛ զտեր օրհնեցէ՛ք մաքրասարդեա՛լ ը[զ] բնակա՛րան ն[ո]ր
զանօրէ՛ն նո[ր]թեան քո՛մ է՛մ[ի]ցին ։ քընին հո՛գիդ անեղ և հայմա՛գոյ ։
գոյն ։ օրհ ։ Ի՛ ը[զ]հո՛ւմն անձա՛ռ և անդ
դա՛ղստեան առաքե՛ցեր յա՛ռաջ քո
զօրութ[ե]ա՛ վե՛րնացն նախընթաց քոմ
կէց բա՛նդ ա՛ստըւած ։ ը[զ]ադամապե՛տ
ս[ր]ց ։ Ա՛[յ] ի հօրէ՛ անմեկնելի անեղա
սէն ։ օրհնեա՛ ա՛ր ա՛րձ հա՛ ըզբն ըմե
կու[թ]եան մե՛ր[ոյ] սի՛ր[ե]ան առաքեցեր
ը[զ] միածինըդ մարմնանա՛լ ի սրբո՛յ կու
անըսի՛ր[ե]ն և՛ նպատակաւ ։ ի՛ փըր
կու[թ]եան մե՛ր[ոյ] սի՛ր[ե]ան առաքեցեր
Ա՛[յ] ի կոյս ան[ե]ղ ես յեսու[թ]եան հայր
վանն անձա՛ռ[ոյ] մե՛ր[ոյ] ։

ա՛ր ի՛քէն ։ ա՛ռ նա միշտ բարե՛խօսեա
ծը՛նո՛ւնդ ա՛նախտաբա՛ր ծնանե՛լո՛վ
կո՛նէք ։ որ ը[զ] սըրտմակա՛ն սահմանեա՛ց

յեր առ բանին քո խորան սրբութեդ։
բի՞ց նոցա՝ աւետաբեր այսօր առաքե՞
հայր անբծախիզձն՝ ըզ զօրապե՞տ խըր-
Այլ յանէից անմարմնական զօրաց էակ
թեա եառնր ի յարբուսին՝ ըզ։
կենդանութեդ՝ զոր ծարաւելոյ բնու-
Աւրախ լեր աղբիւր կընքեհալ Ջրոյն
բայց տէր ա՛ծ իսրայէլի՝ ըզգբեզ։
ուրն փակեհալ ընդ որ ո՛չ ոք մըտեալ՝
։ Աւրախ լեր դո՛ռ
մե ծացո՛ցանեմք։ Աւրախ լեր դո՛ռ
ծաղիկ եկեղն տր՝ ըզ զբեզ օրհնութիք
զև ի տաճարիդ մաքրեցեալոյ յանկար
։ Աւրախ լեր մարիամ տուրբ ա՛ծած ին՝
երդով օրհ։
ղաց ։ վնորոգօղ բնո՛ւթեանս
նորոգեալք եղեք ի հնութենէ մե՛
երդո՛վ ըզ տէր օրհ։ Այլ վերըստի՛ն
պէ՛ս ծնանելով յանապական կուսէն՝
դեան նախամօրն ելո՛յծ ։ ա՛ նսեբիա՛
տէր օրհ։ Այլ զանէծս երկա՛նց ծնըն-
ընդ երկնայնո՛ց դասուցն ե՛րգով ըզ

փոր

ցեր խա՞ւարելոյ։ Աւրախ լեր սա՝
նաց լուսոյ՝ ի՛ քեզ տանելոյ ծագե՞
աշտանակ՝ · որ զարարչականն եղակա՞
ի՛ քո ընկալար մաքրական որովայնէ ։
նելէն երկնից և հրեղինաց դասուցն՝
հադոյն քրովբէ՛ հոլեղէնն՝ · որ զանատ՞
յո՛րովայնէ ։ Աւրախ լեր երկնի՛ն վե՞
դեն ի՛ քո՛յ յանձն առնու բընակիլ
զե ի՛ հայրական ծոցոյ անմեկնելի որ՞
Աւրախ լեր մարիամ կոյս անապական՝ ։

քա՛մ էմ կդկին՝ · աղաչա ։

Հովանացեալ ընբ՛յ կուսին՝ ի բնակու՞
զք՝ · այսօր ի՛ գլո՛ւխս գրելոյ նոցին
տուք՝ խօսեալ յօրէ՛նս սեռականո՞
ձրուհանի՛ · աղա ։ Աւր ի տուե՛ր ձկնար
ձարի բազմիլ փառաց՝ մաքրազա՛րդեալ
զա՞նկարթեայ հա՛ձեցա՛ր այսօր տա՞
մեալ լո՛յս քա՛ն զարե՛ւ յառաջ՝ · ի՛ տր՞
ւա՛ծ ։ Աւր ի՛ կա՛ռս քերովբէից բա՛ր
աղաչանաք սո՛րա ողորմեա՛ մեզ ամէն՞

Կեն՝ շէշ կ

շնջաւ կրկին ըսոյ՝ . վասն որոյ ։

կրեցեր՝ . որով բնութեանս կիզեալ

Հայր իմ՝ եթէ հնար է՝ անկիզլի՛ր . որ զանշէջ

մեծաց՝ցուցաներ մեզ ։ Նախական տա՛

ցեր՝ . վայ ա՛մենեքեան ըզ քեզ միշտ

եւ նըմ՛տելոցս ի՛ խաւարի լո՛յս ծագե՛

ր՝ ա՛րեւելք արեգականն ա՛րդարութե՛ն .

վայրապիկ ա՛րփւոյն կե՛նաց . որ եղե՛

՚՚ատո՛ւծածին խորա՛ն լուսոյ՝ ա՛ն՛

երգե՛ն ըզ փա՛ռս ի բարձունս ։

Համախմբեալ վերնոյն ա՛րդիք սիոնի

Տարնայեալ՝ . քանզի յղայեալն ի քէն

՚՚երբա՛ս լեր դա՛ստուր լուսոյ մայր ան՛

ընդ-դորձ-ոյ Տա՛ւատոյ պըղտաբերեալ ։

կիր Տէ՛ղեր զանձրև կենաց . ա՛րդ-իւնս

դեղմն խմնալի՛ . ո՛ր ի բանական եր՛

՚՚երբա՛ս լեր ա՛մպ թեթեւ խարայելի ։ ՚՚երբա՛ս լեր ա՛մպ թեթեւ

նաց՝ նո՛րոյս պարդեւեալ կե՛րակուր

ի վերի՛ստ իջեալ ըզ մանանայն կե՛

ցեր՝ . վայ ա՛մենեքեան ըզ քեզ միշտ

մեծա՛ցուցանե՛մք ։ ՚՚նախական տա՛

Հա՛ր և ա՛մբեռնի՛ անկիզլի՛ր . որ զանշէ՛

՚՚ա՛ջ Տո՛ւր աճուրդեն ի՛ քեզ տարեալ

կրեցեր՝ . որով բնութեանս կիզեալ

շնջաւ կրկին ըսոյ՝ . վասն որոյ ։

Ա՜խ, ես դու եմ, իմ հոգի, ես դու եմ,
Որ ամեն ինչ ես ինձ համար ես դու եմ,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես տալիս,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես առնում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես ասում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես լսում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես տեսնում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես զգում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես հասկանում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես ներում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես սիրում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես ուզում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես ուրախացնում,
Ես դու եմ, որ ինձ ամեն ինչ ես տանջ

Ողջոյնք եւ խրատք (Բ)

Ո՞վ որ խոյլ սրբութեան՝ գաւթին մէջ աւետեաց, ոչ քարոզեացն ըզգալ ասուածոյ ազգային ան՝ ի յերկնից։ Ողջոյն ընդ քեզ մարիամ՝ ի քեզ ե՛կ հնդին եկեսցէ՝ և զծրութիւն բարձրեալ ուսոյցն՝ ի վերայ քո հովանասցի։ Ո՞ր ծնանելոցն է՝ ի քէն՝ խորհիլ առաջնորդ՝ և ըստ հանուր քարոզել ասոյ հրաշ հրաշ ամենայն բանն։ Ո՞րպես լեր բերկրեալ ամենաբ կոյս՝ որ ծընար աշխարհի զարդարութիւն արեգական՝ ոչ լուսաւորեաց զազգս որդւոց մարդկան։ Ո՞րպես լեր բերկրեալ՝ որ ծընար աշխարհի զՔաւթաւորն կենդանի՝ որ ծընար աշխարհի զարդարութիւն արեգական՝ ոչ լուսաւորեաց զազգս որդւոց մարդկան։ Ո՞րպես լեր բերկրեալ ամենաբ կոյս

առաւել բա՛ր։ Այր երէն ի բարձունըս
տուհան նախաժառեղինն՝ ժողովէր զդէմ
յաղաչս անիծ[ի]ցին ։ և եբարձ ը՛զ պա-
տեայ ։ անդադար գովելով բա՛ր զբեր ։
Այր այսօր մարգեացաւ՝ ի սրբոյ կուսէն
մեղս ի՛ մարմնի՛ խըրտմ դատապար-
կերպարանըս ծառայի էա՛ր ։ և ը՛զ
արարէք ը՛զ նա՛ յաւիտեա՛ն ։ Այր ըզ
օրհնեա՛ր ։ Ա՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բա՛ր զբեր
լո՛ցուցիչ և աղբիւր կենդանարար՝ ։
ցեալ ես յա՛ւիտեանից ։ մշտընջենաւոր
նաբար՝ ։ օրհ ։ Այր առաւել բարձրա՛ր
ցեալ ը՛զ մեր ի՛ աբեյ կուսէն ամենօրհ
էեալ զ քովբէից անտե՛սանելի ։ կերպա՛
տէր աբա՛ր հարցըն մերոց ։ Այր բազմա՛
նալի՝ ։ այսօր հոգեղինա՛յ յայտնեցեր
ը՛զ ձա՛ ծկեալ խորհուրդ՝ ։ օրհնեա՛ր
Այր դաստա՛ց երկնաւո՛րաց անհ՛մա՛
մանամբ զանձա՛ռեալ ը՛զ ծընունդ՝ ։
և՛ երկը՛րպագեմք որ ի՛ կուսէդ մար՛

մնացար ա՛ստուա՛ծ ։

նեղէր. Տուր փայլակնացել և՛ մարմին
դձ մկնդ. և՝ բանըն Հայրակա՛ն անըմբռնե-
մկ ա՛դամըն Հրաշալի՛ որ անյայտ էր
(՝) սա՛տանա՛յ փառք ՚ի բարձունս տա՛ր
նո՛րընծայող ես և կեանք. և՛ մի՛աբան ա՛
խնայ։ Ա՛րեւբանեմք սուրբ Հոգւով որ
բանդ աւրծ. որ ՚ի կուսէն մարմնացար
վա՛վերմք ըզ քեզ միածին ա՛րդի՛ և՛
բնակեալ խնայեա՛ ՚ի քո՛ արարա՛ծս
մեղքն դասուց՝ ՚ի որ ՚ի բարձնե՛նալդ ես
(՝) Ա՛րքնեմք ըզ քեզ աւրծ ընդ ա՛նանձ՛
մե՛նա՛յն վըտանգից մերոց
փրկէ՛ ըզմեզ ՚ի փորձո՛ւթէ. և յա՛
և աղաչեա՛ զմի՛ածին որդի՛ն
Ա՛ւրէնաւսեա վասն անձա՛նց մերոց՝
աղաչեա՛ մեզ զանարա՛տ ըզ կո՛յսդ
(՝) Նկանի՛մք առաջի՛ քո աճա՛ծին. և
դի՛մ առաւե՛ւ ՚ի բա՛ց
մարդկան՝ քահանայք հոգևո՛ր եր
բաշխի՛ անապականո՛ւթեան պարգև
դերեա՛ ըզ զօրութիւն մահու՝ այսօր

: Տէր

յարդ՝ նդ եբարձ . ըզնա ամենեքեան
կուռքե՛ մայր՝ որ զանտանե՛լին յէից ի
ձար այ բանին . օրհ : ըմ՛ոլորից փըր՝
աբ՝նօրէնութե՛մայր՝ . և զանձնատուր տա՝
թեա՛մբ մեծացուցանե՛մք : Ո՛ անհաս
րան անբոկրըզենա՛կից որդւոյն՝ . օրհնու
Ո՛ անձառելի լո՛ւսոյ մայր՝ և ը՛զբնակիչ
: կամ աճա՛յին բանին

հանգիստ աշխատելոյ՝ . և եղեր վերըն՝
րութեանց ա՛զբիւր ես ծարաւեաց և
դերձակն և հրաշակի՛ և բաշխող բա՝
ո՛ւ քեզ ապաւինեմք ամենասրբուհի՛
քո՛ աչք ընդ մարդկան շըրջեցա՛ :
ծայի՛ն և երկիրս ուրախանայր՝ . և՛
լո՛ւ զարարա ծս ամ՛ . երկինըք ցըն՝
ի՛ կուսի՛ն ծագեցա՛ : Ճառագայթե՛մ
բանա՛կեցա՛ . ա՛նվընաս պահելո՛ւ զարա՝

Հովհա՛ննն առաջ զմրդարութեա՛ն
երկնից երկիր վայր լինել։ Այո՛ր
դին այ։ Ա՛ հրեղինաց բազմութիւնքն
Այո՛ր յորո՛ յայրի՛ն ընծայեցա՛ քո՛ որ
ամենայն զգեցան հանդերձ փրկուե՛ն
մեծամայծա՛ռ առաջաք։ Ա՛ սարսածք
բազմեցա՛։
Այո՛ր ցընծա՛ն երկինք ի վերուստ
ոչ մեկնելով ի հօրէ՛ն ի՛ նոր այրին
երկրի ի՛ խո՛նձարո՛ւս պատեցա՛։
մարմնացա՛։ Ա՛ նբաւելի՛ն երկնի և
մարդկան օրհնեցէ՛ք։ զի վասն մեր
քայ ի՛ բե՛ թղեհէ՛մ քաղաքի։ ո՛րդիք
ահեղի՛ա աշխարհի։ Ո՞վ ընտա՛ նո՛ր որ
վիպքն երգեն ընդ հրեշտա՛ն ի՛ տան
Այսամ առա՛ւր յայտնեցա՛։ Տի՛ր
ո՛րդո՛ւդ մե՛ծ և պատնէշելի ո՛ր

Ա՛ նան Ա՛ծայայնու՛թեան առաջէ առուբն։

տէր օրհնե՛ցէ՛ք զ. եւ ասէ՛ր քահ՛անայն ընդ
գ ընդ քե՛զ օրհ՛ն։ Կ՚օրհնե՛ցէ տեա՛ռն ընդ
զաւ՛։ եւ լուսով քո լցցի՛ր ընդ տիեզերս։
քո ես՛։ որ յա՛յնեցար մեզ լո՛յս ի լու՛
յ՚ես մեկնեցար ի հա՛յրական ծոցոյ՝ ընդ
ուքիւն. անբաժա՛նելի ես միշտ գոլով
մերոց։ Կ՚ընա՛ր ի կուսէ՛ անձաւ մի՛
քոյ՝ ընդ քե՛զ օրհնե՛մք ա՛րդ հա՛յրըն
եւ եկիր ի փրկութի՛ր ըստե՛ղծուածոց
ո՛ր էիր յառաջ քան զյա՛րա՛տեանս։
հրեշտակի՛ն էակի՛ց բանըդ հօր՝
սէն մարմնացար՝ ա՛ր։
ա՛ր։ Ա՛ մեք երդեսցո՛ւք որ՝ ի կո՛
յա՛նեցար երկրպադեալդ ի՛ մոգե՛ւ
ընծայեցա՛ր քե՛զ ի՛ Կ՚ովհ՛ա՛ն
տէր փառք քե՛զ։ Կ՚ընա՛ր ի յայրէ՛ն
բարձ՛։ ա՛ր։ Ա՛ մեք երդեսցո՛ւք արեգակն
Կ՚հօրէ՛ ծա՛գեցար լուսաւորե՛լ զա՛
փառք ի՛ բարձունս Կ՚։
արեգակն՝։ և ընդ հրեշտակս երդեմն

վերնոյն, ի յայրին էջեւ՛նի և ի մէ
սէն, ուր կ՛ն ի յայթոտ փառաց անտես
առեալ վասըն մեր ծնեալ կերպ ի կու
նիցիմէ։ Ալ կերպարան և հնիք հօր,
դասք անմարմնականացըն յաւէժաբար
աշնել և էից էակ, զոր միշտ օրհնեն
խնամօղ ստեղծօղ և տէր բոլորից։
Ամենիմաստ ամենից հայր բանմազեղ
պատուեաւ ըզ քզ մեծա։

Ալ նիմաստ ամենից հայր բանմազեղ
լուսոյն, հրեշտակային օրհնութեամբ
թզ մեծացու։ Ալ այր սուրբ անապատ
ձըդ կենաց ածային, ձայնիւ ցընծու
լուսոյ մոլը և կոյս, ըզ քզ գան
լուսոյ մեծացուցանեմք։ Ալ քզ
կութեամ մոլը, ըզ քզ ընդունող
Ալրախ լեր ածածխն յոյս և փըր
ծրնուէնդ փըծրկչէն գովեցեալ,
և առաւել բարձր։

Ալ անճառելի ըզ
ծընեալն ի սըրբոյ կուժէն օրհ
նեցեալ, ես։ Ալ
ծընեալն ի սըրբոյ կուժէն օրհ
նեցեալ, ես։ Ալ անճառելի ըզ
ծընող փըծրկչէն գովեցեալ,
և առաւել բարձր։

Ալրախ լեր ածածխն յոյս և փըր
կութեամ մոլը, ըզ քզ ընդունող
լուսոյ մեծացուցանեմք։ Ալ քզ ըզ
ձըդ կենաց ածային, ձայնիւ ցընծու
լուսոյն, հրեշտակային օրհնութեամբ
թզ մեծացու։ Ալ այր սուրբ անապատ
վերնոյն, ի յայրին էջեւ՛նի և ի մէ
սէն, ուր կ՛ն ի յայթոտ փառաց անտես
առեալ վասըն մեր ծնեալ կերպ ի կու
նիցիմէ։ Ալ կերպարան և հնիք հօր,
դասք անմարմնականացըն յաւէժաբար
աշնել և էից էակ, զոր միշտ օրհնեն
խնամօղ ստեղծօղ և տէր բոլորից։
Ամենիմաստ ամենից հայր բանմազեղ
պատուեաւ ըզ քզ մեծա։

տերանց և ընդ քեզ։

Լեր բերկրեալդ · քանզի սէիր
զիմ ընդ ամենայն ազգս հեթանոսաց։ Այսպէս ուրախ
տային աւետարաներ՝ ըստ ծննեալ փրկչին
մեծացուցանեմք։ Ուրեմն առաւել հրեշ
Յովսէ՞ զի ծանիցին՝ օրհնութեամբ
քո ածին։ ըստ քեզ։
ծիլըն բարձեր ըզ դատապարտութիւն
շրջմարիտդ արջ՝ · ըստ քեզ։ Այր զանխ
ահեմք ասելով փառք ի բարձունս այլ
բան նդ արջ՝ · ըզ քեզ։ իծգ բաներեա
Ա՛ռաւօտեան և կերպարան էսուե հօր
բարձունս այլ։

Երկնային զօրան երգեհոցաւք փառք ի
ընդ մադուցն երկրպագեցուք՝ · ընդ
ընդ հովիւսըն բարեբանեցուք՝ · և
մարմնացեալ բանն՝ եկայք ժողովուրդք
սուրբ յանբանից բաղմեալ։ Ո՞վ ի կուսէն

ըզ հրաշալի ծագումն աստեղին, փութ-
եա՛ւ եւ մատո՛ւց։ Եւ հովուացն տեսեալ
զայն՝ մանաւանդ զոյացեալ ծնեա՛լ լինի
նո՛ր ինչ անժամանակ ի հօրէ, եւ ժո-
ղովեցա՛ն ի բեթղեհէմ ծընեալ յայրին, ան-
մինոյն։ Այսանիկ է ի հրեշտաւորի աղջ-
զոր միշտ փառաւորեն դա՛սք անմար
անա՛պական յանբաւութեր լուսոյն,
լուսաւորեաց ըզ տիեզերս. ծնո՛ւ-
ա՛յս ի լուսոյ ծագեա՛լ ի հօրէ, եւ
ամե՛նայն, զեակիսցըն հօր եւ հոգւոյն։
զոր օրհնե՛ցո՛ւցն անդադա՛ր ա՛րարածք
ըզ յորդանա՛ն եւ լուա՛ց ըզ մեզս հի-
բարի՛ էն երկնի՛ եւ երկրի։ Որ մաքրեցն
դի՛ցո՛ւրկըս մե՛ր դադուեցա՛ւ այսօր ա՛
նակ ի հօրէ՝ անաբրեալ ի կուսէ, ի
հերկրի՛ երեւեալ։ Ա՛նհուն անժամա
ռըն կուսական որո՛վայնի, անօրինաբար
և անձառելի խորհրդո՛վ. ի՛ձե՛ցո՛ւ
ա՛յսօր բանն ի՛ հօրէ՝ անմեկնելի

Ա՛մէն Երէկոյեան աւուրն։

անապական թագաւոր ծընաւ քո. և ի
ի յերկրի երեւեցաւ. օրհ: Ալ ի ի հուսկ
աշխոյ ընդ հօր փառակից բան[ն]ն
ըղձա յաւիտեան: Ալ յանձառելի
զանէր օրհնե[ն]ցէք բարձր ա՛րարչի
ի մեզուկն այսօր ընծայեցեալ. երդ:
բարեխնդեց սրտով աղդի մարդկան. և
ըստ պատեցար. երդեցողք: Ալ՝ մենակն
անձառաբար ապացեալ ի կանանէ
բեռ բազմեաւ ընկ հօր անբաւելի՛ղեն որդի.
փառաւորեաւ ես անուն քո: Ալ՝ քերովբ
բան նդ ի հօրէ երգեցողք. ահի՛ր աշխ
ծին որ յառաջ քան զյա՛ւիտեանս
ի՛ հուսկ ես ծնեա՛ւ մար[ն]
դա՛պ երջանիկ հովուացն:
քի՛ դա՛լի. զոր միշտ փառաւորեն
նաւ փրկիչ՝ ան[ն]ր ես օծեա՛ւ ի քաղ[ա]
նապեալ մարիամ. քանզի՛ որ ի՛ քէն ծ[ն]
փա: Ալ[ն]դա և ուրա՛խ լեր անհարս[ն]
դեալ յանբանից մըտաւ՝. զոր միշտ
թագէս եկեա՛լ առանն մա՛ն[ն]ւկ ե՛[ն]

ա Հատք անմ՛րմնականք երկնաւոր զո՛
տուցանելո՛վ զերկրըպագութի՛ւն։
մարմնացելոյն ժամանեա՛լ նըմա՛ մա՛
զՁեզ գուշակեալ լինի՝ զի՛ տեսի՛լ
մոգուցն զոր փայլուա՛ն աստեղն՝ սա՛
դեա՛լ յանբանից մըտա՛ր։ Խոնհո՛ւ
անտեսըն սերովբէի՛ց՝ մանո՛ւկ ե՛
ի՛ յայրն՝ տեսին զի նուաստացեա՛լ էր
Հրշակապե՛տին աւետեաքն ընթացեալ
ըզ՛ ծագումըն յանմեկնելի՛ լուսոյն։
ուացն օրհնէին ը՛զ ծընո՛ւնդ եւ՛
գևոր հընչմա՛մբ երգո՛ւմ։ ընկալեա՛ Հոմ
ա՛հաւոր բարբառըս վերնոցըն Հո՛ ա
լո՛ցս ի խաւարհո՛ւրդ։ քեզ։
երա՛։ Ա՛յս ծագեցա՛ ի՛ քէն նըշոյ
Հընութե՛ն կերպի նորոգո՛ւմն ի՛ն։ քեզ
և՛ աղի՛նք ամե՛ն Աստ՛ղծողին մայր՝ և
բնակարա՛ն։ քեզ երա՛նելեն ա՛զգ ա
ա՛յս լուսո՛յ մայր՝ և կենարար բանին Ա
ալ՛ծ։ քա՛հանայք օրհնեցէ՛ք ։
Հրեշտակաց անդադա՛ր փա՛ռաբանի՛

տեառ. դանիէլ՝ դուշակեաց զան՝
նեցուկ՝ ի քէն՝ . վասն որոյ ամենե՛
յէլզաբէթ. և ըստ մարմնացեալին աճ ծրնա
րա՛զգային՝ որ զանբա՛ւական ըզ բանն անճառաբար
քեան ըզ քեզ միշտ մեծացուցանե՛ր
աշխարհին ծրնար՝ . վասն որոյ ամենե՛
յորովայնի քո՛մ կրեցեր՝ . և ցընծա՛ր
բա՛զդին . որ զանհա՛սանելի ըզ տէրըն
ղկ ՚Ա՛մենապարգեւո՛ղ և՛ քան զերկինըս բարձ՛
ար

յայտնութեամբ։

սր եկիր և փրկեցեր ըզմարդեղ՛ըս քոյով
՛ծո՛ւք ի բարձ՛ն՛ էնս մեծի՛դ ւայ՝ .
ցի՛ն զընծայս խո՛նհըրդոյ։ Ա՛ւ հովիւ
երկիրպագի՛ն ա՛ն՝ . և՛ի յայրին մատու
նըշանաւ եկի՛ն՝ ն՛ի բեթղեհե՛մ
՛ի՛ վերուքի՛ն։ Ա՛ւ մո՛ծ ցնծո՛ւթիւն
ծագո՛ւմըն լուսոյ մեծին՝ ի հօրէ՛ն մեզ
րացո՛ւն՝ ի՛մ՛ էջ հովուացո՛ւն օրհնէին ըզ

սերմն ըղ ծնունդ քո հարցան երկնա-
ւոր՝ մայր և յետ ծընընդեան մընա
լով կոյս՝ վանդ որոյ։

Կանոն Աղաւոթ աստուծոյ։

Ա ամիկ հօր և հոգւոյն ամենասիղ
բըն որդի՝ ամենայր յառաջնոյ-
անդրանիկ՝ և ընդ հօր յաւիտեան։
Ի ծոցոյ հօր առաքեալ եղեալ ի մըսո-
յանեաց՝ բանդ արձ յայտնեալ։
Քո ծընեալ ի քաղաքի դաւթի՝
քարոզեն հովիւքն ընդ հրեշտակս՝ և
մոգք հանդերձ աստեղեն։
Ա՛ր ըզ մարմնացեալն տիրաբար ի
յորովայնի քոմ կրեցեր՝ ուրա՛խ
շնոր հ լեր անհարանգեալ մայր։
Ա՛ր զանառ՛նելին յերից ի յարդանդի
ա՛նապական եաբար կրեցեր՝ ուրա՛խ
Ա՛ր զարթբելիդ բանըն դոյացեալ՝ ըս-
տուդապես հի ծընաւ՝ ու։

բարձրացուցեալ ըզնա յայրհաւտն։ Եւ
ասէ, օրհնեցեալ քո Տէր աստուած, որ
ձայնի զկնի երկրպագութեան, եւ
ընդունի զաղաւնեալ զբնութիւնդ. զի
յարդանդի կուսին բնակեցար, ծը-
նար անճառապէս Աստուած եւ Տէր։
Որ վեցթեւեանն սրովբէից ոչ իշխէ
նա հայել, զի քո պատուական թիւնդ. տե-
սանելով, զի դիրկս կուսին. զմարմ-
ցեալ առ ի մէնջ. եւ ամենայն ոք
ասէ, օրհնեցեալ քո Տէր աստուած։ Եւ
զկնի զնա յաւխտեան։ Որ ի կոտո-
անապակիսն թիւրեր ծընաւ. քրիստոս
ամենակալն Տէր աստուած. յորմէ
զոհ
մաղն ի մանուկն զօրութիւնք. օրհ
նեցեալ ժողովուրդք, եւ բարբեր արա-
րիչն զոր ի մէնջ ծնաւ. եւ ի մեղաց
զտանէ զմեզ ամենեցուն, ի յորդանանն եւ լուացեալ
ընդունէ զնա յերկինս, ի մեղաց. վերակացուի
աթոռոյդ նստուկ պարս. աջ ոտն հայրեղն
սերոբէ։ Որ ոչ բաւեն երկինք
ընդունել զանեղականդ զբնութիւնդ. զի
յարդանդի կուսին բնակեցար, ծը-
նար անճառապէս Աստուած եւ Տէր։
Որ վեցթեւեանն սրովբէից ոչ իշխէ
նա հայել, զի քո պատուական թիւնդ. տե-
սանելով, զի դիրկս կուսին. զմարմ-
ցեալ առ ի մէնջ. եւ ամենայն ոք
ասէ, օրհնեցեալ քո Տէր աստուած։ Եւ
զկնի զնա յաւխտեան։ Որ ի կոտո-
անապակիսն թիւրեր ծընաւ. քրիստոս
ամենակալն Տէր աստուած. յորմէ
զոհ
մաղն ի մանուկն զօրութիւնք. օրհ
նեցեալ ժողովուրդք, եւ բարբեր արա-
րիչն զոր ի մէնջ ծնաւ. եւ ի մեղաց
զտանէ զմեզ ամենեցուն, ի յորդանանն եւ լուացեալ
ընդունէ զնա յերկինս, ի մեղաց. վերակացուի
աթոռոյդ նստուկ պարս. աջ ոտն հայրեղն
սերոբէ։ Որ ոչ բաւեն երկինք

Թէ՛ւոր փառաց քո անճառ խոնարհու-
Ա՛ր եկիր ի՛ փրկութի՛ւն մարդկան՝
բանից մե՛ծաւր եղար. մարդա՛սիրա՛։
այսօր խանձարուրվ պատեցար՝ և՛ յան-
ի՛ քրովբէականն հանդէ՛ր յարթուա՛.
սա՛յ ծածկեա՛ր ընդ հօր և՛ նո՛ր հոգւո՛յն
ղմրաե՛ մեզ աղա՛չ։ Ա՛ր յանմա՛ռոյց լու-
քո՛՛ ամենա՛կեցմ՛ղ դալոստեա՛մբդ ո՛՛
ռայիր ը՛զգեցար մարդա՛սիրա՛՛պէ՛ս ։
այսօր ի՛ կուսէ ը՛ղ կերպարանեա՛ ծա՛՛
բանդ՝ ։ վասըն փրկուե՛ մարդկան՝
Ա՛ր կերպա՛րան հօր և՛ սպարչա՛կից
կրեցեր և՛ ծընար աղա՛չ և մարդ՝ ։ զք ։
ռեցաւ ։ զոր անվրնաս յարդանդի՛ քում
Չո՛ւրըն կենդանի՛՛ որ ի՛ մարենին վա՛
ցել բանըզ՛ն կենաց ընկա՛կեցա՛ ։ զքեզ ։
և առաքաստ լսե՛ասց՝ ։ որ ի՛ քեզ փեսայա
ծա՛ցո՛ւցանե՛մք ։ Ա՛՛նապական տա՛ճար
օրհնեմ՛ք մի՛՛շա՛ որ սրբա՛նիդ ես մե՛
ի՛ քրովբէականըն հանդէ՛ր յաթոռ՝ ։
այսօր խանձարուրվ պատեցար՝ և՛ յան՛
բանից մե՛ծաւր եղար ։ մարդա՛սիրա՛ ։
Ա՛ր եկիր ի՛ փրկութի՛ւն մարդկան՝
թէ՛ւոր փառաց քո անճառ խոնարհու՛
ծածկին զբ կոյս անհարանգեալ մա՛՛
զիան՝ ։ որ օրհնեա՛ղ ես ի՛ կա՛նայս ։ զքեզ
օրհնեմ՛ք մի՛՛շա՛ որ սրբա՛նիդ ես մե՛
ծա՛ցո՛ւցանե՛մք ։ Ա՛՛նապական տա՛ճար
և առաքաստ լսե՛ասց՝ ։ որ ի՛ քեզ փեսայա
յել բանըզ՛ն կենաց ընկա՛կեցա՛ ։ զքեզ ։
Չո՛ւրըն կենդանի՛՛ որ ի՛ մարենին վա՛
ռեցաւ ։ զոր անվրնաս յարդանդի՛ քում
կրեցեր և՛ ծընար աղա՛չ և մարդ՝ ։ զք ։
Ա՛ր կերպա՛րան հօր և՛ սպարչա՛կից
բանդ՝ ։ վասըն փրկուե՛ մարդկան՝
այսօր ի՛ կուսէ ը՛ղ կերպարանեա՛ ծա՛՛
ռայիր ը՛զգեցար մարդա՛սիրա՛՛պէ՛ս ։
քո՛՛ ամենա՛կեցմ՛ղ դալոստեա՛մբդ ո՛՛
ղմրաե՛ մեզ աղա՛չ ։ Ա՛ր յանմա՛ռոյց լու՛
սա՛յ ծածկեա՛ր ընդ հօր և՛ նո՛ր հոգւո՛յն
ի՛ քրովբէականըն հանդէ՛ր յաթոռ՝ ։
այսօր խանձարուրվ պատեցար՝ և՛ յան՛
բանից մե՛ծաւր եղար ։ մարդա՛սիրա՛ ։
Ա՛ր եկիր ի՛ փրկութի՛ւն մարդկան՝

ա՛ծա՝
ցո՛ւցա՛ ներվ՛ ա՛րքա՛ծ հնա՛պ՛ ե՛ր դա՛ւ՛
ա՛ նստա՛ նե՛ր՛ լե՛սոյն՝ · զքե՛զ ըստ՛ ծա՛
կո՛ր՛ան՝ · տա՛ ՀԱ՛ր և՛ ա՛ռա՛զաստ տե՛ր՛
ՀՆ՛ԱԿԱՐԶԱՆԱ՛ԿԱՆ բանին Հ՛ՕՒ՛ր բԸ՛՛նա՛՛
՛՛ կուԹի մեզ ըՀ բա՛ՆԱՆ ա՛ըՀ՝ ։
ի՛՝ բարձուն ա՛յ՝ որ ա՛՛ռաքեաց ի՛՝ փրը՛
Հրեշտա՛ կս երդեին ա՛սելո՛վ · փա՛ռք
ա՛աստ՛ա՛ծ՛ա՛՛ԹեանՆ՝ · և՛ Հովի՛՛ւքն ընդ
շակե՛ր մոգո՛ւցն առ՝ ի բերել զընծա՛յս
Ո՛՛յնի՛՛ն · զի տեսին ։ Ա՛՛ստղըն գո՛ւ՛
պահ՛ան մ՛՛նալո՛վ կոստական որովհ՛՛
կի՛՛սի՛ ծրնանի՛ր ա՛ըծ և մարդ՝ · ա՛նա՛՛
զեն այսօր ի՛՝ բեԹղեՀեմ ի՛՝ յայրին՝
ըՀ բանն ա՛ըծ ։ Ո՛՛ր ըսքան՛էլի՛՛ք ե՛՛
ի՛՛ն · զի տեսին մարմնո՛վ ծրնեալ
ցըն սո՛ակացեա՛լ զարմացե՛՛լ կա՛՛յ՛՛
յայրին՝ և՛ դա՛ռնք վերի՛՛ն զոս՛՛ԹՆո՛՛
՛՛ Ա՛՛ծ ծրնեալ այսօր ի՛՝ բեԹղեՀեմ ի՛՝
յա՛ՀՈՒԹԻՒՆ ։ մարդա՛՛կութ ։
անձն իմ ի՛՝ մա՛՛՛

մարդիկ։ Յուսալքութիւն փայլուն
մեզ կեանք յայտնեցաւ։ Արի՛ ոյգերիս
և՛ երկրի՝ ։ ի՛ կուսակիր արդանդէ
անձանց մերոց ։ Նեբաւելին երկնի
բեաց աւետիս ։ որ ծընաւ ըզ փրկիչ
սրբոյ։ Ի կուսէն ա՛ւետիս բերիր
Ա՛յսօր դաբրիէլ ցնծութիւն երկեաց

Կանոն Ընդունի աւուրն ։

ցոդիւն ըզ քեզ ըզ կուսակի՛ն քո
սո՛րբ ը՛զ կաթն՝ ։ զքեզ ։
դիրկս՝ ։ և՝ արբուցեր ոսկ մայր լուսոյ
ազգային դահոյ վերին՝ն զՀարթնոյն
մարդկան՝ ։ զքեզ ։ Յուսալքեալ զարհո՛րեաւ
ա՛ծամայր և՛ կոյս ։ Յորմէ կենդա՝
նասաղծեալ յանեղէ՛ն հա՛սաեցա՛ն
ա՛մ ե՛ղականքս՝ ։ անսերմնապէս ազգայս
ցաւ յորո՛վայնի՛ քումմ՝ ։ և ծընա՛ր
ա՛ւիքն և մարմնացեալ Տէր ծընն ը՛ր
լորից՝ ։ զքեզ ։ Յորմէ զարհո՛րեաւ
ազգային դահոյ վերի՛ն զՀարթնոյն
ոսկ մայր լուսոյ
դիրկս՝ ։ և՝ արբուցեր
սո՛րբ ը՛զ կաթն՝ ։ զքեզ ։

դաղափր ծլընաչքանիս՝ · ի՛ մոգուց պա՞տ
կերպի՞ն երեքսըրբեան ձայնի՞ւ ան֊
կիսեն · յարգանդի՛ կուսին բընա՞կիլ
յանձն առեր՝ · ըզ քե՛զ բարեբանեմք
ա՞ըծ հա՞ղորդն մերոց ։ Ո՛ր յանար֊
ուհատ աղօտ նըշանի՞ւ և բնդ հօ՛ր ես
յիւ՛ուխեան՝ · յանբանի՛ց մըտուր եղար
թիւ֊որ փառաց՝ · ըզ քե՛զ ։ Ո՛ր ի՛ քա՛ռա
լուսատե՛սիլ աստեղն՝ · մոգո՛ւ ընդն հե֊
տևելով նըշանի՞՛ ի՛ ծընո՛ւնդ ա՞ծ֊

որդւոյն ։

Ա՛յսօր գաբրիէ՛լ հրեշտակըն ցնծու֊ք
երդեա՞ց առ կոյսի՛ն սո՛ւրբ · ասէ՛՛ ու֊
րախ լե՛ր բերկրեա՞լդ տէր ընդ քե՛զ ։
Ա՛յսօր աւե՛տիք հրեշտակապետին՝ ցընծ֊
ծութի՛ւն լըցին ըզ կոյսի՛ն ս՛՛բ · քա՛նզի
էի՛՛ զիածի՛նըն յարդանդ կուսի՛ն ։
Ա՛յսօր սիե՛զերք պայծառացա՛ն աւե֊
տեաք սըրբոյ կուսի՛ն · քա՛նզի բան֊՛՛նըն
մա՛րմին եղև՛՛ և բնակեաց ի՛ մե՛զ ։
Ո՛ր ի՛ ծոցո՛յ հօր բա՛՛նդ աըծ անըս֊
կիզբն · յարդանդի՛՛ կուսին բընա՛՛կիլ
յանձն առեր՝ · ըզ քե՛զ բարեբանեմք
ա՞ըծ հա՛՛ղորդն մերոց ։ Ո՛ր յանար֊
ուհատ աղօտ նըշա՛՛նի՛՛ և բնդ հօ՛՛ր ես
յիւ՛՛ուխեան՝ · յանբանի՛՛ց մըտուր եղար
թիւ֊որ փառաց՝ · ըզ քե՛զ ։ Ո՛ր ի՛ քա՛՛ռա
լուսատե՛՛սիլ աստեղն՝ · մոգո՛՛ւ ընդն հե֊
տևելով նըշանի՛՛՛ ի՛ ծընո՛՛ւնդ ա՞ծ֊

Թիւն տիեզերաց, միաբա։

արեւմուտքէ, յորմէ ծագեաց փըրկու-
Աւ՛ո՛ շնորհս ընդ ամենեսեան արեգակ-
ան որոյ ըղձ քեզ ծածկին մեծա։
հրեշտակաց, դո՛ բարձոյ անուն ծիւն,
կուսութե՛ մարդկան, դո՛ ուրախու-
մեծացուցանե՛ զմեզ։ Աւ՛ո՛ պարծանք
յեալս, միաբանական ձայնիւ երգով
լո՛սոյն, ո՛ր լուսաւորէ զհաւատաւո՛ր
Ա՛ղբիւր ա՛ծածկին ա՛ղբիւր անըմպա՛ելի

քահանայք օրհնեն։

ուա՛ց հոգեղինին, սըբըբելո՛ւ ըզմեզ։
այսօր մըկըրտիլ յիւրմանէն էաւ յիշե՛
քա՛ւ փառաւորեց հօր եւ հոգւոյ։
վո՛ւրդք օրհ։ Աւ՛ըրիչ էն արա՛րած-
ւոյն։ ո՛ր տղայացաւ այսօր յանարատ
լիա՛ւթ կուսէն, փըրկելո՛ւ ըզմեզ։ ժողո-
սէն անմահ քա՛ւ զեակից հօր եւ հոգ-
րեկ ըզնա՛ յաւիտեա՛ն։ Թ՛ագաւո՛-
Աւ՛ետեր օրհնեցէք եւ բարձր ա՛րա-
տաճա՛ծք պատուեցար յայրէն։ ըզքեզ։

կու-
րեաս խաբեանց՝ . այսօր տղայաբար ի՛ր
ա՛թոռոյն՝ . թէ ապօրէնքով ծածկեն զե
դաղար օրհնաբանութիւն : Յորմէ զար-
հայծեաց՝ զի շնորհի՛ս սուրբ Հոգի՝ .
ո՛ր ա՛յսօր աղաւնակերպ երեւեցար
ը յայտնեցար աշխարհի՝ . ամաքա՛ծ
ողորմեա մեզ :

Ա՛ր ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բազ
նակեալ՝ և՛ ի հրշունկաց սպասաւորեալ .
այսօր կամաւ հօր ի յերկիր երեւեցար
մարմնով կուսականն ծընեալ՝ նոր եառնելով .
զբե՛զ ընդ զօրս անմարմնոցն ա՛ն-
տես զքո՛զ աղա՛ ծչեմք ա՛նդակը զենա
կիւց հօր ո՛րդի՝ . որ ա՛յսօր նա խաս
տեղծի՛ն բընութիւնք՝ ի կո՛սէն ծընե
ցար . ամաքա՛ծ և՛ մարդ՝ ողոր
խոր մեզ : Ա՛ռ քե՛զ պատա ծոխ մեզ
էհա կիւց հօր ո՛րդի՝ . որ ա՛յսօր ի մեր
սո՛ւր եղար և՛ ի հրեշտակաց պատի՛ւ
ծցեար . ամաքա՛ծ և՛ մարդ՝ ողո
հանգեցեալ ք ճրշմարի՛տ սո՛ւրբ հո՛գի՝ .
ո՛ր ա՛յսօր աղաւնակերպ երեւեցար
ը յայտնեցար աշխարհի՝ . ամաքա՛ծ
ողորմեա մեզ :

երկրպագեալ՝ վասն որոյ ։ Ընդ քեզ
Թո՛ւ փառաց ընդ հօր ։ անարգեա՞լ
Անաչքն ի քէն ի խաչ ելեալ ։ Ա՛ի յա
ոչ մեկնեցաւ՝ ։ վասն որոյ ընդ քեզ ։
յորովայնի քումմ բնակեցաւ և ի հօրէ
ժամանակին յաւիտենից՝ ։ ժամանակաւ
Ընծայեցին հօր և հին աւուրց ան
ընդ մայր և զաղախին փրկիչն մերոյ ։
ընդ քեզ ածածկին և կոյս՝ բարեբանեմք
կեցուցանեմք մարդկան՝ ։ վասն որոյ
նեմք և վերս օրհնեմք զնշխարդ փրկիչդ
ածայլին ներմարդութեն՝ ։ դոհ ա՛բա
Ընդ քեզ կոյս և մայր և բնակարան
յաւիտենից՝ ։ մարդ ա՛ստ ։
Հայրըն կենաւդործեցեր ի կեանսըդ
թես՝ ։ այսօր ընդ մեղուցեալ ընդ նախա
կիր՝ ախտակիր եղեր հողեղէնն բընու
պատում փառաց խոնարհեցար յեր
մարդա՞պէս՝ ։ զքե՞զ ։ Ա՛ր յան
կուսական՝ ի սուրբ հոգւոյն կերակրեցար

Հրաւիրեալ։

առաքելական կոչմամբ զմեծ ժողովն

ասէ ՚ի յորդանանի Յովհաննէս ՚ի յորձանան ։ ՚ի հոգի՝ ՚ի յովհանանէ հայցէր մկրտիչ ՚ջր՝ հօր ։ ՚ի յովհաննէ հայցէր մկրտիչ ՚ջր՝ Ա՚ր նայն ինքն է ձաւռադարձ փառացըն հօր ։ և՚ի վերայ քերովբէիցըն հանդէր ։ մըսո՚ր յանբանի՚ Յ ՚ բաժ ՚ց բոլորից տէրն ։ անպարագրելի բանըն հօր՝ բաժնի՚ ՚ի զերս յորդէդրութիւն շընորհս ։ Ա՚ յսօր մարմնացեալ բանն՝ ծնանի՚ լով ըստ ի՚ ծրնանի՚ ՚ի ՚ ՚ բաժ ։ յսօր ու յաթոռ փառաց ընդ հօր Ա ՚յսօր ու յաթոռ փառաց ընդ հօր

Ա՚ղ ՚ան Հինգերորդ աւուրն ։

փրկչին մերոյ ։

և՚ փառաւորեն ըզ մայրն և զա՚ղախին տակաց՝ ։ դո՚հա՚բանեն և վճռ օրհնեն զինաց հրեղինաց զըսարթնոց և՚ հրեշ ըմն զօրաթիթեղ ։ դա՚պ անմարմնոց հոգի՚ ՚ս՚ էն ա՚յն ոգեղէն մարդիկան՝ այլև վճ՚ ՚ս՚ էն ա՚յն ոգեղէն մարդիկան՝ այլև վճ՚

դ Տոդաւան. զքեզ։ Ի՛ զ ար Ա՛ ի՛ աբանուքէ
յանգբննին փառաց Տօր. ի՛ սկսակից
նը. զքեզ։ Ա՛ ի՛ ի խանձարուրըս պա
տեցա՛ անեղանելիդ. ո՛չ մեկնեցե՛ ի՛
որպէս երբեմն ի՛ դիրկըն սի՛ մէօն։ Ա՛
կայցե՛ք ի՛ սի՛ րաբս մե՛ ր Տաւատով։
Ի՛ զ ծընեաւն ի՛ սբբբոյ կուսէ՛ ն ըն
ծայեալ ի՛ ձեռն Ա՛ ի՛ ր ծնողացն ի՛ ս
ի՛ ր ծնեալ ի՛ ս

և աշխ ջ բանն, հիւրասիրն ա՛նեղին
ա՛լ ոչ էրն ի սիրէ զանձ՛ առ աստուա՛ծ
ի՛ր ի քեզ աճած՛ին և կոյս, ա՛նդամ։
յաւ մեղա՛կեալ մայրըն գերեալ, վայ
կինիք դատապարտո՛ւեն, ու՛ք ի՛նդունէ
գեալ բանին, ա՛նդամ։ Ո՞ւր լուծա՛ն
Ջառե՛լոյ բընա՛կին ի քեզ փեսայա՛
և յիղուխ՛ լու՛սոյ, և առագա՛ստ ան՛
ցո՛ցանե՛մք։ Օ՛ քեզ մայր կուսութի՛ւն
կրեցեր, ա՛նդադա՛ր երդում մեծա՛
աչ՛ջ անսերմն յիղուխ՛ քեզ յարդա՛նդի
ի՛ճաճ՛ին և սիրբուհի՛ ո՛ր ըզ բա՛ջնն
յո՛վհաննէ, ամէն։

գուց՝ և զմիկըտաեա՛ն ի յորդանան՝ ի
նայ, ամէն։ Օ՛ երիկըտաեա՛ն ի՛ մո՛
բանից մըտա՛ր ե՛դեալ ըզ հա՛ց կե՛ա՛
ն՛զձնեա՛ն ի սըբբոց կո՛ւսէն՝ և յա՛ն՛
նացե՛ն ի կո՛ւսէն զանգըլննե՛լն։ Ամէն։
ա՛ռաքեա՛ն ի՛ հօրէ զեանն և զմի՛րհ Օ՛
բա՛՛ըր ա՛րա՛րի՛ք ըզ նա՛ յաւի՛տեա՛ն։
օրհնե՛՛ցէ՛ք և մա՛տա՛բե՛ւ ա՛մէն։

դաՆնան վրկայելով հօր և հոգւոյ՝ ՈՎ
նոյ ի քէն փրկիչն։ Ա ընկերսեր ի յոր
ա՞րարչն առաքեալն ի հօրէ մարմնա՞
ա՛ռ սերովբէ՛ն հողեղէն՝ ասէ տէրն և
առաքող՝ն։ Ա՞ռաքեր հրեշտակապետան
եկեաղ ա՛նանհի՛ց թադաւորն ծրհնող
պիղծն վհհադոյն՝ ի՝ փրկել ըզ մեզ
Ա՞ր անտես և անքննին քառակերպ
ի բաց օթեան հովուա՞ցն՝ վասըն։
մոգուցն՝ ։ և փառաբանի յերջանիկ
երկրպագի՛ւ ա՛նեղն՝ յարևելից եկեալ
նի՛ երևի արդարութե՛ արեգակն՝ այսօր
սո՞ր ։ վասըն։ Ի՞ բեթղեհէմ՝ Հրէաստա
պատի՝ ։ ըղանի՛ և դընի յանբանի՛ց մը՞
աշխ և՝ մարդ կատարեալ ։ խո՛ նձարրո՛վք
խայտալի՛ աեան ։ այսօր յերկրի երևեալ
Յառաջ քան զյաւիտեա՛նս որդի՛ նա
սը՛ն փրկութեան ա՛զգի մարդկա՛ն ։
առնու՝ ի կո՛ւսական յարգա՛նդէ՝ ։ վա՞
տուրըս ծանուցեալ ։ մարմնանա՛լ յանձն
և համագո՛յ նը հոգւո՛ն ։ ի՝ վերջին ա՛՞

վանա՛ղայս · զքեզ լմե՛ծա՛։

Ո՜վ՝ յ լմե՛ղայ · բարեխո՛սդ կառուցե՛ր
վերափոխեցար յաղթական՝ սրբուհի՛ մե՛ր
ամիծի՛մեամ վերի՛ն ա՛կընարկութե՛ամբ ըն
տան ը վա՛ղ ըն՛ւք · այսօր յառաքելո՛ցն
՝Քահանայ՛ապետ, յ մարմնի՛ն անա՛
հի՛մա՛ա ա՛նարատա ամենե՛ա՛քեան · զքե՛
շահմա՛նէ ծառա՛յն գիւտե՛ր · սրբու
խախ՛ութի՛ն տրըտմե՛ցե՛ք լսա՛յ յ՛ ձա
կիքե՛ցա՛ մեզ ողկոյզն ա՛նբծաղ յոս
զմ՛ն բանաւո՛ր ը բարձ՛ր՛նակ · յօրմէ
ցուցանե՛մք ։ Նա՛մեայ ձայնա՛ կ ազգը
ծաճ՛ին ե՛ւ՛՛ւ կայ · զքե՛զ լմե՛ծա՛
հոգեւո՛յն ընդունարա՛ն գոյ · աստուա՛
վերադի՛ցեա՛ց ես թնարկի՛ն շնորհա՛յ
յե՛սուեա՛յ · զքե՛զ ե՛սայիա կանըխա՛
շուա՛ր՛ւէր · վերաբե՛ւսեալ յարմատոյն
՝Ո՛ղթա՛ամ ծա՛ղիկ կ ա՛նուա՛տապատ
օրհնութիւն սրբուոյ դաւթի ։

սաննա՛ յ՝ բարձունս երդեին մանկունք

Ո՞հ, ի՞նչ հովուածն օրհնե՞ալ ես քո՝ հա՞
քեզ ե՞րդեմք ընդ զօրըս հրե՞շտակացն
Թո՞ւմն մահո՞ւ յանպատում նա՞խահօրն,
մեացա՛ր ի՛ կուսէն՝ բա՞նասիրվ զյաղ
ի՛ հայրակա՞ն ծոցոյ՝ մարդ եղեա՞լ մար
ւմն անբասիզեն որդի՝ խոնա՞րհեցար
ը՛ր յեսուքեդ ես ընդ հօր և ընդ հոդ
զնծա՛յս ա՛ծոյն ծնընդեա՛նն։

ընծա՛յս ա՛ծոյն ծնընդեա՛նն։

Ա՛ր յեսուքեդ ես ընդ հօր և ընդ հոդ
ւմն անբասիզեն որդի՝ խոնա՞րհեցար
ի՛ հայրակա՞ն ծոցոյ՝ մարդ եղեա՞լ մար
մեացա՛ր ի՛ կուսէն՝ բա՞նասիրվ զյաղ
Թո՞ւմն մահո՞ւ յանպատում նա՞խահօրն,
քեզ ե՞րդեմք ընդ զօրըս հրե՞շտակացն
Ո՞հ, ի՞նչ հովուածն օրհնե՞ալ ես քո՝ հա՞

Ա՛ն՝ նբակեղնակա՛ն տեսիլ փառաց քո՛ց
տրո՛ճ. ո՛ր ի՛ մէջ հրաշագործեցա՛ր
երեւե՛լով անձառաբա՛ր ծընո՛ւնդ. այսօր
ցընծա՛թի՛ւն յայտնեցա՛ր տիեզերաց։
Ո՞նարմնակա՛ն հոգեղինացն երգա՛կ
ցերո՛վ բոցեղէ՛ն փայլմամբ. Թափանցիկ
հրաձի՛ն ամպի՛ն սիւն դարձեա՛լ յայ
րին՝ այսօր դասակից եղեն հովիւքըն
հա՛նդիսի վերնոյն։ Ո՞նդհանո՛ր ծա
ւալեցա՛ծ ծագո՛ւմբն լուսոյ. մոգո՛ւ
ցըն հետեւելով աստեղըն գո՛շակեալ
ըզծընո՛նդ յայրին՝ անդ մա՛ատուցանէին

Լ՚ազնաւէն ի նոյն կուսէն զհատաւ՚՚՚

դաշն և երկնաւոր հաց։ Ո՛չ յաւր ցկո՛ն
բամբեռ բանըն յանբանից մըտո՛ւր
։ Ո՛չ յաւր յայտնեցաւ մեզ բարձրեալըն
լուսոյ։ որ երևեցար քո արարածոցս
իւր փառաւորին ըզքո՛ ամենակեցոյց գո՛
ի մեզաց իւրոց։ Վասն հաւատացն յերկ
րագել եղիւ՞ ադամ յառջինն յանցանաց
Ցայտնութե՛ քո ար ցնծացե՛ երկիր՝ և նո
անբակընդնակից բանդ էակից հօր։
սէն՝ այսօր ցուցաւ ա՛զդի՞ մարդկան։
շաւիւռ ծընո՛ւնդ քո ի՛ նը կու
դուռն՝ և հա՛րան անփորձ՝ ։ օրհ
քե՞զ եղեկիել եաես ե՛րկնայի՛ն
յորովայնի քո՛մ կրեցեր՝ ։ օրհ
բարձակիցըն հօր վեսկզբանէ բա՛նն աղ՛ծ
կոյս ։ օրինեա՛լ ես յաւիտեա՛ն ։ Ո՛չ զա
Ո՛չ զանձառելին ծընար նը ա՛ծա՛ծին
տեա՛ծ ։ օրհ
սըն՝ սըրբեա՛ց զյորդանա՛ն ։ և զմեկն
լի՛մոդ ։ օրհ ։ Ո՛չ իջանելո՛ վ՛ի ջուր

կոչէ՝ ։ ա՛ֆ ։

Եղեալ յորդիդրութիւն կենաց

սաց՝ ։ զի արարիչն յաւիտենից ոչ զայ
Ջ նորհք բարի յէմ երեւեցաւ հեթանո
նադաւ ըզ մեր նեղութիւնս ։ ա՛ֆ ։
ծընանիլ յորվայնէ անապականի ։ բան
մարմնանալ՝ ի սբ կուսէն ։ և՛ անարատ
կիւ ձեռնդրէ ։ Ոսաբեցեր զքո միածինդ
կեն՝ ։ ա՛ֆ ա՛ֆոց և ասէր տերանց փըր
կայ ։ ձայնիւ երդով զոչեն և աղաղա
բարեբեանեն զաս անմարմնոց հրեշտա
քեզ հայր յաւաղ քան զյաւիտեան՝ ։ ո
երջանի՛կ հովուացն ։

սիւն զործեաւ՝ ի հրաւից վիմին ։ զաղբ
բանութիւն ։ սեւանեի՛ն ամպ լուսոյ
նուռնդ ։ որ լոյս աշխարհի ցուցաք ։ Ո՛
զամ՛ատեր զաւազանդ և ըզհրաշալի ձը
ձեռն զըսպիծունէն երկնից՝ սեւանեի՛ն վ

Ի՞նչ ոգի ես դու, որ ի հօրէ առաքեցար յորժամ
էջեր ի յերկինից. և մարմնացար ի սբ կոյ
կուսէն. ըզ քեզ։

Ես ընդ հնոյն. ծնեալ ի սրբոյ
կուսէն. ըզ քեզ բարեբանեմք արարչ
ամենից հօր։ Անեղանելի արարածիդ որ
վասն մեր մարմնացար. և ցընծամք
աշխարհի յայտնեցար. ըզ քեզ։

Ամբողջեցար ի յորդանան ի յովհան
նէ. աղաւնակերպ սբ հոգւոյն վրդ
կայեաք երկնային ձայնիւն. ըզ։

Ո՞վ ոգի առաքեալ ի հօրէ որ վասն
մեր մարմնացար. և ցընծամք ընդ յայտ
նեցաւ. ըզ քեզ բարեբանեմք ածա
ծին կոյս։ Ո՛վ որպէս ոչըն հանդուր
ժէիր. բոցանըշոյլ սերովբէից. նայ
բնակեցաւ ի քուսմ յորովայնի. ըզ քեզ։

Յորմէ սարսեալ դողայր փայլակ
նացայտ ի լուսոյն. ի գերակըս փո
ղ նա ընկալար. ըզ քեզ։

էջերին բաւական՝ փա՛ռս անմա՛հ անե՛
ցէք ամենայն արարածոց։ Այլ ինչ
ցա՛ր ի կուսէն. ո՛ր նշաւակէդ ի քրտամբ
նա՛ւարհեցար ի բարձանց՝ և մարգա՛
դեսդ։

ցա՛։ ա՛նմատո՛յց լուսոյն երկնըպա
նա կա՛ն յայտնութիւնն աշխարհի ծագե
մերոյ։ մեծա՛։ Ո՛նհասանելի սէրս
կեցա՛ք զո՛ս աւրէնս. և փրկիչ ա՛նձինց
գանդի՛ քոմ անապականա՛բար բնա
աճո՛ւնեցին։ մեծացուցանե՛ք Ո՛ր յար
արա՛ս. զոր ո՛չ բոցա կիզեաց հո՛ր
Ո՛չ կուսութիւնդ քո՛ աճա՛ճիւն ա՛ն
որ լուսաւորեացն ըզմեզ։ օ՛րհ։
գօղ և զանըսպա՛ռ աղբիւրըդն լուսոյ
հօր և ո՛րդւոյ ի զ սո՛ւրբ հոգին՝ զնորս
ի՛ւր յորդա՛նան։ օ՛րհ։ Ք՛ահկիցըն
լըն յանբանից մըտա՛ր. և զմկըրտեա՛ցն
Ո՛ղջնեա՛ն ի՛ւր ի կո՛ւսէ՛ն զեղեա
նից մարմնացա՛ ի կուսէն։ օ՛րհնեցէ՛
ան՛սկզբնա կից ո՛րդին. և իջեալ ի՛ յերկ

ձեր։ զքե՛զ։

տանե՛լին յերից ի դերկրս քո բար֊
և քաւի՛չ մեղաց սո՛ւրբ կոյս։ որ ան֊
տի՛ր մեզ։ զքե՛զ։ Ո՛վ նիճիկ լուծիւ
կոյս։ քանզի պըտուղն կենաց ի քէն
ղքե՛զ բարեբանեմք աճաճիւն կոյս։
որ ցօղե՛ցեր ի մեզ ըզցօղն երկնային։
լուսափա՛յլ աստեղն։

և մո՛գքըն հետևե՛ւն ճադմամբ
Նա՛նըն բազմեալ յա՛նբանից մրսո՛ւր ։
պայճա՛ռ հովանի՛ էր յայրի՛ն։
փառաք երևե՛ալ ։ և ա՛ստղըն լուսա֊
Թագաւո՛րութիւն։ Ո՛ղջոյն ճրնուն֊դըն
րացն ։ հընչմա՛մբ օրհնէին զանմա՛հ
Բա՛շալիս բարբառք երկնաւոր զո֊
ցա՛ն ի վե՛ղար ի մրսուր յա՛նբանից։
ին մերձենալ ։ ի՛ խա՛նձարա՛ւս պատե
Յո՛րմէ ասրսեալ սերովբէքն ոչ իշխէ
լ ընդունել ըզդանձդ երկնայինն։
ղեդ ։ ա՛րդա՛նդ կուսին ժուժկալե՛ա

Ո՞ղջ-ւրա վիշապի՛ն փըչիկիչըն Ջախ՝
զաչխարհս աճապա՛ր ջնդրա՛ւ ի՛ն։
Հեա՛ր ապրո՛ցուցիչն՝ · և զուարճացուցանէ՛
զոմ կիսո՛ւ ըզմեղս մեր այսօր՝ երե՛կ
Թո՛ղ չնո՛րհելով ի՛ ձեռըն մը կըտաւե՛ր։
ի պատրանաց Թըշնամւոյն՝ · որդեգրու-
փըրկիչն երեւեցա՛ւ և զմե՛ս ապրեցոյց
և ըզսերմիէ ա՛մեհաբեանն ծրչնեացո՛ւք։
գեր ըզմարդկան ապտեղո՛ւթի՛ն · որպ զաճ-
Ո՛ղջե՛ղ որ հոգո՛ւով և հըրա՛վ մըկրտե-
երեւմամբ։
հոգին ընդքե՛զ յայտնեաց աղա՛ւնակերպ
ձայն՝ · ասէ դա՛ն իմ սիրե՛լի՝ · և սո՛ւրբ
Քրե՛զ ի յերկինէ՛ց վը՛կայեա՛ր հօր քո՛
կիցեր ըզսահեզերըս յա՛նհիծ ի՛ն ազամայ։
ցար և ընդ մարդկա՛ն շըրջեցա՛ր՝ և փըր
մա՛մ։ Պա՛տ աչ ծ՛ի յերկրի երե՛ւե
վերստին նորո՛գեացես զա՛զգականեաին
մարմնա՛ցար ի սո՛ւրբ կուսէ՛ն · զի
այս ի լո՛սոյ ի՛ հօրէ՛ առաքե՛ցար և
Ա՛մէն ի-Ե՛ւսուած աւուրն։

Ա՛ստ ըստ սակաւ պարզեւեցա՛ր ընդ ծնունդս
ի՛մ զնախահօրն եբարձ ըզմեզ. ժող։ Ո՛չ
յո՛վհաննէ. կերպացեալ ի մարմին յայտնեցա՛ր
յորդանան եւ ելիր այծո՛ւ մկըրտիլ ի՛ փառաւորեցո՛ղ հո՛գւոյն. ի՛ փառաւորեցո՛ղ
ըմբռնո՛ղ. Ա՛խ այսօ՛ր ոգի՛ն զառաքեա՛լն ի՛ հօրէ զնո՛ր ծնեալն
զառաքեա՛լն ի՛ հօրէ զնո՛ր ծնեալն ի՛ հօրէ զնո՛ր ծնեալն
ժողովո՛ւրդք օրհնեցէ՛ք զՔրիստո՛սն. բանալով բո՛ղ յայ
տեւ՛ղծ մա՛րդոյն. բանալով բո՛ղ յայ
առաքեա՛լ ի՛ հօրէ յաղա՛ղս նախա՛ս
խակա՛ւիդ հօր եւ՛ սո՛ր հոգեւո՛ն. բա՛ն
Տ ընծորինեցա՛ւ յորդա՛նան ոգի՛ կո՛ւսի՛ն
եւ հոգեւո՛ւ վերասլացեալ ընդ մեզ։
ցա՛ծք. եւ տայ մեզ թո՛ղութի՛ւն մեղաց. ջուր
Ա՛յլ ըստ ք՛ւ եւ սրբեա՛ն զամ արա՛
անա՛կան ըզգեստս փոխա՛ւրէն տալո՛ւ մեզ
ըզգեսո՛ւ ըս ջուր նո՛ր ըս գործեաց
ի՛ մկրտո՛ւ դայ այսօր զի զապականեա՛լ
Ո՛՛՛ հի՛ն մա՛րդըն նորոգե՛լով փրկիչն
իշխանո՛ւթէ զամենեսեա՛ն ապրեցո՛ց
Ջախեաց ի՛ յորդանա՛ն ի՛ գե՛տ. եւ ինքեն

կան։ միաբանութիւնն ամբարտաւանութեան։ մեծա՛ւ
Այսօր զեկեալդ ի փրկուէն ազգի մարդ
դար բարեբանեալ մեծապատանեացն։ ըզքեզ զանդա
անապական մարմնով։ ըզքեզ զանդա
ի նոյն կուսէն։ Այս ծնաւ ի նոյն կուսէ
բընութիւնս բա՛նդ ածէ։ Լեմարիամպատր
Յանձնա՛ փառաց խոնարհեցար ի մեր մ
դո՛մ ա՛յ և ըզ մի՛ այ ծառեին։ բար
զամենայնէ զերծրդուածքին։ ըզ համ
օրհնեցէ՛ք քահանայք և ժողովուրդք։
զե՛ր ի մեզանց։ բար։ Ա՛ի աբանութիւն
աճախաւրէն մա՛րմնով։ լո՛ւաց ըզսիրե
երևեալ ի հոսանսըն յորդանա՛նու
ևն և երկրի՝ ա՛ր ծ և մարդ։ գո՛յնով
ընակ՛ յաւիտեան։ Ա՛րարչին երկը
Ա՛ր ար օրհնեցէք բարձր ա՛րարչէք ըզ
մեք օ՛րհնեցո՛ւք։ զանազեա՛ն։
դա՛ է որդի լո՛ւս սիրելի։ միաբան և
ատ վը կայեա՛լ կըմկնակի ծնընդեամբ
ջուրցն սըրբո՛ւթե։ և հայր ի վերո՛
ամանակիւթով ըզ ծնեալ ի մեռելոց։

տակաց օրինաբանեալ աւրէն՝ ի հնոյանսն
միաբանական՝ . բա՛րեբա ։ Այ ի հրեշ
զի և մեք օրինեսցուք զերբայրդուԹիւն
հոգին՝ իջեալ ձեռնադրեր կարապետան՝ .
Այր ի՛ հօրէ վերկայեալ ոչդի յայտնեալ
նեղուլ ըմբռնեալ շա յաւիտեան ։
զաշխարհըս լուսաւորեաց՝ . բարեբա
դանա՛ն այսօր ըզմե՛ղսս մեռու՛ց և
նըման՛ն աչօր բնդունի՝ . որ ի յոր
Անբաժանելի՛ ըզ բանըն հօր՝ և զա
Տոհելով աճապ՛ն ծագմամբըն ։
զոր ի՛ մէնջն էած . ըմզմե՛զ լուսա
Ընդունել աճապ՛ն հանդիսիւն
հանանէ՝ . աճապ՛ն բնութիւն մարմնովըն
Ընդունել զերկրորդ ի յորդանան ի յով
մե՛զ ։ բա՛ս վերանորոգել ի փառս ։
միաբանգամ վերըստին շնորհելով . ըզ
ի՛ ձայնականէ՛ նախասահմանեալն ըզնիւթս
նորոգել պատկեր ։ Ընդունեա՛ զ
սին բա՛նդ աչդ՝ . ըմզմե՛ զ բա վերա
Թեբա՝ . տընօրինեցար յարդանդի՛ կու
Պատկերակից եղեր հա՛ղեցե՛ն բընու

սիրելի, ընդ որում ես հաճեցայ։ Զի՞ ինչ
ի՞նչ վկայեցա՞ւ դա՞ն որդի իմ
զի՞ հոգւով առելով. ահա գառն այդ որ
կերպ իմանամք ի վերայ ջուրցն. աղա
տեսանելով սուրբ Հոգին, աղաւնա՞
նման իջեալ ի վերայ Քրիստոսի։ Զորեկ ընդ
մարդ յարյանեալ. այսօր մկիրը։
մարմնացար ի սուրբ կուսէն։ աճ եւ
ընդ ժամանակաւ լինել հաճեցար եւ
աճ, բանդ անմեկնելիդ ի հօրէն.
խաւսեալ ըղանցեալնս առաջ քան զնա
քանալով ըղանցեալնս առաջ քան զնա
մըկըրտիլ ի յորդանան ի յովհաննէ.
սին, վասն մերոյ փրկութեանն. այսօր
հաճեցար ի մարմնացար ի նոր
առաքեցար, ընդ ժամանակաւ լինիլ
ընկերակից ի հօրդ ի հօրէ
հոգւոյն, զոր օրհնեսցուք միշ
սէր. ահա գառն այ որ վերկայի ի նոր
յորդանանէ տեսեալ յովհաննէս ա

Յանձամբ փառաց խոնարհեցար։ 63
Ընծանալ ի տուրըդ կուսէ անառ։
Ա՛յսօր զեկեալդ ի փրկութիւն։
Յարուցեալոյն ի մեռելոց բնակարանն
մայր և կոյս. որ ընկընջեցեալըն յաշխա
մայ կենաց ծործէ անձկան՝. զքեզ մեծա՛
ցուսանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս։
Աւրհնեալն երկնի՛ և երկրի եղեր տա՛
ճար և՛ առաքաւա՛ն՝. որ ընկընջեցեալըն
մեր հրեշտէն նո՛րոգէ՝. զքեզ մեծա՛։
Աւրհնութիւնն տիեզերաց արբուցեր ըզ
քո՛ տուրբ ընկեա՛ն՝. որ ընկընջեցեալըն
մեր վերըսաին նո՛րոգէ՝. զքեզ։
Ա՛ր զաւետիս հնդուայն ի հրեշտէն ի՛ր
հրեշտակէն ընկալա՛ր. ո՛րպա՛ս ի՛ր բերկ
րեալդ տեր ընդ քե՛զ մա՛րիամ անհա՛յտանա
ցեա՛լ։ Ընբսկի՛զբըն բանըն հաճեցա՛ւ
առնուլ մարդեղութի՛ւն ըսկի՛զբն ի կու
սէդ. քա՛ն մա՛ծ թէ՛ւրն յաւիտենից։
Ա՛ղաչեմք ըզքե՛զ սո՛ւրբ ածածին՝ մա՛ր քո

Ա՛ղբեզ ե՛րեսեաղ դուռն առ եղեկի մ
ձեռնէ դիեցո՛ւցեր կաթըննա՛ առն. բա՛ց
Ա՛ր զանշուշափելին յէից ի՛ գիրիս քո բար
կրե՛ցե՛ր անկիզելի մորե՛ն. բա՛ր
Ա՛ր ըզհո՛ւրն ա՛ծ յորովայնի՛ քո՛մ
բա՛նե՛մք զօ՛րինեա՛ղ ի՛ կա՛նայս
բեխասեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օ՛րինա՛
հեա՛ղ հիացեա՛ք բե՛րկրըե՛ցա՛ր. բա՛
Ա՛ր ըզ հրեշտակին ը՛զ ձա՛յնըն լը մ
կինըս հա՛մբարձա՛ր փա՛ռաք հո՛ր
և յերրո՛րդ աւո՛ր յարեա՛ր. ո՛ր ի՛ յեր
որ թաղեցա՛ր ի՛ նո՛ր ի՛ գերեզմա՛ն ծ՛ն՛ի՛.
կա՛մա՛ հո՛ր: Ա՛ՀԾացո՛ւցանեմք ը՛զքե՛զ
զինի՛ք մահո՛ւ. ո՛ր ի՛ խաչի՛ն բարձրացար
ը՛զմա՛հ ա՛ստըւա՛ծա՛ ծ՛ա՛պ՛ա՛ւ. և լուա՛ծեր
Ա՛ՀԾացո՛ւցանեմք ը՛զքե՛զ որ կո՛խեցեր
ի՛ կուսէ՛ն մարմնա՛ցար ցո՛ւցա՛ր մեզ:
բա՛նե՛ւ և անձառելի՛ ծ՛ընո՛ւնդ. ո՛ր
Ա՛ՀԾացո՛ւցանեմք ը՛զքե՛զ որ ի՛ հօրէ
ի՛՛ր՝ զո՛ր գընեաց արեա՛մբն իւրո՛վ:
բաբելոսեա՛ փըրկել ըզժո՛ղո՛վո՛ւրդս

զա՞ծ վայելչապէ՞ս ծրնա՛ր · ուրա՞խ ։ զբ՛ղացա՛ր անարա՞տաբար և
հե՛ղձ ։ Յ՛ղացա՛ր անարա՞տաբար և ուրա՛խ լեր ածա՛ծին՝ տա՛ճար ան՞
խա՛խտե՛լի · ը՛զբե՛զ մեծա՛յուցա՞ ։ Ուրա՛խ լեր ածա՛ծին՝ տա՛ճար ան՞
հոդո՛ւմն սրբո՛ւ միշտ կոյս՝ · զբե՛զ ։

Ընտրեա տաճար սրբօրինո՛ւհե կուսեցա՛ր
նախ՛ ի դիրկս քո՛ մարմնով՝ · զբե՛զ ։ Ա՛ր էից լո՛ւսոյն արժանի՛ եղեր բառ՞
ծա՛ղօ՞ն՝ նեմք ։ ա՛ր օրհնելդ ես ի կանա՛յս ։ Ա՛ր ընդ լո՛ւսոյն արժանի՛ եղեր բառ՞
դո՛ւնիլ յորովայնի՛ միշտ կոյս · զբե՛զ մե
յայտնե՛ցար սրդո՛վ բարձրեալին՝ · օրհ ։ Ա՛ր ընդ ան՝ ա՛ծ բառ՛ական եղեր ըն
նակի՛ ծնընդեա՛ն ի՛ բոլորից փրկո՛ւե
ե՛ւ ի մօրէ՛ անեղ՛ծամնաբար · ի ժամա
Ո՛ղքեզ որ ի հօրէ՛ անժամա՛նակ ծնա՛ղ
կուսի՛ յայտնե՛ցեր մարդկա՛ն ա՛զգի՝ · օր
Ո՛ղքեզ որ ի՛ մարենա՛ջն ա՛ռ մսեղ
սիս ը՛ մարգա՛րէիս՝ · ըղնար խորհո՛ւրդ
օրհնութեա՞մբ մեծացո՛ւցանե՛մք ։
Ե՛թէ ոչ ա՞ծ մի՞այն · ա՞ծա՛ծի՛ն կոյս՝ ·
հելիս ը՛ մարգա՛րէիս · ընդ որ ո՛չ ոք էանց

ւարն առաջինն. օրհ ։ Ա՛ղքեղ ուսիմնք֊
սայն ձըշմարտի՝ . սրով հեղբեւր խա֊
չոզ ա՛նի ծիւ՝ . ծա՛գումն արևու լու֊
նէ՛ք ։ Դու լուծիչ երկանց՝ բար֊
եվերս՝ . օրհնո՛ւք ըզ քեզ մեծացու֊
ևայի՝ . յո՛րմէ սիրեցաւ մա՛հ ընդ սի֊
դեմայ՝ . հոտ անմահո՛ւթեան ծնընդոց

Ա՛ւղ գերահրաշ ծառի՛կ բո՛ւրեալ յեր֊
ձո՛ւթէ՛ և յա՛տ վըտանդի՛ց մերոց ։
փա֊ Սա՛ծկի՛ն. փըրկիչ ըզմեզ ի փոր֊
բեհաւեաւ վա՛ն անձանց մերոյ՝ . առ որդին
Ա՛րդ խնդրեմք ի քէն ո անդադար բա֊
նար մա՛րմնո՝ յիսո՛ւս . զքեզ և ըզ֊
զատեաւ նա ի հօրէ ըզ բանն՝ . ա՛ծը
Ծարդանդի՛ կրեցեր որ յառա՛ջ քան
և ըզծընեաւն ի քէն ո մեծացու֊ցանեմք ։
բանին սյ՝ . մարիամ՝ նբ կո՛յսի՛ս . զքեզ

Ա՛նարատ տաճար բնակարան ա՛ստ֊ուա֊
պանեալ արդարութի՛ւն՝ և զո՛ւտն երկ
նային՝ . ուրա՛խ լեր ։
Աւրդ՝ մարդարէին տո՛րբ և տաճա՛ր քո

յոյն ծին՝ մայրերդ լուսոյ վ առագաստ
ծին՝ մայրերդ լուսոյ վ առագաստ յոյն
Ի՛ զքեզ ամենօրհնեալ ա՛ստուա ծա՛յ
Ի՛ զքեզ ի հանապատին։
Ի՛ զքեզ կուսութիւն։ 65 Ա՛ր յարդանդի։
Ա՛րմէ սարսեալ։
Լա՛ռն առաքեալ։ 57 Ո՛ ի որում ոչքն։
Ջ նորդ բարի։
Ի՛ զքեզ հայր։ 56 Ա՛ռաքեցեր զքո միա։
Ի՛ զքեզ ո՛չ միայն։
Ի՛ զքեզ կոյս։ 47 Ո՛նմանդ։ Ո՛նեաւ։
դա՛ստ հրաւիրալ ծագ՝մամբ՝ մայրը։
կենաց և մայրը կենդանութե՛ն և առա՛
տելի՛ կուսութի՛ն։ մա՛յր և։ Ա՛յրհուրդ
հանո՛ւր լուսոյն։ անա՛րատ և անեա՛ն
ցանե՛ր։ Ընկէզ մորենի՛ և տաճար ընդ
կան՝։ մա՛յր և ա՛զգ խո՛ն մեծա՛գու
կուսից և պա՛րծանք ազգի մա՛րդ
Ա՛րեր և ա՛ծած՛ին մարիամ՝ ցանկալի
Տո՛ւն երկնաւո՛րի։ օրհ։
անա՛րատ էմմանուե՛լի։ տա՛ճար բանի՛ն
բարեխո՛ս կա՛յ անդադրեալ։ մայր

Ո՜հ ես ձեզ ասեմ ա՛ռաւտարանի՛ր հրեշ֊
տակնե՛ր երկնային դուռն աճապարեցէ՛ք
բանալ • օրհ։
Ո՜վ դատաւորիդ վասըն մեր բարեխօ֊
սեցէ՛ք • օրհ։
Այր մի էր ոմն մարդասէր ողորմած
ընտրեալ յարդարեալ ի բարեգործ՝ օրհ։
գեա՛ր • օրհնեալդ ի հանգիստ Հոգեյն ա՛ն
Այր մի էր ոմն մարդասէր անհամբառնա֊
Ա՛նհնչիւ • Ա՛նհնչիւ։
Ա՛ն լուսոյ և ամպ հովանի ե՛ք ։ 09
շանգեա՛ր • ա՛ղջ մարդ ։
եմմանուէլի մարդասիրեին յաւա՛չ դո֊
րա՛յն երանեա՛լ • ա՛ղջ ։ Ո՜վ քեզ մա՛յր
բնա՛կ հրեշտակն աճա՛պարեն՝ յիմանալի զո
հենդանեաց մեծա՛ցուցանե՛ք։ Ո՜վ քեզ
զօրաց հրեշտակաց • ա՛ղջ մարդկան
Ո՜վ քեզ աճա՛պին որ վերօրհնիս ի՛
անճառ և սրտաբո՛ղ հմայեցիր ն • մե։
նից՝ և ձանապարհ արքայութե • բարձոյ
անկի՛ղելի • մե։ Ո՜վ քեզ դո՛ւռն երկ
լուսեղէն • ծնօղ արարչին և մարեմի՛
Ո՜վ քեզ պայծառ եկեղեցի՛ ա՛մպ

անհամանմանեալ մեղը. քանզի որ՝ ի քէն
պ՚ենճանդ մերոց: Կանդ եւ ո՚րսկ լեր
ծադեալ մեզ լոյս երեսաց՝. և՚ փրկիր
դատաւ՚ր օրհնեսցուք՝. քանզի
ա՚ր ծածկի՚նն և վի՚շտ կոյսն՝ ան՚
Ծ՚ոյլ զարհուր:
Ծ՚ոյլ կենդա՚ն:
Ծ՚ոյլ ծադե՚ցաւ:
Լ՚ոյս լուսո՚յ մեղը: 37 Աստ՚ղծողի՚ն:
Ա՚նկ՚ ուրա՚խ լեր:
Ա՚ստ՚ուածո՚ւր հր: 34 Ա՚ստ՚ուածո՚ւր
Ա՚ր զի՚ ծա՚ծկինն: 34
Ա՚մէն սո՚ւրբ անա՚պատ:
Ա՚ւրսկ լեր ա՚ծա: 33 Ա՚ղբե՚ղ լուսոյ:
Ա՚ղբե՚ղ փրկութե՚ն:
Ա՚նհա՚ս տեսո՚ւթե՚ն: 30 Ա՚ղաճա՚ւել:
կըս հողեղինի՚ յայտնեա՚լ՝. ու՚ր
պահի՚ւ՚ր՝. այսօր՝ ի մէ՚ջ մարդկա՚ն՝ ի դէր
Ա՚ր բոցե՚ղէն սրովբէ՚ իւ՚ր շրջափա՚կեալ
կիւ՚ր հաճե՚ցաւ՝ ի քու՚մ յո՚րովայնի՝. ու՚ր
բա՚ղմեա՚լ ը՚ն հօր՝ անապականա՚բար բնա՚
բերկրութի՚ւն՝ ա՚ր ընդ՚քե՚ղ՝ ի՝. քերովբէ՚ն

արհ՛ելք՝ ըզ՝

Ո՛վ արեգականն արդարութեան եղեր լուսաւորիչ ի՛ քո գի՛րիս ժանի՛ եղեր բառնալոյ ի՛ քո գի՛րիս՝ ըզքեզ՝ Աւր էիր լուսոյն արարչական՝ ջահապա՛հ ծընար ի՛ զ վերածագոյն երկնից՝ կրեցեր սըրբուհի՛ անարատ՝ Ա՛ն՞ըզ ըզ բանն աչ՛ք ծ յարդանդի՛ Աւր ի՛ վայրըն կենաց՝ քեզ ե՛րա՝ զքեզ օրհնու՛ք մե՛ծացուցանե՛մք՝ լեա՛ք եղբարք՝ Ա՛ստուածածին՝ ըզ՝ Ա՛ստուածածին՝ ըզ՝ Ա՛ստուածածին՝ ըզ

Տ֊ Տ֊

Տ֊ Տ֊

Տ֊ Տ֊

Աբրահամը ածածին՝ որ կուռքեց ես պարծանք՝ և մայր հաստատուէ մարդկան՝ օգնական և շինող հի՝ մարիամ մայր և աղախին փրկչին մերոյ։ Ներանելիդ ամենեցունն զքեզ ծանելով ըղձանաք՝ անսայնելի՝ զամգունն ամենակալն արժանի եղեր կրել յորովայնի՝ որ երկնեցաւ ազգի մարդկան։ Աբրահամին աթոռ ցուցար ածածինն՝ ի դիրկս բանալով զքրիստոս ամգունն՝ որ նըստին ի քերովբէս՝ առնա միշտ բանս բերասեա կեցուցանել ըզմեզ։

Աբրահամը ածածինն՝ վեր օրհնեալդ ի սրովբէից՝ ծագեալով ի քէն մեզ լոյս՝ մայր եղեր վերադողին՝ ազգ և ա՛զգ զինք ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Հիմն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր հոգւոյն սրբոյ՝ ի հրշտակց ապատրեալ գաբրիէլ քեզ աւետեաց՝ ազգ։ Տեսանեմք զքեզ ըզսուսկալն զհրաշալի խորհուրդ յայտնեալ՝ ի հոգւոյն սրբոյ յղացեալ զբանն աճ մնրմնով ծընար՝ ազգ։

խօսել վասըն մեր • քէ ։

ռաւդոյն մարիամ • մի դադարիր բարե֊

քէ մայրը ։ Ա՛ր քան զարեգակըն պայծա֊

թաւդոյն մարիամ • պարծանք եկեղեցւոյ •

շա՛յ մերոյ ։ Ա՛ր քան զերկինս բարձ֊

քէ՛զ եմք ա՛պաւինեալ • քէ՛ մայրը

Ա՛ր զան ։ ՟ե ։ Ա՛ր զարար ։ Օ՛ քե՛զ

Ա֊ճած֊ին մայրը ։ ՟ե ։ Վկա֊ լե՛ս

Ը֊զբեզ աճա՛ ։ 45 Վո՛ւ պար ։ Վո՛ւ ճշ ։

Ա֊ճած֊ին աբ֊ կոյս ։ 41 Ընա՛ն ։ Հ֊ուրըն ։

մայրը եւ կոյս • Հոգւե ։

վիմած֊ին դուռըն փակեալ եւ ա՛զբիւր

կնքեալ • նա՛ խաւսեաց֊ըն դուշակեա՛լ

կուսու֊էըդ քո ո՛չ խախտեցան կըն֊իք՝ •

Հոգւե ։ Օ՛ քե՛զ մարեմի անկիզ լեա՛ռըն

ըզմա՛ծ֊ին զօրէն֊ըս բընու֊թե՛ան

մարդկան • Հրաշափա՛ռ քո՛ ծընունդ • եւ

ղեռւ֊ի բնու֊թե՛ն ամբողջ պահեալ • եւ՛

բարեբանե՛ալ եւ՛ փա՛ռաւոր ըզմա՛ծ֊ին քո

ւորեա՛ն ը՛զմեզ Հոգւեւո՛ր երդո՛վ ղքեզ

ըրե՛գականն ա՛րդարու֊է • որ լուսա

Տօր և սուրբ Հոգւոյն. օրհ։ Բզբան Համարոյ
Հոգւոյն սիմէօնի. ՚ի բզբան Համարոյ ընդ ծե
՚Ի յաւր և մեք Հաւատացեալքս ընդ ծե
բարձեալ ունիմ օրհնաբանեցուք։
Հոգւոյն. որ բա՛նի՛ զարարած
՚Ի յաւր բարձեալ եղև ՚ի գերկիս ծե
ընծայէ զարարածս Տր ՚ի յերկիր Նա։
կան ծոցոյ բանն եկատարեալ ՚ի տաճկին։
՚Ի յաւր անակզբնական ծ՚ընդ Հայրա
Տր ՚ի կեա՛ նորո՛դ յաւիտեանից։
և զիս ը՛զ բազմամեղս ՚ի կապանաց մա
այսօր Հայցմամբ ծերունւոյն արձակեա՛
կիջե՛ ես կապելոց պարգեւատու ա՛մէն։
Ա՛ր արձա՛
՚ի կեա՛ նորո՛դ յաւիտեանից։ Ա՛ր արձա՛
նա՛րով ՚ի գերկա՛, որ ընծայեցեր ը՛զմեզ
՚ի Հրշտակաց. այսօր ՚ի սիմէօնի բաո՛
նարուեա՛ս աթոռ նըստիս բարեբանե՛ղ
փըրկութեա՛ն Տ՚ի թանաւոյց։ Ա՛ր յա՛
Հաճ ե՛կիր կատարել զօրինա՛. վասըն
յաւիտեան բանդ. այսօր ՚ի տա՛ Ա
ա՛րմանչելո՛ւ ՚ի կուսէն նախա՛տ
Աղանո փեսան ընդառաջին։

Ա՛յսօր ի՛ տաճա՛րն եկեալ կենա՛րարն՝
Եւ ի՛ գիրկսըն սիմէօնի՛ գոհացա՛՝
Զոր խընդա՛ն թեաց մ՛ը ընկալա՛ եղե՛ւ։

Ա՛յսօր երկի՛րս երկինք անուանեցա՛՝
Զի տէրըն տերանց իջեա՛լ յերկինի՛ց ի՛
յերկիր՝ ։ Եւ ընծայի՛լ յա՛նձն առնո՛ւ
ի՛ գործոց ձեռաց իւրոց ։ Ա՛յսօր տե՛ս
Թանասաց լսյա ծագեցա՛ք ա՛ւ աբե՛ր ։ Եւ
փառք իւրո՛ւմ ժողովրդեանն իսրա՛ել։

Ա՛յսօր ի՛ տաճա՛րն եկիր փրկիչ՝ ։ Եւ
ծերունեւսն ի՛ գիրկս ընկալեա՛ւ անդր ։
արդ արձակեա՛ զ՛ծառայս քո տէ՛ր ։
Ա՛յսօր աշխարհի ցուցա՛ր լոյս ։ Եւ փըր
կո՛ւթ տիե՛զերաց ք՛ա՛ւ աբե՛ր՝ ։ որ մար
դասէրդ ես կեցո՛ զ՛մեզ ։ Ա՛յսօր ի՛
մանալի՛ արե՛գական՝ ։ որ ծագեցա՛ր ա՛ւ
երերաց ք՛ա՛ւ աբե՛ր՝ ։ որ մար ։

Ա՛ւ սիր՛զբանի՛ բա՛նն աճ մարգարէացա
ի՛ կուսէն՝ ։ այսօր դի՛դուեցաւ ի՛
տա՛ճարի՛ն ։ Այ՛սո՛ւր ալեզբեն
ծերունին ա՛ծորդուն ի՛ գիրկս իւր՝ ։

սիմէօն. զա՛ծորդի՛ն ի՛ դիւրիս իւր բա՛ր
Ա՛ն թուս քրովբէական ե՛րեւեալ այսօր մ
լեա՛ն ի դիւրիսն սիմէօնի. օ՛րհ։
Ա՛կեալըն ա՛յսօր ի՛ տաճարն. զընկա
յանարատ իւիսէն. օ՛ր։ (՛)րհնե՛ալ ես
ջ՛ընեա՛ն յամենասբ՛ս յոսո՛վհայնէ
րիչ՛ք ը՛զնա՛ յաւիտե՛ա՛ն։ (՛)րհնե՛ալ ես
ա՛ր ը՛զ յաւիտե՛ա՛ն։ Ա՛ղաւ օ՛րհնե՛ալ ես ի՛ տաճարի՛ քո՛ մ
ա՛ղաւնակը. արդ արձակե՛ս ը՛զծառա՛յ քո
Ա՛ւետի և սիմէօն հոգե՛ւոր հընչեցաւ
դիւրիսըն սի՛մէօնի՛ գոհութեա՛ն. և՛ ես
տաճարն անհա՛մառելի փերակէ՛ն. և՛ ի՛
ա՛ր ես հա՛յեցըն մերո՛ց։ Ա՛յսօր եկիր ի՛
ռեր մարմնաւո՛ր ի՛ սրբոյ կուսէ՛ն։
հօրէ՝ անճառելի՛ բանդ տա՛ծ. յանգն ա
(՛)րհնեա՛ք ը՛զ քե՛զ ո՛ր առա՛քեցար ի՛ դ
ը՛զ փրկիչդ աշ՛խ
ի՛ խա՛չաղո՛թիւն. զի տեսին աչ՛ք իմ
իւ՛ն ը՛զծառա՛յս քո ա՛ր, ըստ բանի՛ քո՛ ս
և՛ օրհնէր զա՛յդ աս՛ւրդ։ Ա՛րդ արձա

ի՛ դիւրիւս մարմնո՛վ բարձեա՛լ եղեր
զարարա՛ծըս բարձրելո՛յ քոյմ հօր։
յընծայուածըն քրիստոս՝ ո՛ր ընծայեա
լի՛ զօրութիւնէն։ այսօր ի տաճարն եկիր
Օ՞ր փրկանէն ի բարձունս՝ խմնաց
ելո՛յ քո ի տաճա՛րին՝ տէր։
և՛ կատարեցեր ըզ փափա՛գուածն ընծայ
Յորոյ այսօր ի՛ դիւրիսըն գգուեցա՛ր
և՛ արձակիլ ի՛ խաղաղութի՛ւն՝ ա՛ր աղօ
զօծեալդ։ և հայցեր ի կենացդ ըզմա՛ն
զմարեա՛։ Ա՛րդ ընկալեալ ի՛ գիրկս իւր
զօծեալդ՝ տէր աղօթի՛ւք ծերոյն ո՛
ո՛չ տեսանել ըզ մահ մինչև՛ տեսցէ՛
Ա՛րդ առեա՛լ հրաման ի՝ նը՛ հնգեւոյն։
ծ՛ընողի՛ քո բարեխօսո՛ւքն՝ տէր։
ձակեա՛ զիս ի խաղաղութի՛ն՝ ա՛նարատ
զեր։ Ա՛րտասուեալ աղերսեր՝ ա՛ր
ծերունին ասելո՛վ սա՛կ թո՛ղըն անմահ՝
Հ՛ոգեա՛լըն դուէր՝ ցընծայր ալեօ՛քըն
բարձունըս հանապա՛զ մեծացուցանե՛ն։
ձեալ մա՛րմնո՛վ։ զեր զօրք երկնի՛ց ի՛

ըզ ծառայս քո ետր ըստ բանի՛ քում՝ ի՛
ղաղակէը ի տաճարին. ա՛րդ արձակե՛ս
զ՚ի՞ Ա՚ն Հոգւովն ա՛՚ն՝ ա՛՚ա՛՚
նո՛ւյն. և յայտնապէս ծանո՛ւցանէ. ա՛՚ա՛՚
քառանօթեայ բառնի՛ ի գիրկս ծերոյն
հասէ աճապարդի՛՚ն որ ի՛ ծոց հօր. տղայ
գոլով. զի զհոգւոյն ծնեալքըս հօրն ընծայ
օրինաք՝ անհիւթակա՛՚նըն հոգանիւթ
նի՛. ա՛՚ստուա՛ծ և մարդ. Ա՚ընտեալ ը
և սահմանեալ ժամանակաւ ծնեա՛լ լի՛
լո՛՚վ յորովայնի՛ և ընդ հօր գոլով.
սէն մարմնոյ զգեցեալ՝ բա՛՚վանդակե՛
կան ի՛ հօրէ՝. և սկի՛զբնաւորեա՛լ ի կու
Ա՚նըսակի՛ զբըն բա՛՚նըն յանըսկզբնա՛
գեցա՛ր մեզ և՛ կեա՛՚նք՝. փա՛՚՚՚ռք
գալստեա՛ն քո՛՚ տէր՝
ցո՛ւք. ո՛ր ի՛ հօրէ՛՚ լո՛՚ւսոյ լո՛յս ծա՛
Ա՚ան որոյ ե՛՚մեք ընդ սիմէոնի՛ գոչէ
մեր մա՛րգարէ՛՚ն ի՛ սըրբոյն կուսէ՛ն
բարձեալ ո՛՚նկա՛ քրի՛ստոս՝. որ վասըն
ի՛ ծերունա՛ւոյն. ո՛ր բանիւ՛ զարարա՛ծըս

ղինաց

Ալ դերապոյն քան զբնութիւն Տղէ
բերխօսեա՝ ասէ՝ ց վե՛ր անձանց մերոց։
Լուռ զնա զվանս. ոչ՝ ըստ Տայր անտուն՝ քա՛
զանց ընվանս. այլ՝ ըստ Տայր անտուն՝ քա՛
զի՛ մարմնի՛ տեւանելո՛վ զանմարմին իւր
զբաւարթունքըն նայեցեալ զմրմնայինն.
զի՛ ի հանդէս քո՝ Քրիստո՛ե՝ երկնայի՛ն
զօրնա՛քա՛նո՛ւթի՛ւն։

Ալ զիշատակըս քո՝ . վե՛ւ ե՛ւ զմեզս ընկալեա՛
առաջի քո՛ր . օդնական լեր ասնաղաց
մարմնոյ . ա՛ռ քո՛։ Ալ՝նմուռաց յիշմամբ
ւո՛ւրբեք . յօժարութի՛ւն բարձեր ընդիսրիս
Հաշակ լինել՛ով ըղբաղմաժամանակեայ ա
ղաչեա՛ վասն ա՛նձա՛նց մերոց։ Ալ ան
խօսեա՛ վասն ա՛նձա՛նց մերոց՝ ա՛ռ քո՛ բարե
ղի՛ Տարըս սուրբ անտուն՝ ա՛ռ քո՛ բարե

Ալ դերապոյն քան զբնութիւն Տղէ
բերխօսեա՝ ա՛ռ քո՛ ւ վե՛ր անձանց մերոց։
ղի՛ մարմնի՛ տեւանելո՛վ զանմարմին իւր
զբաւարթունքըն նայեցեալ զմրմնայինն.
զի՛ ի հանդէս քո՝ Քրիստո՛ե՝ երկնայի՛ն
զօրնա՛քա՛նո՛ւթի՛ւն։

Աղաչեմ անապատականք։

փերիսոդ՝ ա՛՛ստղ։

խաղաղութի՛ւն . զի՛ ընդհանուր տեսի՛ զը

յիշատակի սր բարձր սրբարէ՛ք զնա՛
Ա՛զ տէր օրհնեցէ՛ք զ՛Փառաբանի՛ջք նո՛ց
ըռեաց ը՛զ միանձնո՛ւս ա՛մ ։ Ա՛զին ։
լեզո՛ն զօրացն ։ Ա՛ք քաջալերեաւ յորդո՛
Թէ՛օքըն Հալածեա՛ց ը՛զ բա՛զմութի՛ւն
Յա՛նապատի՛ բնակե՛լով աղօթանո՛ւէր
վը՛շտաց քարալէ՛ժ կո՛չնճման՝ ։ Ա՛զին ։
ժո՛ժկալեա՛ւ Համբե՛րեաց ազգի՛ ազգի
դէմ ջարի՛ն բա՛զմանիա՛ր վի՛շապի՛ն ։
Հա՛րցըն մերոց ։ Ա՛ենամարտեաւ ընդ
հեա՛ց ։ Ա՛զինուորեցա՛ւ քեզ քա՛ւ ա՛ըծ
ակն ա՛ռնելո՛վ զերկրաւորս արհամարհ
Ա՛սիաակի՛զբըն միանձանց երանելո՛ւ ՀԱՁ
աբ Հայր ա՛նուանիւն ։ վերնական յուսո՛յն
յա՛նմահից դասակցո՛ւթիան՝ ։ Ո՛վ ։
ձանապարհին՝ ։ փոխեցա՛ւ յերկրայնոցս
որ ե՛զեր նա՛խընթաց բա՛րեաց՝ կենա՛ց
նեւով ը՛զՀրաւնո՛ւէ քո ա՛բ զյի՛շատակ կո ։
նամա՛ն՝ ։ ո՛վ ա՛բ ։ Ա՛ստո և մե՛ք ա՛ո
Ջանաց Համբե՛րեւով յաներեւո՛յթ թըշ
վինաց ժո՛ժկալեա՛ւ ։ զանազա՛ն տան

խաչըն փրկականն յորդեդրմնթեան շը
ա ընտրօգք նը հոգւոյն բարձեր ըզ
մեծ զօրմուն. քո նը և ար։
անմոռաց յիշմամբ հայցեսացես, ի քէ ը՛զ
ը՛զ հանդերստեաչն օր յիշատակի քո՝
յիշես։ Ա՛ն որոյ և՛մէք այսօր տօնեմք
խաչակրօն անդադար սաղմոսերգուքն.
ըսկ ցեաղ օրհնուքն ընդ հրեշտակս՝ և՛
հոգւե հանգերծով խրատամբերուքն. և պա
զօթիւք։ Ա՛ր առեր ը՛զ լաճ խոնար
քի՛ք քո նը և արժանընդունակ ա՛
նապարհին. յիշեալքի՛ր ը՛զմեզ առաջի՛
մաց՝ եղի՛ր դուռըն մըտից կենաց ձա՛
նը հայր անտունիս։ եղի՛ր օրինակ բաղ
ցեալ՝ ի մարմնի զօրացեալ տերամբ. ով
ա՛ր անմարմնակա՛ն վարուք պայծառա
վերաթեւեալ ընդ առա՛ջ քի՛. փա։
մեծին եղիայի և յովհաննէ մկրտչի.
պըս քարանձա՛ւց. փա։ ամմամամնեալ
րաղնղգեաց ձգնուքը՝ ի յայրս և՛ ի ծեր

ՀԱՅԿԱԶՆ ԵՒ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՅԵԱԼ ԱՃՈՂԻՆ
ՆՈՅՆՆ ԵՒ ԹԵՐԵԼՈՒՄ ԻՒՐՔԵԶ ԸՂՁԱՐԱ · ՐՀ
ՄԵՐ ՀԱՅՆԱՊԱՏ ՄԱՏՈՒՆ ԱԲ ԵՐԲՈՐԴՈՒԵՆՆ ։ ՈՐ Ի ՄԱՐՄՆԻՒ ԿԱՏՈՒԱԾԵԱԼ ԵՒ ՉԱՆԱՐԱՒ
ՀՐՇԱԿԻՑ · ՈՎ ԱԲ ՀԱՅԸ ԱՆԱՊԻՆ · ԶԱՂԱՉԱՆՔՆ
ՊԱՐԾԱՆՔ ԵԿԵՂԵՑՒՅ ԵՒ ՈՒԲԱԽՈՒԹԻՒՆ
ԸՂ ԿԵԱՀՆԱՐՆ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ ։

ՕՐՆԵԱԼՔ Ք ՀՕԳ ԻՄՅ ԺԱՌԱՆԴԵՑԷՔ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ · Ի ԼՍԵԼ ԸՂ ՁԱՅՆՆ ԵՐԹԷ ԵԿԱՒՔ
ՀԱՅԳԵՑԵՑԷ Ի ՔԷ ԸՂ ԹՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԵՂՈՒ
ԿՈՂԵԱՆՆԵՆ ՔԷ ԶԸ ԽՈՒՍՏՈՒՆ ԿՈՒԱՆԱՆ ·
ԴԱՒ ՎԵՐ ԸՆԿԱԼԵԱԼ Ը ՓԱՌԱ ՅԱՋՈՂ
Ի ՔԷ ՅԱ ՄԵՐՄՆ · ՕՐՀ ։ ԱՌԱՏԱՊԱՐ
ՐԱՆՑ · ԶԷ ԸՆԿԱԼԵՑԻՆ ԶԱՆԱՊԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՆ
ՔՈ ԱԲ ՁԵՒՇԱԿԱ · ՈՎ ԱԲ ՀԱՅՐ ՁԳՆԱՏՈ
ՆԱՔ ԱԲ ԵԿԵՂԵՑՈՅ ՊՕՏԵՆ Ը ՂԱԶԱՐՔՐՕՆ
ԱԲ ՎԵՐԵՐՈՒԹԻՆ ։ Ա. ՅՍՕՐ ԵՒ ՄԱՆԿՈՒ
ԿԱԿԱՆ ԴԱՒԱԿՑՈՒԵԱՆ · ՕՐՆԵԱԼՔ ՄԻՀՈ
ՆԱՒՈՐ ԵՐԻՆԱՅԻՆ ԿՈՉՄԱՆՆ Ի ՀՐԵՇՏԱ
ՆՈՐՅՆ · ՈՎ ԱԲ ՀԱՅՐ ԱՆԱՊԻՆ · ԱՐԺԱ

ի պատերազմի. վանեցին ըզմնութիւն
Ալք զինու զօրուբ Հոգւոյն վառեակք
ամբատուցեր նը թադաւորաց. բարե
ար զարդարեա զեղեգնած վայելչուբ
սրբոյ զքոյ հրամանի սրբոց քոց
պատուիրատուց՝ . բարե
արդարութիւբ ըստ հրամանի սրբոց քոց
քայի . դամբելով ըզժողովուրդըն քո
տուր զերաշունս արդարուբ քո այ
ղուբ նը զելեզնեցի՝ . բարե . Ալ և
տակեաց զընդդիմամարտ բբնութիւն
հե թագնոցաց և հայատատեաց խաղա
շանի խաչի քո ու պատերազմելով խոր
խնայեա ի՛ մեզ . Ալ զօրութիւբ նը
ւունա . բարեպաշտութիւբ սորա քրիստոս
դոսկ թիւորի յարդարութիւն և յերկր
տատելով զաթոռ թագաւորութիւբ թէո
զբնա և ցնծացեր ի յերկիրի . հաս
Ալ զերկնաւոր թագաւորութիւբ քո

Վանոն արբոյն Ամէրդոսի Բագաւորի :

յերկիր նոյն բարձրացեալ
ի հրեշտակաց՝ և պատկեալ
բան նոցին հօր յաւետեան։ Այր ի յերկրի
նեցուկ նոցին բարձր արարչին զնոցա
նոյն. արդ հարցին մերոց։ Այդ ար օրհնեա
պաշտ Թադաւորին երկնեցոյք քեզ երկիր
նմանաց. ընդ որբոյն թէոդոսի բարե՜
Այդ նորածնեալ եկիկեղեցիք հեթա՜
եան զօրս երկնիցն. այդ հարցին մերոց։
Թէոդոս մեծ Թագաւորն՝ ընդ վեցթեւ
հրեղէն. քանզի երդիկ բարեպաշտուք
Թոնիք երկնից՝ ընդ ճրագնուէր Թագա՜
հարցին մերոց։ Այդ յօր ցընծայն զըւար
սբբա քո՝ պանծալի փառօք քո՜։ արձ
որ յաղթող խաչիւ քո պըսակեա ըզ
ցեր այսօր յերկնից Թագաւորեդ՝։ բա։
հաւատով ուղղափառութե՝ վերափոխե
ծին Թէոդոսի՝. և կատարել ըզկեանըս
Այր շնորհեցեր յՀոգի Թագաւորել մե՜
բիս հայատատեցի՜ն ըզսի՜ երեքս. բա։
Այդ հարցին մերոց։ Այդ ար օրհ
նոյ. արձ հարցին մերոց։ Այդ ար օրհ
պաշտ Թագաւորի՝. երդեսցո՜ք քեզ երդ
նոյնաց. ընդ որբոյն թէոդոսի բարե՜
Այդ նորածնեալ եկիկեղեցիք հեթա՜
եան զօրս երկնիցն. այդ հարցին մերոց։
Թէոդոս մեծ Թագաւորն՝ ընդ վեցթեւ
հրեղէն. քանզի երդիկ բարեպաշտուք
Թոնիք երկնից՝ ընդ ճրագնուէր Թագա՜
հարցին մերոց։ Այդ յօր ցընծայն զըւար
սբբա քո՝ պանծալի փառօք քո՜։ արձ
որ յաղթող խաչիւ քո պըսակեա ըզ
ցեր այսօր յերկնից Թագաւորեդ՝։ բա։
հաւատով ուղղափառութե՝ վերափոխե
ծին Թէոդոսի՝. և կատարել ըզկեանըս
Այր շնորհեցեր յՀոգի Թագաւորել մե՜
բիս հայատատեցի՜ն ըզսի՜ երեքս. բա։
Այդ հարցին մերոց։ Այդ ար օրհ
նոյ. արձ հարցին մերոց։ Այդ ար օրհ

Ա՛վ երանելի՛դ ամենեցուն՝ սիրելե՛րա-
կ մ կ՛ի յերկինս պըճասկեա՛լ . բարե-
։ Ա՛ր Թէոդորա՛յ եա՛ ի՛ յերկրի պարծանք՝
քի՛ Ա՛ստուածդ ա՛ր հատատոյ . բարե-
ը ։ Ա՛ր երկրըպագո՛ղ ես ըն՛ մեղս մեր ։ Ա՛ր
առ Թէոնա՛ն երկնաւոր՝ Թողո՛ւլ մեզ
մեծ Թէոնո՛ր . բարեխօ՛ս լեր վասն մեր
Ա՛վ երանելի՛ Ա՛բրեպաշտ Թէոդո՛ս
մեզ զերկնայի՛ն քո զնա՛ղաղուի՛դ ։
դասի՛ր տո՛ր . յիշո՛ւիկ սորա պարգևա՛
Ա՛յդ անկեալ աղաչե՛մք ը՛զքեզ մար-
փառո՛ւթեամբ ը՛զ քո՛ ժողովո՛ւրդս ։
ղեցի՛ տո՛ւր . և կարգաւորեա՛ց ուղղա
Ա՛ր բարեպաշտո՛ւթի՛ հիմնեցո՛ւց զեկե
լո՛ւր մեզ որ կա՛րդամք առ քեզ՝ . բա՛
ըսխոսո՛ւթեամբ տո՛ւր Թագաւորի՛ն ։
Ա՛մէն ։ Ա՛՛ստուած փըրկի՛չ մեր
ո ջ ։

ը՛նդ սրբոյն ։

աղօթի՛՛ք հիմնեցո՛ւց նը զեկե՛ղեցի՛ .
տաւո՛ւ պարտեաց ը՛զ Թըշնամին . և՛
բարեպաշտո՛ւթի՛ խրա՛ւ ը՛նդ ։ Ա՛ր տ
Ա՛վ երանելի՛ Ա՛բրեպաշտ Թէոդո՛ս
մեծ Թէո՛ւր . բարեխօ՛ս լեր վասն մեր
առ Թէոնո՛ն երկնաւոր՝ Թողո՛ւլ մեզ
ը՛զ մեղս մեր ։ Ա՛ր երկրըպագո՛ղ ես
քի՛ և՛ հիմնադի՛ր նը հատատոյ . բարե
։ Ա՛ր Թէոդորա՛յ եա՛ ի՛ յերկրի պարծանք՝
և՛ ի՛ յերկինս պըճասկեա՛լ . բարե
Ա՛վ երանելի՛դ ամենեցուն՝ սիրելե՛րա-
կ մ կ՛ի յերկինս պըճասկեա՛լ . բարե-

բան՝ յայնմանկայն բըռնութենէն նը
րին՝ ի յանբանից փախեալ կերպա՛
մանին բաբելացւոյն բըռնաւո՛ր
սուն օրհնէն ըզ քեզ տէր ։ Ա՛ր հա
րոյ մի՛ նկուճիք եկեղեցւոյ յիշատակի՛
թիւ՛ էնն յիմաստ փո՛ խարկեա՛ ։ վասն
ազանա՛ զո բարկութեան զխմարու
թաղաւո՛րըն հայաստանեայց ։ զա՛
շադրծեցե՛ր ո՛րդի՛ աստուծոյ ։ աս
պարսկողին ։ ո՛վ թէո ։

Հ ատան Տէրտոյ հոգեստողին ։

Ա՛ր գերագո՛յն քան ըզ բնութիս հրա
տան ։ օրհնո՛ւթի առաքելով ըզ քեզ
հաւատացեալքս ոճնեմք զքո՛ յիշա
դասեցար ։ ո՛վ թէո ։ Ա՛ստի և մեք
կոխելով ըզ սատանայ՝ ընդ երկնայինսն
աղօթիւքդ վանեցեր ընդ թշնամին ։
թաղաւո՛րն երկնաւո՛ր ։ Ա՛ր քոյին որ
թաղաւո՛ր՝ վասըն մեր բարեխօսեա՛ աս
թա՛ պարծանաց ։ ո՛վ թէոդոս մեծ
կան իշխանութի՛ ընկալար ի՛ քե՛ ըզ

Ա՛ր
բայր ան՝ ի՛ ոտ՝նէ դաւ-թի՛, ըմ՛ղ
դէմ-խ առաքե՛լոց Տե՛ր՝, և կոչեցաւ եղ
տուքն Ի-մոնի՛ք՝, ըզնո՛ւ ա՛րտա։ Ա՛ եղև՝
դարձն յակո՛ր • ո՛ր Հաշոյ եղի՛ն ու վա՛՛
բընակի՛չք երկրի՛, Նայե՛ցարո՛ւք ընդ ա՛ր
չա՛նոց մերոյ։ Ա՛՛ստուա՛ք զարդա՛րու՛ի՛
բասայո՛ւք բարեխո՛տ ա՛ռ տէ՛՛ր վասն ան՝
զա՛նօրէնն ը՛զգուշութի՛ւն • զմա՛րդարէ՛ն ա՛
րոյ պլա՛՛զուո՛յն և հաւա՛տով պարտեցո՛
նելի՛ն դա՛՛լիք՝ որ զօրացա՛՛ ի՛ վե
Ա՛մէն։

Կանոն Դաւթի յարէպէնի և Յակոբա
առաքելոյն։

զարքայն մե՛ծ տըրդա՛՛տ • վասն որոյ
նեղէն ի՛ բնո՛ւթէն նորա՛ստեղծեա՛՛լ
կայի՛՛ն բնո՛ւթիս դաւթա՛ւդեր՝ յանաս
նա՛՛ց սըրբոյն դրի՛գորի՝ • ի՛՛ մարդ
վասն որոյ մա՛՛ն։ Ա՛՛ր ի՛ ձե՛՛ռըն մա՛ղթա
ա՛՛ձելո՛՛վ զարքայն մե՛ծ տըրդա՛՛տ։

նեղիմն ի՞ւ դաւիթ. յառաջնորդու-
նա յաւետեան։ Այր ընտրեաց ձերս
Ա՞ւետ օրինեցեալ քաջդ ասարէք ի՞ւ գ
յակովբայ խընայեա՛ ի՞ւ մեզ. այլ հայ՛ր։
մուք զի զահաւիկ՝ ու աղօթիւ՛ք այն
բեա և հայիս յանդունդս. յիշեա ողոր
հեմք ընդքեզ. ա՛ր։ Այր ներսես ի՛ւքոյով
սիրելւոյ քո և յակոբայ սրդաւորդ աղա
ւ՛ր։ Այլ դաւիթ մերոց։ Այլ այլն
ա՛լ ա՛նտես առներ այլ դերծ՛ ի մեզ
զ ի՛ւ պահեցեալ այլ խոտվա՛նիմք առ քեզ։
Եղիք յաւի՛ և ի՛ զգաստութիւն ըս
քեզոյն։ ի՛ղնա։
թիշտոյ՝ և մանակիկ եղիր այր առա
Այր հրաշալագործեալ գերատա ի՛ կարգեր
գաւորն ի՛ դիւակաև ախտէն։ ի՛ղնա։
ի՛ղնդ տուր հոգւոյն։ և աղաւէր ի՛ զթա
Այր հոգանիւք բնո՛ւթքըն զուդակցեալ
բանայր ի՛ կամարըս լուսեղէնս։ ի՛ղնա։
մարգարէն դաւի՛թ։ և հոգւովըն վե
Այր երջանիկ լի՛ւսովըն զուարճանայր

իւր ուր ժամանգել նուաճ ընդնոր ժո-
դովեցէք ընդսերս ։ Ո՞ յակոբ ընտրեց
պատրաստեաց ընդշրջադ օծեալոյ իսրայ։
Ա՞ծաւեաց մեզ տէր զեղջիւր ի դաւիթ։
ցէք ընդսերսի նորա ամենայն երկիր։
նր նրստուցանել ի յաթոռս նր։ օրհնե
և ոչ առեալ նրմա։ ի պատգոյ որովայնէ
կոյ։ աղօթիւք ։

Ա՞րդեաւ տէր դաւթի ճշմարտու-
բայր առաքեաց կոչեցաւ բաբանչելին յա
մարգարէն դաւիթ։ Ա՞ի վերջի՞նս եղ
Յառաջնոմն ածահայր անուանեցաւ
յար յերկրի՞ ի լաւակէ դաւթի։ աղո
թեաւոր յաւխոհնէց։ որ մարմնով երևե
ուղղմեա մեզ ։ Ն՞ամարմնոց վերնոց
դաւթի։ աղօթիւք սորա ա՞սորաւ ծ
դեցար մեզ եղջիւր փրկուեր ի տանէ
Ն՞նրակի՞զն ա՞ծ լոյս ի լուսոյ՝ որ ծա
պատ եկեղեցւոյ իւրոյ։ օրհ ։
քանչելին ընդ յաիւոյ պարծ՞ապ շընջա
թի՞ւն լինի։ օրհ ։ Ա՞ր կացոյց զըս

զվարդիս՝ ըզհոգևարքն իմ՝ · բարեբա-
նեցէք զծածկութիւն նորա ամէն ։

(Երգեցեք ըզսէրն յօրհնութիւնս
ի նոր · քանզի ծագեաց ի մեզ եղջիւր
փրկութեան ի տանէ դաւթի · կեցո-
ցանել ըզմեր ի կատարեալ · օրհնեցէք
ըզտէրն յօրհնութիւն ի նոր ։

Վաւասկան ծաղկեաւ իբր յարմատոյն
յեսսեայ · դաւիթ մարգարէն · և ի
նորին շառաւիղէ առաքեալքն յակո-
բոս ակնառեաս և սպասաւորք բա-
նի՝ աստուածոյ · օրհ ։ Երկեղեցիք
օրհնեցէք ըզտէր · որ երևոքմ ամբ
ըզնորեցուածս · առաքեալսն յակոբոս
հմարգարէին դաւթիս հաստատեաց

զնա։ Եւ ի ժամուն ելեալ գնացին ի Բեթանիա, եւ անդ
հանգուցանէր զնոսա։ Եւ ընդ առաւօտն դարձեալ
անցանէին ի քաղաքն, եւ ան[ձ]նացաւ նոցա։ Եւ տեսեալ
զթզենին ի հեռուստ ունելն տերեւս, եկն գուցէ
գտանիցէ ինչ ի նմա։ Եւ մերձեցեալ ի նա ոչ գտ
բայց զտերեւս միայն, զի ոչ էր ժամանակ թզոյ։
Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա, թէ ոչ
ոք յաւիտեան յքէն քո պտուղ ուտիցէ։ Եւ լսէին
աշակերտք նորա։ Եւ գան յԵրուսաղէմ։ Եւ մտեալ
Յիսուս ի տաճարն սկսաւ հանել զվաճառականսն
ի տաճարէն, եւ զսեղանս դրամակերտացն եւ
զաթոռս վաճառողացն կործանեաց։ Եւ ոչ ետ
զի ոք ամանեղէն տարցէ ընդ տաճարն։ Եւ
ուսուցանէր եւ ասէր ցնոսա, թէ ոչ գրեալ է,
զի տունն իմ տունն աղօթից կոչեսցի ամենայն
ազգաց։ Եւ դուք արարէք զնա որջ աւազակաց։
Եւ լուան քահանայապետքն եւ դպիրքն, եւ
էին որ խնդրէին զկորուստ նորա։ Զի երկնչէին
ի նմանէ, զի ամենայն ժողովուրդ զարհուրեալ
էր ի վարդապետութենէ նորա։ Եւ յորժամ
երեկոյ եղեւ, ելանէր արտաքս ի քաղաքէն։
Եւ անցեալ առաւօտուն տեսին զթզենին
ցամաքեալ արմատիւք։ Եւ յիշեցեալ Պետրոս
ասէ ցնա, Վարդապետ, ահա թզենին զոր
անիծեցեր ցամաքեալ է։ Եւ պատասխանի ետ
Յիսուս եւ ասէ ցնոսա, ունիցիք հաւատս
Աստուծոյ։ Զի ճշմարիտ ասեմ ձեզ, զի որ
ասիցէ լերինդ այդորիկ, վերացիր եւ արկանիցի
ի ծով, եւ ոչ տարակուսիցի սրտիւ իւրում,
այլ հաւատասցէ, զի եղիցի որ ասիցէ, եղիցի
նմա։ Վասն այնորիկ ասեմ ձեզ, զամենայն
զոր աղաչէք յաղօթս հաւատացէք, զի առիցէք։
Եւ յորժամ կայցէք աղօթս առնել, ներեցէք
եթէ ումեք ինչ ունիցիք, զի եւ Հայր ձեր որ
յերկինս է ներիցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ Եւ եթէ
դուք ոչ ներէք, եւ Հայր ձեր որ յերկինս է ոչ
ներիցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ Եւ գան դարձեալ
յԵրուսաղէմ։ Եւ յորժամ էր նա ի տաճարին,
գան առ նա քահանայապետքն եւ դպիրքն եւ
երէցքն, եւ ասեն ցնա, Ընդ ո՞ր իշխանութեամբ
զայս առնես, եւ ո՞ տուեալ է քեզ իշխանութիւն
զայս առնել։ Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ
ասէ ցնոսա, Հարցից ես ձեզ մի բան, եւ
պատասխանի տուք ինձ, եւ ասիցեմ ձեզ ընդ
ո՞ր իշխանութեամբ զայս առնեմ։ Մկրտութիւնն
Յովհաննու յերկնից էր, թէ յմարդկանէ։
Պատասխանի տուք ինձ։ Եւ խորհեցան ընդ
միմեանս, եւ ասեն, Եթէ ասիցեմք, թէ յերկնից,
ասիցէ, Ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա։ Եւ եթէ
ասիցեմք, թէ յմարդկանէ, զժողովուրդն
երկնչէին, զի ամենեքին զՅովհաննէս ունէին
զի իսկ մարգարէ։ Եւ պատասխանի տուեալ
ասեն ցՅիսուս, եւ ասեն, Ոչ գիտեմք։ Եւ
Յիսուս պատասխանի տուեալ ասէ ցնոսա,
եւ ես ոչ ասեմ ձեզ ընդ ո՞ր իշխանութեամբ
զայս առնեմ։ Եւ սկսաւ առակս ասել ցնոսա,
Այր ոմն տունկ արար զայգի, եւ ցանկ
պատեաց զնա, եւ փորեաց հնձան, եւ շինեաց
աշտարակ, եւ տարեալ զնա մշակաց, եւ
գնաց։ Եւ յորժամ եհաս ժամանակ, առաքեաց
առ մշակսն զծառայ, զի ի մշակացն առցէ
զպտուղ այգւոյն։ Եւ նոքա առեալ զնա
ծեծեցին, եւ արձակեցին զնա ունայն։ Եւ
կրկին առաքեաց առ նոսա զայլ ծառայ։ Եւ
զնա քարկոծեցին, եւ վէրս արարին նմա, եւ
արձակեցին զնա ամօթով։ Եւ կրկին առաքեաց
զայլ, եւ զնա սպանին։ Եւ զայլսն բազումս,
զոմանս ծեծեցին, եւ զոմանս սպանին։ Եւ
մնացեալ էր նմա մի որդի սիրելի, եւ նա
առաքեաց զնա առ նոսա յետին, եւ ասէ,
Ամաչեսցեն զորդւոյ իմոյ։ Եւ մշակքն

վըկայից յետ քո՛ դըտար · և՛ աճ՛ապին
եղեր ժա՛ռանգորդ՝ · ա՛ղա · Ա՛նապարհ
լո՛յս · և՛ Հայրենի՛՝ աւանդութեանն
տուղ ընծա՛յեցար՝ մե՛ռ յանուն թեհենալի՛
թիւդ · ա՛ղա · Ա՛ստուեղծ մարդոյն պը
տակայ ընդ քո՛ մեծ՛ապոյծաւ շըրջանդ
հեցար՝ ի հօրէ՝ · և լո՛ւսաւորեցար ա՛ն
շառաւիղս · այսօր ցնծա՛ն դասք հրեշ
տնկեկ անմահ լո՛մանալի դրախտին հնոր
հնարհել մեզ ըզկեա՛նս անվախճա՛ն ·
բանաբն վերափո՛խեցար՝ · ա՛ղաչեա՛ զոր ըզ
յանձն առեր՝ և յանմահի՛ց բնակիչ
ստե՛փանոս՝ · որ ըզ քարկոծո՛ւմըն
վը՛կայից յետ քո՛ դըտար · և՛ աճ՛ապին
եղեր ժա՛ռանգորդ՝ · ա՛ղա · Ա՛նապարհ
լո՛յս · և՛ Հայրենի՛՝ աւանդութեանն
տուղ ընծա՛յեցար՝ մե՛ռ յանուն թեհենալի՛
թիւդ · ա՛ղա · Ա՛ստուեղծ մարդոյն պը
տակայ ընդ քո՛ մեծ՛ապոյծաւ շըրջանդ
հեցար՝ ի հօրէ՝ · և լո՛ւսաւորեցար ա՛ն
շառաւիղս · այսօր ցնծա՛ն դասք հրեշ
տնկեկ անմահ լո՛մանալի դրախտին հնոր
հնարհել մեզ ըզկեա՛նս անվախճա՛ն ·
բանաբն վերափո՛խեցար՝ · ա՛ղաչեա՛ զոր ըզ
յանձն առեր՝ և յանմահի՛ց բնակիչ
ստե՛փանոս՝ · որ ըզ քարկոծո՛ւմըն

դ-կ

Ա՛ղաչեա՛ և նախաւըկա՛յ քե՛ սո՛ւրբ
վըկայ · առ պըտակիչըն սրբոց և վասըն
մեր բա՛րեխօսեա՛ ։

Ա՛ղաչեա՛ և նախաւըկա՛յ քե՛ սո՛ւրբ
ստե՛փանոս՝ · որ ըզ քարկոծո՛ւմըն
յանձն առեր՝ և յանմահի՛ց բնակիչ
բանաբն վերափո՛խեցար՝ · ա՛ղաչեա՛ զոր ըզ
հնարհել մեզ ըզկեա՛նս անվախճա՛ն ·
տնկեկ անմահ լո՛մանալի դրախտին հնոր
հեցար՝ ի հօրէ՝ · և լո՛ւսաւորեցար ա՛ն
շառաւիղս · այսօր ցնծա՛ն դասք հրեշ
տակայ ընդ քո՛ մեծ՛ապոյծաւ շըրջանդ
տուղ ընծա՛յեցար՝ մե՛ռ յանուն թեհենալի՛
թիւդ · ա՛ղա · Ա՛ստուեղծ մարդոյն պը
լո՛յս · և՛ Հայրենի՛՝ աւանդութեանն
եղեր ժա՛ռանգորդ՝ · ա՛ղա · Ա՛նապարհ
վը՛կայից յետ քո՛ դըտար · և՛ աճ՛ապին

Ա՛ղ տէր ծրնե՛ւ յիս ըզ ոգիդ եկեք և բարձր
զուլեմք ը՛զքեզ քրիստո՛ս ա՛ստ ։
այսօր յիշատակա՛ ընդէն ստեփա՛ննոսի՛.
սօր՝ և բարեխօս իւր ուխտա՛ւորացս .
Ա՛ր անապարատրելի՛ աճուրդեդ տե՛
նելո՛վ ը՛զքեզ քրիստո՛ս՝ ա՛ստ հա ։
զքա՛րկոծումըն յանձն էառ . խոստովա՛
տեսլեամբ արիա՛բար պատերա՛զմեալ՝
Հա՛րցըն մերոց ։ Ա՛ր հրեշտակակե՛րպ
հա՛ստ . բերբանելո՛վ ը՛զքեզ տէ՛ր ա՛ստ
այսօր տօնե՛մք ը՛զյիշատակ ընդէն ստե՛փան՝
Ա՛՛նդ երկնայի՛ն հոգե՛ղենաց դասուն .
մեր և կեա՛նք աշխարհի՛ ։

սէր փերակիչ . խնայեա՛ ի՛ մեզ ստեղծո՛ղ
մաղթանո՛ք . հայցե՛մք ի՛ քէն մարդա՛
ցեա՛ք ընդ հրեղէն լեզուացն՝ աղօթանուէրն
անմարմնակա՛ն բազմութեան՝ վերահա՛
ցա . աղա ։ Ղա՛ազարդելո՛ք և մե՛ք ընդ
խաստեղծըն պսակա՛ռացեալ բերկրե՛
կո՛՛ւն զինու քո՛ վկայա՛ուրեցա՛ . և նա՛
փառա՛ցն արժա՛նասուր եղեր . բա՛նասա՛

Ա՛ր քոյին յօժարական համբերութիւնդ
ի՛մ քէն՝ Հայցեա՛ առ եկեղեցւոյ
լոկ սուրբ առեփանոս՝ հաստատութիւն
կան քարոզութեանն արժանաւոր լինել
Ա՛ւ երջանիկ կ՚ճառադայթ առաքեալ
աղաչանօք խր՛
քէն՝ անօրէն լսականոցաց խուռոյ՝ սուրբ
Հայցմամբ ը՛ղթողութիւն խընդրելով ի՛
խորհուրդ՝ սիրեն աղաչանօք խը՛նայեա
ը՛զ դուռն՝ ցուցանելով զանձառելի
մեր՝ Ա՛ռաւ զերկնայինսն բա՛ց
սրբոյ նախավկային՝ զո՛ւ և ողջ՝ ը՛
թուխթ՛ զո զղջմունի՝ բարեխօսիչքն
Ա՛ռաքեա՝ ի՛մ մեղ տէր ընդ՚ամէնսմ զբ
երկնի զօրացն երկնից՝ զքո գո՛վե
սբեփանոսի՝ քահանայք ընդ վե
ը՛զ տէր օրհնե՛ : Հրաշալի՛ աճապանութիւն
այսօր յիշատակ սբ՛յն ստեփանոսի՝
նային զօրացըն միշտ օրհնի՛ քո աղբ՝
արարչի՛ ը՛զնա յա՛խտեան : Ա՛ր յերկ

եղբայր

Ո՞վ ընծայ այսօր եկեղեցի՝ այլ զքո վայ
Շքեղարիւտ վերնայ գերնատոյն։ Ամէն։

Ընդ այսմ եւ զհանգուցեալսն ի քրիստոնէութեան
ի հաւատս ուղիղ, եւ ի յոյսն յարութեան, եւ ի
միութեան սուրբ եկեղեցւոյ. զոր ինքն արեամբ
իւրով ստացաւ. զհոգիս նոցա հանգուցանել ի
տեղիս արդարոց, ի գաւառի կենդանեաց, ի
հանգիստ սրբոց, ի ծոցս Աբրահամու, Իսահակայ
եւ Յակոբայ, ընդ հարսն եւ նահատակս, ընդ
առաքեալս եւ մարգարէս, ընդ ամենայն սուրբս
որ յաւիտենից հաճեցան Աստուծոյ։ Եւ զմեզ
արժանի առնել ողորմութեան նորա եւ
բաժանորդ սրբոց նորա լինել ի հանդերձեալ
կեանսն յաւիտենից։ Ամէն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀԱՆԳԻՍՏՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի սուրբ հանգիստս յարութեան՝ զհոգիս
հանգուցելոցս հանգուցանել, Տէր, ի տեղիս
արդարոց, ի գաւառի կենդանեաց, ի հանգիստ
սրբոց, ի ծոցս Աբրահամու, Իսահակայ եւ
Յակոբայ, ընդ հարսն եւ նահատակս, ընդ
առաքեալս եւ մարգարէս, ընդ ամենայն սուրբս
որ յաւիտենից հաճեցան Աստուծոյ։ Եւ զմեզ
արժանի առնել ողորմութեան նորա եւ
բաժանորդ սրբոց նորա լինել ի հանդերձեալ
կեանսն յաւիտենից։ Ամէն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀԱՆԳԻՍՏՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի սուրբ հանգիստս յարութեան՝ զհոգիս
հանգուցելոցս հանգուցանել, Տէր, ի տեղիս
արդարոց, ի գաւառի կենդանեաց, ի հանգիստ
սրբոց, ի ծոցս Աբրահամու, Իսահակայ եւ
Յակոբայ, ընդ հարսն եւ նահատակս, ընդ
առաքեալս եւ մարգարէս, ընդ ամենայն սուրբս
որ յաւիտենից հաճեցան Աստուծոյ։ Եւ զմեզ
արժանի առնել ողորմութեան նորա եւ
բաժանորդ սրբոց նորա լինել ի հանդերձեալ
կեանսն յաւիտենից։ Ամէն։

Ղեռաս Ղ. Ա. Երանականն արժանացեալ
նեհան Ղ. Ա. Երանականն արժանացեալ
նին՝ յայտնութ հօր ի վերուստ դաւա
նիւ ու Աւր զեռութի անձառելոյն մ՚ած
զարդարեալ ի փառս մարմնացելոյ բա
հատատել ի վերայ վիմի հաւատոյ ՚ի
շատակաւ սուրբ ա՚ռաքելոյն Յ
ընծայ այսօր եկեղեցի ա՚յ. Հի
Պօղոսի։

Լանան վեհասուր առաւելոցն Պետրոսի և

սուրբ սահմանոս՝ . մեծ և .

ընեմ փառաք զորդւոյն աստուծոյ՝ . ո՚վ
հոգւոյն . տեսանելով յերկինս հայ
Աստուածային զինու վառեցար սուրբ
ռանգորդ՝ ո՚վ սուրբ սահմանոս . մեծ
և լուսաշողող ճառագարհացն եղեր ժո
Աշխարհիս՝ . աղաչեա զքրիստ
ուանիդ՝ ի վերինայս . աղաչեա զքրիստ
սահմանոս . մեծ և պատուական ան
ելեալքն սոճնէ զմիշատակ իւր ո՚վ սուրբ

որ հրաւէրեաց ըզմեզ ի յայս կենացըն
քայլ՛ԷՆ երկնից եւրանելոյն պետրոսի.
Ա՛ր խոստացար տալ ըզփականս ար-
սպա խընայեա՛ ի մեզ։
կեղեցի՛ քո քրիստո՛ս ։ մաղթանո՛ք
հոգեջան աշխարհի՛ զ ։ հաստատեցեր զ
Ա՛ր երկոքումբք ընտրելովք լուսա-
յօրինաբանո՛թիւ կոչել զՏէթանոս
Ճա՛ռ անօրինո՛թէ քո խորհո՛ւրդ
ընտրու՛ե՛զ ։ յայտնելով աշխարհի զան-
ջաղոյն կոչմամբ՝ ա՛ռաքեցեր զանծիր
հա՛ւատ Տի՛ծ եկե՛ղեցւոյ ։ Ա՛ր յառա-
լե՛ն ը՛զ պետրո՛ս ։ գլո՛խ սուրբ հա՛
դասո՛ զու ։ անուա՛նեցեր լինել ղերան
Ա՛ր դերադոյն ը՛նտրելո՛յ առաքելո՛յըն
արժանա՛տրեա՛ ։

Նա՛յին խորա՛ն ։ ա՛նձառ բանի՛ն
զանգեա՛ զլ ։ և բարձրացեա՛լ ի յերկ
Տրե՛ղինաց՝ Տի՛ղեղէն բնութի՛ւնդ
դե՛ժոխո՛ց ։ Ա՛ր անմարմնոց դասո՛ւ
շնորհի՛ ։ ։ վեմ անվանեցե՛լ ի դրանց

ԵԼ, ԻՒՐ ՆԱԵ ԵԿԵՂԵՑ�ւՈՑ՝ մարդասէր
ա մեղաւորս փայլուն հայր
փարիսէր ըստ նմին՝ բարեր
հոգին՝ ո՛րպասի՞ դուն ինձ ծըշմարիտ ըն
թիւրքն իւր գոյն ոսկւոյ ծըշմարիտ
զամանաւոր աղաւնոյ ա՛ծածանապատ
զակաւն ա՛ծուռսըն շնորհելով՝ բար
իւսուեզերական՝ իւ հրաշապարակին զդատ
ամպոլ՝ զ հատաւոյ սիւնիք եկեղեցւոյ՝
ՅԱՐ ընտրեաց զերանելի՝ առաքեալն՝
ը՝զ բնակիեալն իւ մէջ սրբոցդ
բարեր ա՛րարչ՝ զ յաղթողական ձայնիւ
ա խաչ կենցաղ՝ աղա՝ ՅԱ՛ղոր օրհնեցէ՛
պետրոս՝ արի՛ թէ՛ ժո՛ղովուրդ քեզ
քայլե՛ն երկնից սո՛ւրբ առաքեալքն
խոստովանող՝ աղաչանօք՝ փակ՛ղն ա
ա՛ղերելով յաւետարանն լինել քե
տարի՛ մ սո՛ւրբ զառաքեալքն պօղոս՝
ՅԱ՛ր ընտրեցեր՝ ի՛ մարդկանէ հա՛ւա
զմեզ տէր ա՛ր՛ծ հա՛յրցըն ըմբռնց
յաւի՛տեանից՝ ա՛ղաչանօք սուրբ կե՛ց

ռապէն · լուսյան որ ի հօրէն պառաքեա
պա յծառացոյց ի զ տիեզերս աշնամ
ալը արեհիտրաշ լուսոյ ծագմամբ ·
յանմահ պղծոյէն ։
եանց ի յերկիր ։ խ ։ և պատկեցան
իւրեանց յո ծց · հեղինն զարիւնս իւր
Ճարչարեցան վասն քի · զնա արարին
ցեկն ի զերկիրս ի յերկիր նոս ։
լուսատուք տիեզերս ։ խ ։ և հրաւի
ցեան վասն քրիստոսի ծ · եղեն
ի մերմ ի հոգեղէն բնութէն · ջարդա
լուսաւորեցեալ ն զաշխարհս ամենայն ։
կելով զ ճառագայթս ը տիեզե ։ խս ·
գակըն ծագեցան ի յերկրի ծ · սրճա
լանեալ ը ամպքեալքն · ոչ զպրե
պղծութիւք ոսոխողացս ոզորմեա ։

ը

ը ։ զերմրդուհիւդ · երկաքանչիւրոյն
ա ։ զ ոչ ստացա դպրութենէս փաղաղուել
առաքելոյն · մարդա ։ ի ոչ աստուածա
սէրքէդ պետրոսի և պօղոսի քո սէր
փերկիլէ ազնուացս ոզորմեա ։ Աւրեհո

ՀԵ

Ա՛ր անպարծելիքն ի յԱ՛ստուծէ, պա՛տ
ըՏ՛ւ վկայ ասելոյս ա՛յնմիսիկ։

Ա՛ր ա՛ռաքելական քա՛րոզութիւնդ սո՛ր
քրիստո՛նէական պե՛տրոսի, հրաւիրե՛ց զ
քո՛ւյն պե՛տրոսի, հրաւիրե՛ց զ
ցա՛, առաքելակա՛ն քա՛րոզութիւնդ սո՛ր

կան, զձա՛ւ ձիւնափէն խորհուրդ։ Լռութեան
ըստման՝ ։ եւ յայտնեցին որդւոյ մարդ-
զոր ի վերս էաստ հընչեցին որդիքն ը
նեղանեղի ծրնչնդ հայրակա՛ն ։
Ա՛ր կն յէուքե որդի՛ միշտ կէն՝ ա՛ր
Յուխտ ի Յովհաննու ։

Կանոն սրբոցն սրոմեան՝ աբեց առաւէլեան

լսեցիր ընչեա՛ զվեա՛ ասես ա՛նվա խաչա՛ն ։
խոտոյ՝ ի՛մ ա՛ք ի՛մ սուսկ՝ ։ ժառանգե՛
ասուոյ՝ ։ պըսակեցա՛ հնդկամբ արեանն
ե՛յ՛ա՛ր կա՛տարեալ զընթա՛ցքն հա՛
ըսկզբով զանունըն ա՛ն՝ ի՛ հե՛թա՛նոս։
Ա՛ր ա՛նօ՛թ հո՛գեա՛ցն ընտրեա՛լ ։ քա՛
բըջն պօղոս ։ հրաւիրեալ ա՛ր՛ա՛լ ի՛ լո՛
ժանաւո՛րեալ սե՛ալեաբ՛ն ա՛ս՛ը՛ր
մամբ զմայլեա՛լ ։ ե՛ըրորդութեա՛ն սո՛
ե՛յ՛ա՛ր հրահրա՛ն ն վը՛տահացն սը՛ր
բարեաբ՛ի յերրա՛կի խոնարհ ն ե՛ինից՝
Ա՛ր զերա՛գոյն քե՛ ըս՛վե՛կ՛ից՝ վե՛ր ա՛

եղեն գերեզմանք • յայնմհետ առի՛ն զբար բանիւ քո՝ անհայեցեալք՝ և մեծ-
լեառնք գե՛ղեցկագունք լուացին։ Այր կենայ անմեղ առանց նենգի՝ և մաքրեցան անձառ տես-
չութեամբ՝ • և մանկունք արտասուալից տեսին որդիքն ո՛րոտման՝ • և մանկունք արտասուալից տեսին որդիքն ո՛րոտման՝ • և
պարապրեալ մարմնով ճաճանչեցեր • զոր զանտես յեղեց զլոյդ անասնեալի՝ Այր
ընդ սիեղերս՝ զա՛ւետարան կենաց։
ցին որդիքն ո՛րոտման՝ • և հրա՛նէջեցին զնոսա ի մարմնի՛ շոշափե՛լ
բրնաբե՛լ • զոր ի մարմնի՛ շոշափե՛լ կուսէն Թանձրացեալ՝ բանդ անբա՛ր
Այր անմարմին՝ ի հօրէ՝ մարմնացեալ՝ ի
ղեա՛նելն մարմի՛ն եղեալ։
ըռնման • և ընդհանուր քարոզեցիկն՝ որո՛մ եղե՛ն ականատե՛ս որդիքն ո՛
մարդ։ Նո՛ակապէս բանն ահա հիացա՛ւ ի մարմնի՝ • անխո՛հոս գոլով յիշո՛ւթե՛
ծա՛նուցին սիեղերաց ա՛ստուա՛ծ և
սի՛ն քարոզք բանի՛ն ճշմարտութե՛ն • և
ի յերկրի մարմնով երևե՛ցաւ • զոր տե՛
անըսկիզբն՝ ի կուսէն սկսա՛զնաւորե՛ •

զառաքեալսն • և դասեցոյց ի խորհուրդ
հինն անապականս զերջանիկ սուրբ
արքայութիւնդ • օրհնե ։ Ո՛ր ընկալար ի
զառաքեալսն • և հրաւիրեցեր յերկնից
յօժարուհեն խրատ՝ նց զօրացոյց սուրբ
ը՛ղ նա յաւետարան ։ Ո՛ր ըստ կամաւոր
Ա՛ զ տր օրհնեցեք եւ՝ բարձր արարէք
տարանէր զորդիսն որոտման • ըղ քեզ ։
լիւք քո առաքելովք • և՝ ցուցեր աւե
զերս ի հաստատս ճշմարիտս՝ ընտրե
ը՛ղ քեզ օրհ ։ Ո՛ր կոչեցեր ը՛ղ տիե՛
ջին գաղտեաւմբդ քո յաշխարհս՝ •
սարկուին • կանդնեցեր ի փառս մեծ
Ո՛ր զանկեաւն ի մա՛ն պատրանօք բան
նեալք աստուա՛ծ հայրցըն մերոյ ։
ի պատիւ աճուրդ քո՝ ըղքեզ օրհ
ըստեղծեր ը՛ղ մարդն ի յայնմհետէ
Ո՛ր զանձնայնըն յո՛ջընջէ՛ ապրեր և
Ճա՛ն կենացն ։
զի ընկալցի՛ն ի՛ քէն ը՛ղ փառս ա՛ՅՀավի
ըմպել զբաժակ չարչարանաց ընդ քէ՛ղ •

ՈՐ

Ր՛Ղ բաժակ էարբարանաց միածնիմ քո՛
Արծիւք եղեն ամ զօրու՛ք • ընդունի՛ր
Լեռատարածեցին յաշխարհ՛ին • վասըն
եղեն անձամբ էութե՛ք միածնիմ քո՛ • ո՛
ի՛ վե՛ր խորհնաց երկնից • տեղեկացեա՛ր
հօ՛ք հմա՛ւնդ սրբո՛յ • և բարձրացեա՛ր
սո՛ցա կիցո՛ր ը՛ղ մեզ ։ ը՛ցեա՛ր շնոր՛
ընտրեցո՛վք քո՛ առաքեալո՛վք • վասըն
ծագեցե՛ր ը՛ղ լո՛յս հրամանի՛ քո յ՛ն • ո՛ր
ս՛ո՛ղի լի՛ր կանխե՛ աս քե՛ղ ա՛ղ՚ծ • ո՛ր
ա՛ր ի՛ քո՛մ դալոստեա՛ննն • բա՛ ։
յանձն առի՛ն • հաղորդել փա՛ռաց քոց
էարբարանս և ը՛ղ մա՛հ ընդ քե՛ղ ։
հի՛ զգալո՛ստ միածնի՛դ՝ • բարե ։
քըն տեսին՝ • աւետա՛րանեցին յաշխա՛ր
Լա՛նդըդ մարմնացար ի՛ կու՛ս ն քարո՛ղ
խոստո՛ւ սոցա ո՛ղորմեա՛ մե՛զ որդի՛ ա՛յ ։
նաբանու՛ն նը՛ երրորդութե՛դ՝ • բարե՛
րե՛ն • ա՛ ը՛ղ տիեզե՛րս հրաւի՛րեցին յօր՛
էեցին ը՛ղ բանը՛դ կենաց ծա՛գեալ ի՛ օ՛ր
Ա՛րդիւն որո՛ման՝ որք ի՛ վե՛րուստ հըն

վասըն սոցա՝

ԱՐԴԵՒՔՆ ՕՐՕՏԱՆԱՆ՝ ԵՒ ԸՆԴԱՅՔՆ ԴԱՒՍԻՒ՝ ՀԱՅՑԵՍՔ։

ՁԵՍԿԻՑ ՈՐԴԻՆ՝ ՀԱՅՑԵՍՔ։

ԶԱՆԵՑԻՔ ՐԱ ՄԸ ՇԱՐՆՋԻՆԱՏՈՐԱԿԻՑ ՀՕՐ
ՈՒՆ ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՆԻՄԱՆԱԼԻՆ։ ԱՒԵՏԱ
ԲԸՂՁԻՄԸՆ ՀՆՈՐՀԱՑ՝ ԵՒ ԻՒՐ ԹՒՆ ՀՈԳ
Ա՛Ր ԻՒ ԿԵՆԴԱՆԻՆ ԱՂԼԵՐԻՆ ԱՐԲԵՐ ԸՂ
ԱՐԱՔԱ ՅԱՏՈՒԹԱՍ ԱՐԵԳԱԿԻՆ՝ ՀԱՅՑԵՍՔ։
ՁԱՐԴԵԱՑ Ը ԵՐԵՒԵՑԱՒ ԻՒՐ ՄԷՋ ԱՐՐԲՈՅՆ
ԲԵՑԱՒ ՈՐԱԿԱ ԶՄՈՒԿԻՆ ԻՒՐ ՀՈՒՐ. ԼՈՒԱՑ
ՀՈԳԱՑՆ ԶԱՆԱՏՈՅՑ ԸՅՐՍՈՅՆ՝ ԼՕ ՄԱՔ
ՔԵՑԱՒ ՊԱՐԱՏԱՀԵԼԻՆ ՊԱՐԱՏԱՀԵԼ
ՅԱՆԳԱՒՆԱՑ։
ՅԱՅՏՆԻ ԶԱՐԹՈՒՆՔՍ ԻՒՐՈՅՆ ՅԱՐՏԱՍՈՒՆ
ՏԱՒ ՅԵՐԿԱՆԻԿ ԴԱՒԱՍ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ. ՀԱՅ
ՏԷՐ ՅԱՅՀԱՆՆԷՍ. ԼՕ ՀՐԱՇԱԶԱՒ ԴԱՒ ԴԸ
ԸՂՁԱԳՈՒՄՆ ՀՆՈՐՀԱՑ՝ ՈՒՂ ԵՐԱՆԵԼՈՒ
ԱՐԴԵՒՔՆ ՕՐՕՏԱՆԱՆ՝ ԵՒ ԸՆԴԱՅՔՆ ԴԱՒՍԻՒ՝ ՀԱՅՑԵՍՔ։

Վ՛ԱՆԵԼՔ ստուգ ա՛ռաքելոյն Յովհաննէսի Աստուածաբանի։

ԲԱՑ յայտնութիւն Յիսուսի Քրիստոսի, զոր ետ նմա Աստուած ցուցանել ծառայից իւրոց զոր պարտ է լինել սկզբամբ։ Եւ եդ զնա ի գիր՝ առաքեալ զնոյն ծառայի իւրոյ Յովհաննու։ Որ եհան զվկայութիւն Աստուծոյ եւ զվկայութիւն Յիսուսի Քրիստոսի, զամենայն զոր ինչ ետես։ Երանի՛ ընթերցողին եւ լսողացն զբանս մարգարէութեանն եւ պահողացն զոր ինչ գրեալ է ի նմա։ Ժամանակ մերձ է։ Յովհաննէս եպիսկոպոս եկեղեցեացն որ ի նահանգին Ասիոյ։ Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն ի Տեառնէ, որ է եւ որ էր եւ որ գալոց է։ Եւ ի Հոգւոյն որ առաջի աթոռոյ նորա է։ Եւ ի Յիսուսէ Քրիստոսէ, որ է վկայ հաւատարիմ, անդրանիկ ի մեռելոց եւ իշխան թագաւորաց երկրի։ Որ սիրեաց զմեզ եւ լուաց զմեղս մեր յարեանց իւրոց արեամբ իւրով։ Եւ արար զմեզ թագաւորութիւն, քահանայս Աստուծոյ եւ Հաւր իւրոյ։ Նմա փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։ Ահա գայ ընդ ամպս, եւ տեսցէ զնա ամենայն աչք, եւ որ զնա խոցեցին։ Եւ լացցեն վասն նորա ամենայն ազգք երկրի։ Այո՛, ամէն։ Ես եմ Ալփա եւ Օմեգա, սկիզբն եւ վախճան, ասէ Տէր Աստուած, որ է եւ որ էր եւ որ գալոց է, Ամենակալ։ Ես Յովհաննէս, եղբայր ձեր եւ ընկերակից նեղութեան եւ արքայութեան եւ համբերութեան յՅիսուս, էի ի կղզին որ կոչի Պատմոս վասն վարդապետութեան Աստուծոյ եւ վկայութեան Յիսուսի։ Էի յոգւոջն յաւուր կիրակէի, եւ լուայ զձայն մեծ իբրեւ զշեփորի ասելոյ։ Զոր տեսանես գրեա՛ ի գիրս եւ առաքեա՛ եկեղեցեացն որ ի նահանգին Ասիոյ։ Ի Եփեսոս եւ ի Զմիւռնիա եւ ի Պերգամոս եւ ի Թիատիրա եւ ի Սարդիս եւ ի Փիլադելփիա եւ ի Լաւդիկիա։ Եւ դարձայ տեսանել զձայնն որ խօսէր ընդ իս։ Եւ դարձեալ տեսի զեօթն աստեղսն ոսկի՝ ի ձեռին Թէոտորեանց, զի միտ առցէ անդամ գալստեան նորա նատելոց էր։ Եւ ընդ նմին թէոտորեանցն

բարեբանեմք զՔեզ, Աստուած Հայր։
առնից. այսօր ընդ դասս վերակացից քոց
Այլ առաւել բարձրացեալդ ես յամենայն
սիրոյ ցընծութենէ օրհնեմք զՔեզ, Աստուած
սէր աճապարելոյն. այսօր և մեք ընդ նոսա
Այլ պահեցեր յաղթօղ ի շրջմունս[1]
մարդկան. Աստուած Հայրդ մերոց։
իջեր ի յերկինից ի փրկութիւն մեզ
Հակիճ բանիդ հօր և հոգւոյն. որ
վանն անձանց մերոց։
զԵ՛ր երկնի՛ց, բարեխօսեցէք առ տէր
Հրեշտակն. և բացօղք դրան արքայու-
բարեաւ։ Հազարապետք ահագին խորհր-
պատուական կարծանաց հաւատացելոց,
պարտէր կարծողիկէ եկեղեցւոյ, Ո՛վ
ութեամբ այսօր. բարեաւ։ Այլ մի՛շտ ան
ղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ յիշատակաւ պատ
առաջնորդս և վարդապետս եկե
Այլ յինէն աւուրս յաղեղին. բա։
յաթոռ դասուցական. դասել զաղգն
բարեխօսել։ Սրոց խոստացար նստիլ

ղեն մարմնացելոյ բանին, զեր ի վերոյ
Այլ ականատեսք և ապաստուորք էին
ամենեցուն օրհնեալք ի տէր։
սահել մասին, վարդապետութիւն սուտ
ընդ սիրելիս հրաւիրեցին յաւուր հա-
տեր բոլորից հօր, առքեալսն կոչմամբ
Այլ ի սկզբանէ պատուեալ եղեն ի
առաքինին զեկեղեցի քո սբ, աղ։
Այլ սոքօք լուսաւորեցեր մկրտուեալ
հոգւովդ սրբով ընդ ամ եկեղ, աղ։
քոյ, աղաչանօք սուգ սիրմամբ։
Այլ ի ձեռն սուգ սբհոգւոյն շընորհք
հեղեր յերկնից ի մէջ սեաց առաքելոց
Տէր ող զբղթութիւդ քո զամառ
ծաւալեցին, ընդ նոսին բա ։
բղխեցեր քաղ ։ բա ։ Այլ ընտրեալ
առաքեալն ևս նաքօք որսաց ի հաւատս
ընտրեց ղերանելի Այլ ամէն
Այլ տէր օրհնեցեք բա բժր արարիք

Հոգ՝ ի
Հ

Ա՛ր
ա

Ա՛ր

Ա՛ր

Ա՛ր

Ա՛լ ոչ արժանի եղէք տեսանել մարդ
երկիւղ ըզանձն կենացդ չէնի. քա՛ւ
Ա՛լ առէք ըզպատուհր քարոզել ան-
աւետեաւք. զի հասեալ է ատ ատր վայրն մեր
չաշակերտի՛ք քո. և՛ առ ո՞ր տիեզերս
զաղերմնաքիդ. ո՛ր ոք կեցուցանէ
զայս ամառուաձեռնեա՛ն, մեզ ըզմնջ-
տա՛ն ըզքեզ ոչ միայն գերթա՛ծդ
ըզ յիշատակ սրբոց առաքելոյն. ապա
և մեք հա՛ւատացեալքս կատարեսցուք
կենացըն յաւիտենից. բարե՛ւ ո՛րոյ
նոյա. առաքեալ՛ն կոչմամբ՝ ի յոյս
յա՛մացանց, զգեստաւորեա՛լ զնե թա՛
խաւարն ա՛նդիսաթե՛ մերկա՛ցի՛ն
բարեխօսո՛ւթի՛ւ սո՛ւրբ. խըն։ Ա՛ղբ ը՛ղ
եան Հերքեցի՛ն զա՛պըստամբ Թըշնամին.
նոսա զՀոգւն Ընծա՛յ քո՛յ. որով վա՛ն
ժա՛նացելոյ անձի՛նս՝ տըպաւորել ի՛ վե՛ր
նո՛ր ընտրեցեր յառա՛ջ դիտուե՛ զա՛ր
նա՛յեա՛ տէ՛ր ի՛ յա՛նձի՛նդ ա՛ մեր։
զա՛ղերմնաքիդ. ո՛ր ոք կեցուցանէ
զայս ամառուաձեռնեա՛ն, մեզ ըզմնջ-
տա՛ն ըզքեզ ոչ միայն գերթա՛ծդ
ըզ յիշատակ սրբոց առաքելոյն. ապա
և մեք հա՛ւատացեալքս կատարեսցուք
կենացըն յաւիտենից. բարե՛ւ ո՛րոյ
նոյա. առաքեալ՛ն կոչմամբ՝ ի յոյս
յա՛մացանց, զգեստաւորեա՛լ զնե թա՛
խաւարն ա՛նդիսաթե՛ մերկա՛ցի՛ն
բարեխօսո՛ւթի՛ւ սո՛ւրբ. խըն։ Ա՛ղբ ը՛ղ
եան Հերքեցի՛ն զա՛պըստամբ Թըշնամին.
նոսա զՀոգւն Ընծա՛յ քո՛յ. որով վա՛ն
ժա՛նացելոյ անձի՛նս՝ տըպաւորել ի՛ վե՛ր
նո՛ր ընտրեցեր յառա՛ջ դիտուե՛ զա՛ր
նա՛յեա՛ տէ՛ր ի՛ յա՛նձի՛նդ ա՛ մեր։

ախեղերայ՝ · ցնկմունք հրեղէնք պա՞
բան՝ն հոգւոյն վըտակք ե՛որոտմունք
պետրա ե՛ս նոքիա՝ · բա ։ Ա՛լ բարե՞
կա ծինք · հարազատ վէմք հաւատոյ
սիոնին՝ լերինք պնդութիւն հովիտք ծաղ
բանի՛ն բազկաց եդեալ հիմունք ըն՝ն
վանն անձանց մերոյց ։ Ո՞հ հարկաւորին
եկեղեցւոյ՝ · բարեխօս լիցուք պա՛ տէր
զանց · երկնաւորաց պըտակ կ՛ ընդ
անդրանիկ խորհրդոյդք ե՛ լոյս գերա
բղխմունք ե՛ըն առաքեալք
յանապատմա՛ն ծուխն հօր գրկո՛ե
։ Ա՛թանաս էրիսպոսան առաւէլոյն

։ Ա՛ր պըտակ կ՛ ընդ
ամ եկեղեցեաց · քո ընդ առա՛
րաց · քո ընդ առա ։ Ա՛ր քարոզ
քո սուրբ առաքեալք · բարեխօ
ր Ա՛ր սիրօդ կ՛ արարչին արարած
ջող զորդի՛ն ոյ յոյսնամարէ՛ · բա ։

Անկին կենաց կանուխ քարշ եմ տա՝
ըզ շնաւօն եմատաւ թիւս՝ . բաւե :
բառք աւետեաց . ընդ ամ երկիր նը՝
զարապետք՝ . փոխոց ընչեմիւնք բար՝
ու աերուն խորհուրդ կամաց եմ հա՝
յր կիբեան՝ . բաւե : Աբրեքարբեան
ձոց բաշխող յայտը ալիեան յուդա
ինչանք աշխարհի՝ . անպակաս գան՝
բեալ եձրնան փայլ . թիւնքը երկրի
մարգարէից հոգւոյն անօթ ընտ՝
փրկիչպատ՝ . բարեխօս լերուք :
բանաւոր փարախ սուրբըդ թումա եմ
տեան . հրկիզող հոսիր խաւարտմանէ՝ .
հօսին անանձ արօտ եմ ջուրը տա՝նդ
ղիմեա եմ թադէոս՝ . բաւ : Պատակն
հայաստանեայց հայր հոգեւոր բարեփո՝
ոսկեղէն բաժակ իք եմ ժիր մատրուակ՝ .
հրեղէն պարիսպ իմ բարձր աշտարակ՝ .
յայ կիբեան՝ . բաւ : Հայրատանէնք այգեւոյն
վահան լանջաց սուրբ յովհաննէս եմ
տեղք լուսափայլք . յիմ թադաւորին

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԱՍԿՈՊՈՍ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ

ՎԱՍՏՈՒԹԵՆ ԵՐԻՆԱՅԻՆ ԼՍԵԼՈՒ ԻՒՐ ՎԱՐ ԸՆԴԱՐԵԱԼԱՆ Ի ՍԱԿԱՒԱՆՔ ԶՅԻՄԱՐՈՍ ԱՇԽԱՐՀԻՒ. ԱՒԼՈՑԵԼ ՅԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՍՈՎ ՔՈ ԼՒՄԱՍՏՈՒԹԵՆ. ՀԱԼԱԾԵԼ ՈՂՋՈՅՔ ԸՂԱՒԱՐՆ ԱՆԴԻՏՈՒԹԵՆ ԻՒՐՄԷՆՋ. ԱՂԱՂԱՆՈՂՔՍ ԵՑ ԽՈՍԱԼԵԱՒ ԻՒՐ ՄԻԶ ՄԱՐԴԱՍԷՐ ՓԱՐԱԿԻՉ ԱՒԱԶԱԿԱՐ ՀՈՐԴԵԱՒ ԱՆՀԱՒԱՏԱՑԻՒՔ. ԻՒ ԾՈՒԼԿԷ ԿՈՉԵՑԵՐ ԶԱՐՍՈՂՈՒԱՆԱՑԻՆ ԿԵՆԴԱՆԵԱՑՆ ԻՒՐ ՄԱՀ. ԶԼՒ ԻՒ ԾՈՒԼՔ ՍՏԵ ՈՐՈՅԳԵՆ Ը ՁԱՆԱԿԱՆՔՍ ԻՒՐ

ԼԱՒԱՆ ԵՕԼԱՆԱՍՈՒՆ ՏԷՐՈՒՆ ՍՈՒՏԵԼՈՅՆ։

ՐԵԽՈՍ ԼԵՐ ԱՌ ՍԵՐ։

ՔԵԱԼ ՊՕՂՈՍ ՀԱՅՐ ՀԱՄԱՍՏԱՐԱԾ՝ ԲԱ-
ԽՈՐՈՑ ԲԱՆԱԼԻ. ԵՐԵՔՈՍԱՍԱՆ ԱԲ ԱՌԱ-
ՒԵՐՈՒԴ ԵՐԻՆԵՑ. ՆԻԿԱՍՈՂ ԲԱՐՁԱՒ ՅՈ-
ՆՁԱՌԵԼԻՆ ԴՐԱԽՍԻՆ ԱՍԱՑԷՆ ՍԵՍՈՂ
ԾԱՆՔ ՍՈՒՐԲԴՈՒ ՄՍՏԹԻՒՈՍ՝ ԲԱՐԵ։
ՀԱՏՈՒՐԱՆԻՉ. ԵՐԴ ՓԻԿՈՒԹԵԱՆ ՏԸՆ
ՀԱՅՈՒՄԲ ԱՀԱՒՈՐ. ԱԶԳԻ ՄԱՐԴԻԱՆ ՊԱՐ-
ՀԱՒԱՏԱՑԻՒՔ. ԻՒ ԾՈՒԼԿԷ ԿՈՉԵՑԵՐ ԶԱՐՍՈՂՈՒԱՆԱՑԻՆ
ԿԵՆԴԱՆԵԱՑՆ ԻՒՐ ՄԱՀ. ԶԼՒ ԻՒ ԾՈՒԼՔ ՍՏԵ ՈՐՈՅԳԵՆ Ը ՁԱՆԱԿԱՆՔՍ ԻՒՐ

նել քեզ խոստացար յորժամ ընծայիս
կենա ի յերկիր . և՞ աթոռակիցդ ի՞նչ լի-
և արձակել զորդիս մարդկա՞ն յեր-
արարեր ընդ նա զառաքեալսն . կապել
Ո՛ր տիրականդ իշխանութե՞ն հաղորդս
ըսխութե՞ն խառնեցելոյ բաժակին . աղ :
քեալն կոչել զհեթանո՞սս յարբունս ու-
Ա՞ առաքեցե՞ր ըզծառայս քո նա՞ զառա-
զեօթնարիւեա՞ն հոգւովն զօրութի՛ն .
հօր յա . և կա՞նգնեցեր ի՛ սմա սի՛նա
ոտն քո զեկե՞զեցի խմո՞տաւթի՛ն
ցըն յաղի՞մայ . աղա : Ո՛ր շինեցեր ընդ
ցեր ի թի՛ւ արմա՞ւենեաց և ա՞ղբերա-
աշա՞կերտաց . յա՞ռաջադո՞յն ծանու-
քոց քո . և՞ զեօթանասունն ընտրեալո՞ց
Ո՛ր զօրինակ երկոտասա՞ն առաքելո՞ց
հրոյ . աղա :
առաքեցե՞ր սերմանել յոդիս բանա՞
կենաց ի՛ լեզո՞ւս բանին մըշա՞կաց . և
շա՞կդ երկնային . որ ե՞տուր ընդ զեր-
ի՛ կեանս . աղ : Ա՞նհաւոր երկրի մը

ԻՐՀԶԱՆԵՆ • ասէ Աստուած ամենայն
տուր յաշխարհի զընտրեալսն քո ի՞
Ոչ այլք առաքչի միածնին որում ե
որ ծածկեցաւ առաքելոլքն • օրհ
Հայնիր երջում • զնոյսն Ճրշմարիտ
Քրիստոս • որում երկինք հաստատեցան • օրհնե
սուն Հաստատեալ առաքելոլքն • զբա՛նն
զնա յաւիտեան • Աստուածեկեցիք հեթանո
Ա՛ղաւթ օրհնեցեք ե՛ւ բարձր արարչի
լինել նըման քեզ խոստացար • ըզ
Հարևիլ • որոց ի փառսըն հայրենի
Հարցանացըն քոյ՝ եղեն կամաւ Հար
աղբայուեդ • ըզ քեզ • Ա՛ր ըստ մարմնոյ
ուաքելոլ՛ր ընդ սիրելեսս աւետաւոր
յառաջ քա՛ն ըզկենդանի աշխարհի • ա՛
Հարցըն մերոց • Ա՛ր զընտրեալսն ի քէ՛
աղբիւր մարդկան • միածին որդի և բանի
Ա՛ՀԾ • ըզ քեզ բարեբանեմք Ա՛ՀԾ
ի՛ր ի հօրէ առաքեցար ի փրկուքի
յաՃախ դասուցանէիր • ասես

տեսանէ՞ն հրեղինաց · բարեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
ա՛ռաքեա՛լք արժանի՛ եղէք տեսանել զան
ի սիր՛զա՛նէ՛ նա՛խ քա՛ն զաշխարհս · Ա՛ռաքեա՛լք
մա՛ր՛գարեա՛լք ա՛ստուա՛ծոյ՝ ընտարեալք
զիշխա՛ո՛ւ լուսոյն ծագողաց · որովք
ո՛ղբեա՛ց ա՛ստուա՛ծ՝ ընդ հոգւոյն · փա՛ռ
ղբա՛ր · փա՛ռ Ա՛յո՛ւ՛ր քո՛ւնք և պա՛շ
հրեղինաց · որովք եղե՛ն ը՛ղեցեա՛լք
ո՛ղբեալք նոր սիո՛ն ի՛ յիշեալի լեզուացն
Ա՛յո՛ւ՛ր պարակից եղեա՛լ վերնոյն
լսի՛լ ա՛ր վերրնդունելեն հա՛մադո՛յ ։
մարդիկ ընդ հրեշտակս կա · փառա՛ւորե
ա՛ր առաքե՛ցին զի՛ ո՛րք դասեցի՛ն ը՛զ
տո՛ւնեն ընդ հոգեղէնս · զիշխանա՛ կ
Ա՛յո՛ւ՛ր երկնայնոցն վա՛յր իջեա՛լ
ժանեա՛լ հանգեա՛ր ի՛ ա՛ր ա՛ռաքեալն։ ա
դա՛ նարար ա՛ր հոգի՛ որ ի՛ լեզուս բա
լուսաւորիչ զառաքեա՛լն · աղա՛ : Ա՛ՀՆ
զաշխարհ որ չնորհեցեր աշխարհի՛
ո՛ղբ ա՛ստուա՛ծոյ մեզ : փառա՛ցեր հօ՛ր

զուշակելով զնորդուդ. նիհուէին
Ո՛ր երկրացի կայ ն քո աւետարանին
տուն պահելով կենդանի. ասէ՛ց Տէր։
Ո՛ր զանազան կայ ն թագուհի՛ն քո
յերկրի՝ նըշանակեց յոշման. ի փոր կէ
Ո՛ր զանազան կայ ն քո ծառայ՝ պիտի
մօրդարձի՛ եք տըպաւորեալ ցուցեր՝.
ասէ՛ց Տէր ցերկինս։

Կանոն Յովհաննու Մտպատէին։

Ո՛ր զանձաւորելի՛ ծայրակապէս խոր
հուրդ տնօրէնութեանդը քո՝.
Ո՛ր զանազան կայ ն քո ծառայ՝ պիտի
ոեւլոյն Տաւիթ եղար նուիրեա՛ծ. ո՛վ աստ
ղ՝ դաշտատեան ընդ ն նըստիք յերկոտա
սան աթոռսդ՛ն քրիստոսի՝. քաջ։

Ո՛ր զանազան կայ ն քո ծառայ՝ պիտի
զմարդի՛ կ՝ ի կեա՛նս ա՛նմահ՝. քաջ։
Վերադո՛յն քա՛ն ըզբնաւո՛ր. այնձա
ղ՝ ի հոսանո՛ւտ մեզմէ ծովէն վերածիք
աշխարհ՛ն ըզն խորհըրդոցն. ո՛վ աստ
Աւրեակա՛ն քրիստոսի՝ հայգրատեղ
տէր վասըն մա՛նկանց եւ կէ՛ղեա՛ց։

ասկից սուրբ Հոգուն։

Հանայք քրիստոնեայք եւ բարձր արարիչ ձեր բոլոր բարեբանեցէք զընդ քրիստոնէական փրկութեան վիճակին մարդարէին, որ ի խորհուրդ անդրնդոյն Տ. Ինչ ըզ տէր օրհնեցէք։ Ա՛ր լռեսցէ արարիչ ձեզ ահի բանըն Հօր։

աստիճանս պարծանացդ քո։ Եւ բարձր մարդարէին պաշտօնեայդ քո։ Ա՛ր ըզ Թունա ամենայն ժողովուրդք։ Եւ բարձր արարիչ ըզ Տէրն երկնաւոր։

Ա՛ղերով ըզ Տէր օրհնեցէք։ Ա՛ր ըմբըռնեաց զնեաց ի փոր կէտին եւ ըզ Տէր խոստացեալ մարդարէին։ Եւ ծանոյց ըզ Քրիստոս ի ծնարան պահելով։ Գովեցէք ընդ սրբոյն պաշտօնեայդ քո։ Եւ բարձր արարիչ զկակուց բանըն Հօր։

Լինի ըզ տէր օրհնեսցէ։ Ա՛ր լռեսցէ փրկեաց ի դժոխոց ապականութենէ։ Գովեցէք զընդ քրիստոնէական պաշտօնեայդ քո։ Եւ բարձր արարիչ զիա՛ր բանին Հօր։

Ա՛ղերով ըզ Տէր օրհնեցէք։ Ա՛ր ըմբըռնեաց զնեաց ի փոր կէտին եւ ըզ Տէր խոստացեալ մարդարէին։ Եւ ծանոյց ըզ Քրիստոս ի ծնարան պահելով։ Գովեցէք ընդ սրբոյն պաշտօնեայդ քո։ Եւ բարձր արարիչ զիա՛ր բանին Հօր։

Թունա ամենայն ժողովուրդք։ Եւ բարձր արարիչ ըզ Տէրն երկնաւոր։

Հանայք քրիստոնեայք եւ բարձր արարիչ զիա՛ր բանին Հօր։ Եւ բարձր արարիչ զիա՛ր բանին Հօր։

պաղատիլ առ տէր ամ. խընդրելոյ
Պահօք պատուիրեր ժողովելոյ զդեւանդն
հարկեալ զնջանիդ ի սուգ։
զարկուածոյ թագաւորի ամին. խո-
Ցնծեալ բարբառոյ մարգարէին
նմանիլն մահուընէր քարոզ։
յանմիտութեանց պարզեւողէ ամ.
Արանիթա՞ յոմանոյ առաքելոյ
որ ծաղրիմ։
փըրկեա՞ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից.
ամէն փըրկիեցեր ընդ նիւթացիսն.
Ո՛ր ի ժամանակէն մերձեալ մահն
հեա՞ զիս ընդ ծաղրուորս. որ ծաղր
Ո՛ր ի բարկութենէ զողորմութիւնն
յիշեցեր ան քո ստեղծուածս. յի-
դրնա՞ զիս ի մեղաւորս որ ծաղրիմ
ծո՞ւդ ես յաննենգիկ։
Ո՛ր ի բարկութեա՞ զողորմութիւնն
ամէն փըրկիեցեր ընդ նիւթացիսն.
փըրկեա՞ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից.
որ ծաղրիմ։
Արանիթա՞ յոմանոյ առաքելոյ
յանմիտութեանց պարզեւողէ ամ.
Ցնծեալ բարբառոյ մարգարէին
նմանիլն մահուընէր քարոզ։
զարկուածոյ թագաւորի ամին. խո-
նամրտեալ զնջանիդ ի սուգ։
Պահօք պատուիրեր ժողովելոյ զդեւանդն
պաղատիլ առ տէր ամ. խընդրելոյ

Ա՛ռ մեզ՝ քո ընդ նոսին հայցեմք զի՝
փրկեալ լիլ՝ ի մահ հատանէ ։
Ձոյնիկ տրտայից անմեղից բիւրաւորացն
մուխեա՛ն քո դուռն ։ Ա՛ստուած
Բանալ՝ ընդ լուսոյ առաւօտուն ողբ
մահաւի՛ն հրաւիրանքս ե՛ւ հնչեցո՛ւ
քե՛զ զգեղեցիկ ։ փրկիեա՛ զմեզ ի՛
Զայնիկ՝ հառաչմամբ պաղատէին առ
ե՛ւս լսե և այլ ոչ ևս ի՛ցկո՛ւ հնչուէ ։
Նիւնուէ՛ սգաւորին ։ ա՛ՀՈ երիք ա՛
Յոմնա՛ն մարդարէին աղաղակէր
քո՛ ։ ի՝ հրոյն յա՛խտեանէ ։
կա՛ն արեամբ՝ քո սրբո՛ յփրկեա՛
Լինդո՛ւրս և զներկեա՛լքսն պատուա՛
զնդ ի՝ ձեռաց մահո՛ ։
քեզ Թագաւո՛ր անմա՛հ ։ փրկիո՛
Ա՛ստո՛ւ օրհնութի՛ւն նոր երգեցին
հո՛ւ փարթամեաց զերկիր ։
յանմահակար տեառնէ՛ ։ և զմա՛
Ա՛ռաքեա՛լ առաւօտ խաղաղութեան
զթողութի՛ւն մեղաց ։

ձայնի մարդարէին. եղև թո։
ուր՝ը տայր ժողովրդեանն. լսել
Ա՛հաս բանն առ Թադէոսին. պա՞տ
դարէին. եղև Թողութիւն մեղաց։
քըն նիւնուէացւոց. ի լսել ձայնի մար
Ա՛պաշխարութիւնբ պատեցաւ քաղա՞ր
այժմ ևւ՛ն ոք կարդաս առ քեզ։
օր ևւ՛ն զեղօք ըզ մեռեալս։
Ա՛ր լուար ձայնի՛ աղօթից երկոտասան
թաղման քո և յարութեան ա՛՛՛ն. կե՞
մանկանց տը՛ղայ ծց՝ նե՛
բիւրուց և մանկանց տը՛ղայ ծց՝ նե՛
ծի՛ քաղաքին նինուէի՛ ծ յայտնելով
Ա՛ր առաքեցեր զյովնան՝ քարոզել մե
ձայնի մարդարէին՝ եղև Թո։
ուր՝ը տայր ժողովրդեանն՝ լսել
Ա՛հաս բանն առ Թադէոսին՝ պա՞տ
դարէին՝ եղև Թողութիւն մեղաց։
քըն նիւնուէացւոց՝ ի լսել ձայնի մար
Ա՛պաշխարութիւնբ պատեցաւ քաղա՞ր
այժմ ևւ՛ն ոք կարդաս առ քեզ։
օր լուսոյ դրախտ և երկնայի՛՛՛ն. լուր
բիւրուց և մանկանց տը՛ղայ ծց՝ նե՛
Ա՛ր լուար ձայնի՛ աղօթից երկոտասան
թաղման քո և յարութեան ա՛՛՛ն. կե՞
մանկանց տը՛ղայ ծց՝ նե՛
ցո՛ ևւ՛ն զեղօք ըզ մեռեալս։
Ա՛լեաւ ի կիտէն երբեքօրեայ թաղ
մամբ պահելով կենդանի՛ ծ յօրինակ
ընկալ ևւ՛ն ապաշխարութիւնս։
զառա՛ք զմարդա՛սիրութի՛՛՛ն. ա՛՛՛ն
ծի՛ քաղաքին նինուէի՛ ծ յայտնելով
Ա՛ր առաքեցեր զյովնան՝ քարոզել մե
Ա՛ք փա՞ռք յա՛ւիտեա՛նս ա՛մէն։
ր՛զմե՛զ ի՛՛՛ սպառնալեացդ գերհեղոյն՝
քըն փըրկի՛՛՛ն ձղճմա՛ծ. փը՛րկեա՛

երազ՝ հոգի սուրբ սարդիս, անշէջ
ջեռ յարեմտից՝ ի յեթս արեւու՝
կարապետ պայծառ արուսեակ՝ ցոլո՛
Լուսածագեան սրտաբուխեան մէջ
սա կեաց՝ բարեխոս լեր։
տաս սուրբդ սարդիս խաչիս պըճ
մէջէն խաչեալ յաշխարհէն՝ երազ՝
բարձր ես՝ մեռանիմ՝ սիրով ան՝
ծանօթութիւն երկնաւորի սուրբ զօ
քո վասն անձինդ մերոց։
շնորհաց օ թեւեան՝ բարեխօս լեր սո
տակ՝ երազահաս սուրբդ սարդիս՝
յաղթող սպառազէն ի քաջ նահատ
րեալ ծառայ ի Հաւատարիմ՝
Լ՝ մեռանիմ՝ երկրորդութեանն ընդ

Հ արեւն արեւոյն Սարգիս զօրավարին։

լսեցէ՛ ձայնիս։

քա՞յլ երկնից յօդնութիւն կոչեցին՝
լ՝ բերանոյ մանկանց տո՛ղայոց՝ զոր

Տաճառ սուրբդ սարդիս, դիւաց հա-
րեալ տիրուհի վշտաց մըն խիթաւ, երա-
ժիշկ սըրբիւք արուսաւաց, նեղելոց
չարաչիչ կենաց մարդկան զօրեղ բռ-
դեհան։ բարեխօս լիր։

Տաճառ սուրբդ սարդիս, գերեաց
խնդրուածոց լսող մուծ թիւդ, երա-
րելոյն բանին բարեխօս, կատարիչ
Վերապոյն պատիւ առեր ի բարձ-
լերուաք առ տէր վասն անձանց մերոց։
սիրոս մեծ պըտաւ կատարեր։ բարեխօս
երադաչիս սուրբդ սարդիս լիմար-
սիրոս սրդուելդ ի պարս վըր կայեալ։
ի մեծ հանդէս քո չուրթեան, մար-
Հաւաքեալոյն զինուս վառեալ մըտեր
մահուրթե։ բարեխօս լիր։

Տաճառ սուրբդ սարդիս տունկ ան-
հարաւոյ ի դաշտ ծաղկաց ծին, երա-
ի մէջ երկրի ի հիւանդոյ։ հոդմըն
Հաւատոյ մեծաց դիմեալ
ճառագայթ։ բարեխօս լիր։

Վահեկիկ անմահ բարի քաղցր հա՜
Նուշ պատմող շրթունց հայատառցեր
Լոյս՝ ի գիշերի՛ ի տուընջեան յոտոտ
Կոչեցեալ՝ ընդ ամ տեղի՛ս յիշեալ և՛
Փառաւորեալ՝ երագահաս սիրտդ
Սարդիս դերեաց ազատիչ՝ բարե։
Ամենատուր յոտոյ անհամ բանին
Եղեալ՝ ի գլուխ մերոյ իշխանին՝
Սուսեր աջոյ վահան հաստատուն քո՛
Սէր զօրաց և՛ զօրակերտաց՝ առեներտաս
Սիրտդ սարդիս ամուր պարիսպ ընդ
Տիր հե՛ծելոյ՝ բարեխոս լեր։
Լսակերպեալ սուրբ դիտապետ նշխանա
Գործ ա՛նուամբ՝ ի խաչ և՛ յեկեղեցի՝
Առաւել պայծառ՝ ի գլուխդ ն գոգոյ
Ի գագաթան տեղւոյ չն օրհնեալ սրբոյն
Քաղցեալ՝ երագահաս սիրտդ սարդիս
Սարդիս դերեաց ազատիչ՝ բարե։

Ղանոն բոռն բաբելեղեդանին։

Ա՛ն որ ընդ հօր յերկոտեբ ևհա՛ տ
մադոյ սուրբ հոգւոյն. ըզպատ՛ ա
կերըն լուրահան խառնեա՛ր ընդ հո՛ ա
զանիւթ բընութեա՛ն. զոր զարդարեա՛ր
փառաք եդ՝ ի դրախտին փափկութե՛ն։
Յորում ցընծայը զուարճասկեա՛ ա՛ն՝
տըեսարան իսընդութե՛ն. քանզի զա՛ծ
աեսանէր միշտ խնամարկեալ ի դրախ՛
տին. յորմէ զլուսոյն ճառագայթ տը
պաւորէր ի յինքեան։ Ա՛ յորոյ անդ
չեա մայը աչ մարիամ. զիաճ՛ին քո՛
զորդին զի շնորհեսցէ ըստ աւազակին՝
տին վայելչութի՛ն։

Ժառանգեր վերըստին մեզ ըզդրախ՛
մայ. որ ի դրախտին փափկութե ուրախ
ա՛յսօր յօրինակ նախաստեղծ ին աղա
մ

նոյն անձամբ կ՚ընեւուի ըշխաշակից
Ո՛յսր երկրորդ ադամ վասն առաջ
յանձն առնու՝ աւրհ հարցըն։
դրախտին՝ վո՛ւ մեր պահել մարմնով
զի որ իսկզբան՝ նն ծրինադիր պահոյն
Ո՛յսր ցընծան որդիք ադամայ՝ քան
կուսէն վասր ն քո՛։ այ հարցըն մերոց։
կան՝ ն անծրկնութիւն։ մարմնասելոյն՝ ի՝
Ա՛րտասացիր եկեղեցի՛ քո՛ի՛ ։ փըրկա՛ 5 առ
տին զմեզ՝ ի՝ դրախտին ժառանգու՛թ։
աճ՛ վասն մեր՝ ։ զի դարձո՛ւսցէ՛ վերըս
արեւելք։ Լ՛աղաչեա՛ զա՛՝ի՛ քէն ըզծնեալն
Յընծա մանրիամարեդինն արդարու՛թ
դարեւսյո՛ւք Լ՛մեք աճ՛սյի՛ն օրինաց։
դարիւր՝ ի՛ փառս մարդն առաջին՝ զոր
ձանին առաջնոյ՝ ։ որով պըճնեա՛լ զոր
ուիրանս այ։ Ո՛յսր ի՛տիպ պատմո
ձանայր ։ ձաշակեացո՛ւք Լ՛մեք ը՛զպատ՛
որ՝ իպըտղոյն ածինայ ձաշակելո՛ւվ զտուար
՝ի՝ խորհուրդ աճատեղծ նախահօրն ։
մեք՝ ի՝ յօրինուածին հոգևորս ։ Ո՛յսր

ընդ նմին ի պահել։ Եւ յարուցեալ զնա ի մեռելոց ի
երրորդ աւուր ըստ գրոց։ Եւ համբարձեալ զնա յերկինս
եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօր։ Եւ դարձեալ գալոցն է
դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս։ Եւ հոգւոյն սրբոյ
որ խօսեցաւ մարգարէիւք։ Եւ զմի սուրբ եկեղեցի
կաթողիկէ եւ առաքելական։ Խոստովանիմ մկրտու-
թիւն մի ի թողութիւն մեղաց։ Ակնկալիմ յարու-
թիւն մեռելոց։ Եւ կեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ա՛յս հաւատով ապրեցաւ սուրբ հայրն մեր Գրի-
գոր, եւ ամենայն որ ի նմանէ ծնան եւ սերունդք
նոցա։ Եւ զայս հաւատս ուսուցին մեզ սուրբ հայրա-
պետքն մեր, որ ի Նիկիա ժողովեցան, եւ ի Կոստան-
դնուպաւլիս, եւ ի Կեսարիա, եւ ի Սարդիկէ, եւ ի
Կարթագինէ, եւ ի Սելեւկիա, եւ ի Կիւզիկոս, եւ ի
Տարսոն, եւ ի Գանգրա, եւ ի Նեոկեսարիա, եւ ի
Գագրա, եւ ի Սիւնիս, եւ ի Սկիւթիա, եւ ի Գոթիա,
եւ ի Սպանիա, եւ ի Հռոմ, եւ ի Ղիբիա, եւ ի Ղիբա-
նոս, եւ ի Ղիբերիա, եւ ի Ղիբերտինիա, եւ ի Ղիբա-
րիա, եւ ի Ղիբերիոն, եւ ի Ղիբերիոս, եւ ի Ղիբերիոն,
եւ ի Ղիբերիոս, եւ ի Ղիբերիոն, եւ ի Ղիբերիոս,

Ա՛ր
Հրե
չա
Տ

Ա՛ր Տէր Հայրն մերոց ։

քո՛ Հայր ամենակալ՝ օրհնեալ ես
Ա՛ր հայեաց քաղցրութեա՛ յարատեա՛ն
աղերսուԹե՛ան ։ փա՛ռ ։

Հաղորդիլ արժանասցո՛ք կենդանարար
ռեզուԹե՛ան մերոց՝ զի և կենա՛ց քոց
Տո՛ւր մեզ սո՛ր մահո՛ւ քո նըմանիլ՝ մե՛
կի՛ց գոլով քե՛զ սրբուԹե՛ պա՛տճա՛ռ ։ փա՛ռ ։
քե՛ն ։ Եկեղեցի՛ հեԹանոսաց ։ հարբարա
Ա՛ր արբտանեա՛ն հարբարանաց խաչի՛ քո
Ա՛ր ։ Ի բարձանց ։ փա՛ռ յարու՛Ժ քո տէր ։
նորոգեսցի ի՛մ միտս ։ ա՛ղօթ ։
նաց մեզաց՝ ։ զի յարուցեա՛լ ընդ քե՛զ
եկեղեցի՛ քո քե՛ն մեռանելո՛վ օրի՛
Ա՛ր ի խըշնըդ քո կամաւո՛ր մահուա՛ն
պահելո՛վ կենդանա՛սցո՛ք ։ ա՛ղօթ ։
օրինակ մեզ պա՛տուիրան կենաց՝ զի
ուխտանըն մե՛ռաք ։ շնո՛րհեցէ՛ր քեզ
Ա՛ր զառաջի՛նն ոչ պահելով ը՛զ պատ
Ա՛ր Տէր ամենակալ՝ օրհնեալ ես
քո՛ Հայր ամենակալ ։ օրհնեալ ես
Ա՛ր Տէր Հայրն մերոց ։

մեր ի պատիւ մարդկան։ քաղցր՝ Տէր որ
չանգոյս մեր ։ Տէր որ հնարհեցեր ողոր-
քարեցրուբ խոնարհեալ ընկալ զաղա-
Տէր ի վեր քերովբեից փառաբանին ։
դարձ և զհս ի մանրեալս ։ և ող ։
ի մեղաւորս ։ և ող ։ Տէր որ դարձուցեր
ցար ի կինըն քանանացի ։ գլխով և յիս
ընկերդ իմ. և ողորմեաւ Տէր որ գլխով
քեզ որպէս զանառակ որդին ։ թող ինձ
Հայր բանզոմնելիմ. խոստովանիմ առ
եկեղեցւոյ քո ։ ամենայն ։
բան ։ ընկալ զաղաչանքս սուրբ
Ո՛ր անդադար փառաբանիս ի քո յարա-
մարդասիրութեանդ քո ։ ամենայն դո՛ր ։
կինա և զերկիր ։ յիշեա՛ զմեզ տէր
օրհնեա ։ Ո՛ր յոչընչէ գոյացուցեր զեր
Ո՛չխեր Աստեա՛ դո՛րծովդ քո ընկալ
զարաքածդ քո հա՛պճիդ ճշմարիտ ։ օրհ ։
մեծին ։ օրհ ։ Ո՛ր խնամեա տեա՛ջդ
Ո՛ր լինելի՛ ի փրկել զարդծդ քո սրդիդ

զեռ, ի՛ հոգիս մեր ըղ լոյս ճշմարտուս
զմոմեա՛ն արդարութե՛ն, ծա՛ղ
յարարածս քո հնչդ ամենակալ. և ս՛ղ
ա՛ստուած բանաւո՛ր զոյս. խրոմայեա՛ղ
արարի՛ք յաւիտե՛ն զաշխ՛ն ի՛ երկիր:
և ժողովո՛ւրդքդ. միաբանութե՛ն բարձր
ա՛ն ի՛նձան ի՛ բարձրութե՛ն քահանայի՛ք
արարի՛ք յաւիտե՛ն զաշխ՛ն լուսո՛ հակայ:
ընդ երկնայինսն. միաբանութե՛ն բարձր
ա՛ն ի՛նքնաճառին ի՛ երկնաւո՛ր տրն
արարի՛ք յաւիտե՛ն աշխ՛ն աբրա՛համ:
վ՛զեր օրհնեցի՛ք: Ա՛ի՛ բանաւո՛ր բարձր
ի՛ հնչ՛ոյն բարբառեալ բոցոյն. ա՛ւա՛ղ
ա՛ղ ապրեցուցեր զերիս մանկա՛նսն ի՛
զկին ըղ-ի զանչափ զօրութի՛ւդ. ա՛ւա՛ղ
զոյն աղօթիւք հրաշացուցեր ի՛ մէջ հնո
զահատոր անուն քո ա՛ղ երկեցո
մերոյ աղ՛ծ. ա՛ւա՛ղ մեզ անդադար օրհնել
ա՛ղ տամբակիցդ ես հաստիչ հարցն
անուա՛նդ քո՛ւ սրբոյց. քառաց:
ուսուցեր մեզ յայտ ժամ փառաց տալ

ԵՒ ԱՌԱՔԵ ՀԱՒԱՏՔ ԲԱՐՁՐ ԱՐԱՐԵՔ ԸՆԶ
բան ընդէր։ Ի՝ սրտից ընդառ օրհնեցեալ. ԵՒ
Տիւք և գիշերք ընդ՝ օրհնեցեալ. ԵՒ
բարձր արարեք ընձեռ յաւիտեան։
Վարձք ՚ի ձեռն ընդ առեալ օրհնեցեալ ԵՒ
օգնեա՛ մեզ ՚ի նեղութեան մերում. ՍԲՐ Ջ։
ՍԲ. Թիւրս ՚ի՝ որ յաթոռ փրկեն ընձեռ։
Բանբերցունքդ մերք դուխլիմ զանուն քո
փրկեա՛ և ընդառ մարդասիրեր ՍԲՐ Ջ։
գեաղ լեան ՚ի՝ քեզ սուրբ ընդմանկանեան.
քեզոյդ զօրութեք պահեցեր զյուսա-
ՍԲՐ. ՍԲՐ Ջ հանդերձ մերոց։ Ալ անպակաս
Ալ յաղթ՝ ես կարծել օրհնութիք ընդքեզ
ԵՒ ընդ ի՛ ա՛ծութիւն։
Ո՛ ՏՐԱՏՈՒԹԻՆ ՄԻԱՆԱԿԱՆ ԴՈՎԼԵՔ.
ՀԱՅՐ և ընդդէմ և ընծայ
Ո՛ ՀԱՅՐ և ընդդէմ և ընծայ
ՀԱՆԱՏԱՉ։ Ո՛ ՀԱՅՐ և ընդդէմ և ընծայ
ՀՈԳԻՔ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՆ. և ամէն։
ՀԱՅՐ և ընդդէմ և ընծայ
ընդ՝ ընդ ընդ ընդ

ռաց
ա
տ
ղ
ցմի
ղ
ս

զհնչեցեալ և փղոսկեայց զօրինաբար նան ի՛ զէջ
զհնչեցեալ յերկինէն ևՙ ըղձացեալ հրոյն
Հրեշտակին աբրահամու սիրելւոյ քո՛ ։ օրհնեալ
ես ի՛ մանուկն ըմդ մեզ ։ եւ ի՛ յաւետեան ։
յորդին մանկունքն ի՛ հնոցին և ասէ
սուրբ հոգւով ճրշմարիտ ։ ամեն ։
գովեցեր արարած ք՛ բանիսող պարգեւաց
միածին ։ ամեն ։ Աբրահամ ըզ քեզ
երկրպագեաց ։ առաքեաց ի՛ հօրէ ծրդի՛ զ
սէր ։ Այր օրհնութ քեզ երկրածի՛նքս
հայր ։ ամենակալ տէր ճ և միայն մարդա
կաց՝ անդադար ձայնիւ օրհնեն ըղքեզ
մեծայն զՀնոսորութիւնդ հրեշտա
տէր ։ և յարենէ ապրեցո՛ ։ և ողորմեա ։
ոգի երբեմն ըզմեքսաներն ։ և ողորմեա ։
ի՛ յանգանա՞յ խոց մեքրեա զիս տէր ։
որպ երբեմն յոլեանու ։ և ողորմեա ։
ի՛ ներեա՞ր ըզ քեզ խոտ ծգնեա ինձ տէր ։

և փառս։ Այլ զհոգին ճշմարտութեանն՝
ա՛նամահն՝ երկիւղիւ երկիրպագցո՛ք՝
և փառս տացո՛ք նմա։ Ա՛հաւասիկ ե՛կ
ա՛ւետեաց՝ ո՛չ ինչ ունելով՝ և ամենայն
ինչ տիրեսցէ նմա։ Ա՛յլ ես ասեմ ձեզ
զճշմարտութիւն՝ ո՛չ ինչ ինձ ինչ
կենդանի առաջի քո՝ քրիստոս՝ թո՛ղ
ինձ ըզմեզս իմ. ոչ երբեմն ընդպատճառն
կին. ո՛ր միայնով ես բազմացուածք։
Ընկա՛նի՛ր առաջի քո՝ քրիստոս՝ ո՛ր
հովի՛ւդ ես բանաւորս հօտի. խընդ-
րեա՛ և զիս ընդմտրեալս. ո՛ր միայնդ։
Ընդմեզս իմ ցո՛ւցիչ քեզ քրիստոս.
ո՛ր բժի՛շկդ ես հոգւոց և մարմնոց.
բժշկեա՛ և զիս զկիսանդուխս. ո՛ր մի-
ա՛յն ճշմարիտ. ամբեան օրհնեացո՛ք՝
և փառս տացո՛ք նմա։ Ա՛հաւասիկ ե՛կ
ա՛ւետեաց՝ ո՛չ ինչ ունելով՝ և ամենայն
ինչ տիրեսցէ նմա։ Ա՛յլ ես ասեմ ձեզ
զճշմարտութիւն՝ ո՛չ ինչ ինձ ինչ
կենդանի առաջի քո՝ քրիստոս՝ թո՛ղ
ինձ ըզմեզս իմ. ոչ երբեմն ընդպատճառն
կին. ո՛ր միայնով ես բազմացուածք։
Ընկա՛նի՛ր առաջի քո՝ քրիստոս՝ ո՛ր
հովի՛ւդ ես բանաւորս հօտի. խընդ-
րեա՛ և զիս ընդմտրեալս. ո՛ր միայնդ։
Ընդմեզս իմ ցո՛ւցիչ քեզ քրիստոս.
ո՛ր բժի՛շկդ ես հոգւոց և մարմնոց.
բժշկեա՛ և զիս զկիսանդուխս. ո՛ր մի-
ա՛յն ճշմարիտ. ամբեան օրհնեացո՛ք՝
և փառս տացո՛ք նմա։ Ա՛հաւասիկ ե՛կ
ա՛ւետեաց՝ ո՛չ ինչ ունելով՝ և ամենայն
ինչ տիրեսցէ նմա։ Ա՛յլ ես ասեմ ձեզ
զճշմարտութիւն՝ ո՛չ ինչ ինձ ինչ

զոհ։ Արքայ սրտիւ քոյ։ Հարցի զանուն սրտիւդ զոր ուզես։ Օ՛ օրհնեալ օրհնեա
զիս ի քէն ոչ ելանել մինչեւ ցկերկիր նս ծնի՝ զի ես կերկիր նս ծնայ։ զի
ես կերկիր նս ծնայ։ զի ես կերկիր նս ծնայ։

հեղ յորժամ առնէր ո հրաժարձուքեք
ի՛ նըստիլ քո յաոեղնի դասաւորը ա
կախեան ևմ կուէ ի դատաստանն . ոդո
աւետարն . յորժամ հարկանէ հրեշտա
ի՛ լըսել ըզձայն փողոյն յահադի՛ն
Ա՛ւետիս ի՛մ: Ա՛ղաւ՛ղ լսեաւ ինձ ասէ՝
ցկէ՛ ըզ ընտ յար՛իւսեա՛ն:
ժողովուրդք առաւել բարձրացո՛ւ
հրեշտակաց . քա՛նանգ՛ք ա՛ծաբա՛նելոյ
Օ՛ որ փա՛ռաբա՛նեն զօրք անմարմնոց
քեր . օրհնեցէ՛ք ժողովուրդք և բար
Քե՛ռուբէն ք՛ս և զա՛ծ խաղաղո՛ւ
քերովբէակա՛ն աթոռ՝ . օրհնե՛ք:
ըզ նա յա՛իտեա՛ն : Ի՛ զ նըստեա՛ն ի՛
Ի՛ զ ա՛ր՛ օրհնե՛ցէ՛ք և բարձր ա՛րարի՛ք
ի՛ նեղեա՛ց մերոյ . ա՛ւ՛ր ա՛ր՛ զա՛ծ հա՛ր :
Ի՛ա սո՛ղոմոնէ՛ քա՛՛ր փրկեա զմեզ
ա՛ն՛ներ ի՛ մէ՛նդ զաղոթմա՛ն քո՛ . ա՛ւ՛ր
ա՛ր՛ զա՛ծ հա՛րցըն մերոյ : Ա՛ի՛ բացէ՛
Ի՛ա՛երեքա՛ն՛եա՛ք ևա՛ ի՛ յա՛ւի՛տեա՛ն՛ . ա՛
ա՛ր՛ա՛րէ՛ք ըզ ա՛ձր ա՛ստը՛ա՛ր ա՛՛ր՛ա՛ն՛ մեր :

և աշէտ յաւելեսցի, ինձ։ Եւ ասէ ցնոսա յա-
ղօթս. ինձ օգնական լերուք։ Եւ ոչ պահէին զինէ
եկեսցէ։ Եւ ոչ պահէին զինէ ոչ ջուխն
Լինէ օգնական ի՛ տանէ այլ խոտորելոյն
քաղցրութիւն յարատեալս քո, և զանձն
երեքտասներեակ տկրութիւնն խնայեա՛
սրբութեան համակայնեալ քեզ երկեմք
մարդկան, զմանն։ Ինդ սերովբէքն
յերկինս, և տուր ողորմութիւն ամէն-
ի վերոյ եմ խոնարհայ յերկինից, ի
քո պահեա՛ ի խաղաղութեան։
դասիրութեամբէդ քո ընկալ Թագա՛
ւոր փառաց, և զմանկունս եկեղեցւոյ
ա՛ստուածոյ զօրհներդո՛ւթիւնս մատ
Թէն անբաժանելի, փա՛ռք։
Թէ, ամաղակե՛ն ասելով, երկրորդու
պրդիք մարդկա՛ն ամէնսիրեալ և օրհնե
տի՛ս ի՛ քերովբէն փա՛ռս։ Ա՛րիւրածին
ձայնիւ փառաբանե՛ն ասելով, որ նըս
Ա՛րկայնին զինուորութիւնքն հրաշալի
Ա՛ն բարձանց, փա՛ռքդ քեզ աշխ
ընդունել որդւոց մարդկան, ով։

Ալ՛ պին խոյտաւեաց քոյով զօրուբեդ · ար՛
քեզ Թէ՛ ո՛դորս՝ զերեւելի զգլո՛ւխ վիշա-
ւոր զոհել · զի ամենայն աներեւոյթ վի՛շապ օձին՝
Ալ՛ յօրինակ աներեւոյթ վիշապ օձին՝
պէս եղեալ էր Թագաւոր · ուր կերպ ըզմե՛ զ քրիստոս Թագաւոր ·
ի դաս երկնաւոր զօրացդ · աղաչանօք
րեալ քեզ Թէ՛ ո՛դորս՝ զոր խաւնեցեր
եղեալն ի մարդկանէ՝ · որ և զի նոյն
Ալ՛ ընտրեցեր ի սկզբանէ զՀայ ազ-

Տայր բազմա՛զուր · փրկեալ ըզ
մեզ և պահեա՛ յանե՛ :

Յաւաքէն շաբաթու ասն է աբէյն Յովհաննու :
Ա՛ասէ Յովհաննէս :

սո՛ւր քեզ պատճառ՝ հարդա՛մ առ քեզ
ղմեզ և պահել յանե՛ : Ընձեռն ի՛մ
սո՛ւդ ծագեաց մեզ փրկիչ · փրկեա՛ ի
Ընդեղէն արդարութե՛ յեկից լու-
մեզ և պահել յանե՛րևոյթ Թշնամոյն ·
գաւորդ ես Թագաւորացդ · փրկեա՛ ի մեզ
Տայր բազմա՛զուր · փրկեալ ըզ

բերժըշկեա՛ ըզմեզ քրիստո՛ս որպէս մեր
բանանո՛ց ըզ ցաւըս մեր. վասն որո՛յ
ուանդո՛ւս. կարօտացաք մարդասիրիդ
թլչնամեցան՝ ու՛ր բազմապատիկ հին
զան վերջ մեզաց չարաբար յոդիս ի՛
լու՛ք քոց պատուիրանաց։ Ա՛ր զանա
ընկրկեա՛ մեզ՝ որ ձաշակել ըզ քաղց
նուքի մեզաց ու՛մ չո՛ւ. վասն որո՛յ
շակմանէ պատուոյն ձաշակեցի՛ն ըզդա
զոր ո՛չ պահեցի՛ն նախաատեցէքն ձա
նա՛ ի դրախտի՛ն աւանդեցէր.

Ա՛ր զօրէ՛նըս սըրբուԹեա՛ն պահոց՝ Ա՛նան երէցէ Ալե-քսանդրիա՛ցի։

քաղ ընդունելի. ա՛մէն։

և մատոյց զանձն ողջակէզ քեզ պատա՛
ր ու՛ր ըզ տաճարն լուսեղէն ըզ կռոցն.
քեցեր յոդիս սըբըցն Թէոդորոսի.

աս միածին որդին լուծանիլ զկապ
մարմնաւ մկրտութեանն. բարեխօսեա՛
քո՝ լուծեալ զերկունսըն նախամօրն՝
բաժակ։ Ա՛ր անպիտան ծնընդեամբ՛դ
քո մեզ տո՛ր զուրախարա՛ր սիրոյ քո
նոցա քո՛ց Ճշմարիտ՝ աղաչե՛ մի՛ ա՛ր
րեան. փոխեցեր ի՛ քաղցրագոյն ծրի
արդարութե՛ պահելով քո՛ քառասնօ
թեան պասուցն Ճաշակն ո՛րով մեռա
տէ՛ր ի՛ յարդարութի՛ն։ Ա՛ր զաւանու
տակաց. աղաչե՛ մի՛ ա՛ռաջնորդեա մեզ
նորոգելով ի յերկնայի՛ն վարսս հրեշ
խո՛նարհո՛ւ քո Ճանապարհա. առաջ
զմանկունս եկեղեցւո՛յ քո՛ քրիստոս.
քո՛ կեցո՛ զմեզ փրկիչ։ Ա՛ր դերադոյն փառաք բարձրացուցեր
ամա՛ն հո՛ւ. վասն որո՛յ աղաչանաք մո՛ր
հրաւիրեցեր ըզմահացելսն ի՛ յարու
և կե՛նդա՛նարար քո՛ յաթո՛ւդ.
կան՝ ծնընդեամբ կուսի՛ն մարի՛ամու
դահէր։ Ա՛ր եկիր ի՛ փըրկութի՛ մարդ

զի արժանասցուք մըտից դեսխոչ ի
մուքիւ ապաշխարութե. զի յարութե
տաւ ի կենսայ. ընկալցի՛ք և մեք ըստըր
հոգին սրբոյն որ վա՛ն եկեցն ի դրախ
դեք ըզնա յաւիտեա՛ն։ Այնդ նախա
զատեր օրհնեցեալք բա՛ր յ՛աւրհնէր ար
մահուքիւն վերածին խոցեր. օրհ
նալոյ ի կեանս. որով զենուք քան
մայ շնորհեցեր ըզ յոյս ա՛նդրէկ և դա
ո՛չ դարձուցեր յո՛րդուց ա՛ղամայ։
ըստ մահո՛ւ անկեա՛լ թագաւորել։ օրհ
ուքիւն ոչ պահելո՛վ դարձա՛ւ ի հո՛ղ
բեցեր ըզմարդն առա՛ջին. և ըզպատ
զի՛ն ի պատկեր աճուրդ զա՛ղտ
օրհնեմք ըզքեզ աշխ՛ հարցըն մերոյ։
աշխ՛ աղով եղե՛ն երկինք և երկիր։
նակ ծըննել ի հօրէ. անճառելի բա՛ն
զի՛ քան զյոտ լինելս անճա՛ռ
զանձինս մի՛ ի փորձութե՛ն։
նըս մեզաց մերոց. և աղաչեա՛ փըրկել

ծաճկեալ խորհուրդ ընդ հօր յայր-
ա ած եաց ի կեանս . ահա նա :
շակումն՝ ու յանվախձան ընկնոյն վէր-
քառասնօրեայ քահանայ զպշտոյն ձա-
եկեալ մեռեալն ադամայ . զորոյ պահօք
փրկութիւն եղեալ կայ նացս . ահա նա :
ռաբար ծընանր մարմին եղեալ ի
կան զեկին երից գոյացութենէ՝ . անձա-
անձայ նոյ մկրտից : Ա՛ր ընդաձնն անեղ-
րութիւն . ահա նա միշտ բարեխօսեա վե-
յադամայ կենդանացեալ յերկոսին յեր
կոյս մարիամ . որով մեռեալքս ոչ
ցու բնութեամբս ի քեզ կրեցեր զբ
Ա՛ր ընդ կեանքն անմահարար մահկանա
ի կեա նալն յաւիտե նից . բարձր :
յարութիւնդ քրիստոսի յաւնել նուա
ա՝ն աստուածոյ . յերեսացուք ևմեզ
պետին որ յերեսացաւ կոչել զանուն
եւ կենդանոյ . բար : Ընդ ենովայ նահա

դէմս էար վիշտդ ինձ. Ա՛ն ըլլայնոյն
խանձոթիւ սրտուդ ապառնայ կ՚ակնել ըզ
ձառ կամակդ օ՛ձին. որով եաւթ իշ
Ա՛ր յաղթեցեր մերմով բնութիւն ի՛մ փոր
երգելով ընդ փառս ի՛ր բարձանէս։
ըսրտովելիդ սրտակեցակա՛ն սրբասացութիւ.
սիրն համանձայնեաւ փութորեմք ոբ՛ զեր
ցեցեր ք՚ո ոբ՛ վեհերեցի. որք ընդ նոյ
Ա՛ր անմարմնոց հոդեղինաց դասակ
և թագաւոր. աղաչեմք զքեզ տիրոջ։
որք ընդ նմին զբեզ դաւանիմք տէր
նաց. բայ և մեզ մեղաւորաց ողորմիլ՝
կին բայեր ըզգուշութեն դրախտի՛ն կե
օրի նայ. վասն Ա՛ր աջակիցդ աւազա
քաղցրացուցեր յաւասիկ ըզբաժ նոր զո
անձաշակ լինելով քո քառանծրեայ.
կացի՛ն դառնութե՛ մահաբեր պտղոյն.
թէ՞ ոչդրիակ Ա՛ր փրկանակ Ճաշա
ա՛նձատ մի՛ութ. վասն մերոյ փըրկու
նա խաոեղծին՝ յանապատեան կուսէ՛ն
տեան. և առեր մարմին զմեղուցեալ

Ո՛վ կենդանդ յա հանապազ զհոգ
ա՞յլ կա՛մ ծա՛ռ։ Ա՛ղբիւրեալ այլք թէ՛ նա
մի՛ն

146

փրկչեցան անանիանքն, և երդեցին զերգ
Աստուծոյ։ Ո՛ օրհնեսցէ զքեզ Տէր ամենակալ
աւրեցոյց յիս զամենայն բարիս։ Ո՛ր զի
տեսի զերեսս քո ուրախ եղէ հոգի իմ։ Ո՛ր
զի ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ։
Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ
ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք
ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ
ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի
ոչ ոք ինձ ասէ։ Ո՛ր զի ոչ ոք ինձ ասէ

վա
վա
վա

զի զարձուսցէ ըզմոլորեալս ի դիտուի
խոնարհեցար վասըն փըրկուե՛ մերոյ .
բար՝ նանչ մերմ։ Յանճաո փառացդ
և խընդրեացո՛ք զոլորմութի՛ ի բարե՛
արըբուե՛ մատուացո՛ք զաղօ թս մեր .
կինըս՝ միաբանութ՛ ։ Խընակելոյն ի՛
Տո՛ւք փառս այ բընակելոյն ի՛ յեր
ը՛դ զո խնայեա յիս . և ո՛ղջ։

ուածք իմ առաջի՛ զո՛ ե՛ր . բարերարութ՛
ընկալ ե՛ր . և ո՛ղ ։ Ա՛երձեցայն խնդըր
ջանըս սրտի՛ իմոյ՝ . մարդասի՛րութ՛ըդ զո
ա՛ղերսեա՛ ։ Ո՛ . արտասո՛ւս իմ և զհառաչ
ապաշխարութ՛ լըսանալ ըզմեղս իմ . և
Ա՛ղաչե՛մ ըզքեզ տէր պարգևեա՛ ինձ
բար՝ ընդ արդարե՛ք բն՛ զընաձ յաւի՛ ։
Նո՛ր ա՛ռաւո՛տ . և առաւո՛տ
առաւե՛լ բա՛ր ։ Ա՛սպի՛կ ըզտո՛ր օրհ
Տ՛ինք և՛ դիշերըք ըզտո՛ր օրհնե՛ցկե՛ք և՛
և՛ բա՛ր ար՛արե՛ք ըզ՛նա՛ յաւիտեա՛ն ։
նայն յաւիտեա՛ն ։ Ա՛ւ տէր օրհնե՛ցկե՛ք
փո՛ւորեալ է՛ անո՛ն փառաց քո՛ց ամե՛

որ խընդրողդ ես մոլորեալ ոչխարիս։
րօսանաւոր զիս ա՛ր ընտանւորէնուհե իմոյ՝
Ամոլորեա՛լ անձն իմ անօրէնուհե՛ մի՛ կո-
ղեա՛լ եմ ես վաղվաղակի՝ լուր քինձ ա՛ր-
դարձիցներ զէրբեխոս քո յինէն։ զի նո
Լ՚ղաչեմ զգ քեզ հայր երկնաւոր։ մի՛
րեցոյց՝ ընդ նոսին դառնալով։ բարձր։
Ցաղթող զօրութիւն զօրինաբանան ապ
զանայր։ անդադար դառնալով։ բարձր։
Լ՚ջամբ որդւոյն ա՛յ բոց հնոցին ցո-
բարձր ամարհիք ըզնա յաւիտեան։
փառաւորելի՛ն։ Լ՚զ տեր օրհնեցէ՛ք
գերապայծառ ի մէջ հրեղէն հրոյն՝ զա՛ր-
ոչ դադարէի՛ն զորս արկեա՛լ էր և
ա՛ր կեցո զանձինըս մեր։ Լ՚ր այնքան
ցըն մերոց։ Լ՚րդաւո՛ր ես յաստեղայնի՛
Ո՛րհնեա՛լ և փառաւո՛րեալ ա՛ր ծ հայր
ի՛ բարերար փըրկչէն մերմէ։
բանելով։ և խընդրեացո՛ւք զողորմութի
ցուք ի՛ արքունե՛ անձանց մերոց դո՛հա-
ձըն՛չանութե՛ան։ Ո՛ մա՛տուա՛ծ օրհնե-

եր
ցաղեաւ ի հնոցն. բազաւլատաց միացնին
կայնն ի հնոցին. բար։ Այնն ած լոյս
Յօղէր բզցօղ աղօրմաւբ երից մանկանց
կէտ բարձր այրակ ընդնս յատիտն։
քէզ աղբ Տէրըդն մերոց։ Այլոյր օրհնե
ոսկւոյ ոչ մատուցի՛ն խունկս. այլ
հաւատովն շիր ջուցին՝ և պատկերի՛
ցօղով քո փրկեցեր զերիս մանկունսն։
ողորմաւբ ի՛ միջ հնոցին. և կենդարար
ցըն մերոց՝ կերցո՛ բզմեզ։ Ո՛ր արարեր
փառաւորեա՛ յաւիտեան ալ՛ծ հար՝
ռըս տա՛ր անուանդ քո՛ւր սբց։
բար՝ որ ուսուցեր մեզ յայտ ժամ փա՝
կրօպաւթի՛ւն։ Ո՛րպեսզ ու՛ր բարե՝
թերդ վայելէ՛ փառըք պատի՛ւ և եր՝
ուանդ քո՛ւր սբց։ Ո՛ւր սբց տրտ՝
փառք պատի՛ւ և դոհութի՛ւն տէր ան՝
որ ծըփիմն ալէկոծեա՛լ յանցանո՛ք։
ընկա՛լ զիս որպէս երբեմն ըզպետրոս՝
Ծանրացեա՛լ մեղօք ընկղմի՛մ անձն իմ.

բայրեր պրպրեցէք ըզ նա՛ յատկաբար։ Ա՛ր
ըստ յարատա։ Այլ ասեն օրհնեցէք զ՚անոնք
որ նզովեն զձեզ եւ ա՛ր ընդ հայհոյս քաղեր
ի փըրկել զարարածըս իւր ՅԱՅՍ։ Ասէ
մերոց։ Այլ վասն հայրըն մերոյ ի՚ջեր
բարեբանե՛ցմի՛ք։ ուր ասէ հայրըն
ա՛նճա՛ռ էուր եւ ըզ ա՛ճուր ։ Ա՛ն
թէ նէր։ մանկունք եկեղեցւոյ սբ՛յ։
ցընծուք բարեբանեցէք զաճ՚ի սբ՛ու
դասա՛ւորք եկեղե՛ց։ Զայնիս ե՛րգով
յերկրե՛ պըրկիք մարդկան։ իշխանք և
ըզ՚ան՚ն՚ան՚ սբ՛ փա՛ռս նէր դովեցէք ։
ըստ բազմութե՛ան մեծութե՛ան նո՛ր։ Ա՛նդ երկնայի՛ն զծըրտի՛ն օրհնեցէք
խոստովանի՛մ ըզ յանցանս իմ ։ Ա՛ղ։
նի՛մ առաջի՛ք մեղայ ա՛ղ։ Ա՛եղայ ա՛ր
ղայ ա՛ղօրմեա՛։ Ա՛եղայ ա՛ր և անկա
Ա՛եղայ ա՛ր բազումմ՛ողորմ ա՛ր ։ մե
յերկի՛նըս տայր փա՛ռս ։ բառ
առ նա՛ կենսաբեր հրեշտակն։ ըզ հայր ի՛
երկի՛նըս ա՛ղօրմեա՛ ։ բառ

ամէնն քեզ։ Ողորմութիւն վէրս օրհնեալ,
հոգի՛ աւա՛ւտուր աղօ թիդ մեր հաշտ
քեզ։ Ա՛ռ, ի՛մ ըզմայր դիտո՛ւք. կարդամք առ
ոյս փուշ բա՛նդ այ՛ծ որ ծադեցեր մի
քեզ լու՛ր ձայնիդ մերոց։
աղօթիւք սրբոյդ քոյ՛ց կարդա՛ց առ
երկնից։ Աւրը երրորդ՛ն անմա՛հ,
փառաց թագաւոր՝ որ չնորհեցեր լսել
դէմն երդում։ Օրհնեմք ըզքեզ քո
Ա՛ր այրդ ես երկնի՛ւ և երկրի՝ ըզքեզ
անցի՛ւ ի մէ՛նջ ըզցաւսն քո. մեզմէ՛։
Կարձիր առ ի՛ բարւոքեն քո՛ւմէն՝
պահեցա՛ք ըզպատուիրանսն քո. մե՛ղ։
զնա։ Ա՛ղաչեմք անօրինեցա՛ք ամէնեքեան՝
Ա՛ղաչեմ քեզ՝ տէր բարեգո՛ւթ
բա՛րձր արա՛ ըմպէ՛ք ընդ ընտ՛ր յա՛ւիտ։
օրհնե՛ա՛լ ես՝ և աւա՛ւրհնեա՛լ։ Ա՛ւրհնեա՛լ
Տի՛ւք և դի՛ւցազք ըզտէր օրհնե՛ցէ՛ք

Ոչ ոք կարող է երկու տիրոջ ծառայել, քանզի կա՛մ մեկին
ատելով մյուսին կսիրի, կա՛մ մեկին հարգելով մյուսին
կարհամարհի։ Չեք կարող Աստծո և Մամոնայի ծառայել։
Ուստի ասում եմ ձեզ. մի՛ հոգայք ձեր կյանքի համար,
թե ինչ պիտի ուտեք կամ ինչ պիտի խմեք, կամ ձեր մարմնի
համար, թե ինչ պիտի հագնեք։ Կյանքը կերակրից
և մարմինը հագուստից ավելի՞ չէ։ Նայեցե՛ք երկնքի
թռչուններին, որ չեն սերմանում, չեն հնձում և ոչ
շտեմարաններ ունեն ժողովելու, և ձեր Հայրը երկնավորն
կերակրում է զանոնք։ Դուք ավելի՞ չեք գերազանցում
նրանց։ Ձեզանից ո՞վ կարող է հոգալով իր կյանքին
մի կանգուն ավելացնել։ Եվ հագուստի համար ինչո՞ւ
հոգ եք տանում։ Նայեցե՛ք դաշտի շուշաններին, թե
ինչպես են աճում. չեն աշխատում և չեն մանում։
Բայց ասում եմ ձեզ, որ նույնիսկ Սողոմոն իր
ամբողջ փառքով չէր հագնված այնպես, ինչպես
նրանցից մեկը։ Եթե խոտը, որ այսօր դաշտում է
և վաղը վառարանը պիտի ձգվի, Աստված այդպես
կհագցնի, ո՞րքան ավելի՝ ձեզ, ո՛վ սակավահավատներ։
Ուրեմն մի՛ հոգայք և մի՛ ասեք. ի՞նչ ուտենք կամ
ի՞նչ խմենք կամ ի՞նչ հագնենք։ Քանզի հեթանոսները
այդ ամենի ետևից են վազում։ Ձեր Հայրը երկնավորը
գիտե, որ այդ ամենի կարիքն ունեք։ Ուստի
նախ խնդրեցե՛ք Աստծո արքայությունը և նրա
արդարությունը, և այդ ամենը ձեզ կավելացվի։
Ուրեմն մի՛ հոգայք վաղվա համար, քանզի վաղն
իր համար կհոգա։ Բավական է օրվան իր չարիքը։

նորոգեցեր բժշկապետութեամբ մեղքը հընդոյն
ոսկեղեցդ հօր զհոգիդ ճրշմարիտ . որ
աւետարանօրէք : Խորհրդանեմք զնիւ-
նեա՞ւ զանկեալքըս մեղաւք քոյին ո
քո գթառատ վերակացնեցեր . կանգ-
նեալ ընակեան քո պատկերք . լուսաւոր ճրագիւ
Յովհաննէք բժշկեալ բան կ՚ելոյս որ զսուր
ղաց սրտիդ քո՛ չարչարանօքդ :
Ո՛րպէս կարէ բժիշկ անբժկիկեալըն
տալ դեղ առաքեցեր ի՛ դարձուածըն մոլորեալ
հայր սրտիդ միածնի՝ . զոր
Լ՚ա

Ա՛նոն երգեմք ալէլուիէ ազատողիդ :

օրհնեալ՝ միաբան չաւա՞տանցելք՝ . բզ
նոնե՝ բզ միշա : Քահանայ՝ քե և պաշ
Լ՚յարիկ սրբուհե և՝ խոնարհիլ փա՞ռաբան
ցեք բզ՝ շ՚ր յորինուածովն՝ ի՛ նոր :
այսօր ընդ զո՛ր աչնամարմնոյն՝ . օրհնե՛
ա՛ր

ա՛ծաճին՝ որով աչբեւեջ երկիր ծարա-
ղնլեւր կենաց բղխեսել յերեմայ նբ
կեա՛ համբուրիւ՝ մաքրեա զմեզ
յանկանաց՝ եւ զնդ առաջ սիրով գբր
մեղաք յերկինս եւ առաջի քո՛ քաւէչ
որդւոյ գո՛չէ՛մք առ Հայրբդ գլխաճ՝
ի՛ հնութէ՛ մեղաց՝ Ո՞նդ ա՛նառակին
կեր քո նորոգեցեր՝ նորոգեա զմեզ
խաչիս մաքրելով՝ ի՛ նմա գբտեալ զպատ
ա՛ր ածէր տան քո՛ աւել՝ ի մեղաց զաշ
մերոց՝ Աչբեղ նբց հեց մաքրութի՛ն՝
վերայ ուսոյդ՝ մաքրեա զմեզ ի՛ մեղաց
բնութէս՝ զոր ընդ խաչին բարձեր ի՛
ո՛ր եկիր ի խընդիր մոլորեալ ոչխարի
Ա՛յս ի՛ լուսոյ ծընունդ եւ ծագումն՝
ծընար ղբա՛նն աճ՝ բարե՛ խօսեա
վասչն մեր ա՛ծաճին մարիա՛մ՝
զօրութէ՝ եւ բնաւ կարան նբ հոգւոյն որով
Աւրա խաչիդ բարձրեալոյն հոգի նայել
զաչս նորոգութէդ քո շնորհարչ՝
ա՛ծաճնոյ՝ նոր ծագեա՛ եւ զմեզ ի՛ մե

հեծց ի ջուրց մեղաց • և՛բար ։

և ի սմա զօժանդակեալ հոգիս փրկե՛
աշխարհին հինեաց տապալն վերկեղեցի •
դադարեցոյց • և՛բար ։ Ա՛ր ի ծով ոչա
ղեղ մեղայ մարդկան՝ հեղեղա՛ ջուրց
պանա՛ըն պահելով հայր Նո՛ի • և զհե՛
բզնա յա՛ւետն ։ Ա՛ր ապրեցոյց զնոյ տա
լ՚զ տէր օրհնեցե՛ք և՛ բարձր արարէ՛ք
լուծեր նուաւ բզկա՛ւ մահու՝ • օրհ ։
մեզ փոյա կենաց եառ՛ր զնաչ քո՝
բե՛րին՝ որով անկ՚ծքըն տրբատագին՝ •
բացա՛՝ • օրհ ։ Ա՛ր փոխանակ մահա՛
ըրատին՝ փակեա՛ դրախտին դռա՛ըն
նաց մեռա՛ք • իսկ դալըստեա՛ք քո վե՛
մա՛ք պըտղո՛յն մահու՝ յանմահից կե՛
տէր աշխ ձաշակ՛
ուղ եղեա՛ր ի՛ դրախտին՝ • օրհնեա՛ր ես
յոյսեր ծառային՝ • և զա՛ր դարեա՛ զ փա՛
Ա՛ր զսիրակա՛նըդ կերպա՛րան՝ ըզգե՛
թեան աղբի՛ւրս արտաստա՛ծց • մա՛ք րել ։
Տէ՛ր Յոդովն խնատիւք • տալ մե՛զ մաղ

թե
Այ լուսեղեայն օրհնեսցուք՝ և մա՛րդ
Լինդ լուսափա՛յլ զլուարձնոյն ըզ
ցանց եւ երկ լուսիրա՛ց՝ ու՛ղ։
պատարագ՝ վասն հաշտու եղիևատ
պարարակ՝ հօր հաճո՛ թէ՛ ու՛ղ զեհատ
մանր անատակի՝ մարդկուեցա և՛ զնըդ
զո զոր նորոգեցե՛ ու՛ղ՝ ու՛ղ Ա՛ր դարձ
հե՛ր լաւն քո՛ հե՛ր։ վասն պատկերին
լուցեր ը՛ զերդ մարմոյդ՝ ածեր ա՛
առաքա ծ։ Ա՛ր լուսով ածուե քո՛
մոլորեալ ոչխարիկ ու՛ղ՝ ողորմեա մեզ
կի՛ ու՛ղ՝ զհօտ քո անմոլար՝ վասն
ձանց հո՛ վիւ երդ քա՛ջ թողեա՛լ յեր
Ա՛ր խոնարհեցար ի բար
ծա՛ղեաց մեզ լոյս երեսաց քո՛ ։ լեր՝
Ցլինծա լսեա նալի արիւնելոբ՝ քանզի քո՛
ձօղ արբտուե նախատօրն եւ այլ՝ լեր՝
Ասլինդա տաճար բանին աստուածոյ՝ բար
լեր բարեխօս վասն անձինց մերոց։
կիր բար նաւահ արեգակաւ ննջեցեան՝
Ա՛րա ի լեր մայր լուսոյ մարի՛ամ՝ եր

Պատ

Նայ յիւր պառաւել բարեբանեցէք զ. և զ
Ընդունաւորն ի վր քերուածէից քայ
բան՝ երդուիլ բարեբանեցէք զ. և բար
Նայ յաւխտաւն։ Ընդ ժողովուրդք միա
Ընդ որ օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ
ընկալ ըզմեր օրհներդուին։ ա՛յլ զ
երկրորդուին որ յամի ես բարեբանեալ
անդադար։ ա՛յլ հար։ Ա՛խանաձայն ա
ցեր զերիս մանկունան։ ըզքեզ օրհնէ
Ա՛ր լեզեր ի՛ մէջ հնոցին և փերփե
ձողին։ և ընդ հրեշտակս երգեցողք
տուր պահելով յաղթող լեցուք փոր
տեսցուք արուսեակ։ մաք։ Ընդ քրիս
կա՛ն բարձունն արուսեակ։ պա՛տմէ
Ընդ իւղերիցն արտասուս՝ զմարդ
խնկոս ա՛ղօթից մատուցուք։ մաք։
նանցն՝ ա՛նմա՛հ բուրմանն անուշից։
ի՛ մեղաց։ Ընդ խո՛նկաբեր սուրբ կոյ
Թելով խընդրելոցն։ մաքրի՛ ըզմեզ

խեցիւն՝ եւ՝ զՔրիստոս յոմանս արբուն։
երդով օրհնաբանէ ընդ հուրն՝ ի ցօղ փո-
ղոց։ Այլ տար հարցըն մերոց։ Այլ
հնոցի՝ն եւ՝ զինս ապրեցոյց յահագին
ապրեցոյց յահագին հնոցի՝ն եւ՝ զինս
տակաց եւ՝ ի մարդիկանէ։ փառաց։
Այլ երկրորդապատմէ եւ՝ ի հրեշ
փառաց։ Այլ անբաժանելի՝ ի քրովբէս ելբրորդութի
հու՛ն և զանեղուկ։ փառ։ Այլ նըստիս
եւս՝ ի մէզ։ Այլ միայն անկիս զանձամ
զհոգւոյ՝ն սրբոյ։ փառաց Քրիստոս խընայ
քահանայ զիս ընդ մեղաւորս։

Այլ՝ ի վերջ եհ քան զամ ընդ միտս և
իմ. գոչեմ սրտիւ ընդ մաքսաւորն՝ ասել ծ
դաց ընդ ընչեաց զիմ զհիւանդութի՝ն։
ի յանցանաց խոց Քահանայ անձն
ի Քրիստոսէ՝ն՝ որ ընդ ինչիդ եհ հիւան
զանկեալս ի դատաստանէ՝ զվիրաւորեալն
խնամեա՛ և մի՛ կորուսաներ։ Այնդնեա
զանկեալս ի դատաստանէ՝ զվիրաւորեալն
զակեր հոգեղինացս՝ ։ բաշխադութի տէր
Այր ապրեցոյց զերկիս մանկունան ի
հնոցի՝ն եւ՝ զինս ապրեցոյց յահագին
հնոցի՝ն եւ՝ զինս ապրեցոյց յահագին
հրոյն՝ ։ տար հարցըն մերոց։ Այլ
տակաց եւ՝ ի մարդկանէ՝ ։ փառաց։
Այլ երկրորդապատմէ եւ՝ ի հրեշ
փառաց։ Այլ անբաժանելի՝ ի քրովբէս ելբրորդութի
հու՛ն և զանեղուկ։ փառ։ Այլ նըստիս
եւս՝ ի մէզ։ Այլ միայն անկիս զանձամ
զհոգւոյ՝ն սրբոյ։ փառաց Քրիստոս խընայ
քահանայ զիս ընդ մեղաւորս։

Այլ՝ ի վերջ եհ քան զամ ընդ միտս և
իմ. գոչեմ սրտիւ ընդ մաքսաւորն՝ ասել ծ
դաց ընդ ընչեաց զիմ զհիւանդութի՝ն։
ի յանցանաց խոց Քահանայ անձն
ի Քրիստոսէ՝ն՝ որ ընդ ինչիդ եհ հիւան
զանկեալս ի դատաստանէ՝ զվիրաւորեալն
խնամեա՛ և մի՛ կորուսաներ։ Այնդնեա
զանկեալս ի դատաստանէ՝ զվիրաւորեալն
զակեր հոգեղինացս՝ ։ բաշխադութի տէր

Գովեմք զքեզ Միածին որդի՝ տա-
յամենայն ժամ օրհնութի՛ւն բարձունս։
Օրհնեմք զքեզ անբաւիկզբին Հայր։ ա
Քո՛ւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ ամենայն ժամ
ինձ յահագին աւուրն ընդունելի։ Ո՛վ
բաւական ողորմութե՛ շընորհ պարգեւեա՛
Հին խոյ բաղմամեղի։ Ո՛վ կե՛ց Աստեղ
նափառ ես ա՛ռ ամենեան ողորմա՛ւ ան-
ե՛կեցո՛ միայն մարդասէր։ Ո՛վ երկայ
ժըշնեա՛ զՀոգւո՛յ խոյ զՀիւա՛նդին։
Ներեւութից քըննող գաղտնեաց բը
Ո՛վ ներեւութից քըննող գաղտնեաց բը
ա՛ծ՝ ծնաւ աստուածն գովեցէ՛ք։ Ո՛վ։
սիրեա՛ք և խո՛սանիք՝ անդադար զա՛սը
Վա՛հանայք և պաշտօնեա՛յք երկիւղ
կեա՛ք ըզևտնարհըս տեսանելո՛ւն։ Ով։
տո՛ւք փառս և բարձր արարչե՛ք ըզ Նա
Ո՛վ ի՛ բարձունըս բնա՛
յաւիտեա՛ն։ Ո՛վ ի՛ բարձունըս բնա՛
Գ
Ո՛վ ամեն օրհնեցէ՛ք։ Ա՛ խաբանութիւ՛ն
ծինդ առաքեցո՛ր փըրկել ըզմե՛զ։ Որ ա։
առաւե՛լ բարձրացու՛ցանելո՛ւ։ որ զմիա՛
Ա՛ՀՀ հարցըն մերոց գո՛վեմք ըզքե՛զ և
ընդ Նոսին օրհնե՛մք ըզքե՛զ։ ոչ ա՛լծ։

մաղեղ անձին իմոյ · ոչ իբրեւ աչք
Լաղուամ են քո գթութիւնքդ բազ
բնակիչ ամենայն ձմ ինիւ · բարեբանեալ օր
երկրպագելոյն յամ արքածոց համ
Ո՛ երկրպագելոյն յամ արքածոց համ
ձմ ինիւ · գովելով օրհնեցէք Աստուած
նեալ ըս զերկրորդութիւնն արժանաւորի
արարիչ ըզ նա յաւիտեան : Ո՛ անբաժա
Ո՛զար օրհնեցէք Աստուած ըզ բարձր
զի գինք արեան քո ետ · ըզ զեզ օրհ
փրկիչ ըզմեզ · Ա՛մի լինասցեն մտաներ
իմանայն երկեսցուք ի՛ նեղչաց մերոց
լոյս · ըզ զեզ օրհ : Ո՛նդ երանելի մանկ
ըզ զեզ ծանուցեր արարիչ Աստուած գո
զեցար ի ինոչկին պահեցեր անապական
ցըն մերոց : Ա՛ր ըզծառայս քո զվերստին
ըզ զեզ օրհնե՛ալ անդադար աւրծ հար
զաւորըս փոխեցեր ըզ բոց ինոչկին ·
Ա՛ր ահաւոր գոյիւ զօրուն յօդըս յո՛
յամենայն ժամ փառըք քո՛ զ աւրծ :
Բարեբանեալ ըզ զեզ տէրըք հոգի ·
մենայն ժամ գոհութի՛ւն ի բարձունս :

բարձր արարչիդ ընդունայն յաւիտեան։ Հոգւոյ
ըմբռնիչ ոգիդ ի մեռանելդ մերձ, ի
բնէ իւրմէ ելանէ։ Տիւք և գիշերք
ի նմա յաւուրս։ Ոչ ունի հանգիստ
ի տէր օրհնիցէ՞ զքեզ եւ բարի արար
փառատուիլ մատուցանիմք քեզ, տէր։
նարեկ ընկալ՛ւտր, և տաճարի սրբուհի
ի բանաւոր պատարագս յանձանց խո
արդար, տէր ալծ հարցըն մերոց։
ղիմ՞ղ են ձանապարհըդ քո յաւիտ
ցանե՞ն քեզ, փըրկիչ քեզ վայե՞։
Թիւնքն անդադար օրհնութի՞ մատո
կիչ քեզ վայե՞։ Ա՛րկայնին զօրու
ծոց լեզուք՝ ընդքեզ միայն օրհնեն, փըր
չրնշան կ՛ը և մարդիկ և ամ արարած
զանո՞ն քո, փըրկիչ քեզ վայե՞լի փառք
բարձր արատցուք՝ ու բարեբանեսցուք
երկնեսցուք և գովեսցուք առաւել(
ժամ գա՛ս դամոել զերկիր, ող։
վո՛ւ ի միտանգամ գալստեանդըն յոր
մեղայ չարին խաբանաբ, ողո՛րմ
քաւիչ լիր։ Օ՛ քեզ անյիշատար ար

Ա՛ՆԿՈՒՆՔ ԵԿԵղԵՑ�ւոյ փառաբանիչք
նեցէ՛ք։ Երդով Հ ձայնիւ ցընծուք։
Լո՛ւր ինձ զՀդի՛ն ամ շունչք բարեբա-
խո՛ւք։ զովեցէ՛ք զերդին միածի՛ն։
Ա՛րդիւք սիոնի՛ ցընծո՛ւքք և ա՛լա-
քնարիւ՝ օրհնեցէ՛ք ըստեղն ի՛ յերկինս։
Ընդ՚ինքեամբ փո՛ղոյ սա՛ղմոսարանաւ և՛
նուագիւ զքո ժա՛ռանգութիւն։
Ներկա՛յք գազանն։ և՛ մի՛ տար յատակ՛
շանաւ խաչէ քո զընդդիմամարտս և զա-
ւո՛ղորմեա։ Հա՛լածեա՛ ի մէնջ ա՛ր նը
ա՛ր չիշեա՛ զգինս առեան ո՛րդւո՛յ քո
ընկերակի՛ցք յանօրէ՛նութե մերում.
ողորմեա՛ մեզ։ Այլա՛ք մինչ ի՛ դըժո՛խս
տէր ըստ մեծի՛ քո՛մ ողորմութեանդ
ը՛զ ցա՛ստումըն քո՛ շնո՛րհեցալք ի՛ մեզ՝
Ա՛ղաչեմ մինչև յերկիրն և զա՛րդար
թիւնն՝ և առաւե՛լ ո՛րէ բարձր։
նեցէ՛ք զանգիմանելի՛ Հ զյայտնի աճո-
Աստայէ՛ր ը՛զ տէր օրհնե՛ցո՛ր զ՛ամէնայն։

Թագաւոր հրէից ու պատերազմ։

Խարճ արասցուք զինուն քո սուրբ. Լ
ի վախճան յաւիտենից քումմէ։

Ա՛ր ցրեր զուխտս քո մի՛ մերժեր ղ
ի վախճան յաւիտենից քումմէ։

Ա՛յրեցան մերկք օրհնեալ ես տէր ի՛գ
թեամնըդ քո։

Փառք քեզ արձ՝ փառաւորեալ յա՛
հեան՝ փա՛ռք ամենազօր տէրո՜
ր որ յանմահ ծննական զօրացեր դովիս։
աղբիւր զի պահեա՛ զմեզ բազմադութ.
առ քեզ մարդասէր՝ որ յաւելո՛ զակնըտ
աթոռըդ նըստիս։ Ա՛յնդ հրվանեա՛ հզ
ամ առնալով զաչս մեր՝ կա՛րդալ զ
բարեբանեցեա՛ք զհոգին ճշմարիտ՝ ա՛ն։
գո՛վ ընդ սերովբէին և ընդ քերովբէին
ծին՝ ա՛նդա։ Ա՛ճհանայք հոգևոր եր
աւազանին։ գովեցէ՛ք զտրդին մի՜
Պաշտօնեայք քի՛ լուսաւորեալ՛ք ընդ
Հայրն երկնաւոր՝ ա՛նդադա՛ր երգով։
ը՛զ մեզ յողորմո՛ւթէդ քումմէ։

Ա՛ր ցրեր զուխտս քո՝ մի՛ մերժեր զ
ի վախճան յաւիտենից քումմէ։

Ա՛յրեցան մերկք օրհնեալ ես տէր ի՛գ
թեամնըդ քո։

Փառք քեզ արձ՝ փառաւորեալ յա՛
հեան՝ փա՛ռք ամենազօր տէրո՜
ր որ յանմահ ծննական զօրացեր դովիս։
աղբիւր զի պահեա՛ զմեզ բազմադութ.
առ քեզ մարդասէր՝ որ յաւելո՛ զակնըտ
աթոռըդ նըստիս։ Ա՛յնդ հրվանեա՛ հզ
ամ առնալով զաչս մեր՝ կա՛րդալ զ
բարեբանեցեա՛ք զհոգին ճշմարիտ՝ ա՛ն։
գո՛վ ընդ սերովբէին և ընդ քերովբէին
ծին՝ ա՛նդա։ Ա՛ճհանայք հոգևոր եր
աւազանին։ գովեցէ՛ք զտրդին մի՜
Պաշտօնեայք քի՛ լուսաւորեալ՛ք ընդ
Հայրն երկնաւոր՝ ա՛նդադա՛ր երգով։
ը՛զ մեզ յողորմո՛ւթէդ քումմէ։

յաւետն։ Ալ բարբառէից հօր այդուիդ միա-
Ալ հաւրըդն մերոց աշխ, փառաւորել
զանձինըս մեր, լուսատու սիրելերաց։
կենա և ի յերկրի։ Ոսաւորութեամ տր
Ա՛ի զի՞տ, Պործք քո օրհնեն ըզ քեզ
ընտրեալ բարեքաղցուցանեն։
Ալ ըզհայրըդն հիմուցեր և՝ զմանկ-
տանին ամպրեցուցեր. Պործք քո։
Ո՛ ամրհուրեալ արքայն ընդ տեսիլ հրեշ
տակին, ձայնէ՝ ասէր եկեալք արտաքս ծա-
ռայքդ իմ. զի և ես ընդ ձեզ ծրհ-
նեմ զքաջութիւն անուան։
Յետ ժամ ամպաշանք իմ այս ես ասմն.
զի մեզաց իմոց նբ ամա զիս առ։
Ցանգանամ իմոց զարհուրիլ սիրա
յիմմ. ազաչեմ ըզքեզ Թող ինձ առ։
Ալ բռասուածց իմոց մի լըռեր տէր իմ.
զի պանդուխտ եմ ես անցաւոր երկրի։
Ա՛ խաբանութեամբ տուք փառս՝ զի
բարձնես Թագաւորին յաւիտենից։
Ո՛ ի նա փառօք և փառաւորեալ զի յեր
կինս և զի յերկրի։ Ոսաւորեա տր
զանձինըս մեր, լուսատու սիրելերաց։
Ալ հաւրըդն մերոց աշխ, փառաւորել
յաւետն։ Ալ բարբառէից հօր այդուիդ միա-

օգնական՝ որ իմ և արձ իմ։
քոումնի՝ Այ՛ս յայնմ աւուր լեր իմ
շարժին զօրութիւք երկնից՝ որ ի յատկ
կոչ՝ ասէ ի դատել զերկիր։ Յայնժամ
եմ մեղուցեալ՝ քաւեա զիս և ող։
Դատաստանիդ քո արդար ես՝ ես միայն
մեա՛ւ ինձ ամաչա՛նք։ Թեաւն քո
միայն մե՛ղուցեալ՝ դարձո զիս և ողջ
Ա՛նապատ՛ին՛ք քո ո՛ւղիղ ե՛ն՝ ես
եմ յամի՛ թո՛ղ ինձ տէր։ Տառապեա՛լ
իմ ողո՛րմեա՛ ինձ՝ զի անպատասխանի
նա՛ւ ինձ ա՛յր ա՛ծ
նեցո՛ւն ա՛մ ժողովո՛ւրդք՝ օրհ
ը՛ւրդ օրհնե՛ցէ՛ք։ Թագաւորն ամե՛
նեցէ՛ք և ա՛ռաւե՛լ բա՛ր՛ձր։ Ասէ՛լ
ըղնա յա՛տեան։ Տի՛ւք և գիշե՛ր ը՛ւրդ օրհ
Ա՛՛ւրդ օրհնեցէ՛ք և բա՛ր՛ձր արա՛րէ՛ք
կէ՛։ Ա՛նք զանո՛ն քո փա՛ռաւորեացո՛ւք
Ա՛օտ ողորմո՛ւե քո՛մ կեցո՛ զմեզ փրկ
ծին՝ կենդանա՛րար տէր և՛ յո՛յս նո՛ր

Ի՛նդ

ման լինել քեզ. Թէ՛ որ իմ և աշխ իմ

Ի՛նդ առաւօտու կանխեցին յանդիմ-

արժանի քոյին ես ալքատ ես. ով։ Փըրկեա

զիս աշ ծ ի՛ բազում մեղաց իմոց. արա

յիսկիսին և առաջի քո. ով։ Փըրկեա

զիս աշ ծ ի՛ բազում մեղաց իմոց. արա

Ի՛նդ ես ամենայն ոգիք. և մարմինք

ընդ նա յաւետ։ Տի՛ր և փրկեսցէ զամե՛ն

օրհնեա՛ ես ամենայն ոգիք. երկիր բար։ Ի՛ոգիք ըմ

աշ ծմրհնե՛ ես ոգիք. երկիր բար։

Ձայն իմ ես դո՛ւ աշ քա՛ւէլ յանգա՛

նաց իմոց. մի՛ ա՛նտես առներ զբըղ

խու՛մն արուա՛ստաց իմոց. ողորմա

լի՛նէ աշ ծ։ Ա՛ռ քեզ ապա՛ւինեցայ

ոտիկս զանա՛ռակ ոդին. հայր մե՛ղայ

Ա՛նդ առաւօտու կանխեցին յանդիմ-

ման լինել քեզ. Թէ՛ որ իմ և աշխ իմ

բաղում կարդամ առ քեզ · քանզի քո
Հայր ամբ ըզդատուն ողորմելոցն որ ոչ
այնոյ մեղայ ողորմած ինձ ամբ ·
քան զամառ ծովնե · քանզի քո՛ զ միշ
Ամէնք իմ բանեամ են յոյժ · ծանր են
նաբանեն զուարճացոյց · Ես բարձր ·
լսոդին · բերնաւորքն պակուցեալ զօրն
Հրաշալի աճապնդին աներեւոյթքն ջուր
բիս մանկունան անկէզ պահեաց · Ես բարձ
փոխարկեալ · ի տաշտմանէ հրոյն զի
Ար զարերեցող բնութեի բոցոյն ի ցօղ
ցիք Ես բարձր աղաչեցք ընդնա յաւիտեան ·
օրհնեմք Ես փառաւորեմք · Ի զ ամ օրհնե
զայս ասէին · օրհնեաւ է քո ամբ ·
լիւն · ըզքեզ փառաւորէին · Ա՛ն երդեալով
կունքն ի հնոցին հրեշտակայն ձայն
րա · և ամբ է քո ամբ · Ա՛րեք մանր
Հայ ամբ ըզդատուն ողորմելոցն որ ոչ
այնոյ մեղայ ողորմած ինձ ամբ ·
քան զամառ ծովնե · քանզի քո՛ զ միշ
Ամէնք իմ բանեամ են յոյժ · ծանր են
նաբանեն զուարճացոյց · Ես բարձր ·
լսոդին · բերնաւորքն պակուցեալ զօրն
Հրաշալի աճապնդին աներեւոյթքն ջուր
բիս մանկունան անկէզ պահեաց · Ես բարձ
փոխարկեալ · ի տաշտմանէ հրոյն զի
Ար զարերեցող բնութեի բոցոյն ի ցօղ
ցիք Ես բարձր աղաչեցք ընդնա յաւիտեան ·
օրհնեմք Ես փառաւորեմք · Ի զ ամ օրհնե
զայս ասէին · օրհնեաւ է քո ամբ ·
լիւն · ըզքեզ փառաւորէին · Ա՛ն երդեալով
կունքն ի հնոցին հրեշտակայն ձայն
րա · և ամբ է քո ամբ · Ա՛րեք մանր

զերիս մանկտնաըն . քա՛ . Ա՛ր ընդոյ
հուրն ի ցօղ փոխարկեաց՝ պարապ-բերով
զէմն էր՝ որ ի բարեբերն ի՛նդգին ընդ
յաւետն՝ Օ՛ անըսկիզբըն բանըն հօր
Ա՛զ տեր օրհնեցէք քա՛ ընդր արարչի՛
ըզմեզ՝ ևմ մի՛ ցրեր զուխաս քո՝ ։ աըրջ ։
պարատիկ՝ ։ այլ մի՛ խոպատ մանաներ
Օ՛րհնեաւ ա՛ր և փո՛ւորեալ՝ ա՛ռ քեզ
մեզ ա՛ր ընդանցանըս մեր ։ աըրջ հա՛ա՛ր ։
քո՝ ։ նըշաւեցաք մեք յաւմի՝ ։ արդ թո՛ղ
՚ի վերայ մեր՝ ։ աըրջ հա՛ա՛ ընդըն մերոց ։
՚Բանզի ոչ պահեցաք ընդ պատուիրանըս
էեմք՝ արդա՛ր ես յաւմի ա՛ր զոր ածեր
Ա՛նկա՛նըն ընդ ձա՛ընն քեզ վերապո՛
հուրն և զկեա՛ն յաղագ սանն ընկալ ։
ցեկ ընդոր ։ Օ՛ ի եցոյց մեզ ա՛ր ընդերը
դիք ձա՛նիւ ցընծութի՛ւն բարեբանեցէ՛
որ ինն ևմ փրկեաց ընդմեզ ։ Ա՛մենայն հո՛
Ա՛մենայն երկիր տո՛ւք փառս ա՛ Յի՛սուսի
զամոզըմ ևմ մարդասէր ։ քանզի ։

փրկիկ ըզմեզ ի հեթանոսանէ։

Տէր ողորմեա՛։ Տէր ողորմեա՛։ Օ՛ ի նախ տէր աշխ մեր՝ Տէր ողորմեա՛։ Տէր ողորմեա՛։ Ընդ[ու] ի սաղմոս ասել տա՛ղն ՃԺ[րդ] Լուարձիք ընդ սմբռա նորա ամ։ զեն։ տըւաձիք ընդ սմբռա նորա ամ։ զեն։ զի՛ ընդ ամենայն ազգս հեթանոսաց ես դու Տէր

ՀԲ Յօգնութիւն մեզ ի ժամանակս կարօղ ըստ
աստաբեան ի բարձանց նոց զոր զնահատիդ.
Լ պահեաց զբո յուսացեալս ալէլուիա։
Նպատէն մեր լե փրկիչ հըզօր թշնաւոր.
ընդդէմ եան յաղթութիւնե խաչիդ զոր առաջ
քեաւ առ մեզ. Լ պահ։ Ա երեսդեամբ
քեզ ի բարձունս ընդ անմարմնոց բազ
մութիւն. զաղաչանըս մեր ընդունելով
ընկալ զո բարեխաւսութիւդ. Լ։

ՀԱ Նուն քո յաւիտե՛ն։ Նպատճառ
հըզօր թագաւոր այնմա՛կ. ա՛
րարիչ յաւիտենից. ընծ հարցըն
մերոց։ Ա՛ր զերիս մանկունըն փրկեա
ցեր ի հնոցին. փրկեա ըզմեզ ի հրոյն
յաւիտենից. ընծ։ Նպաւինելոցս
ի քեզ ծգնակաւն լեր տէր. զի դու
միայն ես մարդասէր. ընծ հար։

Գ Ոյծըք սեաւն ըզ տէր օրհնեցէ՛ք
ի բարձր արարիչ ըզ նա յաւիտե՛ն։
Ոյծըք սեաւն ըզ տէր օրհնեցէ՛ք
զի բարձր է մարդասէր. ընծ հար։

յաւուր յայնմիկ զ՚ը այրդար զաւուր։ Ա՚ր
ապաւինեալ ակնկալեմ. ողորմեա՛ ինձ
քո արարած. և՛ի զո զերծուածիդ
և ընդ-ծո՛ւթ արարչական սիրոյ զո առ
էա՛ ըզգո զերծ զաւուրս։ Տ՚ր յիշեցեր
նեայ ձեմարտուբ զո՛հաւոր և զանա՛
ը՛զ-ծրծա էմ և զարհուրեցայ. զի ծա՛
՛ի դաւել զերկիր։ Տ՚ր յիշեցի ըզգո
տեա՛նդ լուայ և երկեայ. զի ուա՛յ ի՛
սրբոց պատուիրանաց՝ եթէ՛ գա՛ն դա՛
Տ՚ր ըզ լո՛ր միտանդամ զո գալըս
բարեխօսու՛ բ՝ ընդ աճածնի՛ն։
նամիտ ա՛ր. ընկա՛լ զաղաչա՛նըս մեր՝
Ա՚ր ողորմա՛ծդ ե՛ս գըթած և երկա՛յ
առա՛ջնորդեացե՛ մեզ ՛ի յարդարու՛թ։
Ճըշմարտո՛ւ՛թ զո և լո՛յս ե՛րեսաց զոյ.
նըս մեր ՛ի մեղաց։ Ա՚ղորմու՛ թ զո և
և բան փըրկու՛ թ զո. պահեացե՛ զանձի
Ա՚կեացե՛ ր ՛ի վը՛ ր մեր ողորմու՛ թ զո.
յա՛ւիտեա՛ն։ ա՛լէլո՛ւիա՝ ա՛լէ լո՛ւիա՝
օրհնեացե՛։ և բարձր արարի՛ ը՛զ նա՛

Ա տաքն օր՝ պօն է սէյն Յովհաննու Էէսոյ Քրիստոս, ալէլուիա, ալէլուիա։

Յ յաբբ լուիա՝ ալէլուիա։ Ա՝ սը ըբոյ Տնգուոյն ալէլուիա, ալէլուիա։ Ո՛ ա՛նսէն սեաւն ալէլուիա՝ ալէլուիա։ Ո՛ ւոյդ պա՛րգևատուիդ մեզ ըզ կեա-

նայր ընկալ զաղաչանըս մեր։

Ա՛ ստուածն մարդկան Տնգիսդ սը՝ տէր և կենդա-նարար՝ ընկալ զաղաչանըս մեր։ Ա՛ ր զիտակդ ես զաղտնեաց նաց մերոց։ Ա՛ ր զիտակդ ես զաղտնեաց խընդրելոք զքեզ՝ բազում յա՛նց-քաց մերոց։ Ո՛ ւ ոչ ընկալ զաղաչանըս մեր։ Ա՛ ր օրինեցեր ըզ տէր ընդ երկնայինսն նմանեալ դասուց՝ նոյր ժողովո՛ւրդք ասելով՝ քեզ հօր տո՛ւողիդ մեզ ըզկեա-նըս փառք։ Ա՛ րդեօք ոչ եկն նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք սիոնի՛ ասելով՝ քեզ ո՛րդւոյ շնո՛րհողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Ա՛ ծրեքանեցիք զած՝ ի սքանչելիս սը՛ բբո՛թեան նորա՝ ձայնիւ ցընծո՛ւք ասելով՝ քեզ Տո՛ղ-ւոյդ պա՛րգևատուիդ մեզ ըզ կեա-

Ա՛ր արարքեր զօրութեամբ՝ զիմանալ
լեռնէն աշխարհ վերին . և՛ի նմա
հաստատեցեր տունսն իւր պետըս հրեշ
ղինուցն . օրհնե՛ մի զանհասանելի զօ
րութիւդ : Ա՛ր սիրաշէն մեծատուն՝
ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զդալի՛ . և
՛ի դրախտն որ յաղեղնի՝ արնաբիս եդեալ
զմարդն ահաւորին՝ օրհ : Ա՛ր հինեցեր
բարձրադոյն՝ զեկեղեցի քո խորհրդա
դեամբ . և՛ի սմա կարգեալ տունսս
զքարող բանին ճշմարտութեան . օրհ :
Ընտանեաց ոչն տաղաւար՝ բարձող էիցըս
բարձողին . որ ծրնար զաճ մարմնով՝
զանմարմնաբար ծրնունդըն հօր . բարե
խօսեա վասն մեր աճապարին մարիամ :
Ա՛ր սիրակոն սո՛ւ ի՛ քէն կարգեալ
տունսս բնութե՛ մերոյ . լիմանատու

զանարատ պատարագիդ զենուճն։ Եւ
հայրըն մերոյ։ Եւ զերկնային քո օր՝
նուագն։ Ընդ քեզ օրհնեմ՝ զքո անբծ
նու թեանըդ քո՝ ծանուցեր առա՛
որդի Աբան։ որ ընդ խորհուրդ անօրէ
Յարբասիկեցըդ հօր համադոյ հոգւոյդ
գկ ամէն։ Ընկալ զմեղս մերոց։
ամէն քո ընդեր ընդիր մեղաց մերոց։
Նաց կերակուր բանաւորաց։ երկասեա
ըստ մարեւանն։ այլ եւտո՛ր զհայրն կե
Ա՛ր վասեցար ի յարփւոյն։ եւ ոչ կիզար
մաքրութի՛ն ի թո՛ղութի՛ մեղաց մերոց։
քո՛ւմ խորհրդոյն։ շնորհեա՛ ընդ նոյն
մաքրապէս մերձեցեալ դու պատարագիս
մեր։ Ա՛ր զերկեալ անհրապեցին։ ան
րըստին։ ողորմա՛ Յիսուսի՛ն կոչեա
հօրըն պատրանաց։ զդեցո՛ ընդնոյն վե
ուան։ Մերկացեալ մեղօք ըստ նախա
ան՝ զոր զգեցուցեր օճմամբ հոգ
ածառքին՝ զոր զգեցուցեր օճմամբ հոգ
Թո՛ղ և քո՛ մեր ընդ յանցանս ողորմա
Թէ՛ր՝ քո քա՛ն։ Ա՛ր զպատմե՛ւանն
ծարաւիցեր՝ տո՛ւ ինձ ջուր ի ձեռն
ա՛ւ քո՛ ընդեր ընդիր մեղաց մերոց։
զանարատ պատարագիդ զենուճն։ Եւ
հայրըն մերոյ։ Եւ զերկնային քո օր՝
նուագն։ Ընդ քեզ օրհնեմ՝ զքո անբծ
նու թեանըդ քո՝ ծանուցեր առա՛
որդի Աբան։ որ ընդ խորհուրդ անօրէ
Յարբասիկեցըդ հօր համադոյ հոգւոյդ
գկ ամէն։ Ընկալ զմեղս մերոց։

մահուամբ պատուոյն ի ժամու ետուր
հնձուցին վտակաց տընկելեացն, և զանց
շահիա բուրաստանէն. որ ի գնա՛ցս
Ա՚Ցամաքնակ խընկածեր ծառ յանուա՛
ՏԱՒՂ ՀՆոգին շընչարկա։
դապք քահանայից բարձր արարչո՛ւ
քի՛ մելքիսեդեկի քահանայապետո՛ն.
ա՛ղ զքո թիւրն։ Ա՚նդ օրինակի՛ն
մանկունք սիմէոնի բարձր արարչո՛ւ
փայ՝ որ յաղթեալդ մեղաց ցանկութե՛ն.
երկնաւոր։ Ա՚նդ ողջախոհի՛ն յովսե՛
տաւոյ՝ բարձր արարչո՛ւ զհայրն
տակին յաբեղ արդարոյ. Հոյլք շընդհա՛
Ա՚ահա՛ն ձաւո՛ղը շընդհանե՛ մեծ նահա՛
բարձր արարչո՛ւ զընա՛ յատենա՛ն
յերկինս ելին. բզ։ Ա՚ւետ օրհնեցէ՛ք
տա՛կ ի՛ յերկիր լքեալ՝ ու մարդիկ՛
անդուղքն յա՛կոբայ. որով հրեշ
Ա՚ր ընկենարար խա՛չ քո գո՛ւշակէր
տես սա՛հակա՛ կ՚ընծայա՛. բզքեզ
ցանկայա՛ տեա՛ռնել աբրահա՛մ. և՛

ՉԱՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Ա

Ո՞ւսաո՛ւրեակ ընկալար՝ լուր ։ Լո՛ւր ընկալար՝ ընկալար՝
տանն անդրիթուե՝ ի՛ գո՛ղն աբրահամ՝
հուե՝ նրմա՝ շնորհեցեր՝ ։ Ել՝ ընդ մեծա
խաչնակ հաչին կարօտուե՝ զհաչն անմա
լո՛ւր մեզ ել՝ ողորմեա՛ քո՛ աշխ ։ Ո՛ւր փո՛
երկնից ընդ նըմին լեցո՛ւք արժանի՝ ։
ղև կամաւոր աղքատութե՛ աղքայո՛ւեդ
օրհնակին զաղօթս ժո՛ւժկալութի՝ ։
Ա նորհեա՛ մեզ տէր ընդ աղքատաց

զմեզ ի՛ հնութէ մեղաց ։

պահանն՝ ։ վա՛յ բարե՛խօսեա՝ նորոգե՛լ
վե՛րըսաի՛ն նո՛րոգեա՛ց յա՛ուաջի՛ն իւր
դառա՛ւ զպատուերն ի՛ բրական՝ զո՛ր
շրնա՛ մարմնոյն լո՛յս աշխարհի՝ ։ որով
լուսոյ ծագումն՝ ի՛ քեզ վառեա՛ց ըզ
սական ծո՛ւնդեամբ վա՛յ ։ Յարիւթոյն
տոյն յեսսեայ ծա՛ւիկ՝ ։ վայելո՛ւչ կո՛ւ
քո՛ տրնիւեա՛ ։ բըղնեցե՛ւ յա՛րմա
բոլոն յաճախի՛ն դրախտէն յորովայն
ծայո՛ւցանե՛ւք ։ Ո՛ւնա՛պական բոլ
մեզ ։ վա՛յ ա՛մենեքեան ըղ քեզ միշտ մե

Ի՞ սան ա՛նուան զո մե՛ծ·ի· ի՛մոյ
Ի՛մ ա՛ր ա՛ղբ Հա՛յոցն մեռոյց
Պա՛տե՛ր ա՛նուն զո յաւի՛տեան
Բարձունս։

Համա՛ձայնեա՛ երդի՛կք բ՛զ փառս ի՛
անբաժանելի՛ սուրբ երրորդու՛թի՛ն
Ա՛րար և մեք ընդ հրեշտակա՛յսըն դասո՛ւց
էել ի՛ գո՛ղձ նա՛հատեաւին ա՛րդարոյ։
ա՛ղաչեսցո՛ւք բզքի՛ զ նո՛ր· փըրկել բ՛զմեզ
տա՛լով զոր ա՛սա ընկալա՛ն։ Ո՛ սան օրհն
տունն ե՛ զազարո՛ս ։ ներհա՛կաբա՛ր
նի՛ն օրինակ։ ներշանակեցե՛ր առ մեծա
խնամատա՛ր։ Ո՛ր զհամօրէ՛ն դատա՛ստ
տո՛ւթե՛ն՛։ լուսաւորեա՛ և զմեզ հօր
գեցէ՛ր յաշխարհամա՛ծ խաւա՛րն անգի՛
Ո՛ր ընդո՛յս աշխոյժ՛ն զո բանի՛։ ծա՛
գիս մատո՛ն ջուր ի՛ զովացումն։ լու՛ր
տանըն հա՛յցեսցո՛ւք ի՛ բաց հնոյին՝ ծա՛
ի՛ւբէ՛ն տո՛ր զմո՛ղորմո՛ւի՛։ զի մի՛ ընդ մեծա
զա՛ջեալ սրբոյ ստանա՛լ մեզ ողորմութի՛ւն

տուրբ գՏոփ՛ն ու տամ շունչք բարեբանե
փերլիեաց լ՛ զմեզ։ Ո՛ Մրելիթաիլի՛ն
Թեամբ բարե՛բանեցէ՛ք զ՛ որ է՛ն ու
փառաց։ Ո՛ Ա՛րդին՝ միածի՛ն զՏոտ՛
հերբեշտա՛ կա։ որ միայն է՛ թագաւո՛ր
Ա՛ զՏա՛յրն երկնաւո՛ր օրհնեցէ՛ք ընդ
տո՛ւ գիտո՛ւ՛ն։ Ա՛ողո՛ր։
Նաց մեզաց լ՛մոց։ Ա՛նարգեա՛ զիս Տոգ
հեա։ Ա՛ողո՛ր։ Փ՛ր՛կեա՛ զիս լ՛ յանցա
լ՛ գա՛ղտնի նե՛ռից բանասիրուին սա՛
տ՛րամա՛։ Ո՛աներևոյթ Թըշնամ՛ոյն ու
Ա՛ յա՛յ վըտանգից աղրա՛ցո՛։ Ա՛ողո՛
ր Ե՛րբո՛ զիս յորդայիթէ ոտասլին։
բարգրեալն։ քահանայ՛ք օրհ
։
ան՛ լ՛ բարեաւնըա յաթոռ՛ ընդ աջմ՛
հոգմոց՝։ ժողովո՛ւրդք օրհ ։ Ա՛ր նըս՛
լ՛ յերկինըս համբարձա՛՛ լ՛ վը Թեաց
րեց՛ք ընդնա յա՛՛խտեա՛ն ։ Ա՛ր լ՛ յերկրէ
Ա՛ զտեր օրհնե՛՛ցէ՛ք ա՛՛յ բարձր արա՛
նեա՛ր՛ք գովելով զա՛նուն քո ա՛յ՛ ։ տ՛ր
ներ ըզմեզ իսպառ ։ տ՛՛ Ա՛արգասցո՛ա

ա (Ո)րպէսզի ընդ քեզ անբակից լինիցեն արդ՝
ինչ ընդ մեզս ևս համայնակա՛ց։
մեզ՝ · եւ ես աղաչեմ ընդ քեզ եւ Թովմա ընդ
Ա՛ն միայն իշխանդ ես Թովմա ընդ
նեն · այլ դու նաւապետ բարի՝ · շնորհ
ստրիք պատրանացն զկնի կորուսա՛
նաւահանդիստ հայր ամենակալ։
ար ես նաւապետ բարի՝ · շնորհեա ինձ
բ Ո՛ւր մեղաց իմոց զես ածելոցն՝ ·
նեալ ժողովուրդք առաւել բարձր։
ի՛ դասուց քերովբէից՝ · քահանայք օրհ
դովելի՛ · բարձր։ Ա՛ր երկիր բազո՛ւմ
նոց հրեշտակաց՝ · ամենայն ազինք
նա յատնի։ Ա՛ր փա՛ռաբա՛նի յանմարմ
գ Ո՛ր սո՛ր օրհնեցի՛ք բարձր արարչի՛ք ըն
ի՛ քէն՝ ամ՛ն ա՛նտես առներ ը՛զմեզ։ ա
պատ · ա։ տաճարի՛ քոմ խընդրեմք
սիրե՛լոյ քո՝ ամ՛ն մերժեր ը՛զմեզ ի՛ ն
Ա՛ր ամ՛ն ա՛ըշմոտ
ե՛ Փառաւորեա՛ է անունն քո՛ յաւիտեա՛ն։
ցէ՛ն՛ք · ա՛ր լուսաւորեացն ը՛զ մեզ։

Ա ԵՐԳԵԱԼ Ի ՕՐ ԴԱՒԻԹ ԶՈՐ ԱՒՐ · ԼՍԵՐ
ՁԵՐՆՈՒԹԻՆ · ՔԱՀԱՆԱՅՔ ՕՐՆԵՑ
ՁԱՄԵՆԱԵՔ ՁԵՐՈՎՈՒԹԻՆ, ԶԱՆԵԲԱՒԵԼԻՆ
ԱՍԱՑ՝ Ո՜Հ ԱՀԱՒՈՐ ԶԻՒԱՒԱՒՈՐԵԱԼ
ՐԵԱԼՆ ԱՆԴԱԴԱՐ · ԲԱՐԵՊԱՇՏԵՔ ՕՐՀ
ԿԵՐԱՊԱԳԵԱՅՆ Ի ՀՐԵՇՏԱԿԻՑ ԶԻՒԱՒՈՐ
ԱՐԱՐԻՔ Ի ԸՆԴՆԱ ՅԱՇՏՆ · ԱՒՂԻ Ո՜Ի
Ա՝Վ ԱՒԵՐ ՕՐՆԵՑԻՔ Ի ԱՒԱՒԵԼ ԲԱՐՔ
ՐՈՎԵՔՍԸՆ ԲԱՐԵԲԱՒԵՔ՝ · ՕՐՆԵԱԼ ԵՍ ·
ԱՒՂՅԱԼԵՒԼ ՀՂՈՐ ԹԵՒՈՐԴ՝ ԸՆԴԵՔ
ԱԵՐՈՎԵՔՍԸՆ ԲԱՐԵԲԱՒԵՔ · ՕՐՆԵԱԼ ·
ՕՐՆԵՐԳՈՒԹԻՆ ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑՆ՝ ԸՆԴ
ԴԻ ՅԱՒԻՒՆ · ԱՒՐ ՀՒՆ ՀԱՒՐՑԻՆ ՄԵՐՑ ·
ՈՐՊԵԱԼ ԵՍ ԱՒՐ ԵՒ ՓՆՐԵԱՒ Ե ԱՆՈՒՆ
ԵՍ ՓԱՌԱՈՐԵԱՒ՝ ՓՆՈՒԲՔ ՔԵԶ ԱՐՔ ·
ՔԵԶ ՎԱՅԵԼԵՑ ՕՐՆՈՒԹԻ · ԶԻ ԴՈՒ ՄԻԱՅՆ
ԱՐԺԱՆԻՑ ՍՐԲՈՒԹԵԱ ՔՈՒՐ ՀԱՒՆԱՊԱՏՂ
ՀՈՐԵԱԼ ԱՒՐ ՅԱՐԱՐԱԾՑՑ ՔՑՑ · Ա՜ՍԱ
ՆԵԱԼ ԹԵՐԻԴ · ԶԻ ԴՈՒ ՄԻԱՅՆ ԵՍ ՓԱՌԱ
Ո՜Հ ՕՐՀԱՆԱՊԱՏԱԶ ՕՐՆԵՑՈՒՔ ԶՄԻԱՅՆ ՕՐՀ
ԸՆԴ ՀՐԵՇՏԱՑԿԱ ՔՈ Ի ՅԵՐԿԻՐՆԱ ·

ես զքեզ ընդ նա յաւիտեան։ Այլ եթէ ասիցէ
գ Ծառայ՝ սիրեմ զտէր իմ զկին իմ եւ զորդիս
եւ ոչ կամիմ զազատութիւն, ապա տէրն
նորա տարցէ զնա առ դռնապանսն կամ առ
սեամբ, եւ ծակեսցէ տէրն նորա զականջն
նորա սղոսկիւ, եւ լիցի նմա ծառայ յաւիտեան։
Եւ եթէ ոք վաճառեսցէ զդուստր իւր ի ծառայ,
ոչ ելցէ որպէս ելանեն արք ծառայք։ Եթէ
չար իմասցի առաջի տեառն իւրոյ, զոր ոչ
խնդրեաց զնա, ապա թողցէ զնա ազատ։
Իսկ զդուստր իւր ոչ կարասցէ վաճառել,
զի ոչ ելցէ որպէս ելանեն ծառայք։ Եթէ
ոչ հաճեսցի նմա, զոր ինքն ինդրեաց զնա,
ապա թողցէ զնա ազատ։ Եթէ ոչ հաճեսցի
նմա, զոր ինքն ինդրեաց զնա, ապա թողցէ
զնա ազատ։ Եթէ ոչ հաճեսցի նմա, զոր
ինքն ինդրեաց զնա, ապա թողցէ զնա ազատ։
Եթէ ոչ հաճեսցի նմա, զոր ինքն ինդրեաց
զնա, ապա թողցէ զնա ազատ։ Եթէ ոչ
հաճեսցի նմա, զոր ինքն ինդրեաց զնա,
ապա թողցէ զնա ազատ։ Եթէ ոչ հաճեսցի
նմա, զոր ինքն ինդրեաց զնա, ապա թողցէ
զնա ազատ։ Եթէ ոչ հաճեսցի նմա, զոր
ինքն ինդրեաց զնա, ապա թողցէ զնա ազատ։

մերոց։ Այլ հրաշալի՛ Հայկիս վերնոյ
(ա) յրինեալ եմս տէր ալբ՛ Հ՛ Հ՛ Հ

ա

Ա ր ք ա յ ո ւ թ ի ւ ն յաւիտենից ։ Ա ղ ա ւ ո ր ի ք ա ր ո զ ո ւ թ ի ւ ն

Խոսայեր ըշատեր օրհնեսցէ՞։ Տ՛։ Տ՛։
զմիաճիլն որդւին։ գովեցէք եւ բա՛։
նեցէք։ Ո՛։ Էակիմըն հօր եւ հո՛գւոյ
օրհնեցէք եւ։ Աղեերեք ըշատեր օրհ՚
դասերըն յաւիտենից, զլոյծ արարիչ։
Պ՛։իշերք ըշատեր օրհնեցէք։ Ո՛։ Ք՛ա՚
բա՛լըր արարչէք ըզնա յաւիտեա՛ն։
Պ՛։օրծերք տո՛ն ըշատեր օրհնեցէք։ եւ
ըզբանաւորն պտրդա՛լ։ Տ՛։ Տ՛։ Տ՛։
գոյն ապրեցո՛ զմեզ։ Տ՛։ Տ՛։ Տ՛։
կեա՛ զմեզ ի՛ հրոյն, եւ ի բորբոքեա՛լ բո՚
րոց։ Ա՛։ ո՛վ ուխտի քո մա՛ս հարեալն։ փրկ՚
Ո՛րհնեալ եա՛ տեր աստ՛ուածոց հա՛յրըդ՛ն մե՚
տա՛կս երկեան ա՛սելով։ փա՛։
ղեցո՛։ անդադար քեզ ընդ հրեշ՚
Վհատանա՛ք եւ պաշտօնեայք տո՛ւրք եկէ
հրեշտակք երկեան ասելով։ փա՛։
նըզդ փառաւորից զտէրն հօր։ քեզ
Ա՛ր յանմատոյց լուսոյ ծագիկեա՛ր բա՚

ի՛ հիւսիսոյ եւ ի՛ ծովէ. քեզ երկրպագա
ըզ քե՛զ։ Յարեւելից եւ յարեւմտից,
տուքեմ լա՛յս ճշմարտութե՛ան իւ՛ր ածէ.
կունք եկեղեցւո՛յ։ Ընդ ա՛ղն արդա
՚ղ քե՛զ բարե՛բանեն մա՛նր
ըզ քեզ քրիստոս ամաչա՛ծ մեր։
՚ի սրբոց թեա՛ն քոյ բարե՛բանեալք
ցո՛ւք ըզ քեզ քրիստոս փրկիչ մեր։
ցո՛։ Օրհնութի՛ւն ի՛ նմա օրհնե
՚ջո՛ւզեալ քո ար՛ծ ընկալ վիս և՛ կե՛
անհատակա՛լ փրկիչ խնայեա՛ ի՛ մե
կորո՛յս ոգի՛ հիթենի. այլ անդի՛շաչար և՛
քանզ եղէ՛ ես ոգի զարմա՛ենի, պըտղա
անբարձնա՛կ ծրթ. այլ առ։ Աստ
՚ցանկ հո՛գւոյ իմոյ քակտեցի և եղէ՛
փըրկիչ խնայեա՛ ի՛մեղուցեալ ծա՛ռայ։
այլ առ քե՛զ միայն պաղատի՛մ բարերար
յատականացու՛ կենցաղոս ծախե՛ցի՛.
անապական ը՛ղհոգևո՛ր ը՛զաչնէրն
հոգին բարեբանեցէ՛ք. և բա՛։
ռակիցըն հո՛ր և որդո՛ւյ, զնորընծո՛յ նը

տեառնս ամէն։

Եւ զորդւն եւ զիւր սուրբ միտքըդ յաւիտ
հայաստիւ սուրբ վերրոմդուխդ։ զհայր
ղմրմունք։ ուր ալիծ խոստովանեացուիք
Աղաղերացուացիս ի մեզ ըղձնորհս քո զ
հատոյ յանձինըս մեր։ զոյս զհոգ
փրկիչ։ այլ ամրացո հաստատուն հա
Աչ մի ատր սասանութիւն զտալս մեր
խաչիդ քո յօգնութիւն անձանց մերոց։
զայս ի քէն, զամենայնիւք զծրուիչ սբ
անտես առներ։ այլ շնորհեա խնդրո
Պահապան խընդրիմք ի քէն ք՚ս մի
ցայք փառաւորիլ սբ վերրոմդուխդ։ Թ
Ի՛մշտանջենաւոր քո լերանցս օրինադրե
ըզդ քո պահպանեա ըզ մեզ։ Թագա
ձեռն աշխարհ քո աղաթանք։ և զքե՛։

երկնից։ Օ՜ տա՛ւ ի հօրէ ծընեալ զոր-
դի։ բարեբանեցէ՛ք ընդ զուարթունս
Օ անըսկիզբն արքայն ամենայ
փրկիչ։ մի՛ անտես առներ՝ ընդ
Ի լերա՛ւորեալ մեղջ անկանիմ առ՛ քեզ
զես մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ։ ընդ
լամբա։ Ընծայեսցէ ի՛ մեղս երկնեաց
Ա լրա՛ւտուս աչք ձ ամատուծոց. ընդ
ամարիանք բարբառեցան ըզ քրովբէ՛ք
նա՛բանեալ ամէնին. բա՛ր։ Յարուցեալ
լքանել հրեշտակին. և մինչ անցն օր
նա յա՛լիտեան։ Ընծայսցեն ցօղանայր ը
Ընձո՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛ղձր արարէ՛ք ըզ
կո՛թէ ամրացո՛ մարդասէր. աչք
հոգիդ ձրշմարիտ. ի հասեալ բար
նորհեա՛ մարդասէր. աչք։ Ալ աչք
ածին. մեղա՛ւորացըս թո՛ղու թէ՛ շը
հարցըն մերոց։ Ալ աչք որդիդ մի՛
Ա խարհի ողորմեա՛ մարդասէր. աչք
Ա՛ուրբ աչք հայր ա՛նըսկիզբն. աչ

Ա՛ռաւօտուն հաւատացանօք ի սաղմոսին
Քաջ ըզ քաւութիւն. նովքինն ձայնիւն
և ես գոչեմ. ողորմեա ինձ Աստ՝
օրհնութիւնք ի ժամուն։ Ո

Ա՛մենայն ժողովուրդք եղիտուք
Խոյակի ըզ տէր ի սրտի օրհնեացէ՝
Տիւք և գիշեր ժամք ըզ տէր օրհնել
և բարձր ամարեք ըզ նա յաւիտեան։
Կ՛օրհնէ՛ք տէրն ըզ տէր օրհնեցէ՛ք։ Գ
բեր ի սրբոց ձայնիւ օրհնեն ըզ տէր։ Աւ
Վասն հրաշ կ՛ք երկիրպագանեն և սեբով
ընթացէ՛ք զերիս մանկունսն։ Աւ
Ո՛ր լիցեր ի մէջ հնոցին և փրկեցեր մեզ
օրհնեմք ըզ քեզ Աստ հարցըն մերոց
աքանչելագործ արարիչ ամենից մերոց։
Ա՛ստուած բարձրեալ ի հաւատոյ. և Ե
բանեցէ՛ք անլռելի ձայնիւ։
Զոգի՛ն ձայնիւ ցըն՛ծութի՛ք. բարե՛
տակէյին ձայնիւ։ Ա՛ւ զնորածօղ սուրբ
դին միածին. բարեբանեցէ՛ք հրեշ՛

փորձել. յաներևույթ թշնամուն ու
անուն քո ըլլա։ Պահեա զմեզ ըստ քում
զի օրհնեսցի՞ք հայհոյողք զձեզ հաւատոյ
Տէր մեզ ըստ զօդնութեան ի նեղութեան։
նեղէ՞ք օրըստօրէ զվերկուս հորդ։
բանեցէ՞ք զանուն նոր։ Ո՞չ հեռասրտ
նուն նորա։ Վասնեզի՞ք ըզնոր, և բարե
Ընդունէ՞ք ըզնոր, և օրհնէ՞ք զանուն
բարեբանեմք՝ նը հոգւով ձըշմարիտ։
պարզեաց Աստուծոյ ողորմութե. ըզգեզ
հօր և փառակից միածնիդ. բայց նոյն
որդւոյդ միածնի։ Ալ էակիցդ ես ընդ
բերկրեալ հոգւոյդ մերոյ. ըզգեզ դուք
մերոյ փրկութե. արձակէ՛ կապեալսդ և
կիզեալս։ Ասնարհեցար՝ ի բարձանալ վերն
տորաց, ըզգեզ օրհնեմք՝ հայր անեղ
բարեբանեա՛ զի զօրաց անմահիդ երկնա
նկարէ՛զեն աճ և թեւաւոր երկնաւոր։
զայ յերկինս և առաջի՛ք քո, նովի
աղերսանօք աղաչեր ըզգեզ. հայր մի
շեա՛ զիս ար, նովի՛ Նահատակ որդին

վանեալ · տաւրեալ ժուժկալու թիւն հաշ
նօրէն բռնաւորին · ապաքէն ու արուեստ
խընայեա՛ ի մեզ : Այլ ըմպելութիւն՝ ա
թշնամուն՝ · բարեխօսե՛ սուգս ի ս
նուիրեաւք պատրաստեա՛ք յաղթեցեալն
պարեն՝ · ոչ ձի՛ սերտաստիկ շրջ
յօտս ընդ անմարմնոցն ըն
հայեցուած ։ Ա՛ֆեաս օգ, ասէ ոմն ։

ՀԱ

ՀԳ

ՀԴ

ՀԵ

ՀԶ

ՀԷ

ՀԸ

ՀԹ

ՀՃ

ՀՄ

ՀՅ

ՀՆ

ՀՇ

ՀՈ

ՀՉ

ՀՊ

ՀՋ

ՀՌ

ՀՍ

ՀՎ

ՀՏ

ՀՐ

ՀՑ

ՀՒ

ՀՓ

ՀՔ

ՀՕ

ՀՖ

ՀԱ

ՀԳ

ՀԴ

ՀԵ

ՀԶ

ՀԷ

ՀԸ

ՀԹ

ՀՃ

ՀՄ

ՀՅ

ՀՆ

ՀՇ

ՀՈ

ՀՉ

ՀՊ

ՀՋ

ՀՌ

ՀՍ

ՀՎ

ՀՏ

ՀՐ

ՀՑ

ՀՒ

ՀՓ

ՀՔ

ՀՕ

ՀՖ

ԵՒ Համբարձեալ ի յերկինսային զկնոտո-
մաքրելոյ ոչ զսակիւ փուրձելով ի հուր.
Աճապին եղեալն, անցանէր ընդ ջուր.
Ա. յաւր ի լուծմն երգ քո խընայ: Ա. յաւր ի մեղ
տալոյ անձաւելի զաւազակութեցըն նոր շողիւք
հատակեալք ի լըճին սառուցեալ երա-
նելի քաւասունքն. որք ի բարձանց
Ա. յաւր անսահմանելի ջարբարանաք, նա-
ցին աղաչանաք քո խընայեա ի մեզ:
թըշնամուցն յաղթեցին և քակուքն. սո
որք ի սերմանիս պատերազմեալք ընդ
եւկեղեցի տօնէ ըզմիշատակ կ ձգնուք.
Ա. յաւր զանյաղթելի մարտիրոսացն՝
ուն ի քէն խընդրեին. որ յայս և ապա
զայս ի յերկինսն համբարձեալ և զոդ
սառուցեալ յանտանելի տանջանացն.
ժընդակ օդոյն. տագնապէին ի լըճին
Ա. ձուլել պատուական մարմնոցն ի դը
տանջանացն. բարեխօսուքն

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱՐԱՆ

ըստ
թէ՞ Հառաջայիթարձակ փայլմամբ զո-
դա կ՚ օդոյն. ու վերնա նամատ տեսչու-
լէր պատուական մարմնոյն իւ դիմքն
յորդաբուղխ սուրբ արեանցն՝ իւ ձոյ-
յա՞ւ եղևսմն. ծն։ Ա՛ակ բղխումն
նա կարծէ զորութիւնն միշտ Թադաւոր
քեզ վերակարդայն ու յօդնութ. ամէն
բանալ՚ի՞ն յանկարծակին իւրեանց ըղ
թիկունս և երկրորդ և հոյլսն. ու մեռ
խոսելով ընդ երկնայինն զինուորու-
ըսէր ցնորս՝ Հանդիսացեալը ի խրա
դու. օրհնեալ ես դո՛ւ յաղ՚ցն Հա՛ր
դաւանեալ միանական սուրբ երրոր
պաշտօնեցին. բարեպաշտութիւն զքեզ
Հերքեցին լ՚ամբոխին անօրէն կուռ
սիր արիւնաբար՝ ընդդիմամարտեալ
և յաղթող վի՛կայեցին. որը չի սբեա-
յսօր տօնելով ը՛զ յիշատակ ի քոյ
մէջ սրբոց քոց ք՚ն խընդ։

ւարթնանան. որ ես փառաւորեալ չի
րութիւնն դաւեալ ընդ անմարմին ու զ

մեռ

ամէն մեզ պէտ ։ Ի՞նչ ասած է մեզ ողոր-
ջացոյց պէտ ի զ քո՛ւսանասունն ։ սկսե՞ր
քրիստոս, որ ի մէջ լծո՛ւքն ։ զըս-
պասիա՛ն ծագումըն լուսոյ մա-
հաստել ի հոսանըն ջո՛ւրցն ։ ու-
շիւ ի փայլո՛ւմըն նոր շուխցըն հա-
հդումն ։ ու քանզ ամէն ճանչ հրա-
հատութիւն ։ յայտնեաց ի զ դա՛նձրն
ձըլ շմարիտ, նախագո՛ւշակ սեռ մեռա-
լոյս ողորմութեամբ ։ Ի՞նչ մերա՛նոտիր սո՛ւրբ հոգի՛ն
դժբընդա՛կ ու օդմա՛ն ։ ու՞ր ՚ի՞նչ բար
ծանեցո՛ւ ի զ պաղո՛ւմըն դատնա՛շունչ
լըճին ։ արփիա՛հրաշ փա՛ռքմամբ լոյ-
գործեն երեւեցո՛ւցեա՛ւ ի մէջ
ծագմամբ որդի՛ն միա՛ծին ։ զձառա՛
ի մէջ սըրբոց ։ Ի՞նչ հրաշափա՛ռ
յաղթողական ձայնի՛ւ ի զ բնակեա՛ւն
Ի՞զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարո՛ւ-
գործեալ զմեզ ։ ու ի՞նչ ասիցեմ զքեզ
քեզ յա՛ւէտ ժաբա՛ր հրի՛նգամբք ։ ըն հո-
լորեա՛լ պըսակիա՛ն յա՛նմա՛տոյց լո՛ւսոյն ։

ՃԻՆ

ՃՈՒՀՎԱՆ, ՂԾՈՎԱԾՈՒ ԿԵՆՑԱՂՈՅ ԼԻՆ
ՑԵՑԱԼ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻՆ. ՈՐԴԻ, ԻՄԵՐԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻՆ ՈՐԴՈՅ ՄԱՆԿԱՆ
ՈՒ ՄԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ՏՈՒՆ։ ՈՐ ՉԱՐՄԱՆԱԼԻՍ ՄԱՐԴՈՅ
ՎԱՍՆ ԱՆՁՆԵՑ ՄԵՐՈՅ։

ԵԿԵՂԵՑՈՅ. ԶՄԱՐԵԼՈՍԵՑԻՆ ԶԱՌ ԱՂՂԻ
ԼՈՍԱՏՈՐԻՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՐԾԱՆԱԼ ՅԵՌ
ՅԱՐԴՔ ԵՒ ՍԻՐԵՑԵԱԼ Ի ՔՐԻՍՏՈՍԻ,
ՄԵՆ ԶՈՐՈՒԹԻՒՆ ԼԵՑՈՒՑԻՔ։

ԿԱՑՈՒՑԻՔ. ԵՒ ԱՂՕԹԻՒՆ ԶՂ ՊԱԿԱՍԻՆ
ԱԾԱՅՆԱՅՆ ԶՂ ՊԱՏՈՒՄՆ ԼՔԱՒՆ ԵՂ
Ի'Վ ԵՐԶԱՆԻԿ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ, ՈՐ ԶՕՐՈՒՔԻՆ
ՈՒ ՄԵՔ ԵՐԴԵՑՈՒՔ ՔԻ ՕՐՆՈՒԹԻՒՆ։
ԼԵԼ ԿԱՆԱՑ Ի'Վ ՅԵՐ ՔԱՒԱՍՏԱՆՔ. ԸՆԴ
ՔԱՆԶԻ ԱՆՈՒԱՆՈՒՔ ՁԵՐ ԴՐԵՑԱՆ Ի'Վ ԴԻՊՔ
Ի'Վ ՅՈՐ ՁԵՆԾԱՆ ԴԱՓՔ ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ
ԼԱՆ ՁԱՆԱՊԱԿԱՆ ՊԸՇԱՒ ԿԱՆ. ՈՐ
ՀԱՒԱՏԱԿԵՑՔ Ի ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ. ԵՒ ԸՆԿԱ
ԿՐԿՆԱՆ. ՈՐ ԱՐԱՆԵԼՈՒ ՎԻԱԿՔ ՔՆ
ՈՒԱԾԱՆԿԱՑ. ՁԼԱՐԱՁԱՑԱՑ ՅԵՐ ԸՂՄՆԻ
ՄՈՒՏՔ ԱՌ ՀՆՈՒՐՀՔ. ՃԱՓԵԱԼ Ի'Վ ՄՂՁԱ

յոար Ա։ քաղցրացուցեալն. և նոցա միաձայն
դառնուն սաղմոսականացն Տէր ասէ ցիմ
տէր յաջմէ իմմէ՝ ի սեբաստիա. և ի
Ա յոար կացեալք առաջի բլեհնատոս
ես ամենօրհնեալ թագաւոր անմահ
յան. և միաձայնեալ ասէ ին. ով երկնեալ
քառանիւղ. որք հայասատ հայ նդիւսա
ծայ սիոն՝ ընդ յաղթօղ ձգնուն սեբ
Ա յոար մեծապէս պանծացեալ յղէ՞ն շգ
ի կողբատա կայն բաղմնիսն՝ Տէր դ
ծցտեալ ի բանասիրուէն եղեկ արտաքս
նուիրելոյս մեր օրհնեա՝ զի միս ար
փոց բարեգործութ ը լեցեր՝ զմիաբա
Ա։ յոար կոչեցեալ երկնաւոր՝ որ ընդքիւ սեբց
ծովըն վարդապետն նեբրիէր՝ Տէր դնու
արեանցըն հեթ զրվ զկապուտակ ը զ
նայպատ լըճիսն՝ վասըն զի պատուէրն
գայթիւք՝ տապանակ ըր ծովըն սահ
Ա։ բլեհնատոսաւէր ը երկնաւատ Հայրա
մարգեացն ուք՝ զհաշտօ՞ն անձա նց
ծին ըզվերանդ՝ Տէր դնու ը սուրբ

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, ողորմեա՛ ինձ եւ մի՛ թողուր զիս ի կորուստ ամենայն ժամանակաց։ Ա՛ղօթեմ ի քէն

Ա՜յլ այնմհետ ընթ փեռանիդ այրի հո՞
կանդ՝ ոչ առնելով դա՛ւ զերկիւղոյն։ Եւ
կիւղ քո՛ չթո՛ղ։ և անպատուա՛ւ ի մա՛րդ
զաք բնութեա՛ մերոյ՝ ոչ ուսանելով զեր՞
Ա՛սկ անիւրա դատաստուրին որ ի՛ քա՞
դատաստեք ըստ օրինա՛ւց քոյց ք՛ս։
հոդի՛ և ըղմարմի՛ն՝ արդարացէ՞
ցեր ի՛ մեզ ըզ միտա՛ս մեր՝ դատել
Ա՛ստուածոյր արդարութե՛ հատատուե՛
լա՛յս քո՛ ք՛ս։
մերո՛ց։ բացցե՛ս ողո՛րմութե՛ հայել ի՛
ծըն՛ողին՝ ։ զխոնարհ՛ աչըս սըրտից
ատատա՛ ծանծնին՝ անապահա՛ն քո՛մ
մարմա՛ցն որ յերկի՛նս ։ Ա՛ղաչնոջ
դի՛մա՛ն։ մա՛քուր պահ՛թիւ՛ ըստ ան՞
հնարէա՛ մեզ յա՛մ ժամ լինել քեզ յան
Ա՛մ պատաեսցո՛ւք ատ քե՛զ ք՛ս։
կըրկնի՛ ծո՛՛՛նոր աւ՛մենայն ։ Ա՛ ո՛րոյ
բնա՛թե մերով առնո՛ր՛նաթար՝ ո՛րոտ
դիշերն ի՛ գլո՛ւխ յաղօթան աստո՛՛ծո՛յ։
դարձո՛ւ մե՛զ օրի՛նակ՝ ։ հանելո՛ւ ը՛զ

զի մանանէն դուրս վիշապին ի վերայ
կարմիր ծովուն՝ բաժանեցեր խաչիւն
ըզծով և աշխարհս կան՝ խորտակեցեր
ըմենռս խորհիլ՝ ծր։ Ո՛ր ի նմանուն
դու գան՝ այ՝ զո կենարար արեամբդ
ել արեամբ գառինն խորհրդոյ՝ ոպ և
յեգիպտոս՝ ազատելով զհին կնոջ
լատեան յե՝ առաքեցեր զմովսէս ի
կան ծնընդեանն՝ ծրինեալ ա՛ր աբ ծ
ռեկին անկիզելի ի նմանուն կուսա
աստուածայն՝ վառեալ բոցով՝ զմո
կի երեւեցար մարգարէին մովսէսի՝
սիրով ընդ հեռացեա՛ւս ի նմանէ։
եղեր հայի՛ս։ Ո՛ միաւորեացի գարձեալ
սոյդ աղաչեա՝ զի հաշտեացի ընդ այրի
Ա՛նրիա՛մ կոյս ա՛նարատ զանպիան փե
ան արդար ըե՛ ասելիս մա՛՛ղմոյ լիմոյ՝
խո՛՛մ գտուրքի՛ս։ առնել ինձ գառաս
զի՛ լի՛մ պաղպա՛՛մի։ ուսո՛ զերաւո՛՛նըս գո

Ո՛վ հեթանոց որ զանմահութե պըտուղն
լիով ծաւեցեր զյոյս աշխարհի. բա՛ց
բէհէյ, զանտեան ինքեան ի քէզ կրե՛
Այլ սըրբութե՛ բարձրադոյն սերմի
վասըն մերոյ փըրկո՛ւթեան։
կուլ զօրո՛ւթէ. բարեխօսեա՛ աս տո՛ւր
բէհէյ, բանին բարձաւ՝ որ զամենայն
Աստուածածի՛ն դերադոյն քերմ
զի յաղթեսցո՛ւք նո՛վաւ. ա՛յ։
ընդ քի՛ պատերազմել ընդ թշնամուն.
մարտուե՛ եկցուք ի՛ լեառըն փորձուե
ու՛ռ. ա՛յ։ յօր պահո՛վք ճըշ
ածային լուսոյն արժանասցո՛ք հոգ
եղեալի սըրբել պահով՛. զի տեսլեա՛ն
ա՛ւ ա՛յ։ ա՛յ։ յօր ը մեծին
մոխէսի. զի եկցո՛ք ի՛ լեա՛ռն խմանալ
մաքրեսցո՛ք պահո՛վք քառասնօրեայ լուս
տեա՛ռն ըզնո՛ր օրհնեցո՛ւք։ յօր
Լո՛ւսաւորչի՛ն մեծանայն գործըք
ւոյն ժողովրդեա՛ն քո՛ւ ի՛ յերկինս. օրհ
ջնո՛ւց. և առաջնորդեցեր ամպով հոգ

փրկիչ։ Այր ըմհին մարդէն մեր մե-
վան ոմոյ գիրքս ի մէջ մարդասէր
թիւ, համբերելովդ խոհի վարձն մեր.
տոճոյն. խոնարհեցար ի հողերէն բնու-
հօր ևհոգւոյն. քրիստոս ոդի սա
Այր փառաբանիս ի հրեշտակայդ ըն-
մարիայ. խնայեաց։

հոգւոյս կամաց՝ հնազանդել ըզ կամըս
մեզ զարդարութիւն. տուր զօրու-
ըզ մեզ. ևս յարութիւնդ զոր յ
Այր մահուամբ մարմնոյ զոր մեռանիցեր
թուիւ և յօդեա՛ ի քէզ միութի՛ւնդ. խն։
ի քէն զհնդիս մեղջ. մաքրեա՛ գիր
հարսին զո եկեղեցւոյ. զայրի՛ եղեալ
մեզ տէր ողորմութի՛ւն։ Փեսայ երկնաւոր
համբաւ և արդարութի՛ւնդ. խնայեա՛ ի
շնորհեա սրտա դառնալ զանձինս իրա՛
ի մեզ դառնալ ընտրեալ ժողովրդա մեր։
Այր արդար. որ հաստատեցեր
հաբեր երկնից ընդունել. բա։

ի քէն եառնուր նախանձ մօրն եւայ ի մա

բար

փաստաւ։ Ա ինձ ոչ ոքէ ընդդէմ հարցն
աւգնական լինիցի։ օրհնեալ ես Քրիստոս ա՛մէն։
Այդ ինչ մանկունքն, ի հնոցին ա՞
հնոցեցո՛ն։ փառաւորեալ յաւիտեան։
Ա՛յ ոչ ոքէն մերձ եղեալ մանկունքն ի
բեցուցեր զերիս մանկունսն ի
հնոցին։ Ա՛յ ոչ ոքէն մերձ եղեալ
ի բարձունս։

Գ դ

Դեսցուք երրորդութեանդ ընչիսաս
ու հոգւովդ լի նոքա օրհնեան։ Ո՛ր
ընդ քեզ ու հօր ած սուրբ փեսային, բայցոյ
ի բաղնեի՛ս սուրբ փեսային, զի
Քրիստոս լինիցի ընտ դրնանապանին։ Ա
Նորհեա մեզ սո՛ր ըզաստուածե՛ն սէր
լուսաւո՛յս քոյ պատուիրանաց։ վա՛ր
կենդանական դործո՛վք բարեաց ընտ
կենդանացո՛ւ զմեռեալըս մեղաց։
բար զո յաջոյ ի՛դ ա՛նմոյ Քրիստոս։
մի՛ն նոր ադամայ։ վասն։ Ակնդանա
կենդանացն անվախճանից ի նորոգո՛ւ
ընդ մարդն արդարութե՛ն։ յուսով
զա՛ց ի խաչին սպաներ։ նորոգելով

ղմէն կուռքն՝ որ գերեվարէն զօդուածիկ ցօղ
քո քեզ. ի՛ հարցն ընկերեալ պահէին մանր
հուրեղ յաւիտեան։ Յաղթօղ զօրուքն
կեցո՛ւսցես ի՛ մեզ. առաքե՛լ փառ
Յ ՀԱՐցըն մերոյ աբէթ՝. որ ի՛ նեղուե
այդ պրա փըրկիչ յուսացելոցս ի՛ քեզ։
երկինի ու երկրի։ Ն՛ղաչեմք ըզքեզ
Խընայեա՛ յանձինըս մեր քո թագաւոր
Տէր երկնի՛ և երկրի՝ պըրկ ու յոյս մեր։
ըեցո՛ զես յորոգայթիկ մեղաց. և ո՛ղ։
Ն՛պրեցո՛ւցիչ իմ և փըրկիչ իմ. ապ
զես յորոգայթիկ՝ մեղաց. և ո՛ղ։
Ա՛ռ ես յոյս և ապաւէն իմ. զերծո՛
նայեա՛ յիս գըթութիըդ քո. և ողորմա՛։
Ո՛ամբառնամ առ քեզ աչը զաչս իմ.
ժողովո՛ըդք առաքել. բա՛։
թիչ. բար։ Կահանայք աճապանեըմ
Թիւ՛ն բարերը զ՛ ո հրեշտակային օրհնու
բարձր արարիչ ըզնամ յաւիտեան։
զկ՛ լ՛ն. փառաւո։ Ն՛զիր օրհնեցէ՛ք
բորբոքեցո՛ լոյ. ձայնիւ քաղցրութիբ եր

ես դարձյալ ի միջի ընդացառիմբն քո։ ։ զի
օրինեն ըղքեզ։ Այլ մոլորեցոյց Հովիւդ
քեզ ելիք ապաւինեալ։ արարչագործ աշխ
Այլ ի բարձունսըս բնակեալդ ես և ի
միայն պաղատիմ։ քա՜
զթութե՛ւն իմոյ յանցաց նոցա։ զի ա՜ռ քեզ
Բազմագո՛ւթ մարդասէր, հնարէա՜
բազմամեղութի՛ւն։ քա՜ւեա զնա՜ շ
նոքա սրբոյն իմոյ։ անդադար հայցեմ
Խըղճամիտք արտասուաց՝ և հառաչա՜
սիրի աղաչեմ ողորմեա՛ նմա՜ շ
նեալ ի անձն իմ։ միայնոյ քեզ մարդա՜
Այ՛ամենագո՛ւթ յանցանագ ծանրաբեռ՜
Ո՛ աստուա՜ծըն յաւիտե՜նից։ քա՜
ցե՛ք։ քա՜ւ։ Այ՛նչ ըզայս օրինեաց
Տի՛ւք և դիւրաւ՜ ըզ ըզնո՛ր օրհնեց
նեցի՛ք քա՜րգր արարի՛ք ի զնա յաւիտե՜
ամէն ո՛ օրհնաբա՜նեի՛ ո։ Այ՛ւ տո՛ր օրհ
ըզբնա՜նաւորին։ ընդ հոգւով՜ սրդ հրեշ
հրոյն՝ զրապա՜նալին արհամարհեցին
զի՛ւն օրհնութե՛ւն։ Ա իջուցի՛ն ըզբոց

Ա՛ր
որ ՝ի՛ բարձունս եմ փառաւորեալ։
Ո՞ւրուհի՞ւ քո՛ հանապազ օրհնեմք
։ Ձայնիւ երգոյ՛ վ զքե՛զ փառաւորե՛ն
Աւրինաւո՛ր տեա՛ւ ի՛ք բանաո՛ր հօտի՛։
։ Ո՛ւ ՝ի՛ ձայն հնչմա՛ծ ղքե՛զ փա՛ռաւորեն
Ո՞ բարեխո՛սիք երկնից հոգեո՛ր եր֊
։ լոյ՛ն առաջնո՛ւորդք ։ քա՛հանայ
Ա՛ր բանիւ հրամանի քո՛ զանդամա֊
։ ցեա՛լն ՝ի՛ քեզ բերե՛ր ։ քա՛հանայ
Ա՛ր քզա՛նձիւ հանդերձի՛ քո՛ լոսերձե
։ դարձո՛ցեր ։ քա՛հանայ՝ զիս լսեմեալո՛ւս
Ո՞վ մարդա՛սէր՝ որ զմնքասո՛ւրն ար֊
Ընդ՞ստեա՛ն յաթո՛ւռ փա՛ռաց ։ բեր
։ նա՛ յա՛ռն։ Թո՛ւր դոյն վա՛ռնամ ։ բեր
Ընդ՞զա՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արա՛րէ՛ք ընդ
ւ՛ առաւե՛լ բարձրացե՛լ ես յաւի՛տեա՛ն։
օր։ Ա՛ր նաեւ՛ ի՛ վե՛ր քերո՛ւբէից դո՛ւէել
տեա՛ն։ Ընդ֊ հա՛յրըն և՛ամ յա՛ւետնից
։ Ո՛ւ յա՛ւիտեա՛ն ։ Օ՛րհնել ես յա՛ւ
քա՛հ֊ է ես մեղա՛ւորաց ։ աղաւա՛ղ
։ ա՛ռաւ Ա՛ր ծառա՛ւելոց աղե՛ւաղ ես և

ՀՐ ՁԻՆ ՄԻ ԱԶԱՇԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՔ ԱՐ-
ԱՒ ԸՆԿԱԼԵԱՔ ՓԵՐԿԻՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՍԱՑԴ
• ՄՆԱ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱՏԱՑԴ
ԱՒՐ ԶԱՂԱՂԱՀ Ի ԿԵՆՍԻՆ ՍՂԱՂԱՒՈՅ
ՁԱՒԱՐԹՆՈՒՔ ԵՐԿՆԿԻՑ • ՀՂԶ ՆԱԽ ԱՆ ։
ՈՒՐ ՅԱՀՏ ՓԱՌԱՑ ԱՃՈՒԵՆ՝ ԴԱՂԱՀ Ո
ԱՒՍԱՅԵՂ ԸՆԶ ԱՒՐ ՕՐՆԵԱՑԿՍՍՀԲՀՀՔ
ՆԱ ԱՆԴԱՏԱՒՐ ՕՐՆԵՑԿՍՍՀԲՀՀՔ • ԲԱՐՁՐ ։
ԲԱ ՐԵԲԱՆԵԱՒՆ Ի ՀՐԵՇԱՏԱԿԱՑ • ՀՂԶ
ՆՂՆՃԱՌԵԱՒՆ Ի ՅԱՒԹՈՒ ՓԱՌԱՑ • ՀՂԶ
ԴՒՀՂԶՔ ԸՆԶ ԱՒՐ ՕՐՆԵԱՑԿՍՍՀԲՀՀՔ ։
ԲԱՐՁՐ ԱՐԱՐԵՔ ՅԱՒԻՒԵԱՀՆ ։
ԴՈՒՐՑՔ ԱՒՆ ԸՆԶ ԱՒՐ ՕՐՆԵԱՑԿՍՍՀԲՀՀՔ
ԼՈՒԹԻՒՂ ՔՍ ՓԱՌԱՒՈՐԵՑԻՐ • ՁՔԻՂ ։
ԽՈՐԱԿԵՑՔ • ԵՒ ԶՅՈՒԱՑԵԱԼՆ Ի ՁՕ-
ՁՔԻՂ ։ ՈՒՐ ԸՆՁԲՂՈՒՒՆ ԹԱՓԱՒՈՐԻՆ
ԼԵԱԼԱՆ Ի ՆԱԻԻՆ ՊԱՀՊԱՆԵՑՈՒՑԻՐ
• ԵՒ ԶԱՐԴԵՂ
ԸՂՁՈՒՐՆ Ի ՅՕՂ ՓԱԽԵՑԻՐ • ԵՒ ԶԱՐԴԵՂ
ԲԱՐԵԲԱՆԵՒՄՔ ։ ՈՒՐ ԸՁ ԲՈՂՔՈՔԵԱԼ
ՄԱՒԹԻՒՆ • ՁՔԻՂ ԸՆԴ ՕՐՆԱԲԱՆՆԵՆ
ԵՒ Ի ԲՈՂՈՐԻՑ ՓԱՌԱՒՈՐՈՒՑԱՆ ԵՐԵՒԱԿ
ՈՒՐ ՅԱՒԻ ՅՈՒՑԵՐ ԸՂՁՈՒ ԱՔԱՆՉԵԼԻՍՂ •

առներ ըզմեզ։ տ՛ր ասէ։ Ա՛զգ՝ Ա՛զգ քո
ըմ՛ քամ խընդրեմք ՚ի քէն՝ մի՛ ա՛նտես
խնա՛յեա ՚ի մեզ։ տ՛ր ասէ։ Ա՛տաձ՛
յաւէտ ն։ Ա՛ր երկայնամի՛տ ես յամի՛։
տ՛ր ասէ Տէ՛ր Հայրըն մերոց փառաւորեաց
զ՚ըշմարտա՛պէս դոհա՛նամք ըզքէն՝ ։
՚ի բարձ՚ն՚ա՛ն աստո՛ւածդ։

զօրսըն ըզգէ՛ղ՛վաստացո՛ւք։ փա՛ռք
նա՛մէ՛ն։ փո՛խա՛րկեա՛լք ընդ ըմ՛ վէրի՛ն
լո՛յս ։ Ա՛ւ մե՛ք հանդիսակի՛ց ընդ
ա՛սե՛լո՛վ։ փա՛՛ռք վէ՛րաճա՛ղոլիդ ը՛զ
լ՛ մարդարէ՛ից ը՛ն դա՛ք։ փա՛ռաբա՛նեն
դադա՛ր փառաբանո՛ւթե՛ն։ Ա՛՛ւ ա՛ռաքե՛լո՛ւ
թի՛ւքն՝ քե՛զ երեքսըրբե՛նի՛դ կա՛ն յան՛
Ա՛՛րկնայի՛ն զօրութե՛ւն ը՛ն վինուորո՛՛ւ
ռել շա՛նըն Հովսաեփի՛։ և զկ՛
։ ա՛ւ զկ՛ քո նըշխար՝ ո՛՛չ խնայեցե՛ր ընձե՛
ւորաց՝ ։ և զկ՛ն ։ Ա՛ր զառաջնապար՛
ո՛՛չ լռեցե՛ր փըրկիչ՝ ընդունակ մեզ՛
ժանի՛ ը՛զձայն մեղուցե՛լոյս ընդո՛՛նո՛ղ։
Ա՛ր հառա՛ջմամբ ձայնի՛ ազախնայն՝ ։
յաւէտ ն։ Ա՛ր երկայնամի՛տ ես յամի՛։
տ՛ր ասէ Տէ՛ր Հայրըն մերոց փառաւորեաց
զ՚ըշմարտա՛պէս դոհա՛նամք ըզքէն՝ ։
՚ի բարձ՚ն՚ա՛ն աստո՛ւածդ։

Ժդ

Հաւատ հօտի փառաբանիչք տան։

Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ ակն ա
ամենայն կայտառք. որ տեսանէք եք քա
հարիւրորդութեանն սպասաւորիչք տան։
Օրհնեցէք զՏէր յերկինս զօրք
և այմ հրեշտակք. որ հոգիքդ էք
ումին վերաւորեցայ. մի՛ ան։
Օրհնեցէք զՏէր յերկինս զօրք տ
տեղայ. և ի գաղտնի հեռուից քանասրիկ
սէս իմ առաջի՛ քո որպէս պոռնիկին
որպէս մաքսաւորն. և հեղեալ արտա
ղութիւն իմ առաջի՛ քո ի գալ նա ինձ։ Ոչ ազատեցի՛ մ
նկանի՛մ առաջի՛ քո և խընդրեցի՛մ զքո ա
քեզ Թագաւոր փառաց. Ընդ քո՛
սաղմոսիք և օրհնութիք. դովելին Ընդ
Աւրդեին մանկունքն ի մէջ հնոցին
տերութիւնդ հանապազ օրհնաբանեմք։
Ո՛ր լիցեր ի՛ հնոցն փրկեցեր զմանկունն
սըն ի՛ ձեռաց անօրինաց. շնջուցեր զբզ
հուրըն հոգմաբեր ցօղովն. ընդ քո՛ տը։
քեզ Թագաւոր փառաց. ընդ քո՛
Ընկանի՛մ առաջի՛ քո և խընդրեցի՛մ զքո ա
ղութիւն յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առ
ներ հայրն զաղաչանս իմ։ Ընդ աղաչեմ
որպէս մաքսաւորն. և հեղեալ արտա
սուս իմ առաջի՛ քո որպէս պոռնիկին
մի՛ ան։ Յաներեւոյթ Թշնամոյն պար
տեցայ. և ի գաղտնի հեռուից քանասրիկ
ումին վերաւորեցայ. մի՛ ան։
Օրհնեցէք զՏէր յերկինս զօրք տ
և այմ հրեշտակք. որ հոգիքդ էք
հարիւրորդութեանն սպասաւորիչք տան։
Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ ակն ա
ամենայն կայտառք. որ տեսանէք եք քա
հաւատ հօտի փառաբանիչք տան։

եր
ը՛ղՀրաշալի ը՛ղձայնն ընդ Հրեշտա կո
ա՛ղօթիւք սե՛ մանկունքն ի՛ Հնոցին ։ Ո՛չ
դ՝ բորբոքեա՛ը ը՛ղՀուրըն շէնջուցի՛ն ։
դիշերի՛ և՛ յամ ժամու ։ ը՛ղնա անդա
ձայնիւ սրովբէիւք և մարդկամբ՝ ի՛
ցանե՛ք ։ Այ՛ր ի՛ տուէ՛ օրհնի՛ անդադարը
Ա՛զար՝ Ա՛զնա անդադար բարձրացու
ցոյց զօրհնաբա՛նս ի՛ ձեռաց մա՛Հու ։
Հա՛րցըն մերոց յա՛ւետե՛նից ։ որ ապրե
կին ի՛ բաբելոնի։ Բարձր արարէք զա՛ձ
ցու՛ցանել զերկս մանկունսն ի՛ հնո՛
դա՛նիէլ ա՛ղօթէր ա՛ռ աւր աձ՝ ա՛պրե
աէր աձ Հարցըն մերոց ։ Ա՛արդ արի՛ն
լայս և զնա՛ատ ի՛ա՛կզբանէ՝ ։ օրհնել էս
Տէ՛ր աձ՛ մեր՝ ո՛ր Հաստատեցե՛ր զե

ՀՀ

Ժո՛ղովա՛ւ աւր յաւարաձո՛ց քոց ։
նե՛լ փըսկիչ ։ ո՛ր ա՛ւա՛յնպէ ես փառա
Ա՛նառա՛ղ օրհնե՛մք ընդ քե՛զ ա՛նՀասա
սի՛ռնի՛ օրհնաբանի՛ք տեա՛ռն ։
ղեցի՛ք սրբոց ։ ո՛ր ոդեւո՛ր եք վերի՛ն
Ա՛ր՛քնաւթիւն նոր ե՛ր՛կեցէ՛ք ա՛ն եկե՛

Ո՛չ ոք օրհնեցեք քահանայ արարեալ ի զ
բնութին անկիւնաւոր առներ, ընդ քեզ
զայրեցօղ զայն չինաբեան զարարօղդ, ու
հիմն, ընդքեզ ծիր։ Օ՜ոչ տեսեալ ՀՐ
եղելոյ, փշրուիցես ըստեղ յատեանական
ան երանաւէտ ուխտին՝ ան հանդ
բնութեդ, ընդ քեզ ծրհնեմք արձ
գեր, ցուցանելով ընդ զօրութի անեղ
Այր զերիս մանկունան, ի հրոյն փրկիչ
մանչ Բերկրութ։ ի յամե
Բարեբանեմք ընդ քեզ հնդիկ ոչխ
արդիւդ միանձ ։ ի յամե
ի յամենայն ժամ։ Վնովեմք ընդ քեզ
(Երեսունիք ընդքեզ հայծ ։ ուխտ
կիճ և բարեբան ։ բազմա
մանչ, կարդամ ան քեզ ։ ի փիր
ամի։ բազ։ Աւաքանօրին հառաչ
առ քեզ փրկիչ ։ ի զանանայուցն ընդ
բազմամեղս ոչխարա։ Աղաչակիմ
Անկանիմ առաջի քոյ ։ ի
երդ կիճն ասելով։ ընդ նա

Ա՛ստ նկուռնք ըզ տէր օրհնեցէ՛ք որոյ
յաւուրս յարուներ ես ձա՛յնիս՝ քո՛ղ
ձեռնօքն՝ քո՛ղ վայելէ՛ Ա՛ր մեռելոցն
ա՛ր մարմնաւորացս անդէն արարօղ ես
ուրէ՞ս բա՛նիս՝ քո՛ղ վայելէ՛ օրհ
ա՛ր ծ։ Ա՛ր անմարմնոցն դա՛սուց հոգ
Ա՛ստ բա՛ր՝ ։ Ո՛ղորմեա՛ եւ
նըս սրտի խնդիր՝ որ աղաղակեմ որպէս
կինըն քա՛նանացի՛ ։ ողոր
Ընդէ՞ր տէր ղաղա՛ծանս իմ ո՛չ ճշտա՛ս
իմ չարաչար վարո՛ւքս՝ ողորմեա՛ եւ
տանա՛ ծգս՝ որ ամբո՛ղ կամ առաջի՛ քո
ձայնի՛ աղաչո՛ւյս ո՛չ ցաւագին պա՛տա
լո՛ւր ինձ բա՛ժնամեղիս ։ Ո՛ւր տէր
քո՝ եւ ո՛ղորմութեա՛ն՝ ողորմեա՛ ե
մեծա՛ծ՝ զի կարծա՛ եմ ես շնորհի՛
Ա՛ղորմեա՛ ինձ քո՛ ո՛ղորմութեա՛ն՝ քո
յաւիտեա՛նի՛ց ։ բա՛ռնքն
ըզ նո՛ր օրհնութի՛ւնս ։ Ա՛ստուածն
օրհնե՛ա՛ց՝ բա՛ռնքն ա՛ր ։ Խորհի՛ր
նա՛ յաւիտեա՛ն ։ Գ՝ուիշ [illegible] ըզ ըզո՛ր

մա՛ կիեալ, յո՛րմէ տըւաւ մեզ տուն[ին] ան՝ ի
դիւ ղեցի, դրա՛խտ ա՛ծառո՛ւնիկ ծաղ
տա ՚ յաօր զուարճացեալ ցընծա՛յ ե՛կէ
՚ Ա՛ֆեալ օր ոտնէ աչքն Վարդապե՛տ ։ ո՛ւռ՛ւչին

Հայիս քաղցրութե՛ն յարա՛բածըս քո՛, ալ ։ Ա՛ղբեզ վերայ էրկե՛քևերպեան կե՛նդա՛նեաց ։ Ա՛ղբեզ փնտռտմա՛ն ա՛ր որ ներ՛ստին ի՛ քո սոսըր ի՛ պա՛տուի՛րանիդ ։ ալելո՛ւ ։ անսա՛ահնե՛լի՛ պա՛հեա՛ զո՛տըս մեր՝ ի՛ ալելո՛ւիայ ։ Ա՛ղբեզ աղաչեմը՛ք տէր փրկեա՛ ի՛ փորձու՛է ։ ալելո՛ւիայ ։ Ա՛ղբեզ կարդա՛մը յօդնե՛ի՛ որ ան՝ քո՛ն ա՛կամբ պա՛հես զի՛ սրա՛յէդ ։ և և՛ նը զի՛ կիրակէ կիրակէ ։ ու՛ր ան՝ հա՛ւատացեալ յաւիտեանս ամէ՛ն ։

փառա՛ց հօրըն լուսո՛յ ։ որ հա՛ւատն միածնի՛ քո՛ ։ ա՛մէն ։ Ա՛ղբեզ լուսո՛յ տո՛ւք ըզ դա՛րեայ զազգա՛ս մարդկա՛ն թէ՛ ըզ՝ տո՛ն օրհնեա՛ք ։ Ա՛ղբեզմա՛ն լուսո՛յ զա՛ր անո՛ւնն ո՛ր էն ։ ե՛ միշտ եղեցի՛ անուն

ազգի՝ խաւար թանձրամած հայաստանեայց
ի յարիւնոյն կենաց՝ որով հերքեցաւ
ըն ցոցար՝ պայծառացեալ փայլմամբ
կօչ։ Արևնային լոյս ծագեալ՝ ի յերկ
ծաղկաբեր լերինդ Հրաշագեղ արև
կաց Տեառն քարոզն Ճշմարիտ բանին՝
տարբեալ ի վտա տարբեալ՝ ի վտա
արևկեալ յՀին հայոց՝ բազմաջան քրդ
գիտութիւն։ Վարդան նորազարդ
ազանց՝ և երեն ծաղկեալք աՀ ծային
սաՀրն կատարչտութե հիւսիսականի
տրով աՀ ծայի հոգւոյն՝ որով հալեցաւ
հարաւայի հողմոյն՝ ճառագայթեալ
հոգևոր։ Վարդանանաբեր հընչումն
արբեալ ըզմայլեցեալք յարքահոթի
ուրախարար տրտմեցելոց ազինա՝ որով
այի ան ջնեալ՝ յորմէ բղխեաց բաժակն
րիտ որթոյն՝ մշակեալ Հայրական աճ
աՀ ն և աՀ ։ Խնդրանակ ողկուզաբեր ճրշմա
պատղամբ իւրով երից ըզսիրեցեալս
ծաղկաբեր ծէր դրիգորիոս՝ և

Ժառանգիդ եղեր Հայրենի սեփա-
լոյ պլճակ հիւսեալ նը եկեղեցւոյ։
կամքէ հանդիսից նահատակ կու՛ես՝ վայե
գիս՝ ըստ բանին՝ ընծայեցեր նոն այ
նոր ժողովրդ մաքրեալ՝ Հրաւի՛
րեալ՝ ի փառս վերնոյն սիոնի։

Ա՛նապատ պարծանաց արշակունեաց կազ
մեալ՝ առաքելական վարուք նը դրի՛
գ՛րիս՝ յօրինեցար բազմադէմ ա՛
նահան դաստ՝ պարակ ցեաղ ցընծան
ընդ հոգանկութ բնու՛ես՝ որ ընծայեաց
նն այ զնո՛ր դրիգո՛րիս՝ որով նըւիրին
ի փառս ուղղափառ հաւատոյ մանկունք։
Լ՛ակաւն բարւոյն կերպարան բար՛
եաց՝ Հովուապետ բարի՝ նո՛ր դրիգո՛
րիս՝ քաղցրաձայն հընչմամբ դարձու՛
ցիչ մոլորեալ հօտին՝ ժողովեա՛ ի հօտ
Ճշմարիտ հովուի։ Լ՛նարեա՛լ յայ
քո՛հանայապետ անբիծ՝ քարո՛զող Ճշդ
մարիտ աւ՛ն բանին՝ ընծայեցեր նոն այ
նոր ժողովրդ մաքրեալ՝ Հրաւի՛
րեալ՝ ի փառս վերնոյն սիոնի։

Դ՚ԱՐԻՈՒ, ՀԱՐՅԱՐԱՆՔԸ ՄԱՐՄՆՈՎ ՄԱՔՐ
ԴՈՐՈՎԱԴՐԵԼ ՀՅՈՒՐ ԱՊԱՐԱՆԱՑ ՈՒՐ ԴԱՐԻ
ՀՈԳԵՒՈՐ ԱՀԱՆԱՄԱՆ ՍԻՐՈՎ՝
ԵՒ ԿԵՂԵՑԻԿ, ԻՄ ՓԱՌԱ ՈՂՋՈՅՆ ՍԻՈՒՆԻ։
ՄԱՐՄՆԻ ՔՐՄԱ ԿՐԵՑԵՐ, ՈՐՈՎ ԳՆԱՑԱՅ
ՐԻՈՒ, ԶԱԿԱՏԱՐԵԼԻՔ ՀԱՐՑԱՐԱՆԱՑ ՈՒՆ
ԲԱԶՄԱՀԱՐԻՒՐ ՆԱԽԱՏԱԿ ԱՐ ԴԱՐԻՈՒ
ՈՒՐԱԽԱՆՈՂ ՔԵ ՀՐՃՇԱՐԻՒՆ ՎՐԿԱՅ՝
ՄԱՀԱՑԵԱԼ ԱՐԱՐՈՂԻՆ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄԱՆԿԱՄԲՔ.
ՄԱՐԴԻՆ, ԻՒՐԱՆՑ ԱՅՑ ՄՏՆԵԼ, ՊԱՐԱՐ
ԶՈՑ ԱՐ ԴԱՐԻՈՒՆԻՒ. ՔԱՂՑՐԱՀԱՃԱԿ ԱՐ
ՅԵՐԿԵՐԻ ԳՈՒՅԱՐ. ԲԺԻՇԿԻ ՀՈԳՒՈՑ ՄԵՐ
ԴԻՏՈՒԵ։ ՅՈՒՍԱՓԱՅՃԱՌ ՃԱՂԿԻ ՎՐԿԱՅ
ԱՍՏԱՒՆ ՅՕ՝ ՅԱՅՏՆԵՐԻՒ ՄԵՂ ԸՆԿՆՈՒ
ԱՆՈՒՇԱԽՈՒՆ ԲՈՒՄԱՄԲ ԼԱՅԵՐ ԸՆԿՆՈՒ
ԿԵԱՀ, ԱՌԱՔԵԼՇՆՈՐՀ ԱՐ ԴԱՐԻՈՒՆԻՒ.
ԱՐՄԱՏՈՅ ՎՐԴ ԿԱՐՄԻՐՔՈՒԵԱՆ ՃԱՂ
ՀԱՑ ԱՂՕԹԻՒՔ ՀԱՅՑԵԱՀ։ Ա՛Հ ՓՇԱԲԵՐ
ԴԱՆԻ ՆՇԱՒԱՐԱՑ ՆՈՐԻՆ. ՇՈՒԱՐԻՒ ՀՆԱՐ
ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ. ՊԱՐԴԵՒԱԿԱՆ ՁԱՒԱԿ ԿԵՆ
ԿԱՀ ՆՈՒՐԱՆ ՔՈՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՈՐ ՀՈՐԻՆ
ՀՈՐԻՆ ՈՐ ՀՈՐԻՆ ՀՈՐԻՆ ՈՐ ՀՈՐԻՆ

տանջեա՛ք Յարդեցան Յաճախիր բարձք
ցեր։ վշտակիր մարմնով՝ ա՛ր գրիգո՛րիոս։
Ո՞վ եկնո՛ք հա՛ւատոյ ընդ ծով Տիր ան֊
բադրեա՛ք ծունկ՛ք մարմնոյ քո սո՛ւրբ։
նոք ը՛նկալան։ գեռնամածեալ ծը՛ն֊
ծանո՛նա և դառնակըսկիծ կախաղա֊
հա՛յր գրիգո՛րիոս՝ կապիճա երկաթիւ
տօնեմք՝ լո՛սաւորիչ Հոգւո՛յ մերոց
Յայնմի՛ մաղթանօք ընդո՛ւնշատակես քո՛
տատեղով ընդեղ՝ ի վեր՛ հա՛ւատոյ։
սրունք սը՛րբատանեալ մարմնոյդ՝։ Հա՛ռ
ի՛ կռո՛ւէս ոտրեա՛լ Հոսեալ յարեւնէ՛
շրջնոտակա՛ն վարուք տէ՛ր գրիգո՛րիոս։
հա՛յր հաւատոյ՝ հեղինա՛կ ընտրեալ։
ընդեղ յերկիւղն ե՛յ։ Հայաստանեայց
թա՛ղք ոսկեզ զոյ ա՛ր։ զի բեւեռեացեա՛ս
բեւեռս երկաթիս ընկա՛լան երկնադնոյց
մարտիրա՛ս յաղթօղ տէ՛ր գրիգո՛րիոս՝։
Աղերսարա՛ն փառաց մի՛ածնի՛ աղաւնոյն
նար որդիս լուսափա՛յլ բանի՛ւդ։
րեցե՛ր ընդեղ՝ ի յա՛ղտոյ մեղաց՝։ և ծը֊

աստուածդուխ կայսրամբք զառնահայոց
քաջին զենուոր տէր դրիգորիոս. յա-
հատակ բարի քէր ընտրեալ. որ
և զհեր աստուածաբան բերանոյդ
բանիւք տանջեալ. զանդամահատանդա-
գելարանօք անրօք և առաքանօք չա-
րանաց քոց Թիւր տէր դրիգորիոս.
ուսական մարգարտաշար հիւսեմք. զչար
Յեռեաք ընդ ոսկւոյ ակամբք պատ-
բանիք ի միոջէ գլեռնէս մեղաց.
կրեցեր ընդ ծանրութիւն աղէն. որով
աճայիկն օրինաց ընն բեռնաբարձ ողմբք
եղեր. արիաբար հակառակեալ հայր դրիգորիոս.
Ապերողին ազ հաւատիւք հայաստանեայց
զի լուացես ընդմէդ ի յաղտոյ մեղաց.
պարպատմամբ և ուռուցմամբ ձգնեալ.
բիոն. ստորագրեալ եղեր ջրաչարչար
ցեալ. աղբերաբար ընտրեալ ար դրիգո-
Ալ շամբիւտ հոգւոյն հանճարով լե-
հոգեւոցս հաստատեացեալ վերըսաւ-
ականք քոյ ար. զի զլուծել անդամք

բաւին լիներ ի տղմին ի մէջ դաշտի՝
զեռատիւք սր՛ դրիդոնիոս. ի խոր վի
ղինաց երկնայի՛ն զօրացն. սրբափա՛յլ
քո նը՛ ոսկերացդ. Պարակից հոգե՛
լար հալեալ. խանձողեցան նշխարք
տանջեալ քերանօք քերելոյ և կապա՛
կալեալ տէր դրիդոնիոս. տատասկա՛
ղեղջ՛ն բնութեա՛ն. ջարչարանօք ժուժ՛
մեռօք. Ընկնիսարկիկ պարծանք հո՛
որով բարձրացան դէպ՛ւմ՛ի կորացեա՛լ
եդել ի՛մամուլս ա՛ծազարդ դլուխ քո՛.
դրիդոնիոս՝. կըռփեալ հա՛րուածովք
դէպ՛ւ՛մ՛ն՛. Համանմանեա՛լ հոգւով հա՛յր
Ա՛սկեհաձո՛յլ դերադոյն պատուակա՛ն
պարդևեա՛լ ուրախութե՛ մեզ օծո՛ւմն.
ցա՛խ ընկալեալ հոգեշնչեա՛լ ուրդամբք՝.
սո՛ր դրիդոնիոս. մխիթարեա՛նչ եղեր քա՛
կենաց՝. երկրին աւետեա՛ց հետեւո՛ղ
Ա՛ստուածոյ լուսազարդ ճանապարհի՛ն
ղեսցե՛ս ընդհանո՛ս ոսկւոյ մեր յերկի՛նս.
շընչմանն արիւնաբար տարար՝. զի ու՛ղ

զաց՝ · որս հիմնեցեր խորան խորհրդոյ
մաքրեցար երկիրս ի յաղտոյ մե-
ղարդադոյն արեամբ վճիտ ցօղն ան՝ ·
նելով մարդկան ընդ հրաբուն զօրացն ։
յարկին և երկնայի՛ն լուսոյն՝ խառ-
եղեր՝ · բաշման խորանին վերնական
նեալ՝ · մինչ հաշրջ հոգւով տեառնօղ
Սնակալի՛ տեսլեանն ի վերուստ յայտ-
բղխմամբ հաստատեցեր ի հաւատս ։
կան ախոյեան՝ · և լուսափայլ բանիւ
ժըշկեր զհաշրուածեալսն ի դիւա-
նեալ · աճապին տեսլեամբն երեալ բը
երեք հնգօք ամօք ի վերապրն Ճըղ-
թուեան մեղ ի վերուստ շնորհեալ ·
յերկնային խորանն ։ Սեմին քաղց-
տուրեալքս մեղօք՝ վերաբերեա՛ ընդ քեզ
ի յերկնից ի խորս անդընդոց զվերա՛
յոսով սո՛ր դրիդորիոս՝ · զանկեալքս
թիւք և հնդեւոր սիրով՝ վաստակեա՛լ
ջար վիշապէն ։ Ո՛վ երանեալդ աղօ՛
շունչ օձիցն՝ · զի փրկեսցես զմեզ ի

ծընօղ Հայր դրիդոլիոս՝ · Հայցմամբ
մեղօք սուռապեալ որդեածս՝ աճապո՛ղ
մա՛ն մեծին մուխեխ՝ Լուծելոյս
օրհնութիւնը աճայնն պատգամից նը
դոյն յուշանուս և եղիայի՝ ձրգնեալ՝
վարուք՝ մաքրափայլ մարմնով՝ սը դրի֊
դոլիոս՝ · յանապատի բնակիցքար Հան֊
շնորհիւ սը դրիդոլիոս՝ · կործանիչ
Տանն սը սեսանող բարի՝ արժանացել
բը՛ղեսաց աղքիւր քաւութե՛ մերոյ ։
տաճար սէ՛րունի՛ չինեալ՝ · յորմէ՛
չինեալ խորհն փառացն սը ։
Յանկալի՛ սրովբէից անմա՛րմնական՝ն
հայաստան՝ն աշխարհն՝ · ընդ ամ սեղիս
ւոր ծնո՛ղնդեամբ լուսաւորիչդեր ը՛զ
դոլիոս՝ · յորդառատ բանիւ հնդե֊
կոչեալ՝ · յառաքելական յաթոռ սը դրի
Աթոռնո՛յն հրամանաւն՝ ի՛ վերուստ
աստուածային յայտնութեամբն ։
թե՛ խաչին՝ · քահանայապետ ընտրեալ
բագնեաց քակտի՛չ մեհենեաց զօրու֊
ծընօղ Հայր դրիդոլիոս՝ · Հայցմամբ
մեղօք սուռապեալ որդեածս՝ աճապո՛ղ
մա՛ն մեծին մուխեխ՝ Լուծելոյս
օրհնութիւնը աճայնն պատգամից նը
դոյն յուշանուս և եղիայի՝ ձրգնեալ՝
վարուք՝ մաքրափայլ մարմնով՝ սը դրի֊
դոլիոս՝ · յանապատի բնակիցքար Հան֊
շնորհիւ սը դրիդոլիոս՝ · կործանիչ
Տանն սը սեսանող բարի՝ արժանացել
բը՛ղեսաց աղքիւր քաւութե՛ մերոյ ։
տաճար սէ՛րունի՛ չինեալ՝ · յորմէ՛
չինեալ խորհն փառացն սը ։
Յանկալի՛ սրովբէից անմա՛րմնական՝ն
հայաստան՝ն աշխարհն՝ · ընդ ամ սեղիս
ւոր ծնո՛ղնդեամբ լուսաւորիչդեր ը՛զ
դոլիոս՝ · յորդառատ բանիւ հնդե֊
կոչեալ՝ · յառաքելական յաթոռ սը դրի
Աթոռնո՛յն հրամանաւն՝ ի՛ վերուստ
աստուածային յայտնութեամբն ։
թե՛ խաչին՝ · քահանայապետ ընտրեալ
բագնեաց քակտի՛չ մեհենեաց զօրու֊

սիա՝ · քանզի ՚ի նմա՛ հանդեաւ սուրբն
քան զարթարաւեա՛ն նըն բարձըր մա՛
Ա՛ր առաւել խորհրդով [illegible]
հոյ Հայաստանեայցն սո՛ւրբ եկեղեցւոյ՝ ·
կեցաւ սուրբըն գրիգորիոս՝ սի՛ն լու՛
գերազանց լերինն՝ · քանզի ՚ի նմա՛ բնա
ծապատո՛ւ փառըն սեպուհոյ
երինք ամ այսօր ցընծացէ՛ք ընդ մե
րեսց ըմպել ՚ի մեղաց մերոց ·
որդւոյ սը՛ հոգւո՛ն մաղթեա՝ · զի մաք
հոգւոյդ՝ · առ բըղխեաւ՛ն ՚ի հօրէ փո՛ւկից
հոգւոյն · յօրինեա՛ մարմնով ի՛ մասամբ
տուքըն՝ · Ընա՛ր քաղցրախօս աճ՛ապո՛ւն
սաւորել զա՛նձինըս մեր ա՛ծապին գի
միածին լո՛յսըն ճշմարիտ հայցեա՝ · լու
գո՛րիոս՝ · առ ծընեա՛ն ՚ի հօրէ որդին
քար բանին՝ · կենդանի՛ վկայ ա՛ր գրի
փառուբ՛ · Փրկաւէ՛ս մահուան կե՛նա
րեա՝ · հատարել զընթա՛ցըս մեր ուղղա
աղօթիւք առ հայրն երկնաւո՛ր խընդ

Ե. Նոր

ըզ ձեռն երկնից կամըր յօրինեաց։
Հոգւով կենդանին՝ · զի նոքընդ-ա՛խոր
կիւզէր կենդանեաց էրև տեսանող
ա՛ր դրիդրիոս՝ · վէցթեւեան սրովբէից
կայծակնամաքուր սո՛ւրբ մարգարէ՛ն
չամանանաեալ ամուսածնին Քրայեայ
զոր ա՛ռ տէր ուսիմըք միշտ բարեխօս ։
աղօթք սբ լուսաւորչի՛ն հօրըն հոգևո՛ր.
բնապեն կառքըն կենդանի մաքրափայլ
դորի՛ տեսլեամբ կարմեղայ · զնրըս պա
Տի լեառըն հանդուստեան սրբոյն դրի-
օ՛ օրօք հրեղինաց պարփակեա՛լ պա-
փայլեն երեսք հնորհօք սո՛ւրբ հոգւոյն։
սուլ զարդարեալ նըման մովսէսի · որով
ղեն սբըն դրիդորիոս՝ · գերահրաշ լու-
սինայի՝ · յորո՛մ եկաց կամարն ամպե՛
Ճանայ լեառըն տեսո՛ւդ հա՛նգոյն
վեղապանծ լո՛սով բերկրեալ զուար
որով փրկիմըք միշտ ի՛ չա՛ր հոգւոց ։
դրիդորիոս՝ տապա՛նն ապրեցու՛ց ի
ի հոգւոց մեղաց հայցատան աղանց ·

Ե՞նորհաբաշխ աջովդ յէ պատուեցար
լեառնըն սեպուհոյ ի տիպ սանիրայ և՛
ահեղմանին. յորմէ բղխեաց աղբիւրըն
լուսոյ ջնարըս բարեհաման և վըտակս
յորդահամ հոսանօք. որով ցընծայ
ծայ երկիրս ի բերս արմըտեաց։

Ընդ՞նդեամբ նը կուսին յայրըն բեթ
ղեհէմ յորդորեցան դըստերըն Լայի
լինել կուսութեամբ ի մայր քրի. և
յորում ծագեաց խորհուրդըն պայ-
ծառ յերկինանըմանն լերինն ի յայրըն
մանեայ մաքրական վարուք. որով
սըրբիմըք միշտ ի յաղտոյ մեղաց։

Նորհուրդ խաչելոյն դեբտհրաշ տեղ
ունն դողգոթայ ծածկապէս ի սմէն
լերին սեսանի. զինն աղբեայական սպան
մանըն դործի կենաց աղբեային ի կե-
նաց գործս նըվիրեալ. որով փըրկես
ցիս ըզմեզ յաւիտենից մահուանէ։

Ո՞ խորհուրդ սեպուհոյ սեպհական
փառաց հոգևոր ըզբով մարգարէին

Ա՛ր փոխանակ աՀուաքելոյն՝ աՈւաքեալ
բարեբանեմք աՀՃՏ Հայրըն մերոյ։
զերս ըզմոյս քո աՈւաքելովքն՝ ըզ քեզ
ա՛՛րդար ։ Ծագեցեր ընդ սիե՛ր ՀՂ
Ա՛ր ի՛ հօրէ՛ առաքեաւ ա՛րեգականն
բովք Հոգւով ի՛ Թունիկ վիշապին։
մեզ դեղ ախտից մաքրութեան։ որով սքր
նըն մաքուր՝ մերձ ի՛ յայրըն մանեայ
հեռևօղք՝ զոր ամիսոփեցին զմարմի՛
Հոովուին պատկերի՝ Հմվիւքն եղեն
Հոովուին Հըսկողի՝ ճրշմարիտ և քաջ
ղէնք յերկնի՛ց յերկիր խոնարհեալ՝
ի՛ աեւ մարմնով ճր՛դնողին ։ որև պա՛
տիւ տեղւոյն անուա՛մբըն կոչի ։
Ա՛ր փոխանակ աՀուաքելոյն՝ աՈւաքեալ
ժե և

Ա՛ր կոչեցեր ըզՀԲուացեալըս ի՛ Հարսա-
խօղէն շնորհակ . բարբառեցեր ընդ պահ-
պահ՛ն՝ն . բարեբանեցէք ընդ քահանայա-
քահանայութի՛ն ի ձեռն նը քահանայա-
երկնաւոր պաշտաման՛ն . կատարող
ըզ լոյսն ի՛ հօրէ՛ . բարձր ար : Հ՛յօր
նը լուսաւորեա՛ք լուսաւորութե՛ն ի ձեռն
լուսաւորեա՛ք իմաստութե՛ն ի՛ ձեռն
բարձր արարէ՛ք ընդնո՛ յաւիտեա՛ն :
Հ՛յօր նորածնեա՛ք աւազա՛նան՝ն .
ըզ՝ն՝ . ծրհնեցէ՛ք ըզլոյսն անբակիզեն՝ն .
մարտութե՛ն ի՛ ձեռն նը՛ յն դրիդո՛ն
Հայաստա՛նեայց . աշակերտեա՛լք Ճրշ
ա՛նըստուեր : Հ՛յօր ժողովուրդք
հաւք՝ նովա՛ բարձր արարէք ըզ լոյսն
Ա՛ր ա՛ր Ա՛նդ լուսաւորչին լուսաւոր՝
բանին սրբոյն դրիդորի՝ . ըզ քեզ :
սակա՛ն նուագս՝ . Հալածեցեր լուսափայլ
Ա՛ր ըզ խաւարն ա՛նգիտութե՛ն Հի՛ւսի՛
ըզ սուրբըն դրիդոր՝ . ըզ քե՛զ բարե :
և քա՛՛ղցր . առաքեցեր Հայաստանեայց

տուր
լրով ընդ Հրեշտակս. յիշատակի՛ լուսո
Յ՚յօթր երդէ՛ եկեղեցի՛ որդւովք իւ
շակերտեա՛ն նըմա մանկտո՛ւնք. եկ.
քանին պատմո՛ղ յի՛ Հայաստան տի՛. ա
Նեարչ՛ք. եկայք. Ի՛՚յօթր զՅոյ՛ն
դոմոյ. յո՛րդիա լուսոյ նուաւ ծը
ուն պարգեւս բաշխող որդւոյ Թոր
ուեսցո՛ւք. Ի՛՚յօթր զանապակա՛ն Հոգ
նը Հայրապե՛տն. եկայք վերսպա՛տ
յ՚Հառաւո՛ւ ընտրելոցս. զգրի՛գորիոս
զմեզ յի՛ յերկի՛նս. բարե.
Նո՛ւմն իմ՛մամբ նորին՝ բարձրացու՛ցեր
նուա՛ւ զգլուխ վիշապին. յի՛ գբի՛ ներք
Ի՛՚յօթր զեմեանաւի՛ լուսոյն Ծագո՛ղն
յի՛ Հառաւո՛ւ ընտրելոցս. զգրի՛գորիոս
նը Հայրապե՛տն. եկայք վերսպա՛տ
ուեսցո՛ւք. Ի՛՚յօթր զանապակա՛ն Հոգ
ւոյն պարգեւս բաշխող որդւոյ Թոր
գոմոյ. յո՛րդիա լուսոյ նուաւ ծը
Նեարչ՛ք. եկայք. Ի՛՚յօթր զՅոյ՛ն
քանին պատմո՛ղ յի՛ Հայաստան տի՛. ա
շակերտեա՛ն նըմա մանկտո՛ւնք. եկ.
Յ՚յօթր երդէ՛ եկեղեցի՛ որդւովք իւ
լրով ընդ Հրեշտակս. յիշատակի՛ լուսո
ւոր

օրհնեցեք մեզ։

բերեսէ առ իւր վասն մեր։

տանէ՝ ի սրբոց Թիւն սրբոց միշտ բա-

դեալք։ յոր վերափոխեաւ այօր մը-

նայնոց քահանայապետ նոցն Տիրոջ

իշ քահանայապետն ամէն սբ։ որով երկ

րադիմն լսասատուրք՝ վերնապատուհեն

ղէն՝ ։ օրհնեցեք։

Ա՛յօր քահանայքն հոգևոր պատա

երկնաւորի ի՝ յաւուրսն լուսաւ

ա՛նապական՝ ։ մեռանել ընդ փեսային

էին՝ ։ որով հրաւիրեցան ի՝ հարսանիքն

լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ լուսաւորի

մանկտի՛նք զբրիստոս Թագաւորն ։

զարդարեալ և պերսակեալ՝ ։ օրհնեցեք

վայելչապէս՝ ի՝ հանդերձըն յոսկեհուռն

գոր՝ ։ որով լուսաւորեալ պայծառացաւ

Ա՛յօր տօնի՛ եկեղեցի՛ ուրախու

թեամբ ընդ յիշատակ սբ՛ բնի՛ դրի՛

տանէ՝ ի՝ սրբոց սրբոց միշտ բա

դեալք։ յոր վերափոխեաւ այօր մը

նայնոց քահանայապետ նոցն Տիրոջ

իշ քահանայապետն ամէն սբ։ որով երկ

րադիմն լսասատուրք՝ վերնապատուհեն

ղէն՝ ։ օրհնեցեք։

Ա՛յօր քահանայքն հոգևոր պատա

երկնաւորի ի՝ յաւուրսն լուսաւ

ա՛նապական՝ ։ մեռանել ընդ փեսային

էին՝ ։ որով հրաւիրեցան ի՝ հարսանիքն

լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ լուսաւորի

մանկտի՛նք զբրիստոս Թագաւորն ։

զարդարեալ և պերսակեալ՝ ։ օրհնեցեք

վայելչապէս՝ ի՝ հանդերձըն յոսկեհուռն

գոր՝ ։ որով լուսաւորեալ պայծառացաւ

Ա՛յօր տօնի՛ եկեղեցի՛ ուրախու

թեամբ ընդ յիշատակ սբ՛ բնի՛ դրի՛

տանէ՝ ի՝ սրբոց սրբոց միշտ բա

դեալք։ յոր վերափոխեաւ այօր մը

նայնոց քահանայապետ նոցն Տիրոջ

իշ քահանայապետն ամէն սբ։ որով երկ

րադիմն լսասատուրք՝ վերնապատուհեն

ղէն՝ ։ օրհնեցեք։

Ա՛յօր քահանայքն հոգևոր պատա

երկնաւորի ի՝ յաւուրսն լուսաւ

ա՛նապական՝ ։ մեռանել ընդ փեսային

էին՝ ։ որով հրաւիրեցան ի՝ հարսանիքն

լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ լուսաւորի

մանկտի՛նք զբրիստոս Թագաւորն ։

զարդարեալ և պերսակեալ՝ ։ օրհնեցեք

վայելչապէս՝ ի՝ հանդերձըն յոսկեհուռն

գոր՝ ։ որով լուսաւորեալ պայծառացաւ

Ա՛յօր տօնի՛ եկեղեցի՛ ուրախու

թեամբ ընդ յիշատակ սբ՛ բնի՛ դրի՛

տանէ՝ ի՝ սրբոց սրբոց միշտ բա

դեալք։ յոր վերափոխեաւ այօր մը

նայնոց քահանայապետ նոցն Տիրոջ

իշ քահանայապետն ամէն սբ։ որով երկ

րադիմն լսասատուրք՝ վերնապատուհեն

ղէն՝ ։ օրհնեցեք։

Ա՛յօր քահանայքն հոգևոր պատա

երկնաւորի ի՝ յաւուրսն լուսաւ

ա՛նապական՝ ։ մեռանել ընդ փեսային

էին՝ ։ որով հրաւիրեցան ի՝ հարսանիքն

լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ լուսաւորի

մանկտի՛նք զբրիստոս Թագաւորն ։

զարդարեալ և պերսակեալ՝ ։ օրհնեցեք

վայելչապէս՝ ի՝ հանդերձըն յոսկեհուռն

գոր՝ ։ որով լուսաւորեալ պայծառացաւ

Ա՛յօր տօնի՛ եկեղեցի՛ ուրախու

թեամբ ընդ յիշատակ սբ՛ բնի՛ դրի՛

տանէ՝ ի՝ սրբոց սրբոց միշտ բա

դեալք։ յոր վերափոխեաւ այօր մը

նայնոց քահանայապետ նոցն Տիրոջ

իշ քահանայապետն ամէն սբ։ որով երկ

րադիմն լսասատուրք՝ վերնապատուհեն

ղէն՝ ։ օրհնեցեք։

դաստ անձառ բանին՝ որ ըզ նախնւոյ
Տաճար լուսոյ անբաւուերին՝ և առա-
այլ արարիչ կորուսեալոյն՝ տուր
Ճանն՝ խակ նոր ադամդ ի վեց դարուն՝
պատուիրան ընդ մերկացաւ ըզ պատմու-
ի՛ տիպ քո տիրական՝ որ ոչ պահեալ ըզ
ի՛ վեցերորդ աւուր զադամ ստեղծեր
ցեալ ըզ կերպ ծառայական՝ տուր ։
կին՝ երեւեցար ի՛ մէջ մարդկան՝ զգե-
փրկիչդ՝ ած ի՛ վախճան ժամանա-
նօղքըն ծանուցին՝ ըզ հասանիլ մեր
Յարձեռնալ ամաց վերջին՝ զոր տես-
կիչ ողորմուն՝ և ըզ մեղաց ըզ թողու-
մովսէսի՝ որք խօսեցան Հոգւով սրբով
բաշխապատիկ օրինակօք՝ տուր մեզ փրկ-
բէիւքն ինարայելի՝ զորս ընտրեցեր յիւ-
յառաջադոյն դուշակեցեր՝ մարգա-

Ար ըզ խորհուրդ քո գալստեանդ՝ տուր ։

Լանան վերջերուդ Ալէ-լուիէի աղօ-հոգիէ ։

մօրն Լիայի՝ բարձեր զանէծսն տըրտ-
մալի. Հայցեա յորդւոյ քո միածնի՝ Տօր
Հաշտութեբն մի՛ջնորդի. բան՛նալ ՚ի
միջ ըզ խռո՛վութի՝ և տալ զոդւոց
խաղաղութիւն։

Ո՛վ սուրբ Հոգի մարդարէին՝ որ առ փրը
կեալըս ամբառնաք գառինդ՝ ցընծամբ և
մեք ծառք անտա՛ի՝ ընդ գա՛լուստ տնըդ
կրկնակի՝ շնորհեա մեզ տէր ընդ արդա՛
րոյն՝ ընդ առ՚ի քէն տընկեալ ծառոյն.
ամ՛բըմբ յուսով ըզուարճանալ՝ և յերկրոր
դին ընդ քեզ ցընծալ։ Ա՛մին նման
տայ աւե՛տիս՝ զաբգա՛րիա նոր սիռնի՛.
եթե ուրմէ լեր ահա գայ՝ առ քե՛զ
խոնարհ և հե՛զ արքայ. նըստեալ ՚ի յիշ
և յաւա՛նակ՝ կրկին ազանց գոլ օրհ-
նակ՝. նըստեալդ յաթոռ քերովբէից՝
նի՛սա դըթութէ՛ ՚ի մեր հոդիս։

Ո՛վ հեզ փառաց քոյ եր՛կեւոմն՝ որ լինես
լոյս և յերկրորդումն. ե՛սես դաւթի յա
ռաջագոյն՝ ծանո՛յց կանխաւ աղդամբ

Ո՛վ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք զնա
գ

ցեր վասն մերոյ փրկութեան. զի քեզ
խորհրդոյ. զոր տնօրինաբար կատարե-
նախաձայն մարգարէիցն եկիր ի լուծումն
բաբելոն ի մէջ հրնոցին. զի Ո՛վ ըստ
ջուցեր զի զբոց մեղաց. ոչ երբեմն ի՛
Ո՛վ խոնարհութե՛ն լինեալ յաշխարհ հի-
բարեբանե՛ալ ա՛ր ծ հայրըն մերոց։
երկրապագեալ փառաբանելի՛ր. զիքեզ
անքննի՛ն ծընո՛ւնդ և բան. ա՛ի հրեշտակ
դև
ե
Ո՛վ յանձառելի՛ ծոց հօր ծածկեա՛լ
փա՛ռս ընդ երկնայնոցն։
հա՛մառասիլ ընդ արդարոց՝ երգել զք
նոյն՝ փրկիչ զմեզ յահեղ բոցոյն՝ ։
ման՝ ։ յայնժամ մաղթեա՛ ընդ մեր ըզ
լուսոյ նըման՝ զո միածնի՛դ յաջակող ֆ
նից հարան ընծայեալ՝ ։ յորժամ բա՛զմիա
Ո՛ճածի՛ն անհարանա՛յեալ՝ յերկիրե երկ
ա՛յ ի՛ մէջ խնայեա՛ դրթա՛քս և ո՛ղորմեա՛։
հօտ առաջի՛ իւր բորբոքե՛՝ ։ յա՛յնժամ
հօտ՝ ։ թէ՛ յայնապէս ա՛ծ գա՛յցէ՝

պատ

ամ՛քո՛ի Տ՛ղա՛ն տրնկեալ ա՛նամ՛ոյական
դեմ. որև ծա՛ռըն կենաց ի՛ մէջ դրախ
սրո՛ւ։ Պա՛տռէղ փակեա՛լ ա՛ծատո՛ւնկ է՛
վէ՛ն։ զո՛ր Տ՛ոսեցե՛ր ի՛ երկիւղ ծառայութ.
ըն կենաց ի՛ քե՛զ Տեղեալ ի՛ յերկնայի՛ն ծո
Ա՛մէն թեթև՛ և լո՛ւսաւո՛ր. որ զանձրև՛
և՛ Տոգևոր երդում մեծացո՛ցանեմք։
սրո՛վբէէին ձա՛յնիւ զքեզ բարեբանեմք.
սրո՛ւ խաչա՛ն անպիտուե Տա՛լաճեցա՛ւ.
մե՛զ ծա՛ղեցեր ըզնո՛սն մեծ և զբո՛ւր նց.
Ա՛ծա՛ծին պոյծա՛ւ քան զերկինս. որ՛ի

նոյ եկեա՛լ. բա՛ր։

բեա՛ր՝ո՛վ կո՛ն. և զորդի՛ ընդ առաս եր՛կ
աա՛ծ եա՛ես նըստեալ յաթո՛ռ քերով՛
ա՛ծորդո՛ւյն. բա՛ր։ Ա՛ր զհին աւա՛ւրյն
զան ա՛Տեղ զապըստամբեա՛լըն յաստո՛՛
ծո՛ւ՛յ. ծանո՛յց բարեաւ՛ զօրութի՛՛
Տո՛ւրդ. բա՛ր։ Ա՛ր ըզեղրայրդ զա՛
Տո՛ւրդ. բա՛ր։ Ա՛ր զանձրևդ զա՛
զմի՛ասանգամ գալըստեա՛նըն քո՛ զևար՛
տե՛սլեամբ դանիէլի՛ մարգարէ՛՛ի՛ ո՛՛ն.
նա՛ յա՛ւիտեա՛ն։ Ա՛ր յայտնեաց Տոգին

Յօր

կոչեա զմեզ ի փառս քո։

Ժամ դասեա ընդ աջմէ քումմէ՛ զի յայրուցանես ըզ մեռեալսն. յայն ժամ տիրեսցէ ամենայնի ողորմութիւն քո. զի մեք ապաստան ունիմք զքեզ. եւ ոչ ինչ ինչ ամօթ կրեմք. զի յանուն քո կոչեցաք. եւ ոչ ինչ ինչ պակասեցաք. զի ի քէն յուսացաք. եւ ոչ ինչ ինչ տկարացաք. զի քեզ ապաստան արարաք. եւ ոչ ինչ ինչ նուազեցաք. զի ողորմեցար մեզ. եւ ոչ ինչ ինչ զրկեցաք. զի ի քեզ հաւատացաք. եւ ոչ ինչ ինչ խոտորեցաք. զի քեզ ակնկալ եղաք. եւ ոչ ինչ ինչ ամաչեցաք. զի քեզ աղաչեցաք. եւ ոչ ինչ ինչ պակասեցաք. զի քեզ խոստացաք. եւ ոչ ինչ ինչ ստացաք. զի քեզ ուխտեցաք. եւ ոչ ինչ ինչ ապրեցաք. զի քեզ ապաւինեցաք. եւ ոչ ինչ ինչ ամաչեցաք. զի քեզ յուսացաք. եւ ոչ ինչ ինչ պակասեցաք. զ

Ո՛րժամ հեծանոցաւ դատողն ելանէ քո՛
տր՝ սրբեսցես ըզկաղ աչիսն ՚ի վերայ
յԱշտեմարանս աղքատութեանդ ՚ի ծո
ղովեա զնդ ընդ արդարոցն ։

Ո՛րժամ եկեղեցի հաւրանացել միանայ
ընդ փեսային՝ ընդ խնաստուն սբ կու
սայ՝ ա՛րժանացի առաքաւոին
ըղմիմ զ ընդ նոսին երգել ընդհա
՚ի բարձունս ։

Ա՛սպրա՛ծ հա՛յրըդն մերոյ ո՛ղոր
մեա՛ ։ Ո՛րպէս մանկունքն ՚ի հնո
ցի՛ն երգէին ։ հա՛յր անըմկի՛ղջն քեզ
պարծեացին անձինըք մեր ։ Ո՛ջաներ
ամպ ցօղագին և հովանի՛ լիներ նոցա ։
սբ հոգին քաջալերեր ։ սահե՛ր եմ
ընդ ձեզ եմ յաւիտեա՛ն ։

Ո՛զեր օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք ըզ
նա յաւիտեա՛ն ։ Ո՛ երկի՛նք բաներ հօր
որ երևեցաւ ՚ի մէջ հնոցին ։ օրհնեցէ՛ք
ամ ազի՛նք ։ և բար ։ Ո՛նդ զօրըս հրե՛շ
տակաց ։ միաբանական օրհնութե՛ բարեբա

ի՞ արարչէն այլ չ. ու բարձր արարչ
ցօղեր . օրհ : Լ՚ելոր օրհնեցէք
Լ՚ալ ի հնոցին զերիս մանկունան ապրե՞ր
Լ՚մեռազօր թէ՞ որ յաւիտենից . օրհ :
Լ՚ոչնեաւ ու ալչ հայրցէն մերոց
ըսո՞թեամն՚ը զ. :
Ասա՞ մեզ ալ փաղս ուր մեծ ու
զթութեան բազում յանցանաց մերոց
ուրութեան՚ը զ. : Հնարեաս մեզ ալ
ի՞շեր զմեզ ալ յորժամ գան թագաւ
քուս յաղթութեան զ :
զակեր մա՞ զքեզ . իշեա ու զիս ալ ի՞
մտքիդ զաւակ կին արտ
կարդամ՚ք . մի՛ մերժեր ըզմեզ յողոր
Լ՚ո՞ զքեզ բազմագութ ապաւինեալ
հեա զթողուի՞ ըզուս յանցանաց իմոց
Լ՚ալ ալ ու չ յոյս ապաշխարողաց . հնար
հանայ՚ք ժողովուրդք . առաւել բար
ցըն հօր անդադար բարեբանեցէ՚ք զա
Լ՚նդ երիս՝ մանկունան . զհամաբնակի՛
նեցէ՚ք զ՚ի վերայ քերովբէից . ու բա

Ա՛ղ
աղաղակեմք. արձ երկնաւոր խընայ։
Ա՛ր յաւիտենից ես առաքեալ բարձրացեալ։
երկնայնակիս խընայեա յարարածս քո։
ար՝ ողիդ են ձանապարհքդ քո՝ ա՛րձ
են ձանապարհքդ քո։ Ա՛րդար ես դու
Տէրըն մերոց օրհնեալ ես ար. ողիդ
ուաւորեմք։
ես ար՝ օրհնեմք զգեզ դովեմք և փա
անձինքդ մեր օրհնեսցեն։ Օ՛րհնեալ
տուցանեմք։ Ա՛զքեզ ար ամենակալ
Ա՛զքեզ օրհնեմք ար քեզ փառս մա
զես։ և ա՛ղ։
Տէրըն քո՝ հաստատեա
Տո՛ւր ի՛նձ ցընծութի՛ւն փրկութե. և
ճաճո՛ւկըս դաղտնեաց սըրտի՛ խոյ. ա՛
Աշխարհաւեղ՝ ես սիրող. և՛ քընեա զգ
ա՛ղաչանք ընդ քեզ։ Ա՛ր ես ինձ ապա
քո. որ միայնդ ես ընդմտաւթ թո՛ղուլ
Ա՛զքեզ իմ խոստովան լինիմ ա՛ռ քեզ
Օ՛ նորոգո՛ղ ար զհո՛գիդ ն. և՛ բա։
ընդա՛ յաւիտե՛ան։ Օ՛ թագաւո՛րըն

ՕՐՏՈՆ

որ փառաւիւնդ ես հօր Լուսոյ։

բարբառով. բարեբանեմքեզ ես զՏուիդ
Նադաբայ բերանով անհանդիստ
դադար փառաբանիս ի դաս։
Վասն զի ընդքեզ միածին որդի. որ առ
յաւիտեան օրհնիս ի դասուց քերովբէից։
Որոնք ընդքեզ անբակաւոքեալ հայր. որ
զթածութիւն բանիւդ յանգանակ լսեմք։
Ամեղայ քեզ ի՛ւ որդի այլ. հնարհաս
որ չեմ ապրելոյ յահագին հրոյն։
Այլ զնոյն զերազ անցաւորին ոչնչանալ
մեղք իմ բանիւդ զիս յանդիմանէ։
Այլ զինչ արարչից մեղուցեալ անձանձրոյթ
զիս ամէկոծեն. և յանգանակ զիս
ընդա՛մ յաւիտեան։

օրհնեցից զքեզ. ի բարձրացեալ՝ ուցից ընդ
աչեր և սարսիմ առ նայելն. ամ զաղջիք
նեխ՝ ամ զաղջիկ։ ո ամատ՝ ամ՝ ամ՝ ամ

Ա՛ւ աչ֊ուքե երկրպադուր անբաժ֊
ին֊հանդերձեալ քոց դաւանաւանոյ։
Ո՛ վ կեցից և ապաշխարող ապրեցայց.
Հան ինձ արտասուս ապաշխարութե֊
ան֊ զի ես մեղայ քեզ Տէր որ ինձ սրտի խոյզ
ըզջմարտն ինձ ինձմէ՝ և Տէր ի սրտի խոյզ
մանկան նոցա։ օրհնեալ տէր աչք ծ օրհնեալ։
Օ՛ րհնեալ տէր աչք որ ցօղեցեր երկ֊
նային ցօղովդ զերկիր։ օրհնեալ տէր աչք
Ո՛ վ թանձրացեալ հնարքն չիշխէ զբո֊
ւրիւն աչիւսէր։ և ես ոչ բարեբա֊
նեմ ընդբեզ տէր աստուած օրհնեալ։
Ո՛ ղջ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան։ Ղուկիմք ըզ տէր
օրհնեցէք և առաւելաբար։ ի
Ինչ ըզտէր օրհնեսցէ։ Տէր որ ի բա֊
բելոն առաքեցեր ըզ միածին որդիդ։
եւ ինքն զհնոցին չիշխեցեր յերկիր
մանկան նոցա։ ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ
Տէր որ ի լիմիջ լերինն աղաւերացուցեր
ըզջուրն ի լիմիջ։ Տէր ի սրտի խոյզ
հան ինձ արտասուս ապաշխարութե֊
ան֊ ո՛ վ կեցից և ապաշխարող ապրեցայց.
Ա՛ւ աչ֊ուքե երկրպադուր անբաժ֊
ին֊հանդերձեալ քոց դաւանաւանոյ։

Ա՛ծ

պատուհր զմովեցէք. եւ բայ-
ցեալ դարձ օրհնեն ա՛մ արարածք. քահանայիցն
նիւր՝ օրհնեցէք. եւ՝ օ՛ր անդ
ջամ արարած՝. եւ՝ զարդարեայց բա-
ղնան յաւիտեա՛ն ։ Ա՛ր յոյնեցէք արար
Լ՛ւսոյ օրհնեցէք. եւ՝ բարձր արարեք
և հայեաս յանդունդս թէր յատենից. եւ
օրհնեա՛ք եա՛ր ոք նատիս ի՛ քրովբէից
անուան նբ՛յ քո՛ կեցո՛ զմեզ. ա՛ծ ։
ղեցաք մեք քան զա՛մ հե՛թանոսս. վա՛
ա՛ծ հարցըն մերոց ։ Կանգնի՛ նբ՛ա
և օրհնեա՛ք ի անուն նբ՛ վիճակի քոյ ։ ( ) ե
ա՛ծ հարցըն մերոց. ( ) ամենա՛ն հո՛գի՛ և բոլորի՛ց ա՛ծ ։
Իշխանութի՛ա թո՛ւոց գո՛վեսցեն ընդքեզ.
իշխանք նահատից որդի՛ և բա՛նդ ա՛ծ ։
նիքըն վայելո՛ւչ աղաղակեն առ քե՛զ
հայր ա՛ծ ։ Ձորեքկնգ՛ղեա՛ն կենդա
թիք փառաբանեն զքեզ ի՛շխանն
նահանգս ։ Ա՛նմարմնոց զինուո՛ր
նել. ո՛ր ի՛ երեքհատիկ ա՛նդադար օր

Ա՛ռաքե՛լ փառաւորեալ տէրդ Յիսուս Քրիստոս,
ես յամե՛նայնիսկ. տէրդ կեցո՛ղ ըզմեզ:
Ո՛վ Աստուա՛ծ հա՛յրըդըն մերոյ. բարեբա
նեա՛լ ես ի՛յա՛ւիտեա՛ն: Ո՛ ի՛մ արդար
աղբիւր ըմպելի՛ ծարաւեցելոցդ. ողորմեա՛ մեզ:
Ա՛ծո՛ւցեր ես ի մեզ զՀոգիդ Ճշմարտութե՛ն:
Ա՛ռ մաղթիւք. մշտնջենաբա՛ւղիս անքա՛տա
ղաբխիր աղբ՛ Հոգիդ Ճշմարտութե՛ն:
Թո՛ղ չար յաւետնիկց: Ո՛ քեզ բերբանե՛ն
նորոգո՛ղ և կեա՛նք այգո՛ւի մարդկան՝
բղխեցո՛ղ սրտի՛ հօր արա՛րչակից բանդ
յանմահութեան զնո՛ւրսն թե՛ց: Գո՛ւթիւք
Տայր՝ անհա՛սանելի՛ և փառաւո՛րեալ
Ո՛րդեակդ ըզքեզ անե՛ղ անբասիրեալ
մոլորեալս. որ մեղո՛քս եմ մե:
Խնդրո՛ղ դերելոց՝ խնդրեա՛ զիս ըզ
Ա՛ղօթեցայ ես ոչ զոչխար կորուսեալ՝
զի՛մ զՀիւանդո՛ւթիւն. որ մեղո՛քս եմ մե:
մո՛ւյն. բերի՛ր Հիւանդաց՝ բերի՛ր զբեզ
Ա՛ ք՛րաւորեցայ ես յաներևո՛յթ Թըշնա
որ մեղո՛քս եմ մեռեալ օգնեա՛ իմ ինձ:
Տա՛յր երկնաւո՛ր՝ օգնեա՛ ինձ ինեղե՛ւեա
Ա՛ղաչեցէ՛ անձամբ կա՛րդամատ քե՛զ

պահեա՛ւ և կեցո՛ զմեզ։

ա՛ր տո՛ւր են աչք մեր՝ ի՛ քեզ յուսացեալք
փառաց մատուցանե՛մք ։ Օ՛ մա՛ր քեզ
հնաւորի և մարդասիրի՝ օրհնե՛լի՛ ես և
խընայեա՛ յարա՛ր ծնո՛ւ քո՛։ Հօրդ երկի
(ր)նչեա՛մք ըզքե՛զ մարդա՛ծեր տէր ։
փրկեա՛՛ զիս ի՛ վերատանդի՛ն ։ և ող։

Ա՛ստ քեզ աղաղակեմ հնաւանեա՛ բարի՛։
և ող։ Ի՛ծովո՛ մեղաց ալեկոծեալ եմ
բարի՛։ խընդրեա՛՛ զիս ըզ մոլորեալ։
հօտի քո՛։ և առ քեզ ա՛ղաւնի՛մ հո՛ւլիւ
մեծ ինձ տէր ծ ։ Ա՛յլևս եմ բանաւոր
Ա՛ղեա՛յ քեզ տէր՝ քաւեա՛՛ զիս ։ և ող։
ցհ՛ք ընդ ընա՛՛ յանլո՛ւսեա՛ն ։
ամ գո՛ղծք օրհնեցո՛ւք՝ ի՛ բարձրացա՛՛ն
տ՛՛ա՛ւ ։ ան՛ր և արարի՛չ ամե՛՛նայնի՛։
տէր օրհնե՛ւ՛՛ն՛՛ ասի՛մ ։ Օ՛ մատո՛ւր
առա՛՛ւել բա ։ Խոստո՛՛վ ծա՛՛ւ ը՛ մա՛՛ղ
և գիշե՛ր ը՛զ տէր օրհնե՛ ցկ՛՛ա՛՛ք և ա՛՛
ասա՛ւք ը՛զ նա՛ ։ Տ՛ուք
Ա՛ղ տո՛՛ օրհնե՛ ա՛՛ա՛՛ ցկ՛ք և՛ բարձր

ԼԶ

ՀՐ

ՀՔ

ՀԿ

ՀՀ

ՁՐ

ՁՔ

ՁԿ

ՁՀ

ՃՐ

ՃՔ

ՃԿ

ՃՀ

ՄՐ

ՄՔ

ՄԿ

ՄՀ

ՅՐ

ՅՔ

ՅԿ

ՅՀ

ՆՐ

ՆՔ

ՆԿ

ՆՀ

ՇՐ

ՇՔ

ՇԿ

ՇՀ

ՈՐ

ՈՔ

ՈԿ

ՈՀ

ՉՐ

ՉՔ

ՉԿ

ՉՀ

ՊՐ

ՊՔ

ՊԿ

ՊՀ

ՋՐ

ՋՔ

ՋԿ

ՋՀ

ՌՐ

ՌՔ

ՌԿ

ՌՀ

ՍՐ

ՍՔ

ՍԿ

ՍՀ

ՎՐ

ՎՔ

ՎԿ

ՎՀ

ՏՐ

ՏՔ

ՏԿ

ՏՀ

ՑՐ

ՑՔ

ՑԿ

ՑՀ

ՒՐ

ՒՔ

ՒԿ

ՒՀ

ՓՐ

ՓՔ

ՓԿ

ՓՀ

ՔՐ

ՔՔ

ՔԿ

ՔՀ

ՕՐ

ՕՔ

ՕԿ

ՕՀ

ՖՐ

ՖՔ

ՖԿ

ՖՀ

սէր։

պաշտօնա՝ մատուցանելոյ քեզ մարդա-

ա առաւօտուն զաղօթս՝ և զբանասիրս ո

փրկեա զիս յահագին ցնծութենէն։ Այլ

սա՝ մի՛ յահեղեր յինէն։ զի սիրած Այլ

ասի՝ զհոգիդ

Այլ մնայիկ՝ քաւեա՛ զմեզ ի. զի

և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղս։

բարեբար՝ խնայեա՛ յիս՝ի մեղուցեա՛ց։

Ո՞րդ անկեա՛ աղաչէ՝ մ զերկրիչ՝ ու

ղըս մեծամեծս՝ ։ արդ կա՛յ ու ճաղ

ինձ աննեղելի պատուհասն։

Գանդի կամաւ մերձեցայ ի մեզ

տանջ՝ յանեղելի առնջանացն։

նամեղ մնձն իմ՝ յահեղ ղոց դատաս

ո ։ պարհուրեալ դողայ ամե

հրդեհեալ երկիւղ՝ ու բարձր։

եկե՛ղեցւոյ՝ ։ օրհնեցէ՛ք և դովեցէ՛ք

րանդ՝ ։ քահանայք և ժողովուրդ սը

Թ։ թագըն թագաւորաց և տէրըն տե

նե՛ւ ու բար։ Խորհէ ըզսը օրհնեացէ։

նեցէ՛ք և դովեցէ՛ք անդադար ձայ

Աստված իմ։

Ո՜վ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ ինձ համար մարդացար եւ խաչեցար, ողորմեա՛ ինձ։ Ո՜վ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ ինձ համար մարդացար եւ խաչեցար, ողորմեա՛ ինձ։ Ո՜վ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ ինձ համար մարդացար եւ խաչեցար, ողորմեա՛ ինձ։

Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիա՝ քո ամե-
նազօր հրամանդ նաւեցաւ՝ ձայնեցեր ի
գերեզմանէ Ղազարոս եւ դուրս ածեր մեզ՝ դիմաւ-
պարտեցար՝ ապականութեան լուծ ածեր։
կենդանարար քո կերպդ ընդունել։

Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիա՝ զքո զաշ
խարհակեցոյցդ նոր զյարութիդ՝ յաճապա
գա՛յն ծանուցեր անանձականաբար կոչ
մամբ զերեքօրեայն ի թաղմանէ՝ կենդ
ա՛յսօր գոյով ի բեթանիա՝ երբայե
գուշդ մանկունքն ըսքանչացեալ ասէին՝
զմարիամ՝ և զեզբայրն ի թաղմանէ՝ յա
րուցեալ որդուդն մարիամու՝ կեն
կենդանութեդ բաշխող քո՛ ի բեթա
նիա եկաւորեալ այսօր՝ բարեկամին
զաղաւրո՛ պարգեւէ զկենդանութիւն։

Տ՛ընօրինաբար արտասուելով ընդ մար-

եաւն իշխանութեան անտապահն կոչեցեր ի՛ քեզ
բարերար. ա՛ր ՚ի՝ ջերմեռանդ սիրոյ քումմէ
զարմացեալ ոչ անտես արարեր զաղաչանս
Հարցին մերոց ։ Ո՛ր զարտասուս մա՛ր
զարտ կոչեցեր ի՛ թաղմանէ. անտրտունջ
զայնին դողմամբ ձայն արկեալ առ քա՛ղ
պատանեաց մեռեալն. Հրամայեաց
լուծանել ի՛ կեանսըն յաւիտենից ։

Լ՚ցեալ ի՛ գերեզմանէն երիզապն նո՛ր
զարթ եկն արտաքս ա՛նհապահն ։
Ակնեալ ի՛ դուրս այրին և ձայնէր ազդ
արարօղ բարերաւոյն ի՛ գերեզմանն. ղա՛
մեռեալն եկն արտաքս անհապահն ։
Ձայնին դողմամբ ձայն արկեալ առ ղա՛
դարձեալ կարապետեալ դըժոխոյն. և՛
դողմամբ ձայնէ գոչմանըն սարսեցին
Ձայնին ձայնէ գոչմանըն սարսեցին
մեռեալն եկն արտաքս անհապահն ։

տապա անհապահն ։
եաւն իշխանութեան անտապահն կոչեցեր ի՛
զուգընթաց ձայնին մեռեալն եկն ար֊
զարթ ։ Ո՛վ ջերմեռանդ բարերաւոյ ըզ
բուսեալն ի՛ մեռելոց ըզջերքերօրեայն. և
ունի մարդ հարցանէր ո՛ր եղեալ ըզ
բիւամս և մարթային ոչ անտես արարեր
բարերար. ա՛ր ՚ի՝ ջերմեռանդ սիրոյ
Հարցին մերոց ։ Ո՛ր զարտասուս մա՛ր
զարտ կոչեցեր ի՛ թաղմանէ. անտրտունջ
զայնին դողմամբ ձայն արկեալ առ քա՛ղ
պատանեաց մեռեալն. Հրամայեաց
լուծանել ի՛ կեանսըն յաւիտենից ։

Լ՚ցեալ ի՛ գերեզմանէն երիզապն նո՛ր
զարթ եկն արտաքս ա՛նհապահն ։
Ակնեալ ի՛ դուրս այրին և ձայնէր ազդ
արարօղ բարերաւոյն ի՛ գերեզմանն. ղա՛
մեռեալն եկն արտաքս անհապահն ։
Ձայնին դողմամբ ձայն արկեալ առ ղա՛
դարձեալ կարապետեալ դըժոխոյն. և՛
դողմամբ ձայնէ գոչմանըն սարսեցին
Ձայնին ձայնէ գոչմանըն սարսեցին
մեռեալն եկն արտաքս անհապահն ։

ղղաձայնութիւն. ցո՞ւցար կենդանեաց և
Ձայնիւդ քո քո՛ւն՝ ի թաղմանէ կոչեցեր
ղղաձայն. աղ։ Ո՞ձայն արարչադործ
եղծո՛ւիք ե՞ս յարուցից ըզսիրելին իմ
արտասուեցեր և ասացեր ցնոսա՝ որ
Ո՛ր յարտասուս մարիամանց գթացեալ
Նոյց մեր և մեզ ողորմեա՛ մեզ։
երթալ յանձն առեր. աղերսո՛ւր կե՞
դասերսակէս փըծո՛ւրկիչ՝ ի բեթանիա՛
ուաբանի՛ս՝ ի բարձունս. այսօր մար՞
Ո՛ր ի՝ ջորեքկո՛րպեան կենդանեաց փա՞
ի՝ թաղմանէ. օրհ։
բար կոչեաց ըզՄեռեա՛լ ջորեքօրեայն
ծեա՛լ ըզզօրութի՛ւնս դըժո՛ւխոյ. ա՛ծ՞
Ո՛սրայէ՛ զնա օրհնե՛ցէք։ Ա՛ւ լո՞
օրհնեցէ՛ք և դո՛վեցէք՝ բա՛ր ըզնր սրա։
այսօր՝ յարութի՛ւն առնելո՛ւվ ղազարո՛ւ.
Ո՛ր հօրն ի՛ փառա՛կից՝ ի բեթանիա՛ եկեր
նա յա՛ւիտեան։ Պա՛տրաստ ընդ՛ օրհնեցէ՛ք։
օրհնե՛ցէք ևս՝ բա՛ր ըզնր սրաւ՛ք ըզ
թաղմանէ՝. ա՛ծ՞։ Պա՛տրաստ ա՛ր ընդ՛ ըզնր

վայ հին առնել բարեկամին քո՝ զազարու.
եղեալ ի սրբոցդ կուսին. յարուցի՛ զ՚ի
Ար ի՛ երկրին[1] էջեր բանդ ՚ուր՝ մարդ
արտաքս անապատ[2] կա՛ն։
ըղձալարս ի՛ թաղմանէ՛[3]. և եկեալ
Բանի՛[4] բանն ՚ած կենագործեաց
և մերձայն՛[5] անկեալ ա՛ռ ոտըն տեա՛[6]
ո՛ն. խընդրեի՛ն զնորածնի եղբօրն։
Բնչի՛[7] արտաստա՛յ մարիամ
խափանեաց զզօրութիւն մահո՛։
պարգևատուն երևեցա՛ ի մե՛[8]ջ.
Յետո՛[9] միածինն անմա՛հութեց
ռեալն ըղձեցա՛ զանմա՛հութի՛ն։
դողալով դի՛ծիք. և երիզա՛կնդ մե՛
Յաճախին ձայնք գո՛ղմանըն սարսե՛ցի՛ն
դանացեալ զբերեքօրեայ զմեռեալն։
արտասուալո՛ց հառաչմամբ. գոհն կեն
՚ի՛ թաղմանէ՛։ կանխեա՛լ մարիամին
Ղազարոս ըզ՚ազգատոհմ կենագործեացդ
թանիւ. ողբալ անմահութե՛ բղխեա՛լ ՚ի բե՛
Ղազարոս աշէ՛։

և եկեալ անուամբ տէն ալէլուիա։ բարեբանեալ բարձունս ալէլուիա։ բարեբանեալ սրն օրհնաբանելով։ քա։ Վայանայի՛ յի՛ նովք քեզ թագաւոր փառաց՝ ընդ տղայ հայ՚ն օրհնութիւն ըզձայն՝ մատուցեալ կեցցէ՚ցանել։ Ա՛ստի և մեք զայդքան հաձեցար։ բարեբանեալ որ եկիր՝ յի՛ տէր։ յի՛ վերայ նըստիլ յատանայ՚ի՛ Ա՛ր վերջ օրհնիս յայնմանէ քերովբէ՚ք

ա՛մէն

պետան չէրուսաղէմ։

Պանան Ջուղայեցւոյ Ալեքսիէին։ գալպեան

զմեռեալն։ փառք քա։

ցեր ըզմանչ։ և նորոգեցեր զերեքօրեայ անմահ՚ն՝ե՛։ աճապարեն ձայնիւ դողալով մարիամ՝։ փա։ Ա՛ղեխը կենայ և ընդ ցեր՝։ ողբակցելով ընդ մարթայի և ընդ հրեշտակաց՝ մարդասիրապէս արտասուեր գաւառ անմահ։ Ցորմէ դողան դառը փառքդ գալստեա՛նդ քում քա՛՛ թա

օրհնաբանիս. այսօր ի ծերոց և ի պատանւոց
երդաբանեալ հընչմամբ. ի բարձունս
ռաբանեցար. զոր։ Ա՛ր ի հրաշակերտի ցն
սուց եբրայեցւոց օրդի դաւթի փա՜
անդադար օրհնաբանիս. այսօր ի դա՜
Ա՛ր ի սրմփահնչեն սրբբատաց ձայնի՜
քեզ բարեբանեմք՝ ա՛ջ ձայնըն մերոյ։
նըստար մարմնի՜ նոր յա՜ռանակի. ըզ
տէրը բա՜նդ ալծ. այսօր խո՜նարհուք
Ա՛ր ի քրմվեհակա՜ն աթոռ ըն հօր նըս
յիմ. և գոչէին հընչմամբ երգով. օրհ։
ուիվերբըք դալստեամբ ա՜ծորդւոյն
ւո՜յ դաւթի. օր։ Ա՛յսօր զուարճացան
եբրայեցւոց բա՜րեբանեն. օրհնուի՛ որդ
Ա՛յսօր յաւանակ քերովբէ և տըղայք
ցուք. օրհնեա՛ եկեալ անուա՜մբ տ՛ն։
սա՛ք. քրովբէականն Հայնիւն օրհնե՜
փառաց ընդ հօր. յերկրի երևե՛ալ տե՜
Ա՛յսօր զանըսկի՛զբըն բա՜նն որ յաթո
տն ա՛ստուծոյ։

օրհնութի՛ւն ո՛ր գալոցդ եմ անուա՜մբ

դէլին, օրհնութիւն որդւոյ դաւթի օրհ
ռատուէ ձիթենեաց, միաբանութիւն մր
յաւանակի նորոյ։ Ո՞ւերը ու տղայ
այսօր մտանէ ի քեզ նըստեալ ի վր
Ասանդ քո որ կ՚ունի ի յաթոռ փառաց,
ըզբրնութս քո քաղաքդ պատուական։
պայծառացիր երուսաղէմ զարդարեա
ւրսխա ըեր յոյժ դուստրը սիոնի։
Տնդեւոր երդով. բարձր պրա։
Թագաւորն երկնից քո հանգչի
ուրախութիւն բարեբանեցէք զանմահ
Յայոր ընդ ծերոյն օրհնաբանել
մանկունք սբ երկեղեցւոյ. բարձր
ոերդն եկեալ նոր արքայ ի սիոն։
մանկանց եբրայե՛ցւոց. զինն աղ
Յայոր ընդ հեթանոսաց. բարձր
երուսաղէմ. ժողովուրդք ոդե
փրկիչն մեր երդ. ցկնծութիւն ամենի նոր
նաց յաւիտեան։ Յայոր ըզգալոստա
Ալլելո օրհնեցէք, բարձր պրարեք ըզ

քերմվեբեի՝ցըն Հանդէս. այսօր ի վերայ
Նրսակի զբըն բանըն հօր, որ ի վերայ
զանըմանՀ Թագաւորըն։

Նիւ դուչէ՛ին էրդ նոր. բարեբանելով
արմաՀեՆեօք։ Աւ՛ուբա նակա՛ն ձա՛յ
ծերքն սատո՛վք ձիթենեօք և տղայքն
լեա՛ր ալրքայիկն դաթք եբրայեցւօց
նրսաե՛լ ի նոր յաւրհնակ։ Աղաւաղ
ի յաթոռ փառաց, տեառք ի յերկրի
քրի՛ստոս Թագաւո՛րըն ո՛ր էն
օրհնեալ՝ որ եկիրըդ Թէ՛ր տիեզերաց։
զոստոս ծագիեաչըս Հաստատուի և՛ աստ.
և բերկրեա՛ ժողովո՛րդ աչ՛. մատ
փրկիչ ևՀ կեցո՛ւցանէ։ Ո՛ շարժմունքըս
յաւանակի՛ նորոյ. աղտարեւ փրկիչ
նի. ա՛յ Թագաւո՛ր քո դայ նրստեալ
Ոչ՛նգաւ յոյժ դո՛ւստրըդ վերի՛ն սիրվ
ցընծա՛ Հանդերձ ամենայն սրբովք։
տեառն սո՛րբ միա՛ծնին. ուրա՛խ լեր ի
Աւրա՛խ լեր եկեղեցի՛ նը. ի գալո՛ստ
Նեա՛ եկեալ աՆուա՛մբ տ՛ն։

օրհնեաց նր գալոցդ էս։

Օրհնեաց եւ անուամբ տէր ։ արքայիդ եւ յերուսաղէմ ։ ով
թեզնէն վէր երդե[illegible] նորոյ ծերոյ եւ ընդ տղայոց օրհնաբանո-
նեցար ի տաճարի ։ ովսան։ Յ յաւր ընդ յատանակի նորոյ նըստաեալ էարեբա-
նիլ ոչ բաւէր ։ ի վէրա[illegible] ո՞ր սերովբէքդ ծածկաբար ընդու-
նա՛ օրհնեաց եկեալ ի յանուն տ[illegible]։ արքայ և տղայքն արմաւենեաց ։ ովսան[illegible]
օրհնաբանէ ։ ծերքն ուսո[illegible] Յ յաւր ընդ հրակերպեան դասուցն
փառաբանութիւնք ։ օրհ ։

Հընչմամբ երդով քաղցր ձայնիւ
ճոյնքն դաս բազմութեան ։ բ[illegible]
Լսեայք նոր ժողովուրդք ընդ անմար-
րոց և ի տղայոց փառաւորեցաւ ։ օրհ ։
քառակերպ[illegible]ցըն բազմի ։ այսօր ի ծե-
Յառաջ քան զյուն[illegible]նս որդին որ ի վէր
արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւոր ։
յատանակի նորոյ նըստեալ ։ օրհնեալ

Աստուած եւ տերութեամբ զին Թեւենեաց, եթէ՝
նոքա՛ էին. ասացին ցնա. Ծառայդ ընթեր ու-
մանիկունքն ընդ այնդերձս խրտուած ցոց
ոտս ի ծառից բերեալ մատուցա-
նել ոտս ի քաղաքն եւ ընդ
ոտս ի վերայ հնձեղէնն նոր յանանակի՝ ա-
կոյեալ զերեսանոտս յերկրպագութիւն։
Եւ ասէ ցնոսա. Ողջոյն ոտոյք ձեր Թեւենեցոք եւ տղայքն
ոտոյք արմատեւնեցջեւ եղիցի երամ ա-
սուքն աղաչակէր՝ Ո՛ւռւանանա օրհնեալ
եկեալ ի յանուանէն տեն։ Յընծացան
եւ խընդութիւն բազմաւ եղեւն ընդ ա-
նա սիոն բերկրեցան ընդ եկեղեցիքն
ռա՝ Ո՛ւռւ։ օրհնեցին զաստուած մի միոյ
եւ խընդութիւն բազմաւ եղեւն ընդ
Յորժամ եկին ցոյ. յեղեմ ի քաղաք ձեզ
նեաց՝ եւ զաջ արդիւն փառաւորեսցէ։
ընդ առաջ եղեւն ծերքն ոտոյք ձիւթե-
ալ լեռնէ ձի Թեւենեաց՝ առաքանեցին
մանկունքն ընծայնդերձս խրտուած ցոց
ոտս ի ծառից բերեալ մատուցա-
նել ոտս ի քաղաքն եւ ընդ
ոտոյք եւ տերութեամբ ձի Թեւենեաց՝ ե-

փառաբանութիւն, և՛:

ՅԾերոյ բղխեաւ օրհնութիւն, և ի՛ աղբիւրոյ
աճողութեան առ ձա՛նապարհ՝ ան. Եւ ան.
Ա՛սաս ի՛ ծառոյ բերեաւ մատո՛ւցանէին՝
օրհնեա՛ եկեա՛ք անուա՛մբ տեառն:
դերձա՛, և՛ անդա՛դար ձայնիւ օրհնէին՝
էին՝ տարածանէին մանկո՛ւնքն ըզհան՞
Ա՛ յարու՛ց յա՛ւե՛ր գալո՛ստեան փրկի
նըդ քո՛ւմ պա՛հեա՛՛ ի՛ խա՛ղաղութե՛:
շարժ պա՛հեա՛, և զերկրըպագո՛ւա անու
Ա՛ձեւոր ե՛րկնաւոր, զե՛կեղեցի քո ան՞
ընդ մանկո՛ւնսըն բարեբանե՛մք, օրհ:
թէ՛ յաւանակի՛ նըստիլ յանձն ա՛ւեր՝,
ուա՛մբ տեառն: Ա՛ր վա՛ մերոյ փըրկի՛
գով բարեբանե՛մք, օրհնեա՛լ եկեա՛լ ան՞
ղէմ նո՛ր եկեղեցի՛՛ նո՛, յաղթակա՛ն եր
գալո՛ստ քո քո՛՛ այսօր յերուսա՞ Ո
ուրախ լե՛ր երուսաղէ՛մ քաղա՛՛՛ք:
և ցրնծա՛ սիո՛ն մայր եկեղեցի՛:
բայեցուց մանկո՛ւնքն օրհնէի՛ծն:

և զբառեալ նորին զեաց ի փառս անաչին
եին ի լսելն եղծեալ պատկերին։ զի
այսօր ցընծութիւն մարդիկ ազատեալ։ որ
ձաձ լուսոյն։ Գովեցէք զորդին այ
զիմ ընկենուլն ծածկեալ փոխանակ ան
մեղօք ընկփառս արարչին։ և զեցայե
ցու՞ք ընդհօրն ընվերառնել։ որ մերկացաւ
կայք որդիք մարդկան այսօր ողբա
անմահ տընկոչն երկրպագութ. արա
դարեաց զազամ. ի դրախտին եդեալ
հօրէ լուսոյ ծաղեալ լուսափայլ զոր
ըմարդկային բընաւեալ։ ար։ Ոչնչան ի
պատկեր բարերարութե իւրոյ արար
Պատկեր անեղութի փառացն հօր ի
աւ տաճ փառս արարչին արարած
նային և վերկրաւորս էուն. արարած
Ոչնեցն ի հօրէ ծընեալ որդի յան
էից գոյացոյց ձեռեալքս՝ զերկ

մարդասէր։ Արուա այսօր փախչագեաղ
խաղաղութեա՛ն. ընդ քեզ առաչեմք միայն
Ա՛ռաքեալքն զքեզ ասեն թէ՝ Քրիստոս
թեղն և զմի՝ աճուրեղն քո. ո՛չ։ ։
մեզ պա՛նդխտի խորհուրդ նո՛ր երևոցուս
նո՛ւր. ե՛ւ։ ։Օրհնեսցի՛ Ո՛ւ ծանո՛ւց մեզ
զբիծն՝ որ նըմա՛ միայնոյ վայելէ օրհ՛
ընդնա՛յ յա՛ւետն։ ։Օրհնեսցի՛ Ո՛ւ թեզրն ո՛ւ
Ա՛զնի՛ր ծրհնեցիդ ե՛ւ։ ։ բարձր արարչի՛դ
զյուսացեա՛լքս ի՛քեզ. քո՛ տեսչութի՛ւդ. ընդ
Ա՛ր ապաւի՛նդ ես մոլորելոյց. ո՛վ խնամո՛ւ
բանա՛ւոր կենդանի մարդ՝ ի՛ հողոյ. ընդ
Ա՛ր թո՛ւրդ ես թագաւո՛րաց. ո՛չ նոսրտիս
քո՛ւ օրհնո՛ւմք ա՛լիք հարցչին մերոց։
ծեր զարարած ա՛մ յո՛չընչէ՝ ընդ
Ա՛ր արարի՛չդ ես յաւիտե՛նից. ո՛վ ստեղ
Մեզա՛ց նո՛րոգեա՛ ի՛ կեա՛նս անմա՛հ։
ցուցեր զքո՛ւզենին. ո՛վ ըզմե՛զ ի՛ հնա՛ցեալ
մարդոյն. զանպա՛տուէրն այսօր էարա՛
թեե մերոյ յա՛. որ ի՛ խորհուրդ տ՛ընո՛ւե
պատմո՛ւճանի՛ն։ Ա՛յր նորոգո՛ղ բնու՛

Աստուած Աբրահամու, Աստուած Իսահակայ, Աստուած Յակոբայ, Աստուած հարցն մերոց, որ ասացեր ցՄովսէս ծառայ քո եւ ցԱհարոն սուրբ քահանայ քո, եւ ցորդիսն Իսրայէլի, եւ ասացեր թէ՝ Ես եմ Տէր Աստուած ձեր, որ հանից զձեզ ի տանջանաց Եգիպտացւոց, եւ ի ծառայութենէ նոցա ազատեցից զձեզ, եւ ի բազկի բարձրեալ փրկեցից զձեզ, եւ ընդունիցիմ զձեզ ինձ ի ժողովուրդ, եւ եղիցիմ ձեզ Աստուած, եւ դուք եղիջիք ինձ ի քահանայութիւն եւ ի սուրբ ազգ, եւ ի ժառանգութիւն ինձ ընտրեցեալ ի բազմաց ազգաց երկրի, եւ ես ասացի թէ՝

որդիքն զերեմեայ . հնարհեա մեզ
ընդել զաժակ չարչարանաց ընդ քեզ
նախաչօրըն յանձն առին յօժարութիւբ .
մեզ յանիծից նըւ : Այր ըստ պարտեայ
ցանս նմ խաստեղծին . փըրկեըսվ ըզ
մանբ արեանբդ քո՝ բարձեր զյան
որ մարմնացար ի նբ կուսէն . և հեղ
լուսոյն : Ա՜որ դու փըրկիչ բարեբար
ռեալ . մերկացաւ ըզփառս անըստուեր
կենդանեաբեըն մի՛ հաւիթ պըղտոյ մե
դրախտէն արտաքս անկեալ . ի յաւէտ
Ա՛ոկ պատրանօք բանսարկուին ի
ռանդել նըմա զանպատում ըզկեաս նան
ըզ քո ստեղծեր մարդ ի հողոյ . ա՜ա
բաձս խակըզանէ . ի պատերը ած՜ը
Այր յանէից գոյացո՜ցեր զքո՜ զարա՜
Տէր ողորմեա . միաբանա՜
Տիրեղէ՛ս՛ան
ընդ երկնայինսըն՝ հա՜ղեցէ՜նքս ընդ
ամե՜նըն՝ ա՜ՄՆ ՅՈՎՀ՜ : Ա՛րկ բա՜ՀՐեցս
նեալ . միաբանակա՛ն ձայնի՛ւ ե՛րգե՛ցք
Ա՜յսօր ըՆդ զօրս երկընից համա՜ձայ

քո՛ւմ

Նեռս զազգս ամենայն։ յաջակողմեանսն
նշխարս յաթոռ դասուցեալ կան։ և բաժա
նէ զհօտս յերկինից փառօք գան քո
ծանօթ փեսային վառեա՛յ լամպ
հնդեւոր։ զի մտցուք ի յառաջա՛ստ
ա՛ր ուրոյ հմուք պատրաստեցեալ ի
ձեռն գաղտնի փեսային։ շնչեա՛յ լամպ
նայնուհետև ի յիմաստից։ անպատրաստ գըտա՛ն
լամպերջք։ Ոսկ յիմարացն հնարեցան ու
առա՛յջ երկնաւոր փեսային վառեա՛յ
տեալ իւրաքանչիւրոց։ եւ ինչ ընդ
մեանտուն հնամանքըն պատրաս

Ալանան վարդ երէցբաբունի։

Յանըսպառ յաւիտեանս։

մեանն։ որով հանցո՛ւք քեզ զօրհնուի
դասա՛ւորեա՝ ընդմէջ ի փառս յաջակող
ժամ գա՛ս դասել զերկիրը։ ընդ նոսին
լո՛ւ միւսանգամ քո գաղտնեանըն յոր
տէր ըղ բաժակ քո՛ փրկուԹեա՛ն։

Օրհնեցէք՝ ո՛ Թիւրքերն յաւիտենից
Քրիստոս Աստուած իւրեանց։

Ո՛վ ամենայն ազգք Թիւրքաց՝ օրհնեցէք զՏէր։

Ալ համադոյդ ես խոչընդոտեմ հայ-
ր՚ը քեզ անդադար երգով։
տար ի լերինն Ձիթենեաց։ օրհնեմք
այսօր վասն մեր խոնարհութեանն ևս՚
Ալ ներսես ի քրովբէս ալըճ բա՛նդ։
ըստ չիկմ՚ն հինգ կուսանացն։
բարբառոյն։ ղէ մի մեսացուք ա՛րտաքս
կանխեալ յառաջ քան ըզէայն ածցէին
երկնաւոր փեսային։ Թուխացուք
սանացըն։ մըտանել ի յառագաստ ընդ
հաւատոյ ընդ դասս խմա՛տուհն կո՛ր-
զերկիր։ Ընաղօթս վառեալ լսպտերըք
թէ։ ընդառաջել որ գան ի դատել
սպասեցուք պատրաստեալք ա՛րթնու-
լ՚ն։ Ագաւո՛ր փառաց քեզ
ծեալք ի խաւարէ ա՛ռ լոյսն։ ե՛ա՛ր։
լար ծաք պատուեալք ի՛ հրեշտակաց զեր-
դաւոյ մարդկան։ ե՛ա՛ր։ Այ՛ր արա-
գալստեամբն խրտվ զերկրակուԹի՛ն
ե՛ա՛ր բա՛ր։ Օրհնեցեք Այ՛ր արար
քո՛ որ եկն և փրկիւեաց զամ արարածս։

ոչք հօր դատել ըզանիւղերս ամ. չնար-
դ ի պատասխանումն, զամէնն ասելով եթէ
չդ իմաստուն կուսանացն . և զհոգւոյ
ձերոյց լապտերըս պայծառացուր :
Ա՛րիարնէիմք ի՛ քէն ամր զարհուրեալք
ի՛ ներկայէ մեզ ամր արթնութիւն ընդ
ի՛ երկինից՝ և նորոգես զքո զարարած :
քո դալստեանն . յորժամ ծադիս ի՛
Ո՛ւսա՛ստիրեա՛ ըզմեզ քո ի՛ միւսանգամ
հաւատս՝ ի՛ գիտութիւն ճշմարտութեան :
լոգես զքո զարարածս . հաստատեա՛ ի՛
ժամանակի : Ա՛հաւասիկ եմ թէ՛ւոր որ նո՛
օրհնեալ . ի՛ յերկինս և ի՛ յերկրի՝ և յա՛յլ
Ա՛հաւասիկ եմ թէ՛ւոր քրիստոսէն ձայնիւ
եկեղեցւոյ սրբոյն քո . ծրհ :
հոգւոյդ երկրպագութեանդ յայտնեցեր
կենդանութիւն . այսօր ըզճաճկեալ խոր
Ա՛ր ամենայնից ես սրարիչ և բաստեղծիչ
խորհուրդ քո դալստեանն . ծրհ :
րենի . աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզ

Ա՛ր կենարար Թաղման քո դուշակ ի զիւ-
ծանիլ խաղալ ի մեղաւորաց · օրհ ։
Ա՛ր զանձամբ ածուքեդ օծեալ զքո ծա-
ռայակա՛ն կերպ · այսօր հաճեցար օ-
ծիլ ընդ Կո՛ղեղենսըն յանձն առեր ։
օրհնե՛մք զեկեալդ ի փըրկուի՛ն հո՛ւր ։
Ա՛ր յաթո՛ռ փառաց բազմեա՛լ ընդ հօր
ա՛նըսկիզբնականից բանդ · այսօր բազ
միլ ընդ հո՛ղեղենսըն յանձն առեր ։
օրհնե՛մք զեկեալդ ի փըրկուի՛ն հո՛ւր ։

Կանոն դիծէ հոգեշաբաւին ։

բեաբան ի կոչումն աղքայրե՛ն երկնից ։
ցո՛ց · և բազմեցուցեա՛ք ընդ հրա՛շ-
Պայծառասացի՛ն լապտե՛րըք հոգւոց մե՛
ցուք արուաքս ունկ զխոհար կո՛չնան ։
մըտցո՛ք ի յառա՛ջաստ նըշ · զի մի՛ ծնաս
Յամանեացուք ընդ առաջ փեսայիւն և
դաստ ընդ լմնաստուն կո՛չնան ։
նատո՛ր փեսային · և մըտցո՛ք ի յառա՛
Լա՛ցցի՛ մեզ դո՛ւռն ողորմութե՛ն երկ-
հեա և մեզ տո՛ւր կա՛ր ի յա՛ջմէ քո՛ւմէդ ։

Ո՛ր շնորհեա ծածկելոց յայտնի գոլ.
ցիր աւետեաք որդւոյն պատուեալ։ բզ։
Ո՛ր խնդրեաց մեզ ի մահ զորդին նոյ։
Յուդա՛ ծ սիրոյն աշակերտ՝ փոխանակ
կեաց զատելութեի՛ առ վարդապետին՝
մատնելո՛վ քահանայիցն ընդ երեսուն
արծաթոյ։ Ո՛ր զամենայ ծիր տնօրինող
բար կամաւ յանձն առեր փրկիչ ընդ
մեղաւորաց՝ վասն անձաւ խոնարհո՛ղ
թերե՛ր քո՛. և մեզ ողորմեա։

Ո՛ր խոնհրդոյդ ես տէր աբ՛ած անմահ
ընկ ծա՛ծկեաք խորհո՛ւրդ չարին ապա՛
կանեալ վանեա՝ բ՛զքե՛զ օրհնեմք աբ՛ած
հաւրըն մերոյ։ Ո՛ր ընկ նախնւոյն աբ՛
բահանա զհանդէս խորագո՛ւնըս ծանու
ցեր աւետեաք որդւոյն պատուեալ։ բզ։
Ո՛ր շնորհեա ծածկելոց յայտնի գոլ.

նիր բանն ի բանաւոր հօտէն. և յառաջ
փըրկութեանդ հեթանոսաց։ Այսօր սո-
մանիլ յանօրէնն ժողովրդեան՝ · վասն
զի այսօր եկեալ կամաւ փըրկիչն աշ-
խարհի՝ ի յանիծից անտի ·
փըրկեացուս ի յանիծից անտի ։
ի ծառայէ դատապարտեալ · զի ըզմեզ
Այլ քեզ որ թագաւորդ թագաւորաց,
զամենայն համբերելով վասըն մեր ։
պրծաթոյ վաճառէին · յանձն առեր
Այլ քեզ որ արարիչդ ես մեծութեա՛ն
տածել խորհըրդով հիմնեցուցեր ։
աշխարհ յաւիտենից · որ բանիւ զարա՞
Այլ քեզ քեզն խորհեցան ի ջարդութի՛ւն
Ճառի՞ աւրջ բա՞նն · Աստ բարձր ։
համբերութեա՛ն բանասիւրին · կամա՞ վո՞
վաճառէին զնած · Աստ բա՞ր ։ Այլ վա՞ մեր
պէս խորհուրդ · քշնա՛ջքըն հոլոնեալ
բարձր արարչի՛ք ընդնա յաւիտեա՛ն ։
նէր · ըզգեզ ։ Այ՛զ որ օրհնեցի՛ք Աստ
յո՛ւդաս աւրհասութ՛ն զանհասանելիդ մատ

ՀՀ

Հ՚ի վեր քան զՀրաշս • Ծառայի առեալ
Հոգ ո՛չ դրեմ • ներդործեալ իմով
Երաշխաւոն երկնից մշտնջենաւոր

Յովհաննու Ոսկեբերանին։

Ի ՄԱՐԴՈՒ ԵՐԿՐԻ։

Հոգւոյ, ի մարդկանէ վարդապետին ապանութեան խորհի զնոր վարդապետին ընդ երեսս ա՛րծաթոյ։ Ա՛վ յո՛դաս արտասուելի երկնաւորի ջեռցի ի մարդկան երկիր։

Հոգ դատապարտի յանօրինաց ժողո՛վրդին • վա՛ս ։ Ա՞յսօր հնձն լուր տերն դատապարտէ՝ • և արծաթոյ վաճառի աւարիչն աւրատածոց • վասըն փըր ։

Ա՛ր ըսքանչելիք այսօր տեսանեմըք յաշխարհի՝ ի մէջ հնձողինաց՝ • արա՞ր ձեռք աւարչին բսպաւուքեն խորհին զնորհուրդ ։ Ա՛ր բանին իւրով զեր ակն ա՛ն ա՛ զերկիրըս հաստատեաց յո՞ ջընջէ գոյացուցեալ • վաճառի այսօր դիւրատին ընդ երեսն աւրծաթոյ ։ Ա՛վ յո՛դաս արտասուելի երկնաւորի՝ • մատնելով անօրինաց՝ զի խա՞չ հուդ՝ • վարդապետին ապանութեն խորհի զնոր ջեռցի ի մէջ երկրի։

աշակերտացն . և զիա լըսեա քրիստոս
այսօր յանձն առեր լըսանալ զմոտ
Աոր էտդ ի յերկինս և ի վէր երկրի .
մանէ նախայօշին . մաք ։
առաջնոյ քո . մահացեալ յա ի ձաշակ
Աոր քաւէչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ
շտ պատգիս ի մեզ անճախապէշ ծա.մաք ։
ցուցեր բզքնդութի մեղաց . որ բովի
բեան զմեզ ։ Աոր մարմնով և արեամբ քո
բզմէդ խաւարին խորհըրդոյ . ևս լուսաւո
զոտս աշակերտաց ցն . մաքրեա ի մէնջ
Նեվել լոյս . որ լըսանալ յանձն առեր
Աէրեր լոյսդ և ճառագայթ անշէջա
յիշատակ կամաւոր մահուանն . մեր
ցելոցս ի նա սըրբութի ։

Թեվան ։ Խաչիսե զմարմին իւր ևս զար
պաւորեաց . երրորդութեըն գո ։ օ
առանց . զի զհոռարհութի ի նոսա ու
Խանին զմաքրեցելոցըն ջրով զոտըս ը
բզկերպ անկողնապեալ ածութիքն ։

գա՛յ ողջ Տրամեա։ Ա՛րդ ճշմարիտ է
ըստ ասելոյն Սողոմոնի. արդ
կատարեցեր ստօրինացն. ա՛յժմ
Ա՛յս վճռեն մեր յերկրի երևեալ զա՛մեն
սիրեցե՛ք. ընդ սերոյց քոց առա՛։
խորհուրդս. զի և մեք հաղորդեսցո՛ւք
տունն. աղաչ։ Ա՛ծբեա՛ զմիտս և՛ զկ
քոց քոց առաքելոյն այսո՛ր ի՛ նե՛ վերնա
բա՛ցեր յանմահական բաժակէն. սի՛ր
կա՛զմեցեր սեղա՛ն խորհրդոյ. և ար
նըն. աղաչե՛մք փըրկիչ ողջ Տրամեա։
աշակերտացն այսո՛ր ի՛ նե՛ վերնատու
ի կամաւո՛ր չարչարանս. լուացեր զոտս
Ա՛յ ասե՛, որ վճռե՛ն մեր խոնարհեցա՛ր
փըրկեա՛ և զմես յատելութենէ ի՛ հերձն։
կենա՛րար բաժակա՛ն ըզմի՛ փըրկեցեր.
քե՛րովբէ՛, ի վերնատունըն բա՛զմեցար.
նի՛ աճապա՛ն ընորհե՛ր։ Ա՛րդ աթոռ
նով պա՛տարագել. արա՛ և զմես արժա
նալո՛ զըստրկնոյն. հաճեցա՛ր մարմ
խորհուրդս. զի և մե՛ք հաղորդեսցո՛ւք
տունն. աղաչ։ Ա՛ծբեա՛ զմիտս և՛ զկ
քոց քոց առաքելոյն այսո՛ր ի՛ նե՛ վերնա
բա՛ցեր յանմահական բաժակէն. սի՛ր
կա՛զմեցեր սեղա՛ն խորհրդոյ. և ար
նըն. աղաչե՛մք փըրկիչ ողջ Տրամեա։
աշակերտացն այսո՛ր ի՛ նե՛ վերնատու
ի կամաւո՛ր չարչարանս. լուացեր զոտս
Ա՛յ ասե՛, որ վճռե՛ն մեր խոնարհեցա՛ր
փըրկեա՛ և զմես յատելութենէ ի՛ հերձն։
կենա՛րար բաժակա՛ն ըզմի՛ փըրկեցեր.
քե՛րովբէ՛, ի վերնատունըն բա՛զմեցար.
նի՛ աճապա՛ն ընորհե՛ր։ Ա՛րդ աթոռ
նով պա՛տարագել. արա՛ և զմես արժա
նալո՛ զըստրկնոյն. հաճեցա՛ր մարմ

Հալածելովք զնաւատաւ մեւոց • կենաց
Ոչ ոյժ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ
Ոդեւորեալ ի յանիծից նահատակացն.
Նորոգեցար ի յանիծից նահատակացն.
Ձաշակելովք զմահ ընդմարմին և զարհուն
որդւոյն աստուծոյ • օրհ •

Ի յոյժ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ
Հալածելովք զնաւատաւ մեւոց • կենաց
Ոչ ոյժ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ
Ոդեւորեալ ի յանիծից նահատակացն.
Նորոգեցար ի յանիծից նահատակացն.
Ձաշակելովք զմահ ընդմարմին և զարհուն
որդւոյն աստուծոյ • օրհ •

Ի յոյժ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ
Հալածելովք զնաւատաւ մեւոց • կենաց

Ճաշակմանբեն. Հրաւիրեաց ըզմեզ յերկ
կենդանարար խորհրդոյն անապականն
ի յերկինս. ըզնա՝ Այր բաշխմամբ
ըզմարդկային ազգս դընաց ուղեաց
Տուր ինքըն ոսկեայ աշակերտացն.
Տուաւ ի մարքրոնին անձառ խոնար
կերպի. ըզնա ամ ազինք օրհնեցէք
յաւն այսօր ըզ գեստ ծառայական
պատկեր բարերարութե. որ ըզգե
Լացէք Նաւադայթ փառաց հօր և
ի պատրանաց թշնամւոյն. օրհ
նորոգելով ըզմահացեալսըն յանցանաք
րարբդ բաշխեցեր զմարմինդ քո
Նոտպակառ թե աղբիւր զկենդանա
կոյթ. ըզգեստ ծառայի սփածար. օր
զանխծկըն մերկացեալ ի մինչ ծած
աչեղնք զմոս տաժանելոյս լուացեր
ցըն մերոց. Օ՜ որ օրհնեն զանք լո
եկեալդ ի փըրկութի մեզ աչ ծ հաւր
ընարեալ քո աշակերտացն. օրհնեալ
բարբդ յայտնեցեր այսօր զնարհտդ

ի՛ փերեկութիւն աղգի մարդկան։

Ա՛ր անբասիկ ըզեն յԵսուէ եւ աստղ
ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէրը։
ցեալն ի՛ ձայնականէ։ Հաղո՛ղդս այսմ
մարմնոյդ քո՝ · նորոգելով ընդ մահ՝
ղեցոյ · բաշխեցեր աշակերտացն ըզ
Ա՛ր ի խորհուրդս փերեկական էկէզ
զհոգեւոյ խնդ զհիւանդութիւն։
շապատիս նախահօրն՝ · բժժըշկեա՛ր
հողեղէնս՝ · բժժըշկիր սոքոյն ընդա՛ր
կաց՝ · խոնարհեցար ի լուանալ զմեզ
Ա՛ր երկրպագէն դաւաք հրեշտա
զբ կեալդ ի կամաւոր չարչարանս։
լասփածանիլ յանձն առեր · օրհնե՛ր ազ
տուսըն խորհրդոյ · ըզպետս ծառայի
այսօր անձա՛ խոնարհութեբ ի վերնա
ա՛ր ըզբեցայր ըզպետս հոգե
ղէն ծառայի · ծածկեալով ըզ մեր
ւած · այսօր ըզբեցայր ըզպետս հոգե
Ա՛ր անբասիկդէն յԵսուէ եմ աստղ
ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէրը։
ցեալն ի՛ ձայնականէ։ Հաղո՛ղդս այսմ
մարմնոյդ քո՝ · նորոգելով ընդ մահ՝
ղեցոյ · բաշխեցեր աշակերտացն ըզ
Ա՛ր ի խորհուրդս փերեկական էկէզ
զհոգեւոյ խնդ զհիւանդութիւն։
շապատիս նախահօրն՝ · բժժըշկեա՛ր
հողեղէնս՝ · բժժըշկիր սոքոյն ընդա՛ր
կաց՝ · խոնարհեցար ի լուանալ զմեզ
Ա՛ր երկրպագէն դաւաք հրեշտա
զբ կեալդ ի կամաւոր չարչարանս։
լասփածանիլ յանձն առեր · օրհնե՛ր ազ
տուսըն խորհրդոյ · ըզպետս ծառայի
այսօր անձա՛ խոնարհութեբ ի վերնա
ա՛ր ըզբեցայր ըզպետս հոգե

Նեքեան։

Ո՞վ ոք զերկուս տէրունս ծառայել կարէ։ Կամ զի՞նչ է ընդ միմեանս հակառակ քան զաստուածն եւ զմամոնան։

Ո՜վ յաւէտ ի կատարած ածային ընդ-
րեցեալ նոր ուխտի ճշմարտութ՛ եան. ի վերնատունն խորհրդոյ տարածեալ
ժեռնէ յուդայ ի հօտէն փախչես. ուր
տի՛ և դու գառն աստուածոյ դիմեալ
կամաւ ի մահ խաչի առ ի բանտիկ ըզ
մեղս աշխարհի. վա՜րդոյ խնայեա՛ ի
մեղ քո՛ կամաւ ըզ քո՛ չարչարանօք։
Ո՜յաւէտ որ ի հրեղէն զօրաց երկնից
միշտ փառաբանեալ երկրպագիս բանդ.
ակօթիւքըդ առ հայր մարմնով ընկալեա՛
ընդ հօր ըզ քո՛ վա՛ խմ զարհամանս.
ուստի կամաւ կրեցիւ զերկիւղ ի հր
բեշտակաց զօրանայիդ զօրացուցիչդ երկ
նաւորաց և երկրաւորաց. վա՜րդոյ։
Ո՜յաւէտ յառաջ նշանակեալ հրամանիւն
քո կատարիւր յաշակերտաց դանդ.
քո նզովն զհուիւդ քո՛ չ հարեալ ցըր-
ուեցաւ հօտն ըստ մարգարէին. ուր ի

լի՛ քո խոնարհութեդ։ Այ՛սօր զոր
կապեցար ա՛նպատիւդ՝ լի՛ յանցայէ և
լի՛ կայսրական դատապարտեալ. լի՛ ծա-
ռայէ անպատկերացար և նախատանաց Թուէ
կիզըպարա՛նդ հօր ընկալար. վա՛նն։
Այ՛սօր ըզվէմըն հատատոյ՝ շարժեալ
փորձողին խաբէութե՛ մնա՛ր. առ՝ ի՛
քէն թողացուցեալ ըզմարդկային սը
կարութի՛ս յանդիման նեղելո՛վ. և առ յոյս
դարձի՛ մեղաւո՛րաց. որ դառնապէ՛ս
արտասուեցա՛ր ընկալա՛ւ՝ ի՛ քէն երիւք
Հարցմամբ սիրոյն՝ զերից ուրացութե՛ն
բ՛զբժբշկութի՛ն. ընդ նմի՛ն բժժըշ
կեա՛ ըզմեզ քա՛ւ և շնորհեա՛ մեզ ա՛ր-
ժան՝ ես ապաշխարութե՛ան։
Այ՛սօր զոր յերկնային լուսեղինացն
ահիւ պատուեալ բա՛նդ ա՛ր ծ՛. նըմա՛ն
մայեա՛լ դա՛տաք երբայեցւոցն՝ զիմանալ
լի՛ լոյսդ ի՛ փիլերին՝ Ջահիւք և սո՛ւսե-
րազք եկեալ ըմբռնե՛լ զա՛նըմբռնելո՛ն
լեա՛դ. վա՛ռարոյ երկրապագեմք անձա՛ռ

ընծան կալարուք. ով համբոյր նեղնգուէ
զինեմ որում ես համբուրեցից ասէ՝
զի ոչ
սիրտն արծաթոյ հրէից էր մանկունք։
զիւր ըզմեծ ըզվարդապետան ընդ երեք
զծաթսիրութիւնն մոլեալ յուդա.
ուսոյցն պիղատոսի ևս հերովդէի. վասն։
և շուրջ եղեն շինուքն բազուկք վինն
րեցին. որք ի դէպպրայ և ի փարիսեցւոց.
և հեղաւորըք քո. և ցուցիք դէմըք պայ
հեռի եղեն ի քէն քոյ. ծառայացն
։յօդ բարեկամք և մերձաւորըք քո
ի ձեռըս մեղաւորաց. վասն որոյ։
լով զանաստանելիս մատնեալ կամաւ
պաւ կուսեալ զարմանային. տեսանէ
տոլ ի մարդկանէ զիւրն ամենայն
հոյլք անմարմնոցն հրաբուխն սեռիցն
տնօրինութիւնդ քո արդի ապաշաւոյ
ա նմանիդ. վայ։ յօդ ընդ դերադոյն
նեղնգութիւն. նըշանակ ևառւթիւն մանկու
արդէն յուդաս. ի հանգոյց մերձեալ
փառաց ա ծառեդ. իսկ կորըստեա՛ն
սերովբէքըն ծածկէին ըզդէմս յանկ

զի յերկրէ յատեանի կացեալ տեսանէին
զսատանայն եւ ասէին. Ո՞ր սասցէր բանիւ լինել ընդ երկրի
հէր յառաջ քան զնա յաւիտեան։
Նոքա յանձն առեր. օրինեմք զքեզ որ
ղեկեն զիբեւթէ մարդկան զարբշարս
զի հայհոյէիր օրինացն։
տարան առ պիղատոս ասեն զի խաչ հան
վարդապետան։ Ոսոխեաւ հերձուածն
զինձ զինչ կամիք տալ. զի մատնեցից ընդ
րա. և փութացեր ած քահանայան. ասէր
աշակերտին թողեալ զզնա թէ սիրոյ նո
անգո լինէն զբաժակ կա։ Ոսկ անօրէնն
զիթենեաց. աղօթելով զայս ասէր հայր
ըն մեր զի մահ խաչի. եւ զի լեառնէն
զդիշերին յորում մատներ փրկիչ
կաս զնորեան։
գեցաւ զզատանայ, ոսպ զհանդերձ ար
յինքնէն զածային նբ հոդին. և զ
նըշանն ի մահ։ Ո երկայաս

խա՛չ . Տեսեալ ը՛զ-նորն ի՛ խաչին՝ ։ ի՛ խաչի՛ն
բարի՛չն երկնի՛ւ և երկրի՛ . այսօր տեսաք
զ՝Ա՛ստ ըսքանչելի՛ն և տեսիլ ահաւոր՝ . զա-
Թողո՛ւթե՛ն . Համբե՛ :
վո՛ւ առաջի՛նն ադամայ պարտեացո՛ յն
Աշխե՛ն ի՛ յատենի՛ն երկրորդ ադա՛մ .
ախոյ դատապարտեա՛լ . Համբե՛րե ։
ուս մա՛հապարտ՝ . ի՛ յանմայե՛ւ և՛ի կայի՛
կեցո՛ւցանել ։ Ա՛տանեա՛լ պիղատոսի՛
դատաստան՝ . Համբե՛րելով վա՛ր ը՛ղմեզ
ի՛ ծառայէ՛ յա՛նձն առնու մատնիլ ի՛
Ա՛կեա՛լ ի՛ փըրկութի՛ն ա՛զգի մարդկան .
զոհե՛ցելոյս ի՛ մեզաց՝ . բա՛ր ։
կենդանա՛րար բըլնտեա՛լ . լը՛ա՛ ա՛ա՛ա՛ց
զկող կենա՛րարին . բա՛ր ։ Ա՛ստ աղբիւ՛ր
դեա՛մբ ըն յարձակեա՛լ . խո՛ցեա՛ ա՛ա՛ա՛ց
Հիտեա՛ն ։ Ա՛ն զինա՛ւորըն դե՛ղար-
Ա՛զա՛ր օ՛րհնեցէ՛ք բա՛ռնր արա՛րէ՛ք յա՛
խա՛չ դե՛ղարդեա՛մբըն խո՛ցեցա՛ր . ծրհ ։
Թուա՛նք երկնից՝ . այսօր եկէր կա՛մաւ ի՛
արարա՛ծք . ծրհ ։ Ծ՛որ դո՛ղման զըս՛ար

բարձեալ. եւ եկեալ ի տեղի կառափիսն
նիւ. ըզհանդերձս պատուհասին ձեռսըն
Օ՝ որ երկիր ևք ոչ բանէին տա-
ւել. անընդմիջապէս թագաւորն
դատապարտեալ եկեալ ի վայրն
պատուհասին. եւ վարագոյրն տա-
խաւրեցաւ արեգական. եւ վարագոյր տա-
Ա՝ Նահրդաբար խաչեցաւ. որն ի միջ ի՝
ճարի՝ն ցեղոյն վերնաստ միջէ ի վայր.
Թէ ընդ անօրէնսըս համարեցաւ.
յանօրինաց. զի լցցի գիրն որ ասէ՝
Ա՝ր թագաւորաց քո՝ ի՝ծա՝ր
ռայէ դատապարտեալ. համբերելով մե-
մեր. երկնայնամիտ սէ՝ր քեզ փառք.
Ա՝ր պատուական խաչիւդ զո քո՝ ա՝ր
արեանդ զո հեղմամբ կեցուցանել
ըզմեզ կամեցար. երկ։ Ա՝ր մարդասի՝
լսապէս վո ամենայն աշխ՝ համբերեցեր.
Ա՝ւ՝մահու ըզմա՝ն կոխեալ. եր։
Ա՝կա՝յք հա՝՝ւսատացեալք եկեղե՝
պագեսցո՝ք սը՝ե՝րըսրդո՝թե՝ն. ո՝՝՛ւմ՝
յան որ ընդ հո՝ր ի յեր՝՝թե՝. ի՝ քո՝հա՝
նայեց դատապարտեալ ե՝կեա՝՛ի՝կա՝՝՛
ե՝լանել. անընդմի՝ջա՝՝՛ն թագաւորն։
Ա՝ր երկի՝նք ո՝՝ւ բա՝՛ն տա՝՝
ևիլ. ըզհա՝՝՛յտ պատուհասիս ձ՝՛ռսըդ
բարձեալ. ւ՝ եկեալ ի՝ տեղի՝ կառափիսն

որոյ են գործք՝ երկինից երկինք ի երկ
մերձիլ յոտս ոչ ներէր՝ այնպէս ձեռաց
Խաչին Տ֊ր փառաց լուսոյ՝ պերճրոս
բար՝ զտուրս լուանայր զաշակերտացն։
արիւնն լուսոյ։ և ջուր առեալ ծառայի
ընթացն խորհրդոյ ափածաւ ղենջակ
կան ածնիւց լորովն։ նախ քան զընթա
խնդարհի ի վերնատունն՝ ի տոհմէրա
փըրկութիւնն մեր կատարումն։

Ա. յաւր անձնաւ լուսոյն ճաշակումն՝ ի

ատեանցն։

աստուածալ յաշտիս դիծէ ուրբաթոն ելիէրէն
Աւրէ Տեառն ՝ աւերակի հայոց յերուսաղէմոյ։

ՃԱՇԱԿԱՒԱՑ ։ ԱՆԸ։

Վն ապրատածոց փըրկութիւնէ ըզմարտուն
քանըզի խոս որ անամէն էյ յիմութիւնէ։
ընդ թաղմանըն տան ի նոր գերեզմանի։
Չի ապեահ պէտ առաքեալնց երկինից
մարդ ի խաչէ կանել։ անըմմիշտ։

Համաբանութիւն՝ ցուցեալ ըստ նոյն խոնար-
լուսոյ ի հինոյ աղտից. միմեանց և դէպ
զաշակերտացդ և զծառայից զտարբ-
աստ էին՝ և վարդապետին բոլորից.
այն որ պաշտին ի սրտիվերէից։ Ո՛Թէ այլ
նայ. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն՝
հողեղինայ՝ այն որ անտեսան է հրեղի-
յինքեան զնահատումն. ապա սա օրէնքն
այսօր գործով ըստ ծայրագոյնն՝ եցոյց
զոր նախ բանիւ վարդապետեաց՝.
սրբութիւն։ Ո՛ամուսնացն իւրոցն աշակերտաց՝
պէտք են մաքրութիւն յօդել ի գլուխսն
ցումն ջրոյ զի լուացեալ է՝. ոտիցդ
թէր. զբնոյս ասէ ինչպիտոյ՝ լուա-
դէր՝ զոտս և ըստ զլուխս մկրտել մաղ-
ոչ գիտելոյ՝. որով դառնայր և հնազան
հօտին փրքու՝ ասատէր զնարդին
լեացն և լըռեցին։ Ո՛ընտրեաց
ռածեաց զինքն ի ծովին՝ ասատեաց ա-
խուլ և համրըզ արձակեցան՝. որ վե
բանըզ. որով կուրցոյ աչըզ բացան՝

հոգի՝ բարձրացեալ ՚ի կործանումն՝
և ՚ի նկուղս խնդութեանց։
Օ՛ր մաքրեսցեր յաւազանին՝ մաքուր
ձեռօք զտոյս նոցին՝ և ո՛ւսուցեր խո-
նարհութեամբ յաղթօղ լինել չար հըպարտին՝
և զիմ լըսա զխոմըն մեղաց՝ աղաչանօք
սըբոյ գընդին՝ և ըզ գընացս ուղեւո՛ր
զտին՝ խոնարհութեամբ եւ ՚ի յերկինս։

Օ՛րէն։ Ա՛ստեպան ըսա Յովհաննու։
Ա՛յդ ոմն ասէ։ Էջ։

Ո՞վ ՚ի մէնջ զօրէ՞ նսեմն մտքիկ՝ զոր խօսե-
ցաւ ՚ի սինայի՝ և եկեր ըզպատն օրի՛նա-
կին՝ և ըզ բաղարձն ընդ եղեգին՝
ըզհինն ՚ի նորըս փոխեալ՝ զըստուերն
՚ի լո՛յս ճըշմարտելով՝ փոխան գառինն
ինքըն գոլով՝ գառն այ նըւիրելով։
Ո՞նդ բաղարջին՝ հաց անխմոր՝ եւ
ըզմաքրինն իւր զերկնաւո՛ր՝ ըզկուսա-
ծինն անսերմնաւոր՝ զանձկանն և զհո-
գեւոր՝ ո՞նդ ոչխարի՞ն արեանն ա՛խտին՝
եւ մեզ զարիւնն իւր ա՛խտ կըտակին՝ և

եղբ՛ան դառնագութին՝ փոխան ը՛ղ
վարս ա՛ծոյիւն։ Յաւգաւորն արարած
ծոց՝ զհացըն կենա՛ց եւս քաղցելոց՝։ և
ը՛ղ բաժակն ուրախարար՝ ողբ յա՛դամոյ
սրբոմեցելոց՝։ այս նոր ուխտ է՝ խնդ ա՛ղ
բեան՝ փոխան հընա՛յ ուխտին արեանց՝։
զոր յիշատակ իմ ա՛ռնիցէք՝ մինչև եկիցէ
ես միւսանգամ։ Յո՛ղովեա՛լս ի՛ քէն
Տա՛յցեմք՝ ընդ ժողովեա՛լ մեռանանին՝։
որ զկենարարըդ քո մարմին՝ բաշխեա՛լ
եռաւր ը՛նդ բաժակին՝։ հնա՛րհեա և մեզ
տէր ընդ նո՛ահն՝ հաղորդ լինել քոմ
սեղանին՝։ կենա՛ց հացիդ յոր փա՛փա՛
դիմք՝ և ըմպե՛լոյդ ու՛մ ծա՛րաւիմք։
Յո՛յնաւրեայնց աշակերտացն՝ յոդաս մեկ
նեալ ի՛ սբ՛ գառանցն՝։ զբարձոյ մեղաց
գա՛ռն աշ՝ մատներ ի՛ մահ ը՛նդ արծա՛
թոյ՝։ ի՛ յընթրիսըն հոգևոր՝ մերձի ժը
պի՛րն և նենգաւո՛րն՝։ ուտելով ընդ
վարդապետ ըն յաճախէ զնա՛բէուԹի՛։
Ոյսըն խօսէր աղերսա՛լի՝ խաւարելոյն

վասըն դարձի. մի ոմն ի՛ձէնջ ասէ եղ
բարք՝ զիս մատնելոց է առ ի՛մէնջ. պետ
րոս լուեալ զայն զարհուրեցաւ, և ակն
արկէր առ յովհաննէս. հարցանել թէ
ո՛վ էիցէ՝ դաւաճանօղ վարդապետին։

Օրէնք։ Աշխարհն ըստ ղուխասու։
Այ էրչէցոյ ծան բաղդ։

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն ըզ
տըրտմութիւն ըն փարատեաց. Թագեաւ
պատուս տայ յիւդայի՝ նըշաւակեալ
զգաղտն մատնիչ. զոր առեալ և մերկա
ցուա՝ յաճապին հոգւոյն շնորհաց. մատ
նեցաւ նախայաջորին՝ ընդ մատնութե
վարդապետին։ Ծաղրագոյն լուսոյն
զբրիստոս՝ խաւարասիրքն արտաքս ելին.
տերըն յայտներ լոյս եղելոցն ըզգայ
թակղին ի գիշերի. պետրոս խօսեր
խրախուսելի և կըշտամբիւր հաւատ
սի. զիւրն յաշխարհէ զնոսիկն ասէր՝
և ըզգալոստ հոգւոյն պատմէր։

Աչդրունեաւն յայնկոյս ձորոյ՝ ի վերնա
տուն

վիժման՝ ի զօրանալ հրեշտակ մերձենալ
քրմապանց հոսման՝ ոտոնաձև կայլակ
այլ քոյդ տեսցէ՝ Ոչ օղեալ յերկիւղ
մահուս յինէն անցցէ՝ ոչ իմ կամաւ
առանց մահու իմ որ գրեալ է՝ բայ՛ակ
աւ՝ ։ եթէ փրկիլ մարդկան հնար է՝
խոնարհական՝ որմ՛ կըսկսի ծոներ
աւ հայր իւր էական ։ ծոնեալը դըներ
Ձայնիւ մաղթէր աղօթական՝ վե՛ իմ
միա՛ւոր՝ կըսկր ըզկիրսըն կամաւոր ։
զօր վտանգաւոր՝ ։ այլ մի և նոյն գոլ
բայց է բնութիւն մարմնոյս սրկար՝ ։
ոչ ոմն ուժեղ և զօրա՛ւոր՝ և ոմն ան֊
նաբար՝ ։ փրկել զնա հոդիս յօժար՝
ցըն սրբամաքար՝ երիւքն եղեալ առա՛նձ
ցոքս մէք վերըսար՛ն ։ Ձօղայը ըզկրի՛
զի ժառանգել ըզկայրենին՝ արժա՛նաս
մին՝ ուստի հանե՛ր նախ զա՛ռաջինն՝ ։
դրախտին՝ ։ մուծցե՛ս և զմեզ՛ որ ընդ նը
ընդ պա՛րտիզ՝ եմոյծ զադամ յա՛դին
առ՛նն եւ խորհըրդոյ՝ ։ եմուտ պարտէզ

զօրինական դիրըն լըցեալ՝ զի կամա-
րեաւ էառ զբնութի՝ ածըն բան ըզ
մարդկութե՝ պարտէր զերկիւղ և զտըր-
մաւթի՝ յիւրմէնն կրել անօրէնութի։

Օրէն ։ Ընտրեան ըստ Աւետեաց ։

Ա՛ծառադպիթ փառաց էնին՝ որ ըս բնու-
ըս մարդկայնին՝ տագնապեցար ի գիշե-
րին՝ աղօթեցեր մեռ Հայր յերկինն՝ ծա-
գեա՛ ի մեզ զլո՛յս երկնային՝ և փարա
տեա՛ զերկիւղ էարին՝ մատունք Հոգ-
ւոյ մեր և՛ մարմին՝ յերկիւղ քո սուրբ
բեւեռեսցի՛ն ։ Ա՛երձեալ յուդա՛ա որ
մատնե՛լոյ՝ Հանդերձ դասուն փա՛րիւ-
սեցւոյ՝ ։ անկան նըմանն առորա՛նկելոյն՝
որ յատիտեան է՛ն կանգնելոյ՝ ։ յո՛ր-
դաս նենգաւո՛ր Համբուրե՛լով՝ առիթ
մատո՛ւ նըշան տալով՝ փոխան սիրոյ զնա
մա՛նելով՝ չար ընդ բարւոյ վըճա՛րելով ։
Այ՛նիւամ առ դա՛ւթ սիրոյն պե՛տրոս՝
ըզ ծառային անուն մաղքոս՝ ։ Եհա՛տ

սուսերը զակա՛նջն աջոյ որ ո՛չ լսեաւ
տէրն իւրոյ. [illegible] տէրն մեր արագա՛պէս
յոյնկըն մերձեաւ բժշկեաց. առո՛ղ
ջացոյց ա՛ճապէս զոր ո՛չ տեսին կո՛
րա՛ն հանդէս. Այ՛ր հօտին փոքու
զբօսեալ քանզի զնովին քա՛զ հա՛
րեալ. պետրոս միայն ըղձեա երթեալ
ի յաղջիկանէ վերին շարժեալ. նըշանա՛
կեաղ հաւրն խա՛սէր առ՛ի պետրո՛ս տրն
ակն արկէր. զբանըն յիշեր դառն ա՛րտասո
ւո՛ր ի դըռմանէն դա՛րձել կանդնէր.
Ե՛ նո՛րհեալ վերին եկեղեցւոյ զոր
պահեցեր ի հաւերոյ. և կանդնեցեր ի
դըռներոյ վե՛ս արտաւո՛ւրոյ.
կանգնեա և զնո՛ տէր ընդ նըմին ի
դըռմանէ՛ սայթաքողին. տալով աչացս
յորդ ա՛րտասուս և ջուր նըրան ծո՛
վս դըռնայս. Ա՛վ կամա՛ զանկապէ՛
լին կապեալ ը՛զձեռս արձակողին.
ի յապարանսըն տա՛նէին կայիափայ և
ա՛ննայինն. ծա՛ռայն զերծան այն տա՛

Յաչնժամ ասէ ցնոսա ։ Օրէն ։ Ընդ Աստուած ասէ ։

Զի որ կատանայց մարդկան լուծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն՝ զիս արձակեա՛ յինքնակապէս՝ մեղաց կապից դէպ Ժողովոյնն՝ որ ընդ մեղօք պարտաւորին՝ կացեր անմեղ ի յատենի՝ յորժամ փառաւք դաս հայրենի՝ մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին ։ Պատկառանօք հինն աւանդեայ՝ որ ձաղեցար վասն նորա՝ ընկճեա զամբիծ մեղաց լծոյն՝ որով զերեսս իմ ծածկեցին՝ որ նեղեցեր յաւր ծառային՝ ածել ձեռօք քեզ սպառնալին՝ հայր ոճգնակի զդէմս քո տալին՝ որպէս և զիս եհար ուժգին ։ Ո՛ն լուսոյ յառաւօտին՝ ի յուր դատաւորին՝ ծառայն ներսեր ի յայ բաժնուն հընոյ զատկին՝ կայր աճապի

տեսին՝ . Ի՛նչ հարցանել պիղատոսի՝ որն
ոչ առնէր պատասխանի՝ զի կանխաւագ
գիտէր զնոսա եղէ՛ն ես մարդ որ ոչ խօ
սի՛ր։ Ա՛մենայնի դասք զինուորացն՝
արիւն հանդերձ նախատանաց . այնմ
որոյ զգեստն է լոյս փառաց՝ իբրև զո
թոյ զինքեանմէ արկած՝ . Ի՛նչ ծուռն ի
ջեալ կատակէին՝ զգլուխն եղեգամբ
հարկանէին՝ պըսակ Ի՛փշոյ բոլոր էին՝
ը՛զ փո՛ւշ մեղացըն բարձողի՛ն ։
Ա՛նակալին՝ քերովբէից՝ բառնայր ին
քեամբ ը՛զփա՛յտ խաչին՝ . մինչ Ի՛տեղի
գողգո՛թային՝ յորո՛մ եդեալ մարդն
առաջին՝ . Ե՛տուն ըմպել գինի զմըռ
սեալ՝ և կերակո՛ւր լեղեաւ խառնեալ .
որով զպղտոցն գառ՛ն ճաշակ՝ փոխեաց
մեզ քաղցր և ախորժակ ։ Ա՛ՐնակաՀն
քըն զարհո՛ւրեալ՝ տեսին ը՛զ տէրըն
մերկացեալ՝ . և ը՛զ հանդերձըն բա՛ժ
ժանեալ՝ պատմուճանին վի՛ճակ ար՛
կեալ՝ . ը՛զձեռան և զոտսըն ծակե՛ցին՝

ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին՝ .
ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին՝ զմատունըն
սըն որ գրեաց ի մատաւակէն ։

Օ՛րն ։ Աշխարհն ըստ Աստուածոյ ։
Ամէն ։

Տէր ողորմեաց ձեռք ընդ ձեռաց՝ ոտք ընդ
ոտից ընթանալեաց՝ . փայտ ընդ փայտի՝
դառըն պըտղոյ կեանք ընդ մահու փո՛խ
խարկելով՝ . ի՛մէջ երիցս անօրինաց՝
կայր մերկացեալ տուօղն օրհնաց՝ . զոր
ոչ տեսին ազգըն կուրաց՝ բայց ի՛միոյն
աւազակաց ։ Նոպէի՛ց արեգականն՝ ըզ
տիւն տարար դիշերանման՝ . զըստուերըն
քոյ արկ մերկութե՛ զի մի՛ տեսցէ ակն
անարժան՝ . ի՛մէջօրեային նըսեմացար՝
յորժամ ադամ մեղաւ մեռաւ . ի՛ յինն
երորդն ի՛ լոյս դարձաւ՝ յորժամ մահ
ուամբ մահըն լուծար ։ Օղեր ար
ձակեալ՝ մայր ևն որ կայր մերձ
առ խաչին . յորժամ լըսեր ըզ ծրա
ւին՝ բարբառելոյ ի՛ր միածնին՝ . Եաուն

քացա՛ի խառնեալ լե՛զուն՝ այնմ՛ որ բըղ-
խեաց գետ յա՛դեկի՛ . և՛ի՛ վիմէն վըտակ
բարի՝ արբ՛ոյց տո՛հմին գա՛ւնացուղի՛ :
Լ՛ուծեալ յերըրորդ ժամու օձին՝ զմի-
տըս նախնեա՛յ մօրն ե՛ւայի՛ . և՛ի՛ վե՛ցն
անկեալ մարդն ա՛ւազին՝ հաւանական
բանի՛ն նորին՝ . և՛ի՛ սոյն ժամո՛ւ ե՛րն և՛ի
խաչին՝ զի քաւեսցէ՛ զմեղս նոցին՝ . և
յորժամ եւ ադա՛մն էին՝ եդ զա՛ւազակն
և՛ի՛ջ դրախտի՛ն : Վա՛րելի՛ բարբառ
ընդ իմ՝ ելի՛ ելի ա՛ռ հայր գոչէր՝ . զո՛ր
գին կամաւ հօր ա՛ւանդէր՝ զհոգի՛ս
մարդկան նո՛յն ընծայէր՝ . երկիր հի-
մնեաք սասանե՛ցաւ՝ և վարագո՛յրն ընդ
մէ՛ջ հերձաւ՝ . վէմք ի՛ յինքեանց պատա՛-
ռեցան՝ և գե՛րեզմանք մահո՛ւ բացա՛ն :
Վա՛րելի՛ ի՛ աքանչելեացս՝ ած մարմնո՛վ
վե՛ւ իմ խաչեալ՝ . մերով բնութե՛ամբ մե՛ռա-
նի՛ ած անմահ խո՛տովանին . կըրկնաւոր
տա՛կ կողին ա՛ղբեղբ՝ եկեղեցի՛ նո՛ր
հաստատի՛ . ջրովն մաքրի՝ զարի՛ւնն
ըմպե՛ զորդի՛ ընդ հօր փառաւորի՛ : 291

«Ո՛րոգօ՛ղ սիե՛ղերաց՝ որ զդեցուցե՛ր մեզ լո՛յս փառաց՝ · արիակո՛ր ը՛զ քե՛զ ի՛ զինուո՛րսդ՝ քաղցրի՛թ կարմի՛ր նախատա նաց՝ · մերկեա՛ յինքե՛ն ը՛զ քու՛րձ մեղաց՝ ը՛զ տըրտմագի՛ն արեամբ ներկած՝ · և ը՛զդեցո զու՛րախալին՝ ը՛զպա՛տուհանն իմ զառաջի՛ն ։ Ո՛րկնաւո՛ր Թագաւո՛ր բիդ՝ ի՛ ծո՛ւնր իջեա՛լ խաղ առնէին՝ · ծածկեալ ը՛զդէմս ըդ կըճա՛փէին՝ և ե՛ղեգամբ հարկանէին՝ և զիմ անկեալ մինչ ի՛ գե՛տին՝ ի՛ հնազանդե՛լ կամաց էարին՝ · մի՛ Թողուցուս խաղա՛լ սովին՝ այլ կա՛նգնեսցես զիս վե՛ր բաւին ։

Ա՛մեալ բոլո՛ր զո մա՛րմին՝ չեմ վըճիռ ո՛չ դատաւորին՝ · սաստիկ է՛ա՛ռ զկար՛ ուա՛ծ գանին՝ վասը՛ն գանից նախաս՛ տեղծին՝ · զիս որ յոտից մինչև ցգլուխ՝ ցաւօք նեղիմ անհրնա՛րին՝ · առողջացո՛ դարձե՛լ կրկին՝ ոչ հնարհաք յա՛ւազանի՛ն։

Ելեալ ոչխարն ի լերինն՝ հան ի լերկին յուխտաեաւ տեղիս։
բարձր եղեւն՝ բարձր ի յուսոյդ ընդ ոչխար
առ ի մեղս անկեալ զոգւն՝ և ծանրագոյն
խաչին՝ ի գողգոթա հաներ տեղին՝ զիմ
դրախտին՝ ։ փոխանն բարձեր ըզ փայտ
ուն՝ մահաբերին՝ այնմ որ բուսաւ ի մէջ
րասցի աեր քո ի սմին ։ Աստ ընեալ ծա
հերքեա ի բաց հանդերձ սովին՝ և քաղց
րին՝ զոր ի մասուն հոգւոյս սրկին ։
նագունին ։ ըզդառնու թիւն թխնաւ
զի քաղցրասցին՝ ճաշակ պըտղոյն դառ
քացանին ի ծարաւին ։ արբեր կամաւ
Ատուն ըմպել քեզ ըզ լերկին՝ և ըզ

Օրհն ։ Աշխարան ըսա Աստիսոյ ։
Լուր ։ այժ էլն ։

լերին՝ զի սպիւք մեղայըն ջննջեացի՛ն ։
իմ թըշնամին՝ ։ և ողջացո զկայքեաւ
եղին՝ մշակիք այգւոյն իսրայէլի՝ ։ ըզ
ցուցեր ահարոնի՝ փոխանն պըտակ ի փշոց
Աըսբափայլ պըճնեալ զարդուն՝ զոր զգե

պատրաստ։ Այնժամ ասէ ցայգ քօղ արկել՝ վարագուրին՝ զիմ պատառեա՛ զգեղմն ընդ ուսամբ՝ շարժեա սիրտս ի բարին՝ ընդ պատառել ընդ վիմանցն որ շարժէին՝ շարժեա զանձինն՝ զիս ամրացո՛ ընդ հալանեաւ՝ կեղծաւորաց քո նըշանին՝ և կամեցեր ըզմեզ նախամատեղծին՝ և կամեցեր ըզմեզ ռեցար ասր ի՛ խաչին՝ լուծեր զկապանս յարևելից՝ լուսատուութիւն լիասուն նորին՝ կատարեցեր ըզնըշանսդ ի՛ հայրենիս քո աստեղջ՝ և ի՛ նձ ասր ընդ նըմին՝ լսել ըզնայն պատասխանին՝ այսօր ընդ իս իցես յադին՝

ի հայրենիս քո աստեղջ՝ և։

Օրհն։ Աշխատան ըստ Մատիսոյ։
Աշ։ վաղվաղակի։

Նախընթաց վերև երկին՝ հիմունք երկրի տատանեցին՝ և վարագոյր հին ծրի՛ նին՝ վերստին ի վայր պատառեցին՝ արդ ընդ վիմանցն որ շարժէին՝ շարժեա զանձինն՝ զիս ամրացո՛ ընդ հալանեաւ՝ կեղծաւորաց քո նըշանին՝ և կամեցեր ըզմեզ նախամատեղծին՝ և կամեցեր ըզմեզ ռեցար ասր ի՛ խաչին՝ լուծեր զկապանս յարևելից՝ լուսատուութիւն լիասուն նորին՝ կատարեցեր ըզնըշանսդ ի՛ հայրենիս քո աստեղջ՝ և ի՛ նձ ասր ընդ նըմին՝ լսել ըզնայն պատասխանին՝ այսօր ընդ իս իցես յադին՝

խաւարանայր միջօրէին, և դերեզմանքը
բանային, մարմինք սրբոց ըն յառնէին, ը-
խաւարել լուսաւորացն, մաքրեա յինէն
զգործ խաւարին, ընդ մեռելոցն որ յա-
նէին, կանգնեա զքեզ մեռեալ հոգւով։
Ո՛ր սիրոյ պատուիրանին, գործով
լցցո՛ղ եղեր բանին, աղօթելով ա-
յերկինս, Թողո՛ւ ը՛զմեղս որ ի՛ նա
ինձ որ հոգւոյս չա՛ստացեալ, երկը-
պագեմ քեզ միածին, Թո՛ղ ը՛զ-
ծումըն հրամանին, մի՛ յիշեսցին մեղք
առաջի՛ն։ Աղաչեցին սանդարամետք,
ի՛ յաւանդէին առ հայր զհոգիդ, որ ի՛
զժոխս իջեր նեղքին, ի՛ բանդ մահու
և խաւարին, կապեալ զիշխանն մա-
հաձին, հաներ զհոգիսն որ ի՛ բանտին,
և զիս հանցե՛ս տէր ընդ նոսին, բանտէ
մեղաց ազատողի՛ն։

Օրհն։ Աշխատասէր կամ Ի խաւսս։
Ա։ էջն։ այժ եղև։

Ողբերգեան անապատական՝ որ յետ մահուն անմահարար՝ · բերկեալ ի քէն վըսակ կըսկին՝ ի նահատուածըն կողածնին · քաջ ըղբերա՛ն իմ յարբուցուածըն քո արբա՛ն կենսարբին · լուա դարձեալ յաւաղա՛ նին՝ թէ ոչ չնորհօք այլ արտասուօք ։

Յանմահիւ մեռանելոյ զմեռեալ հոգի դիս կենդանացո՛ · թաղմամբ ի նոր գե՛ րեզմանի՝ զթաղեալս ի մեղս վերածեա՛ · ի՛ գերի ներքնոյն խըզանելով՝ ի՛ գերոյն մեզայ վերաբերեա՛ · ի տուն երկր մահու քո բնակելով՝ լուսաւորեա՛ էգիս հոգւով ։

Ա՛ըտ իմ առ քեզ աղաղակէ՝ բան որ ընդ Տ՛ըր խոկզբանէ՝ · որ կամաւոր վըրն մարդկան՝ կրեցեր մարմնով զայս ամ՛ · ինձ լսելի՛ արա ըզձայն՝ յարքայութե՛ըդ քո կո՛չման՝ · ընդ ժողովոյն անդ անդրան կացի՝ օրհնել ըղքեզ միշտ յաւիտեա՛ն ։

Օրհն։ Աշխ՛ ըստ Յօհ՛։ Ա։ նոյս ։

Պարզևատուն Աստուած ամենայն մարդոյ, խընդրել պարգեւս ի պիղատոսէ. և արիւնն ջրոյն որպէս զօթից հատանի պատել ի յովսեփայ։

Ներհանատուն Աստուած ամենայն մարդոյ, դրկել ի նոր դերեզմանի. և դանձն անմահ հուր կընքել մահուանեաւ քո հանապէտին։

Լուսատուդ փրկութիւն քո մարդոյ, եղեալ ի նորափոր վիմի. զոր ծրիւնք զօրք երկնից ելից երդուել պահպանել ի գինուորացն։

Ներհանելոն յաւիտենից քո մարդոյ, խընդրել որպէս մեռեալ ի պիղատոսէ. և մերկութիւն ծածկոյթն ապականի, յանձն առնու պատել ի յովսեփայ։

Ընտանատուն ողորմած քո մարդոյ, ի հնոյ մահու խնայարհեցաւ. և բնակեցաւ ի լոյս յանմատոյց, թաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի։ Ընդեակն արդարութիւն քո

կընկե՛ մատանեաւ անկորնչաստ պահե՛
լո՛ւ. անթա՛կ դրամ հատատե՛ղ քարտէն
ղո՛ւ. դուռնէդ ըղբեղա՛ր չ՚ելլ
ի՛նոր գերեզմանի. նա՛ եւ զիս ընդու՛
տանիւբ. մի՛ հատ՚ մը սահմանեա՛ր դընկ
ո՛ր չ՚է բնութիւնք ափարածոց զանձ
տենից անանց. ա՛լ֊ծ հա՛ցըն մերոց
ո՛չ֊ զհո՛գ օրհնեա՛ր թաղատոր յաւի
խընկի՛ ի՛ զատանէն կ՚ելաբերից
մազեցնից. և բուրմա՛ն անմահութե
ցո՛ւ ափառատու՛ ոտ մեռեալ ի՛ արտ
տրացն. ցնծութի՛ն արարածոց զո
զի՛նչ զնել անբուն, պահպանի՛ ի՛ զին
ցո՛ւ, նրնջէ՛ ի՛ ձեռ մա՛հացելոց. որ պա
ցո՛ւ. ա՛րթնութի՛ն բնութէ՛ ափարիչն ամպո՛ն
ի՛ կոյս գերեզմանի. և լուծի՛չն երկա՛նց
դըժոխոց մատանեա՛ կընկի՛ քէնկերն
Կո՛ւսածին՝ մարմնով քո ցցո՛ր, դընկի՛
կէցաւ վիմա՛վ ի՛ մէջ երկրի՛
հն. և փառացըն Հօր Ճա՛ռագայթ ծաղ
քո՛ ցցո՛ր, եղա՛ ի՛ գերի՛ աստերակա՛

ա

Ա՛ր բաշխօղդ ես բարեաց եւ պարգեւ
ատոնք արարածոց քոց. այսօր հաճեցար
լուր նզովել ի պարգեւիւ մասին ի պի-
զատոսէ. զի՛ եւ մեզ շնորհեսցես զպար-
գեւս ողորմե՛ք քո։ Ա՛ր զանձաւ ըղձոյս
փեսայ իբրեւ զօթոց ընդգեմ արկանէր. այսօր
անձաւ խոնարհութիւն պատեցաւ ի յոյն
սեփհեայ ի գերեզմանի ամբնեալ. զի զհոր
նեւթի մեղայ մերոց նորոգեսցես ի
կեանս անմահ։ Ա՛ր յիշեցիր ես ըզ հօր
քահանայիցըն պարագրել ի յանձն առեալ
ա՛նկողոպտելի գանձ. զի ըզմեզ փրկեր

ա

Ա՛ր անյաղթելի զթաբաւորն՝ որ պահի
ի՛ զինուորսդ դանձն անմահութե՛ան։
Ա՛ր բարեր ։ (՚)ընծեայ մեզ ։ Ո՛ր թագաւորն
յիմանալի զօրացն ահիւ պատուեալ.
(՚)ընծեայ մեզ ։ Ո՛ր թագաւորն
եա՛ր բարեր արարչա՛ք զնա յաւիտեան։
դովեմք ըզդ։ (՚)ընծեայ մեզ ։ Ո՛ր
լուր ըղմե՛զ ի հնաւատով երդուեցե՛ծդ.

ցաւը յերկիրն։

Ո՞ր արարիչդ եմ ամպրաճոց՝ հանդուր-
ցեալդ ի քէ՛ն լեռնէս։ վկա՞ն վ հիմք
կրետաւոյ՝ ։ ես ե՞ղ ի գերեզմանի։
ուածացեալ մարմնիդ՝ պատեալ սուրբ
եան մարմին։ Ո՞ անապատիս զամա-
տոսի ա՛ղբերսէր՝ ։ հնարէ՞լ զաչերն
Յովհան ի քէ՛ն հաւատացեալ՝ պիղծ
մարգարէ՛ն կապանըս մահո՛ւ ելոյծ։
զնախատեալդ կենդանացոյց՝ ։ ե՞ղ ըզ
Լի՛ւին՝ և մատանեաւ կընքեցաւ՝ ։ որ
անկողմնապատելի։ Կ՛դա՞ր ի նորափո՛ր
զմարմինն տրո՛նական՝ զարիւնդ ըզպոյս
նա՛ զօթոյդ ։ որ զգեցոյց ըմե՛զ ըզգեստ
կողմնապատելի։ Պատեա՛ր ըզ տը՛ր կրետաւով
կեացես ի յանցանացդ մեղաց մերոց ։

Ա՛ղաչ և Պաղեստ Յունանցն։

Յարեաւ քրիստոնեայ ի մեռեալ՛ց՝ ա
ղեաց՝ որ փըրկեաց զմեզ ի մեռելոց՝ ալէ
լո՛ւյ։ Ա՛կայք ժողովրդեա՛ք՝ երգեցէ՛ք տո՛ն ալէլո՛ւյա։
Յարութեան՝ ի մեռելոց ալէլո՛ւյա։ Ա՛րարչ երկնի և երկրի՝ որ զաշխարհս լուսաւո՛ր արար՝ ալէլո՛ւյա։
Յարութեանդ՝ զօրհնո՛ւին յարու
թեանն ի մեռելոց։ Ալ՛ելո՛ւյա նորո՛գ ժողովուրդք՝ զերս՝ նոր օրհնութի՛ւն երգեցո՛ք։
Նոր օրհնութի՛ւն երգեա՝ յարո՛ւթեան նորո՛գ։ Ա՛կայք նոր ժողովուրդք՝ խո՛ւժ և համբերութի՛ւն։ ալէլո՛ւյա։
Ա՛ստուածայր՝ ի սի՛րտս երկրի եր
կեօրեայ՝ ալէլո՛ւյա։ և յարեա՛ր աճա՛պարն։ ալէլո՛ւյա։
Յարութեանդ՝ ի մեռե՛լոց երկրադո՛ղ
գեացի՛ք ալէլո՛ւյա։ ո՛ր փըրկեաց զմեզ ի մեռելոց՝ ալէլո՛ւյա։
Տո՛ւք օրհնութի՛ւն ամ՝ յարո՛ւթեանն ի մեռելոց։ Ա՛, ա՛ ըզդժո՛ւխսըս գերեաց

մահուամբն իւրով. և զՔրիստոսն կապեաց։ Տէր Յիսուս զօրութիւն իւրով։
տէր կարօղ ի պատերազմի. տուիք։

Յարուցեալդն ի մեռելոց քէն այ. երգեցողք ընդ հրեշտակս օրհնութի՛ն ալէլուիա ալէլուիա։ Փրկիչոլքն տիէ զերայ կենարարդ յարո՛ւթենէ. երգեա։ Նկոյք մանկունք առաքաստի երկնաւոր տէր փեսային. երգեա։

Ա՛ր յարեարդ ի մեռելոյ կենդանուեցդ պարգևատուն քո անմահ Թագաւոր. ընդ երկնայի՛ն զուարթո՛ւնս. նոր օրհնութի՛ քեզ երգեսցուք. ալէլո՛ւիա։

Ա՛ր մահուամբ զմահ լուծեր՝ անմահ յուրթիւն մեզ շնորհեցեր՝ կենդանարար քո յարո՛ւթիդ. ընդ երկ։

Ա՛ր ի յերկիր եղեա համբարձար և ընդ աջմէ հօր նստար յայնժամ փառաց բանդ աստուած. ընդ երկ։

ՀԱՆԴԵՍ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՀԱՆԴԵՍ ԱՌԱՋԻՆ

ՀԱՆԴԵՍ ԱՌԱՋԻՆ։ Ի ՄԵԾԵԼՈՅ ՎԵՄԱՅԻՆ ԱՆԱՄՀՅ ԼԵՔՐԿ ԱՀ
ՀԱՐԱՆ Ի ԼԵՐԿԻՐՍ ԵԿԵՂԵՑԻՑ. ՕՐՀՆԵԱ Ի՛ ՆԱՀԱՊ. ՔԵԶ ԱՇԵՄԻՔ ԽԱՐ ՆԴՈՒԹԵՔ՝
ՁԱՅՆ ՍՐԲՈՒԹԵՔ ՁԱՐՄԱՆՔ ՔՈ ԱՐՈՒ։ Ո՛Յ ՕԲՐ ԱՆՀԱՃԱՐ ԼՍԱՆ Ի ԼՍԱՑՈՒ ԼՍԱՑԱ
ՈՐԵՔԱՑ ՁԱՆԱԿՈՒԵՆՔԱ ՔՈ. ԼՍԱՑԱՐՔ
ԵԱՒ ԵՐՏԱՑԱՂԷՄ. ՔԱՆԶԻ ՅԱՐԵԱՒ ԼՍԻՑ
ՔՈՒ ՔՆ. ՕՐՀ։ Ո՛Յ ՕԲՐ ԽԱՇԱՐԱՆ ԱՆ
ԴԻՒՈՒԹԵՔ՝ ՀԱԼԱԾԵՑԱՒ ԵՐԲԵԱԿ ԼՍ
ԱՒԶԻ. ԵՒ ՔԵԶ ԾԱԳԵԱՒ ԼՍԻՑ ԴԻՒՑԵ։
Ո՛Յ ՕԲՐ ՁԱՏԻԿ ՄԵՐ ԶԵՆԱՒՆՔ ՔԻԽԱՏՈՒՆՔ
ԱՐԱՑԱՒ ՍՒՆ ՑԸՆԾՈՒԹԻՒՆ. ՆՈՐՈ
ԴԵԱՀԱՒ Ի՛ ՆՈՒԹԵՔ ՄԵՂՑ ԱՒԵՐՈՒՔ. ՔՒ
ՅԱՐԵԱՒ Ի՛ ՄԵԾԵԼՈՅ։ Ո՛Յ ՕԲՐ ՀՐԵՇ
ԱՒԱՐԸՆ ԼՍԱՒԻՄՔ Ի ԼԵՐԻՆԵՑՒ ԼՔԵԱՒ։

Ա՛յ յաղթական երգիչ. օրհնեցէք լա բար։
բեաւ եւ միշտ պարեցուսիք ընդ հրեշտակս
նա յաւիտեան։ Ա՛յսօր ծերն մեր յա
Ա՛զար օրհնեցէք լա բարձր ստամբէ ըն
ղիպեան։ ա՛ր ծ։

Ա՛յսօր հրեշտակք յերկինից իջեալ
տան զաւետիս մարդկան։ յարեաւ
խաչելեալն եւ յարոյց ընդ ձե՛զ ընդ
առ ծ։

Ա՛յսօր մեծ աւետիք ադամայ նախա
տեղին տա՛ճար. արի որ նըշնջես
լուսատու եղև քեզ յարուցեալն քո։
ա՛ր ծ հաւրցն մերոց։ Ա՛յսօր ձայն ա
հեռուց յուսալի դուռն լսեցիս. դի՛ր
տերքն իւղաբերքդ. տեսաք յարուցեալ
ըզ յարութիւն քո՛ ըզ քո։ ա՛ր ծ։
Ա՛յսօր հրեշտակք յերկինից իջեալ
տան զաւետիս մարդկան։ յարեաւ
խաչելեալն եւ յարոյց ընդ ձե՛զ ընդ
Ա՛զար օրհնեցէք լա բարձր ստամբէ ըն
նա յաւիտեան։ Ա՛յսօր ծերն մեր յա
բեաւ եւ միշտ պարեցուսիք ընդ հրեշտակս
յաղթական երգիչ. օրհնեցէք լա բար։ Ա՛յ

ասելով. քա՛ յար։

տահօդ. պարեացո՛ւք ընդ երկնայնոցն
քո՛ր. ա՛զատեա՛լք աշխարհք գաւառինն ա
Ա՛յսօր նո՛ր խորհուրդ կոչեցեա՛լք ի
կանա՛նցըն քարոզեր աւետիս. քո՛։
զա՛րհուրդ յոյ ըզպահապանան. և ա՛ր

Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
գառն ա՛ռ զմրմունդ քո փըրկիչ ան։
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
գառնաձագըն զենանց՝ պարգեւեցեր մեզ
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
ուռ զաւիւկ՝ ընդ քո քո։ Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
լեց խորայելն փոխեցեր՝ ի փըրկուն հոգ
Ի՛ յաւր ընդ պատկ չարչարանացն ե՞
ւեռիս յարուցեր միածնի որդւոյ քո՝ զ
այսօր երկնայնոցն լիջեալ տային քեզ զա
ցիր հարան ի յերկրէ երկնից՝ քանզի
ըզմանկ նո՝ զքեզ ընծաւ և զուարճա
վերըսաին յարուցեալ ծընաւ ի կոյս գե
կոյս՝ քանզի ծընեաւն ի կուսէդ այսօր
ցնծացեալք։ Ուրախ լեր և բերկրեա մայր
բանն աւրհ՛ծ՝ զքեզ երեքանեակ մեծաւ
պարագրեալ՝ անձառաբար ծընար ըզ
Ի՛ ձագըն տաճարի լուսոյ՝ որ մարմնով
ղեցուց յարուցեալն ի մեռելոց քո՛ս։ օ
Ի՛ յաւր սիւն լուսոյ ծագեաց սբ եկե
Ի՛ յաւր ըզպատկ չարչարանացն ե՞
լեց խորայելն փոխեցեր՝ ի փըրկուն հոգ
ւոց զաւիւկ՝ սբ յարուցեալ քո՛ քո։
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
գառնաձագըն զենանց՝ պարգեւեցեր մեզ
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
գառն ա՛ռ զմրմունդ քո փըրկիչ ան։
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատութեամբ
ազատեցեր ըզգերեալն։ պըտուղ կենաց
նընջեցեալոցդ ես անդրանիկ մեռելոց։

մա

մեր. զքո՛ւր Աստուածդ վկայեցար վկայել ի դերեզ-
լսանէիր. եւ ընդմէնջ ճաշակեցեր վասն
Յանձն առեր ընդարձակութեամբ համակրել
փառաւորեմք աշխ հայրդն մերոյ։

Թադաւոր յաւիտենից քո՛ւ. զքո՛ղ
միաբան դասուցաւք. քո՛ յար։

Ո՛ր եկիր ի փըրկութիւն տիեզերաց
ռասցիւք ածիւս. ընդ հաշտեա՛ ամ
միաձայն արկցո՛ւք գիւրիկըս սիրով. եւ
Ո՛յսօր եմ մեք զուարճացեա՛ք պայծա
րութեամբ. զոր տեսեալ պատմիչն. քո՛։
Հակառակ ընթացեալ ի գերեզման յա
Հաւատոյ եմ յովհաննէս սիրելոյ. ընդ
ցընծացէ՛ք սյսօր՝ քո՛։ Ո՛յսօր վկայն
բերին նոք կանանցն փոքեր ձայնի՛ւ
Ո՛յսօր զուարթունն ի վիմին խընկա
սկե՛ք այսօր քո՛ յարեա՛ ի մեռելոց։
ի յերինիկ՝ տան զա՛ւետիս Հի. ցընծա
բախանա՛ն ընդ մարդիան. որք լիջա՛ք

զանապահ՝ն մարմինն։ Ա՛ւ զամն ը՛զ
ցին կա՛նայքն ի՛ զերեզմանն, ի՛ լեռնկեր
Ա՛նդ լա՛սանալ միաշաբաթին կանխե ա
արեամբ ը՛զ զգաստեցեր. ըբ։
ո՛ւթն մահու՝. պատուական մարմնով և
Ա՛ր ի՛նախնա՛մն զանկեա՛ն ի՛ ծառայ
հեռելով ը՛զ մա՛հ կոխեցեր. ըբ՛ աը։
բանդա՛կելն՝. ի՛ խաչափայտին բե
սըն մեր՝ ը՛զմեզս ըսպաներ. ը՛բ աըծ
ո՛ղո՛րմեա՛ մեզ։ Ա՛ր յարարած՛ոց ես ան
ի՛ կո՛ւսէն՝. խաչեցա՛ր կամա՛ հ՛ծր վա՛
Լա՛նդ որ ի՛ հ՛ծրե իջեա՛ւ մարմնացար
Յանձառ փա՛ռ 63 Ա՛ւ ծնո՛ղ. Ա՛՛յսօր։
բեբանե՛լո՛վ. բարձր։
քի՛ ա՛յ. ա՛մե՛նայն ժողո՛վուրդք բա՛
իւրո՛վ. բար։ Օ՛ պքանչելի յա՛րութի՛ւնն
ր՛ը ը՛զմա՛՛ն խափա՛նեաց յարո՛ւթի՛ւն
բարձր ա՛րարչէ ը՛զնա յաւի՛տեա՛նս։
ցանաց՝. զքե՛զ փա՛ռ Ա՛՛զոր օրհնե՛կի՛՛ք
մանի՝. և լուծե՛ր ը՛զկնիք մահու յան՛

զաշխարհս։ ա՛րդ ո՛ւր ես զարմանալի զօրութեանդ
զոր ունէիր ի զաւրութեան քումմէ. և լուսաւորեաց
քանզի ո՞ւր յարմարեալ փայլատակ
յաւուր ցընծայն մանկունք աղաւնասուն.
կենդանացան յարութիւնք քո՛ւ. այլ հայր.
քանզի որ յադա՛մ մեռեալքն էին.
բայ յինքեան ըզևրծանուածն իւր մահ.
րոմ. ա՛րդ հայրըն մերոց։ Ո՛յաւր ոչ
մեռելոց. պէսպակեաց զբեզ խաչիւն իւ
յարութիւ՛ք քո՛ւ. որ յարեա՛ն այսօր ի՛
Պայծառացիր եկեղեցի՛ հեթանո՛սաց՝
Յարութեան ուրախ։ 99 Ո՛ւրարողին։ Աղերակ
Ո՛րհնեա՛լ ես դու ք՛ո որ յարեարդ։
զաւրեալ ես դու ք՛ո որ յարեարդ։
էր սարօ՛ն։

Ո՛չ ե՛ւս դա՛ւելոյ է։ Հանգո՛ւցեան սուս
ցեր զնա՛ ի փշրկութի՛ն տիեզերաց։
տրե՛ւսեալ ոչնչեան կենդանարար. առաքե՛
Ո՛՛ւ հանդիպեա՛լ քո՛ւ ա՛ր առաքեա՛լդն և
յարեա՛ւ ք՛ո և խա՛փանեա՛ց ըզմա՛հ։
և լուեա՛լ բարբառ ի՛ հրեշտակէն. եթէ
վկա՛ն բարձեալ ի՛ դրանց դերեզմա՛նի՛ն.

ամենէքեան . փայլուք յարու՛ :
իսկ ի փայտ՛ն կենացն՝ նորոգեցայք
Աստուածք փայտին շաշակեցայք ընդմէնջ
ընդեցայք զանմահ՛ութիւն . փայլ՛ուք յա :
ի լու՛սոյն . իսկ յարու՛թիւ՛ միածնի՛դ
Պատրանաց նախատեղծի՛ն մերկացա՛ք
և բարձանց՝ փայլ՛ուք յարու՛ն քո տր :
Հեցեր . պարգեւատո՛ւ ամենեցու՛ն . ո՛ղ :
լոց քո՛ւ տէր ծ՝ և մեզ կեա՛նըս շնոր՛
ընդ յարու՛թի՛ն . ո՛ղ : Ա՛ր յարեար՛դ ի մեռե
ա՛ւետաւո՛ր հրեշտակին . որ քարոզեա՛ցն
ել ըսել՛ արա ինձ տեր ընդ՛ձայն յարու՛ն
Ալէլուիա լիմ : Ա՛ղա՛ղ բառեա՛ ինձ տէր ծ :
մահո՛ւ ի՛ մէջինչ . բա :
նի տակից նը . որ եբարձ ընդատակինիմ
րէ՛ն . երկրորդա՛ գեցէք պատուանդա՛
ցուցէք ընդ տէ՛ծ մեր գո՛չէ մարգա՛
յանկիւնըս սեղանոյ՛ . բա : Ա՛արձրա՛
ցու՛ք . ծո՛ւնեցէ՛ք ձե՛րախո՛ւթիւն միտքն
Ա՛յսօր է զոր արա՛ր տեր՝ եկա՛ք ցընծա՛ա
բա՛ ընդ արարէ՛ք ընդնա յա՛ւիտեա՛ն :

ա՛ղաւմեան։ Եւ յերրորդ աւուր յարեր
օ՛ղ ք՛ն ի գերեզմանի իջեր ոչ մարդ
կաման հօր ամենակալ։ Նստաւ ի
Ն՛ստաւելի հօր էակից ի յաւէտ
ա՛ր ենաց։ 67 Ա՛մէն։ Ա՛մէն։ Ա՛մէն։
թէ մերոյ յարութիւն իւրով. անդա
զի Տարոգեաց ընդհանուր
ի՛ գերեզմանն անապական մարմնով.
օրհնեցէք և գովեցէք զ. քս։ Եւ իջեալ
խաչի մարմնացեալ բանն՝ անդադար
կամաւոր չարչարանաց՝ հանգերձ մա՛հ
նըմատի բարեբանեաւն ի հրեշտա՛կաց.
յա՛ւիտեան։ Ա՛յ յանապական աթո
Ն՛ստիր օրհնեցէք բա՛րձր արարէք ընդ
քո յարութիւնդ քո՛։ արձ հա՛ր։
մեր բարեբար. խընայեա յարարածս
Ա՛ր զամենայնսն յանձն առեր վա՛նսն
ի պաշտօնեայս և յերկրպագո՛ւս. արձ։
մարդկան. առաքեա զքո զաւրութիւդ
Ա՛ր բարձրացար ի խաչէ՛ն վա՛ռ ազգի
Տրկնել ես ա՛ր արձ հա՛ր զըղն մերոյ։

նա յաւիտեան։ Ո՛ Թշուառն ա՛նձն
գ Ո՞ւր օրհնե՞ցէ՞ք՝ բարձր արարե՛ք ը՛ղ
նորոգեցեր ը՛զ տիեզերս. ա՛լ՛՛՛ծ հա՛։
ի՛նո՛ր ի՛գերե՛զման նի՛ւ և՛ յարուցեա՛ր զ
փըրկեցեր ը՛զմե՛զ. ա՛լ՛՛՛ծ։ Ո՛ւռնեցար
նարդի՛ւթե՛ւ և խաչի՛ւ համբերեա՛լ
հա՛ըցըն մերոյ։ Ա՛ր ի՛ջեր ի՛ յերկինից խո
բարե՛ բա՛նեմք ը՛զ քե՛զ ք՛՛՛՛ա՛լ՛՛՛ծ
Ընդ երի՛ս մա՛նկունան օ՛րհնա՛բանեա՛լ
ա՛մենազօր Թադա՛՛՛ւր անմա՛հ։
քանչե՛՛՛լիւդ՝ ո՛ր յարեա՛րդ ի՛մեռեալն
ը՛ռնե՛՛՛ցո՛՛՛ւք։ ը՛զ քո՛՛՛՛ միայն ը՛զու
Ընդ նո՛սի՛ն ա՛ւետարա՛նե՛լ քա՛՛՛՛
մըխիթարե՛լ ը՛զհոգի՛ս և լո՛սաւո՛ւորել։
մեզ հանդի՛պեացի՛ յոտո՛վ դի՛տո՛ւթե՛։
աւետաւո՛ր զըւա՛րթնոյն դըրդո՛ւթե՛ քո
ցըն զօրհնաբա՛նո՛ւթի՛ւ։ Վո՛խանա՛կ ե՛ր
քո՛ւ՛ընկալ և ը՛զմերս փո՛խանա՛կ խը՛նկո՛
ռաւո՛ւմեմը՛ք կենդանի՛ւդ յաւիտենից
Ընդ կանայսն իւղա՛բերսն առ քե՛զ ա՛՛՛՛
յոյս յարու՛ե՛ւ ցո՛՛ւցար մե՛զ ո՛ղջո՛։

սըն մեր՝ մըշտնջե։ Այր մը սուսանգամ
խաչեցար և թաղեցար կամաւ հօր վը-
այր էակդ ես ընդ հօր և նոր հոգւոյն.
ի հրեշտակաց օրհնեալ ես նոր։
վասըն մեր՝ մըշտընջենաւոր օրհնու-
կից. զարշաւիլ մարմնով յանձն առեր
այր անճառ էութիւն հօրդ ես փառաւ
ի յերկինս համբարձար. ողորմի։
մանի. և յարուցեալ յերրորդ աւուր
զերս. ողորմի։ Ասացեալ ի նոր ի գերեզ
և եղեալ բարձրացար փըրկեցեր ըզտիս
այր կանգնեցեր ըզհամբ զբ ի մէջ երկրի.
աշխ՝. ողորմեա՛ բանաւոր հօտիդ։
ի յերկինս մեծաձի՛ն որդի՝ և բա՛նդ
այր խոնարհեցար ի յերկինից և իջեր
մեզ պարգեւեա՛ց. բարձր։
այր ըզերեշ։ 67 այր ըզհուրն։ այր զան-
Ա
Ո
Մ
Ա
Ո
Ա
Ո
Ա
Ո

Ի՛նչ
ե՛զ քեզ եր՛ս։ 67 Ի՛նչ զքեզ ու՞ր։ Ի՛նչ զքեզ
մահացան՝ օրհնեցէ՛ք և։
աղաւ՛երն նո՛ր ոգեցան արա՛ր ձ՛ք և ա՛ն
կա՛ն։ օրհնե՛ ։ Ա՛յ՝ ի՛նչ կուգա՛ս արեա՛ն
խաչի՛ ի՛ յանձն էա՛ւ վա՛ ա՛զգի մարդ՝
էի՛ յանարուե՛ստ ի՛ յա՛ր՛թո՛ւ ։ ը՛զ մահ
ընկնա յա՛ւ՛ետա՛ն։ Ա՛յ բազմեա՛լ հա՛նգ
Ի՛զ ա՛ր օրհնեցէ՛ք և բա՛՛ր՛ք՛ արա՛ր՛ց
քեա՛ն նո՛ր՛ոգեցաք ի՛ փա՛ռս ։ ա՛ր՛՛ծ
մե՛ռաք՝ ա՛յլ ի՛ խաչե՛լն փո՛ քո՛ ա՛մենա՛
Քանզի միո՛յն յա՛նցանոք ամենեքեա՛ն
դեամբ՛ ազա՛տեցեր ը՛զմեզ ։ ա՛ր՛՛ծ
բաւէ՛ն դըրդացա՛ւ կուսակա՛ն ծո՛ւըն
եղեր հոգեղէ՛ն բ՛՛նո՛ւթեըս ։ մարդա՛ի
ա՛ր՛՛ծ հա՛րցըն մերոյ ։ Պատե՛ր՛ակից
ի՛ դասուց հոգեղէնաց օրհնաբա՛նի՛ ։
ցեալ հա՛նգչիս ։ երեքսրեա՛ն ձա՛յնի՛
Ա՛յսօր որ ի՛ հրեղէն ա՛թո՛ռ բա՛ր՛ձրա
աւա՛ծ յա՛րտ՛ի սի՛ե՛ղերա՛ց ։ յա՛մ
գա՛լո՛ց ես հայրե՛նի փառա՛ք ։ հնորհե՛լո՛վ

Ոչ
Այլակերպաձև հրեշտակ ին ի ջեռ յերկ-
ընդ մեռեալըս զի խընդրեք։
Մեներցն զայն ի զարթուխն՝
Ալ կանայք երգածտը ձաճասերը՝ զա-
փարատեցյց զտուգ ևս զսրբոմուխն։
Ձայնիւ բարբառէր աճ ոչ կանայն
հնչերցյց։ Ա՛մանալին մարմնական
քո գերեզմանին՝ ըզպահպան նսեն զեր
Անակալ տեսիլ հրեշտակին՝ ի փառաւոր
լոց ք՝ ս ասէ՝ պարդևէ ազգի մարդ-
ժամս աւերեաց յարուցեալ՝ ի մեռե-
«Ա՛ն ըզԹ՛շնամին կապեաց և զդէ-
զի խնդրէք ըՀիեննդանին ընդ մեռեալս։
թէին՝ այլ հրեշտակին ձայնեալ ասէր
կանայքն որպ մեռեալ խընդրեք խընդ-
զանմա՛ և զանապական մարմինըն ան՝
տուեր և Թաղեցյար յերկրի։ Ա՛յսօր
ցար ի՛ կուսէն՝ ըՀմանհ խաչի ի՛ յանձն
հոնդ հօր՝ որ վայրն մեր մարմնա-
Ա՛նբաժանելի ծր
Ա՛նբաժանելի ծր

ՀՐ

ՀՀ

ՀՀ

ՀՀ

Կարապետ արքայ՝ երկնից եւ յերկրի
Տաննէս մկրտիչ . որ եղեւ աշխարհի
Ա՛ր ընդեանն : 89 Ա՛ր երից : Ընտարատ :
ի՝ր ընդ հիշատակ . գոլով :
տի՝ ընդ գլխատմանն կատարեմք այսօր
կրօտչէն յովհաննու . զյաղթանակ մար
Յանապատի՝ բարբառոյ ձայնի ըզմկր
Հի՛ յայտնեցաւ աւրհ բանն . գոլով :
Ծննդեամնէն քրի՝ . որ ի՛ փրկութի՛ն
Ասյատացելոյն յորովայնի՛ հոգւով ի՛
Հանդերձ զառաքինութեանն ըզհանդէս
Կանանց՝ զկարապետութիւն և զմկրտչին յով
Ի՛ յաւիտեան : Ո՛ Մեծին ի՛ծնունդըս
Ը՛զհր Գ.ովեցէ՛ք ըզհ՛ըքրիստո՛ս միշտ
ձայնի՛ ըզքո՛ւ ունիմք բարեխօս . սէր :
ը՛զհիշատակըս քո տօնեմք . և՛ անդադար
և երկրպագեա՛լ . աղաչ : Ա՛ղք հաւատով
նե՛լին . յարգանդի՛ կուսին տեսեա՛լ քո
Մերոց : Ա՛ր ըզ հրե՛շտակացն անտե՛սա
Ս՛ուրբ հոգի՝ . աղաչեա՛ զհ՛ս՛ծ հա՛րցըն
մկրտիչ . գոլով :

զարտաւեակն և զանաղօտ լապտերն ։

ըստ ըզգալւոյս մարդարէին. շինիցանեն
տունս և ոչ բնակեսցեն ի նոսա. տնկեսցեն
այգիս և ոչ արբցեն զգինի նոցա. ասէ տէր
Յովհաննէս. Ահա եկեալ է ժամանակ զոր
ես ասեմ. և ոչ ոք լինի որ ինձ հակառակեսցի.
Ցանօրէն գինարբուսն մոլեգնեաւ հոգ
ծանրացեալ գինարբուսն յաւիտենից ։
Եւ պատմող ահագին ծրինացն. հրդէղ
որդոյն այլ. յառաջընթացից կարապետ
Ա՛րշմարիտ մարգարէ և ձեռնադրող
դուռնին լուսոյ արեգականն արդարութեան.
տէր ազդ արարչի բարբառոյն. ըզճա-
ծանրացեալ գինարբուսն յաւիտենից։ քարոզէր յանապատ
Ա՛րկնաթաղաքացին յովհաննէս մեծ ի
ի դաստ անմարմնոյ. ասէ ։

այսօր ի հերովդէսէ. վերափոխեցաւ
և կատարեալ խորհրդոյ. դէմառաջ
եաւ. ասէ ։ Զայն բարբառոյ յանապատի
յայտնեաց աճ և մարդ յերկիրն երև-
ի ծնունդըս կանանց. որ ըզգեզել մեզ
Ա՛ր առաւել քան ըզմարգարէս մեծ
թիւք ստոյ՝ որ լսէր մեզ և ոչ ողորմեաւ։
քարոզ փըրկութեանն յաւիտենից. ասէ ։

Լ՚ուրբացար յարուցեալ եկեղեցւոյ քո հիմ
ռաքանչիւր քո անմահ Թագաւոր։
եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր. սրով փա՜
քո քո. որ լինիր ի հօրէ ի սէր հարսին
Ա քանզի՛ւր ի խորհուրդ անձրիւնոյ ե՜
ջինքն Հրեշտակ կա օրինեսցի՜ք
ճնուԹիւն. և ընդ հրեշտակ կա օրինեսցի՜ք
երկատիս հոգւով մերոյ, նորոգեալ ի
ւորելն քո. ածնեցե՜ք ցընծուԹիւն զնա՜
Լսանացեալ սրտիւք սիրելի ի Թագա՜
դայ առ քեզ քո փառաց Թագաւորն։

զքո փառաց Թագաւորն։

Ա՚րոգեալ կըզդիք ամ ահ ի՜կեղե՜
ցիք հեԹանոսաց. ի՚դէպ լինել լե՜
բանց գոչմանէ ձայնիւ տուք ըզ փառս
ոյ. և պատուեցէ՜ք զքաջուԹիւ յարու՜
ցեալն ի մեռելոց. Ա՚րիւնաւոր փե՜
ասկին հարսնացեալ եկեղեցի՜ ոյ. զոր
դարեաւ ի՚նեղուց ի՚հանդերձս յոս՜
կէհուռն պըսակեալ. քանզի՛ ահա
դայ առ քեզ քո փառաց Թագաւորն։
Լսանացեալ սրտիւք սիրելի ի Թագա՜
ւորն քո. ածնեցե՜ք ցընծուԹիւք զնա՜
ճնուԹիւն. և ընդ հրեշտակ կա օրինեսցի՜ք
երկատիս հոգւով մերոյ, նորոգեալ ի
քան զի՛ւր ի խորհուրդ անձրիւնոյ ե՜
քո քո. որ լինիր ի հօրէ ի սէր հարսին
եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր. սրով փա՜
ռաքանչիւր քո անմահ Թագաւոր։

Ո՛վ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առ
քո սուրբ առաքեալսն, եթէ խաղաղութիւն
թողում ձեզ, խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ,
մի՛ նայեր մեղաց մերոց, այլ հաւատոյ սրտից
մերոց, զի կամիս զկորուստ մեղաւորին, եւ
ոչ զմահ նորա, այլ զի դարձեալ եւ կեցցէ
նա. ընդ որոյ եւ զմեզ ոչ ընդ մեղս մեր
կորուսանես, այլ ընդ հաւատս մեր կեցու-
ցանես, զի ոչ ունիմ ես ինձ ապաւէն, եթէ
ոչ զքեզ միայն, Տէր ողորմեա՛ մեզ, Տէր
ողորմեա՛ մեզ, Տէր ողորմեա՛ մեզ:

Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, որ ասացեր
առ սուրբ առաքեալսն քո, եթէ խաղաղու-
թիւն թողում ձեզ, խաղաղութիւն իմ տամ
ձեզ, մի՛ նայեր մեղաց մերոց, այլ հաւա-
տոյ սրտից մերոց, զի կամիս զկորուստ
մեղաւորին, եւ ոչ զմահ նորա, այլ զի
դարձեալ եւ կեցցէ նա. ընդ որոյ եւ զմեզ
ոչ ընդ մեղս մեր կորուսանես, այլ ընդ
հաւատս մեր կեցուցանես, զի ոչ ունիմ ես
ինձ ապաւէն, եթէ ոչ զքեզ միայն, Տէր
ողորմեա՛ մեզ, Տէր ողորմեա՛ մեզ, Տէր
ողորմեա՛ մեզ:

Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, որ ասացեր
առ սուրբ առաքեալսն քո, եթէ խաղաղու-
թիւն թողում ձեզ, խաղաղութիւն իմ տամ
ձեզ, մի՛ նայեր մեղաց մերոց, այլ հաւա-
տոյ սրտից մերոց, զի կամիս զկորուստ
մեղաւորին, եւ ոչ զմահ նորա, այլ զի
դարձեալ եւ կեցցէ նա. ընդ որոյ եւ զմեզ
ոչ ընդ մեղս մեր կորուսանես, այլ ընդ
հաւատս մեր կեցուցանես, զի ոչ ունիմ ես
ինձ ապաւէն, եթէ ոչ զքեզ միայն, Տէր
ողորմեա՛ մեզ, Տէր ողորմեա՛ մեզ, Տէր
ողորմեա՛ մեզ:

Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, որ ասացեր
առ սուրբ առաքեալսն քո, եթէ խաղաղու-
թիւն թողում ձեզ, խաղաղութիւն իմ տամ
ձեզ, մի՛ նայեր մեղաց մերոց, այլ հաւա-
տոյ սրտից մերոց, զի կամիս զկորուստ
մեղաւորին, եւ ոչ զմահ նորա, այլ զի
դարձեալ եւ կեցցէ նա. ընդ որոյ եւ զմեզ
ոչ ընդ մեղս մեր կորուսանես, այլ ընդ
հաւատս մեր կեցուցանես, զի ոչ ունիմ ես
ինձ ապաւէն, եթէ ոչ զքեզ միայն, Տէր
ողորմեա՛ մեզ, Տէր ողորմեա՛ մեզ, Տէր
ողորմեա՛ մեզ:

հուրդ հանդերձելոյն այսօր ծա՛նո-
ղ Ա՛ր զբարձրագոյն նաւ՝ակատեաց խոր-
պէս • աղաչեմք ըզքեզ քա՛ ողորմեա՛
նորատեղծեալ յոգւ՛ս հրաշափառա-
տպէս զերկիւղածեալ նըւիրեցեր
հնութիւն հինն ադամայ • և զըսկըզբնա-
մարմնոյ • հոգեւոր երգով բարե •

Ա՛ր վերըստին նորոգեցեր ըզմեզ ի՛
դեռացուք • և ան • Օ՝ նո՛ր խաչնարանըդ
հրաշալի նո՛ր խառնարա՛ն բանին և
ճաճ լուսոյն ո՛ր ի հօրէ նո՛ր ելդս եր-
բարեբա՛ նեացուք • Ա՛ր տաճարիդ ան-
նո՛ր օրհնութի՛ս տացուք • և անդա՛դար
ցելոյն ի՛ մեռելոց • և բար •

Ա՛ր խորանիդ արեգինն ա՛րդարու-
ցուք նորոգողի՛ն տի՛ եղերաց յա՛րու-
ի՛ քո՛ նո՛ր օրհնութի՛ս վե՛ր առաքեա՛
վե՛ւրդք • և բար • Ա՛ր ինձ կոչեցեա՛ք
այսօր յարութիքըն քի՛ նո՛ր ժողո՛
Ա՛րդեցարո՛ւք նորոգութի՛ք կենաց
և բարձր արարի՛ք ըզնա՛ յա՛րհաեա՛ն •

նեցէք զքո՛ թագաւորն։ ասե։

Ա՛յր
երդ

որդւոց լուսոյ նոր սիրտ ինի։ բարեբա-
ր՛զպատմո՛ւշան Հոգւոյ ձերոյ։ և ընդ
տիս վերին ներսաղէմի։ նորոգեցէք
կունք հաւատոյ կատարելով զնա՛ւակա-
նոր գերբզմա՛ն նին։ ասե։ Ա՛յսօր ման
գովեցէք զփեսայն երեսաւ յարուցեալ
նաւակատիս տաճարի բնութեանն մերոյ
զանին ընդհօգ յերդիս աստուածոյ։ ի՛
Ա՛յսօր որդիք սիոնի ծընեալք աւա՛
ամբով փառաւորեաք զքո յարութի՛ւդ։
գիւ որ վասն մեր մեռաւ և յարեաւ։
նորոգողին ազգի մարդկա՛ն վերս երգեմ
նոց լուսեղինացն ըն համա՛ն ձայնեա՛լ։
Ա՛յսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկնայ՛
զանդամքս քո՛ ի նոյն միութի՛ւն։ ասե։
հօր գլուխ եկեղեցւոյ հրաւիրեալով
հացս բնութեիս։ որով նըստար ընդ աջմէ
յարուցեր զիս մեռելոց։ ասե։ Ա՛նդ քեզ
րութիւդ ի մեռելոց։ ասե։ Ա՛նդ քեզ
ցեր։ կենդանարար ե՛ւ սքա նչելի քո՛ յա՛

տար ի բարձունս՝ ողորմեա։ Ա՛ռա

կինոս Տամբարձար. ընդ այնմ հօր նոս

համանէ. ողոր ։ Սուրբ աբիծ որ ի յեր

աւերեցեր. և զաերեալսն փրկեցեր ի

ողորմեա ։ Սուրբ աբիծ որ զգերժոխս

շակեցեր . և յերկրորդ ատեա յարեայր

կան՝ . և հետ առաւել բա՛ր ։

Սուրբ աբիծ որ վս մեր ընդ մահ ձա՛

դանուքեն առհատաստեաց ընդ յարու

դաւորութի՛ . բա՛ր ։ Ա՛ր յաւիտ կեն

նոյ վանսն փրկու՛թե մերոյ ընդ մահ ձա

նայ յաւիտեան ։ Ա՛ր անմահն մարմ

Ա՛զար օրհնեցեք բա՛ր այրեք ընդ

մա՛ն յարութիւնդ մեռելոց . ընդ քեզ ։

համբերեցեր . ընդ քեզ ։ Արնաբեցար վի՛

Յանձն առեր ընդ յարչարան և խաչի

թեանեիք աբիծ Տարցըն մերոյ ։

մարդեան . ընդ քեզ անդադար բա՛

Ա՛ր եկիր ի փրկութի՛ն վս ազգի

դեւեաց. միաբան հաւատացեալք՝ օրհ։
եւ յարուԹիւն իւրում մեզ կեանս պար-
գեւեաց. միաբան հաւատացեալք՝ օրհ։
Ա՛ր ըսպան ըզմահ Թաղմամբն իւրով
Ա՛ր ըսպան ըզմահ Թաղմամբն իւրով
Լ՛բանիւր արարիցէ ըզնա յաւիտեան։
Լ՛բանիւր արարիցէ ըզնա յաւիտեան։
փըրկիչ մեր՝ . փըր ։ Ա՛ռ տուր օրհնեցեալ
փըրկիչ մեր՝ . փըր ։ Ա՛ռ տուր օրհնեցեալ
ցեր զաշխարհս . պատուիր գոհեալ զ-
ցեր զաշխարհս . պատուիր գոհեալ զ-
մա՛ . և յարուԹիւնդ քո կենադործ
մա՛ . և յարուԹիւնդ քո կենադործ
օրեայ Թաղմամբ քո մեռուցեր ըզ
օրեայ Թաղմամբ քո մեռուցեր ըզ
զաց քո՛ փըրկիչ մեր՝ . փըր ։ Ա՛ր երեք
զաց քո՛ փըրկիչ մեր՝ . փըր ։ Ա՛ր երեք
լիս՝ մարմնով . և լուծեր ըզկապանս մե-
լիս՝ մարմնով . և լուծեր ըզկապանս մե-
Ա՛լ խաչին բեւեռեցաւ բանդ ըմբռնե-
Ա՛լ խաչին բեւեռեցաւ բանդ ըմբռնե-
փըրկեա զմեզ տէր աղաչեմ զքեզ ։
փըրկեա զմեզ տէր աղաչեմ զքեզ ։
նից՝ . միածին որդի քո՛ փըրկիչ մեր՝
նից՝ . միածին որդի քո՛ փըրկիչ մեր՝
Ա՛ր վասն մերոյ փըրկու՛Թեան իջեր ի յերկ
Ա՛ր վասն մերոյ փըրկու՛Թեան իջեր ի յերկ
յարուԹիւնդ քո տէր՝ . օրհ ։
յարուԹիւնդ քո տէր՝ . օրհ ։
և ի յերկինս համբարձար . փա՛ռք
և ի յերկինս համբարձար . փա՛ռք
Ա՛լ յերրորդ աւուր յարեար աճապա՛յն
Ա՛լ յերրորդ աւուր յարեար աճապա՛յն
տոր անմահ՝ . և ի հօրդ ո՛չ մեկնեցար՝ . օր-
տոր անմահ՝ . և ի հօրդ ո՛չ մեկնեցար՝ . օր-
աբե՛ աճ՛ծ ։ Ա՛ դերեզման իջեր Թագա-
աբե՛ աճ՛ծ ։ Ա՛ դերեզման իջեր Թագա-
կուԹի ազգի մարդկան՝ . օրհնեմք ըզքեզ
կուԹի ազգի մարդկան՝ . օրհնեմք ըզքեզ
Ա՛ռաքեցար ի հօրէ քո՛ նոյն աճ՛ծ ի փըր-
Ա՛ռաքեցար ի հօրէ քո՛ նոյն աճ՛ծ ի փըր-

ա

գ

դ

ե

զ

մերոց։

զաչերսմարդ՝ ասա. Աստ՝ ոչ հայիս
ոչ՝ յանձն առեր կամաւ զնահջն ի
Նրսիկ՝ զբն բանիդ մարգարեացար՝ ի կոչ
լին. տար օրինեալ ես քո յարութիւդ։
եւ մարդասիրապէս խնամէ զարարած
ծրս. քահանայիք հնգեւոր երդմ՝ օրհ
Ով ես քո կեանք եւ յարութիւն ազ
դի մարդկան՝ ողորմեա։ Ով յարու
ցեալ նորոգեցեր ընտիրեալս՝ ողոր
Յոյս յարութեան մերոյ. աղերսեալ կենաց
և փրկութեան՝ ողոր
Յարուցեալ տէր՝ ի գերեզմանէ՝ մա
ծինն ոտ փայլակին և լոյս փառաց ծա
գեաց յշս. ի երկիր նք և երկիրըս ցընդ
ծայր։ Ա՛ծ ես յարութիւն ամենայն
քանզի դրժնք երկնից բացեալ եղեն
և հոտ անոյշ բուրեաց յշս. ի լցցյց
զարթարած ա՞ր։ Օ՛ղջ երկնից իջեալ
էին և բանակեալ շուրջ լզգերեզմա
նան. և հոգեղէն բարբառովն երդե
լին. տար օրհնեալ ես քո յարութիդ։
Նրսիկ՝ զբն բանիդ մարգարեացար՝ ի կոչ
ոչ՝ յանձն առեր կամաւ զնահջն ի
զաչերսմարդ՝ ասա. Աստ՝ ոչ հայիս

մերոց։

ի ջեռաշ ՚ի գերեզմանըն Հարկանէ Քրիստոս .

ա քանզի զի հրեշտակին այն ցրնծութիւն ա
զի ՚ի մեռելոց յարեաւ էր նշանաւոր ՚ի
զաշխարհս ազատեցեալ կարծցապէս այր .
անապական՝ ոչ . մեղ . ՚ի մահ լուծեր և
ազգի մարդկան . և ՚ի գերեզմանի իջեր
կամաւորապէս այնց . և խաչեցար վն
ՙի՚ հօրէ՝ ողորմեա՝ Քրիստոս՝ Աւկիր ՚ի չարչարանս
ցար ՚ի այլ կուսէն . որ անմեկնելիդ ես
Ի՚ջեր յերկնից որդի՝ այ և մարմնա
հանա՝ յգ հոգևոր երդում . բար .
ցեք ըզ յարուցեալն ՚ի մեռելոց . քա
լեբա նեկլոյ բարձր . Ա խաբա՝ն գովե
թիր ա՛ծնորդն . ժողովր՝ դ բա
ընա յաւելեսա՝ն . Հրաշալի ըզչարու
Ի՚շեր օրհնեցեք բարձր արարչ զ ըզ
լով զի հնա՝ նուքիի ըմհոր՝ . աըծ .
մեռելոց յա՛ւար երրորդի՝ լուծանե
ա նահակա՝ն . աըծ . Յարեար ՚ի
ւա՛՝՝՝ ՚ի գերեզման՝ ն իջեր մընա՛լով
Ա՛ակից հօր և հոգւոյն բա նոր սատ

Ալ երբեմն ըզփշաբեր անիծադրութի-
ծընանեալ՝ ի սէր կոտորմն։ օրհ։ ՚Ի վաղ-
ւանէ անդր ընտրեալ ժողովուրդ քո։ օրհ։
Ալ եկիր ՚ի փրկել ըզնախահայրն մեր
դամ. ՚ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղո-
ցէն. օրհ։ Ալ փոխանակ ծառոյն գի-
տութ՝ եամբ ըզկամ քո տար. և արբոյ-
սեր ընդ ՚ի կոտորմն աղեներդ. օրհ։
Ա՛զատ օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզքեզ յաւիտեան։ Ալ երկնից ըզ-
վառնդատուր երկնեղս նահապետն՝
ծընանեալ ՚ի սէր կոտորմն։ օրհ։
Ալ երբեմն ըզփշաբեր անիծադրութի-
եռանդատուր ընդ ձեզ։
խաղաղութիւն ընդ ձեզ։
Ալ յաթոռ փառաց նըստեաւ ընդ հօր՝
օրհնաբանեսցի ՚ի դասուց քերովբէից՝
օրհնեալ ես՝ Տէր ամ ծ հայրըն մերոյ։
Ալ եկիր ՚ի փրկել ըզնախահայրն մեր
դամ. ՚ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղո-
ղէն. օրհ։ Ալ փոխանակ ծառոյն գի-
տութ՝ եամբ ըզկամ քո տար. և արբոյ-
սեր ընդ ՚ի կոտորմն աղեներդ. օրհ։
Ա՛զատ օրհնեցէք և բարձր արարէք
ըզքեզ յաւիտեան։ Ալ երկնից ըզ-
վառնդատուր երկնեղս նահապետն՝
ծընանեալ ՚ի սէր կոտորմն։ օրհ։
Ալ երբեմն ըզփշաբեր անիծադրութի-
եռանդատուր ընդ ձեզ։
խաղաղութիւն ընդ ձեզ։
Ալ յաթոռ փառաց նըստեաւ ընդ հօր՝
օրհնաբանեսցի ՚ի դասուց քերովբէից՝
օրհնեալ ես՝ Տէր ամ ծ հայրըն մերոյ։

նար անլռելի ձայնիւ։ Այն ատեն
մութիւնք հրեշտակ կայն, երկեին երկ-
այսօր տեսեալ առաքելոյն, և բաղ-
քաշալև ի գետրութիւն ած ծորդուն։ ա
ի խաւարին, և զօրութիւնք յարեան, ըստ
կենդանութիւն շնորհեցեր նմանեցոյն
համբերեալ մահու էջեր ի գերեզման,
ցեր ի մեղս մեր ի վերայ խաչին, և
փրկեցեր ընտրեալդ։ ըստ
և շինան խայթոցիւք մահաբերին, և
բանս, և կոխեցեր ընդ-նեալ վիշապին
Այնդ մեզ ալծ շնորհեցար ընդ մեղաւոր
վասն մերոյ փրկութեան ոչ ողորմեաս։
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն,
կան ծոցոյ, միածին որդի աստուածոյ
Ալլ խանարհեցար յերկինից ի հայրա- ա
իւր զանապական բնութեն, օրհ։
և պարգեւեաց ընդմարմին և զարիւն
ղի դաշնութեան վասն ազգի մարդկան,
բուսաբերին, բեւեռեալ ի վերայ խա
չի բնութեն, օրհ։ Ալլ ձաշակեացն ընդնե
կենդանութեան շնորհեցեր նմանեալցն
ի խաւարին, և զօրութիւնք յարեան, ըստ
համբերեալ մահու էջեր ի գերեզման,
ցեր ի մեղս մեր ի վերայ խաչին, և
փրկեցեր ընտրեալդ։ ըստ
և շինան խայթոցիւք մահաբերին, և
բանս, և կոխեցեր ընդ-նեալ վիշապին
Այնդ մեզ ալծ շնորհեցար ընդ մեղաւոր
վասն մերոյ փրկութեան ոչ ողորմեաս։
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն,
կան ծոցոյ, միածին որդի աստուածոյ
Ալլ խանարհեցար յերկինից ի հայրա- ա
իւր զանապական բնութեն, օրհ։
և պարգեւեաց ընդմարմին և զարիւն
ղի դաշնութեան վասն ազգի մարդկան,
բուսաբերին, բեւեռեալ ի վերայ խա
չի բնութեն, օրհ։ Ալլ ձաշակեացն ընդնե

ընդհանուր յաւիտեան։ Եւ զանապակն զոր
տ տուր օրհնեցեալ հրեշտակին ի բերան սրտին ընդ
ջուրքն եւ ոչ նմանիլ ի տանգալոն. օր։
դիւրին նեղբնութեան. այլ ահնարկելով զո-
լիմ զղեցուածըն Տոդ երգողին, եդաւ ի
ուղ զքո իջեր ի Տոգ մեղու. կատարե-
նեցար. օրհնեալ ։ Նմանութեամբ տը
վարեցար. այլ ի ծոցոյ հօր ոչ բաժա
ընդ ջատագովն պատմեալ ի սպա նդ
ի հօրէ եկիր կամաւ ի մեզ խոչէ. և
այր ծ հայրըն մերոց ։ Նմեկնելոյդ
գա կեն արդարութե. օրհնեալ ըզ քեզ
տընօրինեցար յարդանդ կուսին սրե
յերկայ կանգա. և անճառելի ծագմանէ
ի նեղանալեդ աճ իջեր յերկինս ի
ծաձեաց սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեալ
երդէ ։ Ոչ մեծ է աշխարհ. այսօր
առաքեալքն ամենեքեան են աշխարհի.
դաբրիէլեան փոդոյն. այսօր գոչէր

Ալ ցուցար մեզ Հանապարհն Նորոգման։ Ալ
գևեցկեր հմայանքիւթ բընութեաց։ երգ։
քո մեռուցեր ըզմահ։ Ա՛յ յարուն պար
թական օրհներգութիւն։ Ալ ի մահուամբ
Ա՛րդեւսցո՛ք քեզ ընդ հրեշտակս յաղ
կեա՛նըս փոխեցեր։ կեցո։
լուցեալ յերրորդ աւուր՝ զմարդիկ ի՛
գերեզմանի կեա՛նք աչխարհի։ և յա՛
ցեր ի՛ մահուանէ։ կեցո։ Ա՛դամ ի՛
կան։ և մերովս չարչարեալ փրկիչ
Լսաչի համբերեցեր վէ՛ ազգի մարդ
աչն։ կեցուցիչ և յոյս մեր՝ կեցո՛ ընդմեզ։
ա՛ջմ՝ և մարմին զեզ՛այր ի՛ սիրելոյ կու
Ա՛կեր ի՛ տեսութիւ անտեսանելի՛դ
ըզմեզ յերկնից յարքայու թին։ օրհ։
և ըզ մարդիկ և արեամբըն հրա՛ իրեաց
տեաց զադամեա՛նս ի՛կեա՛նս ա՛նման։
Ալ կենսաբեր յարութիւն խրատ ա՛զա
հեաց նըստեալցն ի՛ խա՛ւարի։ օրհնե։
իջանելով ի՛ սաորինս՝ ազա՛տութիւ շնո՛ր
թաղմամբն ելո՛յծ զանի՛ծս երկրի։

քան եւ լոյս. զքեզ ընծաեան ծրմնեցոյ
Ա՛ր ի յերկնից իջեր անըսկիզբն արդ՝
արեան կենարարին. ժողով։
մանկունքըդ Տաղորդեցան մարմնոյ եւ
ամ նորափեսուր զարդարեցան՝ եւ
ժողովուր։ Յարեա՛ ա՛ծ եւ ոխերգերդ
Թոյց մահու խաչիւն ի՛ւրով սրբութ։
ըն մէջ իւր ա՛ծաւ. քանզի շնջոյց զեայ
րեբան նեա՛յեք։ Ո՛ գնացաւ ար զօրու՛
սաց. եւ լուսազարդեա՛լ պայծառացոյց
Ա՛ծածուրեա՛յ ա՛ծ ի՛ վերայ հեթանո՛
մո՛ւնս եկեղեցւո՛յ սբ՛յ։
Տէրն զօրու՛թի՛ն. հաստատեա՛յ զհի՛
ոխերգաց։ Յարեա՛ ար ի՛ մեռելոց
դերեզմանէն կընքելոյ. լոյս ծագեա՛ց
դերեզմանն ա՛ն։ Բացա՛ դո՛ւռըն յարու՛թի՛
դերեզմա՛նն. եւ ոտե՛ան գյարու՛թի՛
զոր պատրեա՛ց Թըշնամի՛ն. Երդ
Ա՛նախեցի՛ն կանայքն ի՛ւղաբերը ի՛
եւ մարգրեցե՛ր զաղտեղու՛թի՛ յանցանա՛ցըն

մահու արձակ կեցեր . և զնա մի՛ ան-
ուեցար աչք՝ և բ՛զմարդն ի՛ կապանաց
քո ոչորմած ինձ աշխ : Ա՛ի խաչին բեւե-
ռեալ տեսեր զարարածս . անկանի՛մ առաջի՛ն
լուծ ք՛ս յաւիտեան երրո՛րդի՛ . զքեզ :
Ա՛ր ի՛ կամէ՛ր օրհնե՛ցեք ե՛ւ բա՛նդ մատչի՛ք
զնա յաւիտեան : Ա՛ր ի՛ խաչին բեւեռեալ
տես զարարածս ոտից իւրոց ապաս-
կեցաւ . և կե՛րակուր ընկալա՛ր ըղեղի՛ .
ամ՛ արա՛բածք գովե՛լով բա՛նդ ա՛ր :
Ա՛ն որմէ՛ արեգակն խաւա՛-
րեաց և ցերկիր վարագո՛յր տաճարին վէ՛
տուստ ի վա՛յր . վէ՛մք պատառեա՛ւ երկիր
շարժեա՛ւ աշ : Յաղեցա՛ ի մեղ երկիր
և ի՛ յերրորդ աւուր յարեա՛ւ ածաւէն .
լէ ի՛ յերկինս համբարձա՛ւ աջ՛ց . աշ :
Ա՛ջեր յերկնից որդի՛ ա՛ստուծո՛յ ա՛զա՛-
տեցեր զարարածս . անկանի՛մ առաջի՛ն
փրկուԹի՛ տիե՛զերաց . զքե՛զ : Ա՛ր ի՛
էին բևե՛ռեցար և հեղեր զարիւնդ ի՛
ցօղք աչ՛ց հարցըն մերոց : Ա՛ր ի՛ կա-

ոըն սըրբոց առաքելոցըն Ծանո՞

Երկըրպագեմք քե՛զ ք՛ո որ ի՛ ձե՛

Լանան ալէքսիանօփան Վէրայէնէն։

❖❖❖

Լսենդա և զուարճացիր Տարսևացեալ[ը]դ
ուր թէ՝ երն եկաւորի լի՛ նը եկեղեցի։
նակից լի՛նին ընդ մեզ. քանզի ե՛րկնա՞
Լ՝յաւր հրեշտակաց բազմութիքըն ա՞ղ ո
ակն՝ընս սեղանոյ. և առա։
ա՛տարէք ասնա ո՛րախութե մինչև յան
դր՛թեն յեկեղեցին օրհնեցէք զնի՛ն.
Լ՝ակա՛յք հաւատացեա՛լք սուրբ երրոր
եկեղեցի. ամաղինը՛ք դովեցէք և առա
գաւրն՝ ո՛ր եկաւո՛րի այսօր լի՛ սուրբ
մարմնակա՛ն բազմութինն ը՛նդ՛ա թա
բարեկ՛ք ընկնա յա՛խտեա՛ն։ Լ՝ինդ ան
Լ՝զնո՛ր օրհնեցէ՛ք և առաւել բարձր ո
սրբեա՛նք զնաւակատի՛ս
նա՛կ՛ք ժողովուրդք որք լի՛ հեթա՛նոսաց.
վերայ վեմի՛ հա՛աստ։ ա՛ր ա՛ղբ հա՛ր։
սրբեա՛նք զո՛. զոր հիմնեցուցեր լի՛
ո՛ւսոք փառաւորե՛լ ընդքեզ լի՛ տաճարի
Լ՝ա աշակե՛րտեա՛լք լի՛ նը՛ց առաքե՛լոյն.
ցար մեզ. ա՛ր ա՛ղբ հա՛րցըն մերոյ։

տուր
խրատ՝ զայրդարեաց ծաձամանք լու-
ցեր երբորդութեան. որ համադոյ իշխանութիւն
նաւտոր խորհրդոյն. ի փաւս ամենայնի
։ւրախս լեր եկեղեցի՛ նոր՝ Տարան երկ
քո՝ ուր ուր լսես ի վեր ամ երկրի։
լոր զաչառուր և զսքանչելի անուն
բեր առաքելութեանդ՝ փառաւորե՞
օրհնեալք զնորոգիւրդ աճապին կենաս
լոց. ճրշմարիտ խոստովանութեամբ.
ի քեզ քո ժողովրդք հաւատոյ՞ց
ծուք՞ յօրհնուի ի նոր։ ՕՕ օրացեալ
երդեցիկդ՝ զանո՞ն նր ձայնիւ ցընծ
ժողովուրդք երգեցէք նո՞ր երդ նոր
փաճատուք՞ քի՞ սէր մերոյ. եկայք
։Ո՞ր արժանաւորեցայք ի կոչումն
և լուսաւորութե՞ց ընդունիմ քր։
շոյ աճեալն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց.
կաթողիկէ եկեղեցի. քանզի ի քեզ
։ի քեզ։ Ո ուսաւորեա լուսաւորեա՝
րանց ընտրեաց ի հաճեցա՞ բընակիլ
յոյ եկեղեցի. քանզի ընդքեզ՞ ըսէն տե

որ հաստատեցից զերկինս, ու զիմանալի
հիմս ծածկեաց անձառելի ծածկամբ.
կան ի էութեանդ բանն ի հօրէն, որ լոյս
գեաւոր երկնից։ Համագոյ
յաջմունէ զայր արար լուծիս, բնչեսն չկ
ի միոյ ոգւոյ մարդկան հոգիքն միանալ
ոչ կարասցեն, զի ոչ միոյ բնութեան
ամենայն մարդիկ ի միասին ժողովեալ
սով պնջակից մի, զքեզ, ի պատուհ

զօրըս Հրեշտա՛կայց · ըստ ըստ նո՛ց
Թին · որ արարչագործ առեղծմամբ վայ
ելեալոյց զերկինս եւ զե՛րկիրն · ի փառս
ամենայնի երրորդութեանն · երեքսրբեան
Հրեշտակայի՛ն օրհնո՛ւթիւ · ըստ ըստ նո՛ց
ո՛ւրախ՛ն պըճուղ առաջին ծառոյն
ըստնախատեղծըն մահացոյց · իսկ ոտիկն
միածին եկն և փրկեաց ըզմեզ ։
Ո՛ զարբառա՛նս ի՛ յանձն առեր ըզ
խաչի յարուցիչըդ մեռելոց · ըստ՛
զեմ զձե՛ռագիր խմոյ յանցանաց ։
կենդանութի՛ն ի՛ դերեզմանի եդար
ըստ ի հողոյ առեղծեալ մարդոյն · ըզմե՛
զո՛ք մեռեալ զինձն իմ կենդանացու ։
Ո՛ւրախ՛ն ի՛ դերեզմանն առաւօտեան ար
կանայքն · յօ ծանել խընկել զանապատ
կան մարմի՛ն ։ Պոչմո՛ւն հրեշտա
կին՝ քաջալերեր ըզնո՛ա առելով · ցըն
ծացեք յարեաւ ո՛ւր յառա՛ջն անաց ։
Ի՛ սուրբ ի՛ հրեշտակէ՛ն զաւետի՛ս յա

ՀԱՅ ՀԱՅԵ

Ո՛ր համառօտ խաչելութիւնք քո՛ տէր բաժ
ձեր ըմպեցո՛ւ. ըզքեզ զարհուրեցուցիք ամէ
նայն ցաւովք մեզ. օրհնէ:

Ո՛վ քո ցնծալո՛ւ մեզ. օրհնէ:
դէմ թշնամեացն՝ զկնի անապրեալ
ոսկի երեւեցաւ. օրհնէ: Ո՛յսօր ըմբռ
հաւատ՝ զի յերկ
Ո՛յսօր նշխարն տէր խաչին՝ զի
եւ բարձր արարիչ ըզըմբռնեալ յաւիտեան:
տէր տէր կամ՝ ո՛վ ըզ
բաշխեցաւ մեզ պարգեւք անմահութեան.
խաչն օրհնեցո՛ւք. քանզի ի վէր նորա
Ո՛յսօր ըզկենարարըն մեր տէր ըզ
վանըն մերոյ փրկութեան. օրհ:
կացեալ եւ ի զի նաւորաց բաժանեցաւ
զգեստ՝ եւ ի զի՛ նա ո՛րոց բաժ
Ո՛ր փառաւորեալ յանմարմնականն բա
Ո՛ր սպասաւորեալ ես ի սերովբէից
նեալ ես տէր ծ յարգն ըմբռնց:
Ո՛ր թագաւորեալ ես յաւիտենից՝ տէր
և արարիչ ամենայն լինելութեան. օրհ
եթէ յարեար քրիստոս:

մա՛նի. տէր։ Ո՛ղջո՛ր. Ա՛մէնայն դա՛ռ
տըւօղ ողջմունքէ. Ե՛կաք ի՛ գերել
զի՛ նահա՛նջի՛ն խոցել զանարա՛ծ ըզ
կո՛ղզ. ա՛ր ա՛ր ծ հա՛՛ղցըն ը՛մերոց։
Ո՛ակ բըղխո՛ւմըն ալ ա՛րեան քո՛՛ լե՛ռնց
ը՛զ տուե՛զըըս յանի՛ծի՛ն ա՛զա՛՛տոյ
. ա՛ր ա՛ր։ Պարդեւա՛ւոր բարեա՛՛ց ի՛
տըւօղ ողջմունքէ. Ե՛կաք ի՛ գերել
մա՛՛նի. տէր։ Ո՛ղջո՛ր. Ա՛մէնայն դա՛՛ռ
ղջո՛ր։

Ո՛յսօր բեւեռեալ քո՛ ի՛ խաչին Ո՛
քրիստոս և խա՛փանեալ ըզ մահ։
րանեցի՛ք աշակերտացն. ելի՛ք յարեա՛՛
փո՛խադարձե՛ք ի՛ գալո՛ւըստ առե՛՛տ
ած՛այնոյն և փափաքո՛ղ՛ք յարութե՛՛ն։
ծա՛ղէ՛ք բե՛ռիւրով. խընկալա՛ւեա՛ք
Ա՛ր յոյա՛ւսեա՛ք սըբսմա՛՛ք այլ ցըն
տոսի պատմե՛լով ը՛զ յարութի՛՛ւն։
Ձա՛յն աւե՛տաւո՛ր հրեշտա՛կին՝ զըւար
ձա՛յո՛ղ զա՛՛տաւո՛՛ծեան կանա՛՛յն. զբերկ

Նագարծե՛ցեր զաշխարհս. ը՛զ։
Ա՛ր լուսափա՛յլ յարութի՛՛ւդ քո՛ տո՛ւր կե
մա՛՛ք քո՛՛ մեռո՛՛ցեր ը՛զմահ. ը՛զ։
նեցո՛՛ն յարու՛՛ի։ Ա՛ր երեքօրեայ թաղ

զարդեցեալա ի նմա։ Ա՛յ յօր լուսա-
քանզի զերծիւխա աւերեաց և գերեաց
նայն՝ ձրշմարիտ յարուբ ածորդեայն
Ա՛յ յօր զուարճացան սիրելիքդ ամե-
նեքեան զարարածս քո՝ ձրշմարիտ
խընամեա զարարածս քո՝ ձրշմարիտ
Ա՛ր ներսոյս ի քրմվելեն և տեսչու-
տեան որդի՝ փառաւորեց Տ՛ն ի ծոյլ
Բանդ ի հօրէ որ յաճախ քան զյա-
էջ մ՛ք ողբմամբ քոյոց հաւատացելոց
ի դասուց քերովբէից՝ ըզ քեզ առա-
այլ անըսկիզբն որ վեր ծրնեալդ եղ
և ա՛րեանըդ և ա՛ն ։ ամե՛նայն ։
ռբնա՛ն ։ զի հաղորդեացուք մարմնոյ
շա՛կը ն քոյոց ճաշակմամբ դա-
ցեալ մարդոյն ։ ամե՛ ։ Ա՛ր զառաջնաձա
լով անշընչացեալ մարմնոյն ըզ Տ՛ն
Ա՛ր զդառակինիք մահու եւլոյծ ի-
տացեալ օրհնաբանիչք երկնք ։ ամե՛ ։
ցոյց արարողըն ի՛ր կերպանաք՝ զդաս
լծք օրհնեցէք ։ Ա՛ր յանէից գոյա-

Ա՛ջանեցուր ի՛ստուծ՛ն կոչմ երկրի՝ և
ամենայն ո՛՛՛րդք օրհնեցե՛ք։
զկ՛ն յաղթո՛ւթե՛ արա՛րածոց իւրոց։
լոյ զնա՛ր զանա՛րատ բանզնական։ Ա՛ե՛ա
ուացոյցն ըզ փայտ խաչին՝ տա՛րածանե՛՛
յարուցեր։ ըզ։ Ա՛ցեք։ Ա՛ր պա՛յծա՛՛ 4
ըզ դերեզմանս բա՛ցեր ըզ մեռեալսը՛ն
քո ա՛ր շարժեցա՛ն հիմունք երկրի՝ ։
ըզ քե՛զ։ Ա՛ր երեքօրեա՛յ թաղմամբ՛
կա՛ն և իջեա՛լ մարմնացար՝ ի՛ նե՛ր կո՛՛ա՛ն։
մերոց։ Ա՛ր ոչնչացար աղքի մա՛րդ՛՛
ըզ քե՛զ միշտ օրհնե՛մք ա՛՛ծ Հարցը՛ն 5
չեա՛լ փըրկեցե՛ր ի՛ դատաստա՛քեալ բոցոյն։
Ա՛ր դրախտա՛յ ի՛ նե՛ր մա՛՛նկո՛՛ան և ի՛՛

քեանն ասե՛լով յարեա՛ ա՛՛ծ։

յարութի՛՛ ա՛՛ծոյդ՛՛ն։ դա՛՛րձեա՛ն յառա
ըզ՛ցան կանայքն իւղա՛՛բերը ա՛՛ետեա՛՛ք
դանի՛ն ըզ՛նդ մեռեա՛լս։ Ա՛՛յսօր բերի
ա՛՛ետեր ասե՛լով։ զի խնդրե՛՛ք ըզ կեա՛՛ն՛՛
բեշտակապետն ի՛ վե՛ր վիմին կանգնեցն
փայլեա՛՛ մեծապա՛՛յծա՛ռ ծա՛՛դմամբ՝ հր

տան՝ և բացան դերեզմանքը նըշնջեցին.
Քարտզեաց հրեշտակն ըզ յարութիւնն
Եւ վերըստին լոյսըն ծագեաց յերկս։
Եւ տեսին յարուցեալ ի դերեզմանէն.
Նկեան ի խնկել ըզ տրոնեան մարմինն.
տարեալ սերըն մերժեաց զերկիւղն։
Ի տեսանել ըզ դերեզմանն՝ . զի կաղ
քանզերկի կանայքն աներկիւղ եկին
անգամ քո դալըստեանն . խնայ։
Ձար և ընդ այնմ հօր ներստար . ի միում
հեցեր. խնայ։ Ո՛ր ի յերկինըս համբար
եաներն փըրկեցեր . և մեզ կեանս շնոր
Ո՛ր ըզ դժոխս աւերեցեր և ըզ դեր
ի ժողովուրդըս քո միայն մարդասէր։
փըրկուե և յարեար ի մեռելոց. խնայեա
Ո՛ր խաչեցար և թաղեցար վասն մերոյ
ըեքօրեայ յարութեն ի ներսիս. ամե։
բերանոթեհնէ մայիս ապատեցոյց ե
ար ես. ամե։ Ա՛ն զարդեւլեան ի՛
որ ի նմա՝ պղեւլեալքն պղտակէին
դողալով սասանեցան ըզ ժխիք՝ քանզի

թեզ

թութք մերոյ ողորմեաւ։ Այլքեր ի դէ-
ղ իւղ կապանեալ մեղաց մերոց. քաւ յոյս յա-
րիս կապանեալ մեղաց մերոց. քաւ յոյս յա-
լուծիչ. բեւեռեցար ի խաչին, լուծեր
ա կիսկին ի բարբարոնէն բարբարացին
նորահրաշ յարութիւնն խոստով. օրհ։
ազատեաց ի մեղաց ըզ ամենեսեան աստ.
մեռելոց. օրհ։ Աղաւաւորիչն հի՛ որ
մեռաւ ամ. ծածկեցաւ ի մեղաց ըզ ամենեսեան աստ.
գերեզմանին կամ աւերեաց ըզդժոխս. օրհ։
արարիչ ըզնա յաւիտեան։ Այր էին ի Հրէից
դ Ո՛վ տէր օրհնեցէք գովեցէք եւ բարձր
յարութեամբդ ըզ քեզ։
տեղիք կենդանութիւն հրաշափառ քո
Այր զմահացու մեր բընութիւնս վերաս
էարարն ի խաչին բեւեռեցաւ։ ըզքեզ
նարհնի թէզդ քո յանձն առեր ըզ ջար
ած հարցըն մերոց։ Այր կամաւոր խո
և հոգւոյն. ըզ քեզ միշտ օրհնեմք
թածից գոյացութիւնս համադոյ հօր
Այր զարդարեալ նորացուցեր զարա
և յարութիւդ տէր յաղթեաց մահու։

քահանան՝ . և եհղեղ զարիւն իւր նը ի
Ա՛ր կամաւ համբեր մանր խաչէ ոչ ճ
նեղի . փաղաքէ նըմա այժմ և յաւիտե՛ն ։
հաստատեաց զնա ի հաւատս անսասան
զօրհնեցուսի՝ որ ի կուսէն մարմնացաւ .
Ա՛ծաւորին յաւիտենից մատուսցուք
տեսեալ ընդհանուր քարոզչին՝ . եթէ
րութիւն քի՛ . առաքելոյն ըստուգապէս
Քանային պատմէ աշակերտանցն . եթէ
երջանիկ ևս նը կանանցն . և խնդութ ըն
յարեաւ աղբ ։ Ա՛ղեալ ընդարըտմուի
ընձայն ի հրեշտակէ՛ն լուեալ . եթէ
ի դերեզմանն . և զահաւոր յարութե
Այնհետև նը կանանցն ընդ առաւօտն
զամ աւուրըս կենաց մերոց . քն ։
ընկնաց . և խոստացար լինել ընդ մեզ
Ա՛ըտեր առ աշակերտսըն քաջալերել
լացուցեր խընդութիք . քո յոյս ։
րեզմանն աւերեցեր ըզդըժոխս . և յա
րուցեալ յերրորդ աւուր զաշխարհըս

Հօր եւ սրբ Հոգւոյն. Ընվեցթեւեան սրով
Յարուցեալն իշխանութիւնք փոխառակից
Յաւիտենից ընդունելոցն. քաղցրա-
ձեալ թէ հրաշագործեաց ըղձալիութիւն
նա յաւիտեան։ Այր պատուական էր
երդում օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզ
Աշխարհ՝ ծնանի զբնակիչս քաղցրաձայն
համբարձաւ փառօք ի յերկինս, օրհ-
դարձեցեր զնա զմեզօք ըզմեռեալս. Եւ
Ո՞ւր հրաշափառ քո յարութիւնդ կենա-
գան դիմիր ինքն յաշխարհ փառաց քոյ. օր-
կեաց իշխանութիւնդ ի մահ խաչին. դիմիրդե
Այր խոնարհեցար յանձառ փառաց եւ
նեալ ես ուր ալիծ հարցիչն մերոց։
ընդ հօր Աստուած հոգւոյն. օրհ-
միշտ երկրպագիցուք քեզ Թագաւոր.
Այր յերկնայինն զհնութեանցդ
Եւ ի գովեստ անուան իւրոյ. փա-
զարդեաց զերեզեցի երբ նբ. ի փառս
յարուցեալ ի նորափրոր ի վիմէն. լուսա
փրկուածն ամենեցուն. փառ։ Ա՛ծագիկ

առաքեցեր ըզմիածին մարդիդ քո՝ ի
5 Ներսիսէզեն արծ և ամենազօր որ
յարեաւ ասեն ի մեռեալ ոչ. քո յա-
ւիտեան ի վիմին որ քարոզէր առ սբ կանայսն
ածէդ. քոյ պաշտօնն ահեղ հրեշտակին
ծանուցեալ քոյին կամաւոր մահու
րուխիդ առաջեաց. որ ըզմահ մահու
կայնամիտ տէր։ Օրհնեալ ես քո յա-
ւ ր յարութեանդ փառաբ վայելել եր
յայ Թոռ փառաց՝ ուղիղ։
կարծղ. և ընդ աջմէ՛ հօր նըստար
Ա՛ր ի յերկինս համբարձար ամենա
յաւիտեան՛ հնարող եղեալ զաշխարհս։ ուղ։
Ա՛ր ի վերեւմանի՛ եղար անապական՝ և
ե՛վ մե՛ր հեղեր զարիւն քո սբ. ուղ։
տարածեալեր զանարատ բաղուկս քո՝
ե՛վ մե՛ր հեղեր զարիւն քո սբ. ուղ։
յար ի՛ սբ կուսէն՝ ուղ։ Ա՛ր ի՛ խաչին
իջեր բանդ աբեձ՝ և վե՛ր մարմնոյ
ւա՛ծ իմ սղոցմամբ։ Ա՛ր ի յերկինք
Ա՛ղերսեա՛ ի՛ նձ սուրբ
ի՛ւնա իմ։ Ա՛ղերսեա՛ ի՛ նձ սուրբ
բէտրո՛նդ զաս. զովեցէ՛ք և բար

զմեռանիլ յանձն առեր հենդ[illegible]առու-
զաց։ Այլեր ո՛ր բեռեռեցար ի խաչին։
Պետեղեցն բընութիւն ազատեցեր ի մահ
Այլեր տէր ես մարմնացար ի կուսէն։
ասելով յարեա՛ աբջ։ ամէն։

Ո՛ջեր տէր ես մարմնացար ի կուսէն։ փրկողին զ մեզ
ցո՛ւք զօրութիւն։ փրկողին զ մեզ
Ա՛ս մեք ընդ նմանին երդակցեա՛լ հան
տա՛ցն ասելով յարեա՛ աբջ։ ամէն։
նանցն ընթացեա՛լ պատմիչին աշակերտ
քարոզ հրեշտակին լուեա՛լ կա
գերեզմանէն ա՛նապական մարմնո՛վ։
զի՛նք զքո դո՛վեցէք։զյարուցեա՛լն ի
մահո։ օրհ։ Ա՛զատ Ա՛մենայն ա՛
բարձրացա՛ր խորտակեցեր զ զօրութի
համբերութի՛ւ ջարջարանաց ի խաչէ՛ն
վեր օրհնիս քա՛ սրբեա՛ցաց Հայնիւ։
Ա՛ր նըստիս ի՛ քրովբէս և յանմարմնոց
երևեաղ մարմնո՛վ ի փրկութի՛ մեզ օրհ։
Հառ միութի՛ ի՛ կուսական որովայնէ
հարցէ՛ն մերոց։ Ո՛ընաւր ի՛ հօրէ՝ ա՛ն
փրկութի՛ մեզ։ օրհնեմք զ զքեզ ա՛ր ծ

Հ

Ո՛ր զճառայի՛ ընչ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր . ու՛ խոնարհեա՛լ զո
կամաւ ի՛մեր բընաւից . օրհնեա՛լ ես տէր
աշխ հարցըն մերոց : Ո՛ր խաչեցար հա
ճու՛թիւ հօր միածին որդի՛ . և թաղ
մանըն երեքօրեայ ը՛նդ բռնու՛թիւ մահու
լուծեր . օրհ : Ո՛ր փառաւո՛ր յարու
թիւնդ քո՛ կանդնեցեր ը՛ղմահացեա՛լսն .
ի՛ յերկինըս համբարձար ընդ աջմ

տ

Ո՛ր զճառայի՛ ընդ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր . ու՛ խոնարհեա՛լ զո
կամաւ ի՛մեր բընաւից . օրհնեա՛լ ես տէր
աշխ հարցըն մերոց : Ո՛ր խաչեցար հա
ճու՛թիւ հօր միածին որդի՛ . և թաղ
մանըն երեքօրեայ ը՛նդ բռնու՛թիւ մահու
լուծեր . օրհ : Ո՛ր փառաւո՛ր յարու
թիւնդ քո՛ կանդնեցեր ը՛ղմահացեա՛լսն .
ի՛ յերկինըս համբարձար ընդ աջմ

Հ

Ո՛ր զճառայի՛ ընդ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր . ու՛ խոնարհեա՛լ զո
կամաւ ի՛մեր բընաւից . օրհնեա՛լ ես տէր
աշխ հարցըն մերոց : Ո՛ր խաչեցար հա
ճու՛թիւ հօր միածին որդի՛ . և թաղ
մանըն երեքօրեայ ը՛նդ բռնու՛թիւ մահու
լուծեր . օրհ : Ո՛ր փառաւո՛ր յարու
թիւնդ քո՛ կանդնեցեր ը՛ղմահացեա՛լսն .
ի՛ յերկինըս համբարձար ընդ աջմ

տ

Ո՛ր զճառայի՛ ընդ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր . ու՛ խոնարհեա՛լ զո
կամաւ ի՛մեր բընաւից . օրհնեա՛լ ես տէր
աշխ հարցըն մերոց : Ո՛ր խաչեցար հա
ճու՛թիւ հօր միածին որդի՛ . և թաղ
մանըն երեքօրեայ ը՛նդ բռնու՛թիւ մահու
լուծեր . օրհ : Ո՛ր փառաւո՛ր յարու
թիւնդ քո՛ կանդնեցեր ը՛ղմահացեա՛լսն .
ի՛ յերկինըս համբարձար ընդ աջմ

Հ

Ո՛ր զճառայի՛ ընդ կերպարանըս յանձն
առեր վասըն մեր . ու՛ խոնարհեա՛լ զո
կամաւ ի՛մեր բընաւից . օրհնեա՛լ ես տէր
աշխ հարցըն մերոց : Ո՛ր խաչեցար հա
ճու՛թիւ հօր միածին որդի՛ . և թաղ
մանըն երեքօրեայ ը՛նդ բռնու՛թիւ մահու
լուծեր . օրհ : Ո՛ր փառաւո՛ր յարու
թիւնդ քո՛ կանդնեցեր ը՛ղմահացեա՛լսն .
ի՛ յերկինըս համբարձար ընդ աջմ

ընդ զանազան ցանկութիւնս զոր ունիցի ի սրտի իւրում եւ ի միտս դիցէ ի մտի իւրում, ա
զի ոչ ինչ կարասցէ ասել ընդդէմ ասելոյ նորա, այլ ամենայն ինչ որ ասիցէ նա՝ ա
նպատճառ ասիցէ։ Եւ

եւ զկին
գ

բա՛ւ ըզքո արարիչդ։ Ո՞ խաչեաւն ի մեզ
Ա՛զատ օրինեցիք՝ Ա՛մենայն ազինարբ
նայեա՛լոյս մեղս խա՛ւարդ. ըզ քեզ։
ըրատի՛ն նմրոտեա՛լ կեցո՛ցեր ըզ հոգ
զարու թիւնըդ քո՛ ցոյցեր. ու՛ վե՛
Ա՛ր երեքօրեայ Թաղմամբ փըրկիչ՝ ըս
բերելով ի՛ջո՛ր Ադեր եա՛մ պա՛ւղն. ըզ
պէս յանձն առեր. և խաչի՛ և մահո՛ հան
Ա՛ր ընկերպարա՛նըս ծա՛ռայի՛ ձշմարտա՛
քեզ օրհնե՛ք ա՛ր ծ հա՛ղցըն ըմեզոց
ա՛ռեր մարմի՛ն ի՛ա՛ռ կուսէ ս՛ա՛ղն. ըզ
բա՛նդ ա՛ստըւածո՛վն մերոյ փըրկուե՛
Ա՛ր էիր յա՛ռաջ քան ըզ յա՛ւիտեանըս
յո՛վհաննու սիրե՛լոյ. յա՛ր։
հետեւեա՛լ. պա՛տմո՛ղ լինիլ պե՛տրոսի և
Ո՛չ ա՛տեր ու՛ կանայք փո՛թա՛ցարո՛ք
յա՛րեա՛ւ փառա՛ց Թադաւո՛րն։
խընդրե՛ք ըզ կենդանին ընդ մե՛ռեալս.
զգեցա՛ք. ա՛ռա՛օտեան ու՛ կանայք զի՛
հրե՛շտակին՝ զե՛ա՛ ըշխատի՛ն տըրտմե՛
մա՛՛ն փառա՛ց Թե՛ւո՛րն։ Ա՛յ՛ ի՛ձայնէ

մըն կենարար մարմնոյ փըրկչի՛ն մերոյ։
Խերեմո՛վ վիւղս անուշո՛ւնս ի՛ յօծո՛ւ
ի՛ գերեզմանին հանդերձ խընկո՛վք։
Կանխեցի՛ն կանայքն ընդ առաւօտն
ծիլ ընդ ծի՛լ յանապատո՛ւմ ի՛ կեա՛նս։
առո՛ւր յարեաւ։ չնո՛րհեա՛ մե՛զ վերա՛
առեր։ եղո՛ւր ի՛ սիրտ երկրի և՛ յերկոտղ
նեցո՛ւն։ այսօր լըսմա՛ հասչ ի՛ յանձն
պըտղո՛յն։ Ո՛ր կենդանութի՛դ ես ամե
ա՛ռ ի՛ ձա՛շակմանէ՛ մա՛հաբեր
ի՛ խաչ և լերեա՛ կերակրեցա՛ր։ յաղա՛դ
ծի՛ կենաց բա՛նաբկութի՛ն խաբմամբ։
Ո՛ր դատաւո՛րդ ես ծածկեա՛լոց դի՛տող
այսօր ի՛ հողոյ դատապարտեա՛լ բա՛րձար
հեգա՛ր ի՛ բարձանոյ և առեր մարմին ի՛
կռնաչն։ յա՛ղա՛դ ա՛նկե՛լոյն յանդնե՛
անբաժանելի՛ էակ մի՛ութե՛ն խառնար
Ո՛ր համադոյդ ես հո՛ր և սո՛ւրբ հո՛գւոյն։
և զաւերծոլըն դըժոխոց։ ամե։
Ո՛ վայրուցեա՛լն իշխանութե՛
նի՛կ։ ամե։

բնութիւն ։ Այլ կանդնեցեր ըզ հայէ զժ
տեղւոյ ըստորանիկեալ լուսոյն զՀողմցեղ
մարմին ի կուսէն ։ վերականդնելով ի
խոնարհեցեալ ի հայրական ծոցոյ աւետեր
ցեալ վերածեալ ըզնընջեցեալն ։ ըզ
լով սահանեցան դիմակութք ։ այսօր յարու
Այլ հզն ի տարին կոմ երկրի և դոյզ
և խաչիւ յանձն առնու ըզմահ ։ ըզնա
կեալ ի նորոգումն եղծեալ մարդոյն
ապրեցեք ։ Այլ Ճախաւար յօժարութ
Այ՛զար Այ՛զնա հոգևոր երդով բա՛ղձալ
հերն ։ օրհ ։ Այլ զմեռանիլ
յանձն առեր վասն արարածոց ։ և՛ի զինա
նըս համարեցար ։ օրհ ։ Այլ զմեռանիլ
ըզգեցեալ զո՛ի վերս խաչին և ընդ անօրէ
քեզ աչք հարցըն մերոց ։ Տարածեցեր
ի ծառայէ ապտակ կեցար ։ օրինեմք ըզ
և Այամաւորութ եկիր ի յարչարանս
ապաշակէր յարեաւ քրիստոս ։
Ա՛ւ հրեշտակըն զօրա՛թ գոչելով

պատմել աշխարհացն առաքելոյն։ Եւ բերկրալի՛ց ուրախութիւնք ընթանային
յերեսաց նորա, եւ ամենեքին խընդութիւն մեծ եղեւ ի տանն յայնմիկ։ Եւ
ասէին ցմիմեանս. Ո՞ է սա, զոր ոչ ճանաչեմք, եւ ոչ գիտեմք զազգ նորա։
Ո՞ է սա, զոր ոչ տեսաք յառաջագոյն, եւ ոչ լուաք զանուն նորա։ Ո՞ է սա,
որ ոչ ուսաք ի մանկութենէ, եւ ոչ ընդ մեզ ընդ հասակի մերում։ Ո՞ է սա,
որ ոչ ընդ մեզ ի դպրոցի, եւ ոչ ընդ մեզ ի վարժարանի։ Ո՞ է սա, որ ոչ
ընդ մեզ ի մանկանց, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեաց։ Ո՞ է սա, որ ոչ ընդ
մեզ ի տղայոց, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկաց։ Ո՞ է սա, որ ոչ ընդ մեզ
ի մանկտի, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկութեան։ Ո՞ է սա, որ ոչ ընդ մեզ
ի մանկութեան, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկութեան։ Ո՞ է սա, որ ոչ ընդ
մեզ ի մանկութեան, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկութեան։ Ո՞ է սա, որ ոչ
ընդ մեզ ի մանկութեան, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկութեան։ Ո՞ է սա, որ
ոչ ընդ մեզ ի մանկութեան, եւ ոչ ընդ մեզ ի պատանեկութեան։ Ո՞ է սա,
որ

Ա՛ր Թաղմամբն երեքօրեայ յարուցեա՛լ
Ա՛ր խաչին. օրհնե՛մք միշտ և փա՛ռաւորե՛մք։
Ա՛ր ամենայն յօդեցեր տիեզերացդ ի՛ վերայ
ցՂՆ մերոյ։ Ա՛ր ըզցօղ անապակայն
Փա՛ռաւորե՛մք ըզքեզ տէ՛ր աղո՛ց հարց
եւ մարգարէից։ ամէն։

Ա՛ր մա՛հն եր՛կիւղիւ՝ եւ մեռեալըս
Տա՛մարեա՛լ կարծէաք՝ նա՛ ինքնիշխա՛ն
Նո՛ւիրէ յարո՛ւցեա՛լ. զմահու ելոյծ
զչիւանո՛ւի՛ և կենդա՛նու պարգե՛ւեաց
ամրո՛ւի մա՛ս՛ս՛ լդիան։ Ա՛յժ ի՛ բաց
եդեալ ըզկրկա՛ն եր՛կիւղի՛ն ը՛զ
կարծիան՝. նախաժամանեցին ի՛ պատիւ
սգնո՛ւ ի՛ կո՛ւսոր մահուա՛մբն ելոյծ ըզմահ
և անմա՛հութի՛ պարգեւեա՛ց ամ՛ զ։

Ո՛րմնո՛ւի՛ ի՛ բարձո՛նս. անօրինե՛
ցեալն ի՛ կուսէն Թադա՛ւորէն մերոյ. Ո՛րմնո՛ւի՛ ի՛ բարձո՛նս
ալէլուիա՝ ալէլուիա՝։ Ո՛րմնո՛ւի՛ ի՛ բար
բարձո՛նս. անսասանելո՛ւ և հաստատո՛ւն
յա՛սոյն մերոյ. ալէ՝։ Ո՛րմնո՛ւի՛ ի՛ բար
ձո՛նս. անբաժանելո՛ւ և միասնակա՛ն
եւ երրորդութեա՛ն. ալէ՝։

ՅՈՒՐ

րեք ըղձենդանին ընդ մեռեալ. քանզի
էջ ար երջանիկ կանայքն. զի խընդ
Հարբա՛ ասեասո՛ր հրեշտակին՝ որ զո
՚ի խընկել զանապական մարմին։
փութապէս եկին ՚ի գերեզման քո՛ տր.
Աւետեցին եւ սբ՛ կանայքն աղբարո՛վ
մեռելոց ձեզ կեա՛նըս պատրաստ։
տակէն որ ա՛սէր. տէ՛ր յարեաւ ՚ի
մարմի՛ն։ Աւետս լսեա՛ք ՚ի հրեշ
նդիրս բերին՝ ՚ի խընկել զանապական
թեզման փը՛ծիչէդ. ըզ ի՛ղաս ա՛
րե՛զման։ Աղաբերի՛ցն եկեա՛ք ՚ի գե՛
ած՝ խաչի՛ համբերելով լջեր ՚ի գե՛
էարբա՛րանս. զաւրջարա՛ծն յա՛նձն
Ա՛ռաւի՛ց հօր կամաւորութի՛ եկիր ՚ի
առանց օգնակա՛ն նի՛. քահանայք օրհ։
մարդկան. օրհ։ Ա՛ւ ՚ի մեռեալս ազատ
ըն՛ց ըղձերո՛ւն. ևհետ պարգևս որդւոց
ընկնա՛յատո՛ն։ Ա՛ր ՚ի բարձուն եւ գե
Ա՛ղաւթ օրհնե՛ցէք և բարեբ աւրարէք

Ցա՛ս ի մեղայ ։ բա՛ր ։ տա՛ւ զսիեզե՛րս ի՛ մեղայ ։ բա՛ր ։
աղե՛ր կենդա՛նարար բը՛ղխեա՛լ ։ լը՛ ։
զկոզ կենա՛րարին ։ բա՛ր ։ Ա՛ստ
դեամբը՛ն յարձակեա՛լ ։ խո՛ցեա՛ց ։ ։
յաւիտե՛ան ։ Ա՛ւ զկնաւո՛րըն դեղալ
Ա՛ղտեր օ՛րհնեցէ՛ք բա՛րձր արարչա՛ ։ ։ գ
ցոյց ըղձյան ի՛ մէ՛ջ օրեի՛ ։ ի՛ յահէ՛ փա ։
ժեա՛լ չարչարանա՛ց արարչի՛դ ։ խաւա՛րե՛
Ա՛ւ տեսեալ արեգակա՛ն՛ն զարարի՛չդ
ըեր ։ ի՛ յահէ՛ փառաց քոց ։ տէ՛ր ո՛ըճ ։
հի՛ացեալ սասա՛նեցաւ և դո՛ղալո՛վ երե
ի՛ վերա՛՛յ խաչա՛՛յ ։ և երկիրըս
Տա՛րած եցեր զամենազո՛ր բազո՛՛ւկս քո
ի՛ չարչարա՛նս ։ տէ՛ր ո՛ըճ հա՛րցըն մերոց ։ ։
փա՛ռաւորեալ ոդի՛ս ։ ո՛ր եկիր կամա՛ ։ ։ ե
կե՛նատու դե՛րեզմա՛նն ։
ընթա՛նային պետրո՛ս և յո՛վհաննէ՛ս ի՛
Թի՛՛ն ան աշակերտա՛ն ։ ուրախացե՛լ
Պատմե՛լ երանելի՛ կանանցըն զյա՛րու
յա՛րեա՛ւ տո՛ւ և ա՛՛երեաց ըզզըժո՛ղս ։

Եւ ես ինչ ձեզ ասեմ, եղբարք իմ. մի՛ երկնչիք ի սպանողաց մարմնոյ, եւ յետ այսորիկ ոչ ունին զինչ առնել ձեզ։ Ցուցից ձեզ զոմն, թէ զո՞ր երկնչիցիք. երկնչեցարուք ի նմանէ, որ զօրութիւն ունի սպանանել զանձն, եւ ապա ածել ի գեհեն հրոյ. այո՛, ասեմ ձեզ, զայնմանէ երկնչեցարուք։ Ոչ հինգ ճնճղուկք վաճառին երկուս դահեկանաւ, եւ ոչ մի ի նոցանէ մոռացեալ է առաջի Աստուծոյ։ Այլ եւ ամենայն հարք ձեր համարեալ են։ Մի՛ երկնչիք, դուք բազում ճնճղկանէ գերագոյն էք։ Եւ ասեմ ձեզ, զամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան, եւ զնա խոստովանեսցի որդի մարդոյ առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, եւ զնա ուրասցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ ամենայն որ ասիցէ բան ընդդէմ որդւոյ մարդոյ, թողցի նմա. եւ որ հայհոյիցէ զսուրբ հոգին, ոչ թողցի նմա։ Եւ յորժամ տարցեն զձեզ առաջի ժողովրդոց եւ իշխանաց եւ պետից, մի՛ հոգայք, թէ զիա՞րդ կամ զինչ պատասխանի տասջիք, կամ զինչ ասիցէք. զի Հոգին սուրբ ուսուսցէ ձեզ յաւուր յայնմիկ զինչ ասիցէք։

Եւ ասէ ոմն ի բազմութենէ նմա. Վարդապետ, ասա եղբաւր իմում, զի բաժանեսցէ ինձ զժառանգութիւնն։ Եւ նա ասէ ցնա. Այր, ո՞վ կարգեաց զիս դատաւոր կամ բաժանարար ի վերայ ձեր։ Եւ ասէ ցնոսա. Տեսէք եւ զգուշացարուք յամենայնէ ագահութենէ, զի ոչ ոք կեանքն իւր ի բազմութենէ ստացուածոց իցէ։ Եւ խօսեցաւ առակ մի ցնոսա, եւ ասէ. Մարդոյ մի հարուստի բերկրեցաւ երկիր նորա, եւ խորհէր ի մտի իւրում եւ ասէր. Զի՞նչ արասցեմ, զի ոչ ունիմ ուր զպտուղս իմ ժողովեցից։ Եւ ասէ. Զայս արասցեմ. քակեցից զամբարս իմ, եւ մեծագոյնս շինեցից, եւ ժողովեցից անդ զամենայն զբերս իմ եւ զստացուածս իմ, եւ ասասցեմ անձին իմում. Անձն իմ, ունիս բազում ստացուածս ի բազում ամս դիզեալ, հանգիր, կեր, արբ, ուրախ լեր։ Եւ ասէ Աստուած ցնա. Անմիտ, այսօր գիշերի զանձն քո պահանջեն ի քէն, եւ զոր պատրաստեցեր, զո՞ր ումեք իցեն։ Այսպէս է որ գանձ ժողովէ իւր, եւ ոչ է մեծատուն առ Աստուած։

Եւ ասէ աշակերտաց իւրոց. Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, մի՛ հոգայք անձին ձերում, զի զինչ կերիցուք, եւ ոչ մարմնոյ, զի զինչ հագցուք։ Զի անձն քան զկերակուր է, եւ մարմին քան զհանդերձ։ Հայեցարուք ի ագռաւս, զի ոչ սերմանեն եւ ոչ հնձեն, որոց ոչ է գանձ եւ ոչ շտեմարան, եւ Աստուած կերակրէ զնոսա. որչափ առաւել գերագոյն էք դուք քան զհաւսն։ Եւ ո՞ ի ձէնջ հոգալով կարէ յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի։ Եթէ ոչ ինչ կարէք արարել զսակաւ, զի՞ վասն այլոց հոգայք։ Հայեցարուք ի հասկս արտոյտի, զի ոչ գործեն եւ ոչ ուստեն, եւ ասեմ ձեզ, զի ոչ Սողոմոն ինչ փառաւորեալ ամենայն զգեստիւ իւրով իբրեւ զմի ի սոցանէ։ Եւ եթէ զխոտ դաշտի զայսօր կայ եւ վաղիւ ի հնոց արկանի, Աստուած այսպէս զգեցուցանէ, որչափ առաւել զձեզ, սակաւահաւատք։ Եւ դուք մի՛ խնդրէք զինչ կերիցուք, կամ զինչ արբցուք, եւ մի՛ երկմտիք. զի զայս ամենայն ազգք աշխարհի խնդրեն. Հայր ձեր գիտէ, զի կարիք ունիք զայսոսիկ։ Այլ խնդրեցէք զարքայութիւն Աստուծոյ, եւ զայս ամենայն յաւելցի ձեզ։ Մի՛ երկնչիր, հօտ սակաւ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն։ Վաճառեցէք զոր ունիք, եւ տուք ողորմութիւն. արարէք ձեզ քսակս որ մաշին ոչ, գանձ անսպառ յերկինս, ուր գող ոչ մերձենայ, եւ ոչ ցեց ապականէ։ Զի ուր է գանձ ձեր, անդ եւ սիրտ ձեր լիցի։

ժոխք ։

ա Ա՛ւ խաչանիշ փայտին դէմըդիմեցան դէ՛ւ
ժոխս աւերեցեր բանիւ՝ ։ ողջ ։
Ո՛վ յերրորդ աւո՛ր յարեար ։ ըն՛դդէմ
մեղաց՝ ։ ողջ ։ Ա՛ղաղեցար ի՛մ մէջ երկրի
բեանըդ քո փըրկեցեր ը՛ղաւեղքըս
ի՛մ, ի՛նչ աշխէն բե՛ւեռեցար և հեղմամբ ա՛ն
դատապարտու՛թէ մերոյ՝ ։ ողջ ։ Ա՛ղաղ
ռա քո՛ ի՛նձ, և լուծեր ը՛զնիւթ
ա Ա՛ւ աշխ՝ որ տա՛րածեցեր ը՛զձե՛ւ
խա՛նու՛թէ ։ եկայք ժողո ։
մեր համբե՛թեալ յաղթեաց մահու իշ՛
քո՝ ։ և մահո՛ւ խայ՛թ զամենայնըն վե՛
ցոյց զա՛ղարաճս էակից բանն ի՛ւ հօրէ
ժողովո՛ւրդք ը՛ր ։ Ա՛ր բանիւ՝ դո՛յա՛
ռա՛ւորեա՛լ ի՛ւ զօրաց զըւարթնոց՝ եկայ՛ք
րոյ՝ ։ քրիստո՛ս Թագաւո՛ր փառաց փա
դէ՛ժոխոց խո՛րհրդո՛վ անօրէնո՛թէ իւ՛
ե՛ք յաւիտե՛ան ։ Ա՛ր ելոյծ ը՛զ զօրու՛թըս
գ Ա՛զգ՝ Ա՛դամո՛վ օրհնո՛թէ բարձր ա՛րա
եանն աւե՛րելով ը՛զմա՛՝ ։ զբե՛զ օրհ ։
ի՛ջեր ի՛ դէ՛ժոխս փը՛րկեցե՛ր զգե՛ր՝

ղ

Ա՛ր կանդնեացն ը՛զ քառանկիւնն օձ՝
ղօ՛ն խանձին. յաղագս քառակուսի շ
տարէ՛ք զբազմեօ՛ն ի՛ վերայ խաչի՛ն։
տէ՛ր։ Ը՛զ որ օրինեցէ՛ք Քարէր ա՛՛
մա՛՛ն ի՛ ջեր յարուցի՛ջիդ մեռե՛՛լոյց.

ե

Ն՛ հանդի՛՛ես որ օ՛ղ քո ար՛ծ ի՛ գերեզ
լեր վա՛ան ազգի՛ մա՛՛րդկան. տի՛՛ր
հատարո՛ դատապարտեա՛՛լ ի՛՛ խաչ հ
մերոյ։ Ն՛ հպարտա՛՛կանդ մահո՛ ոչ մա
նիւ յանձն ա՛՛ռեր. տի՛՛ր ար՛ծ հա՛՛րցն
ե՛՛ւ ի՛ վերայ նա՛՛ խա՛՛ տեղ՛ծին ը՛զ մեռա

ե

Ա՛ամաւորի՛՛ն եկիր ի՛ չարչարա՛՛նս տր՛.
կենդանին յա՛՛յտնեից քո՛։
ժեցա՛՝ սատանա՛՛յան դըժո՛՛խք. սա՛՛ կ
դի՛. վկ՛՛ըք պատմո՛՛ղան՝ երկի՛՛ր շար
խաչա։ Ո՛՛րեա՛՛ծ յա՛՛ր երրոր
զյա՛՛ռաջա՛՛նս որդին՛. սա՛՛ կ Թէ՛՛ւրն որ
սա՛՛ կ խոզա՛՛նկ բա՛՛ն որ յառա՛՛ջ քան
Հրե՛՛շտակն ա՛՛ետէր կո՛՛սին մա՛՛րիա՛՛ն՝.
երկիր՝. ո՛՛վ կ սա՛ որ խափանե՛՛ցին ը՛զմա՛՛կ։
ժո՛՛ղք. զորի՛՛ք ա՛՛ր կո՛՛ղ՛ոյն նորոգե՛՛ցա

Ա՛ր յաչեաւ Աստուծոյ բարեաւսչ յարութիւն
երրորդի քրիստոնեայ որդի՛ նայ. փառ։
Ա՛ր յարեաւ Աստուած՝ ի մեռելոց յաւիտ
փառաւորեցի՛ք զքո յարութիւնդ։ բա՛նդ։
ըմ՛ստ պահելով զշաբաթըն։ բա՛նդ։ անկո՛
կութիւն ի դերեզմանի եդար. անկո՛
հոգիդ ինայս եղեր. վայրն մերոյ փըր՛
ջարչարանըս յանձն առեր՝ ախտակիր
յարդանդի կուսին կրեցար. բա՛նդ։ ա՛ր
զանց. զոր երկի՛նք ոչ բաւէին տանի՛լ
բարձոյց և քան զամ միտս դերա՛
ա՛րձ. ողջ Աստուա՛ծ Ա՛ր անյաղթ ես յա
ոչ մեկնելով յանբընկին յերկութիւն բա՛նդ
աչեր մարմնո՛ պատագրիլ ի կուսէն։
ոյց ճշմարիտ որ ի՛ հօրէ առաքեցար
նորոգելով ըզմա՛ղ։ բա՛նդ։
արդարութիւն. ի կեանսըն յաւիտենից
պարգեւեաց մեզ կերակուր
Ա՛ր փոխանակ մեղսասէրը մահացո՛
բարեաց անո՛շահոտ հոգի՛։ բա՛նդ։
խաչելի՛ պատարագեալ. յորմէ սեղանոյ

Հապա՛նքըն պահէին ըզգուշո՛ւթէ ըզ
ածո՛ր ի՛ դերեզմանի եդար. եա՛յ՛ր պա
Լենդանի՛դ յաւիտե՛նից քա՛ւ մա՛յ՛
քո խո՛ցեայց. տո՛ր աչո՛ք հա՛յցըն մեռց։
դեղարդեա՛մբըն յա՛րձակեալ ըզկո՛՛ղ
ի՛ խաչին բեւեռեալ. ե՛՛յ՛ր զինաւո՛րըն
Ի՛ բարի՛ջդ արարածոց քո՛ ա՛մա՛՛յ՛ածո՛ր
քանզի՛ յարեա՛ւ որ յառա՛ջն ասաց։
ասէ՝ դարձի՛ր ազգըն տո՛ւր փո՛ղոցին.
ի՛ վիմին. տարփողելո՛վ սըրբուհա՛՛յ՛ն.
Ի՛ տե՛սել ըղբերովբէն վերանըստեա՛լ
մա՛մո՛՛յ՛ն անպա՛րագի՛ր էականո՛ւեն։
զիւ՛ղս անո՛՛յ՛շս ի՛ յօծո՛ւմըն կենարար
ը՛ղ վիմափո՛ր դերեզմանն. բերե՛լով
Ա՛ռաւօտեա՛՛ն սբ կանանցըն դիտե՛լով
և դո՛ղալո՛վ շարժեցա՛ երկիր։
յարիւնափա՛յլ հրեշտակին լո՛ւմա՛՛ն։
Հուրեցո՛՛ն զինուորա՛յըն դա՛՛յ՛ժա՛՛յ՛ն
Ա՛՛ձայն ա՛՛հեղ յարու՛թէ՛ քո տո՛ր զա՛՛ր
տառեցան քրիստո՛՛ս որդի՛ սյ. փա։
քո՛ երկիր շարժեցա՛. վե՛՛ռ մըբ պա՛՛

դար ի գերեզմանի քո՝ աղբիւր մեր։
լուծիչ. խաչեա՛ր թաղեցար, եւ
Նիկիր ի յարչարանս չարչարանացն
վասն մեր ըզմահ ճաշակեցեր։
ի կո՛ւսէն. Համբերո՛ղ փրկիչ է
Լոյս ելիցեն կատարեաց զմարգարէիցն
ըզտեսութիւն. աւերիչ՝ զդրունսն
դժոխոց եւ ըզ զօրութիւն մաՀու. ըզ
սեր բանտիւն. ազատեցո՛ւցիչ յոյսոյ
գալստեանն աճապարդ ոյն ի յերկրէ. ըզ
Լուսատպասիչն արդելեալքն ի մեզատ
գալո՛ստ արեգականն պարտո՛ւէ. ըզնա՛
երկիրն ի դժոխս. աւետարանի՛՛ր ըզ
Օ՛ որ կարապետն յովհաննէս՝ մարգա
լոյ բարձր պարտիք՛՛ յաւիտեան։
Թէդ. տէր աստո՛ւած Ա՛զնար, Ա՛զնաւ օրհնե՛՛ գ
գեւեցեր պարսպո՛ւդ քոյո՛վ յարու
աւերեալ. ե՛՛ր կենդանութի՛՛ պար
մեռելոց քո՝ ա՛ւա՛՛յծրը ըզդժո՛խս
գե՛ րեզման քո՝ տէր աստո՛ւած։ Յարեաւ ի

նու՛ք բամբեցա՝ ի վերայ խաչին, կա՛ղ ի՛մ ի՛մարձուն։ «Այ՝ ինքնիշխա՛ն
թէ՛ ո՛վ թըշնամանքն, օրհնու՛թէ առա՛ք
զա՛զգս արդուց մարդկան ի՛ծառայու՛
ւորին յաւի՛տեանից. ո՛ր փըրկեա՛ս մե՛զ
Տո՛ւք ըզհա՛ս ի՛մարձուն թագաւո՛ր
առնու. ի՛ սրտվերի՛ց և ի՛ քրովբէից։
ի՛մէնջն էառ՝ ի՛ հրշտակաց երկրպագուի
օրհնեա՛ցուք ըզնո՛ր. քանզի մարմի՛նն որ
ի՛ կայք լուսազգեա՛ցք յօրհնու՛թէն նոր
լոյն. եթէ յարեա՛ւ նախապատմելին։
խընդու՛թէ եսո՛ւն ա՛ւետիս առաքե՛
տըրտմազգեաց կանայքն. և դարձա՛ն
ի՛ ձայնէ հրեշտակին զըւարճացան
կանանո՛նցն ա՛ւետիր յարեա՛ւ աղո՛ց։
իջել ի՛ ձայն ահեղ յա՛րուե աճապարեալն.
զարհո՛ւրեցոյց. և հրեշտակին ի՛ յերկինից
չա՛շալու յարու՛թէին ըզպահապանսըն
զնաղա՛զու՛թէ և զմեծ զողորմո՛ւ՛թէն։
կարծո՛ղ ե՛ր, պարզևե՛լ ա՛ստուա՛ծ ի աշխարհի
Ո՛վ յերկրորդ աւո՛ւր յարեա՛ր ամենա՛

մատուցանէք պատիւ երկիւղածութեան
Աստուածութեան և մի՛ ամօթասածութեան
Աստուածութեան։ Ընդունիլ զերկիւղ Տեառն
քո՛ և երկնչիլ ի Տեառնէ Աստուծոյ քո՛
Աստուծոյ երկնից և երկրի։ մատուցանել
զոհ՝ և պատարագ Տեառն Աստուծոյ քո՛
և երկիր։

Թագաւորըն քո՛։ օրհնութիւն ե՛ր-
կիր ի միասանգամ քո՛ գալըստեան՝։ օրհ։
արժանաւորեա տէր՝ ի՛ս տեսանել զքեզ
եղեն տեսանել զքեզ ի՛ յարուեա՛ քո՛։
սրբոյց քոց ամաքելոյն։ որք արժանի
Հաղորդս արա՛ և՛ զմեզ տէր՝ ընդ
նացն յահէն՝ եղե՛ն ո՛րպէս մեռեալ։ օր։
բուեցի՛ն ամն։ պահպանեա՛լ պահապա՛
վերայ վի՛մին։ Հարկանե՛լ ի փո՛ղ յա՛
Հրաշագործեա՛ն սերմվբէն նըմտեալ ի՛
դեղ զիս ըզհըՆագեա՛ լըի՛ս մեղաց։ օր։
դընի՛ ի՛ նոր գերեզմանի։ նոր նորո
որդւո՛ն փառակից հօր և սո՛ք հոգւոյն։
կեա՛նս անմահ։ օրհ։ Ա՛խայտասիեա՛ն
գերեզմանըն յաղա՛ղ կենագործեաց ի՛
Ա՛րարողն երկնի՛ և երկրի։ մատու՛
զոհ երգով զոհաբանութի՛ա՛ մեր երկիր
Ա՛րարողութեն և մի՛ ա՛ստուածոչեն։
մատուցանե՛ք պատի՛ւ երկիւղածութի՛ա՛

պատուական արեամբդ քո կանդ-
նեցեր զանկեանցն ի նախնւոյն ի մեղս՝
մեզ կեանս շնորհեցեր՝ ողորմա-
ւոր յարուցիդ ի մեռելոց քոյ սուրբ
ընդ սերովբէականն դասուն ցեղ. և առա-
քելական ի հոգին. քեզնոյգ
արարչիդ ընկալ յա՞ նահապետն լոյսն
քո սուրբ. ժողովրդեա առաւել բարձր
ւխտեաւն՝ յարուցեալն ի մեռելոց
զքեզ տեր օրհնեսցէ բարձր պարտիզ
լօյս ծագեցար տիեզերաց իշխանութիւն
ման անապական՝ սուրբ սուրբ տէր
առեր զմահ խաչի՝ ի քէն ի գերեզ
կութիւն մեզ թագաւոր անմահ՝ յանձն
առաքեցար ի հայրական ծոցոյ՝ և
առեր մարմին ի սըրբոյ կուսէն՝ սուրբ
սուրբ տէր մարդի ի մեռելոց քոյ սուրբ
ընդ սերովբէականն դասուն ցեղ. և առա-
քելական ի հոգին. քեզնոյգ
արարչիդ ընկալ յա՞ նահապետն լոյսն
քո սուրբ. ժողովրդեա առաւել բարձր
ւխտեաւն՝ յարուցեալն ի մեռելոց
զքեզ տեր օրհնեսցէ բարձր պարտիզ
լօյս ծագեցար տիեզերաց իշխանութիւն
ման անապական՝ սուրբ սուրբ տէր

Հօր և աբ՛ հոգւոյն . որ միշտ յանձա՛ն
Ա՛մէնայսուհետեա՛ն սրտիւ փառաւորե՛ց
աշխարհ փըրկիչըն տիե՛զերաց ։
աւետարանէր կանանցն . յարեա՛ւ
հրեշտակին . նըստէր ի՛ վէմ վիմաբա՛ր ։
մինըն տերունական ։ Ա՛ռաւօտուց
ղօք լե՛ խըմկոք . յօճանա՛ւ զմա՛ր
ի՛ գերեզման փըրկչէրո՛ւն անոյշ ի՛ւ
րե՛զմանէ ։ Ճա՛սէր կանայքն եկին
նէ՛ւ ըզսէրըն յա՛ւրհնեցեալ ի՛ գե
լո՛ւեա՛ց . տեսա՛ն հրեշտակ . նըստեր
ճա՛յին ըզգերեզմանաբնակ ։
դրա՛նըն գերեզմանէ ։
զա՛րհուրեցա՛յց ըզպա՛հապահ՛ն՛ան ա՛ռ
Ա՛ռաւօտալո՛ւեաւ լոյսն ի՛ վե՛ր վիմէ՛ն
շարժե՛ցա՛ւ . վէ՛մըն պատո՛ւեցա՛ւ ։
Ա՛նդ յառնել փըրկչէն մերո՛ւ Յ՛ եր՛կրե
Յ՛աբեա՛ւ տէ՛ր՛ն ի՛ գերեզմանէ՛ն ։
դըժոխոց փըշրեցե՛ր . լե՛ մե՛զ ։
զա՛շխարհըս կեցո՛ւցեր . և ըզդրո՛նըս
նեցե՛ր . լե՛ մե՛զ կեա՛ ։ Ա՛ւ յարու՛թի՛ւդ փր

եաՅՀրանս. զք ։ Ա՝խայնին բեւեռեցար
ծր՝ն ի կեռպամբ. եւ եկիր կամաւ՝ ի՝ չար
բնութ։ ի՝ կուսէն ծն՝նար նախաստեղ
ա՝ր անեղ աստուած եւ այնփոփ խեղի
ատաՀեամբ ողորմեա՛ քո ա՛րարած։

Նիկ վասն մերոյ փրկի՛չ։ զքե՛զ
նուռնդ. որ առաքմամբ հօր լինէր ի՝ յերկի
Նրսիկ՝ զբնն բա՛նդ ա՛նեաՀաւելի՛ ծր՝
Թադմամբ զդրժո՛խս աւերեալ։ բ ։

Է՛ակից՝ բանըն հօր. ո՛ր երեքօրեայ
յա՛նգա՛նաց ե՛զ մա՛հ Ճաշակեալ։ բա՛ր ։
Թա՛գաւո՛րըն քո՛ . ո՛ր վասն մե՛ր ՕՀ
ցէ՛ն բարձր արա՛րէ՛՛՛ք զնա՛ յաւիտե՛ան ։
ատուերանը՛ատ՛ցս. ըզ ։ Ա՛զար օրհնէ՛ ե
երե՛քօրեա՛յ յա՛րուցեալ լո՛յս ծա՛գեցա՛ր
Ա՛դե՛ւրեզման՝ լինէր՝ խա՛փանի՛չ մա՛հու.
էն անպա՛տակա՛նդ մա՛հու. ըզքե՛զ ։
Ա՛ղեալ մա՛րդ Ճրչմա՛րիտ եւկիր կամա
ըզքե՛զ օրհնե՛՛՛ք Ճշ՛ծ Տա՛րցըն մերոյ ։
փա՛ռսդ բարեբանեա՝ լի՛ վերի՛ն զօրացդ.

Նոյ եւ արեա՛ւ. այ հա՛ր։ Այ՛ն հրաշալի՛
տաքսյակաւն սեղանոյ աքրտանեա՛ն մարմ
ռըն դրախտին, հրաւիրելոցս ի կոչտ
յօսր բացա՛ մեզ սրովբէական դո՛ռ
նէ՛ր հոգւոյն. այ՛ծ հարցըն մերոց
լսա դաւն սայ, ի վե՛ր խաչին պ՛ակեց հօր
յսոր վենա՛ մեզ պ՛ատարագ անա՛
էլ հրեղէ՛ն, նե՛ր անամ՛ն թագաւորը։
սեցէ՛ր ի՛ մեզայ։ Այ՛ն ալ՛ծ սո՛ւրբ
մեր թաղեցա՛՛ր. էլ՛ յարեա՛ր ա՛զա
յարութե՛ան քո սուր։ Ալ՛ր խաչեցար վանըն
կացն երդե՛՛մք. էլ՛ ամեմըք փա՛՛ռք
ռեա՛՛ւ ու մեր զօրնո՛ւթիըս հրեշտա
նուլ ա՛նդանդ՛ուա բարբառով. աղա։
քերովբէքն. աղա։ Անդադար բերա՛
ո՛ր օրհնե՛ն սերովբէքն ու գովե՛ն
սէր. ազաղակելով սա փառըք քե՛զ։
Ա՛ղբ յարութիդ օրհնեմըք մարդա
լսեր յաստուածիդ զքեզ։ Եւ յայ
կամա՛ն հօր ու սբ՛ հո՛գւոյն. ու յիջեր
ի՛ գերեզման անմա՛հ բըն՛նութի՛ւ։

յանմահչիկան Ճաշակն. ՔՒ։
Ծեր ըզմարդն ած ևենաց փոյտըն և
և համբարձմամբըդ յերկինըն։ վերա-
քաւ. ո՛ր երկքօրեայ յարուբ՛ քո
զաշխարհս և զհոգւոյեաղ բնութիւն։
լուբ՛ն յերկիր։ նորպեցեր դարձեալ
մահուամբ քո կենդանի և մեռե-
պըտղոյն. ք՛ւ աւրճ և մեզ ողորմեա։
մաղձեաց փոյտեն՝ և ի մեղսաճաշակ
խաչին՝ ազատեցեր ըզմարդն ի սրբա-
ո՛ր սրբամատաղըդ քո չարչարանօք
եօթերայ՝ ժողովուրդք հեթանոսաց. ա։
աբրեանն ի կողսհոտ աղբերէն արբոյց տ՛ի
դողայի՛ն՝ ած։ ո՛ր ըզցօղ անապին
խաչին բարձրացեալ սերովբէք սարսեալ
զբեղեալ մարմին՝ ի քառանկիւն սեղան
բարեք ընդնա յաւիտեան։ Օ՛դամային
ը՛զեր օրհնեցէք՝ ո՛ւռաւել բարձր ա
զ

Ջահելներ ըզգալով խարդախողին խա-
յտառնեցեր ըզգայրուն աստուածոմեդ.
պրոտոյն արբուներ մեզ ի տիգախոց կո-
ղէդ. ըզքեզ։ Ալեզաբեցար ի դըժոխս,
ինչ խանչին. որ փոխանակ դանդուե-
նապարտանալոյ մահու դատապարտե-
անապատական ը բա՛նդ ամբաստա՛ծ։
հակառն ի կեա՛նս. ըզքեզ ծրհնե՛ք
ամեր զանկեանչն ի գլորմանէ յանմա-
ըզգեցար ըզհոդեղէնն բե՛նութիւն. վեր
փութացարո՛ք ի գալիլեա՛ և տեսա-
առաքեալ առ երկանի կ առաքեանն.
Նիւթէք զկենագործօծն ըզքե՛ն։
Յանճառ փա՛ռաց խո՛նարհեցար, և
Ջանք զիտնալ զայս ամենայն ընթերցողք, թէ
ինչ ինչ ի սկզբանէ ստեղծեալ էր ի Տեառնէ
վերին հընչեցեալ առ խըն՛նայազեաց կա՛
նա՛յեան. փարատեցո՛ց զերկի՛ղ ալեաց
տըրտունք։ Պա՛տապանքըն պա՛
կուցեալ աշ՛խարհ լինէին. և կանա՛նչն
աւետարա՛նեա՛ լ մա՛ր մա՛հո՛ յաղ-
թեա՛ց և ծա՛նո՛ւցա՛ մա՛ն։ Ո՛ր ամ՛րոզ
առաքելով առ երկանի կ առաքեանն.
փութացարո՛ք ի գալիլեա՛ և տեսա-
նիւթէք զկենագործօծն ըզքե՛ն։

զարտասուս ի մէջս օրհ։ Այր ընկոյզ
էին եհտէզ զարիւն իւր ք՚ւ. ու փրկեց
մեզ ՚ի վէ՚խ ա՚յ։ Այր ի վէ՚խ
կ՚երգան ի յարուն մեր ահեա՚նք. թա։
Այր երեքօրեայ թաղմանէ պահեցար
մեր. անմահնե՚լի՚դ ի՚ հօրէ՚ն. թագա։
Այր մահո՚ւ խայթ՚ համբերեցեր վէրն
փառաց ք՚ւ՝ առնէ՚ օրհնե՚ա՚ցո՚ւք։
Այր եկիր կամաւ հօր ի խաչ ելանել
վէ՚ր ա՚զգի՚ մարդկա՚ն։ Թագաւոր
ո՚ւրա՚ցա՚ս. բաշխէ՚ զմարմին քո և զա՚՚
նէ. ընդունել զանմա՚՚ փեսայդ յա՚՚
Աւազան դրո՚՚նըք հաւատոյ ն՚՚ր սիրոյ
զնաւակսա՚՚ս ու եկեղեցո՚՚յ. պա՚՚
սաղմո՚ւ. հաւատացեալ՚՚ց բա՚՚զմութի՚՚ւն
շարժ յաւիտեա՚՚ն։ Ջ՚՚նէ ոյսօր երա՚՚
ցեր ու զեկեղեցի՚՚ս. պա՚՚հեա՚՚ զսա՚՚ն
ո՚՚ւսուա՚՚ծո՚՚ւթե՚՚ա՚՚ զո՚՚ք. լա՚՚սաւորե
փա՚՚նեցեր զ՚՚զո՚՚ւրկ մա՚՚հո՚՚ւ. ընդ

զնախամտեղծին ամբամայ՝ . ծիշ .

նարհեցար յերկինս՝ և առեր մարմին

եմ և գովեաղ յաւխտեան : Ա՛ր խո՛

րմվբեխց անմոյն Թագաւոր՝ . օրհնեա՛ղ

եմ ի գաղտ յարեաւ՝ . Ա՛ր բարեբանեա՛ղ

յարեաւ քո յարո՛ւցիչդն մեռե՛լոց . փա՛ :

կա՛նա՛նդն՝ առետարա՛նե՛՛ր առե՛լո՛վ .

ըեզմանին՝ . փա՛՛ : Ա՛՛ր ըսքանչե՛լի՛ սբ

ղի՛՛ . զարհո՛ւրեցոյց առ դրանըն գե՛՛

ի՛ջումն՝ որ ը՛զ պահապա՛՛նան երկի՛՛

յարութի՛՛ քո սո՛ր : Ա՛՛ր ըսքանչելի՛ սբ

յարեաւ յառո՛ւր երրորդի՛ . փա՛՛ռք

մե՛՛ր խաչե՛ցա՛՛ր . զըվշտով առերեա՛ղ

Ա՛՛ր ճառագանգի՛՛ց հօր որդի՛ որ վասըն

կեցե՛ր քո յարութի՛՛ղ՝ . ողո՛՛ :

սար սբ հո՛գւոյն ը՛զգեցեա՛լըն փըր՛

առեր բանդ աբի՛ծ . ողո՛՛ : Ա՛՛ր հաւա՛՛

ա՛՛ր կամաւ հօր՝ ը՛զարբարո՛նես յանձն

հա՛՛ն իմ : Ա՛՛ր ծնո՛՛ղ փըրկիչ :

Ա՛՛ր ի՛մեռե՛լո՛՛ց ազատեա՛ց ը՛զմեզ . օրհ :

կոխեա՛ց զդըժո՛խս առերեա՛ց . յարուցեալ

Ա ամանացն կանխեալ ի Թաղումն
և երկրպագեալ նմա ի սերովբէից։
նոյնատիր. փառաւորեալ ի հրեշտակաց
ի յերկինսն հանգերձեալ ընդ Քրիստոսի հօր
Ա երրորդ աւուր յարեար ածեալեկս.
ըստ սրբոցն փրկիեցեալ ի ձեռաց մահու։
զեռելոցն մեր բարձեր. ըզգե-
Ա գեցմանէ եդար անապական. զի
Ա ասէր, ի փըրկիչ աշխարհի մարդկան։
նացեալդ ի կուսէն կամաւ հօր և հոգ
Ա խան էիցեր բա նդ աբրահամ մարմ
հէ փառաց աճուրդեն դժոխոյն զըւարթ
Թունաւ երկնից. ըզնա անդա։
Ա սրայել ըզտէր օրհնեցէք ։ Ա ր յա
նեալն ի հրշտակաց. ըզնա անդադար օր։
տեալն ի յաթոռ փառաց. ըզբամ բոբա
Ա ի շերեկն ըզտէր օրհնեցէք ։ Ը զնըս
բարեբեր պատուիք յաւիտեան։
Ա ործըք ունն ըզտէր օրհնեցէք ։
կենդանեաց քո աստուած. օրհ։
Ա ր ներսիս ի վերայ էորեքկերպեանն

ԱՐՀ

բեաց ընդդիմ խոյ · ա՛ՀՈՐՇՈՒԲ

ԱՐՀ յաւր մըտեալ ի գերեզմանն աւե-

ղաւարձայա՛ն արարածք · ա՛ՀՈՐՇ ։

ԱՐՀ յաւր փըրկիչկան սուրբ խաչիւըն

ծըրք տեառնէն ըզ ա՛ր օրհնե՛ցեք ։

ԱՐՀ՝ ՈՒՐԲԱԹՕՒ ՄԵՌՆԱՅՆ գոր-

խաչն ։ ա՛ՐԾ ։ ԱՐ ՆՊԱՏԻՒ ի յայծոս փառաց

առաւել բարձրեալ գովեսկ · նըշանաւ

նըշանաւ խաչի քո ըզմեզ ապրեցուցեր ·

հանդէից · և խնամեա զքո զաւրաւածըս ·

մերոց ։ ԱՐ ի վերջին ետան սրովբէիմըդ

դասուց հոգևոր երգով · ա՛ՐԾ հարցըն

ա՛նըսուտ ձայնիւ օրհնիւս ի պայծառ

ԱՐ ի քառակերպեան նըշտիս յաթոռ ·

քո փա՛ռօք մեծաւ յարեաւ ։

էջեցիր զիմ լա՛ս յուսահատեալ · քա՛նզի

թէ լայիւ յա՛ւսահատեալք ։ Ա՛յր խա

մա՛նն և ո՛ւռնայն տեսա՛նէին · և տրտմե

ի՛բաց մերժեա՛լ ։ Ա՛ամփո՛ր ըզգերեզ

կի՛ նգաստա՛ն · տե՛սին ըզվէ՛ս մն ի՛ դրացն

Ո՛չ յաւր՝ ի յերկինս համբարձաւ
ընդ աջմէ՛ հօր նստաւ. ա՛ր.

Ո՛վ հիւնա իմ։ Ո՛ղորմեա՛ մեզ տէր։
Ո՛ր ի յերկնից ի հօրէ իջեր անբաւիզն
որդի. նոյն իմ՛նքն ըզդրժոխս աւերեր
ցեր. ոզ։ Ո՛ր ըզճառագայթս տաճուեդ
երևեցուցեր փրկիչ. ըզպահպանիչ նոյն
զարհուրեցուցեր. ոզ։ Ո՛ր ձեռօքըն
թռվմայն շօշափեցար փրկիչ. առ աշակե
՚՚ըստըն մըտեր դրօքըն փակելովք. ո՛ր
Ո՛հագի՛ն ձայնիւըդ քո ք՛ն ի վերայ
խաչին՝ դողացուցեր զարարածս ամ՛.
զերկնային և զերկրաւոր բընութի՛ւն։
Ո՛հագի՛ն երևումըն հրեշտակին.
զարհո՛ւրեցոյց ըզկանայն ասելով.
զի՛ խընդրե՛ք ըզկենդանի՛ն ընդ մե՛ռեալս։ Ա՛ւ յոհդ զօրուե՛ աճ՛ուրդ
ժոլմոյն ասելով. համբարձե՛ք իշխանք
ըզդրո՛ւնըս ձեր ի՛ վեր։

ոճ

ւեր և դատաւո՞ր կենդանեաց և մե՞
դի մա՞րդկան։ Աերուկերիցն ա՞յ
ժամ ոմանք ընդ ձեռն առեալ զմեզ
ձան որ ծընաւ ի կուսէն՝ ըզքեզ
կենդանի ես ըզ ամենայն ոգիս մեր
ըն խոցեցար. օրհ։ (Ա)աղերսեմ ի քէ
կեցոյց. և ի վերնասրբէն դեղարդեամբ
ամենակալ փրկիչ. օրհնեա՛լ։

գ Պ՝արձրեա տեառն ըզ՞ր օրհնե՞ցէք և
բարձր արարէ՞ք ըզնա յաւիտեա՛ն։
Պ՝ի՛շերոյ ըզ՞ա՛ր օրհնե՞ցէք։ Ա՛ր հիր
յերուսաղէ՛մ ի բարձունս. և ի հօրէ՛ առա՞
քեցար ի յերկիր. վասն մեր մեղաւորացս
յիշեա՛ զմեզ տէր։ Ո՛վ ընդ՞ր օրհ։
Ա՛ր բանիւ քո բարձեա՛լ ունիս զա՞
մենայն արարածս. և ի խաչի՛ն վասն
մեր բեւեռեցար. յիշեա՛ զմեզ տէր։

ո Ա՛նեզակիս բանըդ հօր և եղբոյց պատ
ճառ որ ծընաւ ի կուսէն. ըզքեզ
կենդանի ես ըզ ամենայն ոգիս մեր
ըն խոցեցար. օրհ։ (Ա)աղերսեմ ի քէ
կեցոյց. և ի վերնասրբէն դեղարդեամբ
ամենակալ փրկիչ. օրհնեա՛լ։

ցըն լմերոց։ Ամատուրթէ եկիր ի
ցեր. օրհնեալ ես որ աստուածդ հայր
տանօր լուսավխչեալ պայծառացու
րան նուամբն սրբոյ մարգարէիդ իւրոյ աս
Լիածին որդի աստուածոյ զաւետա
ցեալ հոգեւոր ընծիցն զաշխարհս։

Եւ խաչի հաստեցարը զբ թաղումն
յանձն առեր զերեքօրեայ. և յարու
Լէշատացար մարդ եղանիլ աւրէն. այլ
վերըստին նորոգել ի փառս։
ցանել զնախաստեղծին ծընունդն. և
այս յարդանդիր կոսին. ապրեցու
Աւնքընանին ի յեսուէ աւրէն. անօրինե
մարմնացար ի սուրբ ի կոյսէն։
րօր. ի հօրէ առաքեցար վասըն մեր և
հրեշտակ համագոյական եղերցա արա
Ալ ի վերդ ես քան զսիաս և զնոր
րեար ի մեռելոց. զգ քեզ։
ատուս առատ ողորմութեան. որ յա
Աենդանարարեան աղբիւր և պարգե
ռելոց. որ ի խաչին բնեռեցար. զգքե։

ՔԱՐԵԱՑ։

ԶՄԱՀՆ ՃԱՇԱԿԵՑԵՐ ՓԲԻԿԵՉ ՇՆՈՒ. ՈՂՈՐ
ՀԱՅԿԵՐ ԻՒՓՊԻՒՐ ԹՒՉԻՐ ԱՆՄԱՀ։ ԵՒ
ՃԱՇԱԿԵՑԵՐ ՄԱՐՄՆՈՅՆ ՈՒՆԱՅՆ. ՇԱՐ։
ԱՆԿԵՒՆՆ ԶՂԵՒԵՐԵԶՄԱՆՆ. ՅԱՏՈՒԱՀԱՏ
ՄԻԱՆԱՒՆ, ԱՊԵՐՈՅՆ ԵՒ ՅԱՒՀԱՆՆԱԿ. ՈՐ
ՅԱՐԵԱՒՐԵ ՆՈՐ. ՇԱՐ։ ԱՆԹԱՒԱՐԵԼՔ ԻՒՐ
ԹԵՐԸՆ, ՊԱՏՄԵՒՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ, ԵԹԷ
ԼԻՆԻՍ ԿԱՒՆԱՆՑՆ ԶԱՒԵՒՒՆ ՆԵՐ ՅԱՅՐՈՆ
ՕՐՆՈՒԵԼՈՒԼ ԲԱՐՔՐ ԱՒ։ Ա ՀՐՉԱԼ ԵՐԱՇԱՆ
ՆՈՒԼԴԸՆԿ ՒՐԴԵՐԵԶՄԱՆԻՆ. ԱՄՐ ԴՈՒՐՔ
ՒՐ ԽԱՉԻՆ ԲԱՒԵՒԱԼ. ԱՐԵԱՄԲ ՄԱՐՄՐ
ՆԱՀԱՊ ՅԱՒԻՒԱՒՆ։ Ա ԽԱԾԻՆ ՈՐԴԻՒՆ
ՀԱՐԶԱՆ ՕՐՆՈՒԵՑԵՔ ԲԱՐՔՐ ԱՒՐՈՒԵՔ ԸՆԴ
ԼՈՒԱՒՈՐԵՑԵՐ ՆԵՔ ԶԵՒԿԵՂԵՑԻ. ՕՐՀ։
ՈՂԲԱՆԱՆ. ԼԱՒԱՊԱԿԱՆ ԱՐԵԱՄԲԸՆԴ ՔՈ
ՀՈՂԸ ԸՆԿԱՂԵԱԼ ԸՆ ԽՈՍՈՒՄՆ ԴԵՂԱ
ՀՈՐԵԱԼ ԸՆԱՀ ԽԱՀՄԱՆՆ. ՒՒ ՔՈ ԱՆԱՐԱՏ
ՀԵՑԵՐ. ՕՐՀ։ ՈՒԱՆԱԼ ԿՈՂԻՒՆՆ ՎԻՐԱՒ
ՈՒ ԵՆԹԱՑԱԼ ԶՈՒՐԱՆ ՀՈՐ ՔՈ ՄԻՆՉ
ԲԱՒՒԵՐՆ ՒՒՐ ՀԱՅԿԵՐ ՈՒ ՄԱՐԴԻԿՆ
ՉԱՐՉԱՐԱՆՆ ԵՒ ԸՆԿՄԱՀԱՑԵՐ ՓԱՅԼԱՐ ՈՒ
ՀԱՅՐՔՆԵՐ ՒՒՐԵՐԱՅ ԿԵՆԱՍԱՒՔ ՈՒ ՄԱՍՆ
ՉԱՐՉԱՐԱՆՆ ԵՒ ԸՆԿՄԱՀԱՑԵՐ ՓԱՅԼԱՐ ՈՒ
ՀԱՅՐՔՆԵՐ ՒՒՐԵՐԱՅ ԿԵՆԱՍԱՒՔ ՈՒ ՄԱՍՆ

Ա խաբանեաւ նա զառաքեալսն միախօհ
նա՛եւ զօրութիւն ի բարձանէ
: զի քաղաքին էջ սո՛ւր. մինչեւ զնո՛ր
սելով աշակերտաց ցն. ներսարով
ամբարձաւ ա՛րքն մեր յերկինս, ա՛
: Կանոն Հայբաչմանն Կիւ

ըզմե՛զ ի՛ձեռաց մահու:
ցո՛ւք զչարութիւնսն քո. որ փըրկեացն
Ա՛ ո՛րոյ եւ մե՛ք ընդ հրեշտակին գոչեսս
մին աշակերտացն ասելով. չա՛ր:
Ընթացեա՛լ կանանցըն խընդա՛ւք պատ
չարութեամբ է սո՛ւրն ի՛ դերեզմանէ՛ն:
պե՛ան սյսօր աւետի՛ր կանանցն ասելով.
Հ չարութի՛ն ածորդւոյն հրեշտակա՛
ըզմեռեալսըն նորոգեա՛ և կե՛ցո՛:
իշխանո՛ւթի՛ն որպէս ա՛ր. զի՛ ո՛ զմեզ
օրեայ՝ ո՛ղ: Ա՛ր ի մե՛ռելոց չա՛րեար
կան. և զթաղո՛ւմըն յանձն առեր զերիք
Խաչի՛ համբերեցեր ա՛ր ջ՛ վե՛րն մարդ

Համբարձաւ փառաք յերկինս առ Տէր՝
որ պահէցեր ի չմեռ յերկրի . այսօր
դիմ ընծայիլ պիտի ի քաղցրութեանդ քոյ տէր ()
զմեծ զոհմունքիւն :

զի ես՝ աղաչեցայնեցի՛ դայ առ ձեզ "Խ"ղ . մինչդեռ մերձենայր Տէրն
պարգեւ ծա . մխիթարիչ սուրբ Հոգին
ծը նողին . կատարելով ըզ խոստմունեսն
կէին և ասէր "Խ"ն . օրհնեալ եկեալ ի՛
յանունն Տն : Ելս՛ասել ընդ ալքմ
բանզմունքն հրեշտակի ծց . որք աղաղա՛
Ա՛ռեալ ի յերկինս բնութեամբ զօրացը
բանունքն վեր առաքէին զաղօթս :
կըսպասեանք դարձան յԵ՛ "Խ"մ . միա՛
ընդ ամպս երկինք ծց . և առաքելոյն եր՛
ամբարձաւ Տէրըն մեր քս՛ օրհնութիւն
մինչդեռ նայեէին ի նա վերնատան նն :
եկեալ բնակեցան ի նա առաքեա՛ "Խ"ն .
եհան ի նմանուէ լսեաց փայլուն ծն . ի՛
լսեաց ընդ ամենայն ազգս երկրի . ա՛
Ելս՛ասել ընդ ալքմ
ծը նողին . կատարելով ըզ խոստմունեսն
կէին և ասէր "Խ"ն . օրհնեալ եկեալ ի՛
յանունն Տն : Ելս՛ասել ընդ ալքմ
բանզմունքն հրեշտակի ծց . որք աղաղա՛
Ա՛ռեալ ի յերկինս բնութեամբ զօրացը
բանունքն վեր առաքէին զաղօթս :
կըսպասեանք դարձան յԵ՛ "Խ"մ . միա՛
ընդ ամպս երկինք ծց . և առաքելոյն եր՛
ամբարձաւ Տէրըն մեր քս՛ օրհնութիւն
մինչդեռ նայեէին ի նա վերնատան նն :
եկեալ բնակեցան ի նա առաքեա՛ "Խ"ն .
եհան ի նմանուէ լսեաց փայլուն ծն . ի՛
և միակրօծն . միաբան ներսեհին ի նա՛
վերնատա՛ "Խ"նն . և ակն ունէին ի գա՛
լսեաւն նա՛ հոգւոյն : Յանկարծակի
ելս՛ասել ընդ ալքմ
ծը նողին . կատարելով ըզ խոստմունեսն
կէին և ասէր "Խ"ն . օրհնեալ եկեալ ի՛
յանունն Տն : Ելս՛ասել ընդ ալքմ
բանզմունքն հրեշտակի ծց . որք աղաղա՛
Ա՛ռեալ ի յերկինս բնութեամբ զօրացը
բանունքն վեր առաքէին զաղօթս :
կըսպասեանք դարձան յԵ՛ "Խ"մ . միա՛
ընդ ամպս երկինք ծց . և առաքելոյն եր՛
ամբարձաւ Տէրըն մեր քս՛ օրհնութիւն
մինչդեռ նայեէին ի նա վերնատան նն :
եկեալ բնակեցան ի նա առաքեա՛ "Խ"ն .
եհան ի նմանուէ լսեաց փայլուն ծն . ի՛
և միակրօծն . միաբան ներսեհին ի նա՛
վերնատա՛ "Խ"նն . և ակն ունէին ի գա՛
լսեաւն նա՛ հոգւոյն : Յանկարծակի

Ա՛ր եւ ես ի բարձրադիտակ քաջաթեւին.
առնեմ զվէմ հեծեծելոյն փըրկուած. այսօր։
Ա՛ր ես ի մայ. այսօր համբարձար փառօք յերկին
նըս՝ ուր ծնար ոդիսարմաւ մեզ աղծոյ։
իջեար փըրկեցեր ի յանիծեցեալն ադա-
մայ. այսօր համբարձար փառօք յերկին
նըս՝ ուր ծնար ոդիսարմաւ մեզ աղծոյ։
Ա՛ր ողորմութիւնք քո հիմնեցեր զերկն։ եւ
տի ընակջիմ հօր հաւասար նըբ հոգւոյն. օրհ։
սլացար առ հայր ի յերկինս. օրհ։ Ա՛ր նըս
Ա՛ր էդ յամառ ըղգնացս իւր եւ վերա-
եւ ընկճեաց զնիշանըն մահուր. օրհ։
ըղնաս յաւիտ՛ն։ Ա՛ր ելեն ի հիառս իւր
Ա՛զատ օրհնեցէք ըզձ բարձր արարիչ
նըս ձեր ի վէրն եւ մըտցէ ալքայ. օրհ։
նիցդ. ամեն համբարձիչ իշխանիք ըղդրօ-
առաջն՝ առ բարեպաշտըս դրանց երկ-
Ա՛ր ըդեւն հրեշտակքն ըզդաւթեան
յերկիրէ արիւնազեստեալ. օրհ։
նեալըք վեհապետին. ով է սա դիմեալ
ընդ մարդկային քո կերպ՝. հարցաբա-
աւրծ հայրըն մերոյ։ Իւացան վերինքն
հրեշտակից դասուք. օրհնեալ տէր

ատ մի՛ մեռա՛նիս . ոչ է սա՞ թագաւո՛ր
և սո՛ւրհանդ Հայո՛ց ազատակո՛չ ո՛ր
չի՛ացա՞ն վերնական իշխանո՛ւթիւն
վե՛ր ևս մնացի՛ր թագաւո՛ր փա՛ռաց :
բայ՛ց ի՛շխանո՛ւթիւդ ըզդրուն՛ս ձե՛ր ի՛ր
սո՛ւց. ոչ ոք նո՛ւաճի՛ն ա՛նեղո՛ւ. Տամ
սաւոր՛ե՛լ ի՛ Տէրն հարեւտակա՛ն դա՛մ
խա՛նո՛ւթ ի՛ Հայրո՛ւկա՛ն ի՛ թա՛գաւո՛ր. ապա՛
Ո՛ր համբա՛ւձա՛ն այսօր ա՛ծ-այի՛ն ի՛ջ
դայ ա՛ւ Տայր՝ ա՛ր կա՛րող ի՛ պա՛տճա՛ռազի՛ն.
ժո՛ղա . և վեր Տա՛մբարձեա՛լ փա՛ռօք
ըն՛զմանէն յարեա՛ւ՝ և աւերեա՛ց ըզդը
զօր զօրո՛ւթի՛ւ խո՛րհ : Ա՛ւ ո՛ր ի դէ՛ղ
ալացեա՛լ փառօ՛ք դայ յե՛րկինըս՝ ա՛ր Տի՛
որ ի՛ խաչին ըզմեզ ըսպան՝ . և վերա՛
փառա՛ց : Ա՛ւ ի՛ մարմնացե՛լ բանն ա՛ր՛ծ՝
կո՛ր սա՛բեալ ասէին ո՛վ ի՛ սո՛ւ թագաւո՛ր
տեսանե՛լով զե՛զըս փո՛ք՝ ընկեր ա՛ռ ի՛նչ
Ի՛շխանո՛ւթի՛ւ երկնից զա՛ւրհո՛ւրեցան՝
տեգեր ըզդա՛շաճո՛ւղ վերջանն . այս
Ա՛ր երե՛քօրեայ թաղմա՛մբ՝ քո՛ դատաստա՛ր

հնոյ կրմնորմինդ սո՛ւրբ հայրապետ. հոգեւոր հօր իւրոյ սիրելի որդիքդ. զի մի՛ եւս ի մեղս մահու մատնիցէ զքեզ ոգի մոլորութեան. զոր ոչ ետուր դու. եւ ոչ ընկալաւ զայն Աստուած. զի ոչ ինչ ընդունելի է նմա. որ ոչ ի սրտէ մաքուր եւ ի հաւատոց ուղիղ. եւ ի գործս բարի. զոր ինքն պատրաստեաց մեզ. զի ի նոսա գնասցուք. եւ ոչ ի մեղս մահու. զոր ոչ ետուր մեզ Աստուած. զի ոչ ինչ ընդունելի է նմա. որ ոչ ի սրտէ մաքուր եւ ի հաւատոց ուղիղ. եւ ի գործս բարի. զոր ինքն պատրաստեաց մեզ. զի ի նոսա գնասցուք. եւ ոչ ի մեղս մահու մատնիցէ զքեզ ոգի մոլորութեան. զոր ոչ ետուր դու. եւ ոչ ընկալաւ զայն

լուսոյ սիւն դործեալ ի հրաւէից վիմին։ ՚Ի յօր ամպ
ըզդաւթնոցն թիւ. ա՚։ ՚Ի յօր ամպ մարդկային ձայնն
ի մէջ հաշակացն ՚Ի յօր խաչեաւն ի մէջ գողգոթայ
գործք սեաւ՚ան ըզ՚ն օրինէ՚ցէք։ ՚Ի յօր ՚ի մէջ
խոթով։ օր՝ ։ ՚Ի ՚ը՚ն ՚ի ՚ը՚ն ՚ի ՚ը՚ն
կեա՚նքս պարդեւեաց։ Տրաշալիս յարու՚թեն
՚Ի ը ըզմեզ կոխեաց քա՚ն ա՚ըծ և մեզ
բանայր ըզհոգա՚նոս աղբիւրն։ օր՝ ։
խաչին։ վինաւորըն գեղարդեամբըն
ցանայն ադամոյ նախատաճգին՝ ի վեր
ա՚ըծ Տարըըն մերոց։ ՚Ի վասըն յա՚ն՚
ըն անըսկիզբն ա՚նեղ։ մարմնացա՚ ՚ի
ա՚ըծ կուսէն ամենօրհնաբա՚ր։ օրհնեալ ա՚ր
դիմեա՚լ դայ յերկինս վեմայ։ և յեկեղե՚
ցա՚յ քո ա՚սան ըզբաղմապատիկ զե՚
մա՚ս՚տուԹի՚ա՚ն քո։ քեզ։

կան՝ ի՛ հօրէ առաքեցար. և առեր մար-
գարէութիւն մերոց։ Ա՛ր յանդիմանէ՞ զնա
փառաւորել զանձն քո ես. է՝ փառք իմ
նոյնպէս ոչինչ է։ Ա՛յլ է որ փառաւորէ
զիս հայր, զոր դուք ասէք թէ Աստուած
մեր է։ Եւ ոչ ճանաչէք զնա. ես գիտեմ
զնա։ Եւ եթէ ասացից թէ ոչ գիտեմ զնա՝
եղէց նման ձեզ սուտ. այլ գիտեմ զնա
եւ զբանն նորա կամիմ։ Ա՛ր հայր ձեր
Աբրահամ ցնծացաւ զի տեսցէ զաւուր
իմ. տեսանէ եւ ուրախ լինի։ Ա՛ր հրեայքն
ասեն ցնա. Ոչ հասեալ ես ամաց հնոց
եւ տեսեր զԱբրահամ։ Ա՛ր Յիսուս ասէ
ցնոսա. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչ-
դեռ չէր Աբրահամ՝ ես եմ։ Ա՛ր վերցու-
ցին քարս զի ձգեսցեն ի նա. Յիսուս
ծածկեցաւ եւ ել ի տաճարէն։ Եւ անց-
եալ տեսին զմարդն կուրացեալ ի ծնե-
անէ։ Եւ հարցին զնա աշակերտք նորա
եւ ասեն. Վարդապետ, ո՞վ մեղաւ այս
մարդ կամ ծնողք նորա՝ զի կուրացեալ
ծնաւ։ Ա՛ր Յիսուս պատասխանի ետ.
Ոչ այս մեղաւ եւ ոչ ծնողք նորա, այլ
զի յայտնեսցին գործք Աստուծոյ ի նմա։
Ա՛ր ինձ պարտ է գործել զգործս նորա
որ առաքեաց զիս, մինչ ցերեկ է. գայ
գիշեր՝ յորում ոչ ոք կարէ գործել։ Ա՛ր
մինչ ես աշխարհի եմ՝ լոյս եմ աշխարհի։
Ա՛ր զայս ասացեալ՝ թքեաց ի գետին եւ
արար տիղմ ի թքոյն եւ եղ զտիղմն ի
վերայ աչաց նորա։ Ա՛ր ասէ ցնա. Երթ
լուա ի ջրհորդանանն Սիլովամ, որ
թարգմանի Ապեսեալ։ Գնաց եւ լուաւ
եւ եկն տեսող։ Ա՛ր դրացիքն եւ որ
տեսանէին զնա յառաջ քան զի կոյր էր,
ասէին. Ոչ այս է որ նստէր եւ մուրա-
նայր։ Ա՛ր ոմանք ասէին. Այս է։ Եւ
ոմանք. Նման է նմա։ Ա՛ր նա ասէր. Ես
եմ։ Ա՛ր ասէին ցնա. Ո՛րպէս բացան
աչք քո։ Ա՛ր նա պատասխանի ետ եւ
ասէ. Մարդն որ կոչի Յիսուս՝ արար
տիղմ եւ եղ ի վերայ աչաց իմոց եւ ասէ
ցիս. Երթ լուա ի Սիլովամ։ Գնացի եւ
լուայ եւ տեսի։ Ա՛ր ասեն ցնա. Ո՞ւր է
նա։ Ա՛ր նա ասէ. Ոչ գիտեմ։ Ա՛ր տանեն
զնա առ փարիսեցիսն զոմն որ էր կոյր։
Ա՛ր էր շաբաթ յաւուր յորում արար
Յիսուս զտիղմն եւ բացաւ զաչս նորա։
Ա՛ր դարձեալ հարցանէին զնա փարի-
սեցիքն՝ որպէս տեսանէր։ Ա՛ր նա ասէ
ցնոսա. Տիղմ եդ ի վերայ աչաց իմոց
եւ լուայ եւ տեսի։ Ա՛ր ասէին ոմանք ի
փարիսեցւոցն. Ոչ է այր այս յԱստուծոյ
որ զշաբաթն ոչ պահէ։ Ա՛ր ասէին այլք.
Որպէս կարէ այր մեղաւոր զայսպիսի
նշանս առնել։ Ա՛ր պառակտումն էր ի
մէջ նոցա։ Ա՛ր ասեն կրկին կուրին. Դու
զի՞ ասես զնա՝ զի բացաւ զաչս քո։ Ա՛ր
նա ասէ. Զի մարգարէ է։ Ա՛ր ոչ հաւա-
տացին հրեայքն զնմա թէ կոյր էր եւ
տեսող եղեալ, մինչեւ կոչեցին զծնող-
սն նորա զտեսողին։ Ա՛ր հարցին զնոսա
եւ ասեն. Այս է որդի ձեր զոր դուք ասէք
թէ կոյր ծնաւ։ Ա՛ր ո՞րպէս այժմ տես-
ողացաւ։ Ա՛ր ծնողքն նորա պատաս-
խանի ետուն եւ ասեն. Գիտեմք թէ որդի
մեր է եւ թէ կոյր ծնաւ։ Ա՛ր ո՛րպէս այժմ
տեսանէ՝ ոչ գիտեմք։ Կամ ո՛վ բացաւ
զաչս նորա՝ մեք ոչ գիտեմք։ Ա՛ր նա
կատարեալ է. հարցէք զնա։ Ա՛ր զայս
ասացին ծնողքն նորա զի երկնչէին ի
հրեայսն։ Ա՛ր հրեայքն էին ուխտեալ
զի եթէ ոք խոստովանեսցի զնա թէ
Քրիստոս է՝ հալածեսցի ի ժողովարանէ։

ցաւր ըմբռնեալ խաչելոյն ի յայնմ
աշխարհին ի սբ. ի կուսէ ն. հայձակ
ոմանք ի նոցանէ մտեալ ի տունս
եղբարց. ուրեմն ասասցուք զոմանս
ի նոցանէ զոր ինքնաբաստիկ ի յայնմ
ընդ հօր օրհնեալ ի սբ. ոգին. ա
նուանեալ սրբովքն ի յ. որ միշտ
ողջոյն ասեն ասելով. ա՛ղաչեմ
փառաւորեցէք. բարձր ա՛րա
ցոյց. ու ըզ սրբոտմութիւն խաղաբերիցն
հիացմամբ ըզ պահպանողն զարհուրեալ
հօր քարոզեցաւ. բայց ա՛ր առակելի
ու ի հրեշտակից մեծագործութիւն
ա՛ր ի գերեզմանին եղեալ որպէս մարդ.
ի ճառայէն մահու ազատեցոյց. բայ
քո ըմբնի կոխեաց. ու ըննախատեղծն
յանխտեան ն. ա՛ր ի խաչին բեռեռելով
ա՛զգեալ օրհնեցեք բարձր ա՛րարչ ըզնա
ըզմեղս մեր ի խաչափայտեան. ա՛լ
մեր ամարեալ վասըզն մեր. և բարձեր
ան ի սբ. ա՛ղաչեմ. ա՛լ ջարդեա
ա՛ր ա՛ռաքեցեր ի հօրէ և մարմնացեր
եղբ. ոգւոյ ամասուածոյ ոգւով լեալ
զաշ. զամաստաեալ օրհնաբանեն ի
ընդ հօր օրհնեալ ի սբ. ոգին ի յայնմ
անձառելի անուն ա սրովբէից. որ միշտ
ողջոյն ասեն ասելով. ա՛ղաչեմ
փառաւորեցոյց. բարձր ա՛րա
ցոյց. ու ըզ սրբոտմութիւն խաղաբերիցն
հիացմամբ ըզ պահպանողն զարհուրեալ
հօր քարոզեցաւ. բայց ա՛ր առակելի
ու ի հրեշտակից մեծագործութիւն
ա՛ր ի գերեզմանին եղեալ որպէս մարդ.
ի ճառայէն մահու ազատեցոյց. բայ
քո ըմբնի կոխեաց. ու ըննախատեղծն
յանխտեան ն. ա՛ր ի խաչին բեռեռելով
ա՛զգեալ օրհնեցեք բարձր ա՛րարչ ըզնա
ըզմեղս մեր ի խաչափայտեան. ա՛լ
մեր ամարեալ վասըզն մեր. և բարձեր
ան ի սբ. ա՛ղաչեմ. ա՛լ ջարդեա

գեղեաՀլեան ի նմա՝ կՒրղեաց ըսքանչելի՛
թԻ՛ղա դԷժոխոց խորտաՒկեաց՝ և զար-
Յ անձառելի՛ յարու՛թԻՆն հրա՛շագեա՛ղ
հրեշտակին գոչէր առ կանայսն ասելով.
յարուցեալ է սէրն ի գերեզմանէ ։ ողջոյն
Ալր եկեալդ ես ընդ հօր զո՛հատր յա-
րու՛թԻՆդ ի գերեզմանէն. սրբբասնեալ
կա՛նայքըն խընդա՛ԹԻՒՆ քարոզէի՛ն ։
ՅաՂթաՀար տէրն ի՛մ մեռելոց՝ ևՒ՛ղզարու-
թԻ՛ղա դԷժոխոց խորտաՒկեաց՝ և զար-
գեղեաՀլեան ի նմա՝ կՒրղեաց ըսքանչելի՛
յարո՛թԻՆն խՒրմՒ։

Ա՛ր կամաւոր մահուամբ
ըզմահ մեռուցեր. Հ՚ա նահապետն յորու
թիւնդ զո նորոգեցեր զաշխարհս. Քան
Ա՛ր կենդանարար արեամբդ զմ լու
սաւորեցեր սէր զի կեղեցի . Երգեմք
քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Քան։

Ալան էլիզեր Ծաշխալարեին։

Աեծ՚ալրաշ այս խորհուրդ աւանդ
դութիւ առ մեզ հասեալ . զոր
հոգւոյդ լուսաւորեն ի պաշտպանէն իւր
մի լքեալ . երթէ ոսն մեծ է այսօր
խոյ դասուն որ ի յերկինս։
Ուանգել ի յելսէն վերին երկնաւորին
որ ի յերկրէ . ըստ դասուց երկնայնոցն
ասծնէն ուրախութիւ . ի հրեշտակացն
ըսկըսեալ մինչ ի յաթոռսըն կատարեալ։

Նահատութե՛ւն։ Այսօր զՔ՚ակն Համայնից
Միաւորի վերըստին արարչական խո՛
Տաց և Երկնայնոց. քանզի մեհենաՔն ի՛
Միմեանց ըստ նախահօրըն յանցանաց՝
Հրեշտակաց և մարդկան առ հաշտարար կ
Կատարեալ Երկոցունց սե՛ռից ի միասի՛ն
Յարմարուի։ Այս զի շարժեալ նախան
Ձո՛ւ Երկնագո՛յն գառակին. ի՛ գի՛ա
Մըղրեալ և կմրտաւեա՛լ անառակին. հրա
ՄայՔ Հայրըն վերին ուրախանա՛լ ի մի՛
ասի՛ն։ Այ՚ սրով ևմՔ հանդիսացեա՛լ
ընդ նոսին. Երդեացո՛Ք օրհնութի՛ Հա
սարակաց փըրկողին. որ եւարձ ըզևատ
վութի՛ և հաստատեաց զնատակաւորութի՛։
Այսօր ցՔ՚նծա՛յ եկեղեցի՛ Երկրաւո
ցաց և Երկնայնոց. քանզի մեհենաՔն ի՛
միմեանց ըստ նախահօրըն յանցանաց՝
միաւորի վերըստին արարչական խո
նարհութե՛ւն։ Այսօր զՔ՚ակն համայնից

հրաշ արարչութիւնդ զարդարեցեր զերկնեղէնսն.

Յաւր արարիչդ արարած ոչ որ նորա ՚Ի/ ՚Ի

նուիրեալ նըմա ՚ի փըրկութեան արեամբ նըր՝

դերծուէն՝ արեամբ գնեցեալ. յորմէ օրհ՝

նէն. եթէ զգեցեալ ազգ մարդկան ՚ի

հետ ՚ի նմանէ զաւրութեանն պատասխա

տիպասիոց բըղխեալ կողէն. ՚Ւսահ ը

յերկրէ. կարմրացեալ հանդերձիւ ՚ի

ուելով առ միմեանս՝ եթէ այս ոչ եկեալ

սաճէնին՝ ի հիւսմանն ըզվերինան. բարբա

համբարձաւ. օրհ՝ ՚Ո՛ր աճեսեալ ամ՚վ

լո՛վն առ ի՛ մէնջ փառաք առ հայր վեր՝

անօրինականն մեծ խորհրդոյն. առեալ

մամբ. օրհ՝ ՚Ւր ի լուսոյն բո՛լորի

կեաճ կատարեաց հօր և հոգւոյ առաք՝

ւոյն յայտնեալ աեսանողացն. և ե՛՝

ՀՂ ՚Ւր զհանդերձեալսն խորհո՛ւրդ հո՛գ՝

կանգնեալք երկրորդ արարչութի՛ն.

պատրանաց. օրհնեցէ՛ք որդիք մարդկան՝

ի՛ պատկեր իւր առեղծ զանկեալն ի՛

ի՛ պատկեր և ըզպատկեաց. որ և ըզմարդն

ղեր • օրհ։

ղեն կենաց ի ցամաքեալ բնութիւս ցո֊
անընդունակ խոնաւութեան. որ ի ցօ֊
ցումբեալ մեծաց ծառոց ճեղքեալ բնութիւս
ծաղկեցեր ի զովս յորն գերազանց • օրհ֊
արդարութեան արևելք. որ ի խաւարչ ամ֊
մաձայնեալք որ դաշեցիցն • օրհ։

քրովբէիսն դասեցայք՝ ընդ նոսին հա֊
Հանայք և պաշտօնեայք որք ընդ
որով զանձաւ փառան ընկալայք • օրհ։
նոսաւ՝ որք ըստ հրեշտակսն բարձրացայք
ընդնայ յանլուտն։ Յոյսով լերուդք հեթա֊
Ալ֊լուր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
քէզ յաթոռ հօր հանդուցեր • ընդքեզ։
նապն • գերագոյն քան զառաքինն ընդ
Ալ֊յոյր որ զտարագրեալքս ըստ յանցա֊
ցումբեալ փառաք յերկինս • ընդքեզ։
որ ընդմեզոք մեռեալ բնութիւս բարձրա֊
ղոց։ Ալ֊յոյր կենդանիդ յառնեցեալ
ընդքեզ բարեբանեալ մեծա֊
նութիւնդ։ Ալ֊մի թերեւս լքեսցես
նութիւնդ ընդքեզ բարեբանեալ մեծա֊
ծաղկեցեր ընդնայսն գերազանց • օրհ֊
արդարութեան արեւելք. որ ի խաւարչ ամ֊
Ճաճկինն մայր լուսոյ արեգականն
մաձայնեալք որ դաշեցիցն • օրհ։
քրովբէիսն դասեցայք՝ ընդ նոսին հա֊
Հանայք և պաշտօնեայք որք ընդ
որով զանձաւ փառան ընկալայք • օրհ։
նոսաւ՝ որք ըստ հրեշտակսն բարձրացայք
ընդնայ յանլուտն։ Յոյսով լերուդք հեթա֊
Ալ֊լուր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք
քէզ յաթոռ հօր հանդուցեր • ընդքեզ։
նապն • գերագոյն քան զառաքինն ընդ
Ալ֊յոյր որ զտարագրեալքս ըստ յանցա֊
ցումբեալ փառաք յերկինս • ընդքեզ։
որ ընդմեզոք մեռեալ բնութիւս բարձրա֊
ղոց։ Ալ֊յոյր կենդանիդ յառնեցեալ
ընդքեզ բարեբանեալ մեծա֊
նութիւնդ։ Ալ֊մի թերեւս լքեսցես
նութիւնդ ընդքեզ բարեբանեալ մեծա֊

Տէր՝ թէ՛ ինձ վերին՝ եւ զօրութիւն
առ՝ որ հանդիսակից՝ ձեր ծնողացս։
եւ վեցերեւեան սերովբէք՝ բերիօք լերուք
անախտ բընութեան՝ բազմաչեայ քերովբէք
Ալէլուիա պատրաստեցարուք՝ հանդիսատեր
խանձ ածային քո պարգեւս։
կաց զերկրպագութիւն՝ վայելչագոյ յանձնա
նոսա՝ ծնանիմք ցընծութիւն զհասարա
Ա՛ն ոմն ոմով՝ եմք հանդիսացեալ ընդ
նոքազգ գեր՝ ի վերոյ քան զարժանն՝ ող։
յամենատատ քո շնորհէն՝ ձեռնտուիմբ
բղխեն՝ ող։ Ա՛րուի եմք վերջացեալ՝ քա
լենուս եմ՝ ի՛ձեռնէն նոցա որ՝ ի խոնարհ քան
Ա՛ր անձամբ պարգեւ՝ քեզ զառաջինսըն
էակից փառակցեայդ՝ ողորմեա մաղթա
նոքա տուր երկրորդ բանաւորացս։
զիմանալիսդ՝ ի պաշտօն փառաց քոց՝ եւ
Ա՛ր բանիւ բանիդ հնչր գոյացուցեր
բովանդի քոմ կրեցեր՝ օրհ։
Աերովբէք հրեղէնք՝ եւ մարմնաւորք քե
րովբէ՝ ող զանտեան՝ ի նոցունց յո

Ա՛ղաւ օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըղնա՛
զի՛ զմահս բարձցես ղերկիւղ. ըզ։
դ Ա՛ղաւ օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըղնա՛
դես մարդեան. Թաղեալ՛ի՛ սիրտ երկրի.
Հրեշտակապետք երկրորդ՝ . բարե ։
Հրեշտակապետք երկնաւորք և՛ հրեշտա
կօց զինուորութիք՝ . պետութի՛ք բարձրա
գեալք ՝ի՛ քահանայապետութէ երրորդ . բ ։
Ա՛րք իսկ՛ զբաժն փըրկուե՛ ՝ի՛ քաջ հով
ուի՛ն յայտնութենն՝ . անբան հօտի՛ցըն՛
հովուաց՝ երթակցելո՛ւ երդեին՝ . ընդ
նոսին համաձայնեա՛լ երդեմք և՛ մեք
զխառա ՝ի՛ բարձունս ։

Ա՛ր զամենազօր զծրուելդ քո ցո՛ւցեր
՝ի՛ բաբելոն՝ . փըրկելո՛վ զերիս ման
կունսն ՝ի՛ հնոցին՝ . ըղքեզ օրհնե՛ք աս
տըւա՛ծ հա՛յրըն մերոյ ։ Ա՛ր ըզբազ
մազե՛ղ ներողութիւդ քո ցուցեր զօրաց
երկնաւորաց . տա՛րածելով զբազո՛ւկըս
քո՛ ՝ի՛ խաչին՝ . ըղքեզ ։ Ա՛ր ըզբազմա
դո՛ւթ ողորմութիւդ քո ցուցեր առ այդ
դես մարդեան. Թաղեալ՛ի՛ սիրտ երկրի.
զի՛ զմահս բարձցես զերկիւղ . ըզ ։

ըեռա՛ք ՚ն՝ · պատմեցի՛ք աշակերտացըն
Այ՛ն ժամ Հրեշտակն աւետարանէր յա՛յ
՚ի խընկել զնուագարկան մարմի՛նն ·
զա՛ըեր կանգնքն՝ և բերին ըզհամո՛նական
Այ՛ն ժամ եկին ՚ի՛ գերեզմանն ի՛՝ ը
պատուակա՛ն արեամբըդ քո՛ սըրբոյ ·
կեա՛ զժողովուրդըս քո՛՝ զոր բաստա՛գեր
փըրկո՛ղ՝ դ և միածնի՛դ անմահի՝ · փըր
րու՛թիըդ քո փառաւորեմք · Փա՛ռք ը
անմահի՝ · երկիր պագանե՛մք և զա՛յ
փըրկիչ՝ դ ողորմեա՛ · Ըն՛դ քի՛՞ թէ՝ օրի՛դ
Յարեա՛ր երեւեցա՛ր առա՛քելոցն՝ և մե՛ղ
կանգա՛ս ա՛ր յարեա՛ւ ՚ի՛ մեռելոց՝ · բար ·
մանըն կենսատո՛ւին՝ · աւետի՛ր առ ա՛ր
Ասի՛ Հրեշտակապետն ի՛՝ ըեա՛ւ ՚ի՛ գերեզ
աւո՛ւր լո՛յս ծագեաց սիեզերա՛ց · բար ·
կան և ա՛ր մարմնո՛վ յարուցեա՛լ յերըրո՛րդ
բար ՝ Այ՛ ի՛ջեա՛լ ՚ի՛ գերեզման անապա՛
չաբաթա՛նաց զմա՛հ խաչի՛՝ ի՛ յանձն էառ ·
՚ի՛ Հողեղէն գոյացո՛ւթիւ՝ · Համբերեա՛լ
յա՛ւետն ՝ Ըանն ա՛նեզակա՛ն խոնա՛րհել

զարանաց ի՛ խաչն ։ բարձրացար բանդ-
մեռանիլ յանձն առեր. Համբերելով հար
խաչ ։ Ա՛ր ի՛ վերայ նախատուղձին զգ
բա նդ էակիդ Հօր ։ Լեգէոնի կամաւ ի՛,
ազգի մարդկան ։ յանձն առեր սիրդ
Ա՛ր զգևերապարանս մահացու բընու
րութի՛ մեզ պարգևեաց ։ բար՛ ։
Ա՛ր երկքօրեայ թաղմամբ զդրժո
աւերեաց ։ և յարութիւնն իւրով զյա
իւրով զթաղումն մեզ շընորհեաց ։ բար՛
կեաց զաթեզերս ։ և հեղմամբ արեանն
յաւետ ։ Ա՛ր էարշաւանօք խաչին փրկ
Ա՛զատ օրինեցեր բարեր արարիր ըզնա
աւետարանիդ զյարութիւն քո՛ տր՛ ։ ամէն ։
րութիւն քո՛ տր՛ ։ ամէն ։ Ա՛յսօր Հրշտակապետն
Ա՛յսօր նորոգեցար ուրեմք ամէն յա
րութիւն քո՛ տր՛ ։ ամէն ։ Ա՛յսօր ցընծան երկինք և երկիր յա
յսօր ցնծան երկինք և երկիր յա
Շակերտացըն զահագին առեալ ։
վո ահագին տեսլեանն ։ պա՛տ ումեքին
զամրա՛ն ըզնա ։ Ասէ ցնա զարհո՛ւրեա՛լ

ՈՐ

բարձրս քո քաղցրութիւն։ փառա։

ձնչնըս բընակիւդ ես. Լ հայիս յա֊
Բառ ահդ հայցըն մերոց։ Որ ի բար
վերբատին լոյսըն ծադեաք ի հօրէ։
փառաւորեալ է անուն քո սբ. Տ՛ր
մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչըն մեր յա
րաւ և աւերեաց ըզդըժոխս. Լ մեռա՛լ զ
սաղմոնն վերին. այսօր ցընծայ սիոն
ուանէին. Լ ձեռս Յ՛յսոր ցընծայ երու
զակերտ հրեշտակապետին՝ մերձեալ ի
դ՛ունդ զինուորացն. այսօր սրբուաբե֊
լեալ պահապանացըն զարհո՛ւրեալ մե
երկնի՝ և սբ կանանցըն քարոզեր
ածելով. Լ ձեռս զ վերբատին լոյսըն ծա
գեաք ի յաշխարհս։ Յ՛յսոր տեսիլ ահե

ա

հօր. Լ ներսոյր ընդ ա՛յմ հօր։

Լ՛յ հրեշտակին յերկնից՝ աւետաւո՛ր

բերանեանն ի նմանէ բանըդ փառաւորից

լուծեր զնշխանութիւն. արձակեալ զմա

Ա՛ր յերրորդ աւուր յարեար՝ զնահա

դոյակից հօր. Լ ինչեր ի գերեզման։

Ո՛ր ի յերկուս երեսեցար և ըստ մարդկան
շընջեցար թագաւոր յաւիտենից. փա՛ռ։
Ընդ՛ Ընծայն սրամտ՛ծք օրհնե՛մ՛՛՛
ցնծք. և բարձր արա՛ձք զբ՛ կեա՛ղեն ի՛
փրկուե՛ն մարդկա՛ն։ Ո՛ր էակի՛ցն է՛՛՛
հօր և՛՛ե՛ր հոգե՛ւոյն, ի յերկուս եր՛ե՛՛
ցա՛ւս. ամե՛նայն։ Ո՛ր հրեշտակացն ան՛
տեսա՛նե՛լի՛ն է. ի վե՛ր խաչի՛ն տե՛՛ա՛ւս.
ամե՛։ Ո՛ր սրա՛վե՛ալ՛ցն ա՛նհասա՛նե՛լի՛ն է.
ի գերեզմա՛նի՛ ե՛դա՛ւս. ամե՛նայն։
Ո՛ր քրա՛վե՛ալ՛ցն ա՛նհմա՛նա՛լի՛ն է. ի յեր
երդ ա՛՛ե՛ր յա՛րեա՛ւս. ամե՛։
Ո՛ր ի՛ հօրէ՝ ա՛՛ա՛ք՛ցար ա՛նբա՛ժանելի՛ն։ ո՛ղո՛ր
որդի՛. և՛ ի՛՛ե՛ր կուսէն ծ՛նա՛ր. ո՛ղո՛ր։
Ո՛ր ի՛ խաչին՝ բա՛՛ե՛ա՛ցար ա՛ստուա՛ծ
բա՛նդ. և՛ ի՛ հօրդ՝ ո՛չ մե՛կնե՛ցար. ո՛ղո՛ր։
Ո՛ր ի՛ գերե՛զմանի՛ ե՛դար թագա՛ւոր ա՛ն
մա՛հ. և՛ ի՛ յերրո՛րդ աւո՛ր յա՛րեա՛ր. ո՛ղ։
Ո՛ր ի՛ յերկի՛ն նըս՛ համբարձա՛ր ա՛մենա՛
կարո՛ղ. և ընդ ա՛ջմ՛ հօր նըս՛տա՛ր. ո՛ղ։

մի՛ վ
ի նման կորզեաց ի կեանս. մի ։ Ալ վի
նու դժոխոյ փրշուեաց և զարդեցի՛ան
դանին յաւիտե՛նից միա։ Ալ ըզդու
յաղթութեա՛նն ի մեռելոց քո՛ և զկո՛ն
բա՛ր պարկ ի՛ջանել ։ Ալ ելոյ՛ զոր
թէ օրհնե՛ցեալք հ՛ր աստ՛ուա՛ծոյ
րո՛ց տր քո՛ւ։ ալ։ Ա՛զդր Ա՛հաբանո՛ւ
ըմէն վերագոչեաց ։ Հոգի երեսաց ըմե
Ա՛ո՞ ըզհրաշալի՞ անո՛ւնդ քո՛ մարգա
ա՛անդեցեր զքո՛ սբ գո՛ղդ։ ալ։
Ամաւորապէ՞ անշնչացա՛ւ և՛ ի՛ծո՛ղ հօր
ջե՞ցար։ աստո՛ւա՛ծ հա՛յրըն մերոց ։
յերկրի՛ եր՛ևեցար։ և՛ ընդ մարդկան շրջ
Ալ յաւա՛ղ քան զարե անո՛ւն քո՛ ի՛,
պարգևեա՛ց աշխարհի։
զերկո՛ւնըս մահո՛ւ երկոյ՛ց ։ և կեա՛նըս
սը՛ն պատմէր ։ Կենդա՛նին յարեա՛ւ
։ և ընթացեա՛լ առ աշակե՛րտս
կոյսըն սբ։ և ընթացեալ
տուծոյ ։ Երեշտակին ձայնի՛ս ցընծա՛յր
կիր վայրաբերեալ ի՛ապառ որդուո՛յն սը
երեշտակացըն դա՛պք ։ յերկինից ի՛ յեր

տաւորի՛ն ապտակեա՛լ. Ո՛վ զինաւորդն
անքննի՛ն Դո՛ւ ես յիշուԹեա՛ՒՆ. ըսպա
ՇՐԱՅԻՆ Ո՛Վ ՔՐԻՍՏՈՍ ՄԵՐՈՑ. ՔԶՕՐ
ՎԱՌԱՆ ԱՐԱՐԱԾՈՑ ՔՈՑ ՓԵՐԿՈՒԹԵԱՆ.
ՆՐԱՏԻ՛ՒՄԲ ԶՔԵԶ ՏԵՍԱՔ Ի՛ ԽԱՉԻՆ.
ՆԸՄԿԻՉԸՆ ԲԱ՛ՆԴ ՈՐ ՅԱՆՁԱՌ ԱՊՈՒ
ՄԵՌԱՒԱԼ. ԷՅ ԱԱՈ ԱՅԼ ՅԱՐԵԱՒ.
Ո՛Վ Ի՛ ԽՄԲԴՐԵ՞Ք Ը՛Զ ԿԵՆԴԱՆԻՆ ԸՆԴ
ՁԳՅՑ՝ ՀԼԱՆԱՅՍԸՆ ԼՈՒԱՀՈՐԵԱՑ ԱՌԵԼՈՒ
ՔԱՐՈԶԵԱՑ. ՊԱՀԱՊԱՆԱԼՆ ԶԱՐՀՈՒՐԵ
ՐԵՇԱՒ Կ ՔՈ՛Ջ ՈՐ ԶՅԱՐՈՒԹԻՆՆ
ՅԱՆՁՆ ԱՌԵՐ՛Ը ԿԷՆԴԱՆԱՒՈ՛Ւ ՄԵՌԵԼՈՑ.
ՎԱՌԸ Ն ՄԵՐՈՅ ՓԵՐԿՈՒԹԵ. ԸՍՄԵՌԱՆԻԼ
ՏԱՐԱԾԵՑԵՐ Ի՛ ԽԱՉԻՆ. ՉԱՄԲԵՐԵՑԵՐ
ԼՈՒԾԻՉ. ՁԵ՛ՌՔ ՈՐ ԶԵՐԿԻՆԱ ԱՐԱՐԻ՛Ն
ՔԱՀԱՆԱՅՆ ՀԱՐՑԸՆ ՄԵՐՈՑ. ՔԶՕՐ
ՎԱՌԱՆ ԱՐԱՐԱԾՈՑ ՔՈՑ ՓԵՐԿՈՒԹԵԱՆ.
ՆՐԱՏԻ՛ՒՄԲ ԶՔԵԶ ՏԵՍԱՔ Ի՛ ԽԱՉԻՆ.
ՆԸՄԿԻՉԸՆ ԲԱ՛ՆԴ ՈՐ ՅԱՆՁԱՌ ԱՊՈՒ

նեցեր յաուաջին անիծիչն. աբ՛ա։
հատարեցեր զանձնանն. և ՚ՈՒՒՐԱՒ՚ զհ
նացար՝ և ընդ մարդկան շրջեցար՝
մարմնացար. աբ՛ա՝ ՚ՈՒՒՐԱՒ՚ զմարմ
մեզ։ Ա՛շխատասպեա մարմ
եմ անմա՛ՀՈՒՆ ընկեռանիլ յանձն ա
ռեր. և՛ շրթաղո՛ՄՆ ե՛րեքօրեայ՝ վե
արարածոց քոց փրկի՛ՉՔԻՆ. աբ՛ա։
Ա՛ՀՈՒՆ ՚ՈՒՒՐԱՒ՚ ծո՛ՐՆեցեք Ա՛ զ
բարձր ամպո՛ՒՀՔ ընդ նա յաւիտեան։
Ո թագաւորդն մեծի՛ՈՅ և ընկալաչէ՛ՆՆ
ի մէջ՝ ի յանօրինաց. և՛ ըզ լերկ դա
նու՛ԹԵ՛ ՀԱՇակեալ վա՛ՐՆ մեր՝ աբ՛ա։
Ա՛ նաբան գա՛ՒՆ ա՛յ պատարագեալ
և՛ ընդ խոցո՛ՄՆ գերդաստանն առեալ
ի՛ կոյն. և՛ ընդ փրկիչն արիւնն ե՛ՀԵղ
ի՛ վե՛ր աՀ սուրբերայ՝ աբ՛ա։
Ա՛ ա՛յր ն մերոյ փրկու՛ԹԵ՛ խո՛ՆԱՐ
հեցար՝ ի յերկինս՝ և՛ ի ՚ՈՒՒՐԱՒ՚ կո՛ՉԵՑԱ
մարմնացար. աբ՛ա՛Ծ բա՛ՐՆԴ՝ ո՛ՂՋ
ՀԱՒ՚ րեա մեզ։ Ա՛ՀՇմարտասպեա մարմ
նացար՝ և ընդ մարդկան շրջեցա՛ր՝
տատարեցեր զանձնանն. և ՚ՈՒՒՐԱՒ՚ զհ
նեցեր յաուաջին անիծիչն. աբ՛ա։

յիւ, լսեալ եւ ի խընկերէ զմարմնոյն տէն. ի լուեալ
լեզմանն ։ Ոսկ եկիեալ ընդ կանանցն
ահեղ գոչման փողոյ ին, ի վերայ գե
նըմ ։ Տէր նէցուցաւ ին ընչեայն
ի հրեշտակն ի յերկնից, ի գերեզման
յհեղ բարբառոյ մեծ կարծեաւ ։
վէմն եւ երկիր սասանեցաւ ին,
հեղակերպ փայլմամբ. պատառեցաւ ին
յարուցեալ է տէրն ի գերեզմանէն ա
ցեալ պղտաւ կէին ասելով. փառք
զօրութեան . և մեռեալըք յարու
քա ։ և գերեզմանք բացան. դըժոխք
ի քմըք պատառեցան ի խաչելութե
ող պղտաւ կէին ասելով. փառք
յարուցեալ զհաւատացեալսն ի քէզ
ըզմա՞ ճարշակեցեր . զամենեւեան
ասէր զը մոռթաց և
փառք յարու թեա ին քո ամէն
համբարձար . աըբ ։
լոց յարութեամբ . և ի ուրբաա յերկինըս
Բրիստոս որդի աստուծոյ ի մեռե

յի լուսեղէն ամպոյն. Զայն եղիւ դու
Սա՛ւ ես Տէ՛ր որ ի հովանաւորս
ոչխարս փառաց. բարձր
նովթէ և զօրք երկնից երկիր պագանեն.
նա յաւիտեան. Հմայարձաւ ած օրհ
Ա՛ւրհնեցէք բարձր արարչէք զՀ
բարձր ի խաչ վայրն մեր. Ըղ քեզ
եբրայեցւոց դըժպրաց և փարիսեցւոց
կէց հօր և աբ հոգւոյն. Ու՛ր դասուց
Ա՛ր ի բարձրութիւն երկնից էիր քոխա
մանանու թե. Ըղ քեզ բարեբա.
մերձեալ ի համբոյր, նըշանակ և առիթ
քրիստոս. ի՛սկ յօդոյն լըսբութե
լով ըզդէմն յարփիսրաշ փառաց քոյ
Ա՛սաւ սերովբէքն ի խոնարհ ունե
բարեբանեմք ած չար հայրըն մերոց.
նից վայրն մերոյ փըրկութե. Ըղ քեզ
ընդ հօր ես յերուե. խոնարհեցար երկ
Ա՛ր յահեղակե րոպ աթոռ նըստիս և
ռելոյ կենդանի՛ն յայնմ ժամ
ի հրեշտա՛ կէն ետես յարեա՛ ի մե

տիւն Նոյրոդմամբ յաւիտենական կե-
ցեալ ի կապանսն նախահօրն. և վերըս
էջեր առեալ. փառ։ Ո՜յսօր արձակե-
կերպ փայլմամբ ի՛ վերայ վիմին գո-
տեանեալ ըզ հրեշտակն արեգակնա-
բոլմամբ ընթանային՝ ըզ կանայքն.
առեալ. փառ։ Ո՜յսօր անուշահոտ
քեքն հոգևորական հընչմամբ երգե-
գե՛ն քերովբէքն. և վեց թևեանն սէրով
Ա՜ր ամենազօր յարութեանն երկրորդ
վիճակ ըզ ամենազօր յարութեանն։
մեղօք. զհոգիս իմ նորոգեա՛. ողոր։
լսաւետիքին՝ զաւազապարտեա՛ լսո-
զդատակնիք մա՛հու լուծեր զնա՛
մեղօք զանձն իմ մեռեալ թարեա՛. ողոր։
զբեմա՛ն մարմին. վերըմա՛ռեա լսո-
Ո՛ր ըզտատակնիք մահու լուծեր զնա՛
Ո՛ր վասըն մեր յերկինս իջա՛ր կո՛նաչը
հեցար՝ նորոգել ըզտիեզերս. օգնեա՛ և
լի՛ սուտ փերիկէ՛. ողորմի՛ր աստո՛ւած և կեցո՛։
Ո՛ր ըստ հոլովեցե՛ն գնո՛ւթե՛ մարդկան՝
ղեբեայա՛ մարմին. վերըմա՛ռեա լսո-
մեղօք՝ զանձն իմ մեռեալ թարեա՛. ողոր։
Ո՛ր ըզդատակնիք մահո՛ւ լուծեր զնա՛
խաւսեցե՛ր՝ զդատապարտեա՛ լսո-
մեղօք. զհոգիս իմ նորոգեա՛. ողոր։
Փառք ամենազօր յարութեանդ երկրորդ
գե՛ն քերովբէքն. և վեց թևեանն սէրով
բէքն հոգևորական հընչմամբ երգե-
առեալ. փառ։ Ո՜յսօր անուշահոտ
բոլմամբ ընթանային՝ որ կանայքն.
տեսանելով զհրեշտակն արեգակնա-
կերպ փայլմամբ՝ ի վերայ վիմին գո-
էջեր առեալ. փառ։ Ո՜յսօր արձակե-
ցեալ ի կապանսն նախահօրն. և վերըս
տիւն Նոյրոդմամբ յաւիտենական կե-

նիմ յանմահից. և խոնարհեաւ մինչ
ևս փառակցութիւնք ընդ հօր վերս օրհ-
նեալ. օ՜ ընտանեաւքն ըզ քեզ։
Թագաւոր ես երկնի՛ և երկրի՛ քո
ևս փառակցութիւնք ընդ հօր վերս օրհ-
նեալ. օ՜ ընտանեաւքն ըզ քեզ։
Թագաւոր ես երկնի՛ և երկրի՛ քո
ամենակալ վարչութեան. և ոչ ոք ըզ-
նէս. ի՛ սո՜ւրբ գո՛ղմանն. ըմ՛ի՞ է զայրն
նեաւ պատճառանաւքն ծրիւխաղիցդ ըմ-
ռանէին. այլ քաւիր զ հրեշտակապետի
ոչ գոչէր առ կանայսն. ո՛ ա՜յլք։
ոչ գոչէր առ նոս. ո՛ ա՜յլք։
կըտաւոցն. այլ քաւիր զ հրեշտակապետի
ամենակալ վարչութեան. և ոչ ոք ըզ-
նէս. ի՛ սո՜ւրբ գո՛ղմանն. ըմ՛ի՞ է զայրն
նեաւ պատճառանաւքն ծրիւխաղիցդ ըմ-
ռանէին. այլ քաւիր զ հրեշտակապետի
ոչ գոչէր առ կանայսն. ո՛ ա՜յլք։
Ա՛ր ա՛նբաւելի յաղթո՛ղ զօրութիւ՛դ
Թագաւոր ես երկնի՛ և երկրի՛ քո
ևս փառակցութիւնք ընդ հօր վերս օրհ-
նեալ. օ՜ ընտանեաւքն ըզ քեզ։
Ա՛ր փառակցութիւնք ընդ հօր վերս օրհ-
նիմ յանմահից. և խոնարհեաւ մինչ

կայն բաժակ ։։ էն . ու հրաւիրեցի՛ն սրով ա՛ռաքեալքն աբբեցան անմահա՛ ձուն՝ եկողին ի՛ հօրէ հնձուցն նը՛ ց. համագոյակա՛ն ։ ()ընծու թի՛ ի՛ բար՛ դամ գալո՛ ։։ էսան . զոր քարոզեցի՛ն ի՛ հօրէ՝ պատմ զահաւո՛ր և բ՛զ միւսա՛ն սր քընանք բ՛զ խո՛րս ա՛՛ց . զոր առեա՛լ Ա՛ննութիական աղաւնի՛ . ա՛նքընեալ նեաց անկիզելի՛ զաշակե ։։ էրսան . մինչ զեռ նըմատէ՛ն ի՛ նը վերնատա՛նն ։ ի՛նամանութի՛ լուսոյ փայլման՝ հրաւէր ծաձայն հընչմամբ ի՛ բարձա՛ ծնց . ա՛ռաքելոյ աղաւնոյ . ի՛ջանելով մե՛ Լ ա՛նան Վէնոէնսոպէին . առ՛չ առաւ ։

կեղեցի՛ անմահ էմութի՛ . օ՛՛ՐՏ ։

յարուցեա՛լ լուսաւորչեա՛ն սո՛րբ զե՛ ա՛ր կա՛րոզակէս ը՛զմա՛ն կոխեցե՛ր . և ընդեղեցա՛ր փառաց Թա՛գաւոր՝ . օ՛՛ՐՏ ։

մարգարէին։ Նմա՝

ընդ իջանել յառաքեալսն Տանուցանէ

Եւ ի խոհականութեան փրկական նոյն։ այսօր

քեամբն Շրշմարիտ աբ հնգի՛ն։ Նմա՝

յերկինից՝ այսօր և հանգեաւ յառա՝

զօրնաւորեալ եւ լցեալ։ Ա՛ր հնձո՛ն

յաշխատէ։ Նմա՝ [illegible] հանգոյն

տութեն երկնային՝ անբաժանելի՝ և զո՛՝ Բ

Ա՛յլ եւ նմանապէս։ Ա՛րա։ վասն

ըզսուրբ եղեալս։ ի զգեաստս լուսափայլ

աբ մկրտութե՛ն։ զարդարեցեալ նորոգ

ձայն լեզուո՛ց։ վասն։ Տոգեւորական՝ն

ըզ ցրուեալսն ի միաբա՛նից բազմա՛

ե՛ւ առաքեալքեն։ կոչելով ի միասի՛ն

Օ։ ուարձացա՛ն քո՛ դալստեան՝մըդ՝ն

այսօր տօնե՛՝մբ ըզգալստեան քո՛ աբ։

ղի՝ նոքա լեզուո՛՝ք։ վասն որոյ եւ մեք

նա՛կա՛ն սիրով լուսաւորեցե՛՝ը հրե՛՝

ահը հոգւո՛ւ։ ըզ ժողովեալսը՛ն միաբա՛՝

ՀՀՀ

Ա յսօր ը զուարճացայ ան արա՛ւ թանձր. ձրձ
բեաւ ի չնարհայ Տիգուհին սրտբուխ. ՀՀ
Ա յսօր գնաց ան առաւ բերաւ զարդ
ՀՀՀ ձեռագործանքն ի զի յօրն ի, ի Տ ըսէ
Ա յսօր ընդ գալիւտ Տիգուհին սրտուխ
ա յսօր աչք Տրեղինըջ լեզուօք . ար
բաւ գՏուի ն օրՏընե՛ն ՀՀՀ . Ե կեսալն
Ա՛ զիւր օրՏընե՛ն ՀՀՀ ձեռ : Ե լսեցին
խնամոյ ու լացուցիչ զնա . օրինեա՛ զ
խուռն ու լացուցիչ զնա . օրինեա՛ զ
Ա՛ յսօր ուրախացեալ Տիգուհին . Ե
նիմ՛ն նորոգ՛ զ ի կենդանա՛րսն . օրՏ
ՀՀՀ ձեռագործանքն վերաբերեա՛լ աչ խոստո՛վա
յաւիտեան : Ե երեւե՛ցին Տոգուին
լուլ ի նա՛ Տրեղէն լեզուօք . օրինեա՛ զ
մըխիթարուա զառաքեա՛լսըն Տանդէպ
Տիգուհին զգալուսուցին ասելով ՀՀՀ
Ա յսօր ընդ գալիւտ Ժողովուրդ . ցնծա
բան ընտրութեա՛ն օրՏ .
ա՛յսօր աչք Տրեղինըջ լեզուօք . աս
բաւ գՏուի ն օրՏընե՛ն ՀՀՀ . Ե կեսալն
բաւեցաւ արարե՛ք ըզըն՛ա յաւիտեան : Ե
Ա՛ զիւր օրՏընե՛ն ՀՀՀ ձեռ : Ե լսեցին
խնամոյ ու լացուցիչ զնա . օրինեա՛ զ
խնամոյ ու լացուցիչ Տիգուհին . Ե
նիմ՛ն նորոգ՛ զ ի կենդանա՛րսն . օրՏ
ՀՀՀ ձեռագործանքն վերաբերեա՛լ աչ խոստո՛վա
յաւիտեան : Ե երեւե՛ցին Տոգուին
լուլ ի նա՛ Տրեղէն լեզուօք . օրինեա՛ զ
մըխիթարուա զառաքեա՛լսըն Տանդէպ
Տիգուհին զգալուսուցին ասելով ՀՀՀ
Ա յսօր ընդ գալիւտ Ժողովուրդ . ցնծա
բան ընտրութեա՛ն օրՏ .

Եւ զաւազեալսն՝ հաւատալ ի վեր-
բեւեալ սքանչելին. լսցի՛ յոյ խընդուքիւ
հաւատով ի վերնատան։ Ա՛ջ հոգին ՚ի
սպասեա՛լ մընայի՛ն աւետեաց՚ցն հօր
Յովհաննէ՛ ընտրեալոց մեռասանկին՝
ի՛հաստատել զեկեղեցի քո՝ սբ հո՛գի։ օ-
աեաշուի՛ զքո զարմանա՛ծս. այսօր եկեր
ռաքեալան սբ հո՛գի։ օրհ։ Ա՛ր խնամեա
հրեղէն լեզո՛ւս բժշկեա՛ր հանգեար յա՛
Ա՛ր գնա՛ս ի՛ վե՛ր քեզ՚ց հո՛ղմոյ՝ այսօր ի՛
սբ հո՛գի. օրհնեա՛ր ես քե՛զ՚ր անմա՛հ։
այսօր լիքեր յերկնից ի՛ դա՛ստ առաքելոցն
Ա՛ր ի՛ քրովբէական կառնո՛ւդ տա՛նդէս՝։ ո՛ղ
դեա՛ր յա՛ռաքեալսն սբ հոգի՝։ ո՛ղ
էլ՝ ի՛ հրեղէն լեզո՛ւս բաժանեա՛լ հան-
դե՛։ ո՛ղ։ Ա՛ր անբաժանելի՛ ես յա՛ժ՚ո՛ւմ։
դաստ առաքելոցն լիքեր բընակի՛ր սբ հո-
մեղ։ Ա՛ր զամ լրնու՛ս զօրու՛թ՚քո. ե՛ի
ման լիքեր յերկնից՝ սբ հոգի՝։ ո՛ղ՝ ամէն
Ա՛ր յա՛ժ՚ո՛ւմ ես ա՛ծո՛ւի՛։ ե՛ի՛ ձայն հընչէ
մա՛ծո՛ւ՚թեա՛ն զալստեա՛նէ հո՛գւոյն սբ։ մ՛

Երուսաղէմ. ըզ ըստ՝ Ա. զա՛զա աՀ. Ջրոյ կենդանւոյ բըղխեաՀ սուրբ Հոգին այսօր. վերա ծնեա՛ց զի Հօրէ ել յիսուսէ բղուայ իշխանակից գոյացողի զաբրահամ. ան՝ան՝ը բըրեան զի՝ել վերայ ջո՛րցըն գո՛ՀաՀ՝ըմբ ժանմամբ պէս պէս շընորՀաց. ըզ ը՛ զա՛ լոյս աճեաՀ զաղգըս մարդկա՛ն բա՛ բաժանեա՛լ լեզո՛ւս քաՀոզեցին. զի արարչակից սբ Հոգին այսօր. Հրամ ան՝ոնըմբ բա՛ժանմամբ զի յոՀաՀ բղուայ յիսո՛ւս. նայնագոյ բըն՝ոութիւ՛ ըզ՝ նա՛ օրհնեա՛ցո՛ւք եւ՝ըկը՝ըպագե՛ք ի՛ միշտ զի՛ յա՛ւիտեան. ամէն՝ Ա՛ր յա՛նըսկիզբն եւ՝ի միշտ զի՛ յա՛ւիտեան. ամէն՝ Ա՛ր ի՛ հա՛րաշարժ զի՛ յաՀաՀ՝ըբե՛ըն յա ռա՛ջ բըղխեաՀ անհա՛տաբա՛ր զի՛ յոՀաՀ՝ը դո՛ւյ տիրապէս սբ Հոգին այսօ՛ը. զի՛ յերկրընի՛ց սա՛ստիկ հե՛ղեաՀ. զի զա՛սա առաքելոցըն լըցո՛ւցիչ բո՛ըՀոց. ըզ ըստ՝ Ա՛ր յա՛նըսկիզբն եւ՝ի միշտ զի՛ յա՛ւիտեան. ամէն՝ Ա՛ր ի՛ հա՛րաշարժ զի՛ յաՀաՀ՝ըբե՛ըն յա ռա՛ջ բըղխեաՀ անհա՛տաբա՛ր զի՛ յոՀաՀ՝ը դո՛ւյ տիրապէս սբ Հոգին այսօ՛ը. զի՛ յերկրընի՛ց սա՛ստիկ հե՛ղեաՀ. զի զա՛սա առաքելոցըն լըցո՛ւցիչ բո՛ըՀոց. ըզ

ըն՝ացեա՛լ աբրա՛ՀամըՀ. ա՛ր ըզ՝ ըստ՝ Ա՛ր յա՛նըսկիզբն եւ՝ի միշտ զի՛ յա՛ւիտեան. ամէն՝ Ա՛ր ի՛ հա՛րաշարժ զի՛ յաՀաՀ՝ըբե՛ըն յա ռա՛ջ բըղխեաՀ անհա՛տաբա՛ր զի՛ յոՀաՀ՝ը դո՛ւյ տիրապէս սբ Հոգին այսօ՛ը. զի՛ յերկրընի՛ց սա՛ստիկ հե՛ղեաՀ. զի զա՛սա առաքելոցըն լըցո՛ւցիչ բո՛ըՀոց. ըզ

Այն և նման հօր և մօրեւդ՝ հո-
գիդ անեղ և համադոյ. բնակուս-
մըն հօր անբընաբար՝ առօղ յորդւոյ
անճառաբար. ի վերնատունն այսօր
լիցեր՝ զհոգիդ շնորհաց քոց արբու-
ցեր՝. ահրեայ և մեզ պղտրմութեամբ՝
ի բաժակէդ խմաստութեան։

Լ՚ից ստեղծօղ արարածոց՝ որ շնչ-
ջելիր ի վեր ջրոց՝. նոյն և ի չարան ա-
ւազանին՝ ի շնորհել մեզ քոմ էակցին՝.
դրդուես սիրով աղաւնակերպ՝ զմար-
դիկ ծնանիս աճակերպ՝. ահր։

Լաբուն վերնոյն իմանալեաց՝ և ըստ-
րին այսր ըզգալեաց՝. որ մարդարէս
ասաս ի հովուաց՝ և առաքեալս ի ձկ-
նորսաց՝. աւետաւոր ըզ մանկաւորս՝
քարող բանի քոմ զհայածօղս՝. ահր։

Աղբաւիւղի հոտոյ նըմանի՝ ահեղա-
գոչ սաստիկ ընչմանբ. երևեցար ի վեր

անձնասրտութիւն յերից կատարելոց մի՛
աչք չայրծ չայրցըն մերոց ։ Այր կատարեալ
կից արդուզն սիրաճնի . օրհնեալք ըզքեզ
բար բըղխուսին ի՛ հօրէ . և չամագոյա
տուր հոգիդ ճըշմարիտ . անըսկըզբնայ
Այր անխմանալիդ ես յերթել ի անապա
զարդարեաց . մաքք ։
զաւաքեալսն՝ եօթնեակ շնորհօք քո՛
քո՛ հաստատեաց . որչուես ի նմա եդ
կեղեցի՛ իւր զոր շինեաց՝ եօթըն սեամբ
քըն զանդամն իւր քե՛ յօդեաց . զե՛
Սկըն ի սիրոյ զսիրդ առաքեաց՝ յին՛
դեա եռուր որդւոյ մարդկան . մաքք ։
բացե՛ր ըզաչանդ անհիւթական՝ պար՛
մեղաց՝ և ընդ չարին դաւաստանաց՝ .
իշխանաբար . ընդ արդարութե՛ և ընդ
Լ՛սիր յերկիր աճապար՝ դասել զնո՛
մէգ մեղաց՝ և ըզգեցո՝ ըզլոյս փառաց ։
հրո՛վ մաքրեցան . մաքրեա ի՛ միջէ ըղ
սրբ առ ի՛ քէն մըկըրտեցան՝ որպ զսակի
տուր հոգիդ ճըշմարիտ . անըսկըզբնայ
նատանն՝ հոգիդ դաստուն ճըշիատասան .

գեաղ ի դամաս առաքելոյն . աղա ։ Աստ
ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանէ
Հոգւոյն նման ա՛ծ յայտնապէս . և
Աստ իջեալ սիրատար յերկինից առաքելոյն. աղաչեմք ընդ քեզ սիրելիս
քոյս էակիցն . լինել մշտնջենաւոր ընդ
և համագոյ . աղաչանօք առնօրինաբար
Աստ առաքեցար ի հօրէ՝ Հոգիդ անեղ
ի քէն ծածմամբ սուբ Հոգւոյն . քան ։
Աստ քահանայութիւն վերամատուցեալ
սահմանեաւ ի Հոգւոյն սրբոյ . քան ։
նոր պարտաճէ ի՛մ նորոգնեալ ա՛ծ
լեալ զբաշխօղն հնոյհոգ . Աւկայեմ
Աստ իջեր օրհնեցեալ քան ։ օրհ ։
լորդութիւն անպաժան ներսի . օրհ ։
ելբարիմք և դատանիմք հաճադոյ երկ
քեզ ածաբան ներս երկրեցոյ . յոր մէ
ամի հօր և որդւոյ քարոզեցին զ՚ղ
Հոգի ամատածոյ . օրհ ։ Աստ համապատ
պրդեայ միշտ երկրպագիս յարարածոց
և նոյն բնութիւն . որով ընդ հօր և ընդ

նից։ առաքեցաւ ասաց ա՛ռէք հոգի՛ սբ՛։ ըստ առաջին փըչմանն ըզ քեզ մեռանա՛ տունն դրծքըն փակեըմք՝ հնարհելով րուբ քոմ էհ կցին։ մըտեա՛ք ի վերնա՛ յ՚ր յերկրորդի՛ լինելոցն՝ կէտ յայ՚ ցար օրինգ ևմարգարէի՛ք։ ընդ հո՛ և ընդ ծնեալն առ ի՛ նմանէ՝ խօսե՛ մամբ հնարհաց քոյ կենդա՛ նարար՝ խարհըրդա՛ կցո՛ք։ զարդարեցե՛ր փըչ՛ և ընդ ծնեալն առ ի՛ նմանէ՝ խօսե՛ ցար օրինգ և մարգարէի՛ք։ ընդ հո՛ յերկրորդի՛ լինելոցն՝ կէտ յայ՚ րուբ քոմ էհ կցին։ մըտեա՛ք ի վերնա՛ տունն դրծքըն փակեըմք՝ հնարհելով նից։ առաքեցաւ ասաց ա՛ռէք հոգի՛ սբ՛։ ըստ առաջին փըչմանն ըզ քեզ մեռանա՛

Ա՛ր յերկնայի՛ն զօրս ա՛նմարմնոցըն նախ հեղեր առաւտապէս հոգի՛ սբ՛ մարիա՝ ։ զաճայի՛ն և զերկրա՛ծին քո՛ խնամտո՛ւթիդ՝ լինել փառաբանի՛ր սբ՛ երրորդո՛ւեդ՝ ։ ընդ նոսին փո՛ւռուրեմք զերրեակ մի՛ութի՛դ ։ Ա՛ր զևերապարանն աճայինն ստեղծեալ երրորդութեա՛նդ խորհըրդա՛ կցո՛ք։ զարդարեցե՛ր փըչ՛ մամբ հնարհաց քոյ կենդա՛ նարար՝ ։ և ընդ ծնեալն առ ի՛ նմանէ՝ խօսե՛ ցար օրինգ և մարգարէի՛ք։ ընդ հո՛ յերկրորդի՛ լինելոցն՝ կէտ յայ՚ րուբ քոմ էհ կցին։ մըտեա՛ք ի վերնա՛ տունն դրծքըն փակեըմք՝ հնարհելով նից։ առաքեցաւ ասաց ա՛ռէք հոգի՛ սբ՛։ ըստ առաջին փըչմանն ըզ քեզ մեռանա՛

Ա՛ր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն լ՚մաստուքե՛ զմո՛ւիս սբ՛ց քոյ առա՛ քելո՛ցն ։ որք արբո՛ւցին տըրտմեցե՛լոց ուրդուց ադամայ ը՛զ բաժակն ուրա՛խ

ըսր յայդո՛ւն եդեմայ ։ աղա ։

Ա՛ր ինչ հոգին տան և առաջնորդեաց
զմեզ հոգիք օրհնեցեք զհոգին այլ։
Ո՛չ դարձեալ ի՛ նոր վերնատունն.
Նոյն զվիճաբանեալն յաշտարակին բա-
ժանմամբ լեզուացըն քակեաց. այսօր
ըստ բաժանեալ լեզուս ազգաց միաբա-
նեալ զմիասին փառաւորեմք զերրորդ-
եան ընդ սրբոյն հոգւոյն զերկրպագեմք։
Ո՛չ զերապայծառ. զի հոգւոյն. որով զարդարեցան իզգեա-
կերեցոյ տօնէն զընծուքը զաւետա-
նոյն պարգեւէ։ Ա՛յսօր մանկունք ընդ
մին եղեալոց. դարձեալ վերըստին ըզ
որ եբարձ զհոգին ի մարդկանէ մերո-
ցընծայ ընդ հօր հաշտութեամբ. քանզի
քեզմէն։ Ա՛յսօր հոգանիւթեայ բնու-
տանն. որով նորոգեցար և դարձ ա-
նորոգօղն էից հոգին ի՛ ընդ ի՛ սբ վերնա
երկրաւորացս նորոգմանն. քանզի
Ա՛յսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ

վը կայեցեր՝ աղաւնակերպ լինելոյ ի
լուսոյ քոմէ կ՚ակնկալին. եւ ի յորդանան
գուշակեցեր Հոգւոյդ յառաջադոյն զգա
սրբութիւն. օրհ։ Ա՛ր մարգարէ՛ք՚ըդ
նար մարմնով անձառաբար ի Հոգւոյն
Հոգին բերկրեաւ կուսին. յորմէ ծը
ցոյց իջեր աւետեաց գաբրիէլի՝ որ ըզ
կից բանդ սաստիկ. ի Հայրական ծո
նեաւ սէր աշխարհ ի Հայրըն ըմբերց։
Ա՛ր կամաւ հօր և նոր Հոգւովն ա
ծոյ բանիդ անմահական. օրհ
պատճառ անժամանակ ծնընդեամբ և Հոգ
պատճառէդ՝ և որոց պատճառաւ. Հայր
աննկրկիզեալ. որդւոյ պատ
ըմբ՚ըմանդ՝ ի ծնընդենէ՝ ըզ Հոգ
ըզ՚ի յանապատ՝ ա
ըզ՚ի յաւետարանն. ա՛մ Հո
ըզ՚ի ջուրն Հոգին ան ըզբաղիլ Քար
ըզ՚ի բոլորից ես պատճառ՝ ի՛նչ ան
դիւկ խորհ՚ն նոր երրորդութեան. ա՛մ
ըզ՚ի ջրհոսանն ցեղիցն ի՛նչ ի՛ յանապատ
սին. այսօր երկոտասանն առաքելոցն
ա՛ռաջնորդէ ի՛ յաւետարանն. ա՛մ Հո
ըզ՚ի ջրհոսանն ցեղիցն ի՛նչ ի՛ յանապատ
սին. այսօր երկոտասանն առաքելոցն

խոնարհութիւն ընթերցեալ որ վասն իւր
է՝ ի վերայ իմ. զոր ի տնօրինութենէն
օծեալն ի քէն մարմնով. սակ հոգի
Այր զգուշակեալն քո եասյեան եվեց
մեզ ողորմութիւն՝ ի քոյ պարգեւացդ.
ա՛ծապաշտութիւն. ախտից՝ մի շնորհեա և
մատուռե՛ և դիատե՛. հոգի երկիւղ
Տոգի հեզութե՛ և զօրութե՛. հոգի ի՞
հնձ. հոգի աստուծոյ և խորհրդոյ.
յեսաեայ հանդերձ եօթնարփեանն շնոր
Այր ի վերայ բժշկեալ գաւազանին ա
խնամատութե և մանր բուե մեղաց. ըզեր
Թախան ջուր կենդանի յերուսաղէմ.
հօր և որդւոյ հոգին՝ բժշկեաճ անհիւ
անկիզելի. ըզեր: Այոյսր արարչակիցըն
աեաց ըզդամս առաքելոցն ի հնարն
մանր իջեաճ ի վերնատունըն մրիկըր
հօր և որդւոյ հոգին. հրաշխալ ծագ
յաւիտեան: Այոյսր համագոյակիցըն
Այ՛զոր օրհնեցէք՝ բարձր արարիչք ըզնաճ ա
վերայ մարմնացեալ բանին. օրհ:

երան անդիսութիւն. և յետ մահու և
դեռ յաշխարհ համաճեաց ըզկամ
ք՚րիստ՚ին արդարութիւ՚ք՚ զոր ճա-
նան էրզրում ասուն։

յան՚ք. զմեզ նորոգ՚ողին ը՚զհան՚ուս. փա՛։
Ա՚ձայն ցընծու՚ք ամենայն հոգի՚ք տա
նորոյ. երգեցէք ձայնիւ վերնոյն. փա՛։
Ա՚ստանօր վերնատունս սիրելի՚ որդիք
ձայեաւ վերադ՚էրձիք հոգեւո՚վ. փա՛։
Ա՚նդ առաքելո՚յ խմբիցն այսօր զուար
ուա՚ռութեա՛ կ՚գալուստ հո՚գուոյն սբ՛յ։
հո՚գւոց ստեղծո՚ղին երգեցի՚ք. փա՛։
Ա՚նդ երկնայնո՚յ հոգե՚ղինաց դասուցն.

առաքեա՛յ զի՛ւ ի՛ հոգի՛ նմա՛. ա՛ղա։
բարբառէր առ մա՛րդկութի՛ն. ա՛ր սո
նո՛ցեր. զոր ի՛ դիմա՛ց մարդա՛յեղ՚ն
նի՛ն յաշխա՛րհ. մարդարէ՚ք ի՛ւքը՛ն ճա
քո՛ւմն առ ի՛ հօրէ՛ և ի՛ հոգւո՛յդ ըս
ղա՛ն մարդարէ՚ին. ա՛ղա։ Ա՛ր զառա

յարութիւնէ՝ համբարձաւ անդ հայրն յոյսիմ
ծագեաց, որ երկրորդապէս յերկինս ուրացաւ
և յերկրաւորացն ընդ հօր ևս նըստ հոգե-
ւոյն, վասն որոյ և մեք երկիւղ պատա-
նեմք հօր հոգւովն ևս ճշմարտութիւն։
Ոչ փոխանակ ծոցածին բանին որ
ընդ յերկինս. անաբեգաւ աւետիքըն
հօր ի բարձանց հոգին ճշմարտութիւն.
մըխիթարել զնոր յաղագոյ որըմէկելոց
և հրամիներ զընտրեալ դասս առաքե-
լոցն. վասն Ոչ յաօր որըտամակայն և
դիշերային լուծանն երկունք ծնընդ-
դեան նախամօրն. քանզի զծնեալսըն
մարմնով ի մահ ևս յանպակաս նոր թե. վե
րըստին ծնանիմ հոգին յորդի՞ լուսոյ
հօրն երկնաւորի. վասն։

Ոչ հաճադոյդ ես հօր և որդւոյ. անշէ
առաքեր բըղխեսցեր ջուր կենդանի յե՞ղբ. հա
բղխեցեր ջուր կենդանի յիմիշտ ի՞նչ. ա՞յօր
դի՞ ասէ ոգի սրտեա։ Ոչ ածրաշակիցն
եղ յերկինս. որո՞վ կենդանացնէ

բարձր

ելիցի՝ ցաց. օրհնեցեալ ի ձայն գոհութեան
տիկն հոգւոյ հընչմամբ լիցի՛ ի յո՛ր
որ բոցատիպ լեզուօք ահեղագոյն սաս-
նաւուրայ. սբ զհոգին Աշմարտութե-
խեան ի՛ հօրէ։ Ա՛յսօր ա՛մ հոգիք բա-
հոգիք՝ հօր և՝ որդւոյ հաւասար. ըզ-
սո՛յ ծագումն անձառ՝ անեղականի սբ
Ա՛ր էակիցդ ես հօր ո՛րդի լոյս ի լու-
ճառագայթեամ ա՛նորիշ բաժնմամբ. ըզ-
հայր յի՛ջ քան զյաւետնա. յորմէ հո՛գիդ
Ա՛ր ես պատճառ որդւոյն ծնո՛ղդ ամ-
բանո՛ղք ա՛ստուա՛ծ հա՛յրըն մերոյ։
միո՛վ բնութեք ա՛ծութի՝ ըզգեցե՛լ բարե
երրորդութե՛ն երեքասբեան մի՛ աստուա՛ծ
Ա՛ր անքննելին դու յիւ՛րեք՝ համագո՛յ
զմիմեա՛նս աշխարհի արա՛ր ըզեր. հո՛գւո
տարածո՛յ. ա՛յսօր խորագէ՛տս խնաստից
ե՛ս հօր և որդւո՛յ. և քննեա՛ս ըզհոգ՛ոս ա՛ս
Ծնանիս ի՛ ըն՛ւրց. հո՛գ։ Ա՛ր փութակից
ի՛ ըզ՛հոգ՝ ա՛մ հոգիք ա՛յսօր ա՛ր հոգիք
օրհնեցէ՛ք բարձր արարե՛ք զբո՛ղ
խեան ի՛ հօրէ։ Ա՛յսօր ա՛մ հոգիք բա
նաւո՛ւրայ. սբ զհոգին Աշմարտութե
որ բոցատիպ լեզուօք ահեղագո՛յ սաս
տիկն հոգւոյ հընչմամբ լիցի՛ ի յո՛ր
ելիցի՝ ցաց. օրհնեցեալ ի ձայն գոհութե

դ

դկ

ե

անմահական բաժակաւն՝ այսօր բաշխէր
ի Հոգւոյն։ Ո՛վ Էմմէն հաւատոյ զմայլէր
բո՛ւղէս վերակ խմածոյ ի՛ մեզ հեղեալ
Տեա՛նօղն յառաջ՝ նըշանակէր զառաւտ
մեզ ըզգա՛լստա Հոգւոյն անստուգ։
Ո՛ղի՛ հրեղինայն այսօր ոսնեն ընդ
պարգեւօ՛ք փայլին մանկո՛ւնըք սուրբ։
Ո՛ր զո՛րդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր
քո զեկեղեցի՝ պէ՛ս պէս շնորհա՛յ քոյ
Ո՛ր զո՛րդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր
ա՞ւազանին ծնանի՛ս ո՛րդի՛ս ա՛յլ։
Ո՛ր ի՛ վերայ ջո՛ւրցըն գոլով ստեղծա
նէիր զարարածս. իջեալ ի ջո՛ւրս ա՞
գո՛ւրս զքո՛ բաժանեցեր յանապէտըն։
Ո՛ղջո՛ւր կենա՛ց բաշխող շնորհա՛ց հո՞
դի՛ դո՛ւ իջեա՛լ ի բարձանց՝ զանապական պար
գեւո՛ղ արդիւ՛ր կենա՛ց բաշխող շնորհա՛ց հո՞
գեւոր երգո՛վ բարձր արարի՛ք ըզ։
կեղեցիս արդա՛՛ր ո՛՛ց՝ գո՛վեցէ՛ք հո՛
ռատապէս զբաժանապատիկ պարգեւա՛ց հե՞
զոդին կենդանարար որ բաշխէ՛ ա՞
յսօր քահանայք եկեղեցւոյ. ա՛ր
բարձր արարի՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն։

թա

գալստեամբ Տուրէնն այ . զոր մինչ
զաւրաւորն ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն
դարձա և յաշխատարան՝ . զոր :
Ա յօր ցընծան գայք առաքելոցդն ՚ի
մատն Քրիստոսի ՚ի վերնատունն այսօր
ընծայեալ էջ ՚ի վերնատունն այսօր
ելիցն Տօր և արդարոց զաշխատողն շնոր
հաց . որ ՚ի Տրեղէն լեզուս բաժանեալ
զանձն ընտրութեամբ լեզուաց շնորհեաց
նոքա առաքելոցն . զոր : Աղաւնւոյն ի
մատուցմամբ ըմպատարեալն անձնատ
րութեամբ . որ խօսեցաւ յօրինս և ՚ի մար
գարէս և յաշխատարան՝ . զոր :

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն
գալստեամբ Տուրէնն այ . զոր մինչ

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն ՚ի
մատն Քրիստոսի ՚ի վերնատունն այսօր
ընծայեալ էջ ՚ի վերնատունն այսօր
ելիցն Տօր և արդարոց զաշխատողն շնոր
հաց . որ ՚ի Տրեղէն լեզուս բաժանեալ
զանձն ընտրութեամբ լեզուաց շնորհեաց
նոքա առաքելոցն . զոր : Աղաւնւոյն ի
մատուցմամբ ըմպատարեալն անձնատ
րութեամբ . որ խօսեցաւ յօրինս և ՚ի մար
գարէս և յաշխատարան՝ . զոր :

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն
գալստեամբ Տուրէնն այ . զոր մինչ

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն ՚ի
մատն Քրիստոսի ՚ի վերնատունն այսօր
ընծայեալ էջ ՚ի վերնատունն այսօր
ելիցն Տօր և արդարոց զաշխատողն շնոր
հաց . որ ՚ի Տրեղէն լեզուս բաժանեալ
զանձն ընտրութեամբ լեզուաց շնորհեաց
նոքա առաքելոցն . զոր : Աղաւնւոյն ի
մատուցմամբ ըմպատարեալն անձնատ
րութեամբ . որ խօսեցաւ յօրինս և ՚ի մար
գարէս և յաշխատարան՝ . զոր :

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն
գալստեամբ Տուրէնն այ . զոր մինչ

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն ՚ի
մատն Քրիստոսի ՚ի վերնատունն այսօր
ընծայեալ էջ ՚ի վերնատունն այսօր
ելիցն Տօր և արդարոց զաշխատողն շնոր
հաց . որ ՚ի Տրեղէն լեզուս բաժանեալ
զանձն ընտրութեամբ լեզուաց շնորհեաց
նոքա առաքելոցն . զոր : Աղաւնւոյն ի
մատուցմամբ ըմպատարեալն անձնատ
րութեամբ . որ խօսեցաւ յօրինս և ՚ի մար
գարէս և յաշխատարան՝ . զոր :

Ա ՚ի յօր ցընծան գայք առաքելոցդն
գալստեամբ Տուրէնն այ . զոր մինչ

ըմպել բոլորի՛ց · ընդ հօր և ընդ որդւոյ
կատարեա՛լ անձնաւորութիւնք և կատա՛
գոլով։ օրէ։ Հոգի՛դ սուրբ՝ ա՛նեղ էութի՛ն
լոյս քո՛ց սըրբո՛ց · զհոգի՛դ քո տիրակից
դեամբ · որ եաո՛ւր մխիթարիչ առաքէ՛
Ծ.ա՛գումն ի՛ հօրէ՝ ա՛նձամբ ծընեալ՝
օրհնեա՛լ ես տէր աստ հարցըն մերոց ։
զհոգի՛դ ի փառս միածնի որդւոյ քո։
որ առաքեցեր յաշխարհ զանեղակից քո
Ա՛նեղանելիդ աճ՝ և եղիցի՛ս էակ ։
անապատք մաքո՛ւր կուսութի՛ւն · փառ ։
ցան դաշտք արդարութի՛ւն և գեղեցկացան
Թագա՛ն բոյսք եկեղեցւո՛յ · պարարտա՛
իմանալեաւ յամպոց հոգւոյն զուար
աղբիւրն եղեմայ · փա՛ Ա՛յսօր ցօղով
արբուցին տիեզերաց զքաւա՛լ տա՛ կ
ցա՛ն գետք աճմայինք՝ · և ընթացեա՛ք
խեաց ջո՛ւր կենդանի յերէմ յորմէ լո՛
նոյմն սրբեա՛սաց ձայնիւ։ Ա՛յսօր բնդ
լոյ եղեա՛ք ընդ նմա · փառ՛ա տացո՛ք
Թարեաց փո՛խանակ բանին մարմնացե՛

տիկնն ի բարձանց • տայ ատեսիս ա-
նյոյժ էջեալ ի յերկիր՝ հօր առե-
զերը դնացի՛ր գեաստն ուռոգմամբ։
ի՛ւ նա՛ վերնատունն • յորմէ լո՛ցան տիկ
նյօր աղե՛ր գիտուն՝ բե՛զևեակ
տանգիկ պարգևա՛ս աղքատ բը՛նութե՛ա։
ղեզանձդ երկնային • և բաշխեցի՛ր առա
քեցեր նո՛ր զհոգի՛դ։ Խաչե՛ր նո՛ր այսօր
կինա՛ • և մեկնիթարի՛չ առաքեալն առա՛
ցեր։ Այ՛սեր ա՛ր առ հայր փառօք՝ ի յեր
գեալ ատեաճ բը՛նութի՛ն ի կեանս վերափոխե
լ՛սեր ա՛ր ողորմութի՛ւն քո յ՛ն։ և ը՛ղ
ցա՛ն ընդ հին ու՛ղիղ օրէնս ա՛յ • ամե։
բուղես աղբե՛ւրն իմա՛ստու՛ց • որ խոսե՛
ամենայն։ Ո՛ւրախ՝ զա՛ռա՛տա
այսօր զառաքեալն ի՛ն նո՛ վերնատունն։
բանին յերկիր բանաւո՛ր • որ մեկնեցաւ՛
ձայնիւ։ Այ՛զնա՛ւրն երկնային զարկաւ՛
վեակի՛ցըն հօր և որդւոյ երեք սրբութեան
նայն հո՛գի՛դ զհոգին նո՛ւ գո՛վեցէ՛ք
միաո՛րեալ բնութի՛ւն • օրհ։ Այ՛զնո՛ Այ՛մե

Այսօր մեծապէս ցընծան եկեղեցիք
և արբուցի՛ն ախեղբարց. օրհ։
Այսօր ի ձայն դոհութեանց զհոգիս նո-
ր ընդ հօր և որդւոյ. հոգիք ա՛մ օրհնեցեք
զերեքասրբեաւն երդեցով։ Այսօր ցըն-
ծաք երկրաւորքս ընդ դասուսեաւն
երկնայինսն. և պարեցով ընդ հրեշտակս
երգեմք զփառս ի բարձունս։

Ալանն վեցերորդ ա-ռ-ր-ն։

Ընդհարաբար բաժակ հեղեալ յերկիր
նիւց սուրբ հոգի. զոր արբին ի
վերնատունն դասք սուրբ առաքելոցն.
օրհնեաք ես ևս հոգի դ շնչմարիտ։
Ախտապէս ծաւալեալ ի մեզ զհուրըն
կրկնադանի. քանզի արբեալ առաքելոցն
և արբուցի՛ն ախեղբարց. օրհ։
Այսօր մեծապէս ցընծան եկեղեցիք
և արբուցի՛ն ախեղբարց. օրհ։

այսօր ի՛ հրեղէն լեզուս բաժանեալ
Ներսիա՛ս աղբիւր լուսո՛ յ՚ինձ հոսի՛.
խոնարհեալ հանդերձ յաւուրքեան. ա՛ր-
հօր միա՛ւորս. այսօր ի՛ հրեղէն թեւուցն
Հնչելո՛վ խորոցդ ով քրմնոյդ ընդ
ռաքեալան. աչ՛ք ծ հայրըն մերոյ։
խնդրտըդոյ խոնարհեալ հանդերձ յա-
Ճաւեալիս բընդհանուր ի՛ հօրէ հոգիդ
ձըշմարիտ. այսօր ի՛ վերնատունն
ղի՛ նայըն՚ս չնորհեցեր. ա՛մա։
ժա՛ նելոյ լուսոյդ ընդ ծագումն հոլիք
Մեռնակա՛ հայր երկնաւո՛ր. զա՛ նբա՛
նաւունն ա՛ւարտեա՛ լըցեր. ա՛մատ։
տալ պարգեւս ա՛ՀաւեաՀացն ի՛ վերջ
Ժամա՛նակ որդի՛ միա՛ծինն. ըզհոսո
տապի՛ս հերեալ յառաքեալան։
արտաքինալեա՛ լսաստղոդեցեր. ա՛մա՛
զմարգարէո՛ւԹե՛ց նախատե՛շակուա՛ն
Ընկա՛կիզըն աստըւա՛ծ ա՛ր հոգի՛.
ի՛ քէ՛ն կենդա՛ նարար բաժակ՝. օրհ։
Հե՛Թա նոանց. լծմայլեա՛լ ուրախուԹ՚ե

խաղացեալ հնդկիւք ճրշմարիտ . և հրաշ-
Այ հրաբուղբո՛ք ծաւալմամբ յառաջ
շաւիղ աճապին լուսովքդ զուարճացու-
բան ինչ լոյս փո՛խ խեցգեր . այսօր հրաշ-
Այ գաշխարհամա՛ծ խաւարն ի՛սկ՛զ
ցուցեալ լըցեր զառաքեալն . ապա :
խանալիւ աճապին լուսովքն զուարճա-
ղինայն հի՛ացմամբ ցուցեր . նոյն ինքն
սկսա՛ ողոխրեա՛ : Այ զեռ թի՛ւդ հրե-
ցեալ լըցեր զառաքեալն . ապաշանձ
գայթարձակ լուսովքն զուարճացու-
բըղխեալ ակբեր լուսոյ . և ճառա-
Այ ի հայրակա՛ն խոհութենէն յառաջ
կենդանիւ բըղխեալ ի նոսա՝ բար :
յայտնեաց նոցա՝ խնաստութե՛ աղբիւր
ճառելի՛ խորհուրդ երկրորդութե՛ն
պըսակ կ եդեալ ի նոսա՝ բա՛ : Այ զան
յառաքեալն . պանծալի՛ արփիափայլ
Այ անճառ խոնարհութե՛ հա՛նգեալ
բարձր արարի՛չ զհոգին ճրշմարիտ՝ :
հանգեա՛ր յառաք : Ը՛զ տէր օրհնե՛ցէ՛ք

ռաքեալն ի լոյս փառաց քոյ Տէր։
Ա՛յժմ շնորհեա՛ զի ես ևս ի վերնասուրնն եկեալ
Տէր, յաւր ի սէր վերնասուրնն եկեալ
Տուր։ օրհնեա՛լ ես լոյս ճշմարիտ։
հոգիդ վրատակ։ կենդա՛նարար սէր
Ա՛ր, հարա՛շարժ սիրեցիդն, ան հատու
Ալանան Էօլինէտրդ աւետն։

Տէր, յաւր ի յերկինից։ օրհն։

սօր Տուղեղինացըն հրաշաշակ բաժա՛կ
արիւնա՛փայլ բոցով միշտ երու՛խ։ ա՛յ
յերկինից։ օրհնեալ։ Ա՛ր հրակերպի՛ցն
Տուղեղինացըն հրաժօրա՛ն հեղեալ ի՛
սրբբաբա՛նիս։ այսօր ի՛ շնորհնե՛րս
Ա՛ր ի՛ հրեղէն լեզուացն եռահիւսա՛կ
յերկինից։ օրհնեալ ես սէր Տո՛գի՛ ա՛ծ։
ղինաց անպատմելի՛ սիրով հեղեալ ի՛
վերա՛ն իս։ այսօր ի՛ դա՛սըս Տուղ
Ա՛ր ի՛ հրացայտ սաւառնա՛թև ի՛ցէդ
ծորա՛ն աճապա՛ն լուսովըդ զուարճա՛։

Յայօր մարգարէութիւն ածաւքար իջեալ
օրինի՞ս ի՛նչ երեւեցեր լերուանդն. ա՛նհա
ըստ բազմեալ հանդչիս՝ եւ սրբոյ բանիդ՝
ցըն մերոյ։ ԱՀ ի՛ քառակերպեան ակռո
ծին բանին՝ ա՛նհասանելիդ ասէ հայր
հօր փառակից՝ եւ էակից գոլով ճշմա
նեղնելի հոգիդ սէր ես ընդ
օրինէին ընդհայր զառաքող հոգւոյն։
հան ինձնաց լուսով զարդարեալ՝ որք
դանաբար աղբիւր լուսոյ՝ անմահա
Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ կեան
մամբ աչաց ապաւէին հոգւոյն՝ օրհ
ի՛ վերնատունն խորհրդոյ՝ համբարձ
Չամահաւանեալ դունդըդ սրբոյն
լով ընդհայր զառաքող հոգւոյն։
առաքելոյն երկրպագեին՝ օրհնե
նըստիլ ընդաջմէ հօր՝ զառաքեցեալ
ի՛ համբառնալ բանին յերկինս՝ եւ
օրհնեալ ես լոյս գերազանց։

Չերգեհոգւոյական խըմնդութիւք աշակերտ
տացըն լուսեալ՝ փառատրելով երրեքին՝

Ալր ի՛ թևա թեթեւս անմիւթ սաւառ-
լաստեան քո՛ ի նը՛ վերնատունն. ող
զաղտաբար ի՛ քո՛ ի նը՛ վերնատունն.
ողր Տրամ։ Ալր առաքեցար ի՛ հօրէ՝
իջեղանարար վրտակ ևս լոյս Հրշտարիտ՝
արբուցանել ի՛ նոքօք որդւոց սիտիս
զտղհաս փափկութեբ. ող։ Ալր կատա-
լեցեր ըզփափաղ ցանկութբ սրտիդ նո-
ցա. որք ըսպասեալ մընային մեծի՛ դա-
ռնալ քո՛ ի նը՛ վերնատունն. ող։
Ալր ի՛ թևա թեթեւս անմիւթ սաւառ-
ղաքեալան. բար։ Երկնայինն Տորան
սըն հեղեալ ի նը՛ վերնատունն. որ աճա
զարդ հրաշինեալ ըզնը՛ զառաքեալն. բ։
Ոդիդ Հրշտարիտ՝ որ զաճապին ի՛ զ
հրամանսըն քո զառաձըն դաւթեան
լըսցեր. արբուցանել ի՛ աշակերտացն
զաղտաբար քո՛ ի նը՛ վերնատունն.
ողր Տրամ։ Ալր առաքեցար ի՛ հօրէ՝
իջեղանարար վրտակ ևս լոյս Հրշտարիտ՝
արբուցանել ի՛ նոքօք որդւոց սիտիս
զտղհաս փափկութեբ. ող։ Ալր կատա-
լեցեր ըզփափաղ ցանկութբ սրտիդ նո-
ցա. որք ըսպասեալ մընային մեծի՛ դա-
ռնալ քո՛ ի նը՛ վերնատունն. ող։
Ալր ի՛ թևա թեթեւս անմիւթ սաւառ-

յորժամ եւ յոլեաք ՚ի՛ն . ւմ միշտ օրհն ։
վասն զի շնչէ՛ ու կամ՝ յոլեան ամենայն
ինքնիշխան ի՛նքնազօր ամենազօ՛ր .
ւմ միշտ օրհ ։ Ա՛շխարհ ի՛նքնաշարժ
ընդ ոդուոյ կարդեա՛ր եւ թըւեա՛ ՚ի՛ն .
ցիւ ամ՛ամուցի՛չ . ւմ միշտ ընդ հօր եւ
Ա՛՛ր միշտ ընդունի՛ր սրբոյ . եւ լցո՛ր
հեա ՚ի՛ն . ւմ միշտ օրհնեա՛ք ի՛ յա՛ւետեան ։
ընդ հօր եւ ընդ որդո՛ւոյ կարդեա՛ր եւ թը
բակըսեա՛ւ եւ ո՛չ դադարե՛ր չ . այլ միշտ
ո՛՛դին սո՛ . ի՛ր միշտ եւ ի՛ ա՛՛ղեցի՛ . ո՛չ
արբուցեա՛ր բաշխեցա՛ր յարարած ։ ո՛՛ն
հո՛ղմա՛ծայն հընչեմա՛ք . եւ զառաքեա՛լն
առաջո՛ւթե՛ ՚ի՛ վերնասո՛՛ն հընչեա՛ր
հայո՛ց յարարած ։ ո՛՛ն ։ Ա՛յսօր աճապ՛ն
մի՛շտ փա՛ռաբանի՛ . ւմ քա՛ղցրա՛թե՛ ։
հրաշալի՛ ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդո՛ւոյ
յարարածո՛ց քո՛ց ։ Ա՛ր պա՛՛նէ լսա՛ցած
րած ։ հո՛ղ ա՛՛ր ո՛՛ւ սո՛՛ւրբ օրհնեա՛ք ես
նըստեա՛ք տե՛ւչո՛ւթե՛՛ւ խնամո՛ւ զարա
նեա՛ւ ւմ հրաց՛այո՛ւն սո՛րովբէից՝ վերա

Ի՞նքը՝ն յինքեան. նա՛յն միշտ ընդ որ՛ս
դամբեցաւ՝ ա՛ներեւոյթ ա՛նժամանա՛ծիկ.
անսկսելո՛ւ անփո՛փոխելի՛՝՝ իմ. և՛ մի՛:
Ա՛ռանց ոտից նո՛ւճ ա՛ռանց որպիսու՛ճ.
ա՛ռանց տեսո՛ւճ անշօշափելի՛՝՝ իմ. և՛:
Տի՛ առաքիչ պրոշիչ տաճա՛ր առնէ ի՛նքն
ինքեա՛ճն. առաջնորդէ՛ զօրացո՛ւցանէ՝
ոգի՛ և կամի՛ բաժանէ ըստ ընտրո՛ՅՆ՝՝ իմ. և՛:
Ակա՛նք և ակնդա՛նարար լոյս և դիտայո՛ւ
ցիչ լուսո՛ճ. ինքըն բարի՛ աղբիւր բա՛ղ
ցուճ Հոգի՛ ուղիղ առաջնորդակա՛ն՝՝ ու. և՛:
Հո՛գի զօրուճ և՛ երկիւղի՛. պրոկ Հայր
Ճանաչի՛ և՛ որդի՛ փառաւորի՛ճ. որոց մի՛
կամք մի՛ պատիւ՝ մի՛ երկրպագութի՛ն
կատարելո՛ւի սրբութի՛՝՝ իմ. և՛ միշտ:

Կանոն Ծննդեան Յովհաննու Մկրտչի.

Ա՛րեգակա՛նն արդարութե՛ն ծագե՛
մա՛ն արուսեա՛կ կո՛ւսանն առաւօտեա՛կ.
նախընթա՛ց Ճանապարհի՛ պրոդո՛ւցն ան՛
տու

պատժիւր պանդանձեալ լերուած. ած՝
ցեալ հիանալը զաքարիա և համրանքել
զեզանա կ ծրնդնդեա նր՝ ն քո՝. սոսկա
ղ դերագոյն քան ըզբնութիւն լսեալ
ցեալ երկիւղ մանր՝ սատ նեղով և՝
հատատուր բանիս հրեշտակն. ած՝
չև մարմնոյ յաջմէ սեղա նոյն. պատ՝
րին. Ա՛ տեսեալ զանհնարականն՝ ի՛
խնկարկելով՝ ըստ օրինացն՝ ի՛ տա՛ ձա՛
յոյժ ամլանկը՝ ի՛ սրբոյն սրբոցըն
նից զօրացն երևեալ քահանայապետին.
եղիսաբեթ թէ. ած՝ Ազատեան երկ՝
լե՞ ծը նուիդ քո՝ նը՝ յամուլ ծերոյն
ա՛ զաքարիա. աւետարանել ըզհրաշ
Ազբրիէլ հրեշտակապետն առաքեալ
և բնակարա՛ն նը՝ երկրորդեն. ած՝ քո՝
յորովայնէ մանրեալ տաճար աստուծոյ
թոց տեսանող իմաստութիւք հոգւոյն. ի՛
ձայնց մերոց. Ամրձրկոյն անձառ խո՛
նեչ. ած՝ քո՝ բարեխօսեա՛ վասն ան՝
տուծոյ անօրէնութե՛ սուրբ յոհան՝

Լ՛ստասպայծառ շնորհօք Հոգւոյն զոր
պատուիրանաց օրէն նահատ՝ ամէն քո։
վերատեսչեր զկոյսն մարիամ ծառամուէ
յամենեցուն ընդ քեզ յորմէնէ՝ ամէն։
Լ՛նդ ժամանել ձայնի աղջունին մարիա
մեր ամէն երկրպագեցիր։ խոյտացեր ձայնդ
ընդ առաջ քո նին առատ ծոյ յորովայն
նէ ամէնն երկրպագեցիր։ ամէն։
Լ՛ագաւորքն բոլորից պարտաճաճկեաղ
յարդանդէ կուսին՝ զոր ծառայդ Տա
ւտաթիմ տեսեալ Հոգւովն սրբոյն
Լ՛բերանով մօր քո օրհնաբան նէ իր՝ ամէն։
Յառանդաւորք հին օրինացն պրդա
րութեն ընդ մարգարէիցն՝ և նախաշա
ւիղ հետևողաց անձրև ձա նապարհին
նոր օրինացս ընդ առաքելոցն՝ ամէն։
Լ՛յանապատի հրեշտակական վարուք
բնակեցար ըստ եղիայի՝ կերակրելով
մարախ և մեղրը վայրենի հինն և նոր
պատուիրանաց օրէ նահատ՝ ամէն քո։

դարեաւ ըստ ներգի՛ն մարդոյն . իսկ
արտաքի՛ստ անմաքրակա՛ն ստէպ՝ ըն
ծանկեալ ըստ սրևարադոյն զբե՛ստու
նահատօրն . ա՛ւ : Խորհրդով մաքրա
գո՛նիւ արդարապէս արի՛մեալ . ի՛ յօ
րինակ մեռելո՛ւթե՛ զծոմ մաշկեղէն՝
ընդ մէջ ածեալ քո՛ երևեցար . ա՛ւ :
Ո՛նընդհատա՛ն հոգւոյն սէր զո՛րս յաղա
մա՛յ յորդիս աստուածո՛յ . ի՛ քէն ըսկիզբն
և օրինա՛ւ ելեալ՝ ի՛ յորդանա՛ն մկրտե
տուԹեամբն յա՛պաշխարհս Թի՛ . ա՛ւ քո :
Ա՛րարեա՛ք ԹԷ՛ւորին երկնաւորի՛ առա
քեցյո՛ր . պատրաստե՛լ ըզ ճանապարհս
նո՛ր յոգի՛ս մարդկան՝ ըստ եսայեա՛յ
քարոզե՛լոյն . ա՛ւ : Չո՛ւր կիզանօ՛ղ զմե
ղըս մարդկան զո՛ւշակեցեր զառաջի՛ն
գա՛լըստե՛ն նո՛ն . իսկ դաստղակա՛ն հե
ծանոցա՛ւ մա՛ղքրե՛լ ըզկա՛լ աշխարհի՛ ըզ
միւսանգա՛մ գա՛լստեա՛ն խո՛րհուրդն . ա՛ւ :
Ո՛յն բարբառո՛յ յանապատե՛ զբե՛զ
անուանեա՛ց եհայի՛ա . և հրեշտակ նո՛ն

ածնէին դա՞ ի որդւէ իմոյ երեսել. ամե։ Ա
ղեր լսեալ Տէրսկան ձայնին՝ ըզ վի՞
հընոյն սէր ի յերկրորդին. արժանի է՞
ղեսս նմա դալոստեանս քարող լսա
նորահրաշ առեղծմանն. ամե։ Այր հե՞
թիքեն զահի հարեալ զերմանայի՞ն
ի՞քեն մըկրտիլ. վերնականն իշխանու՞
Յորժամ էջ ի յորդանան հուրն աՀ ծ
ղէն բնութեանըս պարունակեալ. ամե։
բապայծառ լոյս աՀծութեն՝ ընդ հոգե
եկեալ հրաժարեալ էր. սեանեալ զեռ
Ա լկերտել ըզբոլորիցն աՀն ամե քեզ
ի յերկիր ծագմանն ի կուսէն. ամե։
նալի արեգակա՞նըն յառաջ ընթաց ամե
սի լուսատու ամենն խորհելի. և իմա
տաւոր է. ամե։ Այրդ օրինացըն մովսէ
ր ի քրիստոսէ՝ ի՞քեն ըսկիզբըն հաս
Հանապազութեն յաՀպատոնէ՝ ի՞ քեզ կատա
ընութեն, և ձըչմարիտ քահանայութե՞ն
ընծան ամե։ Ա լեռակա՞ն քա՞
ըն մաղաքիա. ամե։ Ա

Ա՛ստ լուսոյ արդարութեանդ եղեր անդ
նարհացան ի խրատ ի մատուռքեդ. ամե՛ն:
յերկիրդ հանումբ տապարին՝ և խո՛
յարքունի իմաստից՝ . ապըստամբացան
Ա՛ր ըն մաքրութե՛ն ի քէն մկրտեցան
ցեր զանձն աչ ևբարձոյ մեղաց. ամե՛ն:
ըղձմամբիւ օծեալն ըղքո՝ անուանե՛
նադրէր զգաւն օրի նակին՝ իսկ դու
ըզգլուխ վէշապի՝ն՝ինձա խորտակեացց.
ա՛ն: Պարագլուխ մարգարէիցն օրի՛
ըն յորդա նահ՝ մկրտեաւն ի քէն
կա՛ն մեղաց ծովէն. Հալածեցար ջըր՛վ
Ձար իշխանըն խաւարին յաչխարհա՛
նել ի յորդանան ա՛րժանի եղեր. ամե՛ն:
երկրորդե՛ն ա՛նձնաւորութի՝ տեա՛ա
թե՛ըն քի՛ ո՛չ լուծա՛նէ իր՝. զհամագո՛յ
Ա՛ր ըզ խրա՛յս անձաւեալ անօրէնու՛
էակի՛ն յայտնեալ աչխարհի՝. ա՛ն:
լեա՛ալ քե՛զ երևեցա՛՝ զա՛ծութի՛ իր
Հ՝ նորհատա՛ն արարածոց ա՛ր՝ ի՛ հօրէ

կարապետ կրկին իջմն ա՞ն ի տարին
տաքեր եղեր հոգւոյն որ ինդ ժնին. Յնծութե՛ աւե
հերովէ՛ ադայ. ամե: Յնծութե՛ աւե
կաքաւելո՛վ խընդրեայ ինձ դուստր
տալո՛վ ծընար տարար կդ ա՛նապատ,
Ինձնդեան մայրերին. ընդքեզ որ խոյ
Ի՛մաել խընձոյս արքեցութե յա՛ւուր
պահապ՝ մոլեգնութե՛ն հերովէ՛ս. ամե:
զանգան. որով մաանաել բա՛նտեց և՛ կա
ե՛ր օրինացն եղեր քարոզ ա՛ւր օրի՛ նա
գահ՛ն ա՛ւետարա՛նի. ամե: Տիրակա՛ն
Ճրագի՛ք քո բանի՛ համապայծառ արե
Ի՛ր տիեզերաց ա՛ւանդեցեր ղքո աշա
կերտեանն. և ընդ լո՛յս դիշերայի՛ն
տի՛ն տիեզերաց ա՛ւանդեցեր ղքո աշա
ե՛ս Թագաւորին. ամե: Ա՛րդապե
և հրաւէրա՛ կ առաքեցար Տա՛րսին որդ
ե՛ր վեասի՛ն և կենդեցո՛յ. վեասէր
կա՛. ամե: Ա՛երոյ անմահ և՛ երկնաւոր
ո՛րդւոց մարդկա՛ն ելանել յերկինս
ա՛նամոնեա՛կան վարուց քո՛յ օրի՛ նա
Ձո՛ւկ ձա՛նապարհա՛ն. առաջնորդեցա՛ր

սին։

կրթպատեաց քեզ յորովայն սրբոյն կոյ
Ալ յարդանդին լցցեալ Հոգւով երջ
յո՝ զմեզ ա՛ր ա՛ր ծ հա՛ղորդն ը մերոց։
քո՛մ յոլհանանե։ ա՛ղաչանաք սորա կէ
ծ՛ընունդ յառաջընթաց կարապետի ն
Ել։աւետարար նել զաքա՛րիայ զաւետեօք
ռաքեցեր զերեշտակապետն գաբրիէ
Ալ աւետաւոր քոմ գալստեանդ ա՛յ
նողաց շնորհել զբաւութիւն։ ա՛ռ քո։
մայոս զպատանան՝ երգս աբանիս կ՛ասէ
պատարագել։ քահանայդ ինքնանո՛ւէրն
Քահանայապետի՛ն քե՛ ո՛ր ի՛ խաչի՛ն
մըկըրտիչ որդւոյն աստուծոյ։ ա՛ռ քո։
առաքեա՛լ և մարգարէ՛ և կարապետ՝ ի՛
նուէր ա՛ռ՝ի՛ երկրուստ սուրբ յոհա՛ննէս։
փո՛ խեցար։ ա՛ռ։ Պո՛ւթացի՛ր մեզ յօդ
քրիստոսի յա՛ղթայա՛թիւն երկնից վէրա
կեա՛լ։ և աննիւթակա՛ն Հոգւով ը՛նդ
յերկրի յա՛շակերտաց քո՛յ պարա՛ծաճ
մա՛հն։ ա՛ռ։ Լուսնակա՛ն մարմնով
կոյս երկրի ա՛րուս լուծա՛ն երկունըք

սեցա՞ր քո՛ւ բարեկամն և փեսաւերըն
Հարսին քո եկեղե՛ց մ՚ա՛ց-ւոյ · զոր խո՞
ւ ի՛մանալի՛ · որ ՚ի յե՛րկնի՛ց իջեր ՚ի՛ երը
Ո՛վ երկնաւո՛ր փեսայ անթառամ՛ երջ
իմամբ · բ՛զ՚որ ։
ակեւին յայտնեա՛լ Հոգին աղաւնակե՛րպ
խորհո՛ւրդ նը եր՛րորդութե՛ն · կարա՞
ւ
ւ
ւ

ՀՈՒՆՎԱՐԻ Ա

Ա յսօր ցընծան դասք
ուսան մի՛ածնին։ Ա յսօր ցընծան հրեշտակք
հանապ՛՛նց։ երգեն զծընունդըն որդ՛՛ւոյ
Հայրենակի՛ց լինել մեծին ի՛ ծնո՛ւնդըս
այրդարձ։ նա՛յնպատաց և մա՛րգարէի՛ ծց։
բարձո՛ւնս։ Ա յսօր ցընծան հոգի՛ք
ու՛՛ր։ երգեն զծընունդ՛ըն ես հօր ի՛
ողբ համադասեա՛ք ձայնի՛ն բարբա՛
մի՛շտակաւ հողանի՛ւթ հրեշտակի՛ ծն։
Ա յսօր ցընծան հրեշտակի՛ք ի՛ երկինս։
կա՛ն գալուստդ՛ն քո՛ քրիստե՛ ծ։ սո՛
օրի՛նացն։ որ և՛ ի դրժո՛խս ը՛զ փըրկա՛
մեծ ի՛ ծնո՛ւնդս կա՛՛նոնաց։ և՝ ճրագ
զըր դերագո՛յն այրդարց։ ճա՛ռագայթ
կայեցար գաւն ա՛՛յ բաբձող մե՛ղաց։
դամա՛՛յ։ սո՛րի՛ն։ Ա՛յր յամենայն վը
մաքրութի՛ ջրոյ ի՛ լուանալ ը՛զմե՛ղս ա՛՛
դամա՛՛նաց։ հայցե՛լով ի ծառայի՛ն։
և տէ՛ր բա՛՛ղմըրց։ խոնարհեցար ի՛ յոր՛
և անաեա՛ ի՛ սերմնո՛էն։ սըրբութե՛ նը
ո՛ղջմո՛՛ւրեա։ Վառակերպի՛ն անհա՛ա
քո՛՛ յո՛ւիհա՛՛նէ՛՛։ սո՛րի՛ն մաղթա՛նօք

երկնաւոր փեսային. ՚Ի՚աւուրեաց զե-
ղէցկութեան իւրոյ՝ ՚Յօր փեսայութեան
բառնայ Տէրն զմարթս փեսայից՝ ՚Յօր
հարսանիս՝ զոր պատրաստեաց Հայրն բար-
ւոյ Տէր ամենեցուն՝ ՚Յօր ցընծայ եկեղեցի՝ ՚Ի Տիգնա-
կան դասուցեալ քրիստոսէրն քէ. ամէն։
ՀՈՒԹԻՆ դասուցեալ քրիստոսէրն քէ. ամէն։
՚Ի դժոխս քաջութեամբ ընկղմեալ՝
ևս նախահայրն Ադամ՝ ոչ տոհ-
մանաւ. այլ Աստուծոյ ծրինաւ
ամենայնի՝ մերոյ բնութիւն մերկացեալ ՚Ի
վայն՝ երկրպագող քրի. ոչ ի Տիրոջն
կանգ եկեղեցւոյ։ Յարուցանէ յոյն
հոգեւոյն. ազատեալ զերծ վասն ման-
թէ աժդահայն ՚Ի յարդանդէ ծանեաց
ծնունդըս կանանց՝ որ ի զտնօրէնն
արդարէն՝ դէրադոյն եմ մեծ ՚Ի
երդեմ մի զվիտս ՚Ի բարձունս։
ընդ նոսին և մեք բնակեցեալն ՚Ի հօրէ
սկիզբն և մարդարէից լեր՚՚։ ՚Ի
մեծ մի կըրտէր ծն. որ առաքեալն է
առաքելոյն. ասնախընթեալ զի շատակ

կոչեցար ի տեառնջ ունի. մրկրտել ըզ
տեառ վա՛ն անձա՛նց մերոց։ Այ՛ց յանապատ
ուխտ յոհանննէս. անդադար բարեխո-
ծոյ. քարոզիչ ճշմարիտ որդւոյն աստ
Այ՛ց յորովայնէ ընտրեցար յաստուածա-
դրժոխս ըզպերծուածքին քարոզեաց. յօրէ
նահիւղ և շնորհացըն քարոզիչ. որ և ի
շակեաց. յօրինո՛ւ։ Ո՛ յանապատի բըն
ըզ ձայն. ո՛ր յորովայնէ զքեզ յաւազք գո-
Ո՛ միածնի՛ն կարապետ և՛ ըզբանի՛ն
նո՛ւիրեալս կանանց մեծ կոչեցաւ. յօրէ
ւորի՛ն զինաւոր. որ և ի ծըն-
Ո՛ մարգարէ բարձրելոյն և զվերագա-

Կանո՛ն Յովհաննու Մկրտչին։

լուսաւորչի՛ն Հայաստանեայց Տի՛ր։
նըշխարք սորին ոսկերաց. ի՛ Ձեռըն ե՛ր
Ո՛ յօծո՛ր շնորհեցա՛ր մեզ դեղ կենաց
կերեցի՛ր փրխադրելով ի՛ յերկի՛ն։ Ա-

Ի՛ զտէր ծրնե՛ցէք և բարձր ա՛բարէք զ
յորձանսըն յորդանանու . սուրբ ։
նահակ՛սա՛ս ձեռնադրեաց ը՛զ քեզ ի՛
հայել ի՛ փառըս քո ք՛ս . սո՛ւրբ ։
Յո՛ր վեցթևեան սրովբէքն ոչ իշխէին
շահեաց զանձո՛ւս քո զմարդեղուի՛ս . սուրբ ։
վըկայեցա՛ւ ի՛ յորովայնէ՛ս յառաջ գու
Ա՛ր մեծ ի՛ ծնունդըս կոնա՛նց ի՛ քէն
մի՛շտ օրհնե՛մք ա՛ըծ հարցըն մերոց ։
պետին քոմ յո՛վհաննու . սուրբ ը՛զքեզ
ի՛ տօնսախըմբե՛ա՛ զօր յիշատակի կարա՛ զ
ո՛ւարձանայ այսօր եկեղեցի՛ քո՛ ք՛ս . Ո
ը՛զ դա՛րե՛ստ որդւո՛յն ա՛յ . տե՛ր յով ։
լո՛յ ի՛ դը՛ծո՛յ ժո՛ղս . աւե՛տարանեցի՛ր
ցար . տե՛ր յով ։ Ա՛ր մարդարէի՛ն ի՛ջե
Ե՛ւ դա՛սըս հրեշտակա՛ց վերա՛կարդե
հերովդէսի ընկալա՛ր ը՛զ վանո՛ց խաչան .
քեզո՛ն . տե՛ր յով ։ Ա՛ր մոլեգնութե՛ն
տիւ . և ը՛զնո՛ր հրա՛ շալո՛ւ ա՛ռ ա՛ռա
Ա՛ր զմարդարէի՛ն ընկալար ը՛զայո՛ց
Ը՛ր զտէր ծրնե՛ցէք և բարձր ա՛բարէք զ
յորձանսըն յորդանանու . սուրբ ։
նահակ՛սա՛ս ձեռնադրեաց ը՛զ քեզ ի՛
հայել ի՛ փառըս քո ք՛ս . սո՛ւրբ ։
Յո՛ր վեցթևեան սրովբէքն ոչ իշխէին
շահեաց զանձո՛ւս քո զմարդեղուի՛ս . սուրբ ։
վըկայեցա՛ւ ի՛ յորովայնէ՛ս յառաջ գու
Ա՛ր մեծ ի՛ ծնունդըս կոնա՛նց ի՛ քէն
մի՛շտ օրհնե՛մք ա՛ըծ հարցըն մերոց ։
պետին քոմ յո՛վհաննու . սուրբ ը՛զքեզ
ի՛ տօնսախըմբե՛ա՛ զօր յիշատակի կարա՛ զ
ո՛ւարձանայ այսօր եկեղեցի՛ քո՛ ք՛ս . Ո
ը՛զ դա՛րե՛ստ որդւո՛յն ա՛յ . տե՛ր յով ։
լո՛յ ի՛ դը՛ծո՛յ ժո՛ղս . աւե՛տարանեցի՛ր
ցար . տե՛ր յով ։ Ա՛ր մարդարէի՛ն ի՛ջե
Ե՛ւ դա՛սըս հրեշտակա՛ց վերա՛կարդե
հերովդէսի ընկալա՛ր ը՛զ վանո՛ց խաչան .
քեզո՛ն . տե՛ր յով ։ Ա՛ր մոլեգնութե՛ն
տիւ . և ը՛զնո՛ր հրա՛ շալո՛ւ ա՛ռ ա՛ռա
Ա՛ր զմարդարէի՛ն ընկալար ը՛զայո՛ց

յաւխեռնից։ Ա ընկայեաց եւ ասէ՝
պատրաստեր ձանձապարհս Թագաւորին
յիմմերգարիսն մերկերտիչեն յովհաննէս.
Ա՝ուաքեալեն յայ կարա՞ղեա. մ՛ծն
գաւանդ արդարութեա. այլ՝
գեաղ՝ի յերկրի. եդիւ կարապետ արբ՞
ջերայց. այլ՝ Ա՝ոչ զարուսեակեն ծա՞
Ա՝ն՝ դարբասեակեն ծա՞
Ա՝ն՝ դարբասեակեն ծա՞
Ա՝ն՝ դարբաս

Ա՛ր. Նոցի՛ն դառա վերակարդեցայր. ըզքեզ։ զանդիտեցի. ըզքեզ զԱ՛ր ընդ անարիշ մերոյ։ Ա՛ր ի՛ մարտեաց բըռնաւո՛րին նո՛ւ ունիմ՝ քաղեհաօս ա՛ռ քո՛ւ վն ա՛նձանց Ա՛վ երանելի տո՛ր նը գրի՛գոր. ըզքեզ նաց. ի՛ քէն աշակերտելոցս։ խընդրե՛րեա ըզ Թողո՛ւթիւն յանցաց վանըն քո՛ ուխտաւո՛րաց։ Ա՛նխեա՛ զի՛ աղաչո՛ղ բեխոս առ յի՛ս միածինն. Ա՛ աղաչո՛ղ բանաւո՛ր հօտի։ Ա՛զքեզ ունիմք քա՛ Թեցըն պաշտօնեայ. Ա՛ առաջնո՛րդ Ա՛վ երջանիկ տո՛ր նը գրի՛գոր սըրբո՛

Ա՛նուն աբեղ Վարդապետ ըստացուցին։

Նա՛ ըզմեզ աշխարհի։

Ա՛ւ զի՛ ես քնն. այլ առաքեա՛լ եմ առաջի՛ Նորա. և հարսի՛ն եկեղեցւո՛յ փեսայ քո՛ւ է արբայն երկնից։ Տեսանէր ըզ յիսո՛ւս զի գայր առ նա. աղաղակեա՛ց և ասէ. ա՛հա գառն ա՛յ որ եկին ի՛ բառ

ՀԱՅՐ առաքեցեր զսիրելի՞ և զհատատոս
Նախա՞ն նոր զերկրորդութի՞ն։ Այլ
ցիւք քո ժո՞ղ։ փառաւորեալ ի՛միաբ
նոր։ Ո՞վ պայծառացան եկեղե՞
ի լուսեղէն յերկինային խորանն։ Այլ
նախերն ճրագնա՞ծ։ վերափոխեցար
ի՛ վանձանդ մերոյ։ Այլ քոյին առաքե
ալ՞ զմեզ ոչ թո՞ղուս։ անդադար բարե
խօսեա՛ք ընդայսատան աշխարհս ա՞ծ
ոյն զարեցո՞ւպանն։ և լո՛ւսաւորեցեր
ալ՞ զքանաւէրն կոչմամբըն ծագեցա՞ր
խաեն։ ի՛ մեզ։ Ալ՞ զանաչողդ կե՞նացըն յա՞
ՊԸ՞նակ վայելչո՞ւթե եկեղե՞ցւոյ քոյ
բանաւոր հօտ՞ ա՞ր ա՛ր գրիգո՛ր։ ի՛ մեզ։
պետ ճշմարի՞տ լեա՛ւ։ և հո՛վիւ հոգե՞ւոր
քրիստոսէ։ Ալ՞ նարեկ յայ քա՞նասյա
կան աղօթս քո հայցեա՛ վանրն մեր ի՛
մարդկա՞ն ա՞ր ա՛ր գրիգո՛ր։ ի՛ մեզ։
նաց։ և հաստատուն՞թի՛ հաւատոյ անգի
ՀԱՅՐ ա՛ր ա՛ր գրիգո՛ր։ ի՛ մեզ։

դկ

հնդեւորականն հընչմամբ գովեցէք ընդ
մեր քոյ։ Քահանայիք եւ պաշտօնեայքդ
ցկէք. ու եաւրեր արարէք զթագաւորըն
հայրապետին մերոյ. ու ընդ նմին գովե
ցէք զնա։ Ցնծասցուք ուռնեսցուք ըզմիշտապէս
արարչէք զոր ընծայեցուն ամենեցունն։
Ո՛վ երկնաւոր դրիգորի. օրհնեա՛ցէք. ու եաւրեր
ուսուցեալք եւ կոչեցեալք յորդիդրութիւն
ընդնմա յաւիտեան։ Ո՛րդի եկայք հատա
ցէք՝ օրհնեցէք. ու եաւրեր արարէք
ամենաւքեան երկրպագուա
ման աշխարհին. եւ արարեր երկրպագուա
ձեր վիճակաւր կուսապաշտութե՛ն ի հայոց
ըզգաքէզ։ Ո՛ր նորին ոք աղօթիւք բար
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշ
երկիր դրիգորի. եւ նորին ժա՛ժկալութեան
բերա՛թիւ անուանելի էարշարանաց սըր
ձայն հարցըն մերոց։ Ո՛ր եւտուր համ
ման աշխարհս. ըզգաքէզ միշտ օրհնեցէք
դի՛ձեալըն նորա լուսաւորեցեր ըզհայաս
սրբոյ քո պաշտօնեայն ըզգաքէզ գրիգոր. ու

մշ. գ
մկ
Ղ

Ղ

ուշափառ ալ ծ և միշտ բարեխնա
փառք ի բարձունս ա՛յ։
աշակերտեալք ընդ նմա՛ երդեսցուք
այլն օրինաց ալ՛ ալ՛ գրի գոր։ եկայք
Ա՛հանայատեա ա՛յ ու պատմող ա՛ծ
գոր։ եկայք լուսաւորեալք ի՛ ձեռ։
յանձն առնլ վասն մեր ալ՛ ալ՛ գրի
վանողն քրիստոսի ու լ՛զատիչարանս
ցուք ա՛յ գովութի։ Ա՛ծ խոստո
եկայք հաւատացեալք ի՛ ձեռըն նը հան
անձանց մերոց ալ՛ ալ՛ գրի գոր։
Ա՛ստնորդ հաւատոյ ու լուսաւորիչ
եւ ա՛ր ալ՛ յանցանըս մեր։
որով ուսալ ձանապարհ կեանց։ քո՛
էս բարե՛մոտրամ։ Ա՛յրին աղօթիւք
բոյն գրիգորի լո՛ւր մեզ։ որ միայնո
զմեզ բարե՛մոտրամ։ Ա՛զաչնօք սրբո
հանապատեաին քո և վի՛կայիր։ կեցո
Ա՛ծ։ Ա՛ստեխոսո՛թիք քա
երկ ալ զհոգի՛ն ձրի՛ շարտու՛թիք։
աղբեղոյ հայրապետին։ ու բարձր ա՛րա

և առաջնորդ կենացըն յաւիտենից ար
հիմանն սբ առաքելոյն ։ Ձոյլիւ բարի
ղեցոյ ի Հայաստան երկրի ի վերայ
դրիպոր ։ Հաստատեցեր զհիմունս եկե
ղեցւոյ ի Հայաստան երկրի ի վերայ
պարթևական մեղապարտ ազգին լու
սաւորիչ մեզ հնորհեցեր ։ վասն որոյ բա
րեխօսութիւնդ սորա փրկիչ հոգւոց բղմեզ ։
այժմ եւ ի քո աշխարհ գալըստեանն ։
Հրաշալեր զարմացմամբ երանելին սբ
դրիպոր ։ զանառանելի ըզաղաչանս ի
յանձն էառ ։ և երիցք հընկոյզ ամաք ի
մէջ թուանաւորացըն բնակիչք աղքատ
դայլ ն տանջանաւքն ի վերահաս ։ վասն
Հրաշագործ քո բանիւդ և մեծ ոդոր
մութիդ ։ եկեալ բժիշկքն ըզհարս
ուածեալն ի դիւաբաղխ ասասխին ։
երկրպագուս առնելով զամենեսեան
սբ երրորդութիւդ ։ վասն որոյ ։

լինել կը նայըն յաւիտենից. վասն
որոյ արարիչը ըզմեզ ժառանգորդս
ստացմանն քոյ ընտրեաց. և նորափեսայ
զարդարեցաք ծընընդեամբ սրբ աւա-
զանին. վասն ժո՛ր մոլորեալսդ
ի խաւարի. բայց ո՛չ զուարճանայ լուսոյ
շնորհն ի մեզ. և արժանաց
դիմել առ քեզ. վասն որոյ աղա-
չեմք զքեզ. ընկալ զաղաչանս մեր.
և ողորմեա մեզ. զի ո՛չ մեռանիմք
քանզի ունիմք զքեզ. ո՛ր համբերեցեր
դեռ ևս քան հայցեսա՛ք ինեւ ընդ
դիմել. և եղեր վերակա՛ց շնորհիդ
երկնաւո՛րիդ. ով երանելի ոչխար
ո՛ր կուսեցար յորդեդրութենէ. հօ՛ր
բարեխօսեա քեզ՝ որ մեզ կեցու-
ցանել զանձինս մեր։

ըստ կարգի՛ն մելքիսեդեկի՛. ի՛ միշ-
տ ո՛չ. օ՛հ. ՝Ո՛չ՝ ՝Ո՛չ՝ ՝Ո՛չ՝

Հայրն երկնաւոր։ Յ՚յաւր սրտի՛ք թո՛ր
ւխտից սբ՛ց գրի՛ց գրի՛ց։ օրհնե՛ց զ՚ք
ընդ հիշատակ սո՛ր Հայրապե՛տից՝ շա՛ռա՛
ժողովո՛ւրդք Հայաստա՛ն եկեայց։ տօնե՛լո՛ւ
զ՚այսօր ընդ երկնային զո՛ւարթութե՛նն։ Յ՚
քայո՛ւթիւ՝ ։ աղօթի՛ւք ։
թըշնամւոյն։ և փախչեան երկնից յար
նահատակե՛լո՛ք ձըգնո՛ւ թի՛ ընդ դէմ
ըստ հաճոյից կամաց քոց քրիստոս՝ ։
Յ՚ըք զընթացս իւրեանց կա՛տարեցին
մամբ շա՛ռա՛լոզք սբ՛ց գրի՛գ՛րի՛։ աղ։
դարեա՛լ նորացո՛ւցեր պայծա՛ռ ծագ
տանեայց լո՛ւսով քո՛ քրիստոս։ և զար
Յ՚ը լուսաւորեցեր զեկեղեցիս Հայոց
տաց՝ ։ աղօթի՛ւք սո՛ց ո՛ղորմեա՛։
ռա՛նգո՛ւթի՛ ի՛ձեռըն սբ՛ Հայրապե՛
ծոյ։ և կոչեցեր յարքայո՛ւթե՛ քո՛ ժա՛
յո՛ւրէդրո՛ւթի՛ հօր քո՛ սրդի աստո՛
Յ՚ը հրաւիրեցեր զսրդիս մարդկան
նոյ քա՛հանայապե՛տացս աստուա՛ծոյ

նոյն մարմնոյ կուսութիւնէ. Ջրշմարիտ
յոսիկ. անդա: Վասն կեցոյ անմարմ
նաց խորհուրդեալ զպատկերն տէր ա
մեծի համանմանն. քաջուքն զանօրի
նէս. անդ: Վասն ի վերկայն հօրըն
բղխեալ շառաւիղ բարի աստ վերթա
լընարեալ հոլովմանք. ի հօրէն լուսոյ
ձայնն հնչեաց անդ: Վասն ի վերկայն
հնար լոյս հայեցաստանեայց աստ ո
ւանումն. ծագեցաւ քեզ ընդհա
կէս. անդամալար բարեխօսեաց վասն
դիմոյ ծընեալ աստուածանաւն յորդիս
սիրեցեալ. ի յիշատակի հարցըն սրբոց
պրդեաց մեծի լուսաւորչին. դովեցեք
ընդրեալն միածին: Ոչ յաւր երկնաւոր
քահանայութեան հաղորդ քահանայ
աստուածային օրինակ պատուեալըս.
բարեբանեցէք զՏիդին ճշմարիտ.
երդեցիկ ընդ փառս ի բարձունս:
Ոչ ձայնին հասանոյ հարցըն աստ դա
ւանութիւն. ծագեցաւ քեզ ընդհա
հնար լոյս հայեցաստանեայց աստ ո
կէս. անդամալար բարեխօսեաց վասն
համանմանն: Վասն ի վերկայն հօրըն
լընարեալ հոլովմանք. ի հօրէն լուսոյ
դեալ շառաւիղ բարի աստ վերթա
նէս. անդ: Վասն ի վերկայն հօրըն
մեծի համանմանն. քաջուքն զանօրի
նաց խորհուրդեալ զպատկերն տէր ա
յոսիկ. անդա: Վասն կեցոյ անմարմ
նոյն մարմնոյ կուսութիւնէ. ճշմարիտ

ռազ

բապետացըն Ժողովրդեան. գերագոյն փոխ-
Ալ յերջանիկ կ՚ներեաւ սըրբոց հայ-
աղաչանօք խնայեա՛ւ մեզ քրիստոս։ ոսկին
գաւառեալ բարեպաշտութե՛ւ. սիրեն
տութենէն զարդարեաց զեկեղեցի. հար
ե՛ւ իրաւամբք։ Ալ օրինօք շրշմար-
վիճակ հայրենի՛ւ. հովուեալ արդարու-
հոգեւոր՝ բնութե՛ն ներքին. ժառանգել զա
Ալ բնարեցեր յորմէնէ զմարքեան
եկեղեցւոյ։ զքեզ ի՛ւ մեղուցեալքս
Հայաստանեա՛ւց. զքեզ հայր
այր ն քո գիտութեդ՝. ծագեցեր
Ալ ըզ լոյս առնձառ շնորհաց աչօ-

ա՛նուանըն տո՛ն սբ՛ դանիէլ. անդա՛։

լով բ՚զթագաւորըն կատարեցար վասն
հաղորդ ճրագնո՛ւթե՛ն. յանդիմանե՛
գոլիա՛. ան։ Ա՚րինալնոցն ի՛ յերկրի
քահանայապետ վըկայ քի՛ սբ՛ գրի՛

ի հրեղինաց անլռելի ձայնիւ երգեն
սուրբ աբ լուսաւորչին. ապ։ Որ օրհնիս
ռասխ անմահ արքունին պատուական լե-
րն ներսէս սիւնն հայաստանեայց. շա-
վերաբուսեալ ծաղիկ հաւատոյ. աբ
ցըն ի մերոց։ Որ յարմատոյն աբրհամու
ջանք սորա կերցու զմեզ ածր հայր
րեալ ի գլուխս հօտին քրիստոսի. ապ
հարքն. սրբ և քաջ հովուապետի ընտ
աբ յոր ոսկի եհեղեցի ըմ յիշատակ
յն ներսէսի. հայաստանեայց լու
ի յերկինս ի լուսեղէն յարդասան
հալաճ ի թադաւորէն. և փոխեցաւ
րին երկնաւորի. ըզբաժակ մահու ըմ
ի վերայ պատուիրանաց Քոգաւո
զանգոք խնայեաւ ի մէջ քրիստոս
րն ի հերսեսի. սրբին աբ
յայտնեցեր աբբն ներսեսի. սրբին աբ
խոհեմութիւդ ապագային ժամանակաց.
հօր։ Որ ըզ ծաղկեալ
ւանեալ ած զհոգին ճշմարիտ ընդ
ռաք պատուեցաւ աբբն ներսէս. դա

Ո՛ր

նահ՚ գո՛ղեր ա՛յլն Ներսեսի՛. ա՛ղօ։

Ո՛ր մերոյ յառաջադոյն ժամանակաւք յայտ՚
զո՛ր օրինաց. ըզպատո՛հաս բարկութե՛ն
Ո՛ր խառնեցաւն՚ թշուառացն ա՛ծոյին ն
թիւք սո՛ւրբ ո՛ղորմեա՛ մեզ սաստի՛ճ։
ընարեալ զսո՛ւրբըն Ներսէս. ա՛ղօ՚
եռուր յա՛զգէն արշակունեաց հովի՛ւն
կը զբա՛նէ. ո՛ղորմելո՛վ ո՛րդւոց ա՛րամոյ՝
զո՛ր ասացեր ողորմութ՚ չի՛նել զնա՛ խ՚
գին ձրի՛ շահիս բարեբանեցե՛ք. բա։
զարդա՛րեալք ի՛ շնորհա՛ց Հոգւո՛յն. զՀո
բա։ Ա՛կա՛յք մանկունքն սո՛ւրբ եկեղեցւո՛յ.
ըբե՛ն լո՛ւսոյ. զորդին վիճա՛կն գովեցե՛ք.
այո՛ր լոյս խա՛ւարելոց. ի՛ յո՛րդւո՛ց Հօ
զՀա՛յրն երկնաւո՛ր. օ՛րհ։ Ո՛ր ծագեա՛ցին
ա՛ծոյին. Հա՛յաստա՛նեայց սո՛ւրբ եկեղեցւո՛յ
յառնեա՛ց. Ո՛ր յայտնե՛ցին այո՛ր զգանձն
Լո՛ւսո՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛
Ներսէս. աղ։
մարմնակա՛ն վարուք մաքրեալ ըզՀոգ՚
տամբ. շնորհեցե՛ր մե՛զ դեղ կեանց զան

դահանքան. ընդ հաշտութիւնս սկսոյց ձեզ
մեծապէս փառօք ցնծայ թէ սրտիւն
հայրապետական ի թուռայ։ Այսօր
աթոռոյդ հաստատեաց պետրոսի
աբեղայ ի հռոմ. քանզի շնորհեցաւ
ի քրիստոսէ վերստին նորոգեցաւ քահանայա
կան պատիւ գահանգանն. դեղեցկապէս ծաղ
կեալ պայծառութիւն. քանզի շնորհեցաւ
համիւրն քրիստոս հօտին. յարե
մտից լուսաւորչին բոլոր բուսեալ
աբեղայ ի հռոմ. բարեխօսութիւնք սուրբ
աթոռոյդ հաստատեաց պետրոսի
յինէ ընդ մերում և ազատեալ յանօրինաց.
բարեխօսութիւնք ուրբեան ներսեհի. ամէն։

Այսօր զուարճացեալ ուրախ եղիցի
ինձնէն ընդ մերդկան. պարակից եղեալ
փրկիչն մերոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ
հոգևոր գանձն լուսոյ. արևելեանն
արեգինեն ճառագայթ աբեղայ ի հռոմ.
բարեխօսութիւնք սուրբ աթոռոյդ պարգևեաց
ղևոնդեայ հայաստանեայց աշխարհին։
Այսօր վերստին նորոգեցաւ քահանայա
կան գահանգանն. դեղեցկապէս ծաղ
կեալ պայծառութիւն. քանզի շնորհեցաւ
համիւրն քրիստոս հօտին. յարե
մտից լուսաւորչին բոլոր բուսեալ
աբեղայ ի հռոմ. բարեխօսութիւնք սուրբ
աթոռոյդ հաստատեաց պետրոսի
յինէ ընդ մերում և ազատեալ յանօրինաց.
բարեխօսութիւնք ուրբեան ներսեհի. ամէն։

Այսօր զուարճացեալ ուրախ եղիցի
ինձնէն ընդ մերդկան. պարակից եղեալ
փրկիչն մերոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ
հոգևոր գանձն լուսոյ. արևելեանն
արեգինեն ճառագայթ աբեղայ ի հռոմ.
բարեխօսութիւնք սուրբ աթոռոյդ պարգևեաց
ղևոնդեայ հայաստանեայց աշխարհին։

ցաւր • վա՜յ սըն •

ընդ անամիջին դառս վիրակարդե՞ս
ու իւրաքանչ ըղբաժակ մահու արբեալ
զի՞ւր ու՞ր ես նեղրսէս • ևս ի վերայ պատ
զոհ ցնծութեան յիվհաննու՝ ով երանեա՞ց
ես ու՞ր ես նեղրսէս • լա՛ւ ի վերայ պատ
ասք զեկեղեցիս հայաստանեաց ընտ
սըրբոց հօր լուսաւորչին • վա՜յ սըն •
ես յանդիմանելով ըզքահանայն հայն
գո՞յն մեծին յիվհաննու՝ ով երանեա՞ց
ես ու՞ր ես նեղրսէս • լա՛ւ ի վերայ պատ
ու՞ր ըզնաւ հոգեկան ուսուցչին հայոց
զիշխանու՞ թեաւորական՝ ով ա՛ր թուղց
բարեխօսէ սորա առ Աստուա՛ծ ըստ բարձրացո՛ց
զինուորական դասուն ընդ ընտրեա՛ց.
ուրինադրօղըն Թադեա՛ւորիցդ • մարտակի՛ց
Հայրապե՛տին • քանզի եհաս ի յօգնու՛ի

Ա՛ր զիս սուրբ որդւոյդ Թորգոմայ։
Ընդ լոյս սուրբ հարցն Հայոց Լուսաւորչի
Նահապետին մերոյ Տրդատայ
Ա՛ր զիս քրիստոսասէր Հայաստա-
նեայցըս լուծեր. զիմաստուն Ծագեցոյց
Ա՛ր զիս ընդ հարսն անդ խոստեր Հայոց
Հայրապետին Ներսիսի զիս քո՛ւ։
Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

Ա՛ր զիս ընդ հարսն սրբոց Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
հապետն բերդնեցեաց. ընդ խաղաղ սու-
րբ յաթոռատեղի Հարցըն սրբոյ Մեզ զա-
Հայրապետին։

զարձեալ զերծ ու անարատ ի մեղաց եւ ի կապանաց նոցա։ Արձեալ վերստին տուրիայեաւ զնշարտութենէն ընդ մարդ՝ դէպ ընթանալ ի ճաշակումն արգելեալ պտղոյն։ Ի ձեռն ընդունելութեան նորոգեալ պատարագին հեթանոսք ի ճշմարիտ աստուածպաշտութիւն դարձեալ ընծայեալք Տեր, Աստուածդ մարմնոյ զհոգի փրկութիւն. եւ որպէս զանարատն զայն ի քո՛ զիւրեանս ընդունելով՝ զերկիւղ քո՛ տացէ նոցա, զի մի՛ ոք ի քո՛ մեղանչեսցէ։ Ողջակիզեալ բանաւորքն եւ զերկիւղ. քանզի հնար անուշութեամբ բուրել զերկիւղ. Արբառեալ երկնաւորն ի լեզուն մովսէսի։ Ասացեալ ի ձեռն մարգարէին. Ես ոչ ընդունիմ զպատարագս ձեր բարձրեալ եւ զխաստութիւնք. Ի պարծանս նոցա ձեր բարձրեալ ցեալ ասեն՝ մայր սիրոն դէպ առաքինութեան իւրովք։ Ամբառնալ երկնաւորն ի լեզուն զերկիւղ. քանզի հնար անուշութեամբ բուրել զերկիւղ. ողջակիզեալ բանաւորքն եւ զերկիւղ. եւ որպէս զանարատն զայն ի քո՛ զիւրեանս ընդունելով՝ զերկիւղ քո՛ տացէ նոցա, զի մի՛ ոք ի քո՛ մեղանչեսցէ։ Ի ձեռն ընդունելութեան նորոգեալ պատարագին հեթանոսք ի ճշմարիտ աստուածպաշտութիւն դարձեալ ընծայեալք Տեր, Աստուածդ մարմնոյ զհոգի փրկութիւն. եւ որպէս զանարատն զայն ի քո՛ զիւրեանս ընդունելով՝ զերկիւղ քո՛ տացէ նոցա, զի մի՛ ոք ի քո՛ մեղանչեսցէ։ Ի ձեռն ընդունելութեան նորոգեալ պատարագին հեթանոսք ի ճշմարիտ աստուածպաշտութիւն դարձեալ ընծայեալք Տեր, Աստուածդ մարմնոյ զհոգի փրկութիւն. եւ որպէս զանարատն զայն ի քո՛ զիւրեանս ընդունելով՝ զերկիւղ քո՛ տացէ նոցա, զի մի՛ ոք ի քո՛ մեղանչեսցէ։

Ի ԱՆԱՆ ԱՐԵՒՈՅ ՀՈՎԻՒՆԱԿԱՆ։

Վ ՀԱՁԻՆՔ ՆՈՒԻՐԵԱԼՔ ՍԻՐՈՅՆ ՔՈ՛, ԵՐԿՆԱՒՈՐ ՆԱՀԱՏԱԿ ԵՒ ԿՈՒԱՆՔ ԽԱՍՏԱՆԵՆՔ. ԻՄ ՊԱՐԾԱՆ ՆՈՑԱ ՁԵՐ ԲԱՐՁՐԱ ՑԵԱԼ ԱՍԵՆ՝ ՄԱՅՐ ՍԻՐՈՆ ԴԷՊ ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵՆՆ ԻՒՐՈՎՔ։ ԱՄԲԱՌՆԱԼ ԵՐԿՆԱՒՈՐՆ Ի ԼԵԶՈՒՆ ԶԵՐԿԻՒՂ. ՔԱՆԶԻ ՀՆԱՐ ԱՆՈՒՇՈՒԹԵԱՄԲ ԲՈՒՐԵԼ ԶԵՐԿԻՒՂ. ՈՂՋԱԿԻԶԵԱԼ ԲԱՆԱՒՈՐՔՆ ԵՒ ԶԵՐԿԻՒՂ. ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՆԱՐԱՏՆ ԶԱՅՆ Ի ՔՈ՛ ԶԻՒՐԵԱՆՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ՝ ԶԵՐԿԻՒՂ ՔՈ՛ ՏԱՑԷ ՆՈՑԱ, ԶԻ ՄԻ՛ ՈՔ Ի ՔՈ՛ ՄԵՂԱՆՉԵՍՑԷ։ Ի ՁԵՌՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈԳԵԱԼ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԵԹԱՆՈՍՔ Ի ՃՇՄԱՐԻՏ ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ԴԱՐՁԵԱԼ ԸՆԾԱՅԵԱԼՔ ՏԵՐ, ԱՍՏՈՒԱԾԴ ՄԱՐՄՆՈՅ ԶՀՈԳԻ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ. ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՆԱՐԱՏՆ ԶԱՅՆ Ի ՔՈ՛ ԶԻՒՐԵԱՆՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ՝ ԶԵՐԿԻՒՂ ՔՈ՛ ՏԱՑԷ ՆՈՑԱ, ԶԻ ՄԻ՛ ՈՔ Ի ՔՈ՛ ՄԵՂԱՆՉԵՍՑԷ։ Ի ՁԵՌՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈԳԵԱԼ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԵԹԱՆՈՍՔ Ի ՃՇՄԱՐԻՏ ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ԴԱՐՁԵԱԼ ԸՆԾԱՅԵԱԼՔ ՏԵՐ, ԱՍՏՈՒԱԾԴ ՄԱՐՄՆՈՅ ԶՀՈԳԻ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ. ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՆԱՐԱՏՆ ԶԱՅՆ Ի ՔՈ՛ ԶԻՒՐԵԱՆՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ՝ ԶԵՐԿԻՒՂ ՔՈ՛ ՏԱՑԷ ՆՈՑԱ, ԶԻ ՄԻ՛ ՈՔ Ի ՔՈ՛ ՄԵՂԱՆՉԵՍՑԷ։ Ի ՁԵՌՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈԳԵԱԼ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԵԹԱՆՈՍՔ Ի ՃՇՄԱՐԻՏ ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ԴԱՐՁԵԱԼ ԸՆԾԱՅԵԱԼՔ ՏԵՐ, ԱՍՏՈՒԱԾԴ ՄԱՐՄՆՈՅ ԶՀՈԳԻ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ. ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԶԱՆԱՐԱՏՆ ԶԱՅՆ Ի ՔՈ՛ ԶԻՒՐԵԱՆՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ՝ ԶԵՐԿԻՒՂ ՔՈ՛ ՏԱՑԷ ՆՈՑԱ, ԶԻ ՄԻ՛ ՈՔ Ի ՔՈ՛ ՄԵՂԱՆՉԵՍՑԷ։

ՀՂ ԴԿ ՀԸ ԱՀ

ի՛ տեղի՝ ձախատու · զինեցան հա՜ե֊
ւով միացեալք · միաբա՜ն ընթացեալք
ղձյս · նո՛հատակ հա՜ստատեալք ի՛ հոգ֊
ներկեալք միամիտք մարմնական կենցա
ուիմ փոխիմ։ Այ՛ ըհո՜նարք մա՛հաբերք ա֊
նիծի՛ցն լուծան · և ադամ վերըստին
աճապարեալ ձախատու · միմեանո՛վ և այլ֊
դե՛մառերալք նը՛ · մարտիրոսք ե՛ կուսա՛նք
ընծայեա՛լք ա՛յ · Օ՜ ջրե՛ք հրեշտակաց
ընդ մարդկա՛ն ոտնեկին · և կանայք ի՛
յերկի՛ն նո՛ս գերեցան վինաւորը · կու֊
սա՛ք ընդ մա՛հու պատերազմեա՛լք յաղ
թեցին · խաչակի՛ց լինելով կուսածի՛ն
արքային։ Այ՛սո՜ զարմացա՛ծ և՛ի
վեր քան ըղհրաշս · խորհրդոց և բանից
հրեշտակաց և մարդկան · քանզի էնան
աչք ամենազօր զօրութեն · խոնարհեա՛լ
տեսանէր ըզ հանդէս կուսանացն ։
Այ՛նկերըք միամիտք մարմնական կենցա
ղոյս · նո՛հատակ հա՜ստատեալք ե՛ հոգ֊
ւով միացեալք · միաբա՜ն ընթացեալք
ի՛ տեղի՝ ձախատու · զինեցան հա՜ե֊

տէվ և կացին յանդիման։ Մուսային
կորովիք Տաճատէի աղեղանց. և տիկար
կանայքըն վառեցան զինու. Թագաւ
օրըն պերճացեալ զօրուքն և փառօք.
ի մանահակ ի կուսէն պարտեալ անմնչէր։
Յողովեաց բազմութիւն աշգաց և ա
զանց. ոչ զօրէին առ մի նահատակ.
քանզի Տասեան ի Թիկունս անեբևայթ
օգնութիւն. խորտակեաց յայտնապէս զգ
գաղանի պատերազմն. Ալվերայ միշ
պատուական մարգարտի. խանդայինն ցընդ
ծաղիկ ամենայն հեթանոսք. արևմտեցք
յարևելս ընթացեալ Տանին. քարոզիչ
յայտնապէս զգ ջըքնաղ տեառնըթին։
Ի ըսան Թագաւորք և լծցան խընդուքն.
ոչրսայ յանձն առին զգ գաղանի մե
ծութին. պարգևեալ երերաց խոստա
նային բանիւք. և ծածկակ հընարիւք
գողանալ ի միմեանց։ Այրհնութիւք Տյ
գևորք յաղթեցան յայտնէր. և ետ
կունքք փըրկութեան աշխարհի ձեպէին։

Ի՞կաւմարբք ձարտարք հոգևոր հմտ-
եւանել ամենայն մարդոյ առ աՁ։
Հրաշալեաց զարգացեալք ի քէն։ Կանայք
պատուական նք քանզաքաւ և ազգաւ՝ վա-
ճառականք առատք անկայտ մարգար-
տին. Եդիմն զանձինըս դրամականըս
բազմաց. և եղեն փըրկիչք մեծ խորհուրդ
աշխարհիս։ Ոչ փափկեմք մեծ խորհուրդ
և անուն ցանկալի. ընտրեալ ի յերկրի
և դասեալ ընդ հրեշտակս եղեր օրինակ
սրբութե՛ կուսանաց. վարդապետուհի
արանց արդարոց։ Ո՞ճ նըմանիլ կա-
րօտի՞ն աՁմ հոգւով. միայեալըք սըր-
բութե՛ և սիրոյն քո. զի՛ մնհուամբ
Ձերով մեզ Ճանապարհ հորդեցի՛ք
Ելանել ամենայն մարդոյ առ աՁ։

տուքը. Թէ Թևաբեր ըլլն մարմնով ևմը
տգը սըլացեալը. ըմեղ երկայն սպասե
լէգս ծովածուփ կենցաղոյս. անվը
նաս նաւեցիք ևմ հասիք պոռքը։
Ա՛ըշմարիտ որթոյն ես շառաւիղը. ևմ
ողկոյզը ճշմարիտ երկնաւոր մըշա
կին. կախեցայք ճըգնուքը ինըձանե նըմա
ձեր. վր ուրախ լինիջիք անանձհատն
բաժանիսն. Ա՛երժեցին ըզկարե
մնրմնակն կենցաղոյս. վր ծանեան
եթէ երազ է և սուտ պաճուճանք.
ՈՂՀՀՀշտացան ի զըրդոխնըս փսիկու
խմացան եթէ անոտ է անցաւոր մե
ծութիւն։ Յանդուգնացան հոգևորս
սրոթիչ և պահոց. վաստակեալը յո
սվ զամ ժամանակս. ժըժկալեալ
լը փորձութեց և պէս պէս լըկանաց.
ևեղեալը ժառանգորդ սնեթաւամ պը
սակն։ Ախանձելի յօրինեցին զա
ռաջատ կուսութեն. նոր նորոգեալ
արեամբ և հըրով. մանեցին զանձկ

նեղութիւք մը՛տանել յայն հանգիստն
հանդէս երթն ու՛մեզ ուսուցին. բայց՛եմ
դէմ գը՛նացին փախըստեայ՛ք. ի՛նք
երկիրն ի՛ երկրէն ի՛ երկինըս տարա
ծանօթ ն։ Պարակեցաւը՛ք քա՛ջազէն
մանաւանդ քա՛ջացան առ Տա՛տարակ ցը՛նդ
մինչ պընդութի՛ք հո՛գւով արութե՛ն.
ի՛ն նախատի՛նըս յիմար կոչելո՛յ. քա՛նզի
Ընտնի՛ ոչ՛ ի նոսա այնո՛ւն չարութե՛. ի՛
ի՛ յա՛ռապատա անմահ փե՛սայի՛ն։
երկնաւո՛ր Տարանեա՛ցին. զի՛ մտացեն
այլ արթո՛ւնք ա՛պատրա՛ստը՛ք մընալո՛ւ
տութե՛ խմաստո՛ւն կուսանա՛ցն. որոց
ի՛ չանգեաց հնդուութի՛ ևմքուն.
գանկալի՛ զվե՛րինն եէ՛մի՛. ա՛վ ըզա՛ա
ել ն ևա՛ յլոց գո՛ցին. ըզհանապարհըն
ի՛ յերկի՛նըս կանգնեա՛լք. ի՛նքեա՛նք
հաստատեա՛լք. ևարձանը՛ք լա՛սեղէ՛նք
Ե՛ լինուա՛ծք երկնաւո՛րք ի՛ յերկրի՛
տերութքըն Տ՛ուեը՛լ մըտի՛ն յա՛ռաջատան։
ևնըս սա՛սերաց ևջահից՝. ևա՛նշէ՛ջ լա՛պ

նոցունց. զի՝ արբեալքդ լեցուք անմա-
Տ՚ծնեսցուք ըստուգիւբ՝ ի հրեշտանոս
ցան ի գունդս զի նուաւորց քի՝ ա՛յ
ի յերկիր հեղան. և մարդի՛կք խաւնե
անմարմին զըստրեցոյն. ի յերկնից
երանեալ նահատակք. զօրըք հրեշտակաց
ի պարծանըս խաչին։ Ա՛սըն չեր
Թողեալ եկեղեցի. բարձրացեալ փառօք
գարձն. ի՛նոյն ի՛նչափ շինեցաւ կա
զոր կանխաւ սեմեալ գուշակեաց մար
մարմին հրեշտակացն։ Ա՛րքա են քարք
նըքա սուրբք հիմեցեալք ի յերկրի.
տուք. եւ անդ ի բանակս երկնաւորս սն
հեցին ուրուք մարդկա՛ն վերանալ
Տէր. ա՛նբաւերիւր հոգեւորակա՛ն վա
Ա՛նբիծ յոլո՛վս առաքի՛նութեբ. յայտ
լըք լուսոյն որ ի՛ հօրէ ծագեցաւ։
պա՛շտ մըտրուե՛ց Յ՚Տէ. պայծառացեա՛
թեան՝ բանասիրէ զ՚լուսաւոր դիւա
ա՛ծ՝. հայցեսկ՛ն ըզ՚հընարըս փըրկու

սուն եւ եօթեանքն. քանզի այս կ՚թիւ
ցեալ պարծին. ի պատիւ և՛ ի փառս երե
հրեշտակս։ Փառաց ի փառըս բարձրա
հազարաւորաց ի քէն և դասուց ընդ
զնոցա ի յաղթեցին. բազմութիւնք ոտից
ի մեծուն. և կանայք վերհաղնիք գերա
Խուճապեալք մաղձցան յոտանցեալք
սին ընդ նոսին ի յայրիսն լսելոյ նո
բարձն ընդ պարդևս երկնաւորս. և զա
զարդեացս փրկուցեալ. խընդրելոյ յա
մի շաւակաց նոցանէ. զի և նոցին հա
տեալ ընծայեսցեն ընդ
տեցին ըզ խաւար դիւապաշտ մոլո
առնկատն վերս կուստ. փարա
լեալ երկեալ հասին. զի լսեսցի հրեշ
անեպրեւոյթ ազգամարդ. յարևմտից յա
ի բերանոյ։ Անբռնութեան հրամանաւ
ես զպարգևս երկնաւորըս սի ըստ
զաբերդիս երկնաւորըս. ի ըստ
տակեալ ընդ հրեշտակս։ Փառաց
զնոցա յաղթեցին. բազմութիւնք
ղէ նոր հրով հոգւոյն վառեցան. ջո
հազարաւորաց ի քէն և դասուց ընդ
հրեշտակս։ Փառաց ի փառըս բարձրա
գեալ պարծին. ի պատիւ և՛ ի փառս երե
սուն եւ եօթեանքն. քանզի այս կ՚թիւ

թնպեցան յերկունս դանից՝ գերիվե-
տու ընդ դէմ մեզացըն վառեցան՝ .
նաց՝ Լ՝ նթադրեալք զմահս խրմխ-
հեաւեալ՝ ստացան ըզթագըն պարծա-
րեց աւրաբար սիրեցին՝ էակըն հօր
նեցան անպարտելիք՝ զի զԾ բոլո-
մուն՝ երջանիկ ճանապատմարտք յայտ
լով ասբեցն՝ ընդ կռապարի շտ պաշտա-
ուամբն խրեան նց՝ Լ՝ մամն ըտ դ-
խոչակից խր և վերայք՝ կամաւոր մահ
մըբութիք ըզ մարդի՛կ վերադեաց՝ .
նիք անիծի՛ցն առ՝ի մէնջ՝ գերապահ
համբեր մահու՝ բառնալով ընդատակ դ
Լ՝ նբակի՞ զբըն բանն ա՛ծ՝ որ վ՞ մեր հբ

բազում յանգանացն ։

սըբոցն՝ շնորհելով զթութիք մեր
քաղցրասկ՞ն վնասըն մեր աղաչանըք
և ուրախութիք ամենայն արդարոց .
Վհեզ որ ցնծութիդ ես քո ածի՝ .
պնեամբեաց և յինվախճան չարխռեա՛նն ։
Ե՛րանեա՛լ կուսանացն . ոյք անթառամ

մանք փայլեալք՝ ի յերկնային նաւաշխան
ուսպաշտութենէն՝ ընդ որս հազարդ փայլ
կեալք ընդ զարհուրելի կիր
մարմնոյ և հեշտալի գլուխանց նաւար
հնա ընդ ոտս քրիստոսի՝ յոլովեցին կարեաց
Ա՛ն երկեցին՝ կործանեցին՝ ըզմահա
տուէցան լուսաշաւիղ ընդ պողոտայն։
ար մեղաց փարատեցին՝ ճոխաբար հե
զան՝ ընդ ամբարմանբ լուսոյ կենաց վեհա
ցան՝ ընդ նմանութիւն սրոյ՝ ի բանաւոր ողջակէ
վաւորեալ ըղհալածիչսըն վանեցին՝ ձօնե
կայապետին։ Երիվ հոգւոյն վինու
թիւն բարուց՝ ծաղիկըն յօդեցան՝ կամա
յանիւթ ծաղիկըն յօդեցան՝ կամա
նոյ՝ զարեան վերամակըն հոսեցին՝ խոր
մեռնամարտեալք։ Ըմկանջք և քերա
ի՛ մըրցմունըս գաղանաց սրոյ և հրոյ
փորձ բանտից դեւարանաց և կապանաց՝
րմ՝ մըրցմունըս գաղանաց սրոյ և հրոյ

գինան։ Աղոշեալք ի կրնոյ կարեաց՝
և ի քո արձանացեալք. չարաչար զար-
չարանօք՝ զքրին մուրհակըն կապտե-
ցին. պարտաւորեալք զարդարվերթին՝
զկրեղէն դեւոյն ըզկիզմունս. Զոյն
կենաց դեւահետեալք բնչևեցին մեզ
յարբուցումն։ Ասի գործեալք ի
լուսաճճիմ յաճախելոտ ի խորանս սըր-
բափայլ զգեստօք պճնեալք՝ ըստ գան
դա նոր սիոնի. վերստեղ վկայօրէն
ըզ մարդարէսըն հաստատ. տեղեացեալ
անճառ լուսոյն՝ վերամարցան ի կեանս
անմահս։ Աբեունեանցըն հրաշակեաց՝
գըտոք և մեք աշակերտեալք. ցօղես
ցին մեր արտասուք՝ ըստ ցօղ արեան նահա
տակացն. վերստեղին թեզըք՝ տնգուցի
ընդ հիւսիս պըտակերցն. փայլեացին
գործըք բարեաց՝ ընդ լուսատուէն
մարտիրոսան։ Ով պըտակողին զաղօ
թանուէր ըզ մաղթանս. զերանեալ
նահատակացն՝ մատուցանք ի յիշո

Ա՛րդ զայրացաւ Տէրն մեզ վրայ, եւ ասաց թէ՝ Ես չեմ անցանիլ Յորդանանէն, եւ չեմ մտանիլ յերկիրն բարի, զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ ժառանգութիւն. այլ Յեսուի որդւոյ Նաւեայ, որ կայ առաջի քո, նա անցանիցէ, նա մտանիցէ, նա ժառանգեցուսցէ զերկիրն. զի նա զՍրբութիւն զայրացուցանէ, զի ասաց թէ՝ Ես տամ զերկիրն ժառանգութիւն որդւոց Իսրայէլի. եւ զձեզ ի մանկտի ձերում, զոր ասացէք թէ՝ Գերեվարութեան մատնեսցին, եւ որդիքն ձեր, որ ոչ գիտեն զբարի եւ զչար, նոքա մտցեն անդ, եւ նոցա տացեմ զերկիրն, եւ ժառանգեսցեն զնա. եւ դուք դարձարուք, եւ երթիջիք ի տեղի անապատին ճանապարհաւ Կարմրոյ ծովուն. եւ պատասխանի ետուք եւ ասացէք առ իս թէ՝ Մեղաք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, եւ արարաք ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց մեզ Տէր Աստուած մեր. եւ ընկալայ զամենայն սպառազինութիւնս ձեր, եւ ասացէք թէ՝ Ելցուք ի լեառնն, եւ պատերազմեսցուք ընդ թշնամիսն մեր, ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց մեզ Տէր Աստուած մեր. եւ զգեցարուք զամենայն սպառազինութիւնս ձեր, եւ պատրաստ եղէք ելանել ի լեառնն. եւ Տէր ասաց ցիս թէ՝ Ասա ցնոսա թէ՝ Մի՛ ելանէք, եւ մի՛ պատերազմիք, զի ոչ եմ ես ընդ ձեզ, զի մի՛ պարտեսջիք առաջի թշնամեաց ձերոց. եւ խօսեցայ ընդ ձեզ, եւ ոչ լուայք, եւ հակառակ եղէք հրամանի Տեառն, եւ յամբարտաւանեցարուք, եւ ելէք ի լեառնն. եւ ելին ընդդէմ ձեր ամաղեկացիքն եւ քանանացիքն որ բնակեալ էին ի լերինն յայնմիկ, եւ հալածեցին զձեզ որպէս առնուն զեղջիւրս, եւ սատակեցին զձեզ ի Սէիր մինչեւ ի Հորմա. եւ դարձեալ դարձարուք, եւ լայք առաջի Տեառն, եւ ոչ լուաւ Տէր ձայնի ձերում, եւ ոչ ետ ականջս ձայնի ձերում. եւ նստարուք ի Կադէս բազում աւուրս յաւուրսն յայնոսիկ, զորս նստարուք անդ։

Եւ դարձեալ դարձարուք, եւ գնայաք յանապատն ճանապարհաւ Կարմրոյ ծովուն, որպէս խօսեցաւ ընդ իս Տէր, եւ շրջեցաք զլեառն Սէիր բազում աւուրս։ Եւ ասաց Տէր ցիս թէ՝ Բաւական է ձեզ շրջել զլեառնդ զայդ, դարձարուք դէպ ի հիւսիսոյ։ Եւ զժողովուրդն պատուիրեա՝ եւ ասա թէ՝ Դուք անցանէք զսահմանս եղբարց ձերոց որդւոց Եսաւայ, որ բնակեալ են ի Սէիր, եւ երկեան ի ձէնջ, եւ զգուշ լերուք յոյժ։ Մի՛ շարժիցիք ընդ նոսա, զի ոչ տամ ձեզ ի նոցանէ երկիր, մինչեւ ի չափ ոտից կոխման, զի ժառանգութիւն Եսաւայ տուի զլեառնն Սէիր։ Կերակուր ուտիցէք ի նոցանէ արծաթով, եւ ջուր ըմպիցէք ի նոցանէ արծաթով։ Զի Տէր Աստուած քո օրհնեաց զքեզ յամենայն գործս ձեռաց քոց, գիտէ զերթալ քո զայդ անապատ մեծ. զքառասուն ամ զայս Տէր Աստուած քո ընդ քեզ է, եւ ոչինչ պակասեցաւ քեզ։ Եւ անցին ի կողմանց եղբարց մերոց որդւոց Եսաւայ, որ բնակեալ էին ի Սէիր, ի ճանապարհէն Արաբայ ի կողմանց Ելաթայ եւ Գասիոնգաբերի, եւ դարձեալ դարձարուք, եւ անցաք զանապատն Մովաբու։ Եւ ասաց Տէր ցիս թէ՝ Մի՛ նեղեսցես զՄովաբ, եւ մի՛ պատերազմեսցիս ընդ նոսա, զի ոչ տամ քեզ ի նոցանէ ժառանգութիւն երկրի, զի որդւոց Ղովտայ տուի զԱր ժառանգութիւն։ Եմիմք նախ բնակեալ էին ի նմա, ազգ մեծ եւ բազում եւ բարձրահասակ իբրեւ զանակիմ։ Եւ նոքա համարեցան իբրեւ զանակիմ, եւ կոչեցան Ռափայիմք, որպէս եւ անակիմք կոչեցան։ Եւ Մովաբացիքն կոչեն զնոսա Եմիմս։ Եւ ի Սէիր նախ բնակեալ էին Քորրեցիքն, եւ որդիքն Եսաւայ հալածեցին զնոսա, եւ սատակեցին զնոսա ի դմա, եւ բնակեցան փոխանակ նոցա, որպէս արար Իսրայէլ յերկրի ժառանգութեան իւրոյ, զոր ետ Տէր նոցա։ Արդ յարիջէք, եւ անցէք զձորն Արնոնի։ Ահա ես ետու ի ձեռս քո զՍեհոն զԵսեբոնացի թագաւոր զԱմովրհացի, եւ զերկիրն նորա, սկսիր ժառանգել, եւ պատերազմեսցիս ընդ նա։ Այսօր սկսայց տալ զերկիւղ քո եւ զդող քո ի դէմս ազգաց ամենայն երկրի, որ լսիցեն զանուն քո, եւ երկիցեն եւ դողասցին յերեսաց քոց։ Եւ առաքեցի հրեշտակս յանապատէն Կադեսայ առ Սեհոն թագաւոր Եսեբոնացի խաղաղութեան բանիւ, եւ ասացի թէ՝ Անցից զերկրի քում, ճանապարհաւ անցից, ոչ խոտորեցայց ոչ ընդ աջ եւ ոչ ընդ ահեակ։ Կերակուր արծաթով ծախեսցես ինձ, եւ ուտիցեմ, եւ ջուր արծաթով տացես ինձ, եւ ըմպիցեմ. միայն անցից ոտիւք իմովք, որպէս արարին ինձ որդիքն Եսաւայ, որ բնակեալ են ի Սէիր, եւ Մովաբացիքն որ բնակեալ են ի Հեսեբոն, մինչեւ անցից զՅորդանան յերկիրն զոր Տէր Աստուած մեր տայ մեզ։ Եւ ոչ կամեցաւ Սեհոն թագաւոր Եսեբոնացի անցուցանել զմեզ ընդ երկրի իւրում, զի զայրացոյց Տէր Աստուած քո զսիրտ նորա, եւ զհոգի նորա, զի մատնեսցէ զնա ի ձեռս քո, որպէս եւ այսօր։ Եւ ասաց Տէր ցիս թէ՝ Ահա սկսայ մատնել առաջի քո զՍեհոն եւ զերկիրն նորա, սկսիր ժառանգել զերկիրն նորա։ Եւ ելին ընդդէմ մեր Սեհոն եւ ամենայն ազգ նորա ի պատերազմ ի Յասա։ Եւ մատնեաց զնոսա Տէր Աստուած մեր առաջի մեր, եւ հարաք զնոսա եւ զորդիս նոցա եւ զամենայն ազգ նոցա։ Եւ առաք զամենայն քաղաքս նոցա յաւուրն յայնմիկ, եւ սատակեցաք զամենայն քաղաքս, զարս եւ զկանայս եւ զմանկունս, ոչ եթող մնալ ոչ մի հոգի։ Միայն զանասունս յաւարի առաք մեք եւ զաւար քաղաքացն զոր առաք։ Ի Յազեր եւ ի գաւառս նորա, ի Գաղաադայ մինչեւ ի քաղաքն որ ի ձորն Արնոնի, քաղաքն եւ գաւառն, մինչեւ ի Յաբոկ, մինչեւ ի քաղաքն որ սահման է որդւոցն Ամոնի, ոչ մերձեցաք ի սահմանս որդւոցն Ամոնի, ոչ ամենայն ինչ որ մերձ էր ի ձորն Յաբոկ, եւ ոչ ի քաղաքս լերինն, եւ ոչ ամենայն զոր պատուիրեաց Տէր Աստուած մեր։

Եւ դարձեալ դարձարուք, եւ ելաք ճանապարհաւ Բասանայ, եւ ելին ընդդէմ մեր Ովգ թագաւոր Բասանայ ամենայն ազգաւ իւրով ի պատերազմ ի Եդրայիմ։ Եւ ասաց Տէր ցիս թէ՝ Մի՛ երկնչիցես ի նմանէ, զի ի ձեռս քո մատնեցի զնա եւ զամենայն ազգ նորա եւ զերկիրն նորա, եւ արասցես նմա որպէս արարեր Սեհոնի թագաւորի Ամովրհացւոց որ բնակեալ էր ի Հեսեբոն։ Եւ մատնեաց Տէր Աստուած մեր ի ձեռս մեր զՈվգ թագաւոր Բասանայ եւ զամենայն ազգ նորա, եւ հարաք զնոսա մինչեւ ի մի ոք ի նոցանէ մնաց։ Եւ առաք զամենայն քաղաքս նոցա յաւուրն յայնմիկ, ոչ եղեւ քաղաք զոր ոչ առաք ի նոցանէ, վաթսուն քաղաք, զամենայն գաւառ Արգոբայ, զթագաւորութիւն Ովգայ ի Բասան։ Ամենայն քաղաքքն ամրացեալ էին պարսպաւ բարձրաւ, դրամբք եւ փականաւք, ոչ էր ոչ մի քաղաք զոր ոչ առաք ի նոցանէ, քսան եւ մի քաղաք, զամենայն քաղաքս

հրեշտակի՞ դէմ ստեղծք վերինն եմեմ։
մէջ աստեղաց • փայլե՞ն ի դատս
Աւա՛ւ ցա՛ր քան զլսաստուս ի
հիմա՞ն առաքելոց Մարգարէից
որդւոյն այ • հիւանդա՛ւ ի վերայ
Արդ ցո՛ր ատչար սրբութեան
ընկալա՞ն զանապակա՞ն զպատկին։
ա՛ղբ ցո՛ր սիրօղք քո՞ւ
Պարկե՛ց ցո՛ւշս կանայքն աբեղն հոփ
դեգրութի՛ւն ի դնչութե՞ւ կենաց։
մեանց • ընկալ ւո զպատիւ քրիստ յոր
ցեմք • բարեխօսութի՛ւն սրբոցդ հոփ
ընդ՝ թագաւորն։ Սպասել ցքս հայ
մարմնոյ բազմութիւն • խոստովանել
ռացեալ ի կամարըս լսեսցէ՞ն ընդ՝ ան
տանեայց։ Պաղթող գօրութի՛ւն պայծա
թիւդ քո՝ մարխրսոսութի՛ւ ի մէջ հայոց
աբեղն հոփխափաց • խոստովանել զաճա
։ Պատ ըզդ՝ բացեր ընդ՝ուրն հաստատ
ձեռնէն աբեղն դրիգորի • օրհ ։
եանցն • նորոգեաց զաշխերատեալն ի

Ա՛ր ըստ իմիկնութեան ըլլ.ոյ թուղթ բռնիս.
Պէտք է՝ որ ըստ իմաստին ալ ուղիղ բռնես։
Ա՛յլ ոչ ինչպէս որ կամիս՝ ոչ ալ ինչպէս որ
կ՚ուզես։ Ասոնք ալ ուղղագրութեան մասին
են։ Ուշադրութեան առաքելոյն թա՛ղ
քրիստոնեից՝ որ հեռվէր պարիսն ըլլ.ոյ
բանակ նըլն ըլլ. ոյ թուղթը պաշտօն. վասնզի
վըկայու՛թիւ է՝ որ սանդուխտ. որ ըմբոյ
դէմուն. ու ինչպէս որ ընդմարիմ ոտը
հեթանոսական պաշտօնն. արժանի՛
եղեալ ոտ հայր։
Ա՛ր ըստ իմիկնութեան ըլլ.ոյ թուղթը բռնիս.

Ա՛յլ ոչ ինչպէս որ կամիս՝ ոչ ալ ինչպէս որ
կ՚ուզես։ Ասոնք ալ ուղղագրութեան մասին
են։ Ուշադրութեան առաքելոյն թա՛ղ
քրիստոնեից՝ որ հեռվէր պարիսն ըլլ.ոյ
բանակ նըլն ըլլ. ոյ թուղթը պաշտօն. վասնզի
վըկայու՛թիւ է՝ որ սանդուխտ. որ ըմբոյ
դէմուն. ու ինչպէս որ ընդմարիմ ոտը
հեթանոսական պաշտօնն. արժանի՛
եղեալ ոտ հայր։

բերելու զնա ի տուն իմ, եւ ես ինքն գամ ի
պատարագ։ Ասացին ամենեքեան, թէ Ոչ
կարեմք մեք գալ, զի ունիմք զբաղումս։
Ասաց տէրն, Ելէք ի ճանապարհս եւ ի
ցանկապատս, եւ հարկանեցէք զամենայն
որ գտանիցէք, եւ ածէք առ իս։ Եւ
գնացեալ ծառայքն ժողովեցին զամենայն
որ գտին, չարս եւ բարիս, եւ լցաւ հա-
րսանիքն հիւրերով։ Եւ մտեալ թագաւո-
րին տեսանել զհիւրսն, ետես անդ մարդ
մի ոչ հագեալ հանդերձիւ հարսնեկան,
եւ ասէ ցնա, Ով բարեկամ, զիա՞րդ մտե-
ար ընդ այս, եւ ոչ ունիս հանդերձ հար-
սնեկան։ Եւ նա համրեցաւ։ Ասէ թագա-
ւորն ցծառայսն իւրեանս, Կապեցէք զոտս
եւ զձեռս նորա, եւ տարէք եւ արկէք ի
խաւարն արտաքինս, անդ իցէ լալն եւ
կրճտումն ատամանց։ Զի բազումք են
կոչեցեալք, եւ սակաւք՝ ընտրեալք։

Ի վերջ քանիցն ինչ ամաց գնաց
պատկան՝ աճապարդ հրամանաւ թագա-
ւորին պրպտելոյ զբնակութիւն փառաւո-
րին Տրդատայ։ Եւ գայեակ ուրախանան մինչ
հոգին։ Եւ յաւէժ ուրախանան մինչ
հասանելոյ։ Ով քեզ ծագեալ ի
համադրելոյն ոյ՝ արդարութե՞ան արեգակն,
որ լուսաւորեալ փարատեալ ի քէն զգ
խաւարն անգիտութե՞ան եւ հաստատեալ զգ
հիմունքս քո ի վէմ հաւատոյ հիման առաքելոյ
եւ մարգարէից։ Ով քեզ կանգնեալ սե-
ղան սրբութե՞ան եւ բղխեալ աղբիւր ա՞նա
պականն։ Որ յորդառատ վտակօք արբու-
ցանէ յաւէտ զամենեսեան զհաւատացեալսն
եւ բերեալ ընծայս ի պատարագ։ Եւ
այսօր դասակցեալ ընդ զբաղումսն
երկնից։ Վասն մեր ա՞ռ տէ՛ր ողորմ
բարեխօսեա։

Ողբ Տրդատայ։

Վ՛աղբեր քաղցր ոյ եւ տաճար սո՞ւրբ
պատկան։ Ա՞ճապարդ եւ լուսազեղեցիկ
անվախճան փառաւորն պրպտեցաք զբ
հոգին։ Եւ յաւէժ ուրախանան մինչ
հասանելոյ։ Ով քեզ ծագեալ ի
համադրելոյն ոյ՝ արդարութե՞ան արեգակն,
որ լուսաւորեալ փարատեալ ի քէն զգ
խաւարն անգիտութե՞ան եւ հաստատեալ զգ
հիմունքս քո ի վէմ հաւատոյ հիման առաքելոյ
եւ մարգարէից։ Ով քեզ կանգնեալ սե-
ղան սրբութե՞ան եւ բղխեալ աղբիւր ա՞նա
պականն։ Որ յորդառատ վտակօք արբու-
ցանէ յաւէտ զամենեսեան զհաւատացեալսն
եւ բերեալ ընծայս ի պատարագ։ Եւ
այսօր դասակցեալ ընդ զբաղումսն
երկնից։ Վասն մեր ա՞ռ տէ՛ր ողորմ
բարեխօսեա։

զի ոչ վիճ վիմի հաճատոյ հիման անսաթե-
լոց և մարդարէից . շինեցեր ընդ քո-
նաբ զեկեղեցի . և ի մէջ միանձնեաւ
եղեն մարդիկ ընդ հրեշտականս . փա-
ռաւորելով նաբ զերրորդութիւնդ :
Տեղի ապաւինի և ժողովարան քա-
հանայի հօտի . բազնակարան հրեշտա-
կաց . նաւահանգիստ արդարոց և մե-
ղաւորաց քաւարան . զարդարեալ ա-
ռաքելովք և մարգարէիւք :
Բանն ած և ճանաչեալ խորհուրդն
յաւիտեանից . ի ջեալ ի յերկինից մանր
նաձեալ ի կուսէն . հանչեալ յերկրի և
թաղեալ ի նոր ի պերեզմանի . և յա-
րուցեալ յերրորդ աւուր . զի զմարդա-
րէնին ընդ տանուրն կատարեսցէ :

Ա. յաւր ցընծան դասք հրեշտակաց ի
նահապետին քրիստոս նաբ եկեղեցւոյ . բարե-
բանեալ ընտրեալ ազգ հայրցին մերոյ .
Ա. յաւր ոճնեն դասք նաբ առաքելոցն
ընդ ոճն վերինն եկղեմի . յի մանալի

զաստուա՛ծ քո՝ ։ ը՛նդ ո՛ր ժողովուրդ
Վո՛վհաւ երուսաղէ՛մ ըզքո՝ և օրհնեա՛
մատուցին աղօ՛թըդ յերուսաղէ՛մ։
լէ՝ ա՛ծ օրհնո՛ւի՝ ի սիո՛ն՝ ՚ի՛ քո՛ զ
(՚Օրհնեցո՛ւ՚ք սա՛մսոնք քե՛զ վայե՛
փա՛ռք տեա՛ռն ՚ի՛ վե՛ր քո ծա՛գեսցի՛։
լոյս քո՝ ։ զարդա՛րեա զամո՛ւրըդ՚ա քո՝ ։ և
ո՛ւսաւո՛րեա՛ եղէ՛մ զի հաւեա՛լ է՛ւ
ըին զօրութեն ։ քահանայ՛ք օրհնեցէ՛ք և ա՛։
ցէ՛ք և մատաւել բար ։ Ո՛ր բարձրացոյց
զմանկո՛նըս ո՛ր եկե՛ղեցւոյ՝ ի դաս վե՛
ա՛ծայինն լուսո՛վն ։ ա՛մ ազինըք գումե՛
րեաց զկաթո՛ղիկէ մեր սո՛ւրբ եկեղեցի
աղարէ՛ք ըզնա յա՛ւետն ։ Ո՛ր լուսա՛ւ
ա՛ռաւել քան զձեզ ՚ի՛ մի՛ բանի՛ ։ Ո՛վ
զամենայնի՛ զերծորդութի՛ւդ ։ ըզսէ՛ր ։
տաճարի՛ քում սո՛ւրբութե՛ փա՛ռաւորել
մի՛աբանութե՛ արժանի՛ արա ըզմե՛զ ՚ի՛
առեալ գո՛ղեն դա՛սըք հաւատացե՛լոց ։
դեւո՛ր երդո՛վ ։ ակ՛մր ։ Ո՛ յսո՛ր երդս
տաճարին մատուցանե՛ն զերդըս հո՛
```
```

Ա՛յսօր ածուքիւնն զուարճանայ նոր
Հաստատելով զերկիր. պարբեր սրբոց
փառաբանեն զբարութենէդ. և մեք
ձայնիւ օրհնութեամբ զանդադարեսցուք ընդ
ըզ ծոնա։ Ա՛յսօր և մեք ցընծամք
տօնիւս ընդհանուր հրճուանմբ. մեծաց
պէս փայլմամբ երեւեցաւ յայլոտրէն.
առ ած դոհութիւնք ընթանան պատ
մեն անդադար զբան կենդանի.
Ելն ընդ և զուարճացիր եկեղեցի. կոյս
նոր՝ և համրան երկնաւոր փեսային. ան
տեսանելիք զօծեալն ընդ քրիստոս. դո
Լիր ու քեզ լոյսըն հեթանոսաց։
Ա՛ր ի սկըզբանէ խմաստութիւն հաստատ
եցեր զերկեղեցի հօր խմաստութիւն.
զոր նախանշեալ տեսութիւն նըշանա
կեաց մովսէս խորանաւն երկնային
դոյն ի սինա լերին. լուսաւորելով
փառքն աստուծոյ։ Ա՛ր ըզվնծրնդ
անապական տնօրինութեանդ քո ի
սրբոյ կուսէն. տըպաւորեալ տա
պան

ցեր զքո զաշխարհաւն. ի թըմրմրէ հրա-
լո ահադին սեպհեամբ զսրտուրեցու-
լսէիր տուրուցեր. զքեզ փառա-
ցեր. արեգականակերպ փայլմամբ զարթ-
զամբարձ ի ձառագայթի փառաց քոց ցո-
փառաւորութիւնդ լայտ։

Ա՛ր ի լերինն սլաքերպաեալ ցուցեր
զածխային քո զօրութիւնդ. զքեզ
Ա՛ր ի ձորն Քիւռնդ. զքեզ
կանոն Ա՝արձակող առաջի առուին։

Նուէ քեզ տէր երկեսցէ ոմն՝ նկունք։
էին հրաշագործեալ նոր խորհրդով. օրհ-
ծանամբեն երիքովն, առաքեալքն խոս-
լերկրագնուի մահու և դերձի խոց կոր-
մանր յորդանանու ծրինա կեցեր։
կեանս վերադարձի բնութիւնք դարձ-
եղիդ տէրն հանդիսատես։ Ա՛ր ի
նաց բանիդ առաւծոյ. փառաց ան-
պանային աճապարն ուխտն կատարա-

Ա՛զատեր օրհնեցեք եւ բարձր արարէք զ՝ասէ
ասէ՝ դա՛ կ՝որդի՛ կամ սիրելի՛. ած՛ծ
պին. Եւ ձայն ի՛ յերկնից հայրական ո՛ր
Հովանացեալ ի՛ վերայ լուսեղէն ամ՛
քո՛ սո՛ր. այ՛սօր սեմեամ առաքելոցըն
յօրինէի՛ն քեզ տաղաւար. ած՛ծ հա՛
Սուսանի՛ հնազմամբ զայլակերպո՛թի՛
կերտաց քոց սո՛ր. ած՛ծ հա՛ղցըն մերոց
թեզ. այ՛սօր ի՛ լերին՝ն երեւեցուցեր աշա
Ո ա՛նճառելի խորհուրդ սբ՛ երրորդու
հա՛նապազ զերբեակ մի՛ութի՛ն։
մակեսի՛ և եղիայի՛. և փառաւո՛րեացուք
Աստուածո՛ւք երիս տաղա՛ւարըս՝ ան՛ և
տունէ. սասեն բարուքի՛ մեզ սո՛ւտ լինել։
խա՛ղարցըն տեսո՛ւթի՛ն հայցեի՛ն ի՛
դանա՛յին մա՛հացու՛ն։ Հնդիպեա՛լ նա՛
տանելի՛ ըզ լո՛յսն. տեսանելով կե՛ն
լերի՛ն։ Ա՛ւ զերբեակ մի՛ութի՛ զան
տեսլեամբ. պայծառացեա՛լ ի՛ թաբո՛ր
Լ՛րեւ ելբեմն աշակերտացըն հրաշի՛ւ
չեցան ի՛ սէր ած՛ծային փառաց քոց. զքե՛զ

ասպնապալ սըրտից իւրեանց։ ընդ որս
ացեալ բարբառէին զվարթունդս ի
մեռ մեզ մարդասէր։ Հաւատարիք
և մեք ցընծութիւք երդիմբք քեզ ողոր
բնութիւդ անսասանելի գոյացուիք։ ընդ որս
ասէին։ դերապայն քեզ Տէրունական սէր
Աստեղք սքանչացեալ առ քեզ
ընկնէր ահ ծառելոյն մարիամ մայր եիւ
լոսոյն զարհուրեցան դարձ առաքե
քեզ մեծացուցանեմք։ Ամենասուրբ
նիմ մարիամ մայր Աստուածոյ ողջնութիւք զքեզ
տընօրինաբար կրեցեր ի քոմ յորովայն
ամենայնի ծնանելոյ Աստուածոյ։ Ո
ումեն աշակերտացն յայտնեալ։ Եւ
Խորեբանեցէք զծառեն երկ
Ա
Ա
Ա

փրկական. զո վ՛ աշխարհի՛ ըզմահ վը
կայ

Ա՛յսօր ըզ խորհո՛ւրդ զո կըտկնակի՛
դալըստեա՛նն. աշակերտաց զոց յայտնե՛
կե՛ր զ՛՞ո Ի՛նքնօր լերի՛ նն. Ա՛յսօր ըզ
Հայրակա՛ն նըն լո՛ւսեղէ՛ն և ըզ
Հովանացեա՛լ ամպ լո՛ւսեղէ՛ն և ըզ
աեսեալ յօդինեալին քեզ տաղաւա՛ր. ընդ
զայլակերպու՛թի՛ զո՛ ետր. առաքե՛լացն
բարերա՛ր. ընդ ։ Ա՛ռակալի՛ Հի՛ացմա՛մբ
ե՛ւ զոց ե՛զ՝ ա՛ւաքելացըն ծա՛նուցեր
ա՛քա՛ղեալ մեծ խորհո՛ւրդ զերդո՛՞ե
Ա՛մէնէ՛ն

Ք՛րիստո՛ս ա՛ՂՁ մեր՝ շնո՛րհեա՛ մեզ
ընդ պե՛տրոսի և ՂՆդ որդո՛ւոցըն զեբե՛
Թեայ. արժանաւորի՛ զո՛՞մ ա՛ծոյի՛ն
տե՛սլեա՛նդ ։ Չա՛մբարձեա՛ ըզ մեզ տէ՛ր
ա՛ռաւե՛լ քան ըզդա՛լի զԹաբո՛րական և ըզ
լեառն. յերկինսբե՛ձրձ և յիմանալի՛ խո՛՞
րա՛նդ ։ Ա՛՞յ և մե՛զ ըզգաւտե՛լիս մե՛ր.
յարմարեսցո՛ւք քե՛զ Հո՛գևորակա՛ն ոտաղ
ա՛ր.ո՛ւն միայնո՛յ մարդա՛՞երի և՛ փրկչէ ։
Ա՛յսօր ըզ խորհո՛ւրդ զո կըտկնակի՛
դալըստեա՛նն. աշակերտաց զոց յայտնե՛
կե՛ր զ՛՞ո Ի՛նքնօր լերի՛ նն. Ա՛յսօր ըզ
փրկական զո վ՛ աշխարհի՛ ըզմահ վը

ՀԱՅԿԱԶՆՅԱՆ ԱՐԴԻ. ՎԱՍՆ ՈՐՈՅ.

Ա Ի՛ր ոմն ի Հայկազնեաց ազգէ, որ կոչեցեալ էր Արդի, ի ժամանակս Տրդատայ Արշակունւոյ թագաւորեցելոյ ի Հայս, եւ ի սկզբանէ տիրապետութեան նորա ի Հռոմայեցւոց, ի ժամանակս Տրայանոսի Կոստանդիանոսի թագաւորին Հռոմայեցւոց, եւ ի ժամանակս Գրիգորի Լուսաւորչին Հայոց։ Եւ էր Արդի այրն ամենայն առաքինութեամբ զարդարեալ, եւ ի մանկութենէ իւրմէ ի սէր Աստուծոյ ընդունելի։ Եւ ի ժամանակս Տրդատայ

ռաքեալներն։ ասէ զի ի մարդի դժմա՜
յտոյ հօդուած։ վասնզի զի հրաշագործ յոյ
օրհ ։ Ա՝ յաջո ու բարեաւճա՛ ի վերուստ
վա՛ն եւ ի՛ւրացն զիա յիւրեա՛ն. ո՞՛ մարդ ա՛ՀՑ.
լուցն. ի՛ խօսի՛ հրեն մո՛ւսէսի՛ և ե՛զեայի՛.
ուեւոց ։ Ա՝ յաջո յոյսանեցար ա՛ռաքե՛
հօր՛ն. որ ես ան՛ի՛ր կո՛նդանեաց ու մե՛
առաջ՛ն՛ծայ. օրհնե՛ալ գա՛ն գ՛ի՛ա՛մ՛ա՛ր՛ա
ընտրելոյց քոյ ի՛ փա՛ռաց քոյ մարդ՛
Ա՝ յաջո ի՛ հերի՛նէն թաւջո՛ր ցո՛ւցեր
դատաւո՛րեաց՝ նմա։
յա՛ւմմպրն գա՛ր զմարդ՛ա՜՛ն ի՛ շա՛ր՛
թե՛ւ՛ա՛ւ ա՛ր՛մ՛ գ՛ի՛ա՛ե՛ա։ ու՛ր կայր
մա՛ն։ նմա ։ Ա՝ յաւետա՛ ընդ՛գ՛ր թա՛
ցը՛նճա՛ն թաւջո՛ա՛ր ե՛ր հրե՛ր
ա՛ա՛ղի՛ա՛ա՛ա ապաստե՛ն յանո՛ւն նո՛ր՛
ձի՛նը՛ա մե՛ր ։ Ա՝ ըմա՛ մո՛վսէս ու՛ հրեշ
յա՛ւմ՛ր՛ա՛ յո՛ր նա՛ձն ա՛ր՛ա՛ր՛ զա՛ա՛ա՛ն
ըե՛ա՛ա՛ի՛ա՛ի՛ փա՛ր՛ա՛ձ՛ զփա՛ա՛ա։ նը՛ր՛ա
յա՛ւետա՛ր՛ա՛ա՛ա

Ա՛ռաջոյթ փառաց հօր սրդիդ մի՝ աճին, որ ըզկոյտ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ. այսօր ի Թաբօր փառաւք փայլեցեր։ Ո՛ր ա՛նտես սրտիւ՝ բէմիդ անհաս ի վեր քան ըզբան. ճա՝ ռայի կերպիւ պարագաճակեալ ըզկոյտ անըստուերս. այս։ Ո՛ր հրեղէնացան ա՛ն՝ մերձենալի հա՛ր աճուեդ՝ ի հոգեղէնս խոնարհեալ լոյսդ արփիական. այս։ Ո՛ր գերագոյն փառաւք պայծառացոյց զաշխարհս. զոր ձեռնկամաք պըղ՝ տին մերկացեալ ըզփառս անպատուական. այսօր վերընտրի՛ն փառաւք զարդարեցար։ Ո՛ր ի նախանձու երեւեալ մովսէսի առ պաւղն ի սինան. այսօր լուսափայլ սմպաւք ի Թափօր յայտնեալ վըկայեաց. դա՛ է իմ սիրելի՛ որդի դրա լո՛ւարուք։ Ո՛ր ի յերկինս վերացեալ հրեղէն կառաւք զհեղինա. այ՝ սօր վայրաբերեալ ի Թաբօր հանդերձ

արփիակաւն լուսոյն · ըստ նմա ։

Ա՛ր տեառն խօսիլ · որ պատուիրեաց ծագմանցն
Ա՛ր զիա՞րդ խորհիցիս գալոյ զի
զի՞նչ եղիցի նոցա երկնչիլդ · ըստ նմա ։
Ա՛ր յայտնեաց այսօր ի Թաբոր լերինն ·
գերապայծառ լոյս աճմանէն · ըստ ։
լեառնն այսօր ի կուսածինն մարմնոյն · ըստ
ա՛րարէք ըստ նմա յաւիտեան ։ Ա՛ր փայ
բոյ կուսէն դաւանեաց պրդիկ իւր սէր
րելի · ծունր ։ Ա՛ստ ծունրեցէք բանիդ
ձայնդ երկնելով · ըստ ընծայեալդ ի սըր
Ա՛յսօր անտեսն յերու հայր ի բար
քեալն · ծունր ։ Ա՛յսօր զառաքեալսն
մարգարէիցն ի քէն ծանուցեր աշա
Ա՛յսօր զաւրութիւն ի Թաբոր լերինն ·
հայելոյն ի մերոց ։ Ա՛յսօր զաւրութիւն
ի Թաբոր լերինն · օրհնեալ ես որ աչ
Ա՛ր զիմաստսն լերինն · ըստ ։
ուրեք երդ քո քրիստոս · ըզ ծայրակեալն
Ա՛յսօր ըզհարկատուդ անձառելի աշ
մովսէս · խօսէին զկնի որ յերկն

Ա՛ր զձառագայթս աճեցոյցեր
աչօքդ մարդկային. արդ՝ ցանկալի՛ն
առնուլ զանառարդ սերմունքըդ՝ .
լոյսդ առնճառելի ողորմ ըմեռ։

Ա՛ր զգառանուամբն պերճասիրդ զքեզ
արդիւ՛ հօր աչօք. հայր ինչ յարմպոյն վր՛
կայեալ այսօր արդիւ՛ ի՛ւր դաստի՛ւքդ .
լոյսդ։ Ո՞նդրհեա՛ տէ՛ր ևմ՛մէզ մեղա՛
տոհացս ի մի՛ւսանգամ քո՛յ գալստեն.
տեսանել՛ ըզ՛զ քեզ հայրական փառօք

ի՛նորոգեալ ըզտի՛ւերս. լոյսդ։

Ընծա՛յ այսօր փառօք մի՛ածնին լեա՛
ուրն Թաբօր հանդի՛ըձ հերմոնի՛ծւ .
բարձրացեա՛լ դերագոյն սինա՛՝ ի՛՛ .ւ
էջք աչ՛՛ դուռն երկնից ինամ։

Ընծա՛ն այսօր լերինք աչ՛՛. ա՛րարո՛
ղին եղեա՛լ ընդ առա՛ջդ . պարանիցի՛ն
յաւիտենական լերա՛՛ինն. դարք ա՛
ռաքեալդ և մարդարէից։ Ընծա՛յ այ՛
սօր լեառն վերի՛՛ն սիոն. Հարանարան
անմա՛հ աղբյուր ծն. տեսանե՛լով զերկ՛

նա՛ւոր վեսա՝ Ա՛ՀՆ . զարդարեա՛ զՔ՝
սո՛վ հայրակա՛ն փառաւո՛ր :

()՝ՐՆեցէ՛ք մա՛նկունք ընդ երկնոյ՝
նոյն ըՂՀայրն երկնաւո՛ր . ո՛ր մա՛րմնա՛՝
գեա՛ բանին . վե՛կայեա՛ց յերկինք՝ այսօր
Ի՛ Թա՛բօր լերի՛նն : Վա՛յելեցէ՛ք ընդ
սե՛րովբէն զի՛րդի՛ն միաձի՛ն . ո՛ր փա՛՝
լեաց մարմնո՛վ . զայս ա՛ծա՛ւնն այսօ՛ր Ի՛՝
Լա՛յթեբանեցէ՛ք ընդ քե՛րովբէն զՀՈ՛՝
դի՛ն ձըշմարիտ . ո՛ր լուսա՛փայլ ամպո՛վ
էա՛կցի՛ն Տովանա՛ցեալ այսօ՛ր Ի՛ Թա՛՝

Ա՛նան երրոդ աւուրն :

Ա՛յսօր ո՛ր է՛ն Ի՛ յերկինս բան Ա՛՝
ծընա՛նդ Տօր միաձի՛ն . ընդ ծա՛ծ՝
կեալն Ի՛ յե՛նդ խորհո՛ւրդ յայտնեալ ա՛՝
շակե՛րտացն . ծա՛ւալի՛ ընդ ներքա՛նջրն
ծա՛ծկելով ա՛ՀՏուԹի՛ն : Ա՛յսօր Տ՛ՂՆ
ջեաց յա՛ռաքեալսն Տա՛յրական բա՛ռբա՛՝
յերկինից՝ . ա՛ՀԷ գա՛ Է ուրդ Իմ սի՛րելի

Ո՛յսօր ըզևսդրնդուդն ան՝ճառ զճա՛ճ
բեսցես լինի՛լ տաճար քեզ Տ՛դևուր։
Ո՛րով ըզմեզ սըր՝
նէին քեզ տաղաւար ։ որով ըզմեզ սըր՝
ռաքելոցն ։ երրակի՛ խո՛րհըրդով յօրի՛
հին զարհուրեալ ընարեա՛լ դասուց ա՛
պա՛րագրեալ ա՛ծուածի՛դ ։ Որմէ ա՛՝
րեգակն ։ յայտնե՛լով աշխարհաց ըզ
Ծագեցա՛ր աշխարհի արդարուածե՛ա՛՝
Թաբոր զանտանելի լուսոյդ փայլուածն ։
լով զա՛ծուածի՛դ ։ Ո՛յսօր ցո՛ցեր ի՛՝
ռայի՛ զգեցար ըզ կերպարա՛ն ծա՛ծկե՛՝
ա՛րջ բանդ ի՛ հօրէ առաքեցա՛ր ։ ծա՛՝
ընդ հօր և՛ ընդ հոգւո՛ն ։ ա՛ն բակի՛ զեն
Ա՛ր յանարուեստ ի՛ յաթոռ բանզեա՛լ

ՀԱՐ ԵՐԳՈՒԴՈՒԹԵԱՆՆ ։

ուրա՛մ ըզմեզ մա՛քրեացես լինել տա՛՝
րինամբ տաղա՛արացըն խո՛րհըրդոյ ։
զևսրհուրդ երրո՛րդուեն ։ երրակի՛ յօ՛՝
ա՛յսօր վկա՛ն հա՛աստոյ յայտնեա՛լ
ային կերպի՛ ծածկեալ ծառա՛յական ։
ընդ որ հա՛ճեցայ ։ ո՛ր ըզբնու՛թին՝ ա՛ծ՝

հերոսաց քոց տուր. քո՛ ամենակայծառ
նով ցոլացեր զանծնեալ քո փիսուս այլ
թիւզք. այսօր բ՚ զպարանգրեալն մարմ
ծընեալ. և սրովբէականըն ծանծիկիր
Ա՚ր յանբ՚սկիզբն էիր ա՛նյեղապէս
վերկայեալ միածնիդ ն. քահանայք բա։
ցըն հայր.որ երևեցաւն այսօր յերկնից
նեցաւ՚ ի՛ Քաբէօր. ժող։ ՟Ո՛ յարիսուծնի
որ ի նմանուն լուսափայլ ամպոյ յայտ
զովուրդք բար։ ՟Ո՛ ամենաբ՚ Տոմին.
ճադեաւ այսօր ի՛ լերին Թաբէօր. ժո
ընդնաւ յարիսուն. ՟Ո՛ լոյս փառացըն Տ՛ր
Ա՚զտեր՝ օրհնեցեք և բարձր արարէք
մայոյց զաւաս մատաքերոցն. աւր ճ։
բուրեաց ի՛ Քաբէօր. Թըմբեալ ընդար
աւր ճ։ Ա՚յսօր անանհնե՛ք Տ՛ռս անոյշ
ծանկեցաւ լուսո՛վ ի՛ Քաբէօր լերինն.
նով յարմատոյն յեսսեայ գաւազան.
հարցըն մերոց։ Ա՚յսօր բըղխեաւն մարմ
նեցեր փառաբ՚ ի՛ Քաբէօր լերինն. աւր ճ
կեաւն յարիսուծնոց և յաղագաց. յայտ

կան բա՛՛նիդ. Մի՛ սպեր՛ ընդ կուսա՛՛յ Հայր յաղթո՛ղն վերկայեա՛լ է՛ա՛՛յ զի ամենայն զոր ինչ զիա՛՛ւրն ես՝ ամենայնիցն ի Թաւօրա՛՛յ ընտրեցեր՝ ի վերուկեր ըզսրբեզերս։ Ո՛՛յ Հայր ծո՛՛ղ ըզնոսա՛՛ն ի Թաւօրդ ընտրեցեր՝ զի ծառայեսցեն քեզ ի ճշմարտութեան։ Ո՛՛յ Հայր սո՛՛ւրբ

ՀԵՐՈՍ ԵՒ ԱՆԴՐՈՄԱԽԷ, ԴՐԱՄԱ

ԱՆԴՐՈՄԱԽԷ

Ո՛վ ծերունի՛ ողորմելի՛, ինչո՞ւ կու լաս ու կու գաս, ինչո՞ւ կ՚ողբաս ու կու լաս, ինչո՞ւ կ՚ողբաս ու կու լաս, ինչո՞ւ կ՚ողբաս ու կու լ

Ճառ Յովհաննու Մանդակունւոյ։

Ո՛ւրա՞խ լեր սե՛ր եկեղեցի՝ քանզի քո՛ զաղբիւրն աշխարհի երկնից այսօր ալբասակեաց լուա քեզ խանձիճն խրով՝ եւ զարգարեաց զա մո՛ւրս քո՛ պանծալի փառօքն խրովք։ Ասէ՝ նդա յոյժ դո՛ստրը սիրելի՝ քանզի երկի՛ր երկինք եղեն այսօր վիճրատիճն քո նորոգմամբ՝ եւ թադաւորն երկնաւո՛ր տո՛ր հաճեցաւ բընակիլ ի քեզ։

Ո՛նդ դաս երկնաւոր զօրացըն՝ վերս առեալ տօ՛նեմբք քեզ այսօր զինդա՞ դար փառաւորես՝ ուրա՞խ լեր Հարան անարատ անկընկին քո խորհրդով։ Ո՛ր՞ն սիրեցաւ կանգնեցաւ սե՛ր եկեղեցի՝ ե՛ք՞ թադաւորն ի՛ւմ պատարագեալ՝ եկայք հաւատացէ՛ք ե՛ր դեսպանք քի՛ երդ նորո՝ վասն հրեշտակացըն վայր իջեալ յերկնից երդիճն ասելով՝ Հրաշա՛ լի՛ ձայնիւն եղանակելով երդիճն զերդ օրհնութիւն երրեակ սրբոյ ձայնիւ։

քո՛ք ըզ՞նե՝ ի վերայ աստաբեւլական վիմի։
Ո՛ր հաստատեցեր բանիւ զԵկեղեցի
որդւոյդ մարդական։ երդմնիվ ըզ՞նոր
եւ աշատանին։ լուսաւորութեամբ զպատ
րուհւ։ ըզ։ Ո՛ր վերընտիր ծնընդեամբ
նա զԵկեղեցի։ նըշխնաւ խաչիւն իւ
նաեւ յանխտեա՛ն։ Ո՛ր պըսակեաց այսօր
Ո՛զոր՝ ծրնեցեք բարձր աթարեք ըզ
աճեղէն ի՛ հօրե լուսոյ ծագեաց։ որ՛
սիրն մայր Եկեղեցի։ քանզի ի՛ քե՛զ շոդ
գայ առ քե՛զ։ որ՛ ա՛րձ ։ Ո՛րախ լեր
բնդ եղեմ։ քանզի քո ածքայն երկնից
խոյ դուստրըդ սիոնի։ եւ ցընծա՛ վե՛ր
ա՛րձ հարցըն մերոց։ Ո՛րախ լեր դե՛շ
քանզի ի՛ քե՛զ հա՛ձեցաւ բընակիլ։ որ
ասնեաւ ըզտօճն քո դուստրըդ սիոնի։ եւ
Ո՛րախ լեր այսօր աբ Եկեղեցի։
լուսոյ ի՛ քե՞զ մայր Եկեղեցի։
քո յօրինաբա՛նութի։ ծանդողն ըզշոդ
Եկեղեցի։ պայծառացո՛ զըմանկո՛նըս
աբ զԵկեղեցի։ նըշխնաւ խաչիւն իւ
նաեւ յանխտեա՛ն։ Ո՛ր պըսակեաց այսօր
Ո՛զոր՝ ծրնեցեք բարձր աթարեք ըզ
աճեղէն ի՛ հօրե լուսոյ ծագեաց։ որ՛
սիրն մայր Եկեղեցի։ քանզի ի՛ քե՛զ շոդ
գայ առ քե՛զ։ որ՛ ա՛րձ ։ Ո՛րախ լեր
բնդ եղեմ։ քանզի քո ածքայն երկնից
խոյ դուստրըդ սիոնի։ եւ ցընծա՛ վե՛ր
ա՛րձ հարցըն մերոց։ Ո՛րախ լեր դե՛շ
քանզի ի՛ քե՛զ հա՛ձեցաւ բընակիլ։ որ
ասնեաւ ըզտօճն քո դուստրըդ սիոնի։ եւ
Ո՛րախ լեր այսօր աբ Եկեղեցի։

ՄԿ ընդ

դկ Ո՛չ միածին նն ի հօրէ ևս լոյս փառաց

լոյսոյ ըղբղխղ՞ս թագաւորն։

զարեգակըն. զի անձանձր խընդութիւ՛ն

ցի. փայլեցո՛ զմանկո՛նըս քո՝ որպէս

Ո՛յսօր ցընծա՛ ե՛թ սիո՛ն մայր եկեղե-

ե՛րդել ի սա՛ծ զերդիս հոգևորս։

Այ՛նպեսե՛ալ ի սա սեղան սըրբութի՛ն

բա՛շխէ զմարմին իւր և զարիւ՛ծն. և

տայ ի սանէ մեզ նո՛րոգութի՛ն. ի թո՛ղ

ղութի՛ն մե՛ղաց մերոց։ Ո՛չ ևս հոգ-

ւո՛ն ե՛թ. ա՛ղաւնակերպ երևումն՛ ծո՛ր

ի վերայ մարմնոյ և ա՛րեանըն ա՛ն. ի

բժշկութի՛ն հո՛գւոյ մերոց։

ո՛սաւորեա՛ եղէ՛ զարդարեա զա՛

մուրս քո. քա՛նզի մերձեցա՛ առ քե՛զ

փեսայն երկնաւո՛ր. փո՛րկո՛ւ քեզ շնո՛ր

հելո՛վ պա՛տակեա՛ծ պա՛նդելի փա՛ռօքն

իւրմե՛ք։ Ո՛յսօր ծագեա՛ց քե՛զ դէ՛շխոյ

դա՛ստա՛ր սիոնի. ա՛րդարո՛ւ՛ե՛ արե՛գա՛

կըն զ՛ա և սփռեցա՛ն ըզբա՛ն շընո՛րհըք

ա՛ե՛ հոգւո՛ն մե՛ծապէ՛ս պա՛րգևո՛ք։

Կանոն ու Էրափխուան տուբէ Կ՚ծածկին Կ՚ըլլէ տուրն։

Կ՚յսոր ժողովեալ սիրելոյն Քրիստոսի
սիրն. երանելի առաքեալ լքեն ևս
սբ՝ կուսանքն. չայհազեստուք պայծա
ռացեալք լուցմանէ՛ն ընտրեալ կոյր
եռանդ. և միաձայնեա՛ր լսակեն. ՟ՃՀՀ՟
նեաՀ՚ես ամէնօրհնեաՀ՚դ Քրիստոս։
Կ՚յսոր դնելով ընծաՀ կոյան ամէն դրա
նըն գերեզմանին. ապաքէն և ակն
ունէին առաՀ հան՝ լսել ի նըմին գալով.

ասդ

ընդ նմա. ձա՛յնք հընչեցի՛ն սա՛նդա
րամբք ա՛նդընդաց։ Տեսեալ զ՚այս
մեծ հայրապետն դրիգորի. պատմէ՛ր
ցընծու՛թիւ՛ հաւատացեալ ազգին։
Ա՛կայք հինեսցո՛ւք սբ զ՚խորանըն
լուսոյ. քանզի Քրիստոս ծագեաց մեզ
լոյս Քրիստոսական աշխարհիս։

Ո՛վ յաւր տիրամայր սրբուհի կոյս. Ողորմեա՛ մեզ ընդ զօրինաբար նուիր։
Ո՛վ յաւր մեծասէր ընդ ամենայն թուոյ ցեահ՛ի յծդն. Եւ ամպեղէն կառաւքն՝ ի վեր ի համբարձեալ յերկինս՝ մըտաւ նեղիւ յերկնայի՛ն խորանն ընդ ի մանուհն կոյսանան՝ Եւ նոցա միա՛ն։
Ո՛վ յաւր ընդ բազմիչեայ գրուելեան Ե՛ն ընդ վեց թեւեան սրովբէն. մըտանի լու յեօ թեն աստեղեան խորանն. տեւանելով զանազան աթոռսըն զոր պատրաստեալ է քեզ տէրն նոյդ. եր դեմք և մեք ասելով. օ՛՛՛ երկ։
Ո՛վ յաւր զազանի՛ն յանցանաց նախա՛ մօրն ընկուսա՛ թեան՛՛նց մայրն. ի՛ խաղերա՛ց բանն աստրա՛ծ՝ յերկնայ ի՛նարն դասելով յաւ՛ծակերտ խորանս և յաւ նպաստա՛ւ ի՛ կեանս. վասն որո՛յ հըրճուողական ձայնիւ քեզ երդէ եկե ղեցի՛՛ նը՝ ընդ ընկ՛ր զօրինաբար նուի՛։
Ո՛վ յաւր տիրամայր սրբուհի՛՛ կոյս. Ողորմեա՛ մեզ ընդ զօրինաբար նուի՛։

ր մերոց։ Այր էակից եղ հօր իւր երկ-
բարեխօս առ քեզ աղ ի ամէն հա՛ւատն
ծիւն ծընունդըն։ զոր միշտ ուսիմք
ի վերին զօրսըն փոխեցեր զնախատեղ
մայ լսելոյ ծը նաւ։ այսօր աո՛ւ ի մէնջ
կան նայն եբայրձ.և զնրդիւդ զո միածի՛ն
Այր ընդնախամօրըն զայնպա՛ս եղր
ղախնոյ Ա՛մ՛ի՛ր զո։ վանդ։

ոօ՛նահ խոյ մբերով զսիշատակ կուսի՛ ա-
հոդեղէ՛ նկա ը՛նդ հրաբուն սեռիցն։
հէժաբար հընչմանդ։ նրւադեմք քեզ
Ա՛յսօր յուսապատար խընդուք և յա՛յ
ա՛նճառիցն աո՛նել հանդերձ։ վանդ։
րանկայիցն։ յերևելի ըզգայութեանց
զըհարթնոյն, անմիսիեաշ ի տեղի դե-
մարդկին ա՛ճմամբ կուսին։ ա՛նմեղութեն
Ա՛յսօր վեր ամբարձեալ ը՛զ մարգրանկան
նըմանեալ հրեղինաց դանուցն։ վանդ։
պէս գերարուի՛ փա՛յլեալ ա՛հեղկըն
չեղբն հրեշտակա՛կան դաւուց։ որ-
ա՛նդեալ ը՛զ սրբբանեալ հոգին ի՛

Հոգեւոյն. մարմնանալ ի յանձն առեր
ի սրբոյ կուսէն. այսօր փրկագործեալ
դաւեցեր յերկնայինն խորհուրդ զ
քոյին ծընօղէն. զոր ։ Ա՛ր յամի ես լե
ցուցիչ բարեխնամ՝ մ՝ ընդ հոգի. այսօր
պարգեւօք հանգուցեր յանապատ՝ մ
ի կեանս ընկուսուեցոյ ըզմայրըն. զոր ։
Ի՛ զոր օրհնեցէք Խարճ ամբարիշտ զ
ծընօղ անտանելի բանին զոմի՛ շտ կոյս
Ա՛ր ի կուսական դաստակցութեց և ի
աբգ ձըգնաւորաց փառաբան՝ նի՛ սըր
բոհի. ուստի և մեք հաւատացեալք
վերապատուեմք զ փոխո՛ն մըն քո ի
յիշ՝ ելիկն. որ առաքել բարձրացեալդ
ես յա՛իսուհ ։ Ո՞ բարեբանեալդ
անդադար միշտ ի վերուին զօրաց. ու
զվերափոխեալդ ի դաս աւետեցոյց և
մարգարէից. ընդորս և մեք հաւա՛
առցեալքս վերապատուե՛մք զգբոյն
աճ-ամայր զմանդատաւո՛ն ասն. որ ։

ընդ կնասակաւն ուղղ։

Ծանն դասք առաքելոց և մարգարէից ի յերկինս և ցրեն զանուանս նոցա ի բերանոյ մօր։ Հրեշտակք ի յերկինս և ցրեն զանուանս նոցա ի բերանոյ մօր։ Հրեշտակք շատանայ կուսի աւետարանոյ մօր։ Տօնեալ ըստ ուղղ բառ առ բառ։ Այր ունէր իշխանութիւն մահու և կենաց։ քրիստոս թագաւոր փառաց։ պատերազմ յանդիմանական զերծաց։ ան։ սպանաւորեալդ ի սերովբէից և երկիր կանըզքերովբէականա աստուածամայր։ Տեղափոխեալ ըզքեզ ի վերնականն ի ըզհնազանդ քո ոչ ընկալան։ անդ։ ցան։ ի գերեզման քո բարձեալ կրեցեր։ դիեցուցանելով մարմնացելոյդ ի քէն ոչ ընդ ամենայն ի քեզ ոչ ընկալան։ անդ։ ռեալ անապականն որ ի հօրէ առաքեաց։ Ոսկան երկնից ընդծագումն անճառ։ ըմբռնեալ հրեշտակք ի յերկրի և ցրեն զանուանս նոցա։ մարգարէից մօր։ Տօնեալ ըստ ուղղ բառ առ բառ։ Այր ունէր իշխանութիւն մահու և կենաց։ քրիստոս թագաւոր փառաց։ պատերազմ յանդիմանական զերծաց։ ան։ սպանաւորեալդ ի սերովբէից և երկիր կանըզքերովբէականա աստուածամայր։ Տեղափոխեալ ըզքեզ ի վերնականն ի ըզհնազանդ քո ոչ ընկալան։ անդ։ ցան։ ի գերեզման քո բարձեալ կրեցեր։ դիեցուցանելով մարմնացելոյդ ի քէն ոչ ընդ ամենայն ի քեզ ոչ ընկալան։ անդ։ ռեալ անապականն որ ի հօրէ առաքեաց։ Ոսկան երկնից ընդծագումն անճառ։ ըմբռնեալ

Ա. Ընթացուք։ 52 Համեցա։ Կանգնեա։ Ա. Ընթացաւ։ Ձշ

նեալ ես հոգւով Ճրշմարիտ աստ ծ։

Ա. Ընկալ զիս Տէր վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես որդի՛ս միածի՛ն աստո։
Ա. Ընդունելի հոգւոյն զօրութենն որով
փարեալ համատարած լոյսն ըզկուսա-
կան անձնէն. վերստիպեալ յանապատ
մէջ և յանհասանելի և յանմատոյց լոյսն.
վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես հոգւով Ճրշմարիտ աստ ծ։
Ա. Ընկալ զիս Տէր վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես հայր անըսկիզբն աստուա ծ։
Ա. Ընդարստասեալ և ծերանազեան հը
րաշափառազոյն կոյս. զոր առեալ որդե-
ւոյ վերափոխեալ դասեաց յանպատում
լուսեայ. վասն որոյ գովեալ ասէք.
օրհնեալ ես որդի՛ս միածի՛ն աստո։
Ա. Ընդունելի հոգւոյն զօրութենն որով
փարեալ համատարած լոյսն ըզկուսա-
կան անձնէն. վերստիպեալ յանապատ
մէջ և յանհասանելի և յանմատոյց լոյսն.
վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես հոգւով Ճրշմարիտ աստ ծ։
Ա. Ընկալ զիս Տէր վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես հայր անըսկիզբն աստուա ծ։
Ա. Ընդարստասեալ և ծերանազեան հը
րաշափառազոյն կոյս. զոր առեալ որդե-
ւոյ վերափոխեալ դասեաց յանպատում
լուսեայ. վասն որոյ գովեալ ասէք.
օրհնեալ ես որդի՛ս միածի՛ն աստո։
Ա. Ընդունելի հոգւոյն զօրութենն որով
փարեալ համատարած լոյսն ըզկուսա-
կան անձնէն. վերստիպեալ յանապատ
մէջ և յանհասանելի և յանմատոյց լոյսն.
վասն որոյ բարեբանեալ ասէք. օրհ-
նեալ ես հոգւով Ճրշմարիտ աստ ծ։

Ա՛յսօր ընդ վերուն զուարթանայն երկիր
բարձր սրտիւք ըզՆոյ յաւետեա՛ն։
Մայրն ամէնօրհնեա՛լ մարիամ. դուէլըմ՛
Ա՛զ տէր՝ Ա՛նդ որդւովն միածնի ըզ 4
Հանդո՛ւցեալքն ի լոյսն անմահութեան ըզ։
Ա՛ր զհոռակի՛ հօր հոդո՛ւդ ըզտա՛՛
Ճարն. զա՛ւ ի՛ քէն հոմա՛նացեալն. այսօր
փոխեցեալ ի կեա՛նս անպատո՛ւմն ըզ։
Ա՛ր զի՛ ծնցո՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն
նո՛ր մարմնո՛վ ծընեա՛ւ ը՛զ քեզ. այսօր
բարեբանե՛ալ ա՛ըծ հա՛՛րցըն մերոյ։
Ա՛ր զի՛ ծնա՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն 5
զնախամօրն երկի՛նց բարձո՛ւն. այսօր
դարձո՛ւցեալ ի փա՛ռս առաջինն. ը՛զքե՛զ
Ա՛ր զմիածնի՛ որդւոյ քո զընա՛յարան
ձգնեա՛լ. նո՛ր օրհնութի՛ւք եղանա՛՛
կիւրին օ՛՛րհնե՛ալ ի՛ կանայս։
Ա՛յսօր ընդ վերուն զուարթանայն երկիր
բարձր սրտիւք ըզՆոյ յաւետեա՛ն։
Մայրն ամէնօրհնեա՛լ մարիամ. դուէլըմ՛
Ա՛զ տէր՝ Ա՛նդ որդւովն միածնի ըզ 4
Հանդո՛ւցեալքն ի լոյսն անմահութեան ըզ։
Ա՛ր զհոռակի՛ հօր հոդո՛ւդ ըզտա՛՛
Ճարն. զա՛ւ ի՛ քէն հոմա՛նացեալն. այսօր
փոխեցեալ ի կեա՛նս անպատո՛ւմն ըզ։
Ա՛ր զի՛ ծնցո՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն
նո՛ր մարմնո՛վ ծընեա՛ւ ը՛զ քեզ. այսօր
բարեբանե՛ալ ա՛ըծ հա՛՛րցըն մերոյ։
Ա՛ր զի՛ ծնա՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն 5
զնախամօրն երկի՛նց բարձո՛ւն. այսօր
դարձո՛ւցեալ ի փա՛ռս առաջինն. ը՛զքե՛զ
Ա՛ր զմիածնի՛ որդւոյ քո զընա՛յարան
ձգնեա՛լ. նո՛ր օրհնութի՛ւք եղանա՛՛
կիւրին օ՛՛րհնե՛ալ ի՛ կանայս։
Ա՛յսօր ընդ վերուն զուարթանայն երկիր
բարձր սրտիւք ըզՆոյ յաւետեա՛ն։
Մայրն ամէնօրհնեա՛լ մարիամ. դուէլըմ՛
Ա՛զ տէր՝ Ա՛նդ որդւովն միածնի ըզ 4
Հանդո՛ւցեալքն ի լոյսն անմահութեան ըզ։
Ա՛ր զհոռակի՛ հօր հոդո՛ւդ ըզտա՛՛
Ճարն. զա՛ւ ի՛ քէն հոմա՛նացեալն. այսօր
փոխեցեալ ի կեա՛նս անպատո՛ւմն ըզ։
Ա՛ր զի՛ ծնցո՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն
նո՛ր մարմնո՛վ ծընեա՛ւ ը՛զ քեզ. այսօր
բարեբանե՛ալ ա՛ըծ հա՛՛րցըն մերոյ։
Ա՛ր զի՛ ծնա՛ւ հօր լուսոյդ ըզծագո՛ղն 5
զնախամօրն երկի՛նց բարձո՛ւն. այսօր
դարձո՛ւցեալ ի փա՛ռս առաջինն. ը՛զքե՛զ
Ա՛ր զմիածնի՛ որդւոյ քո զընա՛յարան
ձգնեա՛լ. նո՛ր օրհնութի՛ւք եղանա՛՛
կիւրին օ՛՛րհնե՛ալ ի՛ կանայս։

մեն մարդա՛նէ՛ց. կո՛ւսակիս քո՛ ծնեալ
դարու՛թիւ. անդա՛ւ. Օ՛ քե՛զ կառաւո՛ր
ա՛զանէց՛. և՛ արո՛ւեա՛լք արեգականն ա՛ր՝
ծո՛ւցանելոյ. և՛ ա՛ռնե՛լք արեգականն ա՛ր՝
ներ. և՛ երկի՛ր վայրապա՛կ յո՛րու՛մ լո՛յնն
յո՛ւցանելոյ: Տե՛ղի՛ անապա՛տելո՛ւ քա՛՝
թեքանելոյ. և՛ հո՛գեւոր եր՛գով մե՛ծա՛՝
ւե՛նիս փո՛ղոյ՝ ի՛մ յո՛ր ե՛րկի՛՝ն՝ա՛ն. քա՛ր
քա՛նեցի՛ք գե՛ա՛դին ճրշմարի՛տ. քար:
Լո՛յս ճա՛ճի՛ն ամպ լո՛ւսաւո՛ր. ո՛ր ը՛ն՝
ցօ՛ղի՛ն կենդա՛ն հեղեր յերկիր քա՛նա՛ւո՛ր.
և՛ զնախամո՛ր՝ն շնչո՛ւցեր պա՛րտեա՛ցն
ը՛նդո՛ւր. անդադա՛ր ձայնի՛ր զքե՛զ քա՛՝
ղեա՛ն՝ե՛լք. և՛ հո՛գեւոր եր՛գով մե՛ծա՛՝
ւե՛նիս փո՛ղոյ՝ ի՛մ յո՛ր ե՛րկի՛՝ն՝ա՛ն. քա՛ր
քա՛նեցի՛ք գե՛ա՛դին ճրշմարի՛տ. քար:
Լո՛յս յաւո՛ր ընդ հրեղէ՛ն քերո՛վէ՛ի՛ցն. ո՛ր՝
ը՛զքերո՛վէ՛ն հողե՛ղէն վեր համբարձի՛՝ն
ձայնի՛ր փո՛ղոյ՝ ի՛մ յո՛ր ե՛րկի՛՝ն՝ա՛ն. քա՛ր
քա՛նեցի՛ք գե՛ա՛դին ճրշմարի՛տ. քար:
Լո՛յս յաւո՛ր ընդ դա՛սո՛ւց սերո՛վէ՛ի՛ցն.
ո՛ր՝ պարա՛կեցա՛ւ շո՛ւրջ ը՛զ գե՛րե՛զմանա՛՝
սըրբո՛յ կո՛ւսին ե՛ղանակէ՛ ի՛ ո՛ւրա՛ն. գո՛՝
վեցի՛ք զո՛ր՝դին մա՛ծի՛ն. քար:
Լո՛յս յաւո՛ր ընդ հրեղէ՛ն քերո՛վէ՛ի՛ցն. ո՛ր՝
ը՛զքերո՛վէ՛ն հողե՛ղէն վեր համբարձի՛՝ն
ձայնի՛ր փո՛ղոյ՝ ի՛մ յո՛ր ե՛րկի՛՝ն՝ա՛ն. քա՛ր
քա՛նեցի՛ք գե՛ա՛դին ճրշմարի՛տ. քար:
Լո՛ճա՛ճի՛ն ամպ լո՛ւսաւո՛ր. ո՛ր ը՛զ
ցօ՛ղի՛ն կենդա՛ն հեղեր յերկիր քա՛նա՛ւո՛ր.
և՛ զնախամո՛ր՝ն շնչո՛ւցեր պա՛րտեա՛ցն
ը՛նդո՛ւր. անդադա՛ր ձայնի՛ր զքե՛զ քա՛՝
ղեա՛ն՝ե՛լք. և՛ հո՛գեւոր եր՛գով մե՛ծա՛՝
ւե՛նիս փո՛ղոյ՝ ի՛մ յո՛ր ե՛րկի՛՝ն՝ա՛ն. քա՛ր
քա՛նեցի՛ք գե՛ա՛դին ճրշմարի՛տ. քար:

ա Յայսր զըՀարձանցան Հրեշտակքն ի Հնդկաստան քրովբէին, ա՛՛ղաչա՛՛ Հրամայեցին քրովբէին, ա՛՛ղաչա՛՛ վերս Համբարձեր յամենայն փառաց երկնից հասանել եղեր, այսօր քրովբէից ի կարգս ընդունել մարմնով ի գիրկս կուսին և ի Հօր և սբ Հոգւոյն. Հայձեցար բառնալ զի քահանայապետական աթոռս նստիս ընդ հանդուցեր ի լուսեղէն խորանն. ա՛՛ղաչա՛՛ գեարդ, այսօր երգ կուսանացն բոլմայրին ցաւր արիծղոց երգ լոյս և ի մեծաւոր Հանդ սբ կուսին. և ի խանձարուրսն պատ ա՛՛ր անանապական մարմնով ծրարեալ ի նա զնձք մօր քո պաղատեա մեզ ողորմի Տէր։ ա՛՛ղաչա՛՛ երկ յաւուրսն մ ի կեանն. ա՛՛ղաչա՛՛ խնդեր զուարխուքիդ երկինք և երկր կուսիկն և ամենայն գոլով. այսօր փո քո ետր. մեռեալ մարմնով յարեայնդի ա՛՛ր անմարմին բնութ աստուածութ ղ՛՛ լուսաձեմ խորանն. ա՛՛ղաչա՛՛։

Երկնք. Հրաբուն սեռիցդն փոխանդրեալ դեւամբ ոգով բնութեդ քակտեցան ը

լինել յերկնից զարդուն պատ ծին։

Լ՚յաւր տեսեալ հրաւիրող դատաւք վայր
և համաձայնեալ լք անմարմնոյն։ օ՚ր
նիւ՚ն զամէն օրհնեալ սրբոյ հ՚ն։
Նայի՚ն փախուստ ամուսնացեալ ծառայ
ծառայեալք իմաստուն՚ի յերկ
խամաստ՚ն ե՚ք կուսանացն։ պատ
ժուղվեալ սրբոյ անարքելոյն և՚
տա դէպ

Վանան եպսպ ասուն։

Լ՚յաւր հրաշափառ կուսմամբ հոգւոյն
մանկունք եկիք՚ցուց։ ուրախանալ
ասնէն յերկրի ըզ փախստեն կուսին
յեղէմ քաղաք՚ն վերի՚ն։

տոյց լուսեղէն խորանս. վասն որոյ
վերամբերեալ ի յերկնային և յանմա-
մարմին Տեառն իւրոյ յանմանրամեալ
եան հրեղինայքն սոսկացեալ դադար
։ յօր ըզ Տոքեղէն բնութիւնս տես-
նել հրեղինայքն ։ վասն որոյ սրբե-
նաբ ։ ըզ ըզ մի՝ շա փառաբանեցին։
անկան ձայնիւ քեզ երգեմք սրբեալ
գերադոյն բնութիւն. վասն որոյ սրբեալ
փոխադրեաց յիմանալի և յանապատ
գեաւ մայրն. միածին նն ի ջեալ փառաւք
ղեան կուսական ծնընդեամբ զանձնարանա
ներ մարդկան ծնընդեամբ զանձնարանա
նապատ և յանմեռանելին եղեալ նահա
ընդ երրորդութեանն. և հա։

յօր ըզնախամօրն երկանց բարձ
րեալ ի յերկինսն. մարգարէ ասէ
ցեալ մայրն. միածին նն ի ջեալ փառաւք
փոխադրեաց յիմանալի և յանապատ
գերադոյն բնութիւն. վասն որոյ սրբեալ
անկան ձայնիւ քեզ երգեմք սրբեալ
։ ըզ ըզ մի՝ շա փառաբանեցին։

յօր ըզ Տոքեղէն բնութիւնս տես
եան հրեղինայքն սոսկացեալ դադար
մարմին Տեառն իւրոյ յանմանրամեալ
վերամբերեալ ի յերկինսն և յանմա
տոյց լուսեղէն խորանս. վասն որոյ

Ո՞վ յաւր սոնակիւց հոգեղինաց գոլով
հարանացեալ եկեղեցիւ ընդ. սո՛ւրբ հոգ
ուրախութիւն ըզյիշատակ անապական
անարատ կուսիւ ամուսնացեալդ. վայ:

Ա՛ր ըզդատաւկնիւք երկանց անկ՛ծից
նախատինն երկոց. միածնիւ որդւովդ զո
ծնընդեան մեր կոյսըն մարիամ. այսօր
յատակին յինդայոսէ փառաւն դար
ձուցեր սուրբ ըզնախատինքն.
զոր միշտ ունիմք բարեխօս առ քեզ
տէր ա՛ր ծ հա՛ղցըն ըզ մերոց.

Ա՛ր ի հօրէ անմարմնաբար ծընեալ սր
դիւ նախ քան զյաւրէնուեան. և մարմնով
ծընար ի սրբոյ կուսէն. այսօր խո
նարհեալ յերկինսայ ընդն փոխեցեր զանձ
րէնութիւդ զոր զենակարանն. զոր միշտ
Օ՛ր մարդեցեր ի բնակութիւն քում
կ՛ակնկ՛ն հոգեղէն շնորհս.
անձնաւորեալ երկնարփութեան շնորհօք.
այսօր դերագոյն հրեղինացըն դասեցեր
ըզհոգեղէն բնութիւնն. զոր միշտ

Ա՛ երբախնեակ ըզքեզ ի յերկինսն խո-
սեալ ընդ քեզ. հո՛, ընդ քեզ ասեմ, որ ի հօրէ
քումմէ ես ելեալ. ընդ որ եմ՛ւտ ա՛նաեան յեկի՛ց
եղեւկիել յառաջնդոյն ծանոյց կոյս ա-
ծուցանեմք. Վ՛ոյ՛ւրըն փակեալ զքեզ
հոգեւոր երգով ըզքե՛զ ըսկի՛շտ մեծա-
լէն պարագրեցաւ ի քո՛ւմ յղութեանդ.
լոյս ի՛ հօրէ. բնութեեց էից անսահման
խորհուրդ և առաքեալ. քանզի ծագեալ
տուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք բարեբանե՛մք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
էից քրովբէից փառաբա՛նիս երգովք սա-
ւր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
խորհուրդ և առաքեալ. քանզի ծագեալ
լոյս ի՛ հօրէ. բնութեեց էից անսահման
լէն պարագրեցաւ ի քո՛ւմ յղութեանդ.
հոգեւոր երգով ըզքե՛զ ըսկի՛շտ մեծա-
ցո՛ւցանեմք. Վ՛ոյ՛ւրըն փակեալ զքեզ
եղեւկիել յառաջնդոյն ծանոյց կոյս ա-
նարատ. ընդ որ եմ՛ւտ ա՛նաեան յեկի՛ց
բանն անմարմին որ ի հօրէ և ել մարմնով
անխա՛ռնելի ճա՛մբով կուսածէզ. Հո՛,
Ա՛ր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
էից քրովբէից փառաբա՛նիս երգովք սա-
ւր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
խորհուրդ և առաքեալ. քանզի ծագեալ
լոյս ի՛ հօրէ. բնութեեց էից անսահման
լէն պարագրեցաւ ի քո՛ւմ յղութեանդ.
հոգեւոր երգով ըզքե՛զ ըսկի՛շտ մեծա-
ցո՛ւցանեմք. Վ՛ոյ՛ւրըն փակեալ զքեզ
եղեւկիել յառաջնդոյն ծանոյց կոյս ա-
նարատ. ընդ որ եմ՛ւտ ա՛նաեան յեկի՛ց
բանն անմարմին որ ի հօրէ և ել մարմնով
անխա՛ռնելի ճա՛մբով կուսածէզ. Հո՛,
Ա՛ր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
էից քրովբէից փառաբա՛նիս երգովք սա-
ւր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
խորհուրդ և առաքեալ. քանզի ծագեալ
լոյս ի՛ հօրէ. բնութեեց էից անսահման
լէն պարագրեցաւ ի քո՛ւմ յղութեանդ.
հոգեւոր երգով ըզքե՛զ ըսկի՛շտ մեծա-
ցո՛ւցանեմք. Վ՛ոյ՛ւրըն փակեալ զքեզ
եղեւկիել յառաջնդոյն ծանոյց կոյս ա-
նարատ. ընդ որ եմ՛ւտ ա՛նաեան յեկի՛ց
բանն անմարմին որ ի հօրէ և ել մարմնով
անխա՛ռնելի ճա՛մբով կուսածէզ. Հո՛,
Ա՛ր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
էից քրովբէից փառաբա՛նիս երգովք սա-
ւր ի՛ւրեքթևեան սրովբէից ի՛ւրաքան-
չիւր ձայնիւք փառաբանե՛մք. ըզծա՛ն.
ստուածածինն. ընդ սուրբ և մեք հաստա-
ձայնիմք. ըզծա՛ն. Ա՛ծածին պերազգեն երկնից ցո՛ւցանէր
խորհուրդ և առաքեալ. քանզի ծագեալ
լոյս ի՛ հօրէ. բնութեեց էից անսահման
լէն պարագրեցաւ ի քո՛ւմ յղութեանդ.
հոգեւոր երգով ըզքե՛զ ըսկի՛շտ մեծա-
ցո՛ւցանեմք. Վ՛ոյ՛ւրըն փակեալ զքեզ
եղեւկիել յառաջնդոյն ծանոյց կոյս ա-
նարատ. ընդ որ եմ՛ւտ ա՛նաեան յեկի՛ց
բանն անմարմին որ ի հօրէ և ել մարմնով
անխա՛ռնելի ճա՛մբով կուսածէզ. Հո՛,

լուսոյն խորով։ Ա՛րարէք լեր կոյս անուա-
ստուածոյ ամենատուր
մեզ լոյս ի լուսոյ. և զնաւարկն անդի՛
աճեցին. քանզի առ ի քէն ծադեաց
ամենայն ի ծածկին։ Ա՛րարէք լեր մայր անձառ լուսոյ տը-
ղիս խաչեա՛ց վա՛ն անձանձիկ մերոյ։

Ա՛ր ինձանէ՛ խորանելդ բարձրացոյց
զբեզ մայր աստ՛ծոյ. անձառելի՛ փառօք
միածին որդի՛ն՝ սուրբ Հոգւոյն։ Ա՛ր ինձանէ՛ խորանելդ
փոխո՛ւմն մօր քո և կուսի՛ն։ Հայց։
կի՛ ծնան. այսօր երկնաւո՛ր զօրք իջեր ի՛
յարուցեալ Տամբարձա՛ր առ Հայր ի՛ յեր
Ա՛ր մահուա՛նէ քոյ կեցու՛ցեր ընդ-
ծագողի՛ն լուսոյդ և մեզ պղորմեա՛։
մին ի՛ սրբոյդ կուսէ՛ն։ Հայցմամբ
լե՛ր։ ի՛ հօրէ որդի՛ ա՛ծ՛ գ՛. և առաքեր մարդ-
Ա՛ր խոնարհեցա՛ր յերկինից՝ անմեկնե-
ք՛ն ըզբեզ մայր անհարանացեա՛լ. Տէ՛ր
տաք և դարձք առաքելոյն և խնամտո՛ն
տուբք կուսանացըն՝ միաձայնելով գովել
ամէն։ Ա՛ր խոնարհեցա՛ր յերկինից՝ անմեկնե-
ք՛ն ըզբեզ մայր անհարանացեա՛լ. Տէ՛ր
տուբք կուսանացըն՝ միաձայնելով գովել
տաք և դարձք առաքելոյն և խնամտո՛ն
բանան այսօր որդի՛դ քո՛ միածին։ Ու-

Ցիայ՛ք ժողովուրդք ի տաճարի փառացն
տուր ստացո զառատս քո ընդարմանել։
Որ ընթերցանիցես զբանս յայսոսիկ
զիս յիշեսցես ի քո երկնային մանկունք
քո ընդ հրեշտակս ի տաճարին փառաց
քոյ զվանգատուիլ։ Ալ տաճարի փառաց
կան քահանայն. տուր սրտմտ զանշարժ
մտիլ ի բնակարանս հրեշտակաց քո մարդ
կան ի լսանելոցդ։ Ալ ընդ հրեշտակեցեր ողջ
զբ, զի ընդ, զկնիկեղեցի. ընդամ պահեա
լ վերայ վիմի հաստատ շինեցեր զի
տա և մեծ երդեսցի քեզ ծնողն
կալեալ տանկին ուրախութիւն ընդ
քանզի երկնայինացն ընդքեզ այսօր ընդ
հարան երկնայի՞ն կոյս անապական
քեզ պանծալի փառք։ Ուրախ լեր
լնջեալ յերկնից այսօր վերածեաց ըզ
լի, զի ընդ ծընաւ մարդին միածին, վայր
բան մայր անհարանցեալ. քանզի ոս

Ամէն հաստատեաց զբեզ Աստուած։

Թիւրն մայր աստ։

որս և մեծ երդեսցի քեզ ծնողն
կալեալ տանկին ուրախութիւն ընդ
քանզի երկնայինացն ընդքեզ այսօր ընդ
հարան երկնայի՞ն կոյս անապական
քեզ պանծալի փառք։ Ուրախ լեր
լնջեալ յերկնից այսօր վերածեաց ըզ
լի, զի ընդ ծընաւ մարդին միածին, վայր
բան մայր անհարանցեալ. քանզի ոս

քեռան՝ երկրպագեցի՛ք աջ-ային նե՛ր
լու՛ծ. բա՛ր : Ա՛կայք ժողովո՛ւրդք
թոռո՛ցեա՛ք ըզ հեթանո՛սս ժառա՛նգեք
կեա՛ք ըզ սո՛ւրբ խաչիս՝ ու՛ յա՛յլ և յա՛հեա՛կ
ղեցի՛կ . երկնաւո՛ր փեսայի՛ն ա՛ղա՛ս
Ա՛նդրի՛ք զի՛ կ՛ հարանա՛ցեա՛լ ե՛ք եւիք
բա՛ղձր արա՛րեք ըզ նո՛ս յա՛ւիտեա՛ն .
քո՛ . ա՛մեն՛ա՛ : Ա՛ՀԶՏԵՐ՝ օրհնեցէ՛ք զ
ոտնե՛ր ու՛րախո՛ւթիւ՛ նո՛ր շնա՛նս խաչի
մե՛ր կերտո՛ւթիւ՛ ե՛ր ա՛ւարձա՛կին՝ . այսօր
նա՛ խաչի՛ քո՛ . ա՛մեն՛ : Ա՛ՀԶՏԵՐ՝ նորածնե՛ր լեր
ղեցի՛կ . յոյակհա՛ւատն պատակա՛ւ նըշա՛
մե՛ռա՛ : Ա՛ւա՛ դեղձիկի՛ ընդ-ա՛ջիմ ե՛ր եկի՛ք
յո՛ւգա՛ս խաչ քո՛ սո՛ւր . ա՛ր՛ս՛ զ հա՛րսըն
աղեղ՛մ. պա՛յծառա՛զգեա՛ց վայելո՛ւթիւ՛
ա՛նո՛ւրհնաբա՛նեա՛ց ո՛ր յերկի՛ն՝
տակաց դա՛ռնա՛ւորեա՛լ ա՛ծնանե՛ն ա՛ն՝ . ա՛ն՛
իրո՛ւմբ. ա՛ն՛ : Ա՛ծա՛ո և զջո՛ւրըք հրե՛շ
պա՛տակա՛ւ ե՛ւ ա՛ս՛ ա՛ւրհնեցո՛ւ փառա՛ք
Ա՛ՀԶՏԵՐ՝ Ա՛ստուա՛ծ Թա՛գաւորըն ք՛ ա՛
քրիստոսի՛ . տո՛ւք ամենեքեա՛ն ո՛ր՛նո՛ւ՛

Զայն փառացդ քոյ պահեա՝ անխոտո՛ր
Տոհմդ՝ Թեկդ. և զամենայն հեաւս ի խոյ
Հաւատացեալ ժողովուրդըս սբ՛ երկ
կայցէ. Նորին աղաչանօք խընայեա՛ ի մեզ
ի չէզոքն քահանայապետին քո և վերջ
փըրկականա ա՛ծգիտուե՛ն. Շնորհեցեր մեզ
բարեբա՛նեա՛ցք ։ Ո՛ր ըղևաւոնեա՛ըդըս
այնու ծա՛գմանդ. ի՛ սուն ըղբեզ անդադար
զո՛ր ի յերկինս ց լուսաւորեցեր աճ
ա՛ստաՀարի սբ՛երեա՛ք փառաց քոց ք՛ս.
ե՛կեղեցւո՛յ ։ ի՛ սուն ։

ո՛ւրախանան ընդ պայծառութի՛ քո սբ
կեղեցի ։ ի՛ սուն ։ Յ յսօր և հրեշտակք
րեգա՛կքն լուսաւորեցեր զբո՛ սբ զի
աղաչանա՛ց մերոց ընկալ և կեցո՛ զոգիս
Հայնեա՛լ անպչեմք զղքե՛ զ ։ լու՛ր Հայնի՛
ցեր գալստեամբդ քո քս ։ ի՛ սուն ։ Ա՛
խոյանի՛ քո՛մ սրբեա՛ զոր ընտրե
ւ ընդ նըմին թա՛գաւորեա՛ց ։ բա
նըշանախ ։ բնե՛ռեա՛ք ընդ նըմին ի՛ սուն

Հոյն. Եկայք ժողովեսցուք երկրպագութիւն կանդնեցուք ի յերկրի յաղթող Քրիստոս Աստուծոյ մերոյ։ Ի խորանի քում տեսի զիս ես ամենայն օգնական հատաւոյ ելոյ ի նոյն փայտիւն ի նահատարձեցեր. սիրէ. Ա՛ր լսեմեւայն ի՛ հաշակմանէ փայտիւն յանցայնաց. ի՛ Քրիստոս Աստուած մեր. սիրէ. Ա՛ր լսեմեւայն զօրութիւն քո՝ երկնաւոր աչք ։ գաւազան զօրութեան հակիցոյց բազկատարած ի խաչի ընկերացոյց մեր պահեաւ։ Ա՛ր զաշխարհ շնոյ յաղթութեամբ Աստուած մեզ. սիրէ. Ա՛ր զանարատ բանդուկըս քո՝ ի խոչ ելոյ առաւծեցեր զ՝ի աչերդ ։ Ա՛ր զանարատ բանդուկըս քո՝ ի խոչ ելոյ առաւծեցեր զ՝ի աչերդ ։

Վանան Երէցուդ ասացն։

Ա՛ր զանարատ բանդուկըս քո՝ ի խոչ ելոյ առաւծեցեր զ՝ի աչերդ ։

յիւր, տաքացեաց յի վեր՝ սեղ խաղն ուտ-
ուրդին միջնին զանարատ բաղնիսն
արարիչ յԱստուած։ Այլ տեսեալ
զտունն քակտեալ եւ զսեղանն
մաղձ մարդկան ած քեզ տէր. այլ
բաղուկըս իւր. ժողովիլ ըզհեռացեալ
մայր ի խոյէ իւր ի՞ տարածեցեր ըզ
համար. այլ, Այլ հանգիստ կոչ
ուակերպն ի միջակին դիտեալ ընդ
մանչերս պատգոյն. որ կանգնեցաւ քա՞
ցաք կենացըն փայտիւ ի՝ ճաշակմանէ
ալ հարցըն մերոց։ Կանգուն անմահ
գաւազան զօրութեամբ ես փայտ կենաց։
թեցուցեր ըզ ժողովուրդըս իւր։ որ
ալ յօծր պատուական խաչի՞ւ իւր՝ տա-
սարկէ. զի նա՛ եւ յայս հանապազորդ
ալ ծաղրուէին. ոչ խայտն երեւի ել-
նակ։ Ալ միւսանգամ դալըստեան
ճաշակմանըն. ի՛սամ նորոգեալ կենդա
խաչին և վերեալըս մեղօք փայտին
ցեալ։ Ալարիչն ալ ծառ բարձրացաւ ի՛

Ա՛մէն և կ՚ըսէ ։ 73 Ա՛սքա՛ր ՝ՀԱՒ Հա՛յ
ֆայտ կենաց որ փոխանակ մահացո՛ւ
պըտղոյն ։ ըզք՚ո պըտղաբերեցեր ։ պա՛
րըսպեակ պահեա՛ զո՛ւխտս Հա՛ւատացելոց ։
՝ՀԱՒ բացա՛ մեզ ձա՛նապարհ ծառոյն
կենաց ։ ի՛ սրովբեականի պահպանո՛ւ
թենէն ։ պա՛րտ ։ ՝ՀԱՒ ա՛զատեցո՛ւ
նախահայրն ի՛ ձաշակմա՛նէ պըտղոյն ։
եւ քեզ երկրպագեն ա՛մենայն հա՛ւա՛
տացեալք ։ պա՛րտ ։

Ա՛ստուածեալ փա՛յտ գի՛տութե՛ ըզ մեզ
ի՛ կենացն հա՛ւաւել ա՛րտասքսեցոյց ։ ո՛
րով յա՛նցեաւ մա՛յրն եւա՛ և՛ պատրեաց
ըզ նախահայրն ։ Ա՛յսպէս փա՛յտ խաչի քո
կենատո՛ւ զա՛ւազա՛ն զօրութի՛ կենաց
մա՛րդկա՛ն և՛ յոյս հաստատութե՛ ։ ա՛ռաջ
նո՛րդ եղև մեզ ի՛ կեանսն յա՛ւիտենից ։
Ա՛տա՛ր մեզ ընշա՛ն յաղթո՛ղ սո՛ր զնաց

ալէջ ՚ի լուսաւորութիւն, ՚ի շանեցայ ՚ուսերս
սիրտ մեր լուսաւորեալ. ՚ուր յարութեանդ
վարդ եւ վարդապետ. ՚ուր խաչին անձկմտիւ.
մերոյ. վասն զի ՚ի ՚ին ՚ի ձեռն խաչին
ի ՚ուրոյ հնարեցաւ պարգեւս աշխարհի։
հաւատացեալ. երկրպագեցուք քո ՚ի ՚ու
զարթուն քո ՚ի ՚ուր. փառաւորեմք. եկայք
Թաղումն քո մեծացուցանեմք. ՚ու ՚ուր
ալէջ քո՛ք ՚ո երկիր պատանեմք. ՚ու ՚ուր
ցուք փառք ՚ի պատիւ յաւիտեան։
տիս ՚ուր խաչին. ՚ու ՚ուր ՚ի ՚ին մատուս
՚ի յոյր ՚ու մեք ուրնեցուք զնաւակ
ջին. նման ըզ փառս երկնցուք։
զեկեղեցի. ՚ու պր ՚ամէնայն ՚ուր խո
՚ին ՚ի լուսաւորել զընտրեալ ՚ուր
րին քո ՚ի հաւատացեալ ժողովրդիք։
բարձունս երկնցուք. Թագաւո՛ր
ՀՃՂԹ՚ղել ՚ու զնոր օրհնութի միշտ ՚ի
կայի ՚ու երկրաճին ՚ուրդիք մարդկան։
ա՛նձկացեալ ձանապարհին. ՚ուրմէ ցան
քո. զի ՚ուսմա՛ մեզ ՚ուք զնդ նեղ դո՛ւռն

փոյտ խաչին ։ Եւ եկեալ հատարուր ի դրախտին ընծայեցին ըզ
Ադամ եւ զհաւատարիմ մայրաքաղաքն եղեմ ։
զամենայն Հաւիքն ի պատուոյն ։ Եւ եղեւ
տիկն մեռոյց ։ Ալպաղոյ ցոր ։ փառք ու-
խաչին ։ փա՛ռք Հաւր ։ սըրբոյ Հոգ ։
ա՛յժմ ։ Նիցց ամէն ։ փառք սո՛ւրբ
խաչին այ՛օ լէլօ՛ւ՛ի՛ ։

Ալանն էրդուզ աւուրն ։

Օ՛ ծրուքին՝ ու՛ր խաչի՛ քո՛ քա՛ն ։ որ
կանգնեցեր՝ ի՛ փըրկո՛ւքին՝ Հո՛ի ։
սա՛ւ ա՛ւ պահեսցէ՛ ըղձե՛զ յա՛մ փորձուէ՛ ։
Ո՛ւռնգի՛ ի՛ սա՛ն բարձրացա՛ր ու՛ր ծ։ ե՛ի՛ սա՛ն
Հեղեր ընդա՛ծուածքն ու՛ր՝ զա՛ւրութ։ սա՛ն
Ա՛ւ ընդո՛ւր մի՛ սանդա՛մ ըզդ գա՛ւ սատըդ
նըշա՛նա՛ խաչի՛ քո՛ ցո՛ւցեր Հո՛ի ։ սա՛ն
Ա՛ւ սուրհանդանե՛ն ադա՛մայ՝ ի՛ կենագո՛րծ
ի՛ դրախտի՛ն ։ խաչա՛մբք պա՛տրանաք փայ
տի՛ն ծառո՛յն գիտո՛ւքե՛ ։ օ՛ձապա՛մբ պատ
րա՛ծքըն Հնշակեա՛լ՝ ի՛ պըտղո՛յն ։ Ա՛ւ ելա՛լ
վայրա՛ենակիլ մայրաքաղաքն եղե՛մ ։

դ

Ո՛վ տէր՝ օրհնեցեալ բարեր արարեալ երկ
նից ի վերոյ ընկալ զաղաչանս մեր. ընկնիլ
ընկալեալ ի յանձիր նեղս մեր. ընկնիլ
ջեան. զի յաղթեսցուք նմանե սնոտի
լչին թշնամւոյն. կնքեալ հաստատուն
Պատուէն ցուցա մեզ ո՛վ խաչեալ փրկիչ
տեսանիցուք ի յերկրորդ ժամուն. նիշան
դակնանկերպ Ճառագայթիւք միաբան
փայլեաց Ճառագայթք նոր խաչին. պրե
աղ ծ հա՛րցըն ի մերոց. Յարեալ էիցէ
քաղաքըն պատմին. ըզնըշան քո տէր
փա՛ղմամբ տեսողացն ընկճեալ ի
նըշան տրտնանան խաչին. բոցա՛նիշ

դձ

Ո՛վ յաղ ընդ ամպըս լուսաւորս երևեալ

ղուխեամբ և ըզմեզ վերադրեաց յոր
դեդրութեան շնորհս.

ռագա՛ն արարած՝ . հրաշալին կարո՛
հոգւոյն . երևեալ ի յերկրի պայծա՛

Ամէն անեղ համագոյ որ ընդ հօր և որ
քառաթևըն պահապանն ամենայնց մերոց
դիմահարն տարրերէնն փայտակերտըն . որ
աղաւնի՛ ջ կառափըմա՛ն . բարձրանայր ի

Աստուածային զօրութեան ընկերացք.

Սաւուղ զօրութեամբ քո։

ընդդէմ թշնամւոյն. սատերասող
խաչի քո քում՝ որ ցուցաւ ի յօդնութիւն
ժողովրդին։ Աստուածային զօրութիւն
ռադիոյիւքդ տեառնային բանիւդ
լուսոյ աճումին նըշանի՝ քոյ. Ջոյ
պանծացեալ յոյժ։ Աւ՛ր ըղծադործքն
ջի քո քում աւ՛յօր. եղիցի մեծապէս
դարեաւ։ Աւ՛նդ երեւումըն սըրբոյ խոյ
խաչին լուսոյ ճառագայթիւք զմեր
զուարճան տեսանելին աւ՛յօր. որ ըզ
լոյսն սրտից մեր բանզուրէ ի
թըմրեալ աւ՛յօրս. Հանիմանութեամբ ճաշակեա՛ց
ի յերկինից երեւեալ նըշանըն յաղթող՝
քաշնանայք երդիլ ըզ նոր, օրհ։

Երեւիր տեսիլ ահաւոր ժողովոյն.
Ո՛յօր ի՛ որ դողդոջեալ ցնծացեա՛լ
զմեղս-դրեալ. մերձենալ ըզ նոր, օրհ։
ջին ի յերկինից երեւեալ. եւ իմ՛ք նոր ժո՛
նայ յա՛խտեա՛ն։ Ո՛յօր նըշա՛ն որ խոյ

նամեծին. սո՛ւրբ։

ցաւ. ի յօգնութիւն ընդդէմ թըշ-
մամբ հրաշափառապէս ի՞մ՚՚ զ ցրո-
լոյց. սո՛ւրբ ։ Ո՛ր լուսափայլ ծա-
րի. և գաւազան զօրութե՛ն հա՛ւատոյ
լուսոյ լոյսս ՚՚ջահապայծառեա՛ց ի՛ խորհրդ
ըղձից բա՛ւս՚՚ ըն՚՚ծանելոյ ։ Ո՛ր ի՛ տօնի
փրկութե՛ն. սո՛ւրբ ։ Ո՛վ ՚՚ամենակեցո՛ղ Ա
ա՛յժմն կենարար՝ զոր երկիւ ըմբռ՚՚դ

Ղ
Ա
Ի
Ա
Ն
Ի
Ա
Ն
Ի

Ալեան հրեղէն աւազն ։

սա՛կ պարծանաց հա՛ւատոյ ե՛րկոյ. և ։
յա՛ւիտ գալստեան փրկչի՛ն. և պըղ՚՚
գան ա՛յր. և սո՛վ ։ Ա՛ն կարապետ
բո՛ւթե՛ւ ի՛մամ՚՚ պատա՛րագեալ քո՛՚՚
պրդիմն ա՛յր. և սո՛վ ։ Ա՛ն սեղան օրհ՚՚
տէրութեա՛ն և ի՛մամ՚՚ բա՛ղմեալ քո՛՚՚
պրդիմն ա՛յր. և սո՛վ ։ Ա՛ն ա՛ղբիւր
Ա՛ւ զկնի յա՛ղթութե՛ւ սրեա՛լ արեամբ
յո՛ւր անուրի՛ն թըշնամւոյն ։
Ե՛ռեր մե՛զ ք՛՚՚ ։ և սո՛վ յաղթեա՛՚՚

քան

դուքս դերասիրաշ լ՚ամատունն . փայտ կենաց՝ ի զատս հնդուվեղն վերջ
զօրացն եկջ և ելիվք այրարան . ապա : ընտանեաւր ընտանէլոյն յահօբայ . երկնաւոր
տին . քանզի խորհրդեաւմբ ցուցաւ մարդկան՝ ընդ դուռըն կենացն մըտ
նալիք . ճանապարհ առնելով որդւոց Ա՚ինաւամ՝ ի ցուցաւ ամանուխք իմա
ծալիւ և վայելուչ դրա՚խտին՝ . ապա : հրաշիւքն պարտնակեր . ի մէջ պան
նըշանն . քանզի սերմովքէն բոյսերէն յառաջադոյն ցուցաւ լուսածիւն աբ՚
Տեառ՚ն անձառելի խորհրդոյն զոր մեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սո՚ւրբ։
պաշտելք զքեզ ո՚ր պահպանեաւ զմ
րկն սեռըս բանակաւ՚ն կենդանեաց.
հնամհատ՚ակեաւ առ քեզ գՏէրն
սիւք ձըգմամբ անանձրամ ձեռին քո՚
զօրացն եկջ և ելիվք այրարան . ապա :
փայտ կենաց՚ ի զատս հնդուվեղն վերջ
դուքս դերասիրաշ լ՚ամատունն .

կարծեցեալ ճանճանչն. և այնքան հրաշ-
նաւուդ. ասաւ։ Այո՛ ի վերջին՝ ամն աւուր
լոյս պարսակեցեր ամենայնի՝ ըստ նորշա-
նէք փայտի՝ և կենաց, խաչակից աճանէ՞
քանզի՝ զմեղս ցեղս ըզմարդկն յանցա-
լաճեցաւ աշխարհս այդ՞ և խաւարն։
«Ո՞րչափա՞ս խաչի՞ դու ես՝ ասրսեաք հա
ձուլել՞ք ե՞նթադրեալ կո՞րզել։ ասղ։
պարտեր ըզբերելոյ։ և ձո՞ւադրուելն՞ն
մովսէսի՝ ընդդէմ ամա՞ղեկայ՝ իմարտի՝
բաշըս խանջանի՞շ համբարձմամբ ձեռացըն
կեաց վե՞ր։ ասղ։ Երդարձեա՛ ի հր
կոմբըն ջնջըցն՝ ի կարծրութի՞ փոխար
հերձմամբ ըզ լեռնացեալ ըզ կո՞ւտա՞
դեանն ի՞սրա՞յէլի՝։ գա՞ղանաստաստ
ցաւ սիհնատեսիլ փայլմամբ ժողովըր-
ըզմեզ։ ասղ։ Լա՛ռացնո՛ դու ցո՞
կա՞ն արեանն ըզ կողածնի՞ն ջ՞նջեաց
քանզի՝ արարիչն ատարածո՞ց բարձրա՞
ցա՞ ի՞մոնա՝։ և կոզահոտ շի՛թք անատակ
նաւ՝ ասղ։ Ա՛ր ի՛ վերջնո՛ւմն աւո՞ր
ենթ փայտի՝ և կենաց՝ խաչակից աճանէ՞
քանզի՝ զմեղս ցեղս ըզմարդկն յանցա-
լաճեցաւ աշխարհս այդ՞ և խաւարն։
«Ո՞րչափա՞ս խաչի՞ դու ես՝ ասրսեաք հա
ձուլել՞ք ե՞նթադրեալ կո՞րզել։ ասղ։
պարտեր ըզբերելոյ։ և ձո՞ւադրուելն՞ն
մովսէսի՝ ընդդէմ ամա՞ղեկայ՝ իմարտի՝
բաշըս խանջանի՞շ համբարձմամբ ձեռացըն
կեաց վե՞ր։ ասղ։ Երդարձեա՛ ի հր
կոմբըն ջնջըցն՝ ի կարծրութի՞ փոխար
հերձմամբ ըզ լեռնացեալ ըզ կո՞ւտա՞
դեանն ի՞սրա՞յէլի՝։ գա՞ղանաստաստ
ցաւ սիհնատեսիլ փայլմամբ ժողովըր-
ըզմեզ։ ասղ։ Լա՛ռացնո՛ դու ցո՞
կա՞ն արեանն ըզ կողածնի՞ն ջ՞նջեաց

զայրացանայ՛ կամ ըմբ նդիմանի . պղաչէ .
ՀԱՌ հրաշիւք . կարողական առնելով
յիւրաքան չարեաւն ի լուսաճաճիւն ա՛ն՝
սուրբն ընկալ ՚ուր ընդանդիմանէր մեր .
Աբրոհամ յաճախանի՛ն բարեխօ՝
ասենայն ջակ անհաճախին . պղաչ :
Հրամայէ նզիշանն . և հեծեաւ կոճի՛ն
Ճառագայթիւք ցոլանայ յերկինի՛ գե՝
Ա՛ր ի սմա՛ն ՚ի յաւիտեան . ՚ի սմա՛ն
Ի՛ յաւր պայծառ եմբ՚ն լուսոյ լցեալ
Ա՛ստուածային շնորհի՛ն ըմբ եկեղեցի՛ .
Խորան պատրաստ սրբոյն . Պատաք . Ա՛բրահա .
Ա՛բրահա մեր . Խնգամ յոյժ . Ը՛նդ .
Խորան հինգերորդ աւուրն :

Ա՛ր
յ.ա.ա.ծ.ոյ հիմա՛ն նե՛ւ եկեղեցւոյ.

եդին ընդ վէմըն հաստատեցին.ա.ա.ծ.ոյ.
մայ գահոյքն վերամած ոտքերը . ուր
կեցո զմրդի ծառայի՛ քո.զոր ի հոտ
իմ.ոզ ի փառս նե՛ւ երրորդութե՛ն .
քրիստ ըզեղբօրէն ըզվերբերեցին.ա.ա.ծ.ոյ.
դանաձգիր քո ծառայիան կերպի. քե
Ա՛ր հնարհեա մեզ կենդաց տէ՛ր հօղ զկեն
ծեր.նորոգելով քի՛զ առաքա՛ց ցուցեր.
զնորմգեալ ի՛մ՛ հնդ ընդ առաքեալ.ս
ձ՛.ի.մ.ոյ ընկալ քե՛զ ի բնակութի՛ն
Ա՛ր հնարհեա մեզ կենդաց տէ՛ր հօղ զկեն
դանաձգիր քո ծառայիան կերպի. քե
քրիստ ըզեղբօրէն ըզվերբերեցին.ա.ա.ծ.ոյ.
ի.մ.ոյ.ղ ի՛ փառս նե՛ւ երրորդութե՛ն .
կեցո զմրդի ծառայի՛ քո.զոր ի հոտ
մայ գահոյքն վերամած ոտքերը . ուր
եդին ընդ վէմըն հաստատեցին.ա.ա.ծ.ոյ.
դութեն.յեկեղեցին օրհնեցէք զնէ՛ր.
Ա՛կայք հաստատեալ՛ք նե՛ւ երրո՛ր
ղեցի . ա՛մ աղի՛ւսք գովեցէ՛ք և մուտ
գաւրն.ոյ եկատո՛ր այսօր ի նե՛ւ քա՛ղ
մարմնակա՛ն բամտութի՛ն ըզքո՛ն թա՛
աբրահա՛մ ըզնա յա՛խտեա՛ն : Ա՛ղ ան՛
Ա՛ղտի օրհնեցէ՛ք և մուտ գալ բարձր

Ո՛չ
այն • ըզ ը՛նտ։
Ըստորեակ պրսակը՛ս յա՛ նմա՛տոյց լոյ
ծեսատրս պայծա՛ռ՛ռ ըզ՛րդս • ևՙ
կ պա՛րգևեաց շնո՛րհս անսպառեան ըզ
առաւաձե՛ռնեաց ա՛ղբի՛ւր մարդկան։
ա՛ն՛ճառե՛լ՝ • ա՛ճա՛պէ՛ս
Ո՛ր ա՛մենակա՛րող զօրութեա՛մբ իւրով
ընդ վերի՛ն զբա՛ւրթնե՛ան • ըզ ը՛նտ։
Ո՛ր ինքնա՛գոյ հրաշի՛ւքըն հի՛մեցա՛յդ ի՛ վի՛ր հիմա՛ն ե՛ր
ա՛ռա՛քե՛լոցն • ևՙ շնորհեաց քա՛ա՛ր՛թի՛
Ո՛ր ա՛մենայն ա՛ռա՛քե՛լոցդ • ըզ ը՛նտ։
հրե՛շտակաց • ըզ ը՛նտ։ ա՛մենայն
Ո՛ր ընկա՛նա՛գ՛ոյ ծի՛ր՛նե՛ա՛կ՛ը • ա՛րարա՛ծ՛ք ծի՛ր՛նե՛ա՛կ՛ը
Ո՛ր ա՛ստուա՛ծ՛ա՛յ՛ն ա՛ռա՛քե՛լոցդ մի՛ ծա՛պա՛յծա՛ռ փա՛
ռո՛ք ա՛ո՛ւրը վե՛ւկե՛ղե՛ցի՛ • ևՙ լուսաձեմ
բնա՛կա՛րա՛ն կամե՛ցե՛ք • խորա՛ն դասո՛՛ւ՛ց
հրե՛շտակաց • ըզ ը՛նտ։ ա՛մենայն
Ո՛ր ընդ ա՛ստուա՛ծ՛ա՛յ՛ն ա՛ռա՛քե՛լոցդ մի՛ ծա՛պա՛յծա՛ռ փա՛
վե՛րջի՛ն նո՛ւա՛ քա՛ն զա՛ռա՛ջի՛ն ե՛ն •
ըզ ը՛նտ։ ա՛մենայն ա՛ռաքե՛լոցդ ա՛ռա՛ջի՛ն ե՛ն ա՛ռա՛ջի՛ն ե՛ն
փա՛յլե՛ցեր • ըզ պանծա՛լի՛ և ըզ ա՛յլե՛ա՛լ
ցեր • քի՛ չափ բնակութի՛ւնք ե՛ր հի՛մնե՛ա՛ց
Ո՛ր ըզ վե՛րջինըս զա՛յս հրաշա՛զարդե՛ց

ՇՆՈՐՀԵՍՑԷ ԸՂԱՄ ՄԵՒԶ Ը ՆՈՒԷՐԱՅՆ
ԱՒՈՒԱՐ։

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՔ · ԱՀ ՀԱՅՑԵՑԷՔ Ի ՔՈՅ ՁԻ
ԲՈՒՂՊԱ ՄԱՐԶԵՑԱՐՈՒՔ ՓԻԼԻՒԱՔՐՔ ՆՈՒՐ
ԽԱՀ՝ ՁՄԱՐՄԻՆ ԱՒԶԱՐԻՆՂՆ ՈՒՆ · ՄՀՔ
ՋԻՆ · ԱՐԺԱՆԱՊԷՊ ԱԳՈՒՈՐՈՒԹԵՒՆ ԲԱՇ
ԿԱՆԴՆԷ ՂՔԱՌԱՆԱԿԻՆ ԱԵՂԱՑՆ ԽԱՀ
Ա՛Ծ ՅԱՅՆ ՕՐԻՆՕՒՔՁՆ ԱՊԱՏՈՒԱԾ ·

Ա՛ՅՍՕՐ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ ՃՈՒՇՄԱՐԻՏ
ՆԵՒՍԷՆ ԸՆԴ ՄՈՐԴԱՆ · ՓԱՌՈՂՔ ·

ԼՒ ԶՕՐԻՒՔ ՏՐԵՇՏԱԿԱՑ ԾԱՒԱԼԵԱԼ ՏՕՀ
ԵՐԿՆԱՒՈՐ ԵԿԱՒՏԻՒ Ի ՍԲՐ ԵԿԵՑԷՔ ·
ՄԵՒԶ Ի ԲԱՐՁԱՆՑ · ՔԱՆԶԻ ԹԱԳԱՒՈՐՆ
Ա՛ՅՍՕՐ ՍԻՆ ԼՒՍՑ ՀՈՎԱՆԻ ԵՂԻ Ը
ՑԻ · ՓԱՌՈՂՔ ԳԱՂԱՏԱՐՏԱՆ ՔՈ ՍՐՐ ·
ԼՈՒԱՒՈՐԵԼ ԶԿԱԹՈՂԻԿՆ ՍԲ ԶԵԿԵՂԵՑ
ՄԵՂ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ · Ի
ՍԵ՛Բ ԵԿԵՑԷՔ · ՔԱՆԶԻ ՇՆՈՐՀԵՑԱՒ
ՆԻՒՑ ԲԱՂՄՈՒԹԻՒՆ · Ի ՆԱՒԱՒԱՏԻՆ
Ա՛ՅՍՕՐ ՈՒՐԱԽԱՑԵԱԼ ՅՂՆԾԱՆ ԵՒԿԸ

ա՛ռ զեր մարդիկ իբրեւ զքեզ։ քեզ։
բահս կողու՝ մաքրեաց զալտեղութիւն
գոյացեալ լիմբն ըստ նմին։ ու աղբեղ
լիվը զո տարածեալ աննիւթ գոյին՝
յերկրին ով տէր քաջութիւն։ ու
օծանաջահեան լուսով պայծառացեալ
գարնէն զաբգարիա։ աշտանակ ոսկի
առաջադոյն տեսեալ ըզքեզ մար-
անդընդոտա՛ց յզկորընչէ իբրեւ զքեզ։
ոդը՝ ի քէն ահիւ սոսրեալ դողան և
հարկուածի՝ սպզտատամբին երեւեցար։
նաւան ով տէր քաջութիւն։ ի՛ սո՛ց յա՛
նիշան անապարեալ զօրութենն ընդա-
նեաց լե՛ւ ի մա՛ւտս։ Նայեղութիւն
երկրպագեմըզ յօդնութիւն մեզ ժամն
բար ա՛ւհիւ պատեաց իբրեւ զքեզ։ քեզ
թեւից յարմարեալոց սրմբեւիկ անտես
գոյ։ ով տէր քաջութիւն։ ի՛ սո՛ց սա-
լորհրդոյն ընդունարան ով
ով տէր քաջութիւն։ ի՛ սո՛ց

Կանոն վերջերմեր աստուած։

Տէրն Հայոց Տրդատ ամս ԻԲ։ Ամս Տրդատայ ԼԱ։

Ամ Հաւատացեալ։ 350 Ամ դասս Ամ կենս։

Եւ քո են փոնք յոր ի սեռ նս ամէն։

Թիւ ՀՀՈ. զի անդադար օրհնաբանիս
տեղի եկելոյ յանճառ երկնից այրքայրն
եւ զոր ոչ փոնք ի դասս ամէն
մեզք. Եւ դասակարգեաց ի դասս ամ
Հրեից անհաւատիցն ամ ըստ քաջաբին.
եւսեբեայեան. Եւ դասապարտեաց զազգն
լիս անձամբ լուսով լուսաւորեաց զհո
գոչիւն աւետարանին սրդեան առաք
փայլմանըն կարաչեաց գոլով և նախա
Թիւ. ի ամի յաշխատ և ի հրացայտ
ա՛նեալ բարեխօս ամ ըստ քաջաբին
ի յերկրի երկինք և ի յերկինս մեզ
Ճայն հաւատացեալ ամ լեր քեզ եր
ուին և ընդ յառնել պատանուցն զբաբ
կարեան գոնդըք զօրաց բանասարկ
ամ ըստ քաջաբին. ի ամի յաղթ քում
Ընդ երեսն քո ի թաղմանէ ամ

յօրինեաց մեզ Աստուածն մեր. որ եղեւ առաջնորդ պատգամին ի
նահատակութեան սրբոյ նորին օրհնեալ հօրն մերոյ Ստեփանոսի։

Կանոն երկրորդ առաքելոյն։

Նուագ ա՛յս ողբերգն գայ առ քեզ։

Ո՛վ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, անմա՛րդ յառաջ քան զամենայն
ստեղծուածս քո. ո՛վ որ ի սկզբանէ յարարածոցդ ամենայնի
գիտացեր զանդղութիւն մարդկան. ո՛վ որ ի ծնունդս մարդկան
ընդ մեզ եկեր, եւ ի մարդկանէ ոչ ինչ ունկնդրեցեր. ո՛վ որ
ի ծնունդս մարդկան ընդ մեզ եկեր, եւ ի մարդկանէ ոչ ինչ
ունկնդրեցեր. ո՛վ որ ի ծնունդս մարդկան ընդ մեզ եկեր, եւ
ի մարդկանէ ոչ ինչ ունկնդրեցեր

Թիւ ա՛ւգուի մարդկան։ Այր հնուրեք
քրիստոսէ. բա՛ւ լրեր զաւտարապիրատ
Այր նոյշանահ առնեանցդեք խաչելի՛ քո
ը ըսյան ա՛նմէ կնելի՛ բաբա՛ւ։ որ ձէ՛։
դելով ժողովրդեանդն սեամբ ամպոյ
հերձանելով ըզծովըն կարմիր. ա՛առաջնոյ
նըմանն ամբն պատուականն՝ ի՛ձէ՛ խաչելն.
նէ՛ բաբա՛ւ։ որ ձէ՛։ Ա՛րեւեալ ամիւսան
վարդն յա՛նդրանկածա՛ին սատան կամ՛
նոցա. ա՛նեղկիւղ պահելով ըզժողո՛
ուքե օրինակեալ՝ ի՛վը սեմոյ դրանց
Թանկ բաբա՛ւ։ որ ձէ՛։ Վարշմ ըզպայ՛
յա՛փըշտակելով ըզպա՛ատաղնաբն դիւ
ցո՛ցանելով ըզզօրութի՛ նըբ խաչին.
նաձէ երկեալ եգիպտացին ազգին.
դա՛նո՛ե բաբա՛ւ։ որ ձէ՛։ Վա՛ատգա
նէն արտաքս անկեալ՝ ի՛ յա՛ջէ կո՛ն
մարդոյն. ո՛ստի յառաջին ձաշակմա՛
Լա՛նալի այրեցուե՛ տըլա՛ա հնդկա՛ծի՛ն
դո՛ւռն անեղաշէ՛՛՛ն դրա՛խտին ու՛ն։
ձէ՛ա՛ցոյց մեզ սո՛վա՛ տը՛տա՛նել ընդ

եանին

զ

Ա՛զ տո՛ր օրինեցի՛ք բարձր արարչի՛ն երկ-
նաց յա՛ւիտեա՛ն։ Ա՛ր բո՛ւերովի՛ն զի՛նչ
ընծայ

թըշնամւոյն։ Ո՛ւր փակէլոյ դրախ-
նըշան յաղթո՛ւթե՛ւ ընդդէմ աներ-
ա՛վ պահպանի՛ւ որ ծառե՛ւցար յեղեմայ.
արե՛գակնայի՛ն փայլեն ձա՛ռագայթք։
լո՛նըն կատարե՛ս խորհո՛ւրդ. յորմէ
ե՛կնիք՝ ի դէմս ամենից. դո՛ւ և յայ՛ծայ
և պարե՛ւսպ ամրո՛ւե։ Ո՛րոշմ ըզգայո՛ւե
կոսա ա՛զանց հնձո՛ւնի և պահպանի՛ւ
յեղս և՝ի մա՛ւտս. փըրկո՛ւ՝ի յայսմ՝ց
բազկատարած ա՛ռ քեզ է՛ն։ Ո՛ւռա՛ւ
նի՛շ կա՛ռուցօզ կենացն ամենի՛ց. միշտ
ա՛ւ քո՛ւսաՅ թե լո՛ւսածին գերապա՛նՅ
զոր ա՛րբոյց տի՛ւ ձերբաց՝ . բար ։
կձգն ի՝ տի՛ւ ախոյեան կողկո՛ն բը՛ղնեաց
կոչա՛ծնի՛ն լո՛ւաց՝ . հրաշի՛նս վո՛ւսա
մարդկան. բա ։ Ո՛ր ըզգեր պարեա՛ց
Թևի՛ն կերակրեա՛ց զա՛զգս որգո՛ւց
կե՛նաց պատո՛ւն որ՝ ի վերայ քառա՛
խառակ պատո՛ւիչ մահաբեր ծառո՛ւն .
կե՛նարար խաչի՛ւն իւրո՛ւմ. բա ։ Ո՛ր փա՛
եառնակ ալեղի՛ւ մահաբեր ծառո՛ւն .
ա՛վ պահպանի՛ւ որ ծառե՛ւցար յեղեմայ.
արե՛գակնայի՛ն փայլեն ձա՛ռագայթք։
լո՛նըն կատարե՛ս խորհո՛ւրդ. յորմէ
ե՛կնիք՝ ի դէմս ամենից. դո՛ւ և յայ՛ծայ
և պարե՛ւսպ ամրո՛ւե։ Ո՛րոշմ ըզգայո՛ւե
կոսա ա՛զանց հնձո՛ւնի և պահպանի՛ւ
յեղս և՝ի մա՛ւտս. փըրկո՛ւ՝ի յայսմ՝ց
բազկատարած ա՛ռ քեզ է՛ն։ Ո՛ւռա՛ւ
նի՛շ կա՛ռուցօզ կենացն ամենի՛ց. միշտ
ա՛ւ քո՛ւսաՅ թե լո՛ւսածին գերապա՛նՅ
զոր ա՛րբոյց տի՛ւ ձերբաց՝ . բար ։
կձգն ի՝ տի՛ւ ախոյեան կողկո՛ն բը՛ղնեաց
կոչա՛ծնի՛ն լո՛ւաց՝ . հրաշի՛նս վո՛ւսա
մարդկան. բա ։ Ո՛ր ըզգեր պարեա՛ց
Թևի՛ն կերակրեա՛ց զա՛զգս որգո՛ւց
կե՛նաց պատո՛ւն որ՝ ի վերայ քառա՛
խառակ պատո՛ւիչ մահաբեր ծառո՛ւն .
կե՛նարար խաչի՛ւն իւրո՛ւմ. բա ։ Ո՛ր փա՛

Ալ

ղեդ զոր ի զինաւորին ընկալար. ո՛ւ
կեաշ արեամբ իմ ջրսուխ ի մէգ գահոյդ կո՛
մեղս ածելոյն. վայելուչ երանդագ ներ՝
մանալի լո՛ւսոյն. ու եդեալ ի գլուխ
ա պատ կ զարդարեալ ի շնորհաց ի՝
ընդ նմանեաւ խաչի զի ստո՛ւթ
ջիմք ընդ՝ ս՛ւ ոչեր պահպանեա՛ զմեզ
հրեշտակ լերեսա՛ց Թըշնամոյն. պատ՝
ատրաք ոչ զանգիտեալ ի շնորհս ի՝
ս՛ւ զի զմեզ ոչ ընդ՝ ս՛ւ ոչ ընդ՝ ս՛ւ
որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ընդ՝
շո՛ւ յաղթո՛ւթեամբ խաչի՛ զո Թագա
ւոր յա՛ւի՛տեանից. ու եռուր պարկուսք
ամրութեամբ հաւատոյ ընդ՝ ս՛ւ
Ալ որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ընդ՝
շո՛ւ յաղթո՛ւթեամբ խաչի՛ զո Թագա
ւոր յա՛ւի՛տեանից. ու եռուր պարկուսք
ամրութեամբ հաւատոյ ընդ՝ ս՛ւ

Ալ

Ալանն ուխտադրէ աւուրն։

դարձ ա՛նամարմնոյն ա՛ռ էիցս։

առեանն. ու յա՛ւէտ բազմաարգա՛նա՛ն
բայինքս ա՛մ՛ի մե՛ռանդամ զո գալըս
նեղին հրամանաւ։ Ո՛ւռ ցընծա՛ն ըստա
ո՛ր զբոցեղէն սուրըն կա՛պտեա՛ց ա՛
մի՛ն բայօղ ու՛առաջնորդ աւա՛զակին։

բանեալ ընդբնիստոյս տօմարիւք։ ասէ ցնոսա
զի մի՛ երկնչիք եւ մի՛ դողայք. ժողովուրդք բարւոյ
մերոյ փաղաղ՝ լեալ. ի նաւակատիսն
գա՛ ասաւ ցնոսա. նը՛շանակ ունն աստուածայն
ոյ յօր երկրորդ՝ ասաւ մեծի Հռոմ
ներուս յանգամանաց մերոց բարեխօսու-
թիւ մեր ի՛ւր։ ասէ
դ՝ հօր դասեալ ընդընչանսի՛ն խաչիւ. զի
ուրիե՛ր զի՝ զոր. յորժամ գան փուռք
քո՝ արկանեմք առաջի՛ անուխակիտ տե՛ր
կենդանաւո՛ւ ամարտս ծընողի՛ օ՛
խնձանօղ սո՛ղնոց Թո՛ւնից՝ ասէ։
ծի՛. ա՛պրեցուցանել զվիրաւորեալն ի՛
խոյակելեան բանակի՛ն զճշմարիտն պետին
թո՛ւ ե՛ խաչին. ձեւացուցանէր մովսէս
ողաբարձ նըշանակ օրինակեալ քառա
կո՛ւրթիս երկնից անկեա՛լ զօրացն. ա՛
հրեշտակներ զժողովուրդն քո ի՛ բնա
ծանկեցեք խորհըրդեն յաւիտե՛ն անհա՛ն
վա՛ բաժանեցեր՝ . ևս ըզբնանաւորեն
ա՛ր զանդունդս մեզաց ծո՛վուն սո՛

Ղ Ա՛ղաւոր, օրհնեցեք զԵհովա բարձր արարչէդ
զի՛ քաւարանն ի՛մաղթանս։ վասն
յաւիտենից ողորմութեան նորա։ Եւ զի՛ զ
նոյնիցն յանդիմեր ձգնաժամիցեայ։ Եւ զի՛ զ
Ա՛ւր բանաձայնէ փայլմամբ՝ սրբեգակ
րեաւ ի լուսոյ յերկրէնիցդ յոգացեալ ե
տա՛ փրկական խաչդ քո՛ տէր։ զսրդա
հարցն մերոց։ Կա՛նգնի պայծառ Ե՛
վասն որոյ ընդբեր բարեբանեմք աճ
ցո՛ցեր գօրութեամբդ տէր գողգոթայ։
Ե զրնկալարան տէրունական։ ժամ։
շինեալ ցուցաւ առ նա ի գողգոթայ։
յա՛ լամպսեալ ահեղ և նորաբանէ հրա
լեալ յայտնեաւ։ ժամ։ Ա՛ր յերկրէնիմէ
փառաւք։ օրհնեալ ի լուսոյ։ ի յարևէ
սրեգակերպ փայլմամբդ ընթա
Ա՛լէք կենաստուա սուրբ խաչ։ ամէն։
գէք ուրախութիւն։ Կա՛նգնի նըշոյ

ա՛ս. որ ի՛մ բնութիւն մեզ կանդնեցաւ։
Ա՛յժմ քո՛ւ երկրպագեա՛ն արարածք
յանգանակ մերոց։ ամէն։
Եւ լուծե՛ր զմեզ ի մեղացն դատապարտութենէ
որ ամբաստեցեր զմեզ՝ քո՛ ինամ։
զոր խաչի՛ քո պահեա՛ զմեզ քո՛ տէրդ
վերադիմեն։ սա՛ պահեսցէ զմեզ յա՛յմ
մարդկան։ ամէն։ Ո՛ղորմեա՛ զծո՛ղ
թշնամուն։ Փա՛ռս կենաց կանգնեա՛ զի
անպերծութեա՛ն զմեզ ի պատրանաց
զի՛ն յաղթութե՛ն ետո՛ր զգեստ քո՛ տէր։
յերկիրն պա՛տճառացոյց զմ տիեզերս։
Ա՛յսօր նըշան յաղթո՛ղ երեւեա՛լ ի
սանդարամետին։ ամէն։
աղէ՛տ։ Եւ զաւրհուրեա՛լ դողայինն դա՛տք
ա՛ր զահա՛ւ խաչիդ՝ մի՛ սանդալ
դալստեանն ի՛րոյ քո՛։ տըպա՛տրեալ
այսօր փայլմամբ ե՛ր խաչին՝ որով եր
կի՛րս պանծացա՛։ ամէն։ Ո՛ր ահա՛
ւոր ձեռո՛վ ցո՛ւցա՛ց զո՛ղնծացա՛ եր
ա՛ր զի՛ւր ի մեռելոց։ ա՛մէն։
Ա՛յսօր նըշան յաղթո՛ղ երեւեա՛լ ի
սանդարամետին։ ամէն։
Եւ զաւրհուրեա՛լ դողայինն դա՛տք
ա՛ր զահա՛ւ խաչիդ՝ մի՛ սանդալ
դալստեանն ի՛րոյ քո՛։ տըպա՛տրեալ
այսօր փայլմամբ ե՛ր խաչին՝ որով եր
կի՛րս պանծացա՛։ ամէն։ Ո՛ր ահա՛
ւոր ձեռո՛վ ցո՛ւցա՛ց զո՛ղնծացա՛ եր
ա՛ր զի՛ւր ի մեռելոց։ ա՛մէն։
Ա՛յժմ քո՛ւ երկրպագեա՛ն արարածք
յանգանակ մերոց։ ամէն։
Եւ լուծե՛ր զմեզ ի մեղացն դատապարտութենէ
որ ամբաստեցեր զմեզ՝ քո՛ ինամ։
զոր խաչի՛ քո պահեա՛ զմեզ քո՛ տէրդ
վերադիմեն։ սա՛ պահեսցէ զմեզ յա՛յմ
մարդկան։ ամէն։ Ո՛ղորմեա՛ զծո՛ղ
թշնամուն։ Փա՛ռս կենաց կանգնեա՛ զի
անպերծութեա՛ն զմեզ ի պատրանաց
զի՛ն յաղթութե՛ն ետո՛ր զգեստ քո՛ տէր։
յերկիրն պա՛տճառացոյց զմ տիեզերս։
Ա՛յսօր նըշան յաղթո՛ղ երեւեա՛լ ի
սանդարամետին։ ամէն։

ղմ

ըղմեղմս մեր. զբեզ Պարծանըք պօ-
րատ. ի հաշտութիւն հօր և ի բառնալ
այլ ի վերայ իւրոյքո զեռնա գառն անդ
յորջանիկ իրիցս փոխանակ ի տասն հազար.
Ա՛ր բեզ կոյս Ծառայն վերածբերեալ խոց
օրհնեն մանկունք նը՛ք ու բ եկեղեցւոյ.
զարդ փայտ կենաց ի փըրկութե. զբեզ
արտափայլեալ ցուցար յերկրի Ա՛ծա-
Տիկնըդ բոկեզին սրունքբիւք. այսօր
ծաղկան կենաց. քրիստեական ազգ
շէն դրախտիդ ըզծանապարհս
Պա՛ր բունակեալ պահիկն յանեզա-
լեան ի մեղաներ բանտին. որ ազա-
տեաց ըզմեզ ի պատրա։

Ա՛ր ամա՛ սպանեին արդե-
արարածք ու՛մ. ամա՛ սպանեին արդե-
փայտիւն. ապ. Ա՛վաւ լուսատորեցան
վե՛ր ըզ հեռացեա՛լսն կենանաբեր
ար փառաւորեա՛զ ես ընդ հօր. Ժողո-
Ա՛ման բարձրացար բանձնդ անիծից.
սպրեցոյցանել ըզմեզ ի պատրա։
սա՛ եղիցի մեզ պահպանի յաղթօղ.

Թագաւոր փառաց ծրնեաւ յարիտեան։
Ներեալ էր Թըշնամոյն, զի դու մի՛ այն ես
քո. պահպանեա զմեզ մնրդութեէդ յա
րիշնաւոր ամէն նայողէ խաչիւդ զմեզ
Ամէն։ Տէր Յիսուս Քրիստոս։

Աւուր այնմ եղեւ ասեն՝ ։

Եւ քեզ ասացինիմք քէ՛, որ գալոցդ ես
խաչիւ. ոչ՝ զի փրկեացես զմեզ յայնմ
երկրապագեմք քեզ ընդ հօր և հոգւոյն։
պահեա զմեզ զմոլորուրդս քո քէ՛ որպէս
պահեցիր Թըշնամին։ Այլ՝ պահ
եցո՛յ քո՛մ ընծայորիլ դասուն պարտեալ
Այրը զհաց քո շնորհեցեր մեզ եկեալ
զաճնիւն ջրնջեացդ ըղմեզս։ զքեզ։
զեռ չիմք անապակաւն արեանն, զոր՝
մարմին դաղանիդ ն. և՝ ի վերայ քո հե
քեմ՝ մարեալ զաղանիդ ն. և՝ ի վերայ քո հե
բանին՝ տեղի և՝ զինարան։ քանզի
ղնսեաց ն։ դատանեալ զգբեզ աճօյին

Ա՛ր ընդ լոյս անձառելի՝ աճեալ թեզ ըմբռնել
զոյ զբիւտուս. ի՛ վերայ խաչին ծագել՝
ղՀ

Ա՛ր ի՛ վեր սորա տարածեցեր զանարատ
բազուկս քո. և հեղեր զարիւնդ ի
փրկութիւն տիեզերաց. զի դու միայն
Ա՛միւսանգամ քո գալստեանդն յերևել
պէք նշանիս. արժանի՛ արա ըզծառայս
քո վերստին նորոգմանն. զի դու
Խաչ զո եղիցի մեզ ապաւէն ընդա-
նի՛շ փայլմանըն խրտի՛. խորտակեաց
ըզթշնամի՛ն և եւոյծ ըզդատաւորնիք.
ամենանեաղ փայտըն կենաց ի փրկու-
թիւն մեզ ելեր առեալ ցընծան եր
կի՛նք և երկիր ու բանականք. ընդ յոյս
նիլ պըշ խաչին սեռականաձև քաղա-
թեւին. որ զանչառիսըս լուսաւորեալ
արեգակնակերպ ճաճանչագեղութիւնք
Ցբ՛նծացար երուսաղէ՛մ. բերկրեցան
հա՛ւատացեալք. նորա՛հրաշ զարդարեցան.
քանզի տեսին զյաղթող նըշանն. ա՛ղբատ ձգ
ամենա՛ն ի՛ լուսոյն պայծառութեան.
Ա՛ր ընդ լոյս անձառելի՝ աճեալ թեզ ըմբռնել
զոյ զբիւտուս. ի՛ վերայ խաչին ծագել՝

Ե՛ղեղը արևելք արեգականն արդա՝
ընչ լոյն առ ի՛ւրօրէ ծընար մարմնով.
Ա՛այր լուսոյ մարիամ ընբ կոյս. որ
մերոյ. ի՛ սմա երկրպագեալով. ընչ։
նարատ խաչիւն. քրիստոսի փրկչէն
վարագայ. ընչ։ Ա՛կայք փրկեալքս կէ՛
շանն. հրեշտակային իջմամբ ի լեառնէն
սուլ պայծառ քան զարեգակն. ընչ։
սօր ընդշան խաչին. երկնայինն լու՛
նայ յաւիտեան։ Ա՛ր զարդարեալն այ՛
ա՛զիտր՝ օրհնեցեք բարձր արարէ՛ք ընչ
տապեալս անուա նըդ քո՛ մըրբոյ. օ՛։
նամբոյն. պահպանեա սիրտս ըզհաւա՛
երկի՛ւղածաց և զկնն ընդ դէ՛մ թըշ
լոյ յերկրի. օրհ։ Ա՛ր ետուր նըշանն
սօր նըշանաւ խաչի՛ քո ձմռագայթե՛
ցեր այսօր ի լեառնէն վարագայ. օրհ՝
նեալ ա՛ր աւրհ՛ծ հա՛յրըն ի մերոց։
Ա՛ր զահաւոր և զիւ՛սանգամ քո գա՛
լստեա՛նն երևումն. ճա՛նա՛ցեր այ
նեալ ի ձեռն ա՛ղաւթից մերոց։ ընչ։

ըմ՞թեաւն՝ . Հոգևնոր երգով ըզքեզ
սըրբո՛ւհի՞ մեծացո՛ցանեմք ։
Վերըվէրէից գերադոյն էին՝ ամենա
ւէ ծառ կենաց անմահական պըտղոյն .
տապանակ կտակի՛ բանին և սափոր
ոսկի երկնային մանանայի՛ն՝ . Հոգ ։
Վո՛ւ բացաւ սրտվէրափակ դուռըն
դրախտի՛ն . ւէ քեզ սըւաւ մեզ փայտն
անմահո՛ւե՛ . զոր ի՛նամ զենեաւ՛ն անմահ
ձայնըր յերկինէ լուսաւո՛րեաց՝ . Տո՛ ։
Վո՛ւշ քի՛ կաթուղի՛կէ եկե՛ղեցւոյ
շնո՛րհողի՛ . զայրագնակո՛ն ըզպատուականն
զաճըճնակո՛ւ՝ սբ՛ նըշանաւ . մատուցանեմք
զօրհնե՛րդութի՛ւն շո՛ւրջ ի՛ բարձո՛ւնս ։
Ա՛ւ կամա՛ք քո՛ւ՛ ւ ի թևո՛ք ամենազօր
սբ՛ Հոգւո՛ւյն . ւ գա՛տուք Հրեշտակաց
թագուցեա՛լ եղկա՛ւորի՛ . ի՛ւեւաքեն վարա
գա՛յ բընակի՛լ ի՛ նմա՛ ։ Ա՛կայք ժողո՛
վո՛ւրդք երկրըպա՛գութք աճո՛ւյին
սբ՛ նըշանիս՝ . Տա՛մբարձէ՛ք մի՛աբան ըզ
ձեռըս ձեր ի՛ սըրբո՛ւն՝ . ւ՛ ըզբենակեաց՛ն
ի՛ւա մի՛շտ փառաւո՛րեացո՛ւք ։ 540

Երկրպագեցուք։ Ո՛վ հրեշտակներ, ի յերկինս երեւեալ. եկայք ժողովուրդք, ի քաղաքս Դաւթի. զաւետարանեն զծնունդ Քրիստոսի։ Ա՛յսօր ծնաւ մեզ Փրկիչ, որ է Քրիստոս Տէր։ Ալէլուիա։

Ալեհ գէտ ատ Լատէին։

Գաւազ տըօրէն։

Փառաւորեցուք զհրաշատուիծ պատկերացուածոյ աստուածորեացուք. եր կրպագեցուք այծոյին ո՛չ ընշանիս. հոգեղէնացըն, սպանաւորեացուք. եր ցեալ վերապահեալ բնակիչ ի տեղւոջըն սըբըռուեր։ Այկայք ժողովուրդք ընդ առնո՛ւ իւր զօրըս վերբերեալ. ու թուու հաւատացեալոյ. ու մանչացուն ի կենսայ Պաղեա՛ւ գերթագոյն պատղուի այսօր ուամբ գոլ շնորհօղ յաղթութեա՛ն։ ու մահացուցիչ նախասահեղծին մահ հու մանչուամբ առիւթ գոլ կենաց. եկեղեցուոյ ասեանի. գուրծարան մա բանչափառ ասեուածին, ի կաթողիկէ

ոյդ բարձօղըն ծածկելիվ հրճկիչ ձեն. Ա՛յ
երկրպագեցաք: Ա՛յ զանձան լոյ-
մայծառ ընծայեցաք. Ա՛յ զանձան Տէր
կենաց շնորհեցիր. Ա՛ստուր յայտնուիր
մայրաքո բընաւեա՛. Ի՛մանք բանիդ հօր
ցաւ արարիչն, ապրարածոյ: Ա՛նդ յայտ
նել պէտ խաչն ի՛ տեղւոջըն սըրբոյ-
բեւ-բանիվ անուշակոտ խընկոց. Ա՛ լը-
ցաւ տիեզերըք մեծապէս պարդևօք:
Ա՛ր ըզնախանձն ահից մահու փայտ
կենաց շնորհեցիր. Ա՛ստուր յայտնուիր
մայրաքո բընաւեա՛. Ի՛մանք բանիդ հօր
երկրպագեցաք: Ա՛ր զանձան լոյ-
մայծառ ընծայեցաք. Ա՛ր զանձան Տէր
խաչն. Ներսաեղով յանեալ յերկէմ.
խընդրեր ըզպատուական փայտ խա-
չին. յոր ըզմեսիան բևեռեցին:
Ա՛ճապաստ հրամանաբըն ժողովեալ
հրէիցն. ցուցանելով նըմա ըզպատուա
կան փայտ խաչին. յոր եղեալ բարձրա

պարտեալ ի ցուցա՛ց մեզ. օրհ։

Ո՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ո՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ո՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ո՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր

Ա՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ա՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ա՛յսօր ընդդիմացեալ թշնամւոյն զկնի սո՛ր
Ա

ընծայեհարեն ի յերկիրն. վերադարձաւ
նրշանակ։ Այսօր ընծայէ գողգոթայ
ցալէ երկրպագեցուք աճապարն սուրբ
աճապարը դըշխոյին. եկայք հաւատաց
էին աւանդեալն ի գողգոթա. ի ձեռն
դեսպանք աճապարն սրբ նրշանակ. Մե
հաւատով վկայեցեր եկայք երկրպագ
տանէ զանցառութիւնս մեր զվանէն.
ղէն գողգոթայ հաստատուն. և քարը
քեր ըզ փերիակաւն ճանապարհն մեծի
վա յլմտնն. և քարոզէր ը նոցա զմօրե
նին վաւերակ որ ոչ այրեր. մեծացո
Այս խոշտանգեալ ըզդատաստ հրէից
խոտովանիմ ի քո յուդա. եկեալ ի տաճ
բանն սրբոյ. մեծ։ Այս համբարձեալ
ըզձայնըն յուդայ. խընդրելով ի
տունք ըզտեղիսն ամենայն սբ ը զվանէն.

խաչն և լուսատու տիեզերաց. ա՛ղա։

Երկինք երկրի ցընծա՛յին և երկիր ուրա-
խանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ մե՛ծ
Նեցաւ յանդունդս երկրի. ա՛ղա։
Ո՛ղջացար Թը՛շնամին ընդ յայտնի՛ մեծ
խաչին. և՛ ի չո՛չ փառաց ներ կործա՛-
ղեալ յաղթեցեր մահու. ա՛ղա։
Մարդկան յայտնեալ. զեր աներեւո՛յ այսոյն
Վա՛յելուչ մե՛ծ հաւատոյ և փայտ կենաց
ցանա նախատեցի՛ն անդամոյ. ա՛ղա։
Երեր ի՛ խաչ. և բարձեր սուա՛ զչա՛նչ
Ա՛ւրհնեա՛լ Թագաւո՛ր ո՛ր վասըն մե՛ր
փրկեա՛ զմարդկութի՛ւնս մե՛ր։
Ընդ դէ՛մ Թըշնամւո՛յն. սպառչե՛մք սուրբ
աւետի՛ս. ո՛ր ետուր մեզ պահպանի չարեաց
Պա՛տուեսցաք ի խաչ քո սրբոյ՛դ յաւի-
ենդ մեր։ փա՛ռք քե՛զ հա՛ստիչդ մեր։
տանին մեռեալ. և՛ ողբայ ամե՛ն ըզկործա-
փըրկական նը՛ խաչին կենսաշա՛տ պա՛-
ւե՛ն յոտոյն ի՛ ձե՛ռն երանե՛լ
անուշա՛հոտ խընկով. ի՛ ձե՛ռն երանե՛լ

Ո՛ր զօծայի՞ն զօրութիւնդ քո ճա՛ն
նուագեր հնչիւդ ճրշմարիտ. բանիսե՛
լիւ իշխանաբար ընդպարդևեցիս քո. տե՛
սանողաց մարդարէից ի սկզբանն.
բարեխօսութիւք սուրբ խընայեա՛ ի՛մձէ:
Ո՛ր մաքրեցեր բնակարան աճիւնեղդ
քո՛ սբ՛ ըղմարդարէն. և՛ աղբերաբար
հեղիր յանձինըս նոցա. զանապական և
զերկնայի՛ն շնորհաց քոց բըղխուն. ե՛
Ո՛ր յայտնեցեր ըզճաճկեա՛ խորհուրդ
քո՛յոց սիրոյդ. և՛ անձառելեաց անպի՛
տայից պատմող արարիր. անօրէնսե՛
քո՛մ էակիդ բանիդ առատածոյ. ե՛
Ո՛ր առաքեցեր նախընթաց քո՛մ գալըս
սոցա նդ սբ՛ ըղմարդարէն. աւետարա՛
նել տիեզերացդ զիւ ըսա՛րն քո. ի՛ հայրա՛
կան ծոցոյ ի՛ փրկուի՛ հեղեալ նոսա.
բարեխօսութիւք սուրբ քո՛ խընայեա՛ ի՛մձէ:

Տրաշէ՛ք ի վեր քան զբան. օրհ.
Հոգիդ ըմկերապարան իրին գերապիցն
Նորդա կան միաբն նոցա՝ տրփասարեալ
Լաւ էբրև վեղէլ տեսանէ՛ին. յաւալ
Ղրթեդ. օրհ. Ո՛ր զանեղ գոյիդ լինել
Կզբ զանձաւելի խորհուրդքն մարդե
Ցեր յառաջագոյն բանզնապատիկ օրինա
Զհոգի մարգարէութեն. արուի ծանու
Ո՛ր շնորհեցեր մարտուր հոգւոց միէ լի
Ծննեալ ի ձեր ծոց հայրըն ի մերոց։
Զհոգւոյր ըզքնարհս ի քէեալ ի վերուստ.
Զօրութիւն ը՛նդունելոյ զաւծայնն և
Նեցեր ըզբաշխան հոգիս. ո՛նել
Ո՛ր ընդ հողեղէն բնութե՛ մերոյ խառ
Ղոյ՝ մի՛ երկնցն ի՛ լայն ա՛նբաւութեր. բ
Խոս վերածեր ընդ քեզ զհոգիս արդա
Զերկուսին մա՛հն. ի՛ջանելով ի դժո
Ո՛ր լուծեր կե՛ս ատրար մա՛հուա՛նէ քո ար
Զթեցն ա՛նձառ խորհրդով. բար։
Մըն մարգարէիցըն նախաձայն քարո
Ա՛ր ընդ հոգեղէն բնութե՛ մերոյ խառ
Նեցեր ըզբաշխանհոգիս. ո՛նել
Զօրութիւն ը՛նդունելոյ զաւծայնն և
Զհոգւոյր ըզքնարհս ի քէեալ ի վերուստ.
Ծննեալ ի ձեր ծոց հայրըն ի մերոց։
Ո՛ր շնորհեցեր մարտուր հոգւոց միէ լի
Զհոգի մարգարէութեն. արուի ծանու
Ցեր յառաջագոյն բանզնապատիկ օրինա
Կզբ զանձաւելի խորհուրդքն մարդե
Ղրթեդ. օրհ. Ո՛ր զանեղ գոյիդ լինել
Լաւ էբրև վեղէլ տեսանէ՛ին. յաւալ
Նորդա կան միաբն նոցա՝ տրփասարեալ
Հոգիդ ըմկերապարան իրին գերապիցն
Տրաշէ՛ք ի վեր քան զբան. օրհ.

Նուսկի՛ ն իմաստիւք հոգւոյն. բար։
զմարդ վայելչութիւն տեսանողքըն ծա՛
բարձրածոյն քո՛ն զառաջինն. և գերա
զոր չի՛ նեցեր չինօղդ էից՝ իւրոյ՝ վիմին.
փեռայինս. քա՛։ Ա՛ր ընչաւրս առաքեսիս
ղեցի՛ հեթանոսաց հարսն սիրեցի՛ անմահ
ղովուրդ. և ըզդուստերս սիմէնի՛ զեկե
յառաջագոյն ըզհետնոսացի՛զ նոր ժո
ղորմած մեզ. Ա՛ր կոչեցեր մերձեցի՛ք
գարեկից. բարեխօսա՛ք սուրբ քրիստո՛ս
զթերին ըզցեր՝ ի դէմս օրինաց և մար
և ե՛կեալ լոյս աներկուքին նոր օրինօք
ռաքեցեր յաշխարհ ըզնոսա՛ մարգարէիդ.
Ա՛ր աւետա՛ր քոմ գալստեանդ ա՛
Նուսկ ն իմաստիւք հոգւոյն. բար։
մարգարէից հինն՝ իսրայէլ. քահանայիք
զա՛կերով. ըզնո՛ր օրէն։ Ա՛նդ տեսա՛նողաց
Հարիւ՛ք եւկեղեցի՛ք հեթանո՛սաց. այդ
յառաջագոյն փըրկո՛ւթե մերոյ. ծա՛փա
նա՝ յա՛խտեա՛ն. Ա՛նդ աւետա՛սրան
Ըզնոր՝ օրհնեցէ՛ք՝ բանիւր աղաւիւ՛ք ըզ

Յայծր նոր ինչ կուշեցեալ մարգարէ՞
ուխի՛ զՏայրըն լուսոյ այնչափ ուրուք։
աբրահամու՝ ծրհնեցէ՛ք մանկունք սէ՞
Մեծի՛ նահապետին եւ հօրըն հաւատոյ
ցի՞ հեթանոսաց . տօնեցի՛ք զմի՛շատակ
Յայծր ցի՞նծայ զուարճացեալ եկեղե՞ցի
եւ մեք ըզփառս ի բարձունս։
դեռ՝ ՚ՍՀՐա . ի մի՛շատակի սուգ երգիցիք
մարգարէի՛ ծց . երգե՛ն սոյ զերգըս՝ Տը
համա՛ձայնեալ . դա՛նք նահապետաց եւ
նո՛ւիրի՛ ի նոր։ Յայծր վերին զօրացըն
ցիս սրբո՛ ՚ՍՀՃ . ծրհնեցէ՛ք ընդ՛ր յօրհ
հոգւո՛ւն ի յայրերսին ինձի՛ յեկեղե՛ց
ծրը եւ ընդկե՛ք զառաւտաբա՛ղիս վըտակ
վը՛ հիմն առա՛քելոց եւ մարգարէի՛ ծց .
դիք դընտեր վերին սի՛ւնի՝ ի՛ նեաւթ
Յայծր որ հեր եւ երկնաւորացն։ Յայծր
երկի՛ նա՝ ՚ՍՀՄ . ծրհնեցէ՛ք ընդ՛ր
աբրահամու՝ . ծրհնեցէ՛ք մանկունք սէ՞
մեծի՛ նահապետին եւ հօրըն հաւատոյ
ցի՞ հեթանոսաց . տօնեցի՛ք զմի՛շատակ
Յայծր ցի՞նծայ զուարճացեալ եկեղե՞ցի
եւ մեք ըզփառս ի բարձունս։
դեռ՝ ՚ՍՀՐա . ի մի՛շատակի սուգ երգիցիք
մարգարէի՛ ծց . երգե՛ն սոյ զերգըս՝ Տը
համա՛ձայնեալ . դա՛նք նահապետաց եւ
նո՛ւիրի՛ ի նոր։ Յայծր վերին զօրացըն
ցիս սրբո՛ ՚ՍՀՃ . ծրհնեցէ՛ք ընդ՛ր յօրհ
հոգւո՛ւն ի յայրերսին ինձի՛ յեկեղե՛ց
ծրը եւ ընդկե՛ք զառաւտաբա՛ղիս վըտակ
վը՛ հիմն առա՛քելոց եւ մարգարէի՛ ծց .
դիք դընտեր վերին սի՛ւնի՝ ի՛ նեաւթ
Յայծր որ հեր եւ երկնաւորացն։ Յայծր
երկի՛ նա՝ ՚ՍՀՄ . ծրհնեցէ՛ք ընդ՛ր

լինքն առաջ. ասենայ ցընծութիւնք ընդ
ասն հովուացն իսրայելի՝ առաջնոյ. զի
զովեցուիլ ընդ զուտս անկեանն երկնից
որմունգ յարմարութիւնք. Ո՞յժր ի զբա-
րախնայ լերանցդ ասէն աշ հաստատեալ.
որ և յաւէտ ոտոգիս յանմահ հոգւոյն
աշխարհս առատահոս անձրևիւք՝ .
բարեբանեա՝ զամբ իւրոյն կենսից զար-
բուցանողըն ճանաւհաց.

Ն՚ղ հատ ուէս Ա՝ատէուէչն։

Ա՛ր յերկնային՝ զիմաստութիւնդ ան
դադար ձայնիս։ երեք սը՛ըեան օրհ
նէ՛ղութիւնք խոնաբանին. հարցըն
մերոց աչք օրհնել ես յանի՛տեան.
Ա՛ր շնորհեցեր մարդարէի՛ն աւետաչ
բանել ըզ կենսատուէրն անօրինութիւնդ
ըո՛ւ ի՛նձ կուսին. հար։ Ա՛ր պարգևձ
նա՝ հնձուցն վերադիմեցեր ըզ սիրե՛
լիսըն զոր յերկնային խոնարհան. հար։

լի՛ ձայնիւ · անդադար օրհնաբանեն
Ա՛րդս առեալ մարդարէիցըն հրաշա՛ղ
անդադար երկնային զնուիրութի՛ւն ։
մեզ հաց կենաց անմահնե՛ւ · զոր օրհնե՛ց
դա՛նդ նը կո՛սին · ուստի տրե՛ալ եղև
Ա՛ղբ տաճարի՛ նըմանո՛ւ ցուցի՛ն զար
եթէ գայ մեսիա թագաւո՛ր խնդայի՛ն ։
լոզեցին զղփըկուքի՛ հեթանոսաց ։
պագի՛լ քո՛մ տըուե՛ց · և յայտնի՛ քա՛ղ
դարձո՛ւ։ Ա՛ղբ ուսուցի՛ն ինձի՛ երկըր
ձըձագուա՛ծըն լուսոյ արե՛գականդ այր
դի մարդկա՛ն յայտնեցեր մարդայնըկութ·
նօրինուե՛ ըդ քո՛ ։ ընդհանո՛ւր աղ
Ա՛ր ըզճաճկեա՛լ խարհո՛ւրդ կենդա՛ տը
երգո՛վ գովեցէ՛ք ըզնը · և բար ։
րին՛ զըսարթուռնըն հոգեւո՛ր հընչմամբ
Ա՛հա՛նայ՛ք ւ՛ պաշտօնեայ՛ք · ընդ վե՛ր
տըգն ինձի՛ · օրհնեցէ՛ք ըզնը · և բար ։
թանասաց կուռեցեա՛լ ի՛ք ։ յայրե՛
ըզնա յաւիտեա՛ն ։ Ա՛հեղեցի՛ք հո՛
Ա՛զնը օրհնե՛ցէ՛ք · և բարձր ա՛րարէ՛ք

ցեր յաշխատիս ու՞ր զմարդարէսն. ասէ
ՀԱ ՚ի զգաստացարուք ընտրեալսն առաքէ
զհրեշտակսն իւր ի չորից հողմոց ՚ի
բոլոր երեսաց աշխարհին՝ անօրէնու-
թիւն։ Եւ հանդերձ հօր և հոգւոյն լուսաւորիչով
թիւ. զոր քարոզեցին մեզ հրաշալիսդ
Աւրեցեալ յՀոգւոյ Քրիստոս մարդեղա-
ւ ած եօթնադարիւեան շառաւիղութիւք ի՛ջ
նուհօք ոք հոգւոյն. յոր եմուտ բանն
Ա՛րբ ըզտասներ հաւատոյ հիմնեցուցին
լով իսաւորինս աշխարհն անօրինութ։
ցեր զաբեաղդէ մարգարէիցն. իջանել
նելիս տրոհի. յառաջադոյն հրաշացու-
ՁՀ Յառագայթ անձառ լուսոյ անկ[ա]ն
նայելոյն ի ոք կասէն. որ երևի։
խարհի ըզՔրիստոս մարդեղութի մարմ
երևի։ Ընդերկիւղ քարոզեցի՛ն յաշ
համբերեցի՛ն վի՛ անուանելո՛ն տան. որ
առի՛ն կամաւորապէս. ժուժկալեա՛լ
ՁԳ ՚Ո՛ղեղութի՛ ևս զարբայանդս յանձն
բուեցաւ մեզ ի՛ փրկութիւն։
ընդմիտացեալն ի՛ ոք կասէն. որ ե՞

Ո՛ր
անճառ բանին այժանի երեն. երդում։
անպատմելով ի յոյժ անհամ փետանին
ըռը մեծ ուշ փառաց խաւար կուշեցին.
մանչ զաճ օրհնեցուք։ Ո՛ր վերկրա
նոր խարտիչն. երդում քաղցրու՝ տիչնչ
րի՞ ըզդիր կե՞ նդանի՝ հմվուել ըզհօտ
մատս ա՞ներկին. հանատաեալով յերկ
Ո՛ր զարդարեցի՞ն անօրինաբար ի՞ն

ակ
տ

Ալան արբոց Լուսինանչաց։

մարդարէիցըն յանդստուեր քո հան
մի՛ կոխեցեր . արձակելով վերամբա
Ո՛ր ընդմի՛ գերի առեալ մահուամբ ըզ
րեցեր զմարդարէիցն ըզտեսութի՛ն. սո
ղջութի՛ն քո յաշխարհ. աստանօր կատա
Ո՛րոց եամբր իշխանութի՛ բացայտորել
տարանել ըզքո՛ գալուստդ անթագրե
մանելի անօրէնութի՛ն. ազգօք շընորհեա
հանատամուի եկեղեցւոյ քո՛մ սըրբոյ։

Ա՛ր երկոքեանքդ նբ՛ լուսաւորչէդ տա՛ր
դի շնորհաց բըղխուռիկ ա՛նըպաւա՛ն.
քեզնոյն. աղբերաբար ի՛ձեզ հ՛ացաւ հո՛գ
Ա՛ր յօրինա՛կ ձըշմարիտ սիրոյ նբ՛ առա՛
ցին՝ հա՛նգոյն նբ՛յ մեծին մուխէի. ան.
տուբ. տընօրինաբար յայտնեալ ծա՛նո՛
Ա՛ր բազածակեա՛ք խորհուրդ ա՛ծգի՛
մարգար մեծին մեսրովպայ. անմահացեալ
գրեցաք մեզ գիր կե՛նդանի յարդանդ
ըմբռ լուսոյ փա՛ռաց ա՛նեղէն. նըվիրած
գե՛սպո՛ւք. Ա՛ր խորհրդեա՛ք ճըշմա՛
սիր՛ վեր. անմահացեալ լուսոյն երկրըպա՛
հոգևորս ընտրեալ դասո՛ւց վե՛րին
բագոյն ցո՛ւցին՝. արփիափայլ զերդ
Ա՛ր Թագաւորաց ազգա՛ց լե՛ռնա՛նց գե՛
տանեալց ի՛ձեռըն սրբոյն սահակայ. ե՛
պայծառացոդեցան. եկեղեցիք հայաս
Ա՛ր նորափեառըր բանի՛ զարդարեալ
րի՛ Թարգմանո՛ւք նըշանագրո՛ւք. եր.
լի՛. հաստատեցին զաթո՛ռ մեծին գրիգո՛
Ա՛ր զօրո՛ւք հնչո՛ւն խմա՛ստուե՛ էին ա՛նե՛

ՀՀՀ

Ո՛վ ամենայն դուք որ անցանէք ընդ ճանապարհ այս, եւ տեսանէք զիս զի ո՞րպիսի եմ, եւ ո՞ւր ինչ ոչ եմ. ոչ ինչ եմ ի ձեռն ամենայնի, եւ ամենայն ինչ եմ ի ձեռն Աստուծոյ

քեզն . տէր կեցո զանձինս մեր :

Ո՛վ ընդունող ողորմութեան՝ որ ի վերուստ ի ջեռ յերկինից . պարգեւեցեր հիւսիսական կողմանցս՝ ի ձեռն ընդ ապաշխարութեան . ա՛ղաչանօք սուրբ ծնողացդ մեզ աստուածածնի՝ զանմարմին պարգեւակիոզ բանի՝ զոր ծնաւ հոգեւոյն հնար հեծեր որդւոց թուրգմանչ . յայտնեաց՝ տեսլեամբ՝ ի ձեռն ընդ վարդապետ :

Ո՛վ զգիտուն քո վերինային և հոգեւոր զմանաւորի . առաքեալդ ճառագայթեցեր յերկիրդ հայոց հայցատանեայց՝ ի ձեռն սրբոյ թարգմանչացն . աղօ :

Ո՛նձաւորի հնարիդ լեցեալ՝ ի յիշատակ կի ընդ վարդապետին . խնդրեմք՝ զի քեզն . տէր կեցո զանձինս մեր :

մանկունջ սրտիք եկեղեցւոյ։

քահանայ քրիստոսի լուսաւորեցան

հայր ի լերկինսն վարձն քո մեծ

պր վարդապետ. բարեխօսեա ամենայնի

Աղաչեմք զքեզ ընդ քեզին հեզութիւնդ

սաւորեցան ջղջ մրդւոյ յանկիւզեայ։

լոյսիւքն քանակին. որոմայ ոչխարի լու

լեա ոսկի պատուական կենդանիս տայր խա

աւինչական փառաքանեմք զքեզ. ու ընկալ

Կանգնեա նա արժանաւորեցար կալ ի

ղեցան ա ջղջ մրդւո՞ց Թորգոմայ։

առն աշխարհ. որոմայ ոչխարի լուսաւո

բերելոյ ոսկի զգեցուր ծրինաց ի հայոց

Աղբանեաց մանաւանդ պր վարդապետ.

ի ձեռն սորին բարեխօսել. պր կե։

Թիան. ալ ի պեյ հոգւոյն և պրսակեալ.

Աստուածորէ ընտանութեամբ բազմել

բարեխօսութեամբ սորա . ոչ ր կե։

ընկալցուք ի սիրտս մեր հաստատուն.

Ո՛ր ըզգենուիցի պեյ վարդապետին

Ա. Կ. Ա. Ա. Ա

աշխարհին · զբն՝ թա ։

Բերժըշկութիւն բղխեալ ի հայոսաց՝ եւ
լիալ ի՝անէ զողորմութիւն · եւ աղբ՝ս՝ր
Ա՝ր բանիւատարած հայցմամբ խբ՝նդրե
կո՝նքս ՝ր ե՝կեղեցւոյ · զբն՝ թա ։
հայրապետն · ի՝ լուսաւորչ՝ս՝ զմն՝
սեաւ ։ Ա՝ր ընտրեաց զերանելի ընդ
հիշատակի՝ սուրբ բարձր արքունիք յաւի
ի՝ զա՝ր ծրնեցիք՝ Ո՝ քն՝ թագաւորն
ի՝ նեղութիւն՝ մծբնա՝ն · բարեխաւսէ եւ
ամենայնք երկնրդուն · ծդնեա՝ս՝ մեզ
բայ·ա՝ւ՝ն · Ա՝ն՝ քնէ հայցեմք զծդնուն
բարեխաւսէ եւ աղօթիւք սբ՝յն յաւիտ
մանէ քու՝ հրամանի՝ · բարձ՝ ի՝մ՝ս՝ն՝ղ
Ո՝ արժանաւոր մահամերաժամ՝ ի՝ ցա՝՝
ս՝բց քոյց · ա՝ի՝ր ա՝ղթ հայրըն մերոյ ։
բարեբանեա՝ս՝ի՝ վերին զօրաց եւ՝ի
Ա՝ն՝ հա՝ր եւ՝ի՝ ա՝բբս հանդուցեա՝լ ։
զհայր փրկութե՝ աշխարհի · ըզ ։
եան սահանին · ի՝ հրեշտակ՝ն ընկա՝լար
Ց՝ն՝նձն սուրբ զսբրգս՝յանս վարչ՝ն նոյ
քի՝ ս՝բ հայրապետ՝դ յակոբ · ըզ ։

ա

Ա՛ր ի հրանի՝ լթի՛ցըն սպատասա՛րելով
զարհո՛ւրեցույց ըղձա՛գաւառն. հո՛վիւ՝ըն
քա՛՛՛ջ բանաւո՛ր հօտի՝ և բըժի՛շկ ախ
տացելո՛ց անճանոյ. զքե՛՛ թա՝
Ա՛րկը՝ըպա՛դեմք առաջի՝ տե՛ր զանկա՛ն
նըշխարա՛ց. ճըգնա՛՛ Տո՛րն զի և պատ
ուական վըխայն՝ ո՛ր է՛՛ պարծա՛նք
աշխարհի՝ և բարեխօ՛՛ վնասն մեր՝
Ա՛զ ճըգնո՛՛լթի՛՛ըս սուրբ՝ ա՛՛ զքե՛զ՛՛՝
նիմք բարեխօ՛՛. և՛՛ա՛՛ զաչեմ՛՛ք սովա՛՛
հրաշագո՛՛ծեա՛՛ յերկրի ըղ բըժի՛շկ՛՛՝
թի՛՛ն հիւանդա՛՛ց. ո՛ր է՛՛ պարծա՛նք՝
Յո՛՛ նձո՛՛լթե՛՛ տօնեցո՛՛ք ըզմի՛շտ՛՛
կըս սուրբ. հա՛՛ա՛՛ առա՛՛ջեա՛՛ ժողովո՛՛դ՛՛
ի՛՛ փա՛՛ռս ամե՛՛նայնի՛՛ սրտո՛՛վ՛՛ն. ո՛ր է՛՛՝

ա

Ա՛՛մե՛՛ն. ք՛՛ա՛՛ւսոյ և պարծա՛՛նք՛՛ նո՛՛
ե՛՛կե՛՛ղեցո՛՛յ. և՛՛ հո՛՛վի՛՛ւ՛՛ քա՛՛ջընթա՛՛ց եր՛՛կ
նաւո՛՛ր հօտա՛՛պետի՛՛ն. յա՛՛ռաքե՛՛լակա՛՛ն՝ ը
Թո՛՛ռ նըստա՛՛ր՝ ե՛՛ւ ա՛՛նե՛՛ւ՛՛ նո՛՛ Հա՛՛յրապե՛՛տ՝
Ա՛՛նդա՛՛ւրեա՛՛ յա՛՛ւետա՛՛ւ՛՛ և՛՛ յո՛՛ւսա՛՛ւո՛՛րի՛՛չ
ա՛՛ւե՛՛տարա՛՛ց. ա՛՛ւ՛՛ն յո՛՛ւսոյ ա՛՛ղբո՛՛ւ՛՛ր կա՛՛նգ

տուԹՒՆ[ԱՆ] մասամբ նոյեան տապանի՛ն։ Ցաւագնացեր՝ զեղջի՛ւր սիւռիւի՛ ՀՐՇՄՆ-
կան յաԹիոռ բանի՛ւ նը յաւիտ։ բարձ-գ-կ
ր յանապատ՝ կոչեցար յաւաքելոյ
կատարման քո Տ՚ննդլստեան՝ ստ։ ՚ի
խարազ՝ փառաւորեմք զծր յիշատակի՛ն
քոմ սրբոյն Երկիրպապետին քո Նրշ
աղեի՛ մարդկան՝ ստ քն՛։ ՚ի՛ տաճարի
պայծառ քարոզ սիրելոյց՝ և պարծանք
Հաւատոյ պրսակ ՚ի գլուխ եկեղեցւոյ։
՚ի մէջ եկեղեցւոյ՝ ստ։ Տ՚ստատուն՛ի՛
ւորիչ սիրելոյցդ սիւն լուսոյ կանգնել
Տ՚ուիլ Տ՚ոգևոր բանաւոր Հօտի՝ լուսա
րեխաստե՛ վարըն մեր քո ստ՚նողացս։
պարծանք աղեի՛ մարդկան՝ ստ քն՛ բա
յորմէնէ՝ պաՀեցաւ վերկա՛յ՝ և
Տ՚այրատեստ ն՚ը և՚անբիծ՝ և ընտրեա՛լ մկ
նաց՝ և՚ պարծանք եկեղեցւոյ՝ յոո
տր վարըն մեր՝ բարեբանծղ բանի՛ն կե
Տ՚ուղանել թարուճանկ և բարեխաւս առ
նեա՛լ ՚ի մէջ Հայաստանեայց՝ յառաք։

բերելով. ու։ Լ՚ուրդ բարեխօսս առ քեզ
և ընկալ զ ընչաբարեացս. վասն զի տամ
հանապազ. նահանջակեալ ի պատերազմի.
Վաճառելոյ ի մօրէ, նմրաբաղձ ջք ի
դեղուեդ. ու՚ր ու՚ր ծ հա՚ղցըն ը մերոց.
Ձան ջարբանօք վի՚կայ եղե՚ն քո՚ մար
զայակա՚ն հանապ կի. նահ խանվախ
Ո՚ յօր անմեղ ու՚ր մանկունքն ի՚ տը
Ղ
ՀԱՆՈՆ Ա՚ԱՆՈՒՆՑ ԲԵԼԵՂՀԵՏ։

Ա՚ր միշտ անշուրջ պահել յաւիտեան։

Թանձք հայեաց առ ու՚ր վ՚ն եկեղեցւ՚ոյ.
Հայրըդ դէմքդ և հո՚ւիս բարի. մեղ
զարարած ծս։ Լ՚ուրդ աղաչէ՚ք ըզ քեզ
ի լոյսն մաքուր ոչ՚ զանմարմին. զմրմ
ցո՚ւցեր ըզ ծըրն վերի՚՚նս հիացո՚ւցեր
պատանուդն։ Ա՚ր միացար սըբըու՚թ՚՚
վառեալ զծըր՚թ՚՚ յառնել ի հրաշ
նոր աշրեալեան. պայծառ քան զարփն
Ա՚ր արդարո՚ւ՚՚ և լուսո՚վ քո՝ փայլման

տե՛ր տ՛ղայոյն՝ բե՛ր իւրեցո՛ւ և՛ հաւաքել
զ՝ամենայն ազգս՝ ի՛ բազմութենէ՛ ազգաց՝ և՛ ի՛ լե
զուաց՝ և՛ ի՛ տոհմից՝ և՛ ի՛ ցեղից՝ և՛ ի՛ հարկանել
զ՝ամենայն երկիր՝ ի՛ ձեռն՝ ազգին՝ հրէից՝ և՛ ի՛ ձեռն՝
ազգին՝ հեթանոսաց՝ և՛ ի՛ ձեռն՝ ազգին՝ քրիստո
նէից՝ և՛ ի՛ ձեռն՝ ազգին՝ մահմետականաց՝ որք
ասեն՝ թէ՝ մեք՝ ենք՝ ազգ՝ ի՛ սրբոյ՝ հրէից՝ ազգէ՛՝
զ՝որ՝ ոչ՝ ասեն՝ թէ՝ մեք՝ ենք՝ ազգ՝ ի՛ սրբոյ՝ հրէից՝
ազգէ՛՝ այլ՝ ասեն՝ թէ՝ մեք՝ ենք՝ ազգ՝ ի՛ սրբոյ՝ հրէից՝
ազգէ՛՝ զ՝որ

եանն՝ վերձեմեալ ընդ զբաղթունսըն
լինա իւրեանց փոխադրեցին փրկչին տա
ռինա ի մեջ հօտից՝ զի զվարդապետն ար
այսպէս ե՛ք մանկունքն ուրպէս ըզա
թըն սահմանեցն ընդ արեան մանկա նցն։
կեմենից և՝ի խոնարհ։ խաւնեալ ըզկա
շուրջ պատեալ անողորմ կուսրեցին յեր
ուորացն յարձակեցան ի բեթղեհէմ։ և՝
հան մանկունան։ և՝ փութացեալ զին
իւրեանց կուսրեցէք ասէ անողորմ ըզնորա
նօրէն ըզհրամանըն պատուիրէր զօրաց
զպրացեալ սուսերեր ի բեթղեհէմ։ և զա
հրէայստանի։ զարհուրեալ դողացաւ ի
նորածինն Քրիստոս։ և՝ եւ բարկու
ձայն լըսեալ զարարչէն ի բեթղեհէմ
ցասմամբ մեծաւ և սպառնալեօք։ քանզի
զերարքունսըն։ Աչըտմըտեալ հերովդէս
բեթղեհէմ։ և գամեցան ի գաւառս վերին
տակըս ըբ՝ց մանկանցն։ որք կոտորեցան ի
ւոր զօրացըն։ վերառեալ տօնեմըք զայ
ե՛ք յօր ընդ գաւառս հոգեղինաց երկնա

քո՛ւ ի՛ւ հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ ա՛ղեղա
Ո՛ր յանէից՝ ստե՛ղծե՛ր զպա՛շտօնեայս
Վա՛ւրէնէից՝ ու՛ւ էրկնայէն գո՛ւրացո՛ւ
Կանո՛ւն սէց Չէրեզտէ՛ւտացո՛ւն Ա՛ւետարէի ու

Թո՛ւնա երկնի՛ց։

Ա՛ւր ո՛ւրուան ։ Եւ դա՛սեա՛ւ ընդ զըւա՛ր՝
զերման ա՛զատնեա՛ց Թուտցեա՛ւ ի՛ յեր՝
Ա՛յո՛ւ հոգի՛ւ՝ ե՛ւ մանկա՛նցն որպէ՛ս
ա՛ւ ո՛ւրուան։ և ա՛նկեա՛ւ ի՛ ա՛ւր բո՛ւնէ։
զըճա՛ղի՛կ նո՛ւռնեանեա՛ց Տարեա՛ւ ի՛ կո՛ւրկ
Ա՛ւ դիակո՛ւ՛ւնք ե՛ւ մանկա՛նցն ո՛ւ՛ր
Հո՛ւր ո՛ւրուան։ փո՛ւխանա՛կ որդո՛ւոյն ե՛ր
Նահատակք եւո՛ւն զանձինս ի՛ւրեա՛նց
Ա՛ւրանելո՛ւ՛ւ ե՛ւ մանկո՛ւնքն ո՛ւ՛ւ՛ք
Թադուեա՛ց ի՛ գո՛ւն ա՛ւբրահամո՛ւ։
դէի՛։ և զանձի՛նքս ե՛ւ մանկա՛նցն ես
Տարաչա՛ր մանո՛ւ ա՛ճեա՛ւ ի՛ւ՛ւր հերո՛ւ՝
Տի՛ւն անժամանակն ե՛ւ՛ւ՛ւ։ ըզ վերջի՛ւ
պըսակեցան ի՛ քո՛ւ։ Ա՛ւ՛ւ ո՛ւրդո՛ւն միա՛

ՀՀ
ԻԿ
ՏՀ

Ա՛ր յանէիցէ ստէղծո՛ւր զպաշտօ՛նեայս
քո՛ւ ի՛ հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ ա՛նեղա
կան։

Վա՛էւէէլ՝ ո՛ւ՞մ էրկնային զօրացն
Ղանան աբ՛ց Էրէզաւպէ՛տացն Ա՛էւոյէլ ո՛ւ
Ղանան աբ՛ց Էրէզաւպէ՛տացն Ա՛էւոյէլ ո՛ւ
Վա՛էւէէլ՝ ո՛ւ՞մ էրկնային զօրացն
կան։

Թո՛ւնա երկնի՛ց։

Ա՛ր յանէիցէ ստէղծո՛ւր զպաշտօ՛նեայս
քո՛ւ ի՛ հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ ա՛նեղա

Ա՛ր յանէիցէ ստէղծո՛ւր զպաշտօ՛նեայս
քո՛ւ ի՛ հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ ա՛նեղա

Թո՛ւնա երկնի՛ց։

Ա՛ր յանէիցէ ստէղծո՛ւր զպաշտօ՛նեայս
քո՛ւ ի՛ հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ ա՛նեղա
կան։

Վա՛էւէէլ՝ ո՛ւ՞մ էրկնային զօրացն
Ղանան աբ՛ց Էրէզաւպէ՛տացն Ա՛էւոյէլ ո՛ւ
Ղանան աբ՛ց Էրէզաւպէ՛տացն Ա՛էւոյէլ ո՛ւ
Վա՛էւէէլ՝ ո՛ւ՞մ էրկնային զօրացն
կան։

ի լուսոյ լոյս ծագումն արդի. որ արարեր
աշխարհ. Ամէն ՚ի ցերեկ ՚ի գիշերի մերում։

ղինացս անհնարակար կեղծ իւր ձեռ մատոյց
մեզ մեզ առաքեաց : Արեւելեայքն հոդե
յծրդիս ազգմունչ . ամենայնօրեայ սովոյ ոտն
ա նահապետական աշխարհն ըզշնորհս հնձողեր
բանիցն առատ . սրտով զերկնայինսն փոխ
առ ի հրեղէն զօրացն երկնից փառա
ւորեալ արարչին ճշմարիտ :

քերովբէից . աթոռոյ անեղին բարձր
եցեալ սերովբէից քոյր ահեղական
բարձր արարչին խորհուրդ թագաւորն
նահապետ զօրուն . անմահ աչերուն
նահապետ բարձր արարչին խորհուրդ
հրեշտակապետք . վերին պետութիւն
Արդինայիցն զնշարթունք հրեշտակք
բարձր արարչին խորհուրդ զնա յանտեառն
ցըն դաման . ըղքերդ Արդ օրհնեցէք
ծեր ի յոդիս կամարեալ զհոգեղէնս
ռակից որդւոյ հնդիկ անեղ բառիդ
զօրս . ըղքերդ . Ի օրհն բերկրութեան փոյ
ա նահապետական աշխարհն ըզշնորհս հնձողեր
յծրդիս ազգմունչ . ամենայնօրեայ սովոյ ոտն
բանիցն առատ . սրտով զերկնայինսն փոխ
առ ի հրեղէն զօրացն երկնից փառա
ւորեալ արարչին ճշմարիտ :

քերովբէից . աթոռոյ անեղին բարձր
եցեալ սերովբէից քոյր ահեղական
բարձր արարչին խորհուրդ թագաւորն
նահապետ զօրուն . անմահ աչերուն
նահապետ բարձր արարչին խորհուրդ
հրեշտակապետք . վերին պետութիւն
Արդինայիցն զնշարթունք հրեշտակք
բարձր արարչին խորհուրդ զնա յանտեառն
ցըն դաման . ըղքերդ Արդ օրհնեցէք
ծեր ի յոդիս կամարեալ զհոգեղէնս
ռակից որդւոյ հնդիկ անեղ բառիդ
զօրս . ըղքերդ . Ի օրհն բերկրութեան փոյ

Երկիր

Երգեմ քեզ փառս ի բարձունս • քահանայապետ՝ աջ եւ ձախ համայնեւին
կաց զինուորութիւնդ երկնային • հրեշտակապետ՝ երկնահոսիդ
վերածայն իշխանութիւնք • երկրորդին պատուիրանք
Թիւնք՝ • անյաղթելիդ զօրութիւնք
Լարձրելոյն փառաց բարձող տէրունք
լերսիք առ ոչխար վասն եկեղեցւոյ
քահանայապետ՝ բարեխօս
սաց ձայնիւ սրովբէիք • առաջինն յերկին
Թիւնք • քեզ ամենեցունց սրբոց
Լվանայ ամբարիշտն ա՛ նախատեաց ա՛
յերկիր սպասաւորելով • ամէն •
անանց ըմպանիա՛ն դասուցն խրատ՛ոց
բերեալ առաքեցան դաբրիէլ հրեշտակ
Լնդհատելի անօրինութեանդ քո ա՛ռաս
պատի՛կ տեսլեամբ ծրինաց կերևել • ա՛ղ
ընկալցուսդ քո գալստեանդ բանիմ
նոյ • որք ևս ծառնուցին մարգարէիցն

ՔՀ. ՈՂՆԵ ԽՆԴՐՈՒԹԻՆ ՀՈՑՆ ՎԵՐԻՆՆ
ՄԱՀ. ՅՈՒՐ ՈՒՐԱԽԱՑԵԱՐ ՈՒ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱ. ԵՐԵՍՈՒՆՔ ՀՈՒՐ ՀՈՒՐԱՑ ՀՈՒՐ ՀՈՒՐ ՀՈՒՐ

մարտուհե դաւանեցին նե՛ս հայրապետքն. Ո՛յսօր վկայեցին ձըշ
էակից հոգւոյն. Ո՛յսօր վկայեցին ձըշ
արարիչ գովըմ յաւիտեանց ընդ հօր
եհան առաքելոց և մարգարէից.
Ո՛յսօր ըզգայն խակըզբանէ քարո՛զք
ցին նե՛ս հայրապետքն. յաճախ քան զայ
լեռնա՛ն ի՛ հօրէ ծընո՛ւնդ անճառ.
տուին ըմհխմունըս հա՛ւատոյ. ի՛ վեր
վեալք ի մի՛ասին. եդին հաստա
Յ՛յսօր նը՛ց հայրապետացըն ժո՛ղո

Ա՛նան արէոց Հայրապետացն։

փե՛սայի՛ն յոյսագա՛ստ. սըր։

մարդկա՛ն. զերդըս հնդե՛ւորս յանմահ
անմարմնացն երգս առեա՛լ պարե՛ն ընդ
վերի՛ն սի՛ռնի՛. սըրբ։ Ո՛յսօր դասք
զուարճա՛նան ո՛րդւո՛ց անդրանկաց
նահատ ո՛րդիք սի՛ռնի՛ երկրայնոց. ոչնի
արարչ գո՛վըմ յաւիտեանց ընդ հո՛ր
ռա՛ւորելո՛վ լըզքո՛ւ Ո՛յսօր համաձայն
ել սա՛ղէմ՛. սըրբասաց ձայնի՛ւ փա՛

Եւ զանձաւոր ճանճիկաւ խորհուրդ
ծրագրեաւ եւ աւր աչ՛ք համրչն մերոց ։
Եւ որ ի վերկութիւն աշխարհի ։
Հօր լիներ ի վերկոյթիւն անկարելի
անչափին որդի ։ Ի յերկինի կամաւ
Եւ որ երբ յառաջ քան զյաւիտեանսն
Ի հայր ես յորդի ես յաւիտեանս հոգի ։
յերկնեղեցիս ուղղափառաց ։ հաւատաւք
ընդհանուր քարոզեցին
Ես ըղհաւատաս ձըշմարիտս աբ երր
էակին ըղձայեալն ի հօտէ գառնոց ։
ծոցեան ։ որում հովիւըք քաջք հերձուած
ընդդիմամարտս մոլութեի հերձուածք
արիաբար պատերազմեալք ։ վանեցին
ղեցոյ ։ Եւ որք զնոսա հոգւովն սրբով
ի վէր վիմի հաւատոյ հիմն աբ եկեղ
ատաբեցին զառաքելական քարոզութին ։
Հրամամբ հոգւոյն աբեղ ։ վերըստին հաս
Յոյովեալ սուրբ հայրապետքըն հրաւ
տրնջենասէր փառակից որդւոյ ։
անհամաբաժ ։ ընդ նմին ն յաւէտ մըշ
ծաղմամն առ ի հօրէ յառաջ բըղխեալ

ԼՆԳ

թարէ՛ք զմեզ ընդ ձեզ շրջմարտութեա՛ն։
և պաշտօնեայք օրհնեցէ՛ք զ բարձր ո՛ր
անպարագիր աճուեդ։ Տաբսի՛ն եւկեղե
ցւոյ ցուցեր իւ՛ձեռըն նը Տայր պատգն։ ՀՐ
Ա՛ր խնամալի՛ ածայինն ծադմանէ՛ զի՛
շնորհաց Տոգւոյդ լցեալ։ լըցի՛ն ըզ
տիեզերըս Տաւատով երկրդուեդ։ ՀՐ
Լ՛ՎՀր օրհնեցէ՛ք ւ՛ բարձր սրարէ՛ք ըզ
նա յաւիտե՛ն։ Լ՛կայք լուսաւորեալ
ժողովուրդք հեթանոսաց, իւ՛ձեռըն լու
սափայլ բըղխման յօրդառատ վըտակաց։
բանի երա՛նելի Տայրապետացն։ օրհնեցէ՛ք
ւ՛ բարձր սրարէ՛ք ըզՏայրն երկնաւոր։
Ա՛ռք զանՏաւատ նեղլի անօրէ՛նուի՛ ներ
գործեալ բանի՛ն յաշխարՀ։ ծանուցի՛ն
տիեզերաց անՀապ գոլով արարածոց։ օրՀ
նեցէ՛ք ւ՛ բարձր սրարէ՛ք զբո՛ վերՀն։
Ա՛ռք Հրաշելի զօրութի՛ն Տոգւոյն սբ՛յ
բղխաւսրն անգի՛տաւե՛ յաշխարՀէ փա՛
րատեցին։ ւ՛ ուղի՛ղ Հաւատոյ Հիմամբ
Տաստատեցին վեկե՛ղեցի։ քա՛Հանայ՛ք
և պաշտօնեայք օրհնեցէ՛ք ւ՛ բարձր ո՛ր

Ա՛ր ինչ՝ ո՛չ ոք ինձ ասէ. Ո՞ւր երթաս. Այլ զի
զայս խօսեցայ ձեզ՝ սիրտ ձեր լցաւ տրտմու-
թեամբ։ Բայց ես զճշմարտութիւն ասեմ ձեզ՝
օգուտ է ձեզ զի ես երթամ։ Զի եթէ ոչ երթայց՝
Մխիթարիչն ոչ գայ առ ձեզ. իսկ եթէ երթայց՝
առաքեցից զնա առ ձեզ։ Եւ եկեալ նա՝ յանդի-
մասցէ զաշխարհ վասն մեղաց, եւ վասն արդա-
րութեան, եւ վասն դատաստանի։ Վասն մեղաց՝
զի ո՛չ հաւատան ինձ։ Եւ վասն արդարութեան՝
զի առ Հայրն իմ երթամ, եւ ոչ եւս տեսանիցէք
զիս։ Եւ վասն դատաստանի՝ զի իշխանն աշ-
խարհիս դատապարտեցաւ։ Ունիմ դեռ բազում
ինչ ասել ձեզ, այլ ոչ կարէք կրել զայժմ։ Իսկ
երբ եկեսցէ նա՝ Հոգի ճշմարտութեան, առա-
քեալ ի Հօրէ, նա ուսուսցէ զձեզ զամենայն
ճշմարտութիւն։ Զի ոչ ինքնին խօսեսցի, այլ
զոր լուիցէ՝ զայն խօսեսցի, եւ զգալեացն
ասասցէ ձեզ։ Նա զիս փառաւորեսցէ, զի յիմոյ
առնուցուն, եւ ձեզ աւետեսցէ։ Ամենայն որ
ունի Հայրն՝ իմ է. վասն այսորիկ ասացի, թէ
յիմոյ առնուցուն, եւ ձեզ աւետեսցէ։ Ա՛ռ ոչ
ժամ, եւ ո՛չ տեսանիցէք զիս. եւ դարձեալ ա՛ռ
ոչ ժամ, եւ տեսանիցէք զիս, զի առ Հայրն եր-
թամ։ Ասացին ուրեմն ոմանք ի աշակերտացն
նորա ընդ միմեանս. Զի՞նչ է այս զոր ասէ մեզ.
Ոչ ժամ, եւ ո՛չ տեսանիցէք զիս. եւ դարձեալ
ա՛ռ ոչ ժամ, եւ տեսանիցէք զիս, եւ զի առ Հայրն
երթամ։ Ասէին ուրեմն. Զի՞նչ է այս զոր ասէ.
Ոչ ժամ. Ո՛չ գիտեմք զինչ խօսի։ Գիտաց ուրեմն
Յիսուս զի կամէին հարցանել զնա, եւ ասէ ցնո-
սա. Զայդ հարցանէք ընդ միմեանս զոր ասացի.
Ոչ ժամ, եւ ո՛չ տեսանիցէք զիս. եւ դարձեալ ա՛ռ
ոչ ժամ, եւ տեսանիցէք զիս։ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ՝ զի լայնալայն լացէք դուք եւ սգասջիք,
եւ աշխարհ ուրախասցի. դուք տրտմեսջիք, այլ
տրտմութիւն ձեր յերկիր դարձցի։ Կինն յորժամ
ծնանիցի՝ տրտմութիւն ունի, զի եհաս ժամ ծն-
ունդ նորա. այլ յորժամ ծնցի մանուկն՝ ոչ եւս
յիշէ զչարչարանսն վասն ուրախութեան, զի
ծնաւ մարդ յաշխարհ։ Եւ դուք արդ տրտմու-
թիւն ունիք զայժմ. այլ տեսից զձեզ դարձեալ,
եւ ուրախասցի սիրտ ձեր, եւ զուարճութիւն
ձեր ո՛չ ոք առնուցուն ի ձէնջ։ Եւ յաւուր յայնմ-
իկ զիս ո՛չ հարցանիցէք զինչ։ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ՝ զի զոր ինչ խնդրիցէք զՀայրէն յանուանէ
իմմէ՝ տացէ ձեզ։ Մինչեւ ցայժմ ո՛չ խնդրեցէք
զինչ յանուանէ իմմէ. խնդրեցէք եւ առնուցուք,
զի ուրախութիւն ձեր լցցի։ Զայս առակս ասացի
ձեզ. եկեսցէ ժամ՝ յորում ոչ եւս ասասցեմ ձեզ
առակս, այլ յայտնապէս վասն Հօրն աւետեսցեմ
ձեզ։ Յաւուր յայնմիկ ի անուանէ իմմէ խնդրիցէք,
եւ ոչ ասեմ ձեզ՝ զի ես խնդրեցից զՀայրէն վասն
ձեր. զի ինքն Հայրն սիրէ զձեզ, զի դուք զիս
սիրեցէք, եւ հաւատացէք զի ես յԱստուծոյ
ելի։ Ելի յՀաւրէ, եւ եկի յաշխարհս. եւ դարձեալ
թողից զաշխարհս, եւ երթամ առ Հայրն։ Ասեն
ցնա աշակերտքն նորա. Ահա արդ յայտնապէս
խօսիս, եւ առակս ոչ ասես։ Արդ գիտեմք զի
գիտես զամենայն, եւ ոչ պիտի է քեզ զի ոք
հարցանիցէ զքեզ. վասն այսորիկ հաւատամք
զի յԱստուծոյ ելեր։ Պատասխանի ետ նոցա
Յիսուս. Արդ հաւատայք։ Ահա գայ ժամ, եւ
արդ եկեալ է, զի ցրուեսջիք դուք իւրաքանչիւր
յիւրսեանց, եւ զիս միայն թողուցուք. եւ ոչ
եմ միայն, զի Հայրն ընդ իս է։ Զայս ասացի
ձեզ, զի ի մէնջ խաղաղութիւն ունիցիք. ի
յաշխարհի նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցէք,
ես յաղթեցի աշխարհի։

Որք անձնատուր զեռնէին բըղխեցիք
լոյն ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ դաւանել
նեցին. Եւ նոյնպէս բնութիւ հօր եւ
որդւոյ հաւասարեալ. անորհն բա-
ժանմամբ հաստատուիլ միութիւն. օրհ։

Յ՚ յօթը անպատուական դերասանդեամբ
փառաց պսակաւորեալ եղէք ղեկտի.
բարձրանձայն հընչմամբ աւետարանչաց
ըն սիրմէն. յանապատ հրատիրեալ
զանազանեալ երկնաւորի վիճակին. օրհ։

Յ՚ յօթը երկնայնոյն ընդ մեզ ծնանիլըմ
բերալ զմիշտակ ու ըզ վարդապետաց ծոյն
որք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկո
ւթիւնս. Եւ ընդ հրեշտակացըն դասս
վերանալոցդ։ Յ՚ յօթը առաքելոց
եւ մարգարէիցըն դասք. ծնանիլդ դոլով
դասեր վերին սիրելի. ի միշտակէ
ն՚ ըզ վարդապետաց ՚ի՚ցն. որք զիմանալի
նոցին զիմրոց յայտնեցիք զլուսոհրդ
Յ՚ յօթը քահանայք եւ պաշտօնեայք ու
եկեղեցւոյ. վերնապատուեն զմիշտակ

յարձակէաւ . խա՛ղ զկողերը զբնաւ
մահեդան հայհոյէ . գայլ ապտականէ
Ո՞րմա անիծից կըրկին ընձխլեա՛ղ
զանդն իւր պիղծ :

սաղմոս . ՃԼԶ՛ զվէցերորդ մասն զայ
կից բնդ հօր և հոգւոյն . ևս լու՛
ա՛ղ ևս պրօքան . մի՛ շուտ համադայ՛
դեամ՛ ի հօրէ՝ . գաւանի՝ ծըննեանդ
Տեսի ես յայնմ առենի՛ բան ծա՛
մանդամայն աղա՛նց :

սահմանեցիք առաքս կանոնականա՛ հա՛
մաքրեցիք զտրամբն անպականի՛ . Յ՛ԱՄԵՆ
նիկ դի՝ տանջացի՛ք եզբաւանից՝ . օրըք
ի նիկիօյ գո՛ւմանք . գա՛ՄԵՆ սք երջա՛
թօղք ի մարտ՝ . օրըք գո՛ւմանքցայ՛ք
Ա՛վ հրաշալի՛ նախահայրք միշտ յաղ՛ մկ
տեա՛ն :

երդեն ընդ նմա՛ն զփառըն յա՛ր
դարեցա՛ն երկնային շնորհօ՛ւքն .
սուրբք վարդապետա՛ց ցին . որով զա՛ր

Ա՛ր հրաւէրեցիր զՏառնաքափդին ընտ-

Հ ատիան Վենոափեան հայրապետին ։

Ա՛ն եբ՛ երթար ։ Ընձեա՛ն տես ։ Ընտրի՛ր

իւր ուիզձ ։

Նը՛մուէցին ընդնա՛տոյ եւ զաղա՛նդն

ի թամմանէ անապատա՛ւոյն ։

յայ քաղաքէն խաչէն ։ եւ վերստառեալ

ի յիջ երկուց ։ ա՛ւ յատակրեալ ի վէ-

նանայ անմարմինն ։ միածեալ բնու՛թ-

Բա՛նըն թա՛ նձրանայ ի մարմի՛ մարմ

զուէցին զմա՛կեդո՛ն զհայ՛ն ։

բար աղանդ բանսրեցո՛ւսյ՛ն ։ նը՛

Տո՛րէ զի յերզանա՛ն հանդիսա՛ն հիւ

քեցին զբար հերձուածան ։ եւ գա՛ւա

նէցի՛ն ա՛ր զՏո՛դին ։ ա՛ւ յօղ ի

Տո՛րէ էակից որդւոյ ։ եւ կենդանա

զուէցին զմա՛կեդո՛ն զհայ՛ն ։

Ա՛ւա ի յերզանա՛ հանդիսա՛ն հիւ

ձհայհո՛յէ լեզո՛ւն ։

վէ՛ր սաա՛ր՛ն ։ նը՛զուէցին զմա՛կեդո՛ն

վէ՛ժ ցընդմա՛մբ խարդա՛ւանեալ ի

ան՛ըն ի հօ՛տէ գառանց ։ եւ գա՛հա

թեցե՛ր ու ա՛ծային բանի՛ւ վեհեղեղմի՛ն
ոչ՝ ու սո՛ւրբ յօհան՝ն . Հ՛լո՛սատո՛ր
Տ՛ոդի՛ գի՛տութեան՝ . ո՛վ ե՛րանելի՛ դ
Ա՛ւ յանըսկիզբն՝ ի՛նչօրի՛ ընկա՛լար զՔ
Ա՛ստո՛ւածոյ . ա՛ղա՛ջա՛ :

Հ՝ատչան աբէյն Յ՝ովհաննու Ա՛ուէտեր՝ան :

մանրեա՛լ ժանեօք՝ հա՛յց սո՛ւրբ գի՛տու-
ցո՛ւրեա՛ն աստուա՛ծայինն . գաղանագ
արբեա՛լ ե՛րանելո՛ւն ի՛ գնաց՝ութ՝ան՝ . որպէս
Ա՛ւ ըղձա՛ժա՛ւին անմա՛հո՛ւթե՛ սի՛րոյ քո՛
գի՛ւրիւս յո՛րդո՛ւոյ ա՛ղա՛մայ . ա՛ղա՛ջա՛ :
Տա՛ ձե՛ցա՛ր լա՛ւ նո՛ւիրո՛ւթե՛ բանակո՛ւ՝ի
նըստեա՛լ հա՛նդէ՛պէր որդի՛ աստո՛ւածո՛յ .
Ա՛ւ յա՛ծո՛ւքս քերո՛ւղէ՛ականս վերա՛՝
ո՛ւց թագա՛ւո՛ր :
ա՛ղա՛ջանօք սո՛րա կէցո՛ ըզմե՛զ փա՛՝
ռա՛դա՛սո՛ւն զա՛ստուա՛ծա՛զգեացն .
յո՛ւրա՛քանչի՛ւրն՝ ընդ բա՛նա՛ւորո՛ւն յա՛՝
Տ՛արա՛ւո՛ւթի՛ւն՝ . կո՛չէ ըզմե՛զ
ո՛ւրա՛խա՛ւո՛ւթե՛ան՝ աշխարհի՛ . ո՛վ

մանրամասն ի հնդկաց պատերազմին.

Ալեքսանդրի Մակեդոնացւոյ առ Դարեհ թագաւոր Պարսից.

Ալեքսանդր Մակեդոնացի Դարեհ թագաւորի Պարսից՝ ողջոյն.
Ես ոչ ինչ ունիմ ընդ քեզ գործ, այլ ընդ Պարոսի՝ որ
ինձ պատերազմ եհարկանէր. եւ ես ոչ ինչ ունիմ ընդ
քեզ գործ, այլ ընդ Պարոսի՝ որ ինձ պատերազմ եհար-
կանէր. եւ ես ոչ ինչ ունիմ ընդ քեզ գործ, այլ ընդ
Պարոսի՝ որ ինձ պատերազմ եհարկանէր. եւ ես ոչ ինչ
ունիմ ընդ քեզ գործ, այլ ընդ Պարոսի՝ որ ինձ պատե-
րազմ եհարկանէր. եւ ես ոչ ինչ ունիմ ընդ քեզ գործ,
այլ ընդ Պարոսի՝ որ ինձ պատերազմ եհարկանէր. եւ

Նոր խառնուածն ընթանչելի . ով տէր :

Ով զնիւթական առօրէնաւէն մարդացէ
Լոյն վարդն մեր . ուստերը ի յերկուց
Խոստովանել միութեն . ով տէր :
Ով զհամադոյ բընաւթեն միանականն
Երրորդաւթեըն. յայտնեցեր եկեղեցւոյ
Ով տառաջնորդ մարդկան՝ ի կեանս երթ
Նեղլն բանիլոս . մաղթամ :
Ով ըստ անմարմնոյն՝ ի մարմին՝
Քոյոյ քաւարար առաքինութեամբ՝ ի
Մանկութենէն . ա՛խ՛՛յսօր վերջ
Փոխեալ՝ ի յերկնային խորանս երանէ
Լի՛՛ն բանիլոս . մաղթամ :

Ճ արական սէնն Գուէորգ Այճեանէ :

Ով լուսով աճոյն բանին զարդա՛ բե
բեցեր զեկեղեցի . ու վառարան անպի՛
տութէ՝ չալածեցեր յիւրոց մարդկան.
ով՛ տէր սա դրի՛գոր՝ բարեխօս լեր վա՛
սըն մեր առ միածինն բանըն Հօր :
Ով զհամադոյ բընաւթի՝ միանականն
երրորդաւթեըն. յայտնեցեր եկեղեցւոյ
Ով տառաջնորդ մարդկան՝ ի կեանս երթ
Նեղլն բանիլոս՝ մաղթամ :

Ի ացահ՝ն ա՛նամպ՛ելիքն. տե՛ս անեալ լոյս
զերանե՛լի՛ն նի՛կոդէմոս. ո՛րժա՛ր ի՛
մարմնի՛ վարս ըստացեալ անչանաչա՛ս
մարմնաւո՛րութ. աղօթի՛ր աւրհ՛՛՛

հին է նոր կտակարանաց, ով երա-
քայլեն երկնից դըպիր և վարդապետ
միշտ ընդ մանկունս եկեղեցւոյ, որ
ցաւ, որով կերակրեցեր և կերակրես
կենաց ոդիոյդն, ի քէն պատաճեալ
սիրով աճումն առաքելոցն, որ
զերծ յարբուհւոյ ոգւոյ ծարաւից, ով
մարգարէական ծաւալեցեր ընդ ոլոր
հրեղէն լեզուացն, զոր առատապէս
ի վերնատունն դասք առաքելոցն ի
արբեր ընդ հոգւոյն շնորհաց, որպէս
բարեխօսեա վասն քո ամենազգաց։
Ո՛ր յերկնայի՛ն վտակաց հոգւոյն
եւ կենաց ոդիոյն, ի կեա՛ն ընդ փրկիչոջն, ով
դէց զանուշահոտութիւնն քի՛ բուր
նեաւ, ի փշաբեր ոստից ծաղկի վար
կեցար հրեշտակա՛կա՛ն վարուք ճըշդ
հանուն մե՛ կըրօնէին, յանապատի՛ բնա
ո՛ր համանման՛ն մեծին եղիայի՝ և յո՛վ գ.
ա՛րտիան աբեղն Աթէրէի։

Ի՛նչպէ՛ք լուսաւորեա՛լ մանկա՛նք ա՛ռ-
ուտաստի՝ աշակերտեա՛ք սուքա՛ բա՛ղ-
նին ձըչմա՛ռտրեա՛ք. ցըկնծո՛ւքը՛ կա՛ղ-
ատարեա՛ք ըզյի՛շատակ վարդապե՛տի՛ն
Ե՛ղիզեա՛ցւոյ՝ որ զընթա՛ցս իւր կատարե՛լ
այսօր վերափոխեցա՛՛ յաճախակե՛ռտ խո՛-
րան՝ ի բանդրա՛նկաց հո՛ղեւորցըն գա՛տա-
վանն մեր առ ա՛ՀՅ՛ր միշտ բարե՛-
խօսել՝ տա՛ր ըզքա՛՛ւն յա՛նգա՛նաց։
Գո՛նդեա՛՛ փառատրեցո՛՛ք ըզբեզ
ք՛՛ւ փառաց թա՛գաւոր՝ որ ընտրեցեր
աճապա՛ն զո՛ւրնաց քա՛րոզ ըզա՛՛ն երի-
ցեա՛. որ զյաւատացեա՛լ արճա՛ճ բանի՛ն
ի՛քէն՝ արի՛ ի սեղա՛նատո՛ւնս յա՛գիա՛ սո՛ղ-
ոց մարդկա՛ն. մա՛ղթանո՛ք սորա՛՛ն
արժանաւո՛րեա՛ ըզմեզ փառաւորել՝ ընդ
զեղբարդութի՛ւդ յաւիտեա՛նս ամե՛ն։

Ընդ այսոսիկ ոչինչ Հաւատաքիւռեանց։

Ա՛ր ըզհո՛ւր սիրոյ քո՛ քա՛՛ բորբուքե՛լ
ցեր յոգի՛ս աղբիւրոյդ. ողորմ վա՛՛ռեա՛լ
լմնաստու՛՛ երանելո՛ւն Եւստաւա՛՛ոս։

պըտղաբե՛ր եւ թաց յինքեան՝ ե՛ւ բանեւլո՛ն
ցեր յերկինը բա՛նաո՛ր զոր ընկալե՛ր՝
Ա՛ր ըզբա՛ն կեր նայ քո՛յ քո՛ սե՛ր մ՛ընե՛
մա՛ր քե՛զ խա՛չ կեցո՛ւր՝ բարեխօս։
ովրե՛ւտէս ։ բո՛ղո՛քէզ պա՛տարագ՝ե՛
ընդ դէմ մահու ե՛ւ բանեւլո՛ն ու՛ր բեն
մեզ զե՛ն յաղթո՛ւթե՛ն ։ որով վի՛նեա՛լ
Ա՛ր զնըշա՛ն խա՛չի քո՛ քո՛ ե՛ւ ուր
ի յերկի՛նս աւրեա՛լ մահու՝ ։ բարե ։
նիւա ։ չե՛ւ ուեւեա՛ց լո՛ւսաշաւի՛ղ քե՛զ
հա՛ւատոյ լուցեա՛լ ե՛րանեւլո՛ն ե՛ւ զէ՛
Ա՛ր ըզլոյս փա՛ռաց քո՛յ քո՛ ծա՛ւալե՛
խո՛ւթէ ընդ քե՛զ մըն՛կըտեւով ։ բարե ։
ո՛ւմա ։ ըզբա՛ժա՛կն արեան արբեա՛լ ուրա
փա՛փա՛գեաց հոգւո՛ւվ ե՛րանեւլո՛ն ձ՛բսէ՛ն
ըզլոյս յա՛յնմա՛ւհ ։ որո՛մ առ՛ն՛ցե՛ա՛լ
Ա՛ր զա՛ղբա՛յո՛ւթե՛ քո՛ քո՛ տապա՛ծե՛ցեր
մե՛զ տօ՛ն՛ո՛ղացս ը՛ւ՛զ քա՛ւո՛ւթի՛ւն ։
մա՛ւր ։ բարեխօսո՛ւթե՛ սորա՛ չնորհեա՛
ը՛նծայեա՛ց զա՛նձն ողջակէ՛զ քե՛զ կա՛

մարդարէ՛ն . ի մարմնի անմարմնաբար
ջարբերելո՛վ պըճա՛կեցար . բարե ։

Շ. պատան էլիսէոս բէթսուցն ։

Ա՛յո՛ր ը՛նդ անմարմնացը՛ն դա՛սակ՝
ցեա՛ղ պա՛րկ եկեղեցի՛ . ածնեալո՛վ ը՛ղ
յիշատա՛կ բի՛ւրաւո՛ր վըկայի՛ցն . որք
ընթացա՛ն ի վերի՛ն եղէ՛մ . փառա՝
տրելո՛ւ զքա՛զաւո՛րըդ քո՛ ։

Ա՛յո՛ր բանաւո՛ր ոդջակիզա՛ց դա՝
ռա՛նց բիւրաւո՛րաց ի՛ վերայ կայծա՝
կա՛նց բո՛ցըզբո՛ւեալ բոցո՛յն զերծից մա՛ն
կա՛նցն երդեի՛ն զօրհնութի՛ւն . փառ ։

Ա՛յո՛ր կամաւո՛ր քո՛ զպա՛տրդ զա՛ն
զի՛նս ընծայեցի՛ն ի՛ վերայ սբո՛ւեա՝
սեղանո՛յ . և ընկալա՛ն ըզպըտա՛կս անա՝
պակա՛ն . փառա ։ Ա՛յո՛ր ընծայէ՝
եկեղեցի՛ զմա՛նկունս առաքա՛ստի՛
երկնաւո՛ր փեսայի՛ն . որք ընդ հրե՛շ՝
տա՛կս երգակցեա՛լ ցըլնծութի՛ւն . փա՛ ։

Ա՛յո՛ր ժո՛ղովեալ հաւա՛տացեալըս
սբ՛ երըրդո՛ւհետ՛նդ ի տաճա՛րի

կին՝ էջ պարգեւաց տըւօղ։

Մերոց յաղագս, բարեխաւսի փըր-
կըչին մերոյ Յիսուսի, մեր ամենեցուն
Ա՛ղաչեմ զքեզ, Տէր Յիսուս Քրիստոս, որ
զքո՛ղութիւն յանցանաց, փա՛ռս։
Ե՛ւ ապաւէն աչխն Աստուածոյ Ա-ընեցոյն։
Ո՛չ ճանչցայ այսօ՛ր զքեզ եկեղեցի. յիշատա-
կարա՛ն քոց վկայեցին. ոմք արիւնաբար մար-
տեան ընդ քո՛ւմբ բրեանց՝ երին. կատա-
րեալ ար[illegible]ն վե՛ր անուա՛ն նըչն տան։
Ա՛ըբոյն ստեփա՛ննոսի՛ մե՛ծ նահատակ
կին. այսօ՛ր նըստանեա՛ւ նախավկա՛յին
զանուանակրո՛ւքն յինքեա՛ն բերեա՛լ
և զհանդէս մարտին. պըսակեցա՛ւ
նըմանեալ նըմի՛ն։ Ա՛յրից տանջանաց և
էրկի՛ւց ընտրեցա՛ւ նա՛ յիւր. նահատա-
կեա՛լ ի փորձ տանջանաց և ընկալա՛ն
ի քե՛զ զյաղթանակ ի մարտին. պարգեւ
եր նոցա՛ զաւխմաձա՛ն ըզ կեա՛նսն։
Ա՛ղաթանո՛ք հայցմա՛մբ սո՛ւրբ ստե-
փա՛ննոսեանց. ընկալ ա՛ղերս զաղջա-
նըս մեր. պարգեւե՛ւ զքո՛ղութի՛ւն
մե՛ղաց յա՛նցանաց. բա՛րեխաւսըն փըր-
կըչին մերոյ Յիսուսի։

ԾՈՐ ՅԻ. խանդեցուիլ զՅԾՈՒԹԻՒՆ ի օծեալ
լուղ թափեալ անուն օծեալդ աստո՛ր
փո զընտրեցար ։ Ալ՛ խոնարհեցայր ի մեզ.
լո՛ւյս. հեղ եւ յիւղոյս յայս զերկնայինն
զօրութի՛ւն ի յիւղ սրբութե՛ն յօծումն օծե
ալ՛ յարաւելից յօրինակ ։ եառ՛ր
ամենայն յօրինակ ։ Ալ՛ ատուածգործն
ՀԱՏԱՆԻ ՅԵՈՒՆԻ ՕՐՀՆԷԼՈՅ ։
ԶՀԱՆԴԷՍ ։ ԱՂԱ ։

տակեալք ։ Եւ ասենն ըզՅՃԴՆՈՒԹԻՒՆ զո
թորգոմայ ։ այսօր բերկրի՛ն հաւա՛տ
հոգւոյն ։ Եւ լո՛ւսաւորեցեր զնդիս
ՅԻՆՃՈՒԹԻՒՆ եկեղեցւոյ ընտրեցար ի
տար ընտրելոյն ընդ քո՛ղ սրբոյ ։ ա՛ղ
ղա՛րդ ձանապարհին ։ Եւ յորդորի՛ էդէ
պրա՛կ եկեղեցւոյ ։ Եւ հետեւո՛ղ լուսա
ա՛նխախձա՛ն ։ Լո՛ւսաւորա՛ն զո եղեր
ա՛զաչեա՛ զի՛ր շնորհել մեզ ըզկեա՛նս
երկնայի՛ն դա՛սուցն եղեր դա՛նակից ։
նոյ ։ որ ըզգարշա՛րն յանձն առեր ։ Ե

Ա՛ՓՐԻԼՈՅ ԵՒ ՎԵՐԱՅ ՔԱՀ ՍԲ՛ ստեփան

ըզ մարդկայինն առեր բընութիւ՞ն.
հեղ և յիւղ։ Ա՛ր ի վերնատունն նո՛
ի՛ջանելով յարութեան ծո՛մն օծ
ր՛ շոյ. և՛ օծմանքս տյսո՛ վերատեղ
ծեր նաքոյ զհոգեղենս որդի՛ս աստու
ծո՛ւ։ հեղ։ Ա՛ր զանդամեա սովա
ի՛ հանդերձեալս լո՛ւսափայլս և գեղա
պայծա՛ռս. զհարանցեա՛լ եկեղե՛ցի
քո սո՛ւրբ. մանկունքդ սորա ընդ
հրեշտա՛կս օրհնե՛ն նո՛ր զերրորդու՛թի։
Ա՛ելեւէւ Ա՛ւետեան ի վերայ նորածնելոցն։
Ո՛ւրախ ա՛մենայնի՛ւ. որ առաքեցեր ըզ
միա՛ծին որդիդ ի փրկու՛թի՛ մարդ
կայի՛ր՛ո՛ւն. հե՛ւ դեր եմ զհոգեւո՛ր պար
գևո՛ւս. հեղ զմարդեդրու՛թե՛ քո ի՛ զհնութիս
յի՛ւղո՛ւ յայս քեզ նո՛ւիրեա՛ր։
Ա՛րդի՛ւ ա՛ւյդ. ի՛ւղ թափեալ անո՛ւն.
օ՛ծեալ քա՛ն զնո՛ւնէ՛ս ուրախու՛թե՛
ի՛ւղո՛ւմի՛ր՛ո՛վ. զոր հեղեր ի դա՛շտս առա՛ջ
քեզ՛ո՛ւդն. հեղ։ Հոգի՛դ ձեզ շնո՛րհի՛ւս.
օ՛ծո՛ւմն օծեա՛ւ՛ց. ո՛ր և ծընանի՛ս

Ճ. Աբեղեան վէրսէ պատմագիրն։

Ա.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Բ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Գ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Դ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Ե.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Զ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Է.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Ը.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Թ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Ժ.

Ա՛ստ ի՛նձ ուրախ ծնունդ տուեր, ո՛վ մայր իմ սիրելի,
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի։
Ես ալ ուրախ ըլլամ քեզի, ինչպէս որ դուն ինծի,
Ինչպէս որ դուն ինծի, ինչպէս որ դուն ինծի։

Այդ յարկ նուիրանաց սուխտ եղբ՛ն գ-կ տա

Ա՛ռաքեան խնկարկուէ աշէն պատարագին։

Հրաշալի լինել սպասաւորն։

Զգեստաւորեցեալ ՚ի քո՛ւմ նը խորհ՚ կայ ՚ի նմա նուիրեալ սիրով զմեզ Լսեմ՚ց բոլորից՝ ու լսապէս ածպետա՚ ուրարմամբ ըստ սհարմնի ՚ի՛՚ն։ Ծա՚ղ՚ ըզ մի՛տս և զգայարս ծնս՝ խաչանի՚շ Լուսամամբ թաղ՚ ի գլուխ՝ պատեսցես բարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիւ՚ զբաղուիս մեր կարողո՚թիւ՚՚։ Համ՚ ծեցեր ընդ ամատեղս ծց՝ հաստատեա՚ Ա՛ր զարարչագործ բազմի՚կս քո՝ սպրա փառաց ընդ միջ քո աճեա՚՚՚։ պատեա ըղ միջս մեր ճրչմարտու՚թեամբ։

Դեցաւր ըզ վայելչու՚թիւ ծն՝ սրբբու՚թ՚ Տան քոմ վայել սրբբու՚թի՝ որ ըզ ընդ պատմե՚ճանի՚ զքո՚ վխմաստու՚թի՚՚։ Հնդ և՚ի մեզ հոգիդ ն՚ր աստըս՚՚՚։ ղեր յաւաքեալսն ՚ի՛՚ նը վերնատա՚ ծնն։

հանուէր մաղթանս. ոչ զպատարագն
զաքարիայ. ընկալ սա՛ ի միջնէ ընդ խորն
ռաքէլ զո՛ւր՝ յօրինակ ընտ հընոտելոյն
դեղերիկոսաց. խունկ մատուցանեմք ի՞
քահանայից սարկաւագաց դիպրաց
աբեղայ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ դասք
ամն զդպաս առաքելոց և մարգարէից
քո՛. և ըստ երինայնոցն կարդեցեր ի
ռանցո՛ւցեր ա՛ր զեկեղեցի՞ արեամբ զո
մի՛շտ և հանապազ քիզ սպասաւորել.
բարեխօսութեամբ մօր քո և հօսի.
ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնեից։
եմ զըմատուցօղքըս պահեա սրբութիւնդ
շահաստ խընկոյ տաշխից և ի նաւմանաց.
կոյլ զաւթիս մեր ծրպէս ըստ ուխտի անո
յոյր արանցն խորանին. ուղղութիւն ըն
հիւք խո՛մբ առեալ պարեզք ի վերնա՞
ջակոյ ա՛ր պատարագիս. խընկօք անու
հոգւոյ պաշտօնեայն պաղատանաց սուտ
տաճարիս. ժողովեա՛լքս ա՛ստուծոյ ի խո՛ր

Ա՛րուր զծառայս իւր առաքեաց՝ ի կոչ
դ՚արծ՚ոյն, տուաք օրհնութիւն յամենայնի։
եաննան՝ ի խառնելի. սրխիմն հրաշից նեռ
ես ըզմարմին իւր ի զենլի զբինի այր
երկնաւորի, խնամատարեալ բան և որդի.
իւր տուն զեկեղեցի. հօրըն գլխաւոր
(1) Յաւուրց վերջին ժամանակի՝ շինեսցի լեռն տա-
ճարին տեառն ի գլուխ լերանց։ Եսայի մարգարէ։

Ի պատան էօվին խոսրովեանց։

զկողոսեցի կամ նոսղոսի տաճարին։

կատարմանն սբ անօրինութեանց հնարէին
հաշտարար՝ մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարդ
պէս ի քեզ միշտ պատարագի. հօր ի հօր
զի օծեալն աւծ էնոն ի յիւղէն անձեռնա
լի երկնանըմմոն լուսաճեմ խորան՝
զարդարեալ պճնեցեալ հարսնեան պսակաւ
ո՞ր կանթեղիկն՝ մանկամարգք քո սիոն.
Լսէնգա յոյժ դուստրը լուսոյ մեծի
անշարժ պահեա զանթառ հայկազնեայս։
լաստութիւք վերինն քո զօրացիդ. միշտ
ածելի զնոյն և զաբրահամու. բարեխ

փըրկչին՝ ի յորդանան. նոյն արուեստիւն
նըմանն աւուրըն փըրկականն՝ ի դաշ
ղին՝ տուք օրհնութիւն ամէն հոգւոյ ի՛
ի կիսարթա հայքն առաջին՝ մեղ մնր
գարիտ բերեալ ընդին՝ ընըշհանր ե՛ց
կարապետին՝ այսըմ հրաշիւդ ներդործ
լոսաւորչին՝ պատրաստիդ՝ գրիգորիոս
տուք օրհնութիւն զըրիք հրաբուխն։
պոյն՝ միայն բանիւն հօր խնամատուն
նոյն՝ դանես և հարուածս առ խրատ
մարմնոյն՝ զանգըս հայոց կոչեցաք՝ ի
անուն արքունն՝ նըմանն խաչի մահ
ամբ ոգւոյն՝ յարչաւանօք իւր ե՛ր
Ծեաց՝ մեզ նարպոյն յայս հանատուեաց։
Հայ մարմնոյն կոչեցաք՝ զգինի՝ պրեանն
եա ծարաւեաց՝ յայս կոչմանէս ապըն
տանէքեաց՝ աղգ հիւսիսոյ հայաստան
եայդ՝ ա՞յն որ ըզ հրաշս այս ներդոր
անուն արքունն՝ նըմանն խաչի մահ
ամբ ոգւոյն՝ յարչաւանօք իւր ե՛ր
Ծեաց՝ մեզ նարպոյն յայս հանատուեաց։
Հայ մարմնոյն կոչեցաք՝ զգինի՝ պրեանն
եա ծարաւեաց՝ յայս կոչմանէս ապըն
տանէքեաց՝ աղգ հիւսիսոյ հայաստան
եայդ՝ ա՞յն որ ըզ հրաշս այս ներդոր

տըբեաղ պարդևք փառաց՝ · վարժից
Ո՛ՄԷՐԻԿԷ տանէն յոՒնաց՝ հայոց
փառաւեցէք ի լուսմնէ՛ն ։
Ի՛ վերշաւիղ մարմնոյ ախտից
ըէս՝ · մեզ երկնային հրեշտակ յերկ
դէս՝ մեզ երկնային հրեշտակ յերկ
նուէրէս՝ · զձեզ պարգևեաց սբ ղևոն
ծընեալ զարմէս՝ գերազանգեալ ի բեր
նօղ անուն և կրօնիդէս · ի՛ հողանիւթ
Ա՛ՐԲ ԵՐՋանիկ երկնահանդէս՝ շրջ
Թէ հայցուածք քո՝ կատարեսցի՛ն ։
ցին՝ · յերկինի՛ց գայր ձայն ահագի՛ն՝
բասցին՝ մի՛ հերձուածոց աղանդ բուս
զան ծծողին · ատա թլշնամիք մի՛ զո՛
պեա՛ զկողմ աշխարհին՝ շնորհօք աջոյն
խար սբ էջ կարապետին · շուրջ պարըս
Ի՛ ձեռն սուրբ լուսաւորչին՝ գնըշ
տակ ը՛նդ մեզ դասակցեցա՛ն ։
հոյլքըն դիւոց հալածեցան՝ հրեշ
ցան՝ որք չինանալեան տեղւոյս ը՛ն կան՝ ·
աստան՝ · դրո՛ւնք դըժոխոց խորտակե՛
արե՛գական՝ ծագեա՛ր յաշխարհըս հայ

աղերս Տ՛այցման՝ աղաչելով զ՛ծնըն բան՝
ընդ ազգըն Հայաստան՝ դուք մաղթեցեք
Յամեայ զօրաց ըն պարսկական՝ մնրտիւ
դադար տալ Հայոց ամ՛ենայն՝ ի չարեաց
ուանդ՝ զեր՛ազաչե՛մք Տ՛ըզնոյ՝ նա
աշխարհիք՝ տանըս Հայոց ամ՛ենայն պատ՛
լուսոյ տաճարք՝ ե՛կեղեցւոյ բարձր
նուիրեալ խոստաձա՛րանիք մ՛ըքուր Հոգւո՛վ
ուածք ընկ կամա՛րսըք՝ Տ՛ըզնոյ մա՛րմ՛
Լ՛ծին սատեղեան երկինից կամարք՝ աճ՛
ակ՛ յանցանք Տ՛ո՛ւոց մեր քա՛ւեսցի՛։
աբ վո՛կայի՝ ո՛րով մարմնոյս վէրք ողջա
ել՝ նոր Հաւր բըն Հոգեկր՝ ա՛ծանա՛գնեաց
պարգեւեցա՛յք գա՛նձ կենդանի՝ ։ նո՛յն
ըն քարոզի՝ ։ պա՛րթեւա՛կինըն գրիգո՛րի՝
Լ՛ինն լուսոյ Հօր մի՛ածնի՝ Տ՛ըզ շնո՛րհաբե
զե՛զ վ՛ըՀեցնե՛ք՝ ի՛ փո՛րձա՛նաց ։
դաց՝ ։ ի՛՞դի՛ա՛կ՛ն այսոց չա՛րեաց
նաւո՛րաց՝ բա՛ժ՛ըշխական դե՛զ Հիւան՝
Տ՛ըզնա՛ւորաց՝ ։ ճա՛կե՛կ բուսո՛յ բա՛
կա՛րգա՛ց կրօնաւորաց՝ Հոգը միանձանց

ժամրթեք՝ ա՛ռ սամակին՝ որպ զա-
ջեցելոյն խաչա կեցան՝ դիմելով յՕ-
Ա՛ր բարձր՝ ն ըզնահա իւրեանց. խա-
յտառաճոյ փըրկէչ՝ ն իւրեանց։
վկայից որոց առեալ զ՝ զիմոթէոս
էտ. լեառըն դիտակի՝ և բնակարան՝
սըրբոթեք։ Ա՛հա՝ տեսաք ըզտուկն
ռըն ան. կա՝ մ ոմ կեցցէ՝ ի տեղւոջն
նելով ըզմարգարէն՝ ոմ եկեցէ՝ ի՞նչ
Ասուգոթեք՝ տերկակեալ՝ հարցն
վը՝ ըսկ ոմ ոմ ոմ

Թիւ

Ո. Արհաւիրեցուցանէ՞ զոր ճշմարտիդ
հան՝ ծառայիդ քո մատաղս։
Պատրաստեալ եղիցի ի տանն Աստուծոյ։
Եւ ամենայն ազգք օրհնեսցեն ի նմա։
Եւ ասասցեն ամենայն ազգք։
Զի մեծ է Տէր եւ գովելի յոյժ։
Եւ ահաւոր է քան զամենայն աստուածս։
Զի ամենայն աստուածք ազգաց դիւք են։
Եւ Տէր զերկինս արար։
Խոստովանութիւն եւ մեծութիւն առաջի երեսաց նորա։
Զօրութիւն եւ գեղեցկութիւն ի սրբութեան նորա։
Տուք Տեառն ազգաց ազգաց։
Տուք Տեառն փառս եւ պատիւ։
Տուք Տեառն փառս անուան նորա։
Երկիր պագէք Տեառն ի սրահս սրբութեան նորա։
Երկեարո յերեսաց նորա ամենայն երկիր։
Ասացէք յազգս թագաւորեաց Տէր։
Զի եւ կանգնեաց զերկիր անշարժ։
Դատիցէ զազգս ուղղութեամբ։
Եւ ուրախ լիցին երկինք։
Եւ յուսացեալ լիցի երկիր։
Եւ շարժեսցի ծով եւ լիութիւն նորա։
Ցնծասցեն դաշտք եւ ամենայն որ ի նոսա։
Եւ ապա ցնծասցեն ամենայն փայտք անտառի։
Յերեսաց Տեառն զի եկն։
Զի եկն դատել զերկիր։
Դատիցէ զաշխարհ արդարութեամբ։
Եւ զազգս ճշմարտութեամբ իւրով։
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյ սրբոյ։
Որպէս էր յառաջին եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ի սկզբանէ ամենայն ազգք ի մարդկութենէ։
Ի ջրհեղեղն յորժամ ոչ ապրեցաւ ոք։
Բայց միայն ութ անձինք։
Ի նոյ եւ ի որդիսն նորա։
Եւ ի կանայսն նոցա։
Ի սկզբանէ ամենայն ազգք ի մարդկութենէ։
Ի ջրհեղեղն յորժամ ոչ ապրեցաւ ոք։
Բայց միայն ութ անձինք։
Ի նոյ եւ ի որդիսն նորա։
Եւ ի կանայսն նոցա։
Ի սկզբանէ ամենայն ազգք ի մարդկութենէ։
Ի ջրհեղեղն յորժամ ոչ ապրեցաւ ոք։
Բայց միայն ութ անձինք։
Ի նոյ եւ ի որդիսն նորա։
Եւ ի կանայսն նոցա։

ՀԱՅՐ ՄԵՐՆԱՐԱՐԻՆ ՄԱՐԴԿԱՆՑ։

ԶԽՈՐԱՀՐԵՇՏԱԿԱՑ ԵՒ ԸՆԴ ԱՇԽԱՐՀՍ ՆՈՒՐԱՆ ՔԱՋԱՐԵԱՑ ՔՈ ԵԼ ՅԵՐԿԻՒՆՆ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԵՂԵՒ ՁԵՌՆԱՏՈՒՈՐ ԱՀԻՒՆԴ ԴԱՒԻԹ։ ԱՒ ՏԱՐԱՓԱՆ ԱՐՅՈՒՆ ՀՈՐՈՎԱՅՆԻՆ ՀՆՈՐՀԻՒ ԵՐԱՆԵԼԻՆ ՅԱՐՏԱՍԱՆԵԼ ԶՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ։

ՎԱՀԱՆ։ ԴՈՂԹՆԵԱՑՆ ԻՐՀԱՒԵՒ ՅՕՂ։

ՄՆԱՑԱԿԱՆԱՆ։ ՈՂԵՐԱՒԵԼԻ ԱՒՄԸ ԶՄԵՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑԴ ՀՈՐՈՎԱՅՆ

մարտ

ըեաՂ Հոգւովն տըղայ դոլով մարմնով.
տա՛կ. քոջ ըսպասաւորէ՛ն. զի՞նուոր
և երկնաւոր հանդի՛սադրի՛՝ նահա՞
Աստո՞ւնօր մօ՛ր բարեպաշտի՝ որդի.
բարե՛խօսեա՛՝ վասն այնմ՝ նոյ մերոյ.
կա՛ս. տրէնիոդո՛ն ըզ քե՛զ քրի՛ստոսի՝.
պըտղաբե՛րեալ ըզ քե՛զ ո՛վ՝՝՝ կի՞րա
վիղ վերաբե՛ւեալ ծաղի՛՝՝կ հաւատոյ.
դեՂ վայե՛լըմ՛թե՛՛. զարդ եկեղեցւոյ
Յարտաո՛ղ բարեաց քո՛ղըը շնո՛՛՛ Բ
Ը պաւան աբէն Աբրաւոա և Յոսէփոայ.
ը՛մեՂ՝ ի հարա՛ւայի՛՛ն կո՛րծանմանէ՛ն.
խօսո՛ւ. ա՛ղաչեա զո՛՛ծ զի փը՛րկեսցէ
զաղքա՛տ՛ն՝ն. առե՛ր իշխանո՛ւ բարե՛՛
փը՛րկանս. Ե՛խայէ՛՛ւ և արեամբ գնեցե՛ր
Ա՛տո՛ւր ը՛զմարմի՛նդ ը՛նդ հոգւո՛յ քո՛մ
աղօթի՛ք ա՛ռաջ՛ ծ եղե՛ր մե՛ղ զօրավի՛ճն.
ցո՛ւցեր ո՛րպիսո՛ւ ը՛զտի՛եղերս ա՛մ. Ե՛
թեզե՛ր Թը՛շնամո՛ւին խաչի՛՛ն քի՛՛. լը
սի՛՛ ձը՛գնուե՛ ո՛վ՛՛ր՛՛դ դաւի՛թ. յա՛ղ
Ասացար քե՛զ անո՛ւն քա՛ջուե՛ յա՛զգաց

սուգն. վասըն մեր բա՛։

Քրիստոսի՝ ընդ երջանի՛կ մարտիրոս
Կոյզ արեւմէն ձըմրեալ. պըսակեցար ի՛
Լանջո՛նով վարդապետութեն՝ հանմէջ ոդ
Ուրբա՛նոյ. վասըն մեր բա՛։

Ո՞ւր ես, քահոյրս բարեբա՛ւ հե՛ղ ես
բանեալ ըզ ե՛ր ի՛մաս. վը՛տակահոս
աչերա՛մբ նեբրիեալ. ոսկեբողո՛ւ՛ջ դե՛
ուարքո՛ւի՛կ. վասըն մեր բա՛։

Ա՞ր ես, քահոյրս բարեբա՛ւ հե՛ղ ես
բանեալ ըզ ե՛ր ի՛մաս. վը՛տակահոս
աչերա՛մբ նեբրիեալ. ոսկեբողո՛ւ՛ջ դե՛
ուարքո՛ւի՛կ. վասըն մեր բա՛։

Ա՞րդ ես, քահոյրս բարեբա՛ւ հե՛ղ ես
բանեալ ըզ ե՛ր ի՛մաս. վը՛տակահոս
աչերա՛մբ նեբրիեալ. ոսկեբողո՛ւ՛ջ դե՛
ուարքո՛ւի՛կ. վասըն մեր բա՛։

Ա՞րդ ես, քահոյրս բարեբա՛ւ հե՛ղ ես
բանեալ ըզ ե՛ր ի՛մաս. վը՛տակահոս
աչերա՛մբ նեբրիեալ. ոսկեբողո՛ւ՛ջ դե՛
ուարքո՛ւի՛կ. վասըն մեր բա՛։

Ա՞րդ ես, քահոյրս բարեբա՛ւ հե՛ղ ես
բանեալ ըզ ե՛ր ի՛մաս. վը՛տակահոս
աչերա՛մբ նեբրիեալ. ոսկեբողո՛ւ՛ջ դե՛
ուարքո՛ւի՛կ. վասըն մեր բա՛։

Տէրն Հրեշտակաց. ու Երանելի Յոբ ոսկեայ փորձեալ դատաստ՝ի բնա՛կարար Տէրո՛ւ Աստուծոյ իւրոյ. ու Երանելի Թոբիթ՝ ոսկի կերտած Թէ առաքելոյն Թադէո՛սի. Ալբ ծիրժանաւօրեցեայք կոչիլ յաշխարհս ամենայն։ Տ՝ատեան սրբոց Աւետարանչացն։

Ալբ սրբոյն Մեծին Մինասայ. եկայք հաւատացեալք ի քաղցրաբուրեա՛ր մինասայ. արագապէ՛ս եկէ՛ք ամենեցո՛ւք։ Ալ՝ տա՛ր Հանդերձեա՛ն Հաս ծգնա՛կան յուսո՛վ ըզ քո՛ւ խնդրուածս։ Ալ՝ տա՛ Ճար՝ի Հանդերձեա՛ն սրբոյն Մեծին Մինասայ. եկայք

թե՞ ընդերջն ու խանչին. սուսեր ընդ մեջ
ընկալն ի դլուխ սանդարտս փրկիր.
բանիդ հատաւոյ սրբոյդ ի բերանոյ. Ո՛
Աղերս անդադար առնել առ Աստուած վասն
սո՛ւրբ առաքելոցն Թադէի եւ Բարթողիմէի
գերան ընդդէմ Թշնամւոյն. բարեխօս
Ձակատամարտս պատերազմի. յաղթօղ
աբգ առաւմանց. որք նահատակեցան ի
Ղազէմ զգեցեալ զգեզ տէր բարեխօսութեամբ
ցայգ պատարագ ընդունելի. ու եղեա՝ Ա. Թարգման աղեղ Աստուծոյ։
շէք վասն ի՛նձ. արագանալ խոցխոցել
նաց որդւոյ Թադէոսի. ջարդարեալ
Աղերս անապարտելի ճանչէք ի հրաշալեաց
կաղարդ վայելեալ Թիւնան. ու եղեա։
առեան ի յահուենս եփրատայ ի ծագ-
ւոյն. մի կնճռեսցի վ զգեստ նահատակ
լոզեցիք զգեզ ի դրունըն Թադեոս։
Աղերս անդադար առնել առ Աստուած վասն
սո՛ւրբ առաքելոցն Թադէի եւ Բարթողիմէի
գերան ընդդէմ Թշնամւոյն. բարեխօս
Ձակատամարտս պատերազմի. յաղթօղ
աբգ առաւմանց. որք նահատակեցան ի
Ղազէմ զգեցեալ զգեզ տէր բարեխօսութեամբ

Ա. պահան սէնց Ի պղտանց։

Հեղմա՛ն ա՛ր սրեա՛ն Խ֊րեանց՝ ։ բա՛րե ։
անուշնո՛ւ֊ զայգ֊թա Խ֊րեանց՝ ի սեղո՛ջ
անուանդո՛ւքս մ֊ե֊յ֊ւ֊ Խ֊րեցկո՛ն հո՛տ
Ո՛ղբ մաքրեցկո՛ն զանձո՛նս Խ֊րեանց տա՛ճար
ածե՛ւ ընձեղմարիա՛ւ ար՛ հոգո՛ւն ։ բա՛րե ։

Ե. պահան սէնց Ի պղտանց։

Ջո՛ւթք՛ առնու՛ ըզ վերջ֊ խաբէո՛ւք ։
Հա՛նձա՛ր֊ Խ֊ո՛ւ֊ղ ի հատո՛ւց֊ո՛ւմըն
դա՛ս֊նայն ։ զամբո՛ղջուցն ա՛րդ֊
բաղա՛տ ջնջի՛մա՛ր֊մբ ։ զօրա՛կա՛նդ յա՛ղ
Թօղ֊ք ։ պըտա՛կեա՛ւ֊ք ի՛ քրիստոսո՛ւ ։
վիճակո՛նակեա՛ւ֊ զ֊ո՛ւ֊նայնո՛ւ֊ն ։ ընդ
Ձըղտարիս յա՛ւմ ա՛նամ հո՛ւ֊ն ։ փանփոխ
նա՛ւ֊ղ֊ց ձերոյ ա՛ւիք ընկատա՛ր֊ւ֊մ ։ մնք
ըրև արեա՛մբ յա՛ղտոյ մեղաց տըղմոյ ։ զոր
Հայցեցի՛ւ֊ք զիս֊ո՛ւ֊ զա՛ղո՛ւթի ։ ձըղտ֊
ըրևա վերկայ֊ն ե՛յ եր֊րդո՛ւ֊ն ։ նո՛ր
լո՛ւ֊ս֊ո՛ւ յանօրի՛նաց բնո՛ւ֊նո՛ւթի՛ւն ։
ղի ցընծա֊ացո՛ւ֊ք յաղթանակա՛ւ մարտի
Ձերոյ ։ նահա՛տակ֊ք յարդո՛ւյք ։ պըղ֊

Ա՛օրհրաշ պըսակա՛ւոր՝ և զօրադը-
լո՛ւխս առաքինեաց • վառեցար զինա՛ւ
հոգւո՛յն արիաբար ընդդէմ մահո՛ւ •
վա՛րդա՛ն քաջ նահատա՛կ որ վանեցի՛ր
զոլ թըշնամին • վարդագո՛յն արեամբըդ
քո՛ պըսակեցեր զեկեղեցի՛ •
Ա՛ռինաւո՛ր Թադաւո՛րին՝ զինու՛ յաղ-
թեա՛լ պատերազմին • խոհական բնա՛-
տուրքն՝ խոհեմացեա՛լ անձառապէս •
խո՛րհն խորհըրդակա՛ն՝ և ճանաչեցա՛լ
անուն բարի՛ • խանջելոյն վըկայ եղեա՛լ
հեղմամբ արեան պըսակեցա՛ւ •
Ընտնեակա՛ն լուսով լըցեա՛լ արիացելոյն
քաջն արտակ • Թափառեա՛լ ի՛ կարմրուն՝
բոստոյին՛ն բղխեալ աղբերն • զիր՛ըկա-
կանն ըմպեա՛լ զաժակ՝ և մըկընտեա՛լ ա-
րեամբն իւրով • դատակնքել ընդ ա՛նմահս
նոցն՝ երըրո՛րդութեն երդե՛լ ըզփառս •
Սը՛ըբափա՛յլ զգեստո՛ւք պըճնեալ՝ ի
յերկնաւո՛ր Հանդիսադրանն • Երրոր-
դութեամբըն զօրացեալ՝ վանեա՛լ զա-

մովբրս բանասիրութիւն. հրմայեաց հօր
ընծայեալ որդւոյ գովչով ջարբասա-
կիւց. հոգւովն յաղթեալ պատերազ-
մին՝ և ջարասէր թագաւորին։
Ոչ ակն բարեբոյն դիմանմբ ընդդէմ
մեղայցն վառեցաւ. տարապնաց եղիւք
յերկինըն պարակեաց ընդ անմարմնոցն.
տաճառ զարմանալի տաճար եղեալ
երրորդութեն՝ ա՛րուներան ա՛ր խոր-
հրդոյն տունն ևս տեղի արժանացեալ։
Աստուածալ ըզհաւատոյ վահան յուսոյն
զրահիւք ճաճկեալ. զիրիսկականըն սաղ
զաւարտ՝ ի գլուխ եդեալ զնիշան խա-
չին. վայ՛ն վեհ երևելոյն որ մանր
կուրքն նահատակեալ. խանչելոյն վրկայ
եղեալ պրսակեցաւ արեամբն խորհ։
Ո՛հատ անայլ ոզջակիզեալ մատուցանէր
զինքըն նրբէր. բանաւոր պատարագաւ՝
ընծայելով հօր ի յերկինս. աբրահնեն
յանկալի արդարութէն ճոխացեալ.
խնաստութէ պայծառացեալ յեօթնատր-
փեան շնորհաց հոգւոյն։

Լո՛ւր միշտ բարեխօս՝ ընշխճնութիւն
մարդ՛ սոյա՛։

Պայծառանա՛ս զարդարեցան՝ ո՛ւնե՛ր
քինեացս · եկե՛ղեցի՛ք հայանատնեայց
պալատկեցո՛ւս ըզմեզ՝ մնծեա՛ւ առա՛
դութեանդ նըւագե՛մք · բանմո՛ւթիւ
վո՛հութիւ՝ փառատրո՛ւթիւն երրոր՛
կելո՛վ ի յերկնաւոր հանդի՛սատրե՛ն ·
դո՛ւն եկեղեցո՛յ · ընդ նոսին պըսա՛
լե՛ն զարնա՛ս ի՛ւրեանց՝ ի նորո՛
նա՛հատակեա՛լ արիացար պատերազմա՛ ·
նի՛ց թիւ՛ ընդ վէցի՛ց · որք ընդ նոսին
Լա՛մակա՛ն խօսմբ հնազա՛րաց՝ և երես՛
բիան ըն յա՛ղթանակ նահատակացն՝։
դէմ՛ըն գարեդին · ընկալեա՛լ ընդ ըզ՛
նախա՛շաւիղ գոլով բա՛րեաց յառաջա՛
ցոնց՝ գլո՛խ և սա՛ստ մարտիրոսաց ·
գո՛ւն նահատակք · յառաջեա՛լ յամե՛նե՛
Լո՛րկոքո՛ւմբ հարազա՛տովք ընտրեա՛լ՛

Աղաւն արէօ Ա Հանդէսից։

Ա՛ր յառաջագոյն սահմանեցեր ընդ փրկուԹիւն հայոստան նեայց. Հնար՝ Հնչմամբ զգեզ Հրաւիրակ զերծանել ի բեր դրմգոր. օրհնեմք զգեզ ընդ զօրս ա՛նմարմնա կան նաՀանջն. Հայր ա՛մէն նախայր։ Ա՛ր նորին դատաւորԹեան խաչակիր քեզ ընտրեցեր ընդ ամս քահանայիցն. Հնարագիւտ օճոԹեալ կարգեալ Հո՛ վիւս և վարդապետս. զոմանս զգեզ ընդ զօրս ա՛նմարմնա կանացն որդի՛ մի՛ածի՛ն։ Ա՛ր մաքրոԹեամբ առաքելին և փրկակա՛ն ՀաղորդուԹեամբ. զգեզ զինուո՛ բեալն ա՛նուա՛նելդ քո. պայծառա՛ գեա՛լ արեա՛մբն խաչեանց յաղԹօղ մարտիւ պըճնա կեցեր. բարեբանեմք զգեզ ընդ զօրս ա՛նմարմնա կանացն Հոգեկո՛ չս։

Ա՛րնեմք զգեզ Հնարագիւտ բարեց։

ընդ քեզ. այլ. Այլ առէր՝ Այլմանայն
եղեն մանկունն. արեամբ մկրտեցան
դաբաղեա բանիւ շնորհաց լուսաւոր
ընդ հրաւիրեալսն՝ ի վերնատունն. յոր
ալէր ընդ նոսա՝ ի մեծի հանդիսի
զպայտատան աշխարհս. ընդ քեզ։
հարցին մերոց։ Այլ ի շուտ իւրէ փոյթ
զատիկըն. ընդքեզ բարեբանեմք այլ
նոյն. քահանայքն ըստ լուսաւորչին
Այլ անդադար փառաբանիս յանմարմ
քո իյսր՝ն հաւատիցեն՝ իսր՝ն։
արքելոյն՝ ի՝ սբ հօտէն ընտրեալ ըզ
սոյն. ըզսնայեալն՝ ըստ ի գոյն այծեաց.
Այլ ընդմերկայեալ՝ սբ՝ն յանձառ լու՝
ակա՛՛ն քալ ըսպասաւիչնան. իսր՝ն։
պետրն հրամանաւ լուսաւորել զայրի՝
պետրն. ղևոնդիկ՝ սուրբ վարդա՝
Այնակայ և յովսեփա՛՛յ սբ հայրա
խոր նայեա՝ ի մե՛՛զ մարդեանօք սուրբ։
խակըզանկ՛՛ փառաց քոց հաղորդս։

պետական տեսեալ. մեղ։

Հայաստան աշխարհս սբ լուսաւոր կրկնապսակեալ
նոցին և յաւաջագոյն ազգեցութեբ. ըզ
պարսից. մեղ։ Պարթևաւակն տեսա
հնձողս ի հնձանի զսուրբ ի կրակապաշտ
վիճաբանին զբարութենէ. հրով հնոցին
ցամաքեալ։ Պանծալի եթ զաւակօք հո
տաս բարեաց. եւ ոդարեաց զո աշխ
նձբ սուրբ խընայեաց ի մեզ պարգեւ
զեցիր հեղմամբ արեան իւրոյն. մանգա
ծագեալ. պայծառացուցեր եթ զեկե
ղեցի հայոց ի հայաստան։ Լուսաւորիչ արդարութե
հոգին ուրուք լուսոյ նոր ի՛նչ. ա՛ բա.
քանչ լուսաւորչէք. բարեբանեցէք զըզ
նեցան գովեցէք զաշխարհն. ա՛ բա։
նէ թորգոմականն. զհանդիսանդիրն ամ
ա՛ր պատակեացն ըզհայաստանեայն նոցա
ա՛ր հալածեաց զնաւաւար մեղաց ի տա
ա՛ բարձր արարիչ. ընդ նա յաւիտեան։
ամին. օրհնեցէք զՏեարն երկնաւոր.
աղագ աշխարհս. մարդոյ եւ գործք այլ զքեզ տեր

ցեր մանուկ • յարուցեալ երիցքօրեայ
ծին • գերահրաշ զօրութիւնք յայլեւ
երկրի բարձեր զյանցանս նախաստեղ
մեր եղեր ի խաչ • բարձրացար ի մէջ
ընծաւեալն բանդ աբիծ • որ վասն
փրկութեան ըզմեզ մեղաւորազ սուրբ
տանցն երդեալով զհնուս ի բարձունս •
ըանցօղսըն հատատոյ • ընդ ո՞ւմ հայրապե
խաւակցաբար արուեստեցո՞ք զու
ճառիցն եղիւ ժառանգորդ բարեաց
տերազին անհոյեանն եկեղեցւոյ • ան
նեաւն զօրաւարին • յաշխարհօքէն պա
չատաց զինուք վաճառել մանկու
թականն երդեր ն զօրհնութիւնս ո՞ն
րըն գործակցօք էարին ստեղծ • զայդ
փարաւօնի • զպատանեաւք ըղթագաւո
ւ զվիշապն անդընդոյն ն նըմանեաւ
սակեալք ընդ զօրս անմարմնականացն
մեղք և պարծանք հայաստանեայց • դո
խակըզբանէ • փըրկականն բանի ն պատ
ւ ընայեալն հրաւի րակօք կոչեցեալք

լոյս ծագ՛եցար տիե՛զերա՛յ։
Պատակարգեալ հողեղինացս՝ ընդ հրե
ղինաց աննիւթ գոյից՝ • երջանիկ արի՛
ութիւն կատարեցա՛ն յանօրինաց՝ զի՛ ընդ
կոյսին՝ ի քէն քա՛՝ զանապակա՛ն փառաց
պատկին՝ • երևեալը՛ք լո՛սազեացք՝
յա՛ռ՛ր մեծի քոմ գա՛լստեա՛նն։
Ո՛ղ հանո՛ր քարո՛զչին՝ զբանըդ կե՛
նաց ընդ տիեզերս՝ • թօթափեալ ընդքո՛ն
մահու՝ զո՛ւարթնոց երկնի՛ց հեաւե՛
ցան՝ • ժո՛ժկալեալք արիաբար՝ զժանիս
մահո՛ւ խորտակեցին՝ • իմաստուն երևե
լով ընդ փե՛սային մերին յա՛ռաքա՛ման։
Ո՛ւսաուրիչն՝ անճնեցուն՝ զևանդի՛կ
սբ վարդապե՛տըն • խո՛հական մեծ՝ խո՛ր
հըրդով՝ խրատեալ լըցո՛ւց զաշա՛կերտ
տեա՛ւլան • ծա՛ւալեալ լոյս գիտո՛ւթե՛ւ յո՛
գիս արա՛նց կատարելոց • կամա՛ւոր յօժա՛
րութե՛ւ կատարեցան սիրո՛վ փր՛կչին։
Հո՛ւր սիրոյ կենարա՛րչին՝ բորբոքեցա՛
յոգիս սըրբոյն՝ • ձայն տըւեալ խրախա՛

ոսկին պաշտօնէից . ոսկիփայեալ անձաո-
վերբերիչ վարուց բարեաց՝ վանիչ չար
ոտսպեա՝ սրմռնէական բարերեցն հաղորդ .
տութէ խաւարն երոյթ . սակայն ոչ՝ չո՛
ցին՝ ի յերկինսային նաւաշխանգիտան .
խորտակեցին . ձանապարհ մեզ հարդ է
ղէկավարըք հնգեւոքք՝ զարիս մեղաց
սեղին դիմեալք ի մոյ յօժարութիւ .

լուսոյն վերամբարձ՝ ի կեանս անմահ։ Լաթուն-
նեայն ձըմեռոյ՝ եկայք և մեք հետևեսցուք. ցընծա-
լեաց կատարեալ՝ ըզհաշտակ հայրապետացն. ի-
մաստասիրաբար յարմարելով՝ ի միութիւն
մարմնոյ փըրկչին. փայլեսցուք գործովք
բարեաց՝ ի յերկնային առաքաստին։ Ո՞րպիսոյ
ձայնիւ հընչեմք. երգեսցուք վերդ
օրհնութեանց փըրկեալք արեամբն Քրիստո-
սըբբով. զի զթութեանց խոնարհեալ ընդ
կալցիր զաղաչանս. թոյլ լինիր հնար
հեաձգ մեր բազում յանցանաց։

Պայծառացան այսօր երկիր
ցնծա՛ր. լա՛ւ ասա՛ւրջօր՝ կե՛ նդանեցա՛ր. որք
ի գործոց խրտանց ծառայեցին՝ ըզ
լոյսն ա՛նըմտուխր. հայեցեալ աչա՛ց ըզ
տէր սիրոյդ։ Քահանայք պատուեա՛
ցէք օծմամբ նո՛ր հոգւոյն. նախակար
գեա՛լք յառաջնորդութեան. փափաքե՛
ցաք վերնոյ յարկին՝ և անապատո՛ւմ

պատ

դձ
հբ

վարժողայ . և այլեցւոյն մեղաւորաց
ի կատարած . անանձրևութիւն ի քէն
Ա՛ր խոստացար լինել ընդ մեզ ի հին
ժամանակս . ի քէն ես միայն մարդա-
նալ . քարոզ
հաստատեա խնդրուածովք նահա-
կան . քրիստոս աստ . զի կեղծի՛ մի
Հաշտարար ընծայիցի հօր ազգի մարդ-
մըն ասաց զի ներքսն սիրողաց :
կըցո՛ղդ խաչի՛ն սեղանոյ . կամակիր
ծր հրաւիրեաց արեամբն իւրով լինել
ր նճայիցի . թագաւորի՛ն երկնաւորի՛
ցո՛ն ձեռաք . նըշխարակի՛ն պատարագ-
Ա՛մպարը շուտ և անսրբութի՛ց մատու-
տեաւ հոգւոյ՛ զյաղթանակ մարտի՛ն :
սաւո՛ր ու ոչ առագաստին . պատրաս-
կուէցեալ յուրախու՛թ աշխարհին և լու-
սանելո՛վ զարեամբ զաղտրեալսըն
նոց երկնի՛ց երկ ցրնծութի՛ . տէ՛
թացո՛ն ելանել ի հնոյն : O ըստրե
պատարագեա քահանայ . օրհնոյն

և յարդարութեան. առաքելոցն տէր մարգարէիցն. յորոց հնագոյն
առաքեալ քրիստոսի. յորոյ հնագոյն ոչ ոք
էր. զոր նախ ընտրեաց զհրեշտակսն զքեզ
ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք ընտրեցեր ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
ընտրեցեալ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեցեր ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք
էր. զոր նախ ընտրեաց զհրեշտակսն զքեզ
ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք ընտրեցեր ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
ընտրեցեալ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեցեր ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք
էր. զոր նախ ընտրեաց զհրեշտակսն զքեզ
ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք ընտրեցեր ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
ընտրեցեալ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեցեր ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք
էր. զոր նախ ընտրեաց զհրեշտակսն զքեզ
ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք ընտրեցեր ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
ընտրեցեալ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեաց ի մարդկանէ
քոյոց զմեզ ի քեզ. զոր ոչ ոք ընտրեցեր ի մեզ. ընդ որոց ոչ ոք

Հո՞ւս ա՛նուշիկ · ընդ կամարն պատ՝
յերկինս · ու հատուցեցաւ տէր ծիա՛ւ ի՛մ
արեա՛ն ձերոյ հո՛ւս անմի՛շտ բուրեա՛ց ի՛մ
ո՛ր խիզախո՛ղըն յաւիշնի՛ պարտեա՛ր ·
ո՛ր խիզախո՛ղըն յաւիշնի՛ պարտեա՛ր ·
ըզգօրութի՛ւնս թո՛ղ չնա՛ մեղա՛ ·
նեղեա՛ցի՛ն ի՛մ մա՛րտ մի՛ տեա՛ր · զի՛ վի՛րաւո՛
նեղեա՛ցի՛ն ի՛մ մա՛րտ մի՛ տեա՛ր · եր
թեն · սո՛ր ա՛ւուրբ զեմ՝ ո՛նդեա՛նէն ·
կայեա՛ցո՛ւ ն ծի՛շխարհա՛ս ո՛ր երկրորդ՝
պանա՛ման անօրէ՛ն թա՛գաւորին · զի՛ վը
Ա՛ռ չո՛ւեա՛ գնացի՛ւըդ լի՛նէին · ի՛
սո՛ր ա՛ւուրբ զեմ՝ ո՛նդեա՛նան ·
նո՛ր տօրէն հա՛յա՛ստա՛ն յե՛ռնեցի՛ · ըզ
պարսից · զի՛ յափըշտա՛կե՛ցե՛ն զա՛ռաջ
հաւատա՛ըդ լի՛նէին սո՛ւրբդո՛ւնդ զո՛րըն
թագաւո՛ր ե՛ւ ր՛ին · ո՛ զվ · Ա՛ռ ե՛կեա՛ք
ըեա՛ք · օթե՛ւ վա՛նըք ու՛րո՛ւե՛ ե՛րկնա՛ւո՛ր

հեռաւ խորհուրդըն ծանուցուք. զի լոյսն
Աբեղեսորէն բացայայտեսցուք զծած-
քամբ հիւրանդէին. օրով յաւետ։
զոր և ծագեաց յօրն ա՛ռաջին՝ միանշ՛
հաւ, ասաց լինել լոյս եղեւան.
քենէ՛ք ա՛ծուծի. լոյսն որ անեղ արար
Նօրեքսըրեաւն մի տէրութի՛ միով
փառաբանի երրորդութիւն անճառելի՛։
հաւատակաց միաբանիւ. օրով յաւետ
զըսարթնոյ. և ըզգալի՛ տարերց քառիւ
նայիւն զծիրս ա՛նմարմնոյ՝ խմանալեացըն
կիրզամանէ վերկինն երկնից. և զերկ
կիր զե՛ր զ ա՛ ն ք ։

Նօրատեղծեալ բանն յա՛նէից՝ խո
արարչութիւն. և յոտնկայս վիճ։

Այդ առաջի առաւ գիշերնայն. և խորհուրդ

վան ա՛նձանց մերոյ. ո՛չ

քեզ լուսէնից. բարեխօսեցէ՛ք ա՛ռ՛ջ
ի կանաչս ա՛ լուսէնից. և՛ի դա՛սս
քո՛ւ ձեր. ով։ Ա՛ր Տ՛ն ամբարձայ
քո՛ւ ձեր. ով։

կենահաց պատարագն։

զեան երդ նոր յարուցեալին, նընջեցեալոց
եղ ընդ՝ առաջ պճնեալ զարդուք. երջ-
նոութիք. գայ պըսակիչ ընդքեզ փառօք
յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխա-
սոյ տուք աւետիք. եթէ փեսայն քո
Աւուն՝ որդիք զարթիք հարսին լու-
ամենայնի յօրէն վերջին։ է կայք։
աւետանել յօրէն վերջին։ է կայք։
զաւկեաց մեռանելոց մեռանիցի։
Աւրհնացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ
կենացն ուրախալից։ և ի լերին ընդ
Աւրհնեցեալ խընկաբերին յողջոյն
հրեշտակաց քարոզեցար։ է կայք։
եղար։ այսօր յարեար ածաբար ի
նովքն խաչեցար ի դերեզման մահու
կուքեն մեր մարմնացար։ նովքին մարմ
սիրով խոնարհեցար ի փըր-
Աղերս

Digitized by Google

Ա՛ծ ոչ ոք կարէ զանձինս հրամա՛ն՝ ի յերկրորդումն աւուր սկզբան՝ ընդ ձիւնոյն զօրացն Վիէ։ Եւ վասն երկնային զօրացն ասէ՝ ապաչեն զանձինս զաչերն ողորմա՛ծ՝ անտես առնել զարուեստ ձեռացն։ ընդ։ Վասն անմարմնոցն պէտ է՞ հրեշ տակ՝ զի ոչ ունին զգայարանս։ Հնդ։ ի յարմարչին փառատրութի՛ւն՝ մշտ տէրութի՛ւն։ անկասկած է՞ որ զՊետրոսէն իշխանութի՛ւն՝ եւ անխափան կանգ եկե՛ղեցւոյ՝։ ընդ նոսին։ բարեխօս լերո՛ւք առ ն՛ր՝ վասն մանրաշուքութե՛ան չանճգոյ երրորդութեն։ սրբոյ հոգեւո՛ր սրո՛վէ։ ա՛ծ ոչ անեղ Հաւատամ՛ք հայոյք քրո՛վէի՛ց՝ երեք սո՛յ՝ տուք օրհնո՛ւ երրեակ լո՛՛ս։ Ի հրեշտակացն։ ընդ նոսին որդի՛ք լուսոյ՝ զի հրեշտակաց անձք բաժանեա՛ց՝ զշնորհս հոգեղինաց՝ ոչ ոք կարէ հասանո՛ւթե պարգեւակից՝ ընդ ձիւնոյն զօրացն ասէ՝ ապաչեն զանձինս զաչերն ողորմա՛ծ՝ անտես առնել զարուեստ ձեռացն։ ընդ։ Վասն անմարմնոցն պէտ է՞ հրեշ տակ՝ զի ոչ ունին զգայարանս։ Հնդ։ ի յարմարչին փառատրութի՛ւն՝ մշտ տէրութի՛ւն։ անկասկած է՞ որ զՊետրոսէն իշխանութի՛ւն՝ եւ անխափան կանգ եկե՛ղեցւոյ՝։ ընդ նոսին։ բարեխօս լերո՛ւք առ ն՛ր՝ վասն մանրաշուքութե՛ան չանճգոյ երրորդութեն։ սրբոյ հոգեւո՛ր սրո՛վէ։ ա՛ծ ոչ անեղ Հաւատամ՛ք հայոյք քրո՛վէի՛ց՝ երեք սո՛յ՝ տուք օրհնո՛ւ երրեակ լո՛՛ս։ Ի հրեշտակացն։ ընդ նոսին որդի՛ք լուսոյ՝ զի հրեշտակաց անձք բաժանեա՛ց՝ զշնորհս հոգեղինաց՝ ոչ ոք կարէ հասանո՛ւթե պարգեւակից՝ ընդ ձիւնոյն զօրացն ասէ՝ ապաչեն զանձինս զաչերն ողորմա՛ծ՝ անտես առնել զարուեստ ձեռացն։ ընդ։ Վասն անմարմնոցն պէտ է՞ հրեշ

ըսՀն դարձեալ՝ զՀուրսըն Հեղեղ ցամ-
րս բըՀևեցոյց՝ ևՀակ ի յերրորդ դա-
զՀուրսըն զատոյց՝ ըՀբոյս և զտունկ
կիս և Համազօր՝ Հերրորդաւորաց
Հակառն բանն որ ընդ Հօր՝ արարչա-
դատաւն։ և ի յոհաննէս Հրեշտակին։
Եւ ես Յովհաննէս տեսի զայս ամենայն։ և երբ
ընդ Հօր վարդապետութեան զՀուրսըն
րութեն՝ ընդ նոսին օրհնել Հոգեւոր
ուրախութեամբ զՀեզ յօր մեհու և յա-
ի յերկինս պաղատանաց՝ ընկալ քո
և պետութեց՝ և զօրութեց՝ և իշխանութեց
Ո՛ զօրութեա՛ և պատուո՛ց՝ և փառաց՝ և
յայտնիցեն ինչ ի վախճան՝ ընդ
նայ՝ զնոր և տայցես մեզ պահապան
քեզ դերձած՝ որ վասն մեր ձայն մաղթա
բանից քոց զարհանոյ՝ քաղցրասցին առ
Հրամայեա՛ դասուց վերնոց՝ օրհնա
վասն մարդկան երկրաւորաց՝ ընդ
ուսուցիք՝ մաղթեցէք զերկրն տերա-
ղջնեալն ասացից՝ ըզբոյս և զտունկ
կիս և Համազօր՝ յերրորդ աւուր
Հակառն բանն որ ընդ Հօր՝ արարչա-
դատաւն։ և ի յոհաննէս Հրեշտակին։
Եւ ես Յովհաննէս տեսի զայս ամենայն։ և երբ

Ի՛ հօրէ լոյս ծագեցար՝ մեռե՛ր բնութեա
ջընջե՛ր ըմպե՛ր մեր յանցանաց՝ ո՛տ
ւէ՛ . լո՛ր բարեխօ՛ս առ նոյն դըթած
մըկըրտի՛չ այնմ որ ջրոց մերոց փո
գա՛նակ երկրպագող՝ կո՛րսակա՛ւ և
Յաւանդին՝ հօր սպասաւո՛ր՝ և յար
յո՛վհաւեալ տեղին՝ արո՛ւնակա՛ն՝ ի խոս
ջինջհաց և օրինաց՝ ո՛տ օր՝ ։
ծնո՛ղ մեղաց երկրի՝ զպաշտաց՝ սրբ
կեաց և զտունկս խմա՛նալեաց՝ զհե
ղեղ մեղաց ըն ցա՛ծուցեա՛լ՝ զդաս
արդա՛րոց բազմա՛ցուցեալ՝ յորոց և
մեծն՝ ի ծնո՛ւնդս կանո՛նց՝ միջնորդ
քեցոյց՝ ընդ առապանա՛ն իւր առրե
ցոյց՝ ըզվերնադա՛նեաց սեռս ա՛ճեցոյց՝
առո՛ւք օրհնութի՛ն անճառ լուսոյն՝ հօր
և որդւոյ և սրբ հոգւո՛յն ։

երկրորդ գիրքս ի սահակա. ի Երկրորդ
(Ա)ծիկեաւ խորհուրդքն ծանուցան.
ի բանաւոր պաշտօնէիւ։

Նեաւ. ՚ի որով օրինի ատեցօղն էին
ատեցեալ և անատեղւոց պարզ յօրի-
հաւաքեալ. Լուսինն ի տուի լուսոյ
յօր էմրորդին՝ յարեգական նուա-
ծեքն առաջին. լոյսն անպայծառ
և սկիզբնածիւն՝ հալ

Դ

դարձն. և վն աւետեաց ծածկին։

Աչե վն էսդմե ատոռ արատլուին. և շտմե
որդւոյ լուսոյ քեզ երկրիդ փա՚՚՚ռա՚՚՚ց։
վանին. և երգեացուք ընդ երջանկացն
ուօղ գոլով նորին՝ հօր քո վերին օրհ
նեղ և անձուկ ճանապարհին. զի հե
տակին. ա՚րժանացո զմեզ նորի՚՚՚ն
երկինս եղիցին՝ հողանիւթեայ ըն հրեշ
տանըս մեր ընկալ. տո։ Ի ուսաշաւիղ
սո՚րին հայցմամբն ամենակալ ըզպաղատ
թանչ՝ ըն զյովհաննէս քարոզ կենաց.
կենդա՚նարար. ա՚ռաքեցեր յառաջըն
```
```

տարապարտ՝ անցեր ընդ ծով կենցաղս
զմեզ նորոգել. յոր։ Ո՞վ լիակատար շար-
արեասուրք զմեզս ընդէր և վերըստին
նիր՝ շնջո՝ ինչ ըղձայ հնոցին. տուր
ուխտ զո ան՝ նկանիմք. աղաչանօք ա՛ծաճ
ձայնիւ առ քեզ՝ որ պաշտաւնք և՝
նին՝ եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմ. յոր։
լսելոյ զո զաբեաին՝ խնդրեա լինել
մեզ լսելիս՝ զձայն աւետեաց զո միածն
Էմման ընծայեալ յերկրէ յերկինս՝
յոր Տամբառնամք առ քեզ զհոգիս՝ յոր
ղուլ ըմբեղս որդւոյդ նոցին. յոր։
տրըտմակիր՝ զո նը ծնընդեամբ կոյս
Կոսի նախնոյ մերն Ադամ. յորմէ ա՛ղ
տուք ծրնունըթիւ պըտղոյ կո՛սի՞ն։
կի՝. յոր օրհնեցայք ազգ երկրածի՛նք
վանդակի՛. ի քէն մարմնով պարծնա-
ընն կո՛սական՝. թէ լոյսն որ ա՛չ զո-
ըր զարձեա՛ հրեշտա՛ին՝ ետ զաբեամ

մանկանաց. եւ՝ Հարամանեացն այն Հայկ
Հայրըն փառաց՝ Հրաւիրատուք տէրու-
մանեան անանպակին՝ զՀէզ առաքեաց
Յուրախուհեան՝ անզրաւականն՝ ի Հալ
Հակին՝ և՝ ի Հոգին մըկըռտեցան՝ առ
նախինաըն կռչեցան՝ անոյին ընդ ծով
քի՝ ոլոր ի ծովէն՝ տիրեցրական՝ ի յերկ
Ա՛ստրատես՝ օրինակի՝ առաքեցոյն
պատիւ՝ և փառք անեղ բարեխո՛ւն։
Հին՝ տաճառք Հրաշից՝ նեռդարձոլին՝
կըտաւին՝ յանդն և՝ ի ծովն խորայել
դականաց՝ ի՞սկ՝ ի դարձն Հինգ մըշ
Ջրոց սեռք կայտառաց՝ և Թևաւորս օ՞
Հինգերորդըն Հրամայէ՝ բըղխեալ՝ ի
Լ՛աւադայԹեաՀ բանն՝ ի՛ Հօրէ՝ յոր
հին դարուն՝ և՝ ի՞նչ առաչելան Պետ։
Լուժ վ՞ Հինգերորդ առուր արարչուէն՝ և վ՞

անՀետ՝ վէրաբերեա՞ ընդ պէտրոսի՝
վտեզ՝ ի յաՀեաց մեղաց ծովէս՝ պա՞
ղատանօք գերագունին՝ անատակեան
քուա ծըՀնոդին՝ յօր օրՀնեցայք։

ունել միայն զանձա՛ն բարին. այլ
ընդհանուրժառանգ բնութիւնն բարւոյն
ամէն ոք ընդ միմեանս ունի զայն. ոչ
միայն ընդ ինքեան, այլ եւ ընդ ամենայն
ոք ընդ ամենայնի. այսպէս ի յանգոյից
ոչ ինչ ինծի եւ ինձ. այլ ամենայն ինչ
ամենեցուն եւ ամենեքին. ոչ ինչ ինձ
ինչ ինծի. այլ ամենայն ինչ ամենեցուն
եւ ամենեքին. ոչ ինչ ինձ ինչ ինծի.
այլ ամենայն ինչ ամենեցուն եւ ամենեքին.
ոչ ինչ ինձ ինչ ինծի

դարձեալ զանապարհին. բայց գանեալ
Պաւղոս առ դատաւորն՝ յետ յանձ
նառութեան ազատելոյն հնին. զկնի նորա
ճառ եղեալ խաբմանն և կինալն զո
ձըն դաւաճան. որով երկիրս այս անի
ծաւ փուշ և տատասկ ի սմա բուսաւ.
վըճիռ մահու մարդոյն տրուաւ. դառ
նալ ի հող ուստի առեալ էր։

Ո՛չ ըմպել փութայր հայրըն փառաց
բազբին պարտեաց մեր յանցանաց. որով
զգեցաւ որդին գըթած՝ ի վէց դա
րուն զմարմին մեղաց. հօր հաճութիւ
ի մէկ խաչին՝ երկին կամաւ ի յերբա
թին. գառըն զենաւ ի հինն զատիկն՝
փոխան գառանցն օրինակին։

որ հանդիսաւ աշխատելոյ՝ և կանքն
հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց. այն
ՀԸ Կիրակի յետ ստեղծմանն արարչագործ՝
էին դաւառն. և ի խորհուրդ հանգստեանն։
Եւ դէպ վասն էրկնի երկրի ասելոյն. և
օրհնեաց յաւիտեանս։
զի Համաձայն խաչագործելոյն ըզքեզ
հաւատովք լուսաւորեաց նորին լուսով.
քո միաւանդամ. զերկիրս պատուական այժմ
ծագեաց զկանչիդ նշոյն՝ ի գանձատեսն
էին՝ և արտաքինքդ ջոկորից. յորժամ
լուծեր. Հայր. Ալ Ի հատոյն բնութենէ
զմեղսս սպաներ՝ և զդատակնիքս մանր
քրիստոսէից. խոնարհեցար ի ջրերսն՝
քրիստոսէից. Ա՛ծոակալիդ սերովբէից՝ և ահաւոր դէմ
Ա՛ստուածդ սերովբէից՝ և ահաւոր դէմ
հոգեկանդ՝ և կամաւոր խաչելութենէն.
Ի՛ յերկինս. քո անպատում խոնարհ
լոյ՝ ի՛ խաչէն՝ բարձրացուցեր զմեզ

դարձեալ զանմահութի՛ն. զոր են ընդ
իսկ անմահի՛ դ մեռեալ թի՛՝ հնարհեաց
դարձոյց յանգանքն ի՛ մահու հոլ.
Լուծեալ զբնութի՛ն կենացդ ունջի՛
գել քե՛զ փառս ընդ զբա՛ղթնո՛ցն.
նըս քո՛. Լո՛ դաւեցո՛ ընդ ա՛րդարոյն՝ եր
րար ձայնի՛ բրդ քո՛ կոչեա զնո՛սա ի՛ կեա՛
բուսո՛ացե յօրըն վերջին. կենդանա՛
ցեալն. ի՛ջնջե ի՛ հող մահո՛ նոցի՛ն՝ և
կոխե՛ ցօղեա՛ բըժըշկե՛ցե ըզմա՛նգու՛
պա՛տրա՛ստեա՛ց. ՀՅօղդ որ ի՛քո՛դ
գիա՛ըն վե՛րածեա՛ց՝ զանանց հա՛նդիստ
մա՛րմնով ի՛ գե՛րեզման. զևա՛պեալ հո՛
յեօթնեերորդ՝ օր հա՛նգըստեա՛ն՝ ի՛ջեալ
ջո՛թեն՝ յետ կա՛տա՛րման անօրի՛նութեն՝
տըն խրատիւք. օր՝ ի՛ յերկրորդ՝ արա՛ր
Լա՛բուհաբար վարդապետիւք՝ յօրինակէ
ա՛յ՛անդ է հա՛նգչել ընդ ա՛ստո՛ւածո՛յ՝
բաթուն՝. թէ՝ աստ գործել զգործս
հա՛ստատո՛ւն՝ ետ հա՛նգըստեամբըն շա՛
գործ է՝ ե՛ղելո՛ց. ո՛ւստի և մե՛ղ յոյս

քեզ փառս ընդ հօրդ հաւիտեան։

զի կենդանեայս բերանովդ տացին, զիւ ուրեք ի մեզ մնասցէ, զի եղեալ անուն քո աստուածային։

Յարութեան Խ. ձայն Գ. Տիրասիրայ և Հրճուական։ Ա՛մէն։

Յարութիւն քո Քրիստոս փրկիչ աշխարհի, զոր ընկալեալ Մարիամ ի գերեզմանէ, ասէր ուրախութեամբ. ելոյծ զիս ի դժոխոց, և ամենայն մարդկան, որք հաւատան ի քեզ անկան. յարո և զմեզ արժան արա, զի փառաբանեսցուք զընկալեալն ողորմութիւն։ Եւ զնոյնիսկ ցեղս

ցիք հոգւովն վկայեաց և ցանկալի՝ բար-
հոգւոյն ճշմարտութեան, որ յամէն ըս-
Պարակապետ աց ցանկալի՛ք. և ծնեալ
ցեալք ի յերկինսն հօրէն, որ ծածկեալ
մի՛ կըրտես ցմէնք ընդ քի՛ արեամբ ձերմ
ի՛մանդ խաչին, բարեխօսեա՛.

Ա՛ստիսո՛ւ ցանկալի՛ք. և ծնեալ
հոգւոյն ճշմարտութեան, որ յամէն
ցիք հոգւով կարեաց և ցանկալի՛ք. բար-

Ա՛ղերսեմ զքեզ Ա՛ստուածածին։

Ա՛ղերսեմ զքեզ Ա՛ստուածածին. և ժառան
գորդք երկնից ա՛ղաչեցէք, որ
փրկանակեալքդ զանցաւորս առնէք զմ
նանցընն բարեխնամեալ. բարեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
տր վասն մեղանց եկեղեցւոյ. Ա՛ղաչեմ զքեզ
ցեալք ի յերկինսն հօրէն, որ ծածկեալ
մի՛ կըրտես ցմէնք ընդ քի՛ արեամբ ձերմ
ի՛մանդ խաչին, բարեխօսեա՛.

Ա՛ստիսո՛ւ ցանկալի՛ք. և ծնեալ
հոգւոյն ճշմարտութեան, որ յամէն
ցիք հոգւով կարեաց և ցանկալի՛ք. բար-

տակս ընդ քեզ բարեբանեն. ի ծագել ՚ի ՚ոյս
եւ ընդ սմա ՚ի մահ. մանկունք եւ կիւղեցուցեալ ընդ հրեշ
բըղխուսին արբիւր բարեաց. հոգի ՚ոյս դ
յանուագ քան զարեւ անուն քո դիվեալ
դատ. անձա ՚ոյս ծըննդեանդ հօր որդի.
զեա ՚ի հիդիս մեր ըղձայս զի իմանալով.
նեալ. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծա
երկնաւոր. ի դասուց լուսեղէն նայեն ծըն
բնակեա ՚ոյս ի լոյս յանմատոյց հայր
նյա արարիչ լուսոյ առաջինն լոյս. ի
Աւրէ ջինդ ի ջինդ սպասին.
նին զմայլեցուցիչ. բարեխօս.
ոյս ՚ի ծագել փոխանակ կաթին արբիւր զի
տիօք և կատարեալ ի մանուկքն.
Աստուած ոյս պատարագք. մանկունք
նաչեն արդիւն մարդկան. բարեխօս.
նաթեան մասին հասիք քան զամե
վերնայարկն պետրոսեցոյ. ոյս ՚ոյս ըզ երա
վանիլ ՚ոյս աշխարհին. ի բաղձալիք

ցաւ՝. դարձեալ առեալք ըմսա անհաւակին՝
նաւրհեցաւ՝ զի զպատուիրան քո մուա
՝ի պատկերք քո՝. զբանիւն ծանիցի խոս
ձեռաք նուիրեալ ի՝Հոդոյ՝ և սահեցեր մարդ
հին՝ց էակ՝ ի յանդոյի՝ց՝. բարձեր
՝ օրհնեմք զքեզ Հայր անբաւելեաւն՝

Այժմ երբեմն ծանոթ առաքն. գինի Աղբիւրեան

մի՝շտ ընդ փա՞ռս.

մե՝զ առ Հայր քո՝ ա՞Հա՝գի՝. երդե՝ր
մըմո՞ց յի՝ա՞ս՝. մո՞բաւոյ՝ ա՞րք
վո՞ւմ. մ՝ԽԲ՝ուԽ՝ւոբեն կի՝նաԽԲԽԲ՝ց
յերկիրք ե՞լ՝ նե՝ր յե՝րկի՞նս.
ա՞ա՝ԽԲ՝ուՂնորդեա՞յ Հո՞գ՝ւո՝ց մեր՞ց.
տո՞ԽԲ՝ո՝ա՝ք՝. ա՝կեա՝ո՝նք քրի՝ստո՞ս.
՝ա՞ամ՝ԽԲ՝ո՝ՂԽԲ՝ո՝ՂԽԲ՝ պարհ. ա՝ՃՂ՝ՂՀմա՝ԽԲ՝ր

Այժմ գինի Ձ՝ Հովտեսոյն ասպնեան.

երկրածինքըս միշտ փառաւորեմք՝. ի՝ծա՝
ԽԲ՝ո՝ՂՀրեղդու՝ի՝. զբե՝զ ընդ երկնայնոյն

Այժմ երբեմն ի մի՝ ա՝ նբաւժա՝ նել՝ ընդ՝

Թէ հայր մեզայ քեզ ի յերկինս։

Յ՚օրինաւորացն անքննելի եղեր մարդ կան աեսանելի. զգեցար պատկեր հնոցն ղենի պատկերիդ հօր անփոխելի. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին վա՛ն ադամայ նա խատեղծին. ընդ աւազակին քո՛մ խաչակցին արժանացո զմեզ դրախտի՛ն։

Լ՚աւգաւոր Թագաւորաց առանձնակեաց հոգի հնորհաց. ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոցն երկոտասանն. ի՛ հրոյ լեզո՛ւս երեւեցար յոգիս նոցա վերանալոտար. լուր յանուն քո ժողովելոցս էջ առ մեզ յերրորդ ժամուս։

Նոյն վէց ձայնն։

Լ՚աւարեցա՛ լոյն արեւուն ի վեց երորդ ժամ ուրբաթուն. ձանոյց թէ լոյն արարչական՝ նըստեմայոյց ղոյն եղ ղական. կախեալ ըզքո՛ զմերկ ի խաչին՝ քոյով ստուերա՛ն ծածկեին. հեղեալ ի մէնջ ըզձա՛նրութի՝ շնորհօղ դիւրին մեզ ընծայեսցի։ Ղանձրութի մարտ այսոյն

Ընդ ձմեռ ուղեա հոգւովք քոյին՝
Հայր՝ · ոսկիւ կըցորդ քեզ ի յերկինս՝
Ծանպայծառ՝ աւանդեցեր զհոգիդ առ
մահու ստուերին · Ջահըդ լուսոյ մե-
ղեալ յինեն երկոդին՝ ի տիպ լըմման
ցեալ յինեն երկոդին՝ ի տիպ լըմման
րեք ժամու խաւարեալ՝ · պայծառաս-
Դարձարակեա՞ք քեզ սիւն՝ լուսոյ՝ ե-
ծեն՝ ըղմեզք բանակըք հրեշտակաց՝ ·
որք պարակից մեզ լինելով՝ ըղքեզ
ընդ հօր փառաւորելով։

Լուծ էնն ժանտ։

Յայսմ ժամուս պատերազմի · զօ-
ղեալ յոգւոց մեր հերձեցայր՝ զո ընդշա-
նաս ն՛ըյ խաչին՝ · Ըրշմարտուքեամբ զո
ձանաչացեր՝ զոս ի յերկինից անկեալ
փայլակին՝ · Մերժեալ ի մէնջ չարաճես-
ցի՝ և զմեզ լուսով զո վառեսցէ։

Օձոյս միջօրեայ տուընջեան ժամուս՝
վայելչական աչաց մարմնոյս՝ · Նեփուք
գաղտնեաց մի՝ խոյեացուք՝ ի խաւարէն
որ ի ծածուկ · շուրջանակի՝ բանակեա
ցեն՝ ըղմեզք բանակըք հրեշտակաց՝ ·
որք պարակից մեզ լինելով՝ ըղքեզ
ընդ հօր փառաւորելով։

Ամենազարմանալի սքանչելին զկապեալն
Հոգւովն արձակեցին. վկայք ի վկայից
պատմեցան՝ ի տանջանաց մեռեալք
յարեան. տարերք երկրի տատանեցին
և աշխարհի սիւնք դողացին. բանաձայնս
առքեզ պանծաեցուք՝ զի ընդարդարս
սըն դատեսցուք։ Յուսերս յայնժամ
ընթանալ լինի՝ և այժմ մեզ ողորմեացին.
ելիցեալ բնութիս քոյ անձացաւ՝ շնորհ
հեան և մեզ լինել անցաւ. փոխանն մա
հու քո կենարար՝ կեցո՛ զմեզ տէր բա
րերար. քեզ պաղատիմք ընտաւազակին
յիշեա՛ զմեզ յօրն ահագին։

Ա՛նյապետին աբրահամու՝ հայցմամբ
ընկալ՛ տէր զաղաչանս. և՛ ծառայիդն
քոյ սահակայ՝ խընդրուածովք ի
մեզ դիքեա։ Ընկենուտեսին խորայիլի։
Ի՛րով սըրբովն ի մեզ խնայեա։
Ա՛րեքսընբրեանն երիւք՝ սոցին։
Սըրբեա զհոգի՝ զմի՛սս և զմարմի՛ն։

Այսեա սիրոյ Հայրդ դրախտիս ի քո
ստեղծեալ գործոց ձեռաց. Եւ զոր
բանալիսն հրեշտակաց տուր պահապան
մեզ առնարանց. փրկեսցէ զանձինս ի
փորձանաց ի խաւարի շրջող դիւաց.
զի՞ ի տուընջեան և մինչ ի շերմ տաքոյ
քեզ փառս անլռելի։

Ոչ ի՛ն անեղ անյիշելիքեան ծընունդ այն
ձառ որդի և բան. որ արարիչ բոլոր
գործոյ և ըզդիւցեր ի հանգիստ քնոյ.
տաւր ի՛ նընջել աչաց մարդոյ արթուն
լինել մեզ բան հոգւոյ. զի՞ ի տուընջեան
Աւրհնեմ հոգւոց բանաւորաց սղբիւր
լուսոյ բաշխող հնարից. ի փակել դը
ռանց բնութեանց մարմնոց լոյս տուր աչաց
սրբոյիցդ մերոց. ի գիշերոյս առ քեզ կարն
խել ընդ հրեղինայն օրհնաբանել. զի՞
Ահեղ ես երրորդութի՛ն ըզմեզ մնք
ցեա քեզ բնակութի՛ն. հնարհեա ընդ մեն

յերբեմն կայնին երեւեցան մեծասանձին. ընդ
որ ոչ ոք կարէ սուաջի. եր փակեալ դրամբք
Լ ի դ լուսոյ անընտրելիք պատասխ
հելոքեան զանուրն ներդործութիւն. զի
նի. ան մեզ նուիրեա արթուն բնութիւն
մեր եղաւր ի գբի և նուիրեցեր ի տապա
զայականն Յաճախեալ լուսոյ. որ վասն
ցէ զմ'ոլս բոցոյվ քո վառեսցէ. զի
փայլեսցէ. ինչպէս մանր զմեզ զարթուսա
տիկ մեր մանրեսցէ զոյս գի'տուե քո
բոլեսցէ ի հոգիս մեր. զնորհուրդ սըր
Ա ինչ քո հնար արկեալ յերկիր բեր
նօղ ոչ քո հովանի. զի ի'տուըն.
լը. տուր յայմ ժամանակի զպահպան
ար ի գիշերի ըզճառագայթս իմանա
զիւ շեր բաժանեցեր. Յագեա մեզ
Լ երանելի լոյս ընտրեցեալ զոր ի եւ
կամին ըզփոխ երից նըկանակին. զի
կանցն առաքեսուն հանդիսել ընդ քեզ
ի յանկողնի. տուր ըզհայցուած բարե
Ա

թա

գէ

դիշերայն ու մերձեալ ժամուս. մի՛ խոհ
առ մի՛ խիթարութեց. ի՛ տիւրսական
վ՛քէն հայեր՛ վք հայր գերթութեց ու
Կարեխոսեա վանքն մեր ասացն ի
Չալաճեա, ի մէնջ տր նրշանա խաչի
հայրապետք հոգեով մի՛տօք ի միտս
սանայ. զի՛ ընդ փեսայի՛դ ի տաճարսն
լոյս լապտերաց՝ ըստ իմաստնոցն հինդ կու
աջակոյսն օդեաց դասն. այնչի՛ վառեալ
ըն գիշերի. լսեսել արար զմեզ սրժմանի՛ և
Վայելեսն փոյթն գաբրիէլեան՝ ի վերնատ
քեզ ընդ հօր հոգւով։
առաւօտ ի՛ նախատօքն՝ օրհնել ըզ
և նրնչեցան՝ անխոսափեսր. զի՛ ընդ
հոմանի. օթեան առ մեզ խաղաղարար՝
պահ խրատ՝ի՛ն անձանց մերոց լեր
յօդնութի՛ նայեա հայցեմք. պահ՝
Լամեալ ըզ քեզ տր աղաչեմք մեզ
կոյիս՝ և տո՛ր զաղջոյն քո՛ ի հոգիս։
զքեզ դասանեմք. ի՛ չ՛ ասա մեզ յերեց
Թովմայի առ քեզ գաղեմք տր և աշ

Ա. Ի՛նչպես իմ յաւերժական դատաւորը ո՛չ
Հաղորդա արար և զմեզ ծագեալ ընդ
Հանդերձեալ կենաց. ոչ ինդրեցաք զայս
Ի մարդկանէ. այլ ի քէն ես միայն. այլեայլ
Ընծայեցաք զանձինս մեր ընդ ծանեալն
Ընդ ամենայնի. ընդ ամենայնի զոր
Դիւ մարդկան. նորահաւատս զարդ
Ընծայեցաք զանձինս մեր ընդ ծանեալն
Ընդ ամենայնի. ընդ ամենայնի զոր
Դիւ մարդկան. նորահաւատս զարդ
Ընծայեցաք զանձինս մեր ընդ ծանեալն
Ընդ ամենայնի. ընդ ամենայնի զոր
Դիւ մարդկան. նորահաւատս զարդ
Ընծայեցաք զանձինս մեր ընդ ծանեալն
Ընդ ամենայնի. ընդ ամենայնի զոր
Դիւ մարդկան. նորահաւատս զարդ
Ընծայեցաք զանձինս մեր ընդ ծանեալն
Ընդ ամենայնի. ընդ ամենայնի զոր
Դիւ մարդկան. նորահաւատս զարդ

ԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ

ԺԵ

Եւ ուղիղ դատաւոր ի մէջ սըր-
բոց քոց բարեբանեա. Հայրըն մերոց
աւրհնեալ եմ յաւիտեան. Ոչ զքեզ ար-
դարն ի հնոցն իջեալ տապաստն. ոչ
խոնարհեաւ ի գունդըս մարտիրոսաց
գովիա. Հայրըն ոչ զքեզ ահա սըր-
թադաւոր յաւիտենից. այսօր ընդ դաս
վըկայից քոց բարեբանեմք. Հայրըն
ոչ զոր օրհնեցիք բարձր սրտիւք ընդա-
յատեաւն. Ընդբաւելին երկնից հո-
գիդ նահատակ ի հոգեղինաց հաձեցաւ քոյ
ըստ իւր վինաւորն բարւ. Աւետ ես մեք
հաւատացեալքըս քի ի քեզ ընդ նոսին
խընդրեսցուք ընդթագուհի մերոց բարւ.
Յոդուածեալքս ի յիշատակ սըրբոց քոց
քրիստոս. աղաչեմ զմեզ ընդքեզ. ամէն բոլ

ընթասուք՝ ոգւովք։ Աղերսագիրք
առաջի՝ բեմի՝ զո քրիստոս. ընկալ՝ ի զո
գլխովք՝ զաղաչանքս մեր. սուգ։
Օ՝ որս հոգւով և մարմնով՝ պատիս զան
մարմին. անարատ՝ ի գալստեան զո պա
հեսցես մարդասէր փրկիչ. սուգ։
Յոդոլեալքս՝ ի չիշատակ՝ ելից մար
տիրոսացն. միաբան՝ նուիրեալ երգեմք՝ ի
օրհնուի՝ ի բարձունս երկնաւոր՝ թա
գաւորի։ Պանդխտեալ հեղմամբ՝ արեան
սուգ պսպռեցաւ թրշնամին։ Եմ
ծարեալ՝ լպրծի սիոն երգեմք՝ ի օր։
Վասակեցւոյն ընդ զօրսն վերին՝ զը
սարքանչն. ի չիշատակ բերկրեալ՝ ի
սըբոսի՝ սուգ երգեցուք. օր։
Ա՛րք ըզհանդէս նահատակութե առ
բնհաւորսըն ցուցին. և յաղթեցին
հնաստուղ երբեակ լուսոյն եղեն մեզ
առիթ. աղաչանօք սուգ կենցո ըզմեզ։
Ա՛րք ըզհաւատ կրապաշտութեց ըն վի
նեալ հերձեցին. և հանգնեցին մեզ նը

շան յաղթօղ ընդ դէմ թըշնամանին. աղ։
Աչ՛ հրաշափա՛ռ ճըգնո՛ւթիւք պատերազմ
մաձք ի՛ երկրի. վեր համբարձեա՛ք երկ
նայնոց դասուցն եղե՛ն երջանկից. աղ։
Ա՛ղբ զանձինս իւրեանց քեզ հայր ընծ
ծայեցի՛ն. և ո՛րդւոյդ քում քե՛ն եղե՛ն խա
չակից. աղաչանօք սուգ կե՛ցո՛ զմեզ։
Ա՛ղբ ըզմարմի՛նս իւրեանց քե՛զ սա՛
ճար մաքրեցի՛ն. և հոգւոյդ սըրբոյ
եղե՛ն օթեվան. աղաչ։
Ա՛ղբ ընկեա՛նս իւրեանց քե՛զ փո՛խանակ
կենցի՛ն. և երկնից արքայութեդ ե՛ղ
ե՛ն ժառանգորդ. աղաչ։
Պատուակա՛ն վըկայից զինուո՛րութի՛ւ
ը՛ն դաք. համառձա՛նեա՛ք ընդ երկ
նային զօրսն երգե՛ն ասելով. սո՛ւրբ ես
տէր զօրութե՛ւ բըլնո՛ւթեամբդ լի՛ լի՛ս։
Արծաթագո՛ծն տանջա՛նաք լուծի՛ն ըզ
կար մա՛րմնոյ. և բացարձա՛կ փայլմամբ
հոգւովն երգե՛ն ասելով. սո՛ւրբ ես տէր։
Համառձա՛նեա՛ք ընդ նո՛սին արժանաւո՛ր

որ է դուռն երկնից՝ և ճանապարհ ար-
ըշխատակ՝ ընդէմն սարդոս զօրավարին։
ղոմոնէ. որ է ջնջեն։ Ասա արագիւ
կայն քո զօրանոյդ՝ ի նը հնազանդ
վնասն հաւատոյ։ Ասակ երանելի վը-
ցաւ մեզ շնորհիլ. որ է ջնջեն յոտս
գան. յաճառունակ ի դրախտէն ճաշակ
կնաւորըն քո՝ ի հնչել առեալ պարզ
հրեայքն ի կոչումն արքայութեն երկնից։
պահել մեզ քո մանն և բաժին։ ընդ հրա
ղոթիւք սուգ և բարեխօսութիւք պարզ
խրեանց եղեն վըկայք քո։ և հրա։
փարձ սրոյ և հրոյ. և հեղմամբ արեանն
Ալը մատնեցի՛ն զանձինս իւրեանց ի
ի կոչումն արքայութե՛ն երկնից։
մայհուամբն իւրեանց. և հրաւիրեցա՛ն
նը վըկայքն. և ընտրեցա՛ն կամաւոր
Ասաքինասէրը վարուք հաճոյացա՛ն
գեմք ասելով. նը ես տը։
սիրով. ի տաճարի ճրագնասուցան եր

ՊԸ

տուցանէ՝ իւրաքանչիւր զանձանամբ
փոխանակ ձրիգնոցն. համբերողաց՝ մշ
ի գալստեանն Քրիստոսի. յորժամ
ընկնամ. և բնակիմ ի հեզս և ի խոնարհս
Արիմ տեր վերակրկնեա իւր և պահէմ
եւր լինել ի մէջ սրբոցդ իւրոց։
էին. յորժամ գայ փառօք հօր փառ
իւրեանց յանուր գալստեան փրկի
ծանցեն ի յաւիտենական՝ ի վաստակ
Պարծեսցին ընդքեզ փառօք. ևս ցըն
վայելեսցին ընդ արքայութեան։
հրաշ ակերտոք. շինեաց Աբէլ ի
արեան՝ ի մէնչ. ապաւինեանըն գոլով
Ա՝ երկրորեաց ձեզ ընդ քէն հեղմամբ
հանգստանայամարտիցն՝ ի պատերազմի։
վառեաւ ըզգեաւ աստուած. յաղթեաց Աբէլ
կայքին տրկարութեանէ ըզգեաւ. հաւատոյն
բանեւթիւն։ Ա՝ երկացեաւ ձեզ ընդմարդ
քեզ երգեաւ Աբէլ՝ անկաւեալ զօրինակ
տաճարիւ այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն.
Ա՝ զ ձրիգնութիւն սրբոցդ քոց քա

ՊԷ

լեա՛ լ՚ակեր զարմանա՛ս . օ՛րհնեա՛լ ես
ի՛ տօրէ առաքե՛ալ . և լուսո՛վ խնամ՝
Ոյոդ որ յառա՛ջ քան զյաւիտեա՛նս
պա՛զեացո՛ւք տ՚րո՛ւթեըդ քո՛ .
պաշտօնեայք և ժո՛ղովուրդք . երկիր
և քե՛րո՛վբէք՝ ա՛նդադա՛ր օրհնե՛ն զա՛ր
նո՛ւնըդ քո՛ . Ո՛հ՛անա՛յք ընդ նո՛ւխ՛ն
և՛ ես տ՚ր զօր՛ո՛ւթե՛ց՝ որ բնակեալդ
ես ի՛ յերկինս՝ . և բարեբանի՛ ի՛ ա՛բ՚ց
քոց՝ . Ա՛յրինայի՛ն զօրո՛ւթի՛ք սերո՛վբէք
ամենայն զօրո՛ւթի՛ք սպասաւո՛րք ընդ
ժո՛ղովո՛ւրդ՝ . Ո՛հ՛անա՛յք զանապա՛տո՛ւմ ըզկեա՛նան՝
ա՛սելո՛ւ ե՛կայք վե՛րօրհնեա՛լք ի՛ հօրէ .
մա՛հո՛ւե՛ լո՛ւեալ ընձա՛յն կենարարին՝ .
ա՛սակեալ և ըզգեցեալ ըզլո՛յս . և զան՚
բա՛նին՝ . յո՛ր . Ա՛՚նդ վերին՝ զօ՛րսըն դա՚
ջընճա՛յ՚ի փա՛ռս և՛ի պա՛տի՛ւ փեսայացեալ
Ա՛ւրախ լե՛ր հա՛նապա՛զ ա՛ռ եակեղե՛ցի՛ . և՛
դո՛ւնիլ՝ յա՛րկսըն յա՛՚խտենի՛ց՝ . յո՛րժամ՝
ե՛ղե՛մ՝ . ժո՛ղովո՛ւրդն մի՛աբա՛նո՛ւթի՛ ըն՚
Ո՛՚նձացեա՛լ բե՛՚րկրի սիո՛ն վե՛րինն
պըսակ՝ . փայլի՛ն ոսկ՝ զարեգա՛կին՝ . յո՛ր՝

որդւոյ · գործեալ ։

Ոմն էր ծերակուտական՝ փառաւորի հօր եւ
ծիր՝ էակից հօր եւ հոգւոյ · գործ ։ Արդ մի՛
հատոր անուն քո ։ Արդ մի՛ նեղեն՝ եւ առաքել բարեացուցանեն զայ
րարածըս ։ Վասն զի քեզ օրհ՝
Հայր անկասկած՝ որ խնամես զքո զա՛
քեանն՝ առեւտրանել ըզքեզ · ասէ ։
պատ · լծուցեր ընդարդարէան եւ զառա՛
Արդ ասէ՝ որ աղքատ ես անըս՛
հօրէ · եւ մանրմաճար՝ ի սէգ կուսէն ասէ ։
Ա՛ն ասէ՝ թէ արդարդ մարգ ես որ ինքեր՝ի
րածըս քո · ասէ հաւրցն մերոց ։
Ա՛ն ասէ՝ արարիչ յաւիտենից · որ
նըստիս՝ ի քերովբէս խնայեա յարա՛
ցընծութիւն ի յարուցեալ երեկոյիս · օրհ ։
Ա՛ն ասէ՝ արարիչ յաւիտենից · որ
լսեցէն զըստարենան · երդեսցուք
Ա՛ստի եւ մեք լուսաւորեալքս ընդ
թեամբըդ քո հալածեսցեր · օրհ ։
եւ զնաւարն անգիտութեան յարու՛
խակըզանդ հաստատեցեր վերըստին ·
Ա՛ր ընդոյն
թագաւոր յաւիտենից ։

զօրութիւն աճութեանդ քո չար և անօ-
գեր ի հրոյն. ընդ-ե՞ւ Ա՛ր ցուցեր զ
րիս մեռանիցեն անապականն պահե-
հարցըն մերոց. Ա՛ր ընտրեցեր զի
գեալ. ընդ-ե՞ւ բարեբանեմք աչք ծ
սրբոյն ի լոյս.

Ա՛ր բարձրեալդ ես և ի՞նչ բըն հանդու
մեզ հասանիլ ի մարդն ժառանգութեա
Օրհնեալ է այն որ արժանի արար զ
նա է փառաւորեալ յամ աբ ի հրոյ.
Օրհնութի՛ ինձո օրհնեսցէ զքեզ. զի
մարդասիրդ ես՝ կեցո՛ զ մեզ.

Յանկնայն ժամ օրհնեմք զ քեզ. որ
քոյ լեր տէր և ողորմեա.

ի լոյս յանմատոյց. ճրագնութիք սրբոյ
Ա՛ր ես ար զօրութեդ բընակեալդ
նայնի. տէր կեցո՛ զանձի՛նդ ս մեր
Ա՛ր գըթած՛դ ես յամե
քոյ մարտիրոսած. տէր ընկալ զաղա
մեր Ա՛ր ընտրեցեր զանձինս մեր
Ա՛ր գըթած՛դ ես յամե
մեր Ա՛ր ընտրեցեր զանձինս մեր

և ընդ վերին դատաւորութիւնսըն
ըզսխեմբերըս կենսաբեր ի սուրճաթձ.
Նուշահոտ բուրմամբըդ քո լցի՛ն
կուսին սրտիւդ միւռծին. աղօթ.
զի ինքեր ի հօրէ և մարմնացար ի սբ՛ կ
քարոզեցին զքեզ ամենայնի. քանզ
Հրաշազարդ և պայծառ առաքեա՛լքն քո
աղօթիւք սուրբ հոգւոյդ երկնաւոր.
ճրագունք թեզ սուրբ հայրք երկնաւոր
այսօր ծնունդ եկեղեցի Տիրոջմովիզ
Ո՛վ յիշատակ ե՛ւ ց մարտիրոսացն.
ւորդք բարեբանեցէ՛ք զանուն Թադա-
կայի՛ցն. քահանայք և ժողովո՛ւրդ
Ո՛նդ համաւոր ջարդարանըս սրբոցդ վկ
ընդ նոսի՛ն. զայր օրհնեցէ՛ք և բա՛յ ր
սակից՝ երեսո՛ւն վերի՛ն զբ՛արքնոցն
զանձինս իւրեա՛նց սա՛նջանաց՝ և դա՛յ
ընդ նոսի՛ն յա՛խտեա՛ն։ Ա՛յլք մասնեցի՛ն
Ո՛վ զա՛յր օրհնեցէ՛ք. և բա՛յ՛ր ա՛յրէ՛ք
ըզնոսի՛ն Թադաւո՛րին. ըզ՛զ քե՛զ բա՛յ։

զանատանել զմ վէրսն ի յայնձէն սուրբ ու
ղբբունն ի լուծին ըզսանջանաց . զի
զնաւորուն ծրհնեն ըզքեզ ասելով
զովք մարտիրոսաց դոլիցն ընդքեզ ասե
ալ զմարդիկն կենդանեաց . ամէն
սի՛ք և օրհնութիւն աղաղակիցն ասե
ըզնաւորըք քի՛ հեղմամբ արեանն
ձերոյ զհուպ պաշտուի՛ բարձի՛ք յհն . ու
ի ճանապարհս արդարու՛ դարձուցիք
ըզմնըրեալս . ալ ըզմարտուի՛ քարոզք ու
լուսաւորիչըդ տիեզերաց էր պարծանք
եկեղեցւոյ . և յոյս հաւատացելոց .
չամբերուի՛ ձերով ընկալայ ի քէն ըզ
պրանկս անոսպիան . և դասաւորեցայք
ի յերկինս ընդ անմարմնոցըն դաս .
ալ այլ ծով նահատակըն քի՛ որք քա
զիւթիւ մարտեան ընդ թշնամւոյն . ու
ըզբռնուի՛ լուծին ըզսանջանաց . զի
օրհնաւորուի՛ օրհնե՛ն ըզքեզ ասելով
տէր ողորմեա . աղօթ .

Ի այս փառաց փարեր ընդոգջիր. Ա՛հ երբէք
տակիւք ի յերկինս ուրախանան. զի կարաս
պէտք եղեն տիեզերաց. Ա՛ղաչեսցես զՔրիստոս
մեղաւորաց. Պատք անմարմնոցն աղա՛
չակեն Ա՛սեն. փութացարո՛ք ըզհետ
կոչմանեն քո. Եւ իբրև ակազեաց վայել
լեցիք յա՛խտեսիցդ ի յարքայու՛թիւն.
Պարծանքդ հաւատոյ ե՛ք ճրդնա՛ւո՛ր
րաց. ողք լմանալին խրեա՛նց ի վերայ
քո պատարագեցին. Ա՛հեղմամբ արեանն
խրեա՛նց նորոգեա՛լն զնշխարս.
Պատուական ե՛ք ընդ անմարմնոց բա՛զ
մութեան. փայլին ոգ զարեգակն ի
մէջ աստեղաց. զի զՀոգիս մարդկան
լուսաւորեցի՛ն ա՛ստուածային լուսով.
Ընդ երկայք ժողովուրդք այ. Ա՛հա
ստացեալը՛ք քո. ի ձեռն սրբոյ
մարտիրոսացն սուաքեացդ դոհութիւն
փառք ի բարձունս այ.

Ո՛տաճարի հանդուստեա՛ն սրբոյ
վերկայից. զնդաչանո՛ւս մեր ի անտես

ոսկ վանն ընարելոց զոց ա՛ջց. ուր աչ-
կեաց՝ զմեզ յարժանահաս ներչաց մե-
ռանիլ՝ ոչխաստեղծի՛ն այցող փրկիչ. փրկ-
ման՝ ընդ ձեռամբ կենդանի. ուր աչք
զնւիխտա զո. մի մերժեր զմեզ յոյսդ
ա՛ղաչեմք զո. ուր աչք հարցն մերոց.
Ա՛նոխակալ հ՛բարեգութ՝ մի՛ց ցրիր
զոյս ամենայն ժողովուրդս քոյ. որ
ա՛յժմ կատարեն զտաճկաշատակըս ձեր.
ա՛րեցեա՛ն յաղերձէն կենաց.
Ա՛ղաչեմ՝ զո՝ տէր՝ զմեզ՝ մի՛ մերժեր ի
ձեռաց քոց. զի՛ մեր ոչ գիտեմ՝ զոր
ինչ գործեմ. այլ աչք մեր ընդ քեզ
են՝ տէր. Ա՛ղաչեմ՝ զո՝ տէր՝ զմեզ՝ մի՛
մերժեր ի ձեռաց քոց. զի՛ մեր ոչ
գիտեմ՝ զոր ինչ գործեմ. այլ աչք
մեր ընդ քեզ են՝ տէր. Ա՛ղաչեմ՝ զո՝
տէր՝ զմեզ՝ մի՛ մերժեր ի ձեռաց քոց.
զի՛ մեր ոչ գիտեմ՝ զոր ինչ գործեմ.
այլ աչք մեր ընդ քեզ են՝ տէր. Ա՛ղա-
չեմ՝ զո՝ տէր՝ զմեզ՝ մի՛ մերժեր ի ձեռաց
քոց.

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԱՂՋԱՆՔԸ ՀԱՅՇԱՐԱՑ

զհեղուսն. սոցին աղաչանքը հայշարացի
զանձինս ի բռնութենչ պատարագ քեզ ե
տայաւար զո տրութենէդ. ի մատուցմն
շանքին հայշարացի: Աղբ մուցան ի սէր
յաղթեցին թշնամեացն. սոցին աղաչ
ցան վանքն զո, ի մահ. վիրաւորեալքդ
յայմ փոքրիկ թէ: Աղբ նահատակե
հայշարացի ընդ մեզ քո՞. ի փրկեա
եղիմք արեան սրբոց վկայիցն՝

անունդ զո ու՛մ յանխտեա՛ն.

բոցն ի լոյս. ի սուտաւ՛ր բարձրեալ
ան՛նեղ քո՛ մանկն ժառանգութե սրբ
անեղով. արժա՛ն նա՛ւրեա ի ըզմեզ հա
ի վկայարանըս ո՛ր ցոց քոյ ընթացո՛ք
նե՛ ցեղ ու մ՛ գո՛րծըք սուն ըզսը. ի՛ր
ջնորհն ի՛ րզակեըլիլ գոչեցո՛ք. օրհ
նայ յանխտեա՛ն: Ո՛նդ ապրեցե՛լոցն ի
Ո՛զսը օրհնեցեք. ի՛ բարձր արարեք չն
ներ զաւագ՛նեալքս ի քեզ. սուրբ ա՛ը.
սրբոց քոց վկայից. մի՛ անտես ա
Ո՛ւրաւ՛րեալ փառաւո՛րեալ ի սա՛ջ

ասց. ամենեքեան միաբան. օրհ։
հօր եւ բարեբանի՛ զԱստուած մարմնոյ
հանդուցեալ. օրհ։ Այլ նոյնպէս ընծայէ
Այլ սրբոյնն է բնականքն եւ ի նոյն
եւ բարձր արարէ՛ ըզնա յաւիտեան։
մեզ քո՛։ Ա՛զգր օրհնեցէ՛ք. գովեցէ՛ք
փառս. ընդ նոսի՛ն կենագործեա՛ ըզ
ւ թագաւորեա՛լըք վայելեսցեն ի՛ քո՛
Այլ մեռանի՛ն ընդ քեզ եւ կեանդանացա՛ն.
նոսի՛ն օրհնե՛մք ըզ քեզ ք՛ո՛։ ա՛լիծ
առի՛ն ըզ դժընդա՛կ տանջանս. ընդ
քա՛ո։ աղիծ հարցէ՛ն մերոց։ Այլ խո՛
Ա՛նդ նո՛ր զս քո բարեբանե՛մք ըզքեզ
ցեղ գյուսացեա՛լ ի՛ քե՛զ։
միա՛նդ ե՛ս հզօ՛ր. և պահե՛ս զծո՛ր
Աւարե՛ան է՛ն ըզքե՛զ նո՛ր հո՛գի՛. ո՛ր
ընէի՛ց՝ և գո՛ւնդ ամենայն սըրբոց։
ախրատացըն ժողո՛վք. դա՛ք մարդա՛
ա՛մ ե՛ր։ Այ՛լ է՛ն ըզքե՛զ ք՛ո՛ մար
տակա՛ց. սրդարոյց անձի՛նք և հոգի՛ք
Ա՛նդ նո՛ր զս քո բարեբանե՛մք ըզքեզ
ա՛ն։ աղի՛ծ հարցէ՛ն մերոց։ Այ՛լք խո՛
ջակից քեզ գոլո՛վ յօժարութի՛ւն յանձն
առի՛ն ըզ դժընդա՛կ տանջանս. ընդ
նոսի՛ն օրհնե՛մք ըզ քեզ ք՛ո՛։ աղի՛ծ
Այ՛լք մեռանի՛ն ընդ քեզ և կե՛նդանացա՛ն.
ւ թագաւորեա՛լըք վայելեսցեն ի՛ քո՛
փառս. ընդ նոսի՛ն կենագործեա՛ ըզ
մեզ քո՛։ Ա՛զգր օրհնեցէ՛ք. գովե՛ցէ՛ք
և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն։
Այ՛լ սրբոյնն է բնականքն և ի՛ նո՛ր
հանդուցեալ. օրհ։ Այ՛լ նոյնպէս ընծայէ
հօր եւ բարեբանի՛ զԱստուած մարմնոյ
սաց. ամենեքեան միաբան. օրհ։

թիւրք սրբոց մարտիրոսաց խնայեա
թեց. վերագոչեմք աս քեզ տէր. աղօ-
ր Ար օրհնեա յանմարմնականն զհնութիւն
ցեր զաշխարհեացն ի միջ սրբոց
թեան. եկայք հաւատացեալք օրհնե
խանեաց ըզմարդիկ ընդ երկնային զօ
երեսաց յանօրէնն կուապաշտութեց. և
չէզոնս սրեան սուսա մանրեաց ընդոր
յոր առաւելեալքս առնէքեան. եկայք
կանգնեցին յերկրի աշաւրակ հրեշտ
աբ վերկային։ Ամէն ընդմէս խոստա
ատացեալք օրհնեսցէք զայծ յիշատակի
Ցօն Յովհաննուրացն այսօր. եկայք հա
մեր երկնային քո խաղաղութիւնդ. տր
կութիւն մերոյ. խաղաղացոյ ըզկեանս
ր մի։ Ար ապաւէնդ ես կենաց և փրկ
հաշտեաց ընդ մեզ սոցին բարեխօսու
փախստեանդ մերձենամք առ ածբս քո
թիւ մեղաց. որ միայնդ ես մարդասէր
ղումեք. խնդրեմք ի քէն ըզթողու
ր Ար կենաց աշխ և բրղհսա

բայն ըսպասնալեաց. Լ՚ը անմարմնոցըն
Ալոր քաջութիւն. Համբերեցէք ն բլոնաւ
երդեն. փառք քեզ փառք քեզ տէր.
րոնաց. քաղցրը ձայնիւ հընչեմք քեզ
Ո՛ քեզ տէր օրհնեն գործք ը՛ց մարմ
կեն աստղ՚ ի՛ւ փայլք քեզ ա՛ր
զատրաձանն հատատանեալք. անչա
զարթութեան. Յընձայ կաթուղիկէ
պշաւեցան ի՛ քէ՛ ընդ վերի՛ն
բազմեալք զառաքինութիւն ընկճանդէս.
թութիւն ը՛ն ։ Ա՛ծածկէս պատ
ընդ յարչարանս ձրիգնահատացն. Լ՚
հրաշանան աստա՛ծ ընդ յաղ
յաւիտեանից միայն մարդասէր։
մարտիրոսաց փրկիեա՛ զմեզ ի հրոյն
սակել ընդ ըս քո. աղօթիւք սրբոյց
Ալր գա՛ հայրակա՛ն իշխանութիւք պր
լուսաւորել զոգիս մարդկան. աղո
որս ընտրեցեր յա՛մազաց երկրէ
ի՛ ժողովուրդս քո միայն մարդասէր։

ՀԱՅՑ ՍՐԲՑ ՎԸԿԱՅԻՑՆ . ԲԱՀՐ .

Ա՛ՐԱՐ ԵՐԿՐՊԱՊԱԳԻՆ ԴԱՒԹ ՀՆՈՂԻՆ

ԵՐԻՆԱՐՈՒՄՑ ԶԸՆԵՐԼՈՅՆՆ . ԲԱՀՐ . ՐՃԵ

ՅԱԽԱՐԱՐՈՒ ՀՈ . ՈՐ ՓԱՌԱՎԱՆԵՆ ԶՕՐԱՆ

ԼՂՂԱՒՈՐ ՕՐՆՈՒՄՑԴՔ ԲԱՀՐՀԱՐ ԱՐԱՐԵՔ

ՇՐՀԱՒՈՐԻԱ ՍԲ ՀՈԳԻ . ՍՐԲԴ ՀԱՀ .

ՍՐԲԴ . ԼՈՒԱՐԱՆԵՄՔ ԸՂՔԵՂ ՏԷՐ .

ՎՈՒԼԵՄՔ ԸՂՔԵՂ ՏԷՐ . ՄԻԱԾԻՆ ՈՐԴԻ .

ՀԱՅՐ ՍՐԲԴ ՀԱՀՐՀՑՆ ՄԵՐՈՑ .

(ԸՐՆԵՄՔ ԸՂՔԵՂ ՏԷՐ . ԱՆԸՍԿԻՁԸՐՆ

ՔԵԶ ԱՂԱՂԱՒՆՕՔ ՍԲ ՍԴԾԱԾԿԻՆ . ՓԱՌ .

ԼՈՒԱՐԲԱՒԹԵՔ ՔՈՒՄ ԲԱՐԵԲԱՆԵՄՔ ԸՂ

ՍՒՆՁԻՆ ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԵՔ . ՓԱՌԱՑ ԱՐ .

ՈՒՐԵՄՔ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ԸՆ ԲԱՐԿՐԵԱԼ .

ՀԱՂԱՆԱՒՆ . ԵՐԿՆՅՂԻՆ ՔՈ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ .

ՍԲ . ՓԱՌԱՑ ԱՐԺԱՆԻ ԱՐԱՐ ԸՆԾՐՆԵԱԼ Ա

ՓԱՌԱՀՈՐԵԱԼԸՂ ՓԱՌՕՔ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ԽԱՆԱՅՆ ԵՒ ՀՐԵՇՏԱԿՔ ԱՍԵԼՈՒԼ . ՓԱՌԱՐՔ

ՆԵԼՈՒԼ ԸՍՏԱՍ ՅԱՐԿԱՑՆ ԼՍԵՍՂԵՆ . Ն ԹԱ

Ա՛ՅՍՕՐ ՁԸՆԾԱՅ ՎԵՐԻՆՆ ԵՂԵՎ . ԸՆԴՀ

ԴԱՍԱԿԱԳԵԱԼ ՔՐԻՍՏՈՍԵՆ . ՓԱՌՐՔ ՔՀՂ

Ա՛ստո՛ւ ես մեք հաւատացեալքս ժողո՛վ
նահեգին սոսկանալ՝ համբերելով. աղա՛
Ա՛ղբ վասն՝ զի ըզկենս խուրեա՛նց փոխա՛
արիաբար թշնամւո՛յն. աղաչանաք սուգ
կեցո՛ ըզմեզ փրկիչ աշխ՛ ՀայրըՆ մերոյ.
Ա՛ղբ ի մորուի՛ անօրի՛նացըն յաղթեցեալ
ներողությո՛ւնիդ Համագոյ.

անդադա՛ր երգով՛ օրհնութի՛ւնք. ընդ
Ա՛ղբ մի՛շտ աղաչեմք. և փառաւորեմք
կայքն. ես լուսաւո՛րիչդ սիրեսարհի.
էարանաց քոց՝ եկե՛ն հաղորդ ընդ վը
Ա՛ղբ Հեղման քո ընդ արեա՛ն. և չար
բոյն. ես օրհնել զանունն քո սուրբ.
ամրել ի հաճոյս քո զմի շաւտակ սիրե
Ընդհեան մեզ քո թագաւորո՛ւ. կամ
մերոյ. բարեխօսո՛ւ.
փըրկեա զմեզ յարենէ և ի նեղուց
բարեխօսո՛ւք սրբոցդ քոց՝ և աղօրմեա.
Ո՛ղջա՛նալս մեր մի՛ անտես առներ.
աղաչեմք ըզքեզ աշ՛ աղօրմեա.
Ա՛ղբ ի տեղի վըկայիցն՝ և

գեաց նը զնդին շրմարտութ. Բ
գովեցէք զայ։ Օ՛ բարեխօսըն պար-
փառաց քո՝ ու զեակից հօր և հոգւոյ՝
ըղգլխակից ե՛ց։ Օ՛ Թագաւորըն
Ա՛խաբան ամենեքեան զի՛ր ծաստու- ա
ծոյ. օրհնեցէք զայնիւ սրբբասացք
ձայնի՛ն. և յաւի՛տենից կենացն ար-
ժանի՛ն եղե՛ն. բարեխօ։
Ա՛ղբ տենչացան ը՛զ հե՛տ երանեաւէտ
ի՛ւրեանց նորոգեցին զաշխարհս. բա։
զսիւն հաստատ. և հեղմամբ արեանն
տրհաճ։ Ա՛ղբ մեծապէս կանգնեցի՛ն բ
բարեխօսութիք սոցա մ՛զ սա
քեզ քո՝ հաղորդելով քո էարբարանաց.
Ա՛ղբ զանձի՛նս իւրեանց ընծայեցի՛ն
սակի՛ջըն նբց. բարեբանելով. օրհ։
Ը՛նդ դաս երանելի՛ վըկայիցն ը՛զպը
Թիան ընթացա՛ւորըն քո՝ գո՛վելով. օրհ։
Ը՛նդ երկնայի՛ն զինուորս
յաւիտեան։ Ը՛նդ երկնայի՛ն զինուորս գ
փառաց քո՝ ու զեակից հօր և հոգւոյ՝
ըղգլխակի՛ջըն ն՛բց։ Օ՛ Թագաւորըն
Ը՛զոր օրհնեցէք և բարձր արարէ՛ք ըզնա
վեա՛լբս ի յիշատակ ն՛բցն Հայցեմք. աղ։

բարեբա՛նեցէք ձա՛յնիւ սո՛ղբա։

Յ՚յսո՛ր տո՛նեմք զտո՛ն սո՛ղբոց վը՛ կայի՛ցն. ո՛ր արեա՛ւ մը նահատակեա՛ւ. փրկեցա՛ն ի՛ զօ՛ր վերին՝ զը՛ արիւնոյն։ Ո՛րիւաբար մարեա՛ն ընդ դէմ խրո՛խ թագաւորաց. զյաղթո՛ղսկա՛ն ընկա՛ լեա՛ւ ը՛զպը՛սա՛կ. փոխա՛ւ. Ո՛ղեն օրհ՛ վո՛նդ ա՛ւ երրորդո՛ւթեն. զանձնո՛ւա կա՛՛ն ը՛նկալեա՛ւ բզկեաղնա՛. և բա՛ ը՛րխօսեն ա՛ւ ա՛՛ր վ՛՛ ա՛նձնո՛ւց մերոց։ Ո՛վ երանեա՛ւ ա՛ւ վը՛կայ՛ զ՚որ արժա՛ ն՛՛ եղե՛՛ զ. մա՛րմնով և՛ արեամբ դա՛ ա՛ակից լինել զը՛ա՛րիւնոց երկնից։ Ո՛ղջագալարեա՛զ ի՛ մա՛րմին և՛ հե՛ ո՛ւսա՛ւորեա՛զ ի՛ հօ՛րէ՝ պայծառա՛ ցեա՛զ ի՛ հոգո՛ւն սո՛ղբո՛՛յ. բարեխօ՛ սե՛ցէք ա՛ւ ա՛՛ր վ՛՛ ա՛նձնո՛ւց մերոց։ Ի՛՛շեա զմե՛զ ա՛՛ր֊ ֆրկիչ մեր. յոր֊ ժամ դա՛ս թագաւորութեամբդ քո՛. կե՛ցո զմե՛զ բարեխօսո՛ւթեամբ սո՛ղ֊

Ընդ ոյր յաշխարհէ՝ եւ ընդ ոյր ընթանայ։
Այր բռնաւոր կուտակաշտութեամբ վայ
ուրացողաց եւ մատնողաց. վայ ընդ
արեանն իւրեանց եղեն վիճակք քո
կամաւորն մահուանն. բարեխոս։
Այր մանանեցին զահ նձին նա խրատ նոց
տանջանաց ոչ ևս ամաչեր. եւ հեղմամբ
երկնաւոր թագաւոր՝ ընկալ զաղաչ
անս մեր. կեցո զմեզ բարեխոս։
Օրհնութիւն ի նոր օրհնեսցուք զը
քեզ՝ ք՛ս թագաւոր՝ որ վասն մեր
մարմնացար՝ կեցո զմեզ բարեխոս։
Ո՛չ հայր և զբարի և բնութ վճռիդ փա
ռաւորեմք առելով՝ երեքասրբեան
աւետութիւն՝ կեցո զմեզ բա։

Այր պատակիչդ եղ ամենայն մարտիր
րոսաց՝ եւ յաղթօղ պահեցեր զոյժսան
գեալն ի քեզ ք՛ս փառաց թագաւոր՝
բարեխաւսութեամբ սրբոցդ՝ մարտիրոսաց
պսակեալ զհաւատոյ երկրպագո
ւածս ամենասուրբ երրորդու թեդ։
Այր մանանեցին զահ նձին նա խրատ նոց
տանջանաց ոչ ևս ամաչեր. եւ հեղմամբ
երկնաւոր թագաւոր՝ ընկալ զաղաչ
անս մեր. կեցո զմեզ բարեխոս։
Օրհնութիւն ի նոր օրհնեսցուք զը
քեզ՝ ք՛ս թագաւոր՝ որ վասն մեր
մարմնացար՝ կեցո զմեզ բարեխոս։
Ո՛չ հայր և զբարի և բնութ վճռիդ փա
ռաւորեմք առելով՝ երեքասրբեան
աւետութիւն՝ կեցո զմեզ բա։

տա տէր վասն անձանց մերոց։

ողորմութիւն. ունելով միշտ բարեխօս

զի ի ձեռն սուրբ քաւչին վերակայիցն.

ցուք զհիշատակ երիցս վերակայիցն.

Ընդ երկայն շահատացեալք կատարեսցեն

ի քէն ըզպատակս անապականն. ա՛՛՛վ.

երկրայնոցս ի յերկիր նոս. ընկալայք

ձեր. Եւ փոխեցայք զնիստ ձեր՝ ի

Պաղեստինակ հարքերութիւն կատարեսցեն

մահու արբիք ուրախութիւն. ա՛՛՛վ.

եղեք ծրտուցին աստուածոյ. ըզբաժակ

կայք շրշմպտութիւն. Եւ խաչակից

Նշանանեալ ջրշրարանացն եղէք վեր

խօս առ տէր վասն անձանց մերոց։

ուր վկայք. ըզձեզ ունիմք բարե

ուշն. յաղթեցիք անօրինացն. ա՛՛՛վ

արիաբար վառեալք զինուր ուր հոգ

մեալք ընդդէմ թշնամւոյն. Եւ

Յաշխատաց շրշնութիւն պատերազ

մեալք ի հանդիման. բարեխօս

կուրծանեցին ըզբերելիսն պատերազ

ու՛ել այսօր ընդ զօրս անմահութեան։ Ո՜հ յաղթանակ մարտ վիճակեցաւ պատ-
ուական նշխարիդ քրիստոսակրաց, զամուրացեալ յաւետեան։ Ո՛չ
օրինեցեր բարձր արարեր քաղց-
քաղցրաձայն հընչմամբ երգելով. զի
արի՛ աբար հանդիսացեր ի մարտի. զիշխիդ
կեցո՛ զմեզ տէր աղաչեմք զքեզ ուխտիս
յանձն առեր այսօր նոր վկայիդ. զի
եղեն առնուլ ի՛ հօրէ զպատիւն։ Ո՛ր
յաղթօղ ի պատերազմի. ո՛վ արժանի
առնուլ զհայրական զպատիւն։
տեառնէն յանձն առին. ո՛վ արժանի եղեն
առնուլ զհայրական զպատիւն։
ընդ ընտանեաս ո՛ զմամբ վե՛ր անուա՛ն
բեցեալք ի նմանէ. ոլոր արժանի եղեն
ո՛վ փառաբան պարծեսցին մանկո՛՛՛նդ սի

հրոյ, տանջամահ նայ։ զպատուհասին մահ
ի մարմնի ցուցան դերեվերոյ սրոյ և
բռնութեանն Թշնամւոյն։ Ո՞նմանիցիս
ասելոյ։ Եւ ոչ եղեալ ոք նման քեզ
երկնային զօրաց աշխարհ երեսակեաց
ի մարդկանէ մահ ոչ ճաշակեցեր։ Ո՞նդ
հրեշտակս ի չերկինս քո՞ չձշէ։
Թագաւորիդ • դասակարգիցն ընդ
հոգիս • զինաւորեալ քեզ երկնաւոր
բան քո՞ ճշմարիտ։ Այլ ի զօրացդ երկրա-
յինն անդին • յաղթեցին առաքինու-
մունքդ սրոյ և հրոյ համբերութիւնդ
Այլ զնախանձալիս բռնաւորացդ
սուգ քրիստոս ոչնորհեաց մեզ։
Ընդ վշտալիցդ վկայեցեր • բարեխոսութիւնդ
առատացիր ընդ մեզ Թշնամւոյն քո՞
բերել սրտի հաւատոյ • պա-
տուհասիդ ի մարմնի զանմարմնականացն
տայօր ընկեց սուգ ընծայիցիս • առա-
քեալ ի մարմնի • զանմարմնականացն
պաշտօնեայ քո՞ նմանիլ • Ո՞նմանիցիս
առաքեալ քոյ բանիւ քարոզեալ

Բանհայնայք և պաշտօնեայք համբնա-
եղեն վերին զօրացն. ըղ՝ը օրհնե՛մ։
ընդ հու՛ր և ընդ սու՛ր. և դասալիւց
Ո՛ղբ անցո՛ցին զմարմի՛նս խրեանց
և բարձր արարի՛ք ըզնա յա՛խտեա՛ն.
Ո՞ղ տէր օրհնե՞։ ա՛մէն ասեմ։ ա՛մէն ասեմ։ դէմ
բա՛նե՛ն բերկրանքն Ճայնիւ. զքե՛զ։
ընդ ա՛րտվեւ՛ն և՛ ընդ քերովբէան երգա
Ո՛յսօր և մա՛նկունքդ նը եկե՛ղեցւոյ
պա՛շտո՛թե՛ա՛ն ազգի՛ մարդկան. զքե՛զ։
բա՛պետացն բարձե՛ր ըղհաւա՛ր կուռ
ցըլն մերոյ. Ո՛ր ի ձեռն երանելի հայ
աղբ. զքե՛զ բարեբա՛նե՛մք ա՛լթ հար
շնո՛րհեցե՛ր զո ա՛րա՛րածո՛ց, բարեգո՛ծ
Ո՛ր զա՛նչափ զո զբարերա՛ւսութիւնըդ
զօրո վերին զը՛ա՛րքնո՛ցն։
թըշնամո՛ւն պատե՛ր ըրա՛զմ. փո՛խեցեա՛ զ
տա՛նջանաց. համբերութի՛ւ վանեա՛ր ըզ
ըզ՝դնութեա՛մբ ի փորձ զանա՛զան
բանաւո՛ր զենո՛ւնք. Այ՛հ ա՛տա՛կեալ
ի՛ւրեանց ընծայե՛ցի՛ն քեզ քրի՛ստո՛ս

տէր վե՛ր անձմ՛նդ մերոյ։

Հոգւո՛յն սրբոյ, բարեխօսեցէ՛ք առ
երկնայի՛ն լուսո՛վն, պայծառացեալք ի
տնո՛ւն դասակից եղէ՛ք։ Ո՛սանւորեալք
յաղթօղք ի պատե՛րազմի. հակեալ վ՛ր
Ա՛ղեղնեա՛ր նահատակութեա՛ն յերկիր։
նա՛ւարին գա՛ղտ կից եղէ՛ք վերնոյն։
վա՛յելն ետն հանգերձեցեալք. յաղթեա՛լ բնու
Հայրապե՛տք, զարշա՛րեալք՝ զարշա՛րեալք
կամա՛րն երկնից՝ խաչնեցա՛ն ի գո՛նդս
լո՛ւարթնոյն, սո՛գա բա։
Ի՛բեա՛նց կե՛նդանացան. ելի՛ն ի՛
դի՛սի կանա՛մանն սոցա՝ որք ի մա՛հուն
Հրե՛շտա՛կք երկնի՛ց փափագի՛ն հան
ճա՛կօք ճրդնօղ Հայրապե՛տք. սո՛գա բա։
կի՛ն զի՛ շնա՛նն անօրէն ի՛ բեա՛ն գոր
և պայծա՛ռ առաքի՛նո՛ւթի՛ն. հե՛ռ ըե՛
Հայրապե՛տք. սո՛գա բա՛րեխօսութի՛ն՝ ո՛
խրեանց՝ քա՛ջ և՛ յաղթօղ ե՛րանեա՛լ տր
Հ՛նդ՛կեա՛ր նահատակ՛ւթեա՛ն յերկիր։ Ա՛
յաղթօղք ի պատե՛րազմի. հակեալ ըղ
ստնոյ դա՛մա՛կից եղէ՛ք։ Ո՛սանւորեալք
Հայրապե՛տք. սո՛գա բա՛րեխօսեցէ՛ք ա՛ռ
ղո՛՛՛ւարթնոյն. սո՛գա բա։
Ա՛նանուն՛ն ըզմա՛քրա՛՛խտն մարմ

փրկիչն։ Եւ։ Վանդի առ սարան երեն
ցին։ Նրմանօղը ք լինելով էարչարանաց
մին ունելով զտանջանն արհամարհե
նեքեան պատուհասօրէք։ Վանդի մար
շատակ։ Եկայք հաստատեալք ամե
նայնիւթելի Ճրագնասրատցն ըզմի
աղաղակիմք ամէն քեզ տէր։ տէ՛։
քեզ տէր։ տէ՛։ Արեքսըրբեան ձայնիւն
ըզբանեալ ի հայրապետէ։ ոմք կամա
ջարբեցայք յանձն առեալ զհամբե
րութիւն։ յարժանաւորէ աղօթիս ձեր մի՞
շեսջիք զանձինս մեր։ Փոխանակ ար
եանըն ան ձեր արիւնդ հեղաւ յերկ
րի։ Ես հոտ անուշ բուրեաց յաշխարհ
յարժանաւ։ Փոխանակ անցաւորիս ձեզ
անանցին և պատրաստեալ պըսակ փա
ռաց ի քէն։ յարժանաւ։
Ընդ վերինն զըսարթունսըն բանբեր
նեմք ըզքեզ տէր։ ո՛ր տը տը ես տէ՛
զօրութեց կեցո՛ ըզմեզ։ Յիշատակութ
ը՛ց մարմնոյ գոհաբանեմք ըզ
քեզ տէր։ տէ՛։ Արեքսըրբեան ձայնիւն
աղաղակիմք ամէն քեզ տէր։ տէ՛։

հրեշտակաց և մարդկան. զյաղթուեալ պատերազմի իւրում ընկալան. և բարեխօսեն առ տէր վասն անձանց մերոց։

Ո՛վ սիրելի՛ քրիստոսասէր ժողովուրդ, որ ի հաւատս հաստատեալ ես և յանձանձուեալ սուրբ հոգւոյն շնորհաց, որ ի մկրտութեանդ ընկալար. զոր պահեցեր անարատ մինչև ցայսօր. և ոչ ապականեցար ի մեղս մահու. զոր ընդունեալ ես ի տեառնէ քում, որ ասաց. Ես եմ ճանապարհ, ճշմարտութիւն և կեանք. ոչ ոք գայ առ հայր, բայց ինձանով։ Ո՛վ ցայսօր ճշմարիտ հաւատով ի Քրիստոս հաստատեալ, որ ոչ խորհրդակցեցար ընդ հերետիկոսս, որ ասեն զանարատ մարմին տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի թէ ոչ ունի զարդ և գեղեցկութիւն, զոր ունէր ի մարմնի իւրում. զի ոչ ունէր զգեստ ինչ, ոչ ոսկի, ոչ արծաթ, ոչ մարգարիտ, ոչ ականակ, ոչ ոսկեհանդոյց, ոչ ոսկեհուռ, ոչ ոսկեթել, ոչ ոսկեկար, ոչ ոսկեզօծ, ոչ ոսկեզարդ, ոչ ոսկեհիւս, ոչ ոսկեհեղ, ոչ ոսկեպատ, ոչ ոսկեպճեղ, ոչ ոսկեպսակ, ոչ ոսկեպատիր, ոչ ոսկեպատեան, ոչ ոսկեպատեանց, ոչ ոսկեպատեանցեալ, ոչ ոսկեպատեանցեալ, ոչ ոսկեպատեանցեալ

տիրանացեալ. քանզի նոքա օրհ։ Եւ
հիւրասիրեալ դասուք ի եգ մոր
Թիւքեայ. ժողովեալ օրհ։ Ա՛րտաքեր
նա՛ ի՛ բարձունս ի մանկանէ զօրու-
ըզնայ յանխոնարհ։ Օ՛ որ փառաբաշ
Ա՛զատ օրհնեցեք զ՛Տ՛ք բարձր սրտիւք
զե՞ն տուն Թէոդ. օր. ։ Ա՛ստ
քեր. ։ Ա՛ստ ։ Ա՛ղջ մարդկան հոգեկո-
նոյն դասեալ մարտիրոսաց Ե՛րկրորդ
քեզ փառաւորեն. ա՛ստ հարցն մերոյ.
Ա՛շխանուիք և պճոսուիք. սերնդեցիք և
ինոտորա Թի՛ըք հրեշտակիկ օրհ
և մեք ասենք ըզքո հրեշտակիկ
սէր։ Հանձնեալ ընդ նոսին այսօր
տակ ի՛ յերկինս. ընդ ՃՂՆՈՒ Թի՛ ՏՏ
նըս պատակեցան. Ա՛ւրանան և հրեշ
նան ի՛ յերկրի՛ ՏՏ. և ի՛ յերկի
նոսա Թի՛ ՏՏ սէր։ ոդը
Պայծառացիր եկեղեցի՛ ա՛յլ ընդ ՃՂ
ի լոյս զա՛ՏՏ արարած ։ ասա

Սուրբ աՂբ Յովհ. Ճշմարիտ. որ նորա
քոյ. զովեմք ընդքեզ ընդ զեւար։
Սուրբ աՂբ որդի մի՛ածին. որ պա՜
հեցեր յաղթօղ ըզՃգնաժամն սբ՛ըբոց
Սուրբ աՂբ ընդքեզ ընդ զեւար երկնից։
ռաւորեալդ ես ի մէջ սբ՛ըբոց քոց. օրհ
Սուրբ աՂբ հայր անըսկիզբն. որ փա՜
բազմաթիւքն ընծայեցան ի խորհ
տուն։ քանզի երկրաւոր զինաւորաց
մարմնոց զինաւորութիւնքն մեծապէս
նային ա՛ծ եղէնն փառաւքն։ Յ՛յսոր ան
ա՛ր դարձն ի յերկիրն պըսակեցան երկ
նաւոր սբ՛ըբութեան։ Յ՛յսոր Ճգնազեաց
ուրախանան ի վերա ա՛խբ՛ր Ճգ՜
Յ՛յսոր հրեշտակաց դասքն ի յերկինս
ածելիք սուրբ պատարագ։ Յ՛յսոր
ա՛ր պըսակիչդ ես սբ՛ըբոց. լո՛ր և մեզ
որբոց. և դատաւոր այրեաց քոց. որ ու՜
ունիս բաշխմանդ ի Թուխ։ Ա՛ր հայրդես
Այսեա՛ ի մեզ և՛ողորմած մե՛զ քո՛. որ

պրսակը՝ ոչ ձեզ աւանդեալ մընայ։ Ո՞վ թագաւոր
ղուժն արեան, որք վա՞ յ ընթանամ
բերկրին. ընդ վարդապետն ձեր հե՞
մեզ. և՞ չիւկք աթոռոցքն զուարճացեալ
հրեշտակացըն դափքըն ոճնակից են
նեալ ըզթշնամի՝ն խորտակեցիք։
տի՝ երանելի՝ ե՛ր մարտիրոսք. որք վա՞յ
՚ի դաստ վերի՝ն զբ՚արթնոցն. բա՝ց
ընկալան ի՝ քի՝ն քո՝. և դասաւորեցան՝
բարե՝։ Ո՛ր ըզպլանակս անմտակա՛ն
հրապո՛ւրիչն վանեցին ժո՛ւժկալութի՛ն
խանակ արեա՛ն քո՝ ե՛ր. և ըզբռնաւո՛ի՛
Ո՛րք հեղի՛ն զարի՛ւնս իւրեա՛նց փո՛
բարեխօսո՛ւթի՛ սի՛ք թ՛ե խընայեա՛ ի մեզ։
մի՛ն չարի՛ն վանեցին ժո՛ւժկալութի՛ն
րեցին ե՛ր մարտիրոսքն. և ըզպատերազմ
Ո՛ւրախ լերուք ընդ հրեշտակսն աշխատասէ՛ր հանդե՛
ղեցեր՝ ըզսխրեզերըս ճրի՛շմարիտ երկիր՝ը
պագո՞ւ՛ք ն՝ե՛ր մերոյդ՝ Տեա՛ն. բարեբա
Նեմք ընդ քե՛զ անլռե՛լի ձայնի՛ւ։

ամէն անձնական առ բերելով ի հօրէ
առաքեալ մեհուան ձեր. և ըզպէտ
Աբրահամի զոհքն իջեալ ի պատիւ պա-
պանշաթեքեն բարկեալ · ըզձեզ ·
զեկիք · և զբաստեղծանած խաւար իւա
թրեան ձերոյ պայծառացան ըզ երկեր
ան ձանձնոյ մերոյ · Այնպէս հեղմամբ
ձեզ ունելիք բարեհաճ առ քս վան
մեհ յանձն առեալ վարձն տան · ըզ
քրիստոսի · ոչըզ զայրագոյս և ըզ
Ըզգուշասրըզ ձըմարիտ և վերակ
որ ի յերկինից վայր անկեալ ·
լոցն ամպրստանբողական Թբշնամե՛ն
խորանայն · Ա ըդեզ ըզտեղն անկե
ըզ հօր իմո՛յ ժառանգորդք երկնից
նից վերկայեալ սակ · եկայք օրհնեալ
քրիստոսի ոգեւոյն ասէ · Այն ի յերկ
յեալ բերկրի՛ն ընդ առաջ տեսա՛ն
Այսօր մարմնոյ գաւազն ցընծա
գեղն հրաշիւք · ոչըզ վե՛ն ·
քան զանկանըս պատուականըս գերե

Ա՛ր-
դ
Հ
Ղևոնդ
Ե

նեն ըզբեզ դուն և փառաւորեն։ Եւ
և դաւակեցեալք վերին զօրացն ։ օրհ-
պատերազմեալք յաւիտենից թշնամւոյն։
Աչեզք ի վերնակոյն զօրուն քոմէ
խընայեա ի մեզ ։ ալծ հայրըն։
փառաց ։ աղաչանօք սրբոցդ վերկացեալ
Լսէդ խընդրուածիդ ի քէն թագաւոր
զբաւոյ ։ սոցկն աղաչա։
սուր ։ Եւ դաւակիցդ երեքն վերին
խրեանց անցին ընդ հուր և ընդ
աւրն մերոյ ։ Այլ կամաւն
սոցկն աղաչանօք խընայեա ի մեզ ։
տաղտանաւք յաւիտենից թշնամւոյն։
Յուսացեալքն յանուանդ ուր պատմ
մեզի բարեխօսութեամբ սրբոցդն ։
աւրըն բաշխեալ ։ զի ողորմ
հոգւոյն ։ քրիստոս Թագաւոր
նուիրի ի նոր գլուխ Թագաւ ։
երանելի սրբոցդն գովեցեալ յօրհ
ցեալ գլուխ Թագաւորին։ Ընդ դոսա
զբաւորեալ երկնից ծրինե-

սուտ խմնալն սիոն։ աղա՛։ Տա՛ճար են
Չեղմամբ արեան՝ սո՛ւտ մեծարի՛ մայր
ջեսուե՛ք ըմբռ՝ սո՛ւրբ խըմնայեա՛ ի մէզ։
նշխարըմ՛ք սուտ ի՛ մէջ եկեղեցւոյ՝։ աղա՛
Այո՛ր յիշատակ սո՛ւրբոյն ։ և փայլե՛ն
դաւա նո՛ւրհն վերակո՛ւրթեա՛ն։ սո՛։
կեալ փայլակն ։ և հրեշտակացեա՛ք ի
Ա՛րք ի սակապեա՛ն հինգե՛ն զըստորա՛ն
լով ը՛նդ քեզ խաչա՛կցեա՛ն ։ սո՛ւրբ։
բարձին ը՛զնի՛ քո՛ ։ և անմեղնե՛լի՛ սի
մը՛կը՛րտե՛ցան ։ սո՛ւրբ՝ ա՛զգէ՛ն ո՛
ը՛ր՛մա՛ն։ Ա՛րք և ը՛զ խաչա խըբեանց
բին ։ և մըկըրտութի՛ն արեան ը՛նդ քեզ
Ա՛րք ըզբա՛ժակ մահո՛ւ ը՛նդ քեզ ար
նե՛ք ըզքե՛զ գովեմք և փառաւորե՛մք ։
կա՛տարեցո՛ք ըզչըտակ ո՛ըց վըխ
Ա՛ստի և մե՛ք հաւատացեալ՝ ի քեզ
և ձայնակցեալ երից մանկանցն ։ օրհ ։
համարհելո՛վ ըզբար տանջանս և ըզմահ ։
Ա՛ր քաջնա՛ւ արիաբար ճըգնեալ ։ ար

Ա՛ղբ փորձեցան՝ ի՛ փորձ սրոյ և հրոյ.
և աղօթի՛ք սոցա՝ ձուլմա՛ն մեզ։
ու՛ր լոյ ըզայլ շատ կա՝ արժանի պրա՛.
Ա՛զգեզ սի՛րողց՝ ոդի՛ պա՛տ
թող՝ ա՛ր երանելեացն. օրհնե՛.
ըզաղբեզ սի՛րողաց՝ ոդի՛ պատ
զօրացո՛ դուն սրբեա՛ցդ ձայնիւ՝.
Ա՛յնքա՛ն մո՛ր զօրո՛ւեց՝ որ յանմարմնական
հի՛ւանդաց բժի՛շկ՝ աղա՛չ։
ե՛ր հո՛գւոյն՝ կենդանի՛ ոսկերըդ սուտ
ըզգեզ օրհնեմք՝ ա՛ռ ձեր հարցո՛ն մերոց։
Ա՛ր եառո՛ր զօրո՛ւթի՛ մարդա՛կեր քոց
ձրդնաւորացն՝ յա՛ղթե՛լ հարի՛ն ընդդի
մանարատե՛. ըզքե՛զ օրհ։ Ա՛նկալ ա՛յ՝
սօր ընդաբերեսո՛ւթի՛ քո՛ջ նահատա՛
կա՛ց քոց վկա՛կից՝. ողբմելո՛վ ասո՛ն՝
ղա՛ցս ըզմշտնա՛կ սոցա՛. ընդքե՛զ։
Ա՛զա՛ր օրհնեցո՛ք. ևաբա՛ր ա՛րարէ՛ք
ըզնա յա՛ւետեա՛ն։ Ա՛նդ ե՛րկնային
զօրսըն միաձայնե՛լով. ըզպատակի՛ջն
սրբոց բա՛րեբանե՛լով օրհնե՛։ Օ՛ բե՛րկ
րեալն այսօր ի՛ յիշատակի՛. քո՛ջ և յա՛ղ
թող ա՛ր երանելեացն. օրհնե՛։

Ա՛րք

ևրեցի՛ն յորդեգրութե՛ն շնորհ՛ս. առ-
սե՛ր բոլո՛րից հօ՛րն. և՛ բազմե՛ցիս հրա-
մա՛ն տալ ինձ՝ զի ես՝ որ ի Քրիստո՛ս
Յի՛սուս ի մեղա՛ց ազատեցա՛յ՝ ոչ ետ-
նա՛յեա՛մ ի մեղա՛ց հա՛յել ընդ
մա՛րթին հնա՛ն. սո՛կի՛ն աղա՛ւնաւո՛ք խո-
րհո՛ւրդ պայծա՛ռացան ընդ անմա՛րմին բա-
նի՛ս. ո՛ր ևս ա՛ռաջի՛ն ամենայնի՛ւ
Ա՛րք Հա՛ղորդեցա՛ն չարչարա՛նաց քո՛ց
ա՛ւ սո՛ւրբ հայրապե՛տդն. և՛ վերաբե՛
ցո՛ւ զմե՛զ ի քո՛ զաւա՛կսդ՝ զի ի քա՛ղ
ա՛ւ քո՛ նեղանե՛ալ ի մե՛ծ ե՛ն սիր՛ն.
ա՛ռաջնո՛ւդ մե՛զ յերուսաղէ՛մն վե՛րին.
Ա՛շխատո՛ւ ունի՛ն ի հնգուա՛ծն սո՛ւրբդ.
պա՛տուական՝ ն ա՛ր արեա՛մբն իւրո՛վ.
պարգեւեա՛լ մե՛զ ի քէ՛՝ ի բաժ ընկա՛ւթի՛ն.
զմիշտաւո՛ր սուգ՝ Ա՛յգ ա՛ն դէ՛զ կենա՛ց
Ա՛յսօր ճրագնո՛ւթի՛ սո՛ւրբոցդն զուար-
ճանա՛յ եկեղեցի ուրախնո՛ւթի՛ մեծա՛ւ.
հանդերձ որդւո՛վք ի՛ւրովք ա՛ծնեա՛լ-
սո՛ւրբ՝ ևս ա՛ռաջի՛ն ամենայնի՛ւ
ա՛ծնողն ա՛ստուա՛ծ ե՛րբեմն ո՛չ խոստա՛
ր՛եցա՛ն. ա՛յլ՝ Ա՛յղ՛ն տաճա՛ր սո՛ւրբոյն
ա՛նմա՛հ բանի՛դ. և՛ ընդա՛նձրս հնա՛ւրս
ասուա՛ծոր պատրա՛ստեցի՛ն. ա՛յլ։

թագեալք. եւ արժանի՞ եղեալ զերկնային
առեալ համբերեցեալ. ի՛ նշաւակէր հայ
Այր զառ՝ի՛ ք՛ս՝ զաւրհնարար յանգնի
փառաց պատրաստ. արօ՛ր։

ղեկն ընդունել՝ ի՛ քո՛ն զանձառատ
ցա՛ տնտրեա՛ մեզ։ Կո՛ւ արժանի՛ ե՛ս
կուգն՝ ի պաշտելութենէ. տղեթիւ՛ս տ՛
նո՛ն քո՛ սա՛ գանձուցիկն զաշխարհս
տակի՛ սա՛ հայրապետացն։ Այր յա՛
Զանդեաց մեզ տէր աշխա՛ մեր ի՛ յիշա՛
զինքեան՝ տա. բարձր արա։

իւրեանց նմանօրէ եղե՛ն փրկիչն
հայրապետաց. որք հեղմամբ արեանն
բարձր արա։ Ե՛րկրպագեա՛ն ի՛ ս՛ բց՝
տնտց եւ բարեբանի սրբոյնաց ձայնիւ։
հնձո՛ւն. որ բնակեալ է՝ ի՛ երից յանտա
նա՛յ յա՛ խառն՝ն։ Է՛ակից՝ն հօր եւ
Աչքո՛ր օրհնեցէ՛ք. բարձր արարէ՛ք ըզ
պական՝ ի՛ քէն ընկալան. սուգին աղա՛
հաճոյի՛ք քո՛ք՛ ս. Հրեշտակա՛կս անա՛
Աւր զընթացս իւրեանց կատարեցի՛ն

Ո՞ւր է Ջուլղան պրնամկեալ եղէ՞ն։

Մարմնաւորաց ոչ թե վերկայքն. անկէղ
նոց. Եւ բարեբաստ նեռլը ի դանսի՞ց
Հրանաւետեալը ի հոգեղէն զաւրէն
ցա՛ռն պարծանըս յաւիտենական՝ն։
վերաւորեցին ի մահ ըզքեզ մեծ. Եւ ատ
դէմ զինուռ. վիրաւորեալը ի մարմնի
Ա՞րմուռ եւ ա՛րեամբ մնրտեա՞ն ընդ
Եղե՛ն յաղթօղը ի պատերազմի՞։
մին վանել խորամկեցի՞ն ոչ՝ վերկայքն.
մարդկան. զի՛ զնորոհատցեա՛լ ըզքըշնա՞
Ընծո՛ւքի՛ ե այսօր հրեշտակաց և
դա՛դա՛ր ոչ եկե՛ղեցո՛յ։

տո՛ւքի՛ն ի՝ քրիստոսե հա՛յցեցէք ան՞
ով ա՞ծասեր հա՛յրապե՛տք. հա՛ատա՞
տո՛ւքեցըն վանեցի՛ք պետապա՛շտուքի՞
վը ա՛նձանց մերոց։ Ա՛ղբ զամբարշ՞
կո՛ւքի՛ ունիք բարեխոսել ա՛ռ տե՛ր
բատեալ ձե՛զ զարքայո՛ւքին. համարձա
շիշանո՛ւռ հրով. ժառանգեցի՛ք պատ
ինն ա՛ռնուլ պըտո՛ւկ։ Ա՛ղբ փորձեցայ՛ք

նրա բնակեալ էր Հոգին Աստուած ի մէջ։

մա Եւ զքեզ կարդայր ոչ ոք զնուաստ քան զինքն, որ ի բարձրոյ մայր տարերայն էաս ընկեալ. որ ի բարձրոյ ծնունդ առեալ, եւ ի ստորինս ոչ ոք զնուաստ քան զքեզ սրբոյդ վկայեցին. եկայք ժողովեցարուք վասն զրնծութեան ասոնցմէ։ Վանգէլ տուողք ի տաճարս ու յայդ թօղք ի մարտիւ ու պրսակեալք ի հոգ երկրի. ու դաւակ պայծառացեալք ի յերկինս. ու դամակ ի ուսաւորեալ ի յերկրի։ Ա

ձ ջեալ ընդ հրեշտակս. եկ։

Ա ընտութիւնք սրբոյդ քոյ քեզ հայտ առաջին ընդհանուրս ի եկեղեցւոյ. կանդնեալ ի տան ընծայշն յաղթուեր։ Ա՛ր հեղմամբ աբ ա՛րեանն խաբեանդ ազատեալն ըստ իւրեղբս ի դիւցազուն մերոյ թեն. ու եղէն յաղթող ի պատ տերազմի. Ա՛նդ որս ևմէք աղաչեմք զ՛ր ընակալ ևզ ըզմեզ յերկնային խորհրդ ի երուսաղէմ ու առաքեալն. բարեխօսու թիւ ու աղօթիւք աբ ձերդնաւորացն։

լսո՛ համօ ըզ սահակիչ և զյաւերժայ . ՚ի
ես յո՛ւ յիւրմէ սեռէ ։ Ո՞ի շեա զնէխան ա-
ո՞նսեաս անձինս ո՛ւրսր փաւանս օրեալդ
հեա՛ր անձամբդ պատա՛ւ ի՛ւ՞ր . մի՛
տուն ձեզ ասէ Տէրդն մերոյ խնդալ
ես ։ Ո՛ւ ձեզ ասէ Տէրդն մերոյ խնդալ
տուն անմարմին բերկարայ ։

ԱՀ ես ընդ ձեզ ի ժամանակի մի՛ և ոչ գիտէք զիս ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ լայք և ողբայք դուք , և աշխարհ ուրախասցի ։ Դուք տրտմեսջիք , այլ տրտմութիւն ձեր յերկիր դարձցի ։ Կին՝ յորժամ ծնանիցի , տրտմութիւն ունի , զի եկն ժամ նորա ։ Եւ յորժամ ծնցի մանուկն , ոչ յիշէ զչարչարանսն առ ուրախութեան , զի ծնաւ մարդ յաշխարհ ։ Եւ դուք արդ տրտմութիւն ունիք այժմ , բայց տեսից զձեզ դարձեալ , և ուրախասցի սիրտ ձեր , և զուարճութիւն ձեր ոչ ոք առնուցուն ձենջանէ ։ Եւ յաւուր յայնմիկ զիս ոչ հարցանիցէք զինչ ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զոր ինչ խնդրիցէք զհայրէն յանուանէ իմմէ , տացէ ձեզ ։ Մինչև ցայժմ ոչ խնդրեցէք զինչ յանուանէ իմմէ . խնդրեցէք և առցէք , զի ուրախ լիցի ձեր ։ Զայս առակս ասացի ձեզ . եկեսցէ ժամ , յորում ոչ առակս ասասցեմ ձեզ , այլ յայտնապէս զհօրէն պատմեսցեմ ձեզ ։ Յաւուր յայնմիկ յանուանէ իմմէ խնդրեսջիք , և ոչ ասեմ ձեզ՝ եթէ ես խնդրեցից զհայրէն վասն ձեր . ինքն հայր սիրէ զձեզ , զի դուք զիս սիրեցէք , և հաւատացէք , զի յԱստուծոյ ելի ։ Ելի յհօրէ և եկի յաշխարհս , դարձեալ թողում զաշխարհս և երթամ առ հայր ։ Ասեն ցնա աշակերտքն իւր՝ Ահա արդ յայտնապէս խօսիս , և ոչ առակս ասես ։ Արդ գիտեմք , զի գիտես զամենայն , և ոչ պիտի ոք հարցանել զքեզ . ասդ հաւատամք , զի յԱստուծոյ ելեր ։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ Արդ հաւատայք ։ Ահա գայ ժամ , և եկն արդէն , զի ցրուեսջիք դուք իւրաքանչիւր յիւրոց , և զիս միայն թողուցուք . և ոչ եմ միայն , զի հայրն ընդ իս է ։ Զայս ամենայն խօսեցայ ընդ ձեզ , զի ի ինձ խաղաղութիւն ունիցիք ։ Յաշխարհի նեղութիւն ունիք , այլ քաջ լերուք , ես յաղթեցի զաշխարհ ։

Ա՚ Վ ետ ի բերդ պատճառ ազգի մարդկան . հրաշալի՛ ճշդութի՛ւն ի յերկրի նահատակեալ . և՛ի յերկինս պսակ կեաց ընդ անմարմինսըն դասս ։ Ո՛ւրանալն դուր վատեցաւ զինուոր սբ հոգւոյն . և յաղթեցին արիաբար անդ մարմին բերկարայ ։ Ա՛ի դադարիր բա բերխոսել վասն մեր . սո՛ւտ կայր և որդի և՛ սբ հոգին . զի յաղթեսցուք հաւատով ամէն ։

քոյ · ընկալ և ըզմեզ փրկիչ յարդիւ
Վ պատրաստեալ քո յօթեվանն սբց
յարիւց քոյ ընդ սուրբսն քոյ։
ող որմն՝ թէ քո զգուռնըն բաց մեզ ո
եր՝ և արժանի՝ արա ըզմեզ լնսեղէն
նու թէ երդիվ բարձր ա՛ր։
կան · զարթուիչն արարածոց միաբա
ըզաէր՝ դաձք հրեշտակաց՝ ամ՛ դր
լով՝ ի վեր ըզձայնս · ևերդձք հոգևո
որ ի՛ սմա են կենդանիք՝ · համբառնալ
Ո՞ՂՇԱՐ ()՝ ընծեցէք ըզՏ՝ երկի՛ր և
բարձր ա՛րարէք ըՂնամ յաւիտեան։
լսվեցէք զաստըւածն աստուածոց ·
երկնային զօրութիւք՝ սերովբէք և քե
Ո՞ՂՇԱՐ ()՝ ընծեցէք ըզՏ՝ երկի՛ր և
խնամութիւն սրբոյդ քոյ · ո՛ր փառ։
ի տաճարի՛ քում սրբո՛ւթե՛ն · բարե
րողացս ի՛ քէն ըզթողութի՛ մեղաց ·
ա՛նտես ա՛ռ։ Ո՞ՂՇԱՐ ()՝ ընծեցէք Տ՛ը խնդ
ղեցի՛ց անձինդ պատ՛ասխանա · ի՛

ուանն։ ետ։ չ՚անդխաացեալ այծր և
լ՚եղեն վր՚կայք զի կամաւոր մահ՝
անարդեցին ընչեր տանջանս և զմահ՝
իմ քան զընծութիւն։ արհամարհէլով
լ՚ր ի մարմնի անմարմնացան դեւիվե՝
վն ա՚նուան զի։ տր՝ ա՚րծ չա՚րչըն մերոց։
յաղթող ե՚ր զվր՚կայն ի պա՚տերազմի։
նուագր ազգի մարդկան։ յուցանել լա՚վ
լ՚ր զգըրաչափա՚ր զի զծր՚ութիւնդ ծա՚ղ
ուակա՚ն արեամբ՚դ զի սր՚բոյ։

Ա՚ծա՚ աղօթի՚վ փր՚կի՚չ խնայեա՚ ի
ա՚ր ե՚կե՚ղեցի՚ զի։ զոր ընտացար պատ՝
և ա՚կըն ունի՚ն պր՚ակի՚լ ի՚ քէն տ՚ր։
քե՚զ պա՚տարագ արեամբն խ՚րեանց
Կա՚մ յ՚ա՚ մատուցի՚ն զանձի՚նս խ՚րեանց
դե՚ւեաց մեզ ծ՚ռնել զզգե՚զ արժա՚նապէ՚ս։
յ՚ի յիշատա՚կըս վր՚կայի՚ց զոր՝ զ՚ն պատ՝

և աղօթի՚վ ը՚ն զ՚ընաո՚րդըն։

խնա՚յեա՚ յարա՚ծ՚ըս զի։ բարե՚խօսու՚թ
լ՚ն ընդա՚մէ զո յատենի՚ դատա՚ւոր ա՚ղե՚զ
դրու՚թի՚ւն լ՚ի զ՚ընդր՚ու՚թեա՚ն կէ՚նա՚ց։

Ա՛յլ

ի յԵրուսաղէմ։

ուրախանան ընդ Հրեշտակս
Յայնժամ ասէ Տէր. Եթէ ապաշխարեսցէ մեղաւոր մի՝ եւ դարձցի ի մեղս իւր, եւ գործեսցէ զարդարութիւն, ի կենդանի եղիցի, եւ ոչ մեռանի։ Եւ ոչ յիշեսցին նմա ամենայն անօրէնութիւնք նորա, զոր գործեաց։ Եւ ես ասեմ ձեզ, եթէ ուրախութիւն լինի առաջի Հրեշտակաց Աստուծոյ վասն մի մեղաւորի, որ ապաշխարէ։ Եւ ոչ ինչ

Ի՛ր ներսին՝ ի՛ քրովբէն՝ • և բարեբանիր զ-
Փառքդ քեզ հա՛յր երկնաւո՛ր • որ
վերկայեցեր • որ բարեխոս
կատարեացո՛ւք զոգ հիշատա՛կ սրբոյ
Աւհգք ևմեք քի՛ հատատացեալքս
թեամբ տո՛ւնեն ընդ մարդիկն։
Ի՛նչ յօգր ի հեղձամն արեան սուգ դա՛ռք
հրեշտակացդ խոնարհեալ • մի՛ աբանաս-
բարեխօսեն առ տէր վասն մեր։
Ի՛նչ յօգր եկեղե՛ցի՛ քի՛ պայծառանայ
հիշատա՛կաւ սրբոյդ վերկայիցին • որ
փոգ փա՛ռաբանիւք։
Ի՛նչ յօգր եկեղե՛ցի՛ քի՛ պայծառանայ
հիշատա՛կաւ սրբոյդ վերկայիցին • որ
հերձեա՛ն կենդանեաց • և՝ի սրբոյդ
ւիտե՛նի՛դ • որ ընտրե՛ա՛լ ի վե՛ր երկի՛ր
նաե՛ւ ծովուցն։ Ա՛ւրբ ե՞ն թագա՛ւոր յա՛
րանցն • որք յա՛ղթե՛ցին ա՛նօրէնն բըն-
ընդ կամա՛ւր չարչարա՛նըս ձըգնաո՛ղ
Ի՛նչ յօգր ևս հրեշտակք ո՛ւրախա՛նան։
տանջանա՛ց անօրինացըն համբերեցի՛ն։
և դատակնի՛ց եղեն վերի՛ն զըւարթնոցն։
Ի՛նչ յօգր ի հրեշտակ սրբոյդ փոգ • որք
Ա՛մէն։

հրեշտակաց ՚ի ըստ շուրջ են զնոքօք . ՚ի հրեշտակաց ՚ի յերկինս : Բայց ահ դա՞ժան ըմբռնեալ ՚ի Հոգւոյ սուրբ՝ ՚ի դատաստան դիւաց . եւ ոչ ամենեւին ՚ի մարդկանէ . զի ոչ ասէ՝ ՚ի մարդկանէ ընդունիցէ զայս՝ այլ ՚ի մարդկանէ . զի մարդկանէ ընդունիցէ զայս՝ այլ ՚ի մարդկանէ . զի մարդկանէ ընդունիցէ զայս՝ այլ ՚ի մարդկանէ : Ընդ որս

յաղթօղ վերկոյին։ արժանաւորեալ ընդ
ա Ա՛ղբիւրդ թագաւորեալն սիրօղ անձին հոգ
քոմ սրբոյ։ բարեխօս։
լեալ յարքայութեանդ վայելն անուանիլդ
քեզ ընդ մարմինն և զարիւնն։ համբե՞
Պատարագ անուշահոտ մատուցեալն
թողին յաշխարհի։ բարեխօս։
պատկերան։ ու յիշատակ քաջութեան
Ա՛րք կրճատ՝ նեցին զանօրինացն ըզ
սիրոյն Քրիստոսի։ բարեխօս։
բարեաց։ բարեխօսութիւնդ նոցա մեզ
մողեցեալ հայցեմք ի քէն՝ որ օծեալ
հանգուցեալ և ի սրբոյց վիճակեալ։
ա Ա՛ստուածդ բարձրեալ ու՛լ ի սուրբս
շատակիր։ ստացա։
և մեզ՝ ա՛յց ողբիդ կատարեն ըզ յի՞
բարեխօսութիւնդ ստացա։ ու թողու
Աւազուտ համարձակութեամբ եմ՝ որ ոչ
զեսցի՞ ես։ ու հայցեմ ի քէն ա՛ստ՞ զնա
զութիւն ամենայն աշխարհի։

փառք քեզ փա՛ռ։

Ո՞վ է պարտ՝ յամենայն ժամ ասել՝ ակն
կանգ երկրպագեա՛լ։ քեզ փա՛ռք վայել
Յանանց եւ վեր օրհնեա՛լ։ ի մարդ
նով։ ու՛ստի՛ր մե՛զ ասել՝ տո՛ւր փա՛ռ։
սերովբէի՛ց։ եւ երեւեցա՛ր մարմ
Ո՛հա՛ւր ես հրեշտակա՛ց։ անաեւա՛ն
ռո՛ք քեզ փա՛ռք։ ո՛ղջո՛ք քեզ տո՛ւր ա՛ր
պօ՛նտե՛ս։ ա՛զատա՛կերո՛վ առ քո՛ւ տո՛ր փա
տա՛կ ա՛ր վերկայեցո՛ւ։ ա՛ռցո՛ւք զսկիզբն զդ
Ա՛ղբ եւկեա՛ր եւք՝ ի պատուե՛լ զպա՛տճա՛ռ
յերկի՛ր նա։

Ա՛ր զ դո՛ւռ՝ն կենարա՛ց բացի՛ն ի՝ր
նապա՛րհ հո՛ղդեցի՛ն։ և՛ առ քրիստո՛ս
չէ՛զմամբ արեա՛ն իւրեա՛նց մեզ ձա՛յ
հրաւի՛րեցի՛ն և յօրհնաբա՛նութի՛ւն։
բբո՛ն իւրեա՛նց հիմնացի՛ն։ ու զսահ՛եզերա
Ո՛ ի՛ զառաջի՛ն մեղացո՛ն զղջո՛ց՝ արեամ
դո՛ւնեցո՛ւ՝ ի յառաքեա՛լսն լուսո՛յ։

Ա

Ա՛ր առեղծմամբ՝ ըստ պատկերի քո՝ ար
քանզի զանազան քո յայելուստն։

Ա՛ր մահկանացու աչս ոչ կարէ տես
զիս նընջեցեալ մեր ընկալ. տէր ի ա
Ո՛ր փոխեցեր յերկին կենդանեաց.
Հանդերձեա՛ն արժանաւորեա. տէր ի ա
Ա՛ր ծրմնեցիր. և բարձր արարիր
ընդ յայելուստն։ Նոյնիսկ Ա՛ր դա
լոյն ի զօրութենէ բանին. ազդմամբ
ձայնի կենսագործէ ընդունելեացն։
ըզնա՝ օրհ։ Նոյնիսկ Ազգերդ ընծա
բարեխոս. հանդո՛ւպ գնդից ծառայից քոց
ընդ նբա քո. օրհնեսցուք և բարձր ա

Ա՛ր առեղծմամբ՝ ըստ պատկերի քո՝ ար
քանզի զանազան քո յայելուստն։

Ո՛Ր ՉՆԱՇԱԽԱԼ ԱՒԱՆԱՆ

Ա՛նան հայօրէն հնչեցուց ի Վիեն։

դու քո՛. որ յայրեարդ ի մեռե
լոյց ողբումն և կոխեցեր ըզմահ։
տէր ի՛ր ա՛ստուածդ հաւրցն մերոյ։
Ա՛ր մահկանացու աչս ոչ կարէ տես
գիս նընջեցեալ մեր ընկալ. տէր ի ա
Ո՛ր փոխեցեր յերկին կենդանեաց.
Հանդերձեա՛ն արժանաւորեա. տէր ի ա
Ա՛ր ծրմնեցիր. և բարձր արարիր
ընդ յայելուստն։ Նոյնիսկ Ա՛ր դա
լոյն ի զօրութենէ բանին. ազդմամբ
ձայնի կենսագործէ ընդունելեացն։
ըզնա՝ օրհ։ Նոյնիսկ Ազգերդ ընծա
բարեխոս. հանդո՛ւպ գնդից ծառայից քոց
ընդ նբա քո. օրհնեսցուք և բարձր ա

Ա՛ր առեղծմամբ՝ ըստ պատկերի քո՝ ար
քանզի զանազան քո յայելուստն։

բանիւց գրելոյն ի յերկիր հա։

րիւնըդ քո երուսաղէմ. ի ժողովս անդ՝
սաւրեա՛ ըզնընջեցեալսըն մեր ի վե՛ր
քեզ աղաչեմըք հայր երկնաւոր. զա՛
կան մարմնով. Ա՛մէն որոյ և մեք ըզ
լոյն. և յառնեն ի մեռելոց անապա՛
ձայն փողոյ նորոգիւն հոգւով նընջեցե՛
սեան քո քո փառաց Թագաւոր. ի՛
օրհնեմք ըզքեզ։ Ա՛մէնադամ գալոյ
ննջեցեալսըն. Թագաւոր և իշխան վերը
րո՛քինդ ես ձայնիւ յանխաոնից
Ա՛ստ վայելէ՝ աշխ օրհնի՛թիւն. որ յա
քանզի դիւ՛նք ես աբեան քո հ՛ն։
դո զհոգիս նոց ընդ ս՛բըս քո քա՛ նըշխ.
դեցան՝ մաքրեալ և արեա՛ն քո սրբ. հան
ընկալ մարգասէր. ըստ մե։ Ա՛ղբ հաղոր
ցեր. ի՛ շատանկի՛ խրեանց զհոգիս նոց
Ա՛ր ընտրեցեր սբ հոգւոյն լուսաւորեցե՛
ըստ մեծի՛ քոմ ողորմութեան։
նընջեցեալսն ի քեզ ո՛ղջ հաւատով.
պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ և այժմ զ

Նոցա դասին յաջակողմեացն քո։

Եւ պարեան քո՝ որ . Եւ պարեա՛ զիս սրով քով յաջմէ կողմանէ իմմէ . եւ զաջ ձեռն քո մարտ ընդ թշնամիս։ Հաշտեա՛ ի ձեռն սր մարտ յեհանում։ Հաշտեա՛ ի ձեռն սր

ջեցեալն ի դըժոխս խոց. անշընջենաւթիւն
Ո՛ր լուծեր զմահ և վէրսծեր ընդ-
օրհնեմք ըզգեղեցիկ հայրըն մերոց.
փըրկել ըզպատարեսան ի ճաշակմանէ.
մաւոր խոնարհութիւնդ զո ի ջեր
երգով Թագաւոր փառաց. որ կա-
Պահաբանեալք զքեզ յաղթական
աղաչանօք աստուածածնին. այս.
մարդկան՝ անանցութեց բաշխող քո՛.
Ո՛ր հրաւիրեցեր յանմահութի զաշգըս
մահու լուծեր. և կոխեցեր զնշխատնն
մահու և վերսծեր զընդ ընկեցեալն. այս.
ցար հեղեր զարիւնդ ի փըրկութի. այս.
Ո՛ր թաղմամբն երեքօրեայ ըզգեռնուս
մահ ի չարչարանս. և ի խաչն բեւեռեալ
մաւոր ի չարչարանս. և ի խաչն բեւեռեալ
Ո՛ր անչարչարելի մարմնով եկիր կա-
քո՝ . որ միայնդ ես մարդասէր .
և ըզմեր ըզնըչեցեալն ընդ սո-
բանդ աստըծած . այսօր Հանդիսաւ
թիւն ազգիս մարդկան խնդարձեցեալ
Ո՛ր ամենայն տնօրէնութիւն ի փըրկու

տուն կուսանաց. բար։

Ա՛րա մեր մտանել ի յառագաստ ընդ ի մէջ
զի՛ արժանի արասցէ զընծայեցեալսըն
դատաւոր է կենդանեաց և մեռելոց.
Ո՛ղջունեցո՛ւք ըզկենանարարըն մեր. որ
զընծայեցեալսըն ո՛ր յաղտմայ. բար։
Հըն՛չող ձայնի՛ փողոյն համակաւքէ
դողմամբ զա՛րհուրեցուցանէ զարա-
րած ի գալստեան իւրոյ. և՛ քաջա-
լաստեան նորա. բար։ Ա՛ր ահագի՛ն
և՛ բիւրաւո՛ր բանակըք վե՛րի՛ն զե՛-
հանդերձեալ է գա՛լ ի դատել զերկիր.
ընդնա յա՛ւիտեան։ Ա՛ր փառո՛ք հօր
Ա՛զատեալ օրհնե՛ցէ՛ք. բա՛ր ար՛ար ըզեր արարչէ՛ք
դաւակից լինել սըրբո՛ց քոյ. օ՛րհ։
ժանաւորեա՛ և ընդմեր ըզընծայեցեալսըն
ըզցե՛ր առ քե՛զ ըզդատաւո՛ր քո. ա՛ր
Ա՛ր նըստա՛ր ընդ աջմէ՛ հօր՝ և հրա՛ւէ-
զերեզմա՛ն թա՛գաւո՛ր ա՛նմահ. օ՛րհ։
քո՛ ի՛ վերայ խաչին. և՛ իջանե՛լ՛ վա՛ր ի՛

կեանքդ եւս . զՅովհ նոյնչեցելոց մեր
նուէնդ հօր որդւոյ . որ մահկանացուացս
տեան օթեւանի սրբոյն . Ո՛նձառ ծը
նոյնչեցելոյն . արժանաւորել հանդիս
թելով հայցեմք ի քէն՝ վասն մեր
Այլ անմոռաց եւ բարեգութ . մաղ
զՅովհ նոյնչեցելոյն քոյ .

րեան զմեր նոյնչեցեալ Յովհ լոյս եւ հանգո
ծայ . Ո՛րիսիմարիէ՛ն Հոգի լուսաւո
դարձայ անդրէն ի՛ Տէր յորմէ՛ ստեղ
խափանեցայ յանձամբ լուսոյն . և
տեան . Ո՛ակ պատրանաց բանասիրուին
ի Տողոմ Յովհ ի յօրինել զգաբեզ ա՛ՐԳ յա՛ւ
Եռըբ քոյ արարին եւ բաստեղծին զմա
Ո՛ղիդ ՀՐՇմարիա՝ մի՛ խիթարիէ սրգա
սորա Յովհ . մի՛ անտես առ .
յարու՛ն՝ տի՛եզերա Յովհ . մի՛ անտես առ .
մարդկա Յովհ՝ն . մի՛ անտես առներ զմ
նոյնչեցեալսըն մեր . այլ հանդի՛ զՅոդիա
նոյ՝ ընդ աբրա՛ն քոյ . Ո՛րդւդ միածի՛ն՝
Ո՛ղիդ ՀՐՇմարիա՝ մի՛ խիթարիէ սրգա
Եռըբ քոյ արարին եւ բաստեղծին զմա
Ո՛ղիդ ՀՐՇմարիա՝ մի՛ խիթարիէ սրգա
սորա Յովհ . մի՛ անտես առ .
յարու՛ն՝ տի՛եզերա Յովհ . մի՛ անտես առ .
մարդկա Յովհ՝ն . մի՛ անտես առներ զմ
նոյնչեցեալսըն մեր . այլ հանդի՛ զՅոդիա
նոյ՝ ընդ աբրա՛ն քոյ . Ո՛րդւդ միածի՛ն՝

ընդ
ջնջեաւսն մեր ընկա՛ւ ՚ի՛՚՚՚

փրկիր

Հայրապետին աբրահամու. ոդորմած ես որ
ա՛մ. ընկալ զամեն ընդունելեացեանն, ի գոծ
Այր կոչեցեր առ քեզ ես զ տիե զերս
կոմսեա՛ն դամասէն. ես՝ ։
ուա՛ն իրոյ. դասատորե լոյվ յաջ՝
կայց. միաւորե զհաւատացեալս անո՝
Ա՛ր ի բերաւոր բանակըս հրեշտա՝
հոգւով հանգուցեալոցն՝ օրհնեցեկ ես՝ ։
Օ՝ աոաքեանն ի՛ հօրէ՝ զամենախնճարէ՝
արարչեկ ընդա՛ յաւիտեան ։
Ի՝ զաչեր օրհնեցեկ ես յայրմար բարձր
ընդունելեացեանըն ամե՛ն ։ Եւ հան ։
յայնժամ աճապկին լուսով պայճաոացր
հոմարեն զերբեզամն ոնայնացեալք.
Ա՛ր յայհաղին ձայնիկ գոչմանըն զա՛ր
գեալըն մեր ընկա՛ն ։ Եւ հան ։
ժամ երանաւէ՛տ կոչմանէ ընդունել՝
ջեցեան՝ ի բարբառ փողոյն . յայն՝
տեան քո՛ տէր . զարթուցանես ընդ՝
Ա՛ր յաճատոր եւ յանպաճաղաց գալո՝
ընդ սբ ըմբո՛ տէրոջ հա՛ ։ ըսըն ամերոց ։

փըշիւ՛ջ և բարերար։ Աղր Թողուեց ես
ուխտս իմ. Թող ընդմէջս մեր նշխար
ցերեկըն. կարծէ յաւիտ և հեզոր. ողոր։
Աղր լուսատու ես տիեզերաց քոյ աչք.
լուսաւորեա՛ և ըղձս ըզնըջեցեալսն
լուսով երա՛ նաւէտ ղեւարթնոցն. ողոր։
Ըզշուկայսին Հայնիւն օրհնեսցուք՝
զամենատէր՝ զերրորդութի՛ըն. փառաւո՛
բեալ ըզհայր. որ վերակոչեաց զամե՛
նեսեան ի մկրտութի՛ւն յանմահութի՛ւն։
Ա՛րդեօք ես երդ նոր՝ եւ ի ղեկեցիկ
սըրբեցելոց. քի՛ երկրպագելով. որ վե
րակոչեաց զամե։ Աշըբատից Հայնիւն
օրհնեսցուք. Հոգեւորականն հընչեմք՝
դոքեսցուք. ա՛ր ըզնդիւն փառաւորե
լով. որ վերահանգոյց զամե։
Աչ Հայն փոխ դալըստեան քոյ ա՛ր.
ա՛մ հոգիք զարթիցեն. կալ ի դա՛
տաստանի քում քո՛ւ աչերդ մեր։
Յորժամ հընչէ բարբառն անգելին.
և հաչիւանի փող յորմէ՛ն մերոյ. Ա՛
մէն

տացելոց՝ նրընջեցելոց յանուն քո ըղ
հարցըն մերոց։ Այր խոստացար հաւա
մեր ըզմահ ջաշակեցեր։ այր այլ
Արթուիջ և մարդասէր տէր։ որ վէրն
հեա դասիլ ընդ աբեղա քո։
ըստ գործս։ Եւ մեր նրընջեցելոցն շնոր
անձամբ փառօք հաստատանել մարդկան
մեր ըզնրընջեցեալսն։ յորժամ գայցէ
Արժանաւորաց քոց անթմբիւք յիշեա ըզ
վերս ածեր յանմահ ի կեանս։ ստեղ
նութիւն։ յաւիտենից ըզնրընջեցեալսըն
բեւեռեցար։ զմնհու լուծեր զնշխա
և հանդուցիչ նրընջեցելոց։ Այ խաչին
յանձինս մեր։ ստեղծիչ կենդանեաց
տեանց։ մարդասիրութիւդ քո խընայեա
Ա ամէն։ արարիչ յաւիտ
կիչ կամ ի յայլմէ քումմէ։
ցին ի քեզ։ Լմեզ շնորհեացես փըր
տուցումըն տէր։ և տըրաք քո պարծեսցին
տեան քո սէր։ Յորժամ առնես հայ
մեք գոչեսցուք ասմունք փառաց գալոյ

աստուածն քո Հեղեալ մեղքիցդ. Հանդո-
ւսաւ քո քեզ. բանահաւրսից զաղաւաղնոց
նուէրսն մանկտի կամաւորականն մահ-
րամբ ձեռօք. Հայն. Այր լուծեր զիշխա-
րամ էնոխ. զհոգիս նրընջեցեալ քեզ
կեանս. այր այր։ Երդ խրնդութեամբ
զքեզ մարդասէր այր. զհոգիս նրընջեցեալ
լոց դասեա ընդ երբս քո. այր այր։
Ի զայր օրհնեցեալ. բարձր արարչիդ ընդ
նրաստեացն ի յաթոռ փառաց. անդա-
դար հնձելոր երգով։ Այր գալոյն ի
ընդ ամպս երկնից ի նորոգել զերեսս
երկրի. բար։ Վերջ շաբաթին փրկ-
ղոյն. զարթուցանեալ զնրընջեցեալսն
հանդերձ կենդանեօք. բար։
Այր արդիւք ես և բանդ ալիջ. հաս-
առաքելոց ընդ հօր յերուքէ. ան քեզ
լարդամբ մարդասէր. հանդո-
դիմաց նրընջեցելոցդ մեր՝ ընդ երբս քո։
Այր ի յերր յերկնից վանցն մեր զառաջ
ջոյնն առեր զանցանան ադամայ. մե-
րոյ բնութեր բարձեր ի վեր խաչիդ անա
րամ ձեռօք. հայն։ Այր լուծեր զիշխա
նուէրսն մանկտի կամաւորականն մահ-

Տ՚ր ողորմեա՛ ։ Աստուածային քոյր սրբուհե՛ ընդ հանուր սիրելեացդ . լսեսուրեա՛ քո զաղաչանս . և ճանուցեր զիմ տուն ի դրան մահու ըզսիրելին Աղ ի կուժեցեր ի դրան մահու ըզսիրելին դասաւորեա՛ ի յաւուրն այլեալ թե՛ պզոհիս նըկնջեցելոցն ընդ սբ՛ս քո . ի խնայմա՛ զբո զարարածս . յիշեա՛ տ՚ր ողորմածա՛ ։ Ա՛ծաւոր խաղաղութե՛ տր քաղցրո՛ւ հանգստեա՛ զբո փառացդ . տր ողորմեա՛ ։

սբ՛ ընձայն ածային փոխոյն ընդ առաջ ուայս քո վերստին նորոգմանն . ի լոյս օրհնեա՛լ տր՝ . արժանի՞ արա զբեզ՝ քոյ սիրոյ զգաստ . տր ողորմեա՛ ։ Աղ յա՛ մի՛ եւս զոհ ընդ ա՛բել քո՝ ի խորանն նաց . յիշեա՛ զհոգիս նըկնջեցելոց մեր Աղ ուրախ իշխանաւ թի՛ մանչա՛ և կե՛ գանատ . տր ողորմեա՛ ։ Աղ ի՛ մանկտի՛ կեր՝ինայինն քո ա՛բ առա՛ քո ընկալ՝ յերկինսն քո ա՛բ առա՛ ի բարձունս . ըզնըկնջեցեալսըն յանո՛ն մատոյց՝ աղօթս անմե՛ղից փառաբա՛նիս ։ Աղ ե՛կ վայելէ՛ ա՛ծ օրհնո՛ւթի՛ . տր յան՛

հօ՛ր. և ըզհնդկէղէնն բնութի՛ւնս հրեշ-
տա՛կ և միածի՛նըն փողո՛ց և փառ-
աբրահամու՝ . փառք .
մեր ըզնընջեցեա՛լսն ընդ բանսե՛ղծ-
ազգի մարդկա՛ն . աւրա ա՛րժանի՛ և ըզ-
ցեա՛լսն . և պար . Ա՛ր նորոգո՛ղ ես
դա՛սեւոցըն կա՛րգեա՛ և ըզմեր նընջե-
Ա՛ր հրաւիրո՛ղ ես կո՛չեցեալից ընդ-
փառըս տա՛լ անուա՛նըդ քո՛մ սըրբոյ .
մեր նընջեցեա՛լսն . և ապրեւնե՛ս մեզ
Ա՛ր հայրդ ես բարեխնամ . զըլքա՛ւ ի
ա՛ծածնին ք՛ս՝ . յիշ՝ .
Ա՛ր մարմնացար վասըն մեր . սուաշնոյք
կարդա՛մք և պաղատի՛մք ք՛ս՝ . յիշ՝ .
Ա՛ր յանմարմնից վերծի՛նիս . սո՛ւրբ քեզ
ե՛ր հանգո՛յ զհոգի՛ս նոյ՛ ընդ ա՛բրա-
եա՛՛ զընընջեցեա՛լսն ի տա՛ր անուանըդ-քո՛ .
արտասո՛ւք հայցեմք ի քէն ք՛ս՝ . յիշ՝
Ա՛ր գի՛շերաց կանխեա՛ր սաղմո՛սիւք
ու՛ալէց՝ . պայծառացո ա՛՛ր զմո՛ .
մնասուցանե՛մք քեզ պաղատա՛նս արտաս-

իմ ի՛ք։ ողջո՛ւյն ձեզ հայծ ուչն ժո
ողջո՛ւյն ձեզ հաւատացեա՛լ եղբայրք
ողջո՛ւյն ձեզ մանկունք եկեղեցւոյ։
Աղխս։ Ո՛րտե՞ղ էք դուք։
ճանապարհ մի՛ դուք ամբարիշտ իմ։
ջո՛ւյն ձեզ դաւաք քահանայութե՛ն։ ող
ջո՛ւյն քեզ սեղան սրբոյ թե՛ն։ ող
ղջո՛ւյն քեզ սեղան սրբոյ թե՛ն։ ող
Աղխս։ Ծեր խոտ չէ՞ս։
ժանկ քո օրէն անապա՛կ աղբեցո՛ւյց զի՞ս։
ծո՛ւյց իմոյ։
սեղա՛ն ։ ակն յանդիման նեղ
Աղխս։ Տէր հովե՛ւսէ չէս։
մեկնայն ժամ ընդ սեռն լինի՛ն։
սո՛ւրբ սեռն յօ՛դս ։ Ա՛յնպէս յա՛
նակաս հրեշտակաց անպո՛վք ընթանա՛ն։
պարհ՛ք արդարո՛ց ։ Ա՛յ բնութիւն բա՛
ղէն նմրոգի՛ ։ Ա՛ստուա՛ր են ձա՛նա՛

յայկ ինքայ ծգնակիան էչ նամ։

Աղրանի ազգի՛ն. որո՛ւմ ու՞ր աստուա՛ծ

Աղլոս. Արուն ու՞ւ ուէ էդ։

այն որ ա՛րար զերկի՛նս ու զերկի՛ր։

Աղլոս. Ո՛չ պնդութիւն էլ ոեւէն։

տե՛նչից յա՛ւէտ ես ամէն։

զաղա՛թիկ ան եղեկի՛ր ընդ ձեզ յա՛ւէ՛

մանաւա՛ղ կէտ կուգա՛նս այսորիկ. ու խո՛

աան ի հա՛ւատս իւր՝ մի՛նչև ի սահ՛

քա՛ փըրկի՛չ մեր. պա՛հեսցէ՛ հա՛աստա՛

եղբա՛րք ու՛որդիք. ու օրհնեսցէ՛ զձե՛զ

Ա՛ղլ (ոսս) Թա արա՛րէ՛ք վա՛ իմ հա՛րք իմ.

Աղլոս. Չէր փոյթեցեր շէս։

ղին քրիստո՛սի՝ անտո՛ւճոյ մերոյ։

լի՛ եղբա՛րք. ի՛ կոչնա՛մբն վերանո՛րոգո՛

զեցի. ա՛հա (ոսս) մեկնե՛մ ի ձէնջ սի՛րե

Ա՛չա (ոսս) հրաժարի՛մ ի քէն՝ տէ՛ր երկը

Աղլոս. Չէնուն նուա ի չէաան։

առ քրիստո՛ս յոյսն ա՛մէնեցու՛ն։

զա՛վէ՛րդ՝ակա՛նք. ես ձա՛նապարհո՛րդեցի

յոյսըմիշ ստեղծա՛ր մեզ . այլ ա՛ռ քեզ
դալ սա՛ռ քեզ . դառնալ անդրէն ի տա՛ղ
նա պարկիս քո՛ւմ . քանզի խըղճեցի
մըշնըմոդիւ ա՛րար զիս ես որ ի՝ ձեռ ( )
Աղլուս . Օ՜ ճանապարհս դըժուա՛ր :
տի՛ր հայր երկնաւո՛ր . ես յոյս իմ ծա՛ղ" :
հեղգացայ մեզ . այլ ա՛ռ քեզ միայն պարզ
քանզի ոչ ժամանեցի ապաշխարել մեզ
ձանձրացայ քո՛ւմ երես ոչ պահեցի . ( )
Աղլուս . Ա՛խչէցա՛ անչն ի՛ ի՛ հոզ :
մահո՛ւ . ես յոյս իմ ծնեաւ ի՛ նձ .
մեզայ . Ա՛ ձաշակեցի՛ զդատա՛ստի
մի՛ ստեղծա՛ր մեզ . քանզի պատուիրանա՛ն
Երբեմն՛ անձըն իմ ի՛ ի՛ր յոյսըմ
որ բնակեալն ի յերրորդաղիմ :
Աղլուս . Ո՛՛ա՛ ուրհնեցէ՛ք տէ՛ ծա" :
ես ի՛ սիրոջիկ . այն ( )
Աղլուս . Օ՜ է՛ւրէ էա՛ չէ վայե" :
ևս ըզ կեա՛ նըսեն յա՛ւիտեանից :
Աղլուս . ( )ւրհնեա՛ անչն էա՛ չոեր :

Տէր զապա. Յորժամ գայ փառաք Հօր
այլ խնայեա յիս յահագին աւուրն.
անարատ ձեռաց քոց մի ա՛նառես առնել.
քո՛ւմ գալստեան նն. Աստղծուածք եմ
յինէ՛ն. Տէր զապա՛տի՛նեայս յիշեա՛ ի
աստղքեր զի՛ն. Ե՛ս հոգւոյն մեկնեալ
Ա՛երձե՛ցաւ անձն իմ ի՛ հո՛ղ յորմէ՝
առնել զոչ լո՛յսըն յա՛ւիտեանից.
և հանդիւցես ընդ հրեշտակաց դա՛ս.
են ի խաղաղութեա՛ն. գնահատես յե՛սո՛վ
Թագաւորին մեծի՛ն՝ որ ժողովք սըրբոցն
ի՛ քաղաք՝ ասէն զօրութեց՝ և՛ ի քաղաք
զհոգի սորա. յիշելով սորա զհատառս
հաւատոյ. Թագաւոր երկնաւո՛ր. հանգո
պահեա՛. զի քո խաչի՛ և յարութեա՛ն
հանգո՛ւ. Ա՛ր ետո՛ւր հոգի յա՛. ըզ սա
եր՛թ առ արարի՛չըն հայցե՛ցի՛ւ. ա՛ճ՛ ի՛մ
տատ ունե՛ցո՛ւ հոգի՛ խաղաղութե՛ն.
Ա՛ղ. Օրհնեա՛ զա՛ս՝ Տէ՛ր ծրէ՛ցոյց՝
յոյս ի՛մ. օգ՝՝։
միայն պատճառի՛մ հայր ըլինաւո՛ր. որ

Այրատիւղի օրհնամամբ, Հ՚ա՛հադին զօ՚ր-
ան նախադար վասն՚ն մերոյ փրկուԹ՚ե՛ն։
Ամէն նօրՆեաւ սէրըտ՚ին. լեր բարեհոգ
փեսայի՛ն։ Ի՛ քե՛զ եմք ապաւինեալ,
ու՛րախուԹ՚ի՛ւն մի՛ տա՛նեն, ի յաղագս տա-
զարդարին. դա՛րձ նը՛ց կուսանացն։
ցա՛կելէ զմեզառորան։ Այրատիւղ՚ե՛ալ
քի՛ն. Հո՛ւր բորբոքեա՛լ ընԹա՛նայ. բո՛-
ղո՛ն երկի՛նք և երկիր, յա՛հ փառ՚ց
բա՛ռոյ զարԹո՛ւցանէ զնը՛նջեցեա՛լն։
ըունե՛լ զարարած. Ի՛ձայն ա՛հեղ բար-
Վա՛յ զօրուԹ՚ե՛ց Թագաւո՛ւն Ի՛սու՛
անձա՛ն փառ՚ք զա՛րդարի՛ն։
Ե՛ր՚ես մեռեա՛լըք յա՛ռնե՛ի՛ն. և՛ ե՛ր՚ք ա՛մ
նորա՛ շարժի՛ն զօրուԹի՛ք։ Ն՚ե՛ռեզք
լե՛րի՛նը՛ք Հա՛լի՛ի՛ն. և՛ Ի յա՛հ փառ՚ց
սո՛ղ ա՛ե խա՛չն երևի՛։ Ց՚երկա՛ց ա՛ր՚ն
բանի՛ի՛ն. և՛ ձառագա՛յԹի՛ւք անձա՛ն լու-
Վ՚ա՛լե՛ստեան ա՛ր՚ն դրո՛՚նք երկնի՛ց
փո՛ղ Հընչմա՛ն յարուԹի՛ե՛ն. ա՛ր
դա՛տե՛լ ըղ տիեզե՛րս ա՛մ. և՛ Հա՛րկանի

հա՜նգիր յարքայու՜ն քո՜ւմ։ անտրտու՜մ ի՛մ
ձի՛ր
հոգւո՛ւ նը անուա՜նդ քո լռե՛նն ջերմե՛ռան
ստեղծի՛չ ա՛մէն եղելոյց. զեռատուկ
( ) ո՛րոնելիք ընդքե՛զ հայր անըսկի՛զբն
յա՛յնմա՛ւտուր ա՛հեղի՛ն։
մա՛րևան. բարե՛խօսեա՛ վե՛րն մեր՝ ի՛մ
Ա՛ի՛րոյ անանո՛ւն փեսայի՛ն եղեր դո՛ւ մա՛յր
բարիս՝ զո՛ր խո՜տացեալ է՝ նո՛ցա՛։
գա՜ւս արդարո՛ւն. ե՛ս յանապատո՛ւմ ի՛
Ա՛՛յո՛ թեվա՛նա հօրն՝ ի՛ւրոյ կոչէ՛ ըզ
ընթանա՛ն՝ ի՛ յանվախճա՛ն ի տա՛նջա՛նս
նի՛ն ի՛ւմեռ հրա՛պարակն. ե՛ւ դո՛ղալո՛վ
վա՛ղանո՛ւմ գո՛րծոցն ծա՛ծո՛ւկ յա՛յտ
կիջո՛ւ ի՛ւմեռ փա՛ռաք ի յաշխարհս։
Թանան ա՛ռաջի՛. և՛ տեսանե՛ն ըզ փըր
Լո՛ւսամա՛ր սըրտի՛ւք յարո՛ւցեա՛լ և՛ ըզ՝
ջի՛ք՝ ա՛յս ե՛ւս ձեր փը՛րկի՛չ։
կա՛պե՛ցո՛ւ գո՛ւշ. ա՛րի՛ք ա՛սե մի՝ նը՛ն
Ա՛՛ՀԵ՛ղ և մե՛ծ բա՛ղբա՛ւո՛վ հրե՛շտա՛
յա՛րո՛ւ՛ցանե՛լ ըզ մեռե՛ա՛լն։
րո՛ւթի՛ւ. գա՛լո՛ց ե փըրկի՛չն յա՛յնմա՛ր

քահանայական ոճ ունէր առաւել։

պայծառացեալ ի կամարին լուսեղէնան։ Լոյս. Լ փառաւորէ զսի ըստ իւրում իւր։ Ծոյց դատաւորըն կենդանեաց Լ մեռե- ղաց մարդկան. միօրեայ։ Ա՛ր առնէ՝ հաւատացեալն ըստ իւրաքանչիւր դոր- փոյն. առնէ ամէն ոճ յարուն ոմն՝ ձայնիւ աճապարն հօր միածինն որդին՝ ձայնիւ Ա՛ր գալոյն և փառօք նա յաւիտեան։ Ա՛ր գալոյն և փառօք ղովհրդեք առաւել բարձր պրարէիք ըզ- Ա՞ր ոք Ա՝իածնականն ձայնի՛ւ. ժո՞ դաւեա՛ի դաժա ընտրելոց քոյ. ամս։ դութեդ. ի միաւանգամ նորոգմանըն ցեալըն ճշմարիտ հաւատով եբրայր Լուրդոյ. հայցեմք ի քէն ըզ նըն- Խարեխնամ նը՛ հոգի փառաւորց հօր տաւոյ պայծառացո ընդ ն՛բըս քո. ամս։ մէր. ըզնընջեցեալն ի քէզ ուղի՛ղ հա՛ դի. որ մանու խաչի համբերեցեր զանըն ճառ ծնունդ հօր անըսկըզբնակից որ- Հայրըն մերոյ. Պա՛տուիրք ըզքեզ ա՛ն՝

Ի՛ր

շեցե՛ն բանին · յայնմա՛ն՛ր ։

նի՛ն դը՛ նի՛ · և դ՛ընդ՛ր՛թ՛իդ՛ հրա՛

դա՛ռրաց փառ՛ք տե՛ա՛նի՛ս · յայնմա՛

ռա՛ր ։ Ո՛րժա՛մ ատեան դատաստա՛

դա՛յթի՛ւ՛ք փա՛յլի՛ · և թագա՛ւորդ թա՛

նո՛ւթեա՛ն · Ո՛րժա՛մ նո՛ւշան տէրու՛նեան՝ Ճառա՛

հե՛ղին՝ յի՛շեա՛ տէ՛ր՝ ո՛ր և ը՛զմ՛ը՛ զը

մ՛ին հրա՛շա՛լի փողո՛ն՝ ո՛ւր հողա՛ցեա՛լ մար

ո՛ւ՛ղ՛ձա՛ն մե՛ծի զո՛ւարթնո՛ւն և՛ի հ՛ը՛նչո

ւորա՛ց · ա՛ղաչանո՛ք ը՛ա՛ ա՛՛ծա՛ծնին և ա՛՛

մեռա՛ն զո՛՛ց ը՛ա՛ց · յի՛շ ։

Ն՛՛դ՛ի՛ դ՛ ճ՛ը՛շմարիտ՝ մ՛ը՛նչ՛ի՛ թ՛ա՛րի՛ւ սրբա՛՛

ռե՛ւնց · ՛ի՛ մի՛ւ՛ս՛տանդա՛մ գալ՛ը՛ստե՛ան՛ն

քո՛ յա՛ղո՛ւթի՛ մե՛զ խո՛ստացո՛ր · յի՛շ ։

Ա՛՛ր՛դ՛ի՛ դ՛ մի՛ա՛ծ՛ի՛ն ո՛ր յա՛ր՛եա՛ր՛դ՛ ՛ի մ՛ե՛՛

ջեցե՛լոց մե՛ր՛ց՛ · և հա՛նգո՛ ը՛նդ ա՛՛ր՛ս՛ք՛ ։

ծ՛ի՛նդ ՛ի՛ փ՛ը՛ր՛կո՛ւ՛ն՛ · յի՛շեա՛՛ զ՛ն՛ո՛գ՛ն՛ա՛ն՛ն

ո՛ր՛դո՛ւց մա՛ր՛դկա՛ն՝ · ա՛ռա՛ւաւ՛ե՛ց՛ը՛ ը՛զ մի՛ա՛՛

Ի՛՛ր՛ բա՛ր՛եգո՛ւ՛թ՛ո՛ր զ՛ը՛թ՛ա՛ց՛ա՛ր՛՛ ՛ի յա՛ղա՛ս

ա

ա

ոչ։

Ո՛ր երկայնամիտ երես տեր. քաղցր եւ
ա ողորմած. հանդուրժող զհոգի քո ծառայ
ից. զի մի՛ դարձցի առնակ ամաչեցեալ
յաւուրն ահեղ յաեռնէ՛ն։ Ո՛ երջանիկ
հրաժարելոյն ի՛ հաճոյս քէզ ընկալեալ.
եւ զանխոտս մեր ընկալ. որպէս զաբելին
զնո՛ւէրն եւ զաբրահամն. զի մի՛։

Ո՛ խորհուրդ քումդ անբոլոշ հանդուցեալ
ընդ ծառայս քո՛. եւ զհոգիս նոցա դո՛ղ
սեպես ընդ ա՛բելս քո՛. զի մի՛։

Ո՛ր խոնարհեցաւ յերկինից բա՛ղմեղ
ա՛ղջիկ և առեր մարմին ի՛ս քո՛յ կո՛սէն.
ի՛նչեա՛ ըզնը՛ նզիցեա՛լսն ը մեր յոր
ժամ գայցես ա՛նձա՛ռ փառօք. զի դո՛
ես տէ՛ր մե՛ռելո՛ց ամենայն երկրի։

Ո՛ր ո՛ւնես իշխանութի՛ մահո՛ւ եւ ի՛ կե
նաց. եւ խաչէ՛րդ քո լուծեր զերկնե՛
նըլա մահո՛ւ. յի՛շ։ ի՛նդ ստի՛ր քո յա՛
տենի դատաւո՛ր ա՛հեղ. ազա՛չանօք
սրբ ա՛ճա՛ճնին յի՛շեա ըզնը՛ նզիցեա՛լսն
ը մեր. յորժամ գայցես ա՛նձա՛ռ փա
ռօք։

Ո՛ղբերգական իմ աստուածդ. զարթուր՝ զարթուր
ինձ ընդ քեզ. ուր նորոգուղդ ես նըման ցեղոյ
եղերական՝ ընդ նմա՛ր՝ բարեբա՛նեմք
Ո՛ղբեր ընդ ուրախ անըսպառ յորմէ բաշխեր տուր
ես նըման ցեղոյ հայոց այս ամենահաճոյ։
Լանդ ա՛ծ և հմայող փառաց հօ՛ր
պատկեր. գո՛վեմք զ՛քեզ. ուր յարու-
թիւնդ ես նըման ցեղոյ՝ որդի՛ դ մի՛ածին։
Ո՛ղբերգական իմ աստուածդ. զարթուր՝ զարթուր
ինձ ընդ քեզ. ուր նորոգուղդ ես նըման ցեղոյ
հոգի՛ դ Քրիստոս։ յորժամ նորոգես զերե՛սս երկ
րի. նորանո՛ր առնես զարդարես ըզնըն
հոգի՛ դ. յորժամ նորոգես զերե՛սս երկ
պահես ըզնըն նըման։ Ո՛ղբերգական իմ աստուածդ.
դամ քո գայլայտեանն. ա՛նդամանալուրս
Ո՛ղբերգական հօ՛ր որդի՛. ի միա՛սան
ես ընդ ցեղ մեր. ո՛վ խարան քո՛մ ահի՛ մոռացայ
ինձ ընդ քեզ ես նըման ցեղոյ մեր. և հանգա՛ր ընդ
ծըս քո՛ մի՛ անտե՛ս առներ. այլ գերեա
Ո՛ղբերգական իմ աստուածդ. զարթուր՝ զարթուր
ուրախ՝ քանզի քո՛ են փա՛ռք յա՛ւ
հա՛ւ։

հանդո ընդ աբբաս քո։ Այո՛ քեզ կար
կիչ։ ընկալ ընդ նընջեցեալսն . ով
ուեալ մարմինն կենդանացո՛ւցեր փրկ
ուէն յուսացեալցս . որ ու ըզմեզ
լուսեանն՝ ընկընջեցեալսըն մեր ար
աբբաս քո։ Այո՛ ի մէ՛ւսանգամ քո գա
արեան քո՝ որ արար ի՛մ ու հանդո ըն
ցեալն ի նոր անանդրդ քո։ Այո՛ զգի
աւուրսդ որ ի յերկինից։

կութի . զի նովաւ ելցուք ընդառաջ
գել նոցայ խաչին . որով եղեւ մեզ փրկ
Ընդունեա մեզ որպէս ընդ ի ծա
տէր կենդանեաց ու մեռելոց։

գոչէ զկենդանութի . սուրբ արիք եկեղ
երկրի՝ ի ձայնէ հրեշտակն փողոյն . որ
ուանոյ ի մէջ երկրի՝ այրդին տարեալք
րութիւն . ևնդրայն նոքա խաչին պայծա
գան որ ի յերկինից . ասծային քո՝ զոր

Այնհաւատ քո գալստեանդըն յուժամ

Ա՛ր նրատ՛ էաջմ՛ հօր ծընոմ՛ի խրոյ՛ հ
բարձր արարի՛ք ըզնա յախտա՛ն։
նըմ՛ն՛ջեցե՛լոյն. ա՛յծ։ Ա՛զար օրհնեցե՛ք դ
ա՛ռեն՛ն. Թո՛ղ-թի՛ւն չնորհեա մեր
ա՛նդա՛մ գա՛լստեան ի՛ յաշխարհակա՛ն
քո՛ և պարգևի՛չ կե՛նդանո՛ւթե. ի՛միս
ջեցեա՛ն. ա՛յծ։ Ա՛յնմհետե՛ց սըկ՛ս՛ղ
ա՛նո՛ւնդ քո՛. նո՛րոգեա՛ և զոյ՛ մեր նո՛ն
զարթուցանե՛լ զոյ՛նըմ՛ջեցեա՛ն ի՛ ե՛ր
Ա՛ր հանդե՛րձեալ ես գա՛լ փառո՛ք հօր.
կեա՛նն. ա՛յծ հարցո՛ւն մերոց։
նո՛րհեցար. զի՛ ըզ մե՛զ նորոգե՛ացես ի՛ հ դկ
մերո՛յ փըրկութե՛ն՝ ի՛ յերկնից խո՛ ձեռ
Ա՛նդ ա՛յծ ո՛ր ի՛ ծո՛ց հօր. վասըն
ցո՛ւցեր փըր։

ո՛ր աւազանի՛ն ըզգըմ՛նասըն ժառանգե
մեռ՛ւթե և պարգևի՛չ կենդանո՛ւթե։
ո՛ւ՛ջեն հայե՛ցո՛ւ բըզկամ՛ն ոգո՛ւ
ներ զազարո՛ւ արտասո՛ւեցեր փըր։
ո՛ւ՛ղիղ Տնո՛ւցի՛չ Ո՛ղջ. ո՛ր ի գերեզմա՛ն
դա՛ր՛ մի անձմ՛ռեալ քեզ կե՛ր՛ոյ՛ք. և արտան

բեքօրեայ յարուցեալ զկենդանուն պար
զանչափ քո՝ զմարդասիրութիւդ. որ ե՞
աչն լզգեբրեանն. աղ։ Լարբբանեմք
դըժոխս փըրկեցեր ի մեղսամէջ բան՞
ընմեռանիլ յանձն առեր. ի՞նչ անեղով ի՞
եամբ. աղ։ Ա՛ր փոխանակ մեղաւորաց
թո՞ղութիւն յանցանաց քաւի՞չ քո ար՞
վերկո՞նըս մահու՝. և արժանի արարեր՝
Աստուածութեան մահուամբ քո՝ լուծեր
նակ ըզմեզս ՚ի՞ր քո խաչելութի՞ն. աղաչ։
քաղցրո՞ւթ որդի՞ ոչ՝ հանճեցար բան՞
գաս թաղաւորո՞ւթըդ քո։ Ա՛նմահակալ
հաւատով՝ ի՞շեա՞ ասէ՞ր յորժամ
քեզ զնըն՞ջեցեա՞ըն մեր ի՞ քեզ ուղիղ
վասըն փըրկո՞ւթե մերոյ՝ աղաչեմք ըզ
հեաչ բանըդ՝ մարմնացար ի՞ կո՞ւսէ՞ն
Յանըսկըզբնականն Տոցոյ հօր խոնար՞
կենագործէ ի՞ կեա՞նս անմա՞հ՝ բար։
մարդկան նորոգէ՝ իւր պ՞տուքե՞ն՝ ո՞
ծըս՝ բար։ Ա՛ր ընդհա՞ղացեալ բնո՞ւթի
և մարդասիրապէս իջ՞նամէ՝ զպարսա՞

Ա՛ր զքեզ ես արեա՛ն քո ա՛ր. Ո՛վ քէն ։

Եւ փառաւորես սո՛ւրբ քո զքէն փա՛ռօք
Թո՛ւր փառաց դա՛տաստակ՛ն իշխա՛նն
Ո՛վ քէն ։ Յո՛րժամ նըստիս յա՛ր
ոյո՛ց ։ Ո՛վ քէն ։ Յո՛րժամ նըստիս յա՛ր
անանո՛ւն Թի՛ պարգեւե՛ցեր մե՛զ մա՛հացեա՛ր
ջեցե՛լոց մերո՛ց ։ Ա՛ր ո՛վ յերկրի երևե՛
գաւ՝ ա՛ր ընդ մարդկա՛ն բը՛նակեցա՛ր ։ և
ղինա՛ց ։ և մը՛շտընջենաւո՛ր փա՛ռաբանիս
Ո՛վ բա՛նաո՛ւր պա՛շտօ՛նէից ։ Ո՛վ քէն և
Տայցե՛ս ա՛ր մը՛ք Թողո՛ւ Ո՛վ շնորհեա՛ նըմ
ա՛ր ա՛րարի՛չդ ես հրեղինաց և հո՛ղէ

ըսքանչելի՛ բոյ ։ արժա՛ն ։

յո՛րժամ հատո՛ւցանես ընտ դո՛ւրծոց իւ
Ա՛րինի և երկրի՝ արդա՛ր դատաւո՛ր ։
զերանա՛ն ո՛ւխ՛ղ ստեղնին ։ արժա՛ն ։
Ծո՛ր և հո՛գւոյ համա՛գոյակից ։ Ո՛վ ա՛յ՛ե
մո՛ւց քոյ՝ ը՛նդ սո՛ւրբըս քո՛ ։
ըզ՛ըր ըզնը՛նջեցեալն ա՛նճառ խո՛սա
դա՛ռել զերկիր՝ ։ արժա՛նա՛ւորեա՛ զ՛
փառաբ հօր համբերձեալ ե՛ս գա՛լ Ո՛վ
Ո՛ր ։ ընդ ո՛ր լո՛սաւորեա՛ ։ ո՛ր

Լ՚ղեւ՚նա աբեան քո՛ մի՛շեա կենադր
ան՝ ։ աւար առեր՝ բղդեբեալն ։
Նո՛բոգման՝ ։ ու՛ իջանե՛լ՛վ քո ի դբ՛ժ՛
Այր բարձրացար ի՛ խաչին վա՛ր անօրէն
դոյացո՛ցիչ Հոգւոց մեր նը՛նջեցելոցն։
տեան՝ ։ որ կենարարդ ես մա՛րմն՛ց ։ ու
փառք քեզ այլ փառաւորեալ յա՛ր
գա՛լըստեան՝ քո՛ ա՛ր ։ բղնը՛ն ։
լենե՛լ խաստացար ։ գՀաւատացեա՛լս
երկնից արքայութեըդ ժա՛ռանգորդ
մա՛հո՛ւ քո՛ տը՛նակի՛ց արարեր ։ ու՛
աբեան ։ բղնը՛ն ։ Այր ը՛ստ նըմանո՛ւթե
հի՝ ։ գՀաղորդեա՛ս մա՛րմնոյ քո՛ ու
արպէս գաւն ։ ա՛ զմարմի՛ն ու զարի՛նդը
քո՛ բա՛շխեցեր ի՛ փըրկու թի՛՝ աշխար
Հա՛ն ։ Այր ի՛ վը՛ խաչի՛ն գեղա՛ր
ե՛ւ տեղնիդ ։ Այր ի՛ վը՛ խաչի՛ն գեղա՛ր
ա՛ր ա՛նբա՛ւ քո՛ մարդա՛ սիրո՛ւթըդ ։
դը՛թացա՛ր յաղգս մարդկա՛ն ։ ծընա՛ր
ի՛ կո՛սէն ։ բղծընեա՛ս ա՛ր աւա՛
զանա՛ն ։ բղնը՛նջեցեա՛լըն ը՛ մեր ը՛նդ
ա՛բբա՛ քո՛ Հա՛նդո՛ւ թա՛գաւո՛ր յո՛
Հ՚ղեւ՚նա աբեան քո՛ մի՛շեա կենադր

ոսկեղէն լիմանայիր. գաւազան
քո բարձող ընդմէնոզ երկնից. սափոր
վարփկոնէ դրախտին բացօղ բանալի.
հել զթզուքիւնն մեր նըշեցելոցն.
բարեխօսեա անդադար հայցմամբ. շնոր
հոգւոյն. աւռ ծընեալն ի քէն միշտ
նի՛ն տուն սնօրէնութե՛ տագաւար
լու՛յս արուեա՛ հողեղէն. բաբուհոյ բա
ռանա. բարուհանի ծաղկեաց այդի՛ վայե
եառը՛ն վիմածի՛ն աղբի՛ւր յորդա
բարե՛բանեցէ՛ք զՏ՚ոդի՛ն ճըշմարիտ. զի՛
Ի՛նդ քերովբէի՛ցըն փառաբանո՛ւթե՛ց
դովեցէ՛ք զնդի՛ն միածի՛ն. զի՛ Տան
Ի՛նդ սերովբէի՛ցըն սընբա՛ստից ձայնի՛
փառաց խոյր գալըստեա՛ն
Հանգո՛ւսցէ՛ ըզ նընջեցեալ ծառայ
ըզ նըմա՛ստեանն ի՛ յա՛թոռ փառաց. զի՛
Ի՛նդ զընա՛րթուն երկնից ծրինեցէ՛ք
նաւա՛րեա՛. յերուսաղէ՛մըն վերի՛ն
ծնող աշխարհի. և՛ հանդը՛ստեա՛ն արժա

Ա՛ղաւ ծառայ մի՝ եւ բարձր արար զնա
եւ լուա զոտս նոցա. ընդ այլմ՝
մեր զղջացեալ ի վերայ նորա զոր
առեալ էր. եւ ետ ամենայն
որ ունէր տէր նորա. ընդ այլմ՝
զայնպէս զուարթնոցն. նուիրեցէք
լուա մայր. աո՛ւ. Յօղ քաղցրատատ
ծաղկեան յարմատոյն յեսուեայ առաջ
զոր ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա
ետ ամենայն որ ունէր տէր նորա

ցեալքըս յայտնի՛ն աւուրն. որ մի՛
մանկ ասր. մի՛ ա՛նտես առներ ընկերդ
աղաչէ։ Նոյնակաղ բանմանդուրթ ոդոր
կերկնէ յանձն իւր. ցընծա՛ն դաշտ առաջ
ծաւալմա՛ն քո՛ ասր. ցընծա՛ն դաշտք առաջ
ես բազմամոդուրս։ Յայտաբեկ լինասց
ջերմեռանդն ընդ սուրբս քո. որ միա՛նդ
ընկերական ընդ սուրբս քո. որ միա՛նդ
զերբե՛զ փրկիչ. Համոյ և ընդմեր ընկեր
ամրարծք ի յաղէտ քոմմէ. անդէնքդ
քո՛ սուր. յայնժամ զարհուրեալ դողան
Յորժամ հարկանի փո՛ղ դայլաստեան
օրհնեա՛լ լուսրբ զերբրդոդութիւնդ։
ընկերակցեալսըն մրմանել ի յերկնայի՛ն
քո՛ սրբ առագաստ. և ընդ վերին զօրան
ծաղկեցոյց նահատակ. ոդորմեա՛ զոր
կենդանի՛ն յաւիտեանից. և իշ
ռակից կենդանի՛ն յաւիտենից. Ամէն։
Ա՛ի՛ածո՛ն հայցեմք ի քէն սբ հոգի՛դ
կենդա՛ն նահատակ. աղաչանօք սբ աստուա
ծածնին. որ՝ արժանի՛ և զմեր զղ
նընջեցեալսըն մրմանել ի յերկնայի՛ն
քո՛ սբ առագաստ. և ընդ վերին զօրան
օրհնեա՛լ լուսրբ զերբրդոդութիւնդ։
Յորժամ հարկանի փո՛ղ դայլաստեան
քո՛ սուր. յայնժամ զարհուրեալ դողան
ամրարծք ի յաղէտ քոմմէ. անդէնքդ
զբաբե՛զ փրկիչ. Համոյ և ընդմեր ընկեր
ջերմեռանդն ընդ սուրբս քո. որ միա՛նդ
ես բազմամոդուրս։ Յայտաբեկ լինասց
ծաղկեցոյց նահատակ. ոդորմեա՛ զոր
քո՛ նեաւցն ի վերայ լուսեղէն անպչին.
աղաչէ։ Նոյնակաղ բանմանդուրթ ոդոր
մանկ ասր. մի՛ ա՛նտես առներ ընկերդ
ցեալքըս յայտնի՛ն աւուրն. որ մի՛

ի մէյ խնթարիչ Հոգւոյ . ըմն .

ալ մէ Հոգի . որ անդ՝ որ ի՛չ ես նեղելո՛ց
նաց ես խաչեցար . ըմն . Ա՛մենազօր
դի . որ պատկերակից եղեր Հոգեղի
քո Հանգի՛ստ : Ա՛րդասիրի՛ Հօր որ
կա՛ զօրհնաբանող Հոգիս յանմահական
մարմնոց ես գոյացո՛ցիչ Հոգւոց՝ . ըմն
փառք քեզ Հայր . որ կենարարդ ես
ռամն յանապրատե՛ս ի կեանդ՝ . ի յար
ես դասատո՛րեա յերանաւէտս յանթա
և մե՛ր քո՝ ի՛չիւ զգինս արեան քո տ՛ր
Խարեխօսու՛թ՛ ա՛ր ա՛ծածնի՛ծ ըմնոզի
ըզմեր ըզնընջեցեան . և Հանդո՛ :
լեամբ աճապա՛թ՛ ըզդ քո . լուսաւո՛րեա և
լուսաւորի՛չդ աճապա՛ն մանկո՛ն
ի՛ յաղթակա՛ն ի՛ Հանգըստեա՛ն
ընդՀեղեղ՛ըմն . և Հանդո՛ ի խորանի՛ քում
կա՛ ամենակարո՛ղ . Թո՛ղ ըզմեղս մեր
երկնի՛ց Թագաւո՛ր փա՛ռաց՝ ամե՛նա
Ա՛նդ զքե՛զ օրհնեն իշխանա՛թ՛ք

աչերան քո են. ի չոտս ոտից հրաշալի
ես յիշեա ողորմութիւն. քանզի դու նոքա ես
վասն որոյ եղեն ամենայն ազգք երկրի
ի ծառայս քո. և հոգւով
քով քոյով սիրեալոյ. յոյժ ամաչեա զայգեվուռ
աւուր մեծի յորժամ առնես զայգեվուռ
աշխարհի. արդ ասա ընդ ի վերջնումն
դիմս. որ ելից զանապատն ընդ ամպոյն
ի յերկիրն ուղիղ. այոտաւանող հո
հոգւով քո բարի առաջնորդեաց զնա
կիր. արդ ասա ընդ ինձ ծառայս քո.
Ոչ անանձիկ դարձի իմոյ ես յիշեր
հանդո ընդ ամբոս քո մեր.
առաքելոյ. և զհոգին ծառայից քոց
ընդ. Ընդ հոգւոցն արդարոց կա
արձակեցեր. և զհոգին ծառայից քոց
կոնդակ մահու լուծեր ըզ կապեալսն
Ալա աչըծ. որ իջեր ի դըժոխս. զեր
քոց ընդ սուրբսդ քո մարգարէսդ.
Տո նդէն. հանգո զհոգին ծառայից
Ի հանդիստ քո ար, ուր ամ ընբ քո

ձայնիւ փղոյն յանեն մեռեալքն . Լ կայն առաջի այտուր քո բե՛ մի՛ ու
ծանեա . ապրեցո՛ ինձ ընդ ընկերս ամենայն ընդ
առնոյին նա՛ եբրովբոամեդ . ի յայմ ը
աւազանին . մի՛ բարկութեամբ խրատ
տեր . և մի՛ սրտմտութեամբ քո յան
դիմաներ . ի յո՛ մարթամ .

Լաւ ընդ երեսս թագաւորի յաւիտենից՝ ամ
հայր ա՛նըմակիզըն . որ զմիածի՛նդ ո՛ր
ուաքեցեր ի փըրկութի՛ա՛ զգի՛ա՛ մարդ
կան . ազատեա՛մք ը՛զքե՛զ յիշեա՛ զՀո
գի՛ս նըշնջեցե՛լոյ մերոց . և չա՛նգո՛
ի քո՛մ ը յաղթա՛ա՛թեա՛նդ :

Լա՛նդ ա՛ծ երևեա՛լ մա՛րմնով յերկրի՝
քա՛հանայապե՛ս ու ճըշմարիտ . որ ի վե՛
րա՛ յաւիտենից ապատարագեա՛լ բարձոյ մե՛
զա՛ց գա՛ղն ա՛նարատ . ա՛մէն :

Ո՛ր լուանակի՛ն շնո՛ղհաց բա՛շխօղ ա՛ե՛
հոգի՛դ ճըշմարիտ . որ վերըստի՛ն

զմեր նոր ծնեցեալսն, ի վերուստ ընդ երկր
զեզ քո՛ արդի ամառուցոյ. Հանդո՛
և առնեն ըզ հա՛ց։ Արդ աղաչեմք զեզ
բազմիւ։ Եւ ընտրե՛ս զօրիս յայցեաց՝
նահ սրբոյդ Յակո՛ն, յանտառ բեմ՛ն
Այր լուսափայլ ճառագայթիւք նը՛շ
ըզ հատուցո՛ւմն քո առաքելոմբ։ Եւ առնեն
գալոց են տո՛ր. նըմտեալոց են գառատուր
Այր հայրապա՛ն իշխանութիւ՛ն և փառօք
մարդո՛ս փառակից հօր և սրբոյ. սուրբ
ՀԱՆԴԷՍ ԱՃԱԾՆԵԱՆ. ՀԱՆԴԱ՛ՍՏ։
գալստեանն. Հանդա՛ստ։ Ջոդիդ ձըր՛շ
կից հօր և հոգւոյ. Ի միաւանդամ գո
անուանըդ քո։ Արդիդ միածի՛ն էհ՝
Հանդա՛ստ ընծ՛ղջեցեալսն մեր Ի՛ տե
նից. սո՛ քեզ կարդամբ և պաղատիմբ
Այր անըսկի՛զն արարի՛չ յաւիտե
դէպ ըմ՛ն ընտրեա՛ զհոգիս նը՛ղջ
ծնընդեամբ աւազանին կուսից յոր

ղ

Նոյն. աղաչեմք զքեզ փրկիչ. հանդո՛ւրժ
ի լերկիւղէդ՝ ի սպառնալից դո՛հ
եր. զգամիտսն՝ այլ՛ եմք. զարհուրիմք
Ո՛չ հանդուրժես դալոստեան քո՛
ղը դեռեալ վերաբերիլ ըղձիւ ընդ ընկեցեալն
ոչ յադամայ. յայնմաւուրբ։
քո՛ եր. ի յայնմ ժամ եւ երկիւղըս դէ
Յ՛ուրժամ հարկաւն վո՛ղ գալոստեան
փայլէ՛ ի յարեւելից. յայնմա՛։
նի՛ց. արեգականակերպ հանդայթիւք
քո՛ եր յուրժամ շարժէ՛ն զօրութիւք երկ
սո՛ւն։ Ա՛ծ լ՛ահեղ է օր դալստեան
ի վերնումն եէմ ի յայ՛ ջահկոմեան դա
պայծառացո զմեզ ի մեր ընկնցեկ լոյն.
յայնմաւուրբ յայնեղին լուսազարդեա՛լ
մեռելոց՝ քրիստո՛ս արդի անատ՛ծոյ.
ղատիմբ. դատաւո՛ր կենդանեաց լ՛
բոլթեդ. խոնարհեալ անձամբիւք պա՛
Ո՛ղջմեալքս ի տաճար փա՛ռաց սըր՛
էցցեալ ի յա՛ւր ե՛րն ա՛ղ ա՛տեն։
սանէմ. զի՛ մի՛ դարձցի տը՛նա՛ն ա՛մա՛

և ընդ մեր ըղձալի ցեղն ընդ սբ-
քո. որ միամիտ եմ բան ըմբռնողի։
Ով ժամ դաբրի՛ն էլ հարկանէ ըզ-
զերասուր ընդարբառ փողոյն. և նորա
դի՛ն հո՛ դիք նըկատե՛ն զի՛ բրաքանչ
իւր տեղին։ աղաչ։ Ա՛տեանըն դրնի
և դըպրու՛ըք հրաշի՛ցըն բանին. և
դատաւո՛րըն ա՛ր հնդ յակնարկե՛ըն իւր
յորարած՝ հատուցանէ՛ վարձս ըստ
գործոց իւրաքան՛չիւրոցն. աղ։
Ա՛հագին է՛ օրըն դատաստանին. և
դո՛ղծ՛ն առաջի՛ բեմին. սարսափի՛ն
հրեշտակք սաստկի՛ երկիր. ընդ-
ցեռասըն մեր մի՛ անառա՛ն առներ՝ յա-
գին՝ ա՛ւուրըն դատաստանին. բարե-
խօսութի՛ն սբ աստուածածանի՛ն։
Լանին դրո՛նք երկնից բա՛ցուած՛ն
հրեշտակք. բանին գերեզմա՛նք բա՛ցո-
քի գեհեն. ընդ-
լի՛նք սրտի մտածողք. գերագոյն գո՛չէ
փող գաբրի՛էլեան. գերապանծ լե՛ռն
զարդարի՛ն արդարըն. ընդ-

Աերձեցայ ես ի դուռն գերեզմանի. Եւ
նի. Եհեղա ինձ ժամանակ մըտա
նեի ի յարգանդ երկրի. յորմէ ստեղ
ծեալ եմք ամենեքեան. բժժիշկ իմաս
ուրեն և ճարտարապետ. բժժըշկեա
զհիւանդս իմ զհինա նդուրթի. արիւրօղ
և սր յա փըրկուեաւ մերոյ. Ի՛ղկէմ ձե
ռըն քո պահպան անձին իմոյ. Եւ
աչք քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի
յարդարութի. բժժիշկ. Ի՛ղկեսցես
առնս ըզգուրթ մարդասիրութեաւդ. Եւ
յաղեբերիդ կենաց լուսացես զմեզ
անձին իմոյ. բժժ. Ի՛ղկայցէ անձն իմ
ծրկնեսցէ ըզքեզ. զի մարմնոյս կե
նաց իմոյ. Եաստ քեզ ապա՛ւի նի մ
հմիւի՛ւ բանաւոր հօտի. դարձիր զմեզ
բեռլս ի հօտ քո քրիստոս. բժժ.

Ընծակիզեան ա՛ծ սկիզբն արարչութե՛.
ի՛նհոգոյ ստեղծեր ըզմարդն առաջին.
գործել և պահել յանապատում ի կենա.
իսկ ի սատանգանել հրամանին քո տէր.

ծը

հրնչմունս. քեռիձոր զէմմանուէլ. որ
կանայց զերանաւէլ իւր զո՛գեղէն
երդս աւետալ մատուցանեն զերամբշտա
յօգնական իւր ամբս զղանա՛կէին.
Լանգմերամբ վեհագունիցըն հոյլքըն
տրե՛շտակք անուղղամ դատի՛ն զմեղա
ւորս. և այժմ աղաչէ։
Լուրն անաչառ դատաստանն արդար.
աչքըն ա՛հեղ կուշտըն ահաւոր. դատաւ
Աւձըն եհա՛ վերի՛ն կուշտի՛ն. կուշտ
զանց ոչ ընկերեցայ. և այժմ աղաչէ։
ի մատուռնըն յի մարեցայ ի յաչեաց մե
զեկայարմամբ հինաւածոյս քակտուեա.
Լո՛սկի եղեալքս անպիտանացան. զի
հագուստ հեզութե՛ չերկինից բարեհան.
ժողովքն են սըրբոցն ի խաղաղութե՛.
անտեղեա՛ն լուսեղէն խորանս. ուր
վհանգո՛ զերթալ հոգիս. յեօթն
աղաչեմք զատեղծողդ ամենից. ընկալ
անդրկն և ի հող դարձցիս. և այժմ
ղեզկանչեմ զքեզ ամենայն. զի
ղաց ոչ ընկերեցայ. և այժմ աղաչէ։
Լանգմերամբ վեհագունիցըն հոյլքըն
տրե՛շտակք անուղղամ դատի՛ն զմեղա
ւորս. և այժմ աղաչէ։

Լսած լինես փայլէ յարևելից եօթնօրնեակաւ ի
նոյնն ազնա՛պահակն մարմին հանդ։
ըղ բարբառ փողոյն. և հնձիվքն ըզգեղ-
ըմբ հընչեցո՛ցանէին՝ ըզսիրեզերակո՛ւրս
երկիրք և դողա՛ն աղաղակք. և գա՛բ-
դիւ՛ն հընչեցո՛ւցանէր ձայն փողոյն. Ա՛րարած-
ձայն փողոյն և ըմ հընչո՛ւմն ա՛հա-
և դիմո՛ւմն առաջի բնութեն. ի լցնել ըզ
Ա՛ՀԱ ևս ահեղն օրըն դատաստանին.
բոլո՛ր ազ մու՛ռս և զհալուի՛ս. քեռ։
բերելո՛վ քեզ պատարագ ոսկի կընդ-
կան ձայնի՛ն զեղ ըզբս հո՛գևորս. ա՛մ
Նոյն և մեք երգեմբ քեզ բարե՛նա
կին ըզգեղ՛ն մեր յո՛ղն փա՛ռացքոյ. քեռ։
բար թևա՛պարիլ պարո՛նակեալ ծածկ-
ծա՛ռս գո՛նդք հոգե՛ղենացն. հեզա՛
Վա՛ղագեղեա՛ղ գովեն ըզքեզ գերա՛պայ
մեծի՛ ընդ սո՛ւրբս քո՛ հանգո՛ւ։
ջանօք հայցեմք ի քէն ըզնընջեցեա՛լսըն
մարդկա՛ն հո՛գ յորդէ՛ գրուել. ա՛մէն
ծընա՛ւ տըղայաբար և վերածեր զազգ՛ս

ընդ
արարչէ զնմանէ յաւիտեան։ Որ գալոյն ի
դ Լուր, օրհնեցէք զՏէր երկնից երկրի բարձր
ջեցելոց դասեա՝ ընդ սբբս քո. զի
կենդանեաց և մեռելոց. զիւգիս նըշ-
հօր ևս՝ հոգւոյն. որ դամատաւրդ ես
Ընդ խնդրե՞մ ի քէն քա՞ւ սրսրչակից
լոց յանուն՝ քո՞ զիւ կեանս՝ զիւ քեզ
խոնատացեր հաւատացելոց նըշնջեցո-
զեղեր զձուսյի՝ կենդպարանս՝ եւ
Որ սպասաւորեալդ ես ի սերովբէից.
բարեբանեմք աբեղ հայրըն մերոց։
քեզ ես և անմահութիւն՝ զիւ քեզ
Յ նայնի՝ որ մանկանացուսցս կեանք
Յաւիտենից ամէն։ և արարիչ ամե-
մերոյ նընջեցելոցն։
աւուր աշխարհին՝ ողորմեա հոգւոյ
մաքրիչ տեղիք քեզ լինելնի՝ ի յայնմ
ուածոյիք նոքա խաչին առաջի քո գոյ
կիւն յանըստուերս լուսոյն. և ճա-
նան անդրմարքն՝ և մեղաւորքըն ծած-
պայծառ քանն զարեգականն՝ պայծառա

մահու՞ կենաց, շնորհե՛ս. և՝ի կեա՛նըս
մա՛ծ ես, յամե՛նայնի։ Օրժամ զքո
ջեկելոցըն կալ՝ի յայլմէ քուէմէ. որ ողջը
քո գալստեանն. շնորհեա՛ և մեր նըշ
ղորմութե՛ տըւօղ քո՛ի միւսանգամ։
նայեա՛ի ծառայս քո. ե՛։
առեան դատաստանին. յայնժամ խը
թող տէրութի՛ըդ քո. և հաստատի՛
ծառայից. ե՛։ Օրժամ կարդի՛ ա
հո՛ և կենաց. հանդո՛ զՏի՛դիս քոյց
դասի՛ր։ Օր ունիս իշխանութի՛ մա
ե՛։ շնորհեա՛ի յամէնօրեայն քո՛մ
ա՛ըծ. ընկալ ը՛զծառայս քո՛ի՛ բարի՛.
Օր Թագաւորդ ես յաւի՛տենի՛ց քո՛
ընդ ի՛մաստուն կուսա՛նն. առա՛։
ցեա՛լսըն մեր. մը՛տանել՛ի յա՛ռագա՛ստ
մեր քո՛. զի՛ աւրժանի՛ աւրասցէ ը՛զնընջե
Ա՛ր քա՛ղաքա՛ցու՛ք ըզԹագաւո՛րըն
սըն հա՛նդերձ ա՛մ աըրբո՛վք. առաքե՛ա՛
երկրի՛. ե՛ւ զարթուցանէ՛ ը՛զնընջեցեա՛լ
ը՛նդ սմա՛ս եր՛կնի՛կ՝ի նորո՛գել զերեսա

փառաք Հօր դասել զերկիր արդարոյն
Հանգոյ՝ ընդ սբ բս քո։ Որժամ գայ
գեալսն մեր ընկալ մարդասէր աՀր. և
փառաւորեալդ ի զուարթնոց զընծայն
ընդդէմ ի քէն թագաւոր փառաց
ամենայն բարութեաց. յիշեա զնոսն։
բխէրդ ես անըսպառելի. և լցոյցիչ
և խաչիւ և արեամբ գնեցեր զազգս ժողո
վուրդս. յիշեա զգինւոյն արեան քո տր.
Հանգոյ՝ Չոգիդ ՀրշխարհԻ՝ որ սղ
ծին՝ որ գլթածդ ես՝ առ ամենեսեան.
մանկանն Հրամանաւ. և ընդ սբ քո։
Հրաւիրես. ընդ կամաւորս անուանիդ
քո ընկալ զնոսեցեալսըն մեր դասաւ
րեա. որ ող։ Ընդ սբոյս քո դասեա.
և ընդ արդարսըն պըսակեա. ի տեղի
անկելոց Հրճշտակաց ընկալ զնոսեցեալսըն
մեր կարգաւորեա. որ ողմ։
Այր ան նըսկիզբն բարեխնամ մեր
դասէր. որ ստեղծիչ ես Հոգւոց և
մարմնոց. յիշեա զնոսեցեալսըն մեր.
Հանգոյ՝ ընդ սբոյս քո։ Որժամ գայ
ծին՝ որ գլթածդ ես՝ առ ամենեսեան.
և խաչիւ և արեամբ գնեցեր զազգս ժողո
վուրդս. յիշեա զգինւոյն արեան քո տր.
Հանգոյ՝ Չոգիդ ՀրշխարհԻ՝ որ սղ
բխէրդ ես անըսպառելի. և լցոյցիչ
ամենայն բարութեաց. յիշեա զնոսն։
Այնդրէմք ի քէն թագաւոր փառաց
փառաւորեալդ ի զուարթնոց զընծայն
գեալսն մեր ընկալ մարդասէր աՀր. և
Հանգոյ՝ ընդ սբոյս քո։ Որժամ գայ
փառաք Հօր դասել զերկիր արդարոյն

ի կեանսըդ յաւիտենից . մարդած ։
հանդո զհոգիս նոցա . կենադործեալ
աբեան քո տէր . այսօր ընկալեալ
ը նդ սբս քո . հաղորդիլ մարմնոյ և
թոռ փառաց ։ Օ ։ որս հաւատարեալ
մարդասիրամոլ պէս ոչ ես միշտ ի յայ
մեր . դատակիւց լինել սրբոյ քոյ
քո . արժանաւորեա ընդ ընկերեալսըն
բաշխող . ի փառաւորեալ գալստեանըն
Ա ածաւոր փառաց քոյ ա նմմհուեց
Հայրենի փառօք նորոգել զնախատեղ
ծին ծընունդ . յիշ ։
սոց . յիշ ։ Ա ր միւսանգամ գալոցդ ես
մեռեալս ո՞ն . և ներծղ յանցանաց մե
սբ ըս քո ։ Ա ր երկայնամիտ ես առ ա
գեաղ ի հրեղէն կառս . յիշեա զհո
գիս ընկերեցելոց մերոց . և հանդո ընդ
Ա ր արարիչդ ես արարածոց հանդու
կիչ մեր ես յոյս . ըզ ընծյնջ ։
յառեալ դատաւոր անհեղ քո վը
արեգակն . ըզ ընծյնջ ։ Ա ՚ ո նըստիլ քո

Ցորժամ առնեն զմատուցմունքն տէր. և
որ ըզք քո պարծեցին ի քեզ. յայնժամ
խնայեա՛ ի դատաստանդ քո. դատաւո՛ր
ըստ յաջակողմեան դատին. մեր։
Ալ պատառ փառաց քո՝ յոյս աղքի՛
մարդկան. անհասանելի քո զօրութիւդ՝
ընդեր ի յերկինս կենդանդրծելով զանա
րատ՝ ձեռաց քոց ստեղծուածս. զպատ
հինեալն ի քեզ. զնո՛ր նորոգիչ ցեղ
մեր ընկալ յանտիսոմ ի կեանսդ. որ
օրհնեա՝ երդով ի տիեզերին զբարեխնդին։
Ո՛ յերկիւղիլ հրաշեցան արփիահրաշ փայլ
մանդ. ի քո՛ւ կերպեան նոյնպէս քո տր. ո
զօրք երկնից՝ ի յերկիր ծաւալէն. զպատ
Ո՛ հանգանել փոյթ հրեշտակապետին
մեծ. ի բանալ դերեզմանացն զարթիլ
ցեղն մեռեալքն ա՛նապական մարմնով.
զարդարին ընդ առաջ քո տր. զպատ
Ո՞ր ի հօրէ՞ առաքեցա՛ր. մարդաներ կա
րող փրկիչ. ե՛ր ըզմեղուցեալ ըզմարդն
բերժըշկեցեր. ողորմեա՛ տէր հրաժարե՞

բանաձօ՛ւկ աջովը՛դ քո՛ . ամէն :

Յայնժամ ասացի՝ Տէր ողորմեա՛ Հօդւոյ իմոյ եւ մարմնոյ իմոյ . ո՛ր բնաւ իմաստուն ես՝ ի՛նչ եղիցի՞ կենաց եւ յանմարմնոց փառաբանի՛ս . ամէն : Մարդասիրեա՛ բանդագուժ փրկիչ եւ փարատեցո՛ զցաւս անձին իմոյ : Պահանեցայ յաղաւոտհն . լըքեալ ինձ զի՛ր զիւեանս հոգի . եւ մարմին ոչնայնուե դարձաւ՝ ի հող ուստի ստեղծաւ . ամէն : Յաւուր յայնմիկ մանեցայ՝ ի՛ձեռս ահեղ հրապարակին . եւ անդ քեզ ապաւէն նիւթատեղծող բնաւից ո՛ր բոլորից . ամէն : Հայեցայ՝ ի բարձունս անդ քեզ կարօղ յաւէտ . ընկալ զիս յարկս արդարոց անդ՝ ամէն :

Ա՛հա ի՛մ խաղաղութի՛ն զոր ձա՛յ ի հո՛ղ
յորմէ առեղծա՛յ . նո՛րոգօ՛ղ Հարուստա՛ն
պետ՝ պարգեւատո՛ւ ո՛ղորմութե՛ան . յի՛ս :
Ա՛յլ կե՛նդանի՛ քա օրհնե՛մք ըզքե՛զ՝ ո՛վ
Թագաւո՛ր յաւիտենից՝ որ փառո՛ք փառա՛
ւորիս՝ ի յերկինսայնոց և յերկրայնոց . յո՛ւ
փա՛ռաբա՛նու՛ի առաքե՛լքդ քե՛զ Տէ՛ր երկ
նաւո՛ր . յի՛շեա՛ զնո՛ր ընչեցեալսըն մեր՝ և՛
հանգո՛ւ ըննդա՛բ՛ա քո՛ : Ա՛ր եակից դե՛ս
հօ՛ր և Հոգւո՛յդ ո՛րդի՛՝ մի՛ածի՛ն՝ . յի՛շ :
Ա՛ր փառակից դե՛ս հօ՛ր և որդւո՛յ՝ Տէ՛՛
գի՛՛՝ Ճըշմարի՛տ՝ . յի՛շ :
Ա՛ր անբակի՛ցն յեհու՛ե՛կի՛ր յե՛՛ . մո՛ր
ճառցա՛ր ի կուսէ՛՛ն յաղագա մե՛ր՛ոյ պար՛
տեա՛ց . Տա՛նգո՛՛՛ զնո՛ր ընչեցեա՛լսըն մեր՝
Ա՛ր ի՝ հօրէ՛ լուսոյ լո՛յս ծա՛գեցա՛ր մե՛զ
և՛ կեանք՝ . միա՛ծի՛ն որդի՛՝ հօր Տա՛մագո՛յ
ակից՝ . Տա՛նգո՛՝ Ա՛ր ի՝ վե՛ր դե՛ս քա՛ն ըզ
մի՛տս և՛ զխո՛՛հս՝ դա . և՛ խաչի՛՝ Տա՛մբե
ըեա՛լ փո՛ըկեցեր ըզ՝ մի՛՛ եղերա՛ . Տա՛՛ :
Ա՛ր յա՛նէ՛՛ց առե՛ղծո՛՛ղ զո՛՛՛

ծին՝ և կերպարան սկըզբնատրպին. որով
նըմնջեցեալոյս։ Ասանդ որ ի ծոց հօր միա-
մեա քո ստեղծուածոյս, ի քեզ յաւետ
գըթած՝ երկայնամիտ և ողորմած. ողո-
մամբ անքըննաբար. աղաչեմք զքեզ
շատ ծննդեամբ անճառ՝ հոգւոյն բըղխե-
կիզեն և անքանակ. որդւոյ պատ-
ՀԿ. անեղ անժամանակ՝ հայր անըս-
տեառն ՚ԱԵբուեմ ասացեալ վերնէջեցեաց։

ամամխաշ՝ն բաւ՝ըեաց բանիսոյ. Թող՝
Ա՚ո պըճամկիշդ եա քոց սը՚ոյ՚ըեաց.Ա
հո՚ը լո՚ծեր զի՚շհամեմե՚թի. Թող՚ու։
Ա՚ո ի՚խաչէ՝ն անշը՚նչա՚ոյր զմա
նացար ի՚սո՚ըը կո՚ւէն. Թող՚ու։
Ա՚ո ի՚հօրէ՝ ստա՚ոեր՚ոյր ևմա՚ըը
զո՚ր ա՚նարատ ձե՚ռ՚ագ ստե՚ղծեր։
ծառայից. յո՚ւժամ գա՚ա՚ս դա՚ատե՚լ
թո՚ղու՚թի՚ շնորհեա՚ նը՚նջեցեա՚ց քոց
ա՚րա՚ըչա՚կից հո՚ը բա՚նդ ա՚ստը՚ած։

երկինքը գոյացան՝ աշխարհ լերիս հա՛ր
տատեցան՝ հայցեմք ի քէն տէր և փրկե՛
կիչ՝ ամենազորդ և կեցուցիչ՝ ողորմեա։
Վերադրյն շնորհաց բաշխող երկնա՛
սրտից և երկրայնոց՝ կեանք և կենա՛ց
տը՛ւօղ հոգի՝ հօր և որդւոյ արարչա՛
կից՝ խնդրեմք ի քէն աղերս բարեց՝
արբուցանող՛դ ծարաւեաց՝ ողոր։
Վաճանի՞ մք ընդ սրտվքէից՝ զկենդանա՛
լարդդ համայնից՝ երեքսրբեան մի՝ տէ՛
տէր՝ զհայր և զորդի և սբ զհոգի՝ յոր
հանդուգնեալ ես մերկրտեալ և հաւատով
խոստովանեալ՝ ող։ Ո՞րպակի թիւ կա՛
տարեալ յերից անձինն ըս բաժանեալ՝
երրորդութիւն միաւորեալ միով բնութի՛ւն
հաստատեալ՝ յորմէ կապեալք և արձա՛
կիմք՝ և վերըմատին անոյծ կապիմք՝ ող։
Ո՞յ ի քակից ընդ հօր զորդի փառաւորեմք
անլռելի՝ որ իջեր յարդանդ կուսին՝ զա
դամայինն առեր մարմին՝ աղաչանօք սո՛ղ
աճնին՝ անապական քոմ ծընողին՝ ող։

Ո՞վ փրկուէ մերոյ սիրզեան մրկրտեմ
Ո՞վ լուսեցեալ մարմնով յերկիրն որ ի հո՞ղ
ըմբ անմեկնելի. ընդ հոդեղինըս բնակե
ցար, ի հրեղինաց երկրըպագեալդ. պա՞
ղատանօք երկնաւորաց փառաբա՞նիչ քոց
հրեշտակաց. ո՞ղ Ո՞ստ օրհնացըն մո՞վ
սէրն ընծայեցար ի տաճարին. զի ըզ
բնութիւնս մարդկային ընծայեսցես հօր
ի յերկինս. խնդրըտաճ՞ովք նբ ծ՞ը
րանոյն քո ի կախից արձակելոյն. ո՞ղ
Ա՞ղաւորըդ հրեղինաց որ ընդ մարդ
կան հոդեղինաց. շըրջեցար անօրի՞նա
բար կրեցեր ըզ կիրըս մարդկաբար.
ո՞ր վայրն մեր զայս ա՞մ ի յանձն ա՞
ուեր խոնարհութի՞ն. ո՞ղ

Յ՞ողուեա՞լըս ի հրաժարումն ծառայի քեզ
քո յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտա՞
ուելով և պաղատիմք զայս ասելով. ՀԱ՞
նապարհ ընդ քե՞զ երթեալ նըմնջեցե՞լոյս
լեր ուղեկից. ի յօթևանս հօր քո լու
սոյ ընդ՞նդեցեալըս մեր Հանդո՞

ղոյ . նորոգեցեր դարձեա՛լ կըրկին՝
լոյս ի լո՛ւսոյ՝ որ ընտե՛ղծեր զմեզ ի տ՛
եա՛նաց հայր էակից՝ . աղաւնակերպ
ա՛ւազան՝ ի մանըրա՛մ մեղաց մարդկան .
ցար ի յորդանան՝ . զոր շնորհեցեր նո՛ր

Ի՛ծնունդըս մըկըրտչին՝ . ի՛ յօթե .
Հա՛յցմամբ կըրկի՛ն կարապե՛տին՝ մեծին
Հո՛գւով յորդէ՛գրո՛ւթ հօր հաւատո՛վ ի՛ յո
Լսա՛ր մեղաց հալածե՛ցաւ՝ լոյս գի՛
տո՛ւթե՛ քո ծագեցաւ՝ . խայթուած
օձին բըժըշկեցաւ՝ հիւա՛նդութի՛ մեր
ո՛ղջացաւ՝ . կե՛նդանարա՛րըդ մեռե՛լո՛յ
և լո՛ւսաւորդ խաւարելո՛յ . ի՛ յօթե .
Ծ՛ածումն անո՛ւն առ ի՛ Հօ՛րէ՝ որ ընտ
րե՛ցեր ի յաշխարհէ՝ . լուսաւորիչ տի՛ե
զերաց՝ ըզդա՛ս ընտրեալ աշակերտացն .
աղա՛ղանո՛ք առաքե՛լոյն՝ փող յայտնութե
մեր եղելոյ՝ . ի՛ յօթ . Ակա՛նք ի կենաց
ղոյ . նորոգեցեր դարձեա՛լ կըրկին՝

սոյ՝ ի յերկինսն հարանիս քո՝ ընդ-
գ-կ խաւարելոց՝ հրաւիրեցեր զնոսին լու-
ակ Ա՛նապատիս մոլորելոց՝ և ձանձացեալ
սմբա մի՛ արդելցեն՝ ի յօթ։
իշխանք օդոյս այս սատանայեան՝ զհոգի
բանին՝ եթա ըզմեռեալն ըստ հրամանին՝
ձայնին լսելոյ՝ արագապէս զնոյդ ընդ
սարսեաց պահակ մահու՝ ի կենդանեաց
կենդանց ձայնիւ վերջին՝ փշրոյ կոչեա՝
ըզսա յայսմ հողոյ՝ ի յօթ։ Ոյժ ողեալ
մեռելոց յոյս՝ կենդանութիւն ջրեքօր-
եայն՝ կենդանանացան որք յադամայն։
Ջայնեցեր առ գազրոս՝ որով եհուր
նովին հոգւովն սբ և բարի՝ առաջ-
նորդեա հոգւոյ սուրին՝ ի յօթե։
քոյին՝ հեղեր յոգիս մեր վերըստին։
մամբ քարին՝ ըզնոյն հոգի բանիւ-
զմարդն առաջին՝ զոր կորուսեալ խաբ-
այն առաջին՝ ի յօթ։ Ջօգուով լցեր
ցուցեր շնորհի՝ քոյին՝ ի մանուածնէն
ծնընդեամբ սբոյ աւազանին՝ զոր կե-

զուարճալիցդ անդ ժողովրդոց արժանացո
ղըստս դասուց։ լի՛ լապտերօք մեծ յաճա
դատ՝ ընդ իմաստունն ընկանայցեն։
Ա՛երով բնութե՛ զոր ընդհեղեցար՝ ի փայտ
խաչին՝ բեւեռեցար։ լուծանելով զմեզ
ի՛մեղաց՝ ի նախահօրըն կապանաց։ լոյծ
և ըզմա ի յանցանաց՝ վասըն զի՛ ընկ զար
ջարանաց։ լի՛։ Ցե՛ռ կամաւո՛ր մահու
խաչի՝ եղար ի նո՛ր գերեզմանի։ ելեր զ
զեայ թաղմամբ յերկիրի՝ նոր ընտրեցեր
զմեզ կենդանի։ զի՛ չեաս ընդ քո՛ զ ի հող
մա՛հու՝ վերակո՛չեա ձայնիւ փրկոյ։ լի՛։
՚ն ըմտեսալ կանանց նոցն իւղաբե՛րից՝ և
ո՛ղբայիցն արտասուալից։ լի՛ բզմե
ռեալ անյո՛սալից՝ ըզ կենդանիդ յա՛ւ
տե՛նից։ վասըն նոցի՛ն ընկ արտասուաց՝
մաքրեա ըզսա՝ ի յանցանաց։ լի՛ լսել։
Ա՛ռաքեալ հրեշտակն ըն ժողովոյ՝ ի տե
ան՝ նե՛ր ըզքեզ ներքնոց։ հաներ զհոգիան
ո՛ր՝ ի բանտին՝ կապեալ զի՛ շնանըն մա
հաճին։ ընդ հանդուգնաքո հոգիս ընդ

պայծառացո՛ լուսով նորին՝ լի՛։

Ո՛վ հանդո՛ւրժ ընկալեալ յոր՝ լի՛։

Ո՛րախութեամբ զօրք երկնային՝ յերկ
նից՝ յերկիր իջանէին՝ յորժամ յա
րեաւ ի մեռելոց լոյս ծագեցաւ արա
րածոց՝ ո՛վ յարութեամբ քո կենարար՝
յարո զմա՛ ի կեանս անմահ՝ լի՛։

Ընդհանդուրժեա՛լ պահապանացն՝ ի
յերկիւղէ երկնաւորացն՝ որք աւետիս
տային կանանց՝ թէ մա՛հ լուծաւ մահ
կա՛նացուաց՝ սա՛ որ մահո՛ք քո տընկա՛
կից՝ լեալ՝ կե՛նացդ հաղորդակից՝ լի՛։

Պարակեա՛լ անմարմնականքն՝ առ կի՛ն
սամոս՝ նո՛ք զերեզմանն՝ տան աւետիս
զգալի մարդկան՝ վասն կենացն յաւէ
ժական՝ զա՛սա՛ւորեա՛լ պարուց նոցին՝
զոնո՛ր ընկէցեալա յօրըն վերջին՝ լի՛։

Ընդ ա՛ն հաւորեա՛լ ընշան խաչին՝ յարևե
լից վայելեալ ծագին՝ հա՛ւատացեա՛լքն
ի՛ քե՛զ բերկրին՝ և ուրացօղքն կո
ծեսցին՝ զերկրըպագո՛ս տո՛յ խաչին՝
պայծառացո՛ լուսով նորին՝ լի՛։

Ա. աՀ գործեալ երկնաւորաց՝ զան ա-
ռաջի քո նախընթաց . զընտրեալս քո
ժողովելով՝ քեզ ընդ առաջ բերեն ամ-
պով. ընդ սպասնեաց օդապարիկ խառ-
նեա ընդ ամս եր եր երամից . դասաւորեա
ընդ սա վերնոցն երդեր զի փառս ընդ
զբարենոյն : Ա՛րասփին՝ առեր ընդ
երկրի՝ յոյժամ փառօք դաս հայրենի .
արեգական լոյս խաւարի՝ լուսինն սա-
տեղբքն նուաղին . ընդս յաւուրն ան
երեկի՝ լուսաւորեա լուսով քոյին . դա
Ա. ԷՀրնակա՞ն զօրաց ընն պետ՝ փողէ
քաջ բերդատ առեւտրեր՝ . սրիք մեռեալք
որք յաղտոյ՝ քանզի սՀա երկրն փեսայ.
ընդ Հարսնացեալ մարդուր Հոգւոյ՝ կար
գեա ընդս ի թիւ սբց՝ . դասա :
Տի՛րակա՛ն յաթոռ նըստիս՝ յարարածոց
երկրպագիս՝ . սրդաւրութ զաշխարհ
դատիս՝ վարձս ընտ գործոց Հատուցա-
նես՝ . յայնժամ շնորհեա ողորմութի՝
նընջեցեալոյս մեր թողութի՝ . դասա :

վո՛ւրդք՝ Տայցե՛ք ի՛քէն աւր բարեգո՛ւթ. բա-
տո՛ւդ քո՛. դա՛ս ։ Ռա՛հանայք և ժո՛ղ
նը՛նջեցե՛ք այս մեր լսեցո՛ք զա՛ծային բար
թա՛նական՝ Ձայն ծրկնո՛ւե՛ ի՛քէն կոչման՝
մե՛ռնիցեն վերանան. յորժամ լսեն զե՛
Փո՛ւռաց ի փո՛ռըս բարձրա՛նան՝ ա՛յնկո՛ղ
նո՛ցին՝ ըզսա՛ լո՛ւսոյ փո՛ռաց նոցին. դա՛ս ։
զո՛ւրդ՛րեաք. Հա՛ղորդս սո՛րա Տայցմա՛ք
կա՛յին՝ ի՛ գլո՛ւխ եդեալ՝ և արդա՛րոց ըն
պատմո՛՛ճանք լուսափա՛յլեալք՝ ո՛ր վը
Լո՛ւսին պըսա՛կք զանազա՛նեալք՝ և
րին՝ գո՛րծըք մե՛ղացըն ջընջեացին՝ դա՛ս ։
շէջ մատնին՝ յա՛յնժա՛մ յիշեա՛ զսո՛րա զբա՛
ծօղքըն պըսակին՝ չարեացն՝ ի՛նչո՛ւըն ան
բա՛ք նչո՛ւր որ գո՛րծեցան՝ բա՛րեաց գո՛ր
Տո՛ւանին՝ գաղտնիք՝ մա՛րդկան՝ ի՛՛
կին՝ յիշեա՛ ըզ սա յօրն ահագի՛ն՝ դա՛ ։
վայրաբե՛րին՝ ի՛ յա՛յնմ ահե՛ղ Տրապարա՛
նաց դասք ե՛րկնայի՛ն՝ Տամանդա՛մայն
յադա՛մայ ծրնեալք լինի՛ն՝ և՛ Տրեղէ՛
լո՛ւսաւորեալ՝ մարդկա՛ն ազգ ժո՛ղո՛վին՝ որք

ընդ նընջեցեալսըն հայեաւոյվ ընկալ ի
մեզ նովի՛ն յուսով. յիջէ մ քաղաք վե՛
րին՝ յորում՝ արդարքըն ժողովին՝. փառս
վերերգել միշտ ընդ նոսին՝ երկրպրդու՛

Քեանդ երբեմ անձի՛ն։

Ա՛րարիչ՛ է ամ՛ ղդանաչ՛իբ՛ն անուանդ
կայ և քաջերգու՛թի՛ւն. որ դովի՛ս դ՛ի սրտ՛վ
բեկի՛բ՛ց տո՛ր դասատո՛ւր արդա՛ր ըստե՛.
ընդ սե՛ց առա՛ք քեզո՛բ՛ց տո՛ր պըտակեա՛
զմե՛ր նը՛ն՛ջեցեա՛ն. ողորմա՛ծ տո՛ր ո՛
ղորմեա՛բ՛ Տի՛դ՛ոցըն մե՛ր նը՛ն՛ջե՛ցեալ։
Ցո՛րժամ դրեա՛ լ՛ըքն կա՛տարի՛բ՛ն
որ զայնմ աւո՛ւր մե՛զ պա՛տմե՛ցին՝.
մո՛րգարէի՛ց բանքը՛ն յարդի՛բ՛ն՝
ա՛ռաքելո՛ցը՛ն վը՛ճա՛բին՝. ողոր։

Ա՛վերի՛ն երո՛ւսաղէ՛մ՝ դի՛ բնակա
րա՛նը՛ս հրե՛շտակա՛ց. ու՛ր են՛ վ՛ք և
հե՛ղինա՛բ՛ կա՛ն ծերացեա՛լ աղա՛ճա
կերպ՝ ի՛ դրախտի՛ն եդե՛մակա՛բ՛ն՝
պայծառացեա՛լ արժա՛նապէ՛ս. ողոր։
Ցո՛ւպաւո՛ր վիտա՛ց քրիստո՛բ՛ս. որ

ժամանակ դա՝ ի՞նչ երկինքից. ինչպե՞ս
թևո՞ց տղան՝ քո հայրենի կենսա՞կ
բանջ. և առնե՞ս հրաման՝ բռնաբ
ըղբընտի՞ որդո՞ց մարդկանի. ողջ
ի՞նդել բեմի՞ն բազմի՞ փեսան՝ ե՞ս
առաջատի՞ն զա՞ղջարի. գաբրիելե՞ն
փողո՞ն գոչե՞ր. ա՞ր ամեն հա՞ս
քին. ա՞րդարո՞ց դասը՞ն բերկրի՞ն.
ինակ մեղասիրը՞ն թա՞ խանձին. ողոր
Յորժամ ինչի՞ն փողո՞ցն լինի՞
ըղեսական գի՞ը՞ն յայտնի. ճաշա
գա՞թ սրբո՞ց խաչի՞ն. յարևելից
փայլեա՞լ ծագի. հրեշտակո՞ց դունդ
ծա՞ալի՞ն հրեշտակապետը պարսի
նակին. ող: Ո՞վհեղ խորհո՞ւրդ քո
հա՞նային՞ն բանգևատարա՞ծ կայ՝ ի՞
բեմին. ամաչի՞ սը սո՞ղանի՞ն.
հո՞ւր շինանի՞ խաւա՞ր մերժի. տը՞ղա
մեալ հոգի՞ն ուրա՞խանա՞ն.
զի՞ թողութի՞ մեղո՞ց լինի. ողոր
Ա՞ովհե՞ս աստուա՞ծախօ՞ս լ՞ահա

Ո՞ւր է Աստուած քո, որ կայ քեզ. Ամէն
Ո՞րտեղացիք ազգը՝ քու մարդկութիւնդ.
Յորժամ լուա՛ն զքո՛ յայտ հրաշիքդ.
Նոքա՛ փութա՛ն զարդա՛րեցան՝ ի՛ քեզ
յարուցիչ սուրբ միա՛ծնիդ. ողոր:
Ո՞ւր է Աստուած քո՝ որ կայ քեզ. Ամէն
Ի՛ փըրկու՛թիւ մեզ յա՛յտնեցի՛ր զնա.
յանապատի՛ կերա՛կրեին՝ ողոր:
Տըրամհաղո՛րդ չարչա՛րանո՛ք.
ի յանձն առեր ըզմա՛հ խաչին՝ և՝
փայտի՛ն բարձո՛ղ եղե՛ր զնա՝ ողոր:
Ո՞ւր հուրեցա՛ն զօրք երկնային.
յորժամ տեսի՛ն զսէրդ ի՛ խաչին.
սրեղակա՛ն լոյս քո՛ղ արիեա՛ր.
և լոյս լուանի՛ն նըւա՛ղեցա՛ն. յո՛
հեղ փառա՛ց ա՛ծուդո՛ւթեդ խա՛
ւար եղև՛ ընդ ամե՛նեսին՝ ողոր:
Ո՞րահասցա՛ն ազգը՝ ք մարդկա՛ն.
յորժամ լուա՛ն զքո՛ յայտ խրթին.
նոքա՛ փութա՛ն զարդա՛րեցա՛ն ի՛
յարուցիչ սուրբ միա՛ծնիդ՝ ողոր:

ՀԱՐ

Ո՛վ Տէր իմ Աստուած, ես քեզ կանչեցի, եւ դուն ինծի բժշկութիւն տուիր. Տէր, դուն հանեցիր անդունդէն հոգիս, ինծի կեանք տուիր՝ որ չիջնամ գերեզման։ Սաղմոսերգեցէ՛ք Տէրոջ սուրբերը անոր, եւ գոհացէ՛ք անոր սրբութեան յիշատակին համար։ Որովհետեւ բարկութիւնը մէկ վայրկեան կը տեւէ, իսկ կեանքը՝ իր կամքովը։ Գիշերը լալով կը մտնէ տունը, եւ առաւօտուն ուրախութիւն կայ։ Ես իմ յաջողութեանս մէջ ըսի՝ Երբեք պիտի չսասանիմ յաւիտեան։ Տէր, քու կամքովդ զօրացուցիր լերինս իմ զօրութիւնը։ Դէմքդ դարձուցիր ինծմէ, եւ ես խռովեցայ։ Քեզի պիտի աղաղակեմ, Տէր, եւ Տէրոջ պիտի աղաչեմ։ Ի՞նչ օգուտ է արիւնիս, երբ իջնամ ապականութեան մէջ։ Միթէ հող պիտի գոհանայ քեզ, կամ պիտի պատմէ քու ճշմարտութիւնդ։ Լսեց Տէր եւ ողորմեցաւ ինծի, Տէր, եղիր օգնական ինծի։ Դարձուցիր սգոյս ինծի ուրախութիւն, քակեցիր տրտմութեանս պարկը, եւ զարդարեցիր զիս ուրախութեամբ, որպէսզի փառաբանէ քեզ փառքս եւ չդադրի։ Տէր Աստուած իմ, յաւիտեան պիտի գոհանամ քեզմէ։

Ի ԱՒԱՐՏԻ ՀԱՒԱՏԱՑՈՂԱՑ։ ՕՂԳԻ։

Ես ասացի Տէրոջ՝ Դուն ես Տէրս, քու բարութենէդ ինծի չի հասնիր։ Սուրբերուն որ են երկրի վրայ, անոնց ալ հրաշալի ըրաւ իր բոլոր կամքը անոնց մէջ։ Շատ պիտի բազմանան անոնց ցաւերը, որոնք ուրիշ աստուածներու ետեւէ գացին։ Անոնց նուէրներուն պիտի չմասնակցիմ, եւ անոնց անուններն իսկ պիտի չյիշեմ իմ շրթունքներովս։ Տէր, իմ բաժինս եւ իմ բաժակս դուն ես, դուն ես որ իմ վիճակս պիտի պահես։ Պարանները ինծի հաճելի տեղեր ինկան, եւ իմ ժառանգութիւնս ալ շատ գեղեցիկ է ինծի համար։ Պիտի օրհնեմ Տէրը, որ խրատեց զիս, եւ գիշերները ալ իմ սիրտս զիս կը խրատէ։ Տէրը միշտ առջեւս ունիմ, որովհետեւ ան աջ կողմս է, որպէսզի չսասանիմ։ Ասոր համար ուրախացաւ սիրտս, եւ փառաւորեցաւ լեզուս, եւ մարմինս ալ յոյսով պիտի հանգչի։ Որովհետեւ հոգիս դժոխքին մէջ պիտի չթողուս, եւ չես տար քու Սուրբդ որ փտութիւն տեսնէ։ Ինծի ճանչցուցիր կեանքի ճամբաները, պիտի լեցնես զիս ուրախութեամբ քու երեսիդ առջեւ, եւ քու աջ կողմդ հաճոյքներ յաւիտեան։

Ի ԱՒԱՐՏԻ ՀԱՒԱՏԱՑՈՂԱՑ։ ՕՂԳԻ։

Ո՛վ Տէր, ինծի մի՛ նայիր իմ անօրէնութիւններուս համեմատ, եւ մի՛ հատուցաներ ինծի իմ մեղքերուս համեմատ։ Ո՛վ Տէր, մի՛ յանդիմաներ զիս քու բարկութեանդ մէջ, եւ մի՛ խրատեր զիս քու սրտմտութեանդ մէջ։ Ո՛վ Տէր, ողորմէ՛ ինծի, որովհետեւ տկար եմ։ Ո՛վ Տէր, բժշկէ՛ զիս, որովհետեւ ոսկորներս խռովեցան։ Եւ հոգիս շատ խռովեցաւ։ Դուն, Տէր, մինչեւ երբ։ Դարձի՛ր, Տէր, եւ ազատէ՛ հոգիս, փրկէ՛ զիս քու ողորմութեանդ համար։ Որովհետեւ մահուան մէջ չկայ քու յիշատակդ, դժոխքին մէջ ո՞վ պիտի խոստովանի քեզի։ Տքնեցայ իմ հառաչանքիս մէջ, ամէն գիշեր լողցուցի անկողինս, արցունքներովս մահիճս թրջեցի։ Աչքերս տկարացան զայրոյթէն, ծերացայ բոլոր թշնամիներուս մէջ։ Հեռացէ՛ք ինծմէ բոլոր անօրէնները, որովհետեւ Տէրը լսեց լացիս ձայնը։ Տէրը լսեց իմ աղաչանքս, Տէրը ընդունեցաւ իմ աղօթքս։ Ամօթի պիտի մատնուին եւ շատ խռովեցան բոլոր թշնամիներս, դարձան եւ ամօթի պիտի մատնուին յանկարծ։

մի դատապարտեր. օգ։

Ով Աստուած արեւ՝ որ ես քո
աչեին. ըզգիտես արեւ՝ որ ես քո
իւրաւ. յայնմաւր՝ որ աչէդ ա-
կունս մարդացեալ՝ ած իմ
ինէն զառաջնոյդ պատուիրանին. օգ։
Ով ամենակալ՝ որ ես ինձ՝ ապաւինեալ
ցաւոյ յաճախ փըրկուածեմ իմով. ցընծաս
ցիկ ասա հոգի իմ յարքայութեանդ քոմ. օգ։
Ով երբեցուկ՝ ես՝ որ միշտ կենդանութեան
թեան. և մեկնեցուկ երթալ առ
արարչէն երկնի՝ և երկրի. օգ։
Ով անըմտութիւն՝ և յանեղ լո-
սոյն. հեռացուկ խաբմամբ խա-
ւարային. ճանչակեցուկ ըզմանկ-
անմիջ պըտուղն. հոգանուկ պատ-
կեր բարերար ստեղծողիդ. օգ։
Ով անջնջումն հոգւոյս՝ իմ մեղ-
նայ. իմ քակտուկ ըզ գեղեցիկ՝ երկ-
ուածոյ. զարհուրուկ ի սպառնա-
լեաց թագաւորին. թէ պահանջէ ի
յինէն զառաջնոյդ պատուիրանին. օգ։
Ով ամենակալ՝ մարդացեալ ած իմ
յիսուս. յայնմաւր՝ որ աչէդ ա-
եինն. ըզգիտես արեւ՝ որ քո
մի դատապարտեր. օգ։

Սոսկալի խաւ է օր վախճանին. և ա-
հեղ խաւղ օր դատաստանին. յայնմ-
ետ երբ ահեղ սաստիկին. ըզգիտնա-
րեաւ անտես առներ. զի պատ-
կեր խաւղ եմբարերար ստեղծմանդ. օգ.

Ո՛հ սիրտ խաւղ դատաստան դատաւո-
րիդ առեալ. և զմերկութեան խաւղ զի ան
պատրաստ եգիտ զիս՝ ի հրամանատ խաւղ
քոց թագաւոր յաւիտենից. օգ.

Ո՛ճառիկ խաւղն անարատ մայր տեն՝ ո՛վ
կոյս ընդ. բանիւ խոսեա խաւղ առ որ
դիւն քո միածին. զի փըրկեսցէ խաւղ
ըզմեզ ի սպառնալեաց գեհենին. ո՛վ
պսպղեալ խաւղ մեզ զերկնից զար-
քայութիւն. և հանգուսցէ խաւղ հո-
գի մեր ընդ ընտիրսն. օգ.

ՅԵՐԵ.

ԼՈՒՍԱՑՈՒՐ

Երգ նոր այլ փըրկչին մերոյ. որ
փրկեաց ի թըշնամւոյն ծառայութէն
զմեզ. հըզօրն իւր կարողութէ. և
ապրեցոյց փառաւորեալըն փառօք.
Պոռ յանձն առեր այծ ելանել ի
խաչ վասըն մեր. Ափընդ նըմին ելե-
ուել ընդհըմնութէն մեղաց մերոց. վասն
որոյ երկրպագեմք և վերստին ընդ
քո զանճառ խնայըտութիդ։

Օր ընտրեաց այծ յայմ ազգաց երկ
րէ ծըլնանիլ ի նմանէ. ապրեցուցանել
զմեզ կուռքն ի պաշտելոյէ. որպէս զաստ
ուածածծին միշտ փառաւորեցաք։

Այլեցայ ես յամենազօր ի քո տնօրէն
նութիդ. Երկիւղէ փառաւորեցից

ՀԱՅՀ

տա՛ր, ես էիք պատ ինչ բայց ինքնին։

խան մահու և կենաց . զի դու ե՞ս յաւիտենից . և առեալ զքեզ իշ-

Ո՞վ անեալք ըզքեզ ք՛ս թագաւոր ծն

յաւուց կենացըն յաւիտենից։

մինաւք երկնից երկրի . զայրութիւն պարգևեաց ա-

թէ պարգևեա երկնից պատուաց ա-

Աստուածոյ ածածկին բարեխաոսե-

փրկութեան եկեր յաշխարհս։

ուղիղ ճա՛ տար . և վայն առնեացն

Հաշակեցաք և առեալ զի քաղցր և

մարդկան։ Այդուհետև անմահութե

և անմահութիւն պարգևեցեր ա՛զգի

դրութեան դժոխոց և լուծեր ընկճի

Տրուեցաւ ըզդ քո ք՛ս պղծեցեր զգ

տու վէր ա՛հաճանգ մերոց։

ապա՛ինիմք . բարեխաոսեա՛ քո քրիս

Աշխա՛տ ան անարատ կոյս առ քեզ

տու՛եզերաց աղբատցեր զանմա՛հութիւ

ուսուցեր ըզմանչ . և յաղեբուն կա՛ղկ քո

ըզքեզ ք՛ս ։ Ի՛խաչն ըզնա քո մե

ՀՐԱ

ԷՆ ՀԱՄԲԵՐԵՑԵՐ։ Ի ՅՈՒՍԱՍՈՐԵՑԱՔ Ի
ՀԵՑԱՒ. ՅԱՆՁՆ ԱՌԵՐ ԶԱՄԵՆԱՅՆ ԵՒ ԽՕՏ
ՔԵՂՔ ՅԻՆ ԱՐՕՏ. ՈՐ ՎԵՐԱՆ ՄԵՐ ԽՈՆԱՐ
ՀԻՇ Ի ԴԻՇԵՐԱՑՆ ԿԱՆԽԱՐԵԼ ՎԵՐ ՕՐՀՆԵՄՔ ԶՔԵ
ԴԱՐ ԲԱՐԵՔԱՒԱՆԱՑՈՒՔ։

ԼԱՅ. ԾԸՆՕՂ ԱՐԱՐԵԱՆՆ ՄԵՐՈՑ ԱՆԴՈ
ՆԱՅԱ. ՄԱՅՐ ԱՒԱԶԱ ԿՈՅՍ ԱՒԽԱՆԱԼԻՑ
ԶԻՆԵԼԱ ՄԵՐ։ Ի ՅԻՍՆ ՕՐՆԵԱԼԴ Ի ԿԻՍՆ
ԿԵԱՀ ՄԻՍՆ ԲԱՐԵՐԱՐ Ի ՎԵՐԱՆԴԷՆ ՉԱՆ
ՔԱՀ ՅՈՒՍԱԼԱՅԱ Ի ՔԵԶ ՏԻՐ. ԱՒԽԵՐ
ԿԻՏԷ ԱՒԱՐԱՒԱԾ. ԱՒՐԹԵԼՈՅԱ Ի ԽԱՉ
ԿԱՆԳՆԵԱՑԵՐ ԶԱԴԱՄ։ Ի ԳՆԵԱՀ ՓԵՐ
ՁԷ ՅԱՐԵԱՒ ԵՐԵՔՕՐԵԱՅ. ԶԱՆԿԵԱԼԵՆ
ԽԱՉԻՒ ՔՈ ԸՆԴԵԺԱՄԱ ԱՒԵՐԵՑԵՐ. ՔԱՆ
ՄՆԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՅ ՍԻՐԵՒՈՅ ՔՈ. ԶԷ Դ
ԲՈՒՀՆՆ ԱՂԱՂԱՆՁՔ ՀԱՍԱՒԱՐԵԱ ՀՏԻ
ԼՈՑ ՆՈՐԱԴԵՑԵՐ ՀԱՂԱԳԱՒ ՄԱՐԴԿԱՆ. ՍԻՐ
ՁԱՐԻՒՆ ՆԵՐ. ՀԻ Ի ՅԱՐԵԱՒԴ Ի ՄԵՒՔ
Ի ԹԱԳՆԱՄԻՆՆ. ԼԻՆԵԱՒՔ ՔՈ ԱՐԵՑՆ
ՀՈՒՐ ՅԱՂԹՈՂ ՀԱՍԱՒԱՐԵԱ ՀՏԻ։ Ի ՅԱՂԹՈՂ
ՀԱՍ ՀԱՍԱՒԱՐԵԱ ԻՄԼԵՐ ՏԵՐ. ՈՐ ՅԱՂԹՈՂ
ՀԱՍ ՀԱՍԱՒԱՐԵԱ ԻՄԼԵՐ ՏԵՐ. ՈՐ ՅԱՂԹՈՂ

ՀՈՒՏԱՏԱՆ ՀԱՅՆԻՒ ԵՐԴԻՒ ՕՐՀՆԵՑՈՒՔ.

ՀՐԱՄԱՆԱՑ ՔՐՑ ԹԱԳԱՒՈՐ ԹԱԳԱՒՈՐՔ
ԹԱՑ ԱՒԸԾ . ՈՐ ԸՂՄԱՀՈՒ ԼՈՒԾԵԼ ԶԻՇ
ԽԱՆՈՒԹԻՆ . ՅԱՆԱՆ . ՎԵՐՈՎԲԷԱԿԱՆ
ԹԻՒՔ ԱՊԱՇԱՃԱԿԵՑԱՐ՝ ԱԲ ՈՐՈՒՀԻ
ՏԱՃԱՃԻՆ . ԿՈՅԱ ԻՒ ՄԱՅՐ ԵՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆ
ՏԱՃՈՒԹԵՆ . ՎԵՐ ՕՐՀՆԵԼ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՅԱՅ

ՌԱՔԷԼԱԿԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ԹԵՄՔՆ .

Յ ՅՈՅԱ ԵՒ ՅԱՐՈՒԼԻ ԱԶԳԻ ՄԱՐԴԿԱՆ ՔՒՆ ԵՒՍ
ԱՒԾԱ . ԶԿԻՒԱՆԴՈՒԼԻ ՀՈԳՈՒՅ ԽՄԲ ԿԱՆՆ
ԴԱՆԱՑՈ . ՈՐՊԷՍ ԵՐԲԵՄԲՆ ԶԷԶԵԿԻԱՅՆ .
ՀԱՐՅԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԸՆԿՄԱՀ ՅԱՆՁՆ ԱՒԵՐ
ԿԵՆԴԱՆԱՒՈՐԱՒ ԱՒՄԲՈՒՆ . ԶԿԻՒԱՆԴՈՒԼԻ
ՀՈԳՈՒՅ ԽՄԲ ԱՌՈՂՋԱՑՈ . ՈՐՊԷՍ ԵՐԲԵՔ
ԱՐԴ ՔԵԶ ԱՊԱՇԻՆԻՄՔ . ԽՈՐՀՐԴՆ ԵՒ
ՄԱՀՃԱՆ ԱՌԱՒԾՈՅ ԶԱՆԿԻՆ . ՄԱՐԻՄԱՄ
ՄԱՅՐ ԵՒ ԿՈՅԱ . ԶԱՐԵԼՈՑԱԻ ԱՒԵՏ ՔՐԻՍՏՈՍ
ՎԱՆ ԱՆԱՁՆԵՑ ՄԵՐՈՑ .

ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼԸՆ ՅԱՒՐԱՐԱՃՇՈՅ . ԵՒ
ԿԻՆԱՑԱՒ ՄԻՆՉ ՒՇԱՃԱՒ ԵՐԿԻՐ ՁԵՐ
ՀՐԵՇՏԱՑԻՆ . ԶՄԱՐՄՆԱՑԵԱԼ ԶԱՆՆ Ի

գերեալսն ազատեցեր ի մեղաց։

մարդոյն ըմ մեզս ըսպաներ, և զմանկա-
քոյ։ պատերազմիկց եղեր Տողեղէն
Ա՛կաւդ ի փրկու[թի]ւն ըստեղծուածոց
նայ մանկա ի կեան նըդ յաւիտեանից։
զի՞ կըզեաց զանէրևոյթն ամաղեկ։ զի՞
ջեալ բանն ի դըժոխս ձայնիւ եր։
Ա՛ն դիմեալ գայ յերկնից բարձրացեալ
փրկել։ յարուցեալ ի պատերազմ ընդ
ան ի դժոխս ձայնիւ եր։
Ա՛ր լուար աղ[ա]ղակ գոչմանըն յովնանու
յորովայնէ հէտին։ սպրեցո և զիս յա-
ներևոյթ թըշնամանէն փըրկիչ գոլով։
ար նըստիր ի քրովբէականն յաթոռ։
Ա՛ր ընտրեցեր քեզ վերըստին քարոզող
նինուէացւոցն։ զայիրըտակեալն ի կիր
ան եր ի դըժոխս։ Հ
զի՞ ըզբազմամեղս արձակեա՛ ի կապա-
Ա՛ր դիմեալ գայ յերկնից բարձրացեալ

թեհասեա՝ վե՛ւ ա՛նձ՛նց մե՛րոց։

ծընար անձառապէս. սա՛ նա մի՛շտ բա՛
ր՛ զեակ բանըն հօր՝ ի քե՛զ կրեցեր. և՛
ը՛զ քե՛զ աղաչե՛մք անդադար ձայնի՛ւ.
Ո՛ՉՓ ա՛ծծի՛ն անհարանգեա՛լ սըրբո՛ւհի.
մեռելոց՝ ի՛շխանութի՛ւն. քա՛նզի լո՛ւ
զկա՛ծն և զթա՛ղուա՛ծն. և յարութեա՛լ ի՛
մե՛կնելո՛ւդ ի՛ հօրէ՛ յանձն առեր կամա
ի՛ փըրկութի՛ւ ըստեղծուածոյ քոյ. ո՛չ
երկի՛նըք մահո՛ւ. և՛ րեւեցար
թի՛ւն փըրկութեա՛ն. քա՛նզի լո՛ւծեալ
բացար ի՛ խաչի՛ն ա՛նեղլո՛վ զհեծե՛լո՛ւ
երկի՛ւց կենդանեա՛ցն երեւեալ. բա՛րձ
եա՛ հոգւո՛ւյն փառա՛ւորց. ե՛կեա՛լ ի՛ մէջ
յառա՛ջ քան զյաւի՛տեա՛նս որդի՛ հօր
քո՛ և զա՛ր հո՛ւրեցար։ Վա՛նդեր դո՛ւ որ
լո՛ւր քո և՛ երկեա՛յ. նայեցա՛յ ի՛ գո՛րծս
գո՛ւրկն զարհո՛ւրեալ ա՛ահէր. լըւա՛յ ըզ
առնո՛ւլ ըզծառա՛յին ըզկերպ՝. և՛ մար֊
ի՛ացի՛ն զօրք երկնից ընդ քո՛ յանձն

Արդեօք ո՞ն եւ իրդ նուաւ օրհնեցէք զանուն նորա յաղթական օրհներգութիւն. զի նա փառաւորեալ է։ Ասէ մեծ հրոյ, ամպոյ, անաչխարհս դեաց ժողովրդեանն իսրայէլի, յայնահատ. ընկալցի զխնդրուածս զօրքն իւրովք ի ծով կարմիր. երդ։ Ո՞ զքեզ ամպեցին հանապազ որ ծածկին. բարեխօսեա քրիստոս մեզ զի փրկիցի ըզմեզ ի փորձութենէ. եւ յամէ վերանդիցդ մերոց։

Նոյ Այսեցարուք ժողովուրդք ի պանդխտութիւն աստուածոյ մերոյ. ունկնդիր լերուք հանապազորեալք քրիստոս. ի մի՞ս առիք զարդարութիւն ճշմարտութեան. զի նա է յոյս հաստատեցելոց։ Ոչ ունիք ի ձեզ անեզ անբաժանելի բանն աստուածոյ. ինամատուրութիւն յանձն էառ ըզմարմին. եւ թանկեցաւ ի նոր ի գերեզման նոր. եւ յարութիւն իւրով շնորհեաց մեզ կենդանութիւն։ Ո՞վ բանս լեր մայր

կուր

բայց ի նմանէ։ Այլ բարբառեալ բազ-
ձո՛ւյց ինձ զքեզ, ո՛վ ամենայն վար-
դապե՛տ, ի Հայաստանեայց եկեղեցւոյ
յառաջ քան զգայ խոնարհեալ բա՛նն
ցն։ ՚Ի սմանէ երկոտասանից ՚ի ՚ա՛ն-
թաւ յանդիման Տեառն, միշտ փառաւո-
րեալ կուրծքն աշգի մարդկան, միշտ փառաւո-
րեալ մարմնացեալ ի նոսա Բանին Աստուծոյ
դոլով. մարմնացեալ ի նոսա կուսէն ի փրկու-
թիւն աշխարհի ամենայնի։ Ո՞վ մարդ
լո՞վ զսքեզ նմանեալ սո՛ւրբ հայրապետ։
Մահո՛ւ հզօրդ զօրութի՛ւն. կենսատուրծ
պերասանդ իշխանութի՛ւն. յաղթեցեր
ձեռնէն քո՝ ՚ի զանեղով զո՛ւ ՚ի դժոխոյս
երկրի. ո՛ր հակառակէր ըստեղծուածոցդ
քո՛ւ. կո՛չ ելոյր զգենումի՛ն ՚ի վե՛ր
տո՛ւր բորբոքեցար ՚ի զօրութի՛ն խաչի
վանն անձա՛նց մեծ։

ձին

ծոյ բա՛նին. ա՛ռ նա միշտ բարեխօսեա
ա՛ծութեըն լուսեղէն տաճար սո՛ւրբ
ձին. քանզի ՚ի քե՛զ կրեցեր զՏե՛ր
ա՛ն ձա՛ռ լուսոյ մարիա՛մ ա՛ռ ա՛ծ

ընտանեաւորեցեալ . միջնորդ եղեր առ
ստուծոյ . անհատութեան խորհրդոյն
Այլ քեզ ի բնակարան բանին առ
ի ձայնակցանել մնացեալ պաշտոնէն :
ցանելով տիեզերաց զանամխրթին .
բացեր ըստ կոտորած աղբիւրդ՝ արբու
քո բնչեցեր քաղցելոց . ի խնչէն
երկնից մարդ ձրիշնորհակէս :
Ար զվենդանարար մարմին և զարիւնդ
ցոյ հօր խոնարհեցար վարձն մեր՝ ի
լմ ի փառըս քո . որ յանձառելի ծո
տուիլ քո՛ւ աչօք . և բարձրացար յոյս
Ինքս իմ հնատատեցար ի քեզ հաւա
բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :
լի ծընընդեամբն ի քէն . առնա միշտ
Եսայի զանգ ծագն բարձեր անձառե
ձար աչ բանին . որ ըզնախամօրն
տուծոյ . անհատութեան խորհրդոյն
ընտանեաւորեցեալ . միջնորդ եղեր առ

զան՝ ի քէն ըզմարմնացեալ բա՛նն սո-
յօգնութիւ՝ նո՛ւ ա՛ծածկին. և աղաչեա-
գաւորութիւն. և կին. փութայիցի՛ր
մահ խաչի՝ և խափանեաց ըզմահ թա՛ն
բարեբա՛նեցէք. ոչ՝ ի յայնմէն էա՛ռ ըզ
անձին ի՞մոյ. ո՞ թագաւորիցի՛ր քո՛ւ
նեալոյ. և ի՛նչէն փարատեցոյց զքա՛ռ
խոց. զի նուաղեցան աչք իմ՝ ի՛մեռա-
ած. և լու՛սաւ ձայնի՛ խընդրուածոյ
ղաչանքի՛ ըզթաղումն մաղթ՛ըմ ա՛տոր
ցա՛ւ մե՛ռելի՛ եղբարդութե՛ն.

Ճաւելուի՝ հօր ծընունդ՝. և յայտնե-
սըբբուհի. ծընաւ ըզբա՛նն ա՛ըծ զան-
Հոգւովն ըղքե՛ հրամանացեալ միայն
քո՝ ա՛ռաւօտու՝. յարութի՛դ երկե՛ր
կա՛ն խաչիւ քո՛ւ ա՛ըծ. և՝ հրաշափառ
ցո՛ւ ինձ զերեսըս քո՛ւ. Ա՛ըմէն պատուա՛ր
Տո՛ղի ի՛մ ա՛ռաւօտո՛. ի՛մ յերկիրն երկե՛ր
ոչա՛ ձըչմարիտ քո՛ւ ա՛ըծ. ա՛ռ քե՛զ
ըզխաչեալ ի՛մ ա՛ռաւօտո՛. ի՛մ յերկիրն երկե՛ր

տաւծոյ և մարդկան. ա՛ռ նո՛ւ միշտ քա՛ղ
ըզխաչեա՛ զնա՛ անձա՛նց մե՛ռց.

ամենեցուն ծրնեսցուք։

ցուք. և ՚ի ոչ գնդին հատատացեալքն ռաւորեսցուք՝ և որդւոյ երկրպագեսցուք զբերթողութիւն յարութեանդ։ Տէր փա՞ր որ նրշան նահեր ընդ քո ի մեռելոց զե՞ցոյցեր եւ ինքեանն ոչ մարդասէր. ՚ի մարդարէն ապրե՞ցեր ՚ի մեղաց։ Ո մարգարէն ապրե՞ցեր զբազում եղերս ազատե՞ցեր ՚ի յերկնից խոնարհեցար. ծառայի՞ առեր մեռելոց. և յարոյցեր ընդ ի՞ր զնդամ. զանկեանն ՚ի պատրանաց. ՚ի սատանայ դքեզ փաձաձուրեմք. որ ՚ի մեռեալոց զնդ

ոտ
կէ զպատերազմունըն՝ թէ ի յոյս անուն
քանչելի փառացն իւրոյ։ ՅԿէր խորհուրդ
ի ձեռաց փարաւոնի. ա՞մենայնիւր ըս-
ղի։ և փըխուեաց ըզ ժողովուրդն
Որպես ցոյց ըզ-
ամ մարդ ճըշմարտապէս։
քո՝ ի՛ սըրբոյդ կուսէն. և՝ երեւեցար
տարանել ըզկենսաբեր անօրհնութիւնդ
ըի՛ վայրըս քո՛ սո՛ր ըզմարգարէսն. սուրբ
զանկուածն ադամայ։ Ա՛ր առաքեցեր զե
կեցեր ըզամէն երեսս. վերականգնելով
հոգւոյն. Յաճեցար եւանել ի կառըս
նըստեալ Հանդիսիր իսկակից Հօր և սո՛ր
ա՛ր ի կառըս քերովբէականըս վերա՞
ուանջն երդեանց մարգարէն ամբարձա՛ւ
ցեալ եղեր ի՛ վերայ խաչին. զոր յա՞
ի մէջ երկուց կենդանեացըն բարձրա՞
ցար ի լուռ ծրինաց և մարգարէից. և՝
բաժանելի բանդ աստրւած. խոնարհե
ա՛ր անքննելի՛ դ ես յիւրե՛ ընդ հօր ան

ի հրեղենէն՝ բոցակիզմամբ ըղպատրանս
բառնացաւ առ հասարակ լինդ տիեզերս.

զկնի

Եւ ամենայն հրեշտակք ասէին. Սուրբ, սուրբ, սուրբ
Տէր Աստուած Սաբաւովթ. լի են երկինք և
երկիր փառօքդ զամենայն արարածս. զի զայ
նոքա՛ն ընդ կարդալոյդ. և տուեալ օրհ
նութի՛ւն ընդ քարոզեալսդ. Այլ ինքն լուեալ
ի՞նչ. եղա՞ք բաժին ընդ և ժառանգ
ակի՞ց քո. զի զա՝ Այլ վկայեն կենդա
նո՛ւթ Աշակերտքդ զի քաղցր է տէր. Ու
ի՞ղ սրբեսցե՛ օձաքն հատատով. զի՝
Այ՛ք են եմք ասացեալ. որ մայրդ ե՛ս
և արանի՛ն քո. լեր բարեխօս վասն
մեր. զի զանո՛նն ընդն կարդալոյդ և
զքեզ մեծարեալ պատուեցոյդ։

զկնի

Եւ զանգեալ ընդ հրեշտակսն՝ ասէին. Օրհնեալ
ես դու՝ տէր, ամենայն երկրի. որ ծընար զմեր
մարիամ. որ ծընար զմեր ա՛ղբիւր որ հով
ոչ երբէ՛ք ցիրէ. ա՛մէն։

Նոյն

Ա՛ստուած խօսեցաւ ընդ բարձանց. լըր
ա՛ռաքեալ բընակիչք երկրի. որ եկն և
փրկեաց զամենայն արարածս. զի զա
նո՛ն ընդն կարդալոյդ. և տո՛ւք օրհ
նո՛ւթի՛ւն ընդ քարոզեալսդ. Այլ ինքն
ի՞նչ. եղա՞ք բաժին ընդ և ժառանգ
ակի՞ց քո. զի զա՝ Այլ վկայեն կենդա
նո՛ւթ Աշակերտքդ զի քաղցր է տէր. Ու
ի՞ղ սրբեսցե՛ օձաքն հատատով. զի՝
Այ՛ք են եմք ասացեալ. որ մայրդ ե՛ս
և արանի՛ն քո. լեր բարեխօս վասն
մեր. զի զանո՛նն ընդն կարդալոյդ և
զքեզ մեծարեալ պատուեցոյդ։

Հաս

Ո՞ր սիրտ քեմ լինայ՝ և բարձ
ասատանեցաւ
ո՞ր վայրն մերոյ փրկութեան։
առ ո՞ր
կոյս և աղախին քրի՝ բարեխօսեա՛ ։
Ո՞ր զթածութեան ամենեցուն յորովայն
նի՛ քոմ կրեցեր՝ սքնբա՛հի մայր ես
փրկեցեր զմարդիս՝ ծա՛նեա՛ք ։
բեհեղեցար՝ և հեղմամբ արեանդ քո
Ա՛նեծք զգքեզ քա՛՛ ։ որ ի խաչին
հիւ՝ ծա՛նեա՛ք ոչ այլ ա՛՛ր ըստ իւրեք ։
ՃԻԵ Ա՛նեծք զգքեզ ա՛՛ր էանկից հօր և հոգ
ւոյն ։ որ վա՛՛ն մեր խոնարհեցար ի յերկ
նէ՝ ծա՛նեա՛ք զգայլ ա՛՛ր ըստ բայց իւրեք ։
Ա՛նեծք զգքեզ ա՛՛ր ։ որ ի խաչին
բեհեղեցար ։ և հեղմամբ արեանդ քո
փրկեցեր զմարդիս ։ ծա՛նեա՛ք ։
Ո՞ր զթածութեան ամենեցուն յորովայն
նի՛ քոմ կրեցեր ։ սքնբա՛հի մայր ես
կոյս և աղախին քրի ։ բարեխօսեա՛՛ ։
առ ո՞ր վայրն մերոյ փրկութեան ։
տեղ ոչ յարուցեն ։ զի՛ ոչ նմանին վայե
լուածոք յանվախճան ո՛՛րախութեան ։
Ո՞ր ըզհրեշն ա՛՛ծ յորովայնի՛ քումէն
կալար ։ և ծընար անճառապէս զկենա
պարծիմն ա՛՛մենայն ։ բարեխօս ըզքեզ
ո՛՛նիմք՝ որ երանեալդ ես ի կանանցայս ։
Ա՛նեծք ըզքե՛զ ա՛՛ր էանկից հօր և հոգ
ւոյն ։ որ վա՛՛ն մեր խոնարհեցար ի յերկ
նէ՝ ծա՛նեա՛ք զգայլ ա՛՛ր ըստ բայց իւրեք ։
Ա՛նեծք զգքեզ ա՛՛ր ։ որ ի խաչին
բեհեղեցար ։ և հեղմամբ արեանդ քո
փրկեցեր զմարդիս ։ ծա՛նեա՛ք ։
Ո՞ր զթածութեան ամենեցուն յորովայ
նի՛ քոմ կրեցեր ։ սքնբա՛հի մայր ես
կոյս և աղախին քրի ։ բարեխօսեա՛՛ ։
Յայդ՛ օր անմահե՛ն ձաշակեցի՛ն սբ
առաքեա՛լքն ։ և ըզմի՛ ըզսիրե՛լին աւե
տեզ ոչ յարուցեն ։ զի՛ ոչ նմանին վայե
լուածոք յանվախճան ո՛՛րախութեան ։
Ո՞ր ըզհրեշն ա՛՛ծ յորովայնի՛ քումէն
կալար ։ և ծընար անճառապէս զկենա
պարծիմն ա՛՛մենայն ։ բարեխօս ըզքեզ
ո՛՛նիմք՝ որ երանեալդ ես ի կանանցայս ։
Ա՛նեծք ըզքե՛զ ա՛՛ր էանկից հօր և հոգ
ւոյն ։ որ վա՛՛ն մեր խոնարհեցար ի յերկ
նէ՝ ծա՛նեա՛ք զգայլ ա՛՛ր ըստ բայց իւրեք ։
Ա՛նեծք զգքեզ ա՛՛ր ։ որ ի խաչին
բեհեղեցար ։ և հեղմամբ արեանդ քո
փրկեցեր զմարդիս ։ ծա՛նեա՛ք ։
Ո՞ր զթածութեան ամենեցուն յորովայ
նի՛ քոմ կրեցեր ։ սքնբա՛հի մայր ես
կոյս և աղախին քրի ։ բարեխօսեա՛՛ ։
առ ո՞ր վայրն մերոյ փրկութեան ։
տեղ ոչ յարուցեն ։ զի՛ ոչ նմանին վայե
լուածոք յանվախճան ո՛՛րախութեան ։
Ո՞ր ըզհրեշն ա՛՛ծ յորովայնի՛ քումէն
կալար ։ և ծընար անճառապէս զկենա
պարծիմն ա՛՛մենայն ։ բարեխօս ըզքեզ
ո՛՛նիմք՝ որ երանեալդ ես ի կանանցայս ։
Ա՛նեծք ըզքե՛զ ա՛՛ր էանկից հօր և հոգ
ւոյն ։ որ վա՛՛ն մեր խոնարհեցար ի յերկ
նէ՝ ծա՛նեա՛ք զգայլ ա՛՛ր ըստ բայց իւրեք ։
Ա՛նեծք զգքեզ ա՛՛ր ։ որ ի խաչին
բեհեղեցար ։ և հեղմամբ արեանդ քո
փրկեցեր զմարդիս ։ ծա՛նեա՛ք ։
Ո՞ր զթածութեան ամենեցուն յորովայ
նի՛ քոմ կրեցեր ։ սքնբա՛հի մայր ես
կոյս և աղախին քրի ։ բարեխօսեա՛՛ ։

Մեղ տէ՛ր ողորմեա՛ զքո զհանգստութիւն։

Որ լուսափայլ յարութեանդ քո կենաց
գործեցեր զաշգս մարդկան. տուր
փառաբանակից հօր և ս֊ի հոգւոյն.
ցեր զհայր ընդ աւրհնեալս. արա՛
լուծեր ի վի՛ս սբ՛ խաչին. և հաշտեցուր
զաղաւթք քո՛. որ զդատաւկնիք մահո՛
ի յերկինս և՛ ի յերկրի։ Տըւօղ խա֊
ղաղութիւն քո՛. արարե՛ր զհաղորդուի֊
ցեր ի յերկինսն. արարե՛ր զհաղորդու֊
ղաբանդ աւրէն. որ վասն իմ խոնարհե֊
ցար ի գերեզմանի փառաւորել
զքո՛ հերոց կանխեցիր փառաւորել
առ աւր վասն մերոյ փըրկութեան։
զեաց զքո՛ սբ՛ զորովայն. բարեխօսեա՛
կոյս սբ՛. որ Տի՛ր աճա՛ւեն ոչ բոցակի
Օ՛յս մեր և ապաւէն մայր ա՛ն և՛
գեալն ամենահարցն զօրութեդ՝. Տա՛ս։
ցեր ի վերոյ խաչին. ժողովել ըզՀեռա֊
Ո՛ր զանարատ բազուկըս քո՛ տարածե֊
խր զանարատ բազուկըս քո՛ տարածե֊
խր զանարատ բազուկըս քո՛ տարածե֊
խ

ժո՛ղովս վերածեա՛ց զՀոգիս[ն]։

սըն կենա՛դործեաց։ զի՝ ջերմ[ո]ւն՝ ի դէմ
եա՛ց ։ եհ՛ս մահուա՛մբ զմի՛հացեա՛լ
ձայնի՛ զպատերա՛զմին ջարի՛ն վա՛ն
մեցո՛ւք զքա՛ջ Քրիստո՛ս ։ որ պոչմա՛մբ
յա՛նմարմնոց ։ խա՛չեցեալ[ն] պատ
րա՛ս ։ զի՝ ի բա՛րձունս է փառա՛ւորեալ
նո՛ւիրս երգո՛ւք օրհնե՛ացո՛ւք զանո՛ւն նո
ա՛՛ր՛՛ծ ։ խորհրդո՛վ անօրինո՛ւթե՛ան
ելեա՛ն ի փրկու՛թի՛ մե՛զ ընդա՛ն
ըզմարմնացեա՛լն աբ՛ծ ։ ա՛պրեցո՛ւցանե՛լ
հի՛ և կոյս մարիա՛մ։ աղաչեա՛ զառ՛ի՛քէն
Ա՛ր յա՛մ ազա՛տց երա՛ն՛նեցո՛ր սըրբո՛
ի կապանա՛ց բանսարկո՛ւին ։ յոյս կե՛ն
լո՛վ ըզբաղա՛ւկըս քո՛ ։ արձա՛կեա և զի՛ս
ձեր ըզ դատակնի՛ք մա՛հու ։ տարաճ ե
և փրկեա՛ե՛ խնդ ա՛ր ։ Ա՛ր ի՛ խաչին բար
ձա՛ր ըզ Հոգիս ։ յոյս կե՛նդանութե՛ան
ձեցա՛ր ի յերկինս ։ յոյս կե՛նդանութե՛ան
ռաքեա՛մբ սըրտի խնդ ։ որ վի՛ խմ խոնար

եաս

ելեկեսային քե՛՛ս՛՛ զ մա՛զթեմ հա՛ ()

բեհուտն աչդամայ . ու զարմացայ ընդ
հատար ի կուսէն . ըմվեր թաժեր ըզ
ըզուտ . քանզի անձա ու բանդ աժ մարմ
ըմ ի սպասնալեաց գեհենին .

Ա իսկ ոչ օրինեալ սրբութիւդ ի կա
նայս . բընաւ կարան ատուգաստ աչ
քարկին . բարեխոսեա առ տէր վասն
անձինդ մերոյ . զի փրկիցէ ըզմեզ
կեաց զնս փըրկիչն աշխարհի . ու ո՛
նեցայ ի ժանիս վիշապին . ու փրկ
ընկլայ ես ի խորս անդընդոց . ըմբըռ
կեան իմ յոտսականութէն . Յորժամ
ձայնի աղօթից իմոց . ու ես չեմ ըզ
տըսօր ըզնս կենդանութէ . ու լըսա
նէզ ի նեղութէմ իմում աղաչակից ա
ի մեզ զարդարութէն աչեզակին .
աչեստ . լուսածինն ամպ ծագելով
եալ ըմիշտ կոյս . և մայր բանին տըն
քանզի ցօղն անապական ի քչին հեղ
Ուրա խաչյան զօրք երկնից ի վերուստ
```
```

եղբոց ծընեա՛ղն, ի՛ կո՛ւսէն։
լըսեաւ մէն իւրմէ՛ յայնեցաւ՝ սի՛ր
քո՛ն զայե՛լ՛ սեաննո՛։ այնճառելի դա՛
Ա՛ո կ՛ բա՛ննն ա՛ստրե՛ա՛ծ. ո՛ր յառա՛ջ
դէ՛ր նո՛ցա՛ անմե՛կնե՛լի ըլլա՛ն։
ասուեցա՛ն ա՛նդո՛ր նդ. ի՛ առաջնոր
մո՛վսէ՛ս խա՛չանի՛շ գա՛ւազա՛նա՛ն. պա՛
լա՛՛ա՛՛ջ ջ՛ոմլե՛ն։ Յայնժամ հե՛րձեա՛ց
դէ՛ղն իսրայե՛լ՛՛ գնացի՛ն ընդ ցամաքն
մեցաւ՝ ի՛ հասա՛՛նա ջո՛ւրց. ո՛ւղ
Փարաո՛ն հարնդերձ կառօք ընկէցի՛ն
ասո՛ւ ա՛ր վ՛՛ անձա՛՛նց մերոց։
անհամեմատ՝ ի՛ կանայս. բարե՛ խօսեա
նայցա՛. զդէ՛ժոխս ա՛՛ե՛րեաց. ա՛ր ե՛՛՛
Ա՛միշտ կոյս. քանզի որ ի՛ քէ՛՛ն մա՛րմ
դի՛՛ծեցեր։ Ա՛ւրա խա՛չիր սրբեա՛՛հի
շանի՛՛ն. ա՛ր յարու՛թի՛՛ն ը՛մեզ կենա
եր՛՛՛ խաչե՛՛ն ջանկեա՛՛ զզուխս վի՛՛
սան ելեր՛ ի դու՛՛ ի կառո՛՛ս քո փրկու՛՛
Ա՛ոդաբերկին ձայնեա՛՛ ընդ քա՛՛ջու՛՛
քա՛՛ ընդ անհաս մա՛՛դաստի՛՛ւ թի՛՛նդ։

դառնան ճաշակ պղծութեան քաղցրացրել
քո՞մ կրեցեր անբծախէզ մեր[ն]ին.
Որ ըզհնձուրն առատաւած յորմէհայնիւ
ամենայն տըրտմեցելոց. զքեզ բար։
ողիոյդդ ա՛նըսպառ. յոտնախօթիւն
արթ ճըշմարիտ. և ճըմլեցար ի խաչին
նահա՛նան։ Ո՛ր ա՛ընկեցար յերկրի
զքեզ բարեբա՛նելք ընդ հրեշտէն օրհ
դըժոխոյն աչերեցեր հընձօրեցա՛կս.
առուրի՛ն վայրըն մա՛հու. և ըզնի՛գըս
ո՛վ ողորմելի՛ մա՛րդ քո քա՛ւ լի՛նի՛ր ի
մահան բանի՛ն առաւծոյ։

Ո՞ւր անձին անարատ մայրն է՝ ուր կոյս մա-
տեան. ուր զանգին ադամն ազատեցեալ
ի մեղայ. նորոգեա և զնա զպատկեր
նեաւլոս մեղօք: Ո՛ր յատենի կացեր ան
պարտ կողին պատարանք. Ո՛ր բոյրք
մեզ ի կոզմահոս աղբերիդ. նորո-
ցին ամենայն հաւատացեալք:
Ո՛ր զօրա-թիւք բազմիր քո խընդրեցեր
ըզ վերին յաւիտենից. և հանատուր
ցեր զհատանտացեալս ի քեզ. նոյն
նա խաչիւդ ազատեցեր յաւիտենից ի
մահուանէ: Ընդ խընդրեմք ի քէն
թագաւոր փառաց քրիստոս. ազգիս նօթ
սըբբուհուդ անարատ մօր քո և կոյս
սի. ապրեցո զմեզ յաւիտե-
: Ամէն:

Հատ

լու նրա զՆոդևորական աւուրցն։
Եվ մշտնջենաւոր ցուցանէ
նախեայ ընցաւսն բարձեր ի մարմնոյն
չգիտէ վ գիտութեն։ Ա՛ր զաւուրս
լո՛ր աղաչանաց մերոյ և՝ նոյնմգեա
ա՛մ մարդիւն։ որ կա՛ղաչ ան քեզ
Ա՛նմո՛ հ թագաւոր որ կամիս ըզկեա՛նս
մերոյ փրկութեա՛ն։

նո՛թին։ բայեհասեա աւուր վանքն
առանձինս յոյնվայնի զանխոնա՛նջ զբ
ըմ՛լբէան երկնչցար ա՛ծածին մարիամ
քո՛ ե՛ղ։ կա՛։ Ա՛ր ի՛վեր քան ըզքե
բեր անխծադրո՛թի հեղմամբ աւրեան
պարտո՛ճեն ադամայ։ և բարձեր ըզնչ
ղաղացո՛ ըզկեանըս մեր միայն մարդասէր։
Ա՛ր բարձրացար ի խաչին յաղագա դառո
վանքն մեր խոնարհեցար ի յերկինսդ կա՛
ձա՛ռ անօրէ՛ն նո՛թին քո խորհուրդ։ որ
Ա՛գիշերայ կա՛ նախեաւ վէր օրհնեմք զան
բեհասեա աւուր վանքն մերոյ փրկուե։

զբ

մամբ՝ եւ սանեցեալ բեհեզք՝ ի հրոյ
մկաղրեալ՝ ընդ ընդ անհրպեալ հնչիւ
ոսկեայ զարդ ի վերայ խանձի՝ դատապարտեաց
ըզբաճնամրկութիւն բերանոյն՝ յայլեայ
նմարատ տաճկաց անվայրապիկ բանիւն
այլ՝ մարիամ սուրբ կոյս՝ բարեխօսեա
առ որ վասն մերոյ փըրկութեան

ՂԵՂ

Նախականութեամբ աղերսեմ՝ եւ ի մտիւ
կեամ՝ ըզ ընդ ծանեան հրանիւթի
ցըն սեռէն եւ բանակին կենդանիք
որ ըզ յանձնէն ի կէտէն կորզեալ ար
տաքսեցեր՝ գովասանական ձայնիւ
եղանակեմբ քեզ զերգս օրհնութեան
ներմուծանել բանի՝ ոչ առատ ծոյլ
անասնարթաբեր արմատ փայտի՝ ն
մակաբուծ ընդ ընդ անհրպեալ հնչիւ
ոսկեայ զարդ ի վերայ խանձի՝ դատապարտեաց
ըզբաճնամրկութիւն բերանոյն՝ յայլեայ
նմարատ տաճկաց անվայրապիկ բանիւն
այլ՝ մարիամ սուրբ կոյս՝ բարեխօսեա
առ որ վասն մերոյ փըրկութեան

ՏՕՐ

Ո՜ ըզբաճնամրկութիւն բերանոյն՝ յայլեայ
բանակին կենդանիք՝ յայլեայ եր
գով ի վերայ խանձի՝ դատապարտեաց
ըզբաճնամրկութիւն բերանոյն՝ յայլեայ
նմարատ տաճկաց անվայրապիկ բանիւն
այլ՝ մարիամ սուրբ կոյս՝ բարեխօսեա
առ որ վասն մերոյ փըրկութեան

Նեա՛լդ ի կանայս։

Ընդհին եղեալ մարդ տեսեալ զարմա-
նայր մարգարէին. և՝ հեղուսեալ բեռ
ոզք զմարմինն ի խաչին՝ նեղոտո-
ճեալ ի միջոց երկուց կենդանեաց։
Պատմեացեն երկինք ընդ վայելչու-
թիւն փառաց քո. և ընկալեալ լուսաճեմ
տաճարդն ընդ հնութիւն արեան անեղին. և
օրհնութիւն խաչելոյն լցան տիեզերք։
Զի՞ասորեալ ընդ միսայն ի վեր բուսաբեր
արմատայն. այլ քրովբէական կառքն
ըստորինջեալ ի դժոխս. կենդանագործեաց
հրաշալեաւքն պատեալ վերանայր աղբատոց։

վերծմնեցի զքո ի փառաց թագաւորն։
Նայ 1 այցեցարուք երկինք և խօսեցայ՝ և
խօսեա՛ կեցուցանել զմեզ։
ընդ քեզ՝ ո՞րդւոյ քո՝ և այլ բարե-
յոյս և ապաւէն իմ։ խոստովանողացս
մեղս։ առ կ իմ։ Ա՞յծ ածին դու ես
րութիւն զնախահօրն ջընջեաց ընդ
Ա՛ր մեհեանն եւոյծ ընդ մահ. և յա՛յ
ձին երկոյծ զբազմունս։ առ կ ։
Ի՛ խաչին բեւեռեցաւ և զդիւժ խոխ
կ իմ ած. և փառաւորեցիմ զքո տէր։
Գէ Տէր ի՛նձ ի վերկոյս։ առ կ ։
Ո՛գնական ընդունելի՛ մղիւ իմ
սեա ա՛ռ ետր վասն մերոյ փըրկուե՛ ։
աքեա զքեզ տեսանել ի յերկրի. բարեխո՛
մայր աւ՛ն և կոյս մարիամ. քրիստէականն
տասեր իշխանի՛ն ։ Տէրունի անապատ
բարկութե զարթնեցեալ ի վերայ խաւար
կընքէր հրաշեալ աւ՛ծային նոր ձեռագն. ո՛
յիս ի խաչին . և ընդ դէմ անտես
Ա՛ղաւակեր աւծային բարբառովըն ա՛ր

զարարածըս քո։ Եղիցի անօրինութիւն
փառաւորեսցի որ եկիր ի փրկիչ
հօր յանուանէ զգաստեսցին մարդիկ.
մեր յաքս ըղձայնոյն ա՛ծ. որ ի ծոցոյ
ի՛ մեղայ և յատականութենէ։
Եւ սբ երրորդութիւնդ ծանեայք ըզձր
ա՛ծածին. ուռի փրկել ընժդողովրդս
Ի՛ բարեխօսել փութայիցէ մեզ սբ
լեռն սիոնի ի՛ յաւուրըն տոչորմին։
հրաբաժակ դատաստանէ այրմանն ընկալ
ւոյն ձայնակեցին սբ ա՛ռաքեալքն. եւ ըզ
կենդանուն։ Յանմանէ կայ ի՛ յայդ
զեաց ի՛ կեանսն և պարգեւեաց մեզ
ժոյռց. և զարդեւեալն ի նմա կոր
ս՛ բ հոգւոյն այրեա՛ց զերծանելս դը

Ձ՛ծայն հնչեսցի զօրութիւն

ծընօղ և պահիչն ա՛ն։

դար առ որդիդ քո և պատրաստ ըմեր.
փառք քեզ ո՛ր յարեարդ ի մեռելոց
յաւիտեանից։ Պարբերեսցէ անդա՛
քս. պարգեւեցեր ըմեզ ըղկեանսն

Ձ՛ն

Եւ սբ երրորդութիւնդ ծանեայք ըզձր
մեր յաքս ըղձայնոյն ա՛ծ. որ ի ծոցոյ
հօր յանուանէ զգաստեսցին մարդիկ.
փառաւորեսցի որ եկիր ի փրկիչ
զարարածըս քո։ Եղիցի անօրինութիւն

Դիշ

Ոչ ծովի իմ յամենայն ժամ զքեզ փա-
ղուցանել ըզմեզ։

Երեցուցիչ ածածինն. բարեխօսեա՛ հե՛
քում. և՛ ծընաւ ընդ նա՛ մարմնով այլ
ոմ՝ տա՛րար ըզբանն ած յարդանդի
դուստերէ քահանայապետութեան
նորա։ Ո՛նդ արձակեցաւ բերան իմ
դըժուխս։ Ո՛նդ արձանակեցաւ լե՛զու
փառաւորն յաւրհնէն խրովաւերեաց ըզ
բարձրացաւ եղջիւր իմ յայլոց իմ. զի՛
սատանտեցաւ սիրտ իմ ի՛ նմա՛ եր ։ Ու՛
քեալ. զո՛ր մարգարէ՛ն եսեա։

Հատ

Ա՛ստուածածին մարիամ. մա՛յր աստ՛ուծոյն կենդանւոյ. Ա՛պաւի՛նիմք ի քո բարեխօսութեդ
եղիտի՛ և եղիցի՛ քա՛ թագաւոր։
և եղիւզապատեմք. որ ուրախութի՛դ հա
կա՛ փըրկի՛չ. առաւե՛լ վեր օրհնեմք
քո ա՛ր կեա՛նըս շնորհեցեր անո՛խա
դատապարտութի՛ւ. և կամաւո՛ր խաչելո՛ւ
դժո՛խս։ Ո՛նդ արձանակեցաւ բերանն իմ
բարձրացաւ եղջիւ՛ր իմ յայլոց իմ. զի՛
փառաւո՛ր յարո՛ւթի՛ւն խրովաւերեաց ըզ
սատանտեցաւ սիրտ իմ ի՛ նմա՛ եր ։ Ու՛
քեալ. զո՛ր մարգարէ՛ն եսեա։

զան

ոտաւորէ՝ ուր՝ . վերն ղե լոյս են հրամայ
նը.բ.քո՛ ի վե՛ր երկրի՝ . Հոգի՛ քո սբ և՛
բարկի . զկ՛ն ի՛նձ քո՛ եղեցի յաւմ ժամ
ընդ դէմ թըշնամւոյն հակառակողի՛ն .
Հոգւոյն սրբոյ հովանաւորեալ զքե՛
ա՛ծածի՛ն . մարմնացեալ հօր հաճութ
զորդին միածի՛ն մեղ՝ ի փըրկութի՛ .

Եսա Յառաջեցի զանըվեռելի ընդ հնձութի
ա՛ռ բարեգործութեն ա՛ր՛ծ՛ . և լըսա՛ ինձ
ի լեռանէ սբ՛յ իւրմէ՝ . և եհաւն ըզկեանս
իւր յապականո՛ւթէ՝ . և երեա՛ց ըզ
մահո՛ կարողուին՝ . որ խաչեցա՛ վասն
մե՛ր՝ . և յարեա՛ ի մեռելոց ծրագի՛ս յաղ
նա՛յնի կարօղ՝ . փըրկել ըզ կեանս .

Ա՛ստուա՛ծ ե՛ր որ ծընա՛ ի՛ մէշտ կու
սէն՝ ի փըրկութե ազգի՛ մարդկան՝ լու՛
սաւորեալ ըզսի՛եզերս ի գի՛տութի
ճըշմարտութե՛ . և բարեբա՛նեա՛ք ըզնը
բարեգըթութի՛ն . Օ՛ ա՛նարա՛ն օրհ
նե՛սցուք զա՛ծածինն՝ . որ կո՛յս մընաց
յետ ծընընդեան՝ և առա՛ջ յորմէ՛ն

Ա՛յլ մեք՝ ձայնիւ վերնոց փառաւորեսցուք
մե՛ռ. թաղեալ՝ի սիրտ երկրի՝ զեր-
եկեալ՝ի յերկինս՝ և խաչեցա՛ր կամաւ՝ վա՛յ
Հանդուցեալ՝ի խաղաղութիւն՝ պահելով՝ի խաղաղութիւն՝
փոր կէտի՛ն լինիլ զերիս՝ տի՛ւս և՝ գերեզ-
ման՝ ցո՛ցանելով մարգարէի՛ն՝ ի՝ն-
Հրաշալի խորհո՛ւրդ տնօրինութիւն (1)
նորոգեսցէ՛ ի՝ փառս։

ի՛ մի՛ւսանգամ գալստեա՛ն իւրոյ
հեսցէ՛ զեկեղեցի՛ իւր սո՛ւրբ. ո՛
Հարեւանցո՛ւթիւն ն՛ը ա՛ճապնին՝ պա՛
իւրո՛վ պարգեւաց մեզ կենդանու-
մա՛հ՝ա՛ն. և՛ երկքօրեայ յարու-
էլո՛ւթիւն՝ իւրո՛վ ա՛ւերեաց զգ զօրո՛վ
սըբեսաց ձայնի՛ւ։ Ո՛ր կամա՛ւոր խա՛
և՛ զծրա՛ց երկնաւորաց փառաբա՛նի՛
որ ի՛ վերայ քերո՛ւբէից հանդէ՛ա՛
Օրհնո՛ւթի՛ն նոր օրհնեցո՛ւք զգ-
կի՛ցըն հօր և՛ ամենայնի՛ն հո՛գւոյն
զանատա՛նելին ա՛մյուն՝ ։ զհամա՛ձայ

միւն փառաւորեսցէ զնորս ինէն. օրհ։
էին խորհրդով. և աղաւաեաց յանմար
Ար բաժանեաց զգծով աշխարհի խա
նուրիք նմա յամենայն երկրի։
թական ծովոյն փրկիչ զարարածս. օրհ
ծութիւն. որ խոնարհեցաւ ի հայ
Լուսաւորիչ եղեր նորա ձայնիւ ցրեն զկ
աղաչեա վասն անձանց մերոց։
հօր և սրբ հոգւոյն. զնա անդադար
րոց նախայաւիտեան բանն. փառակից
ի իւրէն ցընծալի ծրնաւ սիրեզ
զդքեզ անդադար բարեբանեսցուք։
մեղուս մեր բոցակիզեալ շնջոյն. վս որոյ
պակաս մարմնացաւ ի քէն կոյս. զգ
սէր։ ի աղերսուրըն կենաց քո անան
փառաւորեցից զդքեզ ք ս ամէն մարդոյ
դողացայ յոյժ. նայեցայ ի գործս քո. և
Ար բազում գործս լսայ եւ զայր հուրեալ
ցի քո սրբ պահելով ի խաղաղուի։
հոգւոյ ի մկ յն. զի միաբանեսցես զեկեղե
ընդքեզ քս. որ համագոյդ ես հօր և սրբ

շակեցին դասք առաքեալ՝ զբաժակ
Ա՛յդ յայդոցն անմահութ եդեմայ շնո-
զեաձ զնդբրանութի՝ թշչնամուջն։
Ա՛ր ընդ ամենեսեան ասէ՝ զտ քոյ բնութե-
մնհուքե և բաժակ մեզ ուրախարար։
տուք օրհնութիք նմին հնազանդ երգով։
Ա՛ր ընդ ամենեսեան ասէ՝ զտ քոյ բնութե-
կիսյսն մարիամ աճապարեալ խոստովանի-
ս՛ր ես ակեղեցի՝ ուստի տըեառ հացն ան
Թէ՛ ոքան խրովէ՝ տուք։ Ա՛ն նահապետն
նեալ սրտիսն ամատմայ ժողովեաց ընդ
տարածեաց՝ ի վե՛ր խաչին՝ և ըզ բաժա-
Ա՛ր զա՛ն նաբատ բամբուկս խոր միաձինքն
կերկիր՝ ասէ օրհնուի՝ ան՝ այ մերոյ։
բանն՝ ի հօրէ ունիցի ցօղ խոնարհեալ
լեր փրկիչ մերոյ՝ որ մարդասիրապէս
Ա՛յցեայրուք՝ ժողովուրդք՝ ի պանդխտի
մա վասն՝ անձանց մերոց։
նուր հովուէր զիեզ՝ ։ բարեխոսեա՝ ընդ
նատուր՝ ։ և բնակարան բանին որ բա-
Ա՛ճապին սիրե լուսոյ անդ հնձո-

խոնարհեաւ լիջեր փրկիչ զպարարս ։
փառաց Թագաւոր . որ ի յերկինից
Հաս ժառանգեցան սի՛րոյք մեր առ քեզ
ի հրոյն յաւիտենից ։
հայցմա՛ք մաղթեա փրկիչ ըզմեզ
Ճաշեալ քոյին ծնընդեամբդ . ի քէն
նաճա՛շակ պըտուղն քաղցրացո՛ւցիչ անճ
քեզ կրեցեր մորենի անկիզելի . դառ
ըզնոսա քո յարեա՛ն խաղաղակո՛ղին մեր
հեղեր զարիւն քո՛ սբ՛ . և արբուցեր
Ա՛ր ի խաչին մարմնով պատարագեալ
ի փրկութենէ արարածոց քոց տէր ։
գոլով . ըզքեզ օրհնե՛մք զկեանդ
նա՛եւ մա՛րդարէքդ ա՛ծ՝ ըզնդ հօր
նախ քան զյայտնութեանն սրդի . և ծա՛ Ա՛ր յանըսկըզնական հօրէ ծ՛նեալ
վե՛ճք և մե՛ք ձայնակցելով երկնայնոցն ։
րեբանե՛ն դա՛ռք հոդեղենա՛ցն . զո՛ր
Օ՛ տաճա՛ր անապակի՛ն բանի՛ն հօր՝ բո՛ղ
կենաց քոց տէր և մեզ ա՛րբուցի՛ր ։

պահեա ըզմեզ ընդ շնեաս յաղթող խա-
չիդ քո քաջ. յոր բա՛ղձայար կանգնե-
հօր՝ բարձեր զանէծս ամենայն։
Որ զնա խաւարն ըզ այնպիսին լուծեր
ծնընդեանէ քո՝ նոր կոյս, բարե՛ խօսեա
անդադար վասն մերոյ փըրկուե՛։

Ա՛յդպէս որ ընդ հօր նախ քան զյաւիտեան
տեառնէ. եկիր լուսաւորել ըզ խաւարս
մեզմէ հոգի՛. ծագել՛ի սմա ըզոյս հրա-
մանի՛. սո՛ւրբ քեզ հո՛գւի՛ ի մ՛առաւօտի՛։
Լեա՛ռնք՝ ի կենաց և յոյս յարուե՛. որ
արարեր՝ խաչիւ քո զհատանո՛ւքն՝ յեր-
կինս և յերկրի. տո՛ւր մեզ ո՛ր զքո զեան
զաղու՛թիդ՝ ո՛նդ սրբոյց քոց ա՛ռաքելոց։
Մայրդ լա՛ռաջ բանի՛ն այ. որ ե-
ղեր արեւելք արեգակա՛ննն՝ ի մեզ ծա-
գողն. բա՛րե՛ խօս ո՛ւնի՛մք փըրկել
ըզ մեզ՝ ի փո՛րձու թենէ։

Եկեղեցա՛՛ն՝ ն քեզ մա՛ղթեմ փըրկիչ.
որ կենարար բա՛նիւ քո յո՛ւծեր զեր-
կնա՛ւոր մա՛հու. փա՛րատեա և զեմ՛ զհի-
ւանդ

սեայ գահ՝ ազատան Ծաղկեաձ։

խեանէն ի քէն մարմնով յարմատոյն կեաց դարձուածքի. բարեբանեսցի զբեզ բեղ երկրի՝ ամպ թեթեւ ցօղեալ ի մեզ զար՝ ցեալ փողով։ Ա՛րդ ո՞ւր եմիք ու բաշխեաց ողջոյն մարդկան՝ բարձրա՝ խաչէն. գովեցից զբեզ ո՛ր էիս աւար պա՛տերազմի դիմեալ կամաւ ի մահ յօրհնուածն ի նոր։ Յաղթողն ի մարտ ի սբբութեան նորա դանդ հոգեկենացն զնանաք վերմրդութենն. օրհնեցից զբեզ փառաւորեալն ի հրեշտակաց զամե՝ նեցունց փառս։ Ո՛չ ոք ի սատանայեցց դեհհենոյն՝ մարմնով ծընար զարքայկոչն ի կապից մա՝ հու. բարեխաւս լեր վասն անձանց մերոց։

ա՛նդո՛ղթիս՝ յոյս կենդանութե՛ան։ Ա՛ստ՝ ուածոյ ո՛ր անմահ՝ յարոյ զբեզ մեռեալ լուծեալ. աւերելով ըզգերութիւնս դըժոխոց մեռո՛ցեալ ըզմահ։ կենադործեա՛ և զմեզ զերազբ ըզմեռեալս. յոյս։ Ա՛ստուա՛ծ և ա՛նբո՛ծ կոյս յա՛ռ ծընընդեան. ո՛ր մարմնով ծընար զարքայկո՛ն՝ ի կապից մա՝ հու. բարեխաւս լեր վասն անձանց մերոց։

փըրկել՝ ի սատանայեցց դեհհենոյն։

Ո՛ փառաւո՛րեալն ի՝ հրեշտակաց զամե՝ նեցունց փառս։ Ո՛չ ոք ի սատանայեցց դեհհենոյն՝ ի սբբութե՛ան նորա դանդ հոգեկենացն զնանաք վերմրդութենն. օրհնեցից զբեզ ի՝ նոր։ Յաղթողն ի մարտ պա՛տերազմի դիմեալ կամաւ ի մահ խաչէն. գովեցից զբեզ ո՛ր էիս աւար բաշխեաց ողջոյն մարդկան՝ բարձրա՝ ցեալ փողով։ Ա՛րդ ո՞ւր եմիք ու երկրի՝ ամպ թեթեւ ցօղեալ ի մեզ զար՝ դարձուածքի. բարեբանեսցի զբեզ ի՝ քէն մարմնով յարմատոյն կեաց խեանէն ի քէն մարմնով յարմատոյն կեաց

կը նստաբեր յարուցիդ։

վարդս քո քարո՛զ. սուտատարանէդ զգ
կուքիլ յայտնեալ. եւ առաքեցեր զերդ
Ա՛ր կուսական ծնընդեամբ ի փըր-
ծեալըքըն քո ազատեցեր զգեցուցանեն։
բացար կամաւ ի կառըն խաչի՛ն. եւ հե
կը բարեաւնըս բաժնիր ընդ հօր. բարձ
ծանոյց մարգարէ՛ն։ Ա՛ր յաթոռըս հրա
նեա՛ցին. զոր նախագուշակ տեսլեամբ
ողջի. երեւեցար ի մէջ երկուց կենդա
Ա՛ր յանքընկնի՛ն ծոցոյ հօր խոնարհեա՛լ
ի՛ հըրոյն. աղաչեմք ըզքե՛զ։

փըրկել զանձինըս մեր ի յաւիտե՛նից
ցեա՛լ ի մեռելոց. մայր անապա՛կաս
Աւրհե՛ս խօսեա՝ ան միածի՛նըն յարու
էա՛ր վիշա՛պին կենարար խաչիդ։
ըեցո՛ւա եւ զմ՛բըռնեալս ի ժանեաց
ը՛զ մարդասի՛ն յոյնվայնէ՝ կէտին. ապ
լե՛ր ձայնի՛ ի՛մո՛ւմ։ Ա՛ր փըրկեցեր
նեզուքե՛ ի՛մո՛ւմ առ փըրկողդ եւ յայտ
յալի՛ս մեղաց ծովու. ազատակե՛ս ի՛ր

Ա՛նդ յո՛վնանու՝ ան՝ձն իմ ծըրնեալ

Ո՛րչեսցո՛ւք ըզնոր և զյաղթող զօ-
րութիւն նոր . փառո՛ք երգեսցո՛ւք
նմա՛ . զի՛ փրկիչ է և ա՛պաւէն և օգնա-
կա՛ն մեր է : Այ՛ս ա՛ւուրս մեր . որ յա-
ռա՛ջ փառաց ընդ հօր յերկիր երևեալ
տեսա՛ք . սո՛ւրբ փառո՛ք երգեսցո՛ւք . զի՛
փրկիչ է և : Յաղթակա՛ն օրհներգո՛ւին.
որ ապրեցո՛ւցեալ զնոսայն ի՛ ձեռաց փա՛ռա-
ւոնի՛ . քի՛ փրկչին մերոյ ամենեքեան
երգեսցո՛ւք . զի՛ փառաւո՛րեալ է : Ո՛ր
մա՛հու խայտին թո՛ւրմ կենդանացո՛ւց
ըզմահացեալսն . և մարմնոյն ի՛ր բեւեռ-
մամբ՝ . ըզկապանսըս մահո՛ւ ելոյծ . ամենե-
քեան երգ : Ո՛ր առաքո՛ր յորովայնի զմն
տանելի՛ն ասմին . և՛ ծնեալ ա՛նձառա-
պէս՝ զքո՛ւ յոյս ազգի՛ մարդկան՝ սո՛ւրբ
ա՛ստուա՛ծ՝ զքեզ խոստանա՛ք երգեցողանի՛ ըզմեզ :
Ո՛ կա՛ռըս փարաւո՛նի՛ . և՛ ըզզօրո՛ւ-
նըն՝ ա՛ր ընկէց ի՛ ծո՛վ կարմիր՝ . այլն ո՛ր
հրաշալեաց կարծողա՛ք՝ . նըմա՛ փա՛ռո՛ք
երգեսցո՛ւք զի՛ փառաւո՛րեալ է՛ ա՛ր :

Ա՛ծա
Նբսպատ. Եւ զանվախճան ուրախութիւն
արբուցեր ի կողտահոս աղբերիդ. զի՞
դեռայ ընկալայ զո եւտեր մեզ քո. Ա
Ա՛ր փոխանակ դառնութեան ալեկոծին ե՞
ծրհնեմբք թաղաւոր յաւիտենից։
կեր զմբըունեալսն առ ինանիկ. ընդեզ
զեր ընդըժոխս. Եւ զըստորինս արձակեա
Տե Ձայնին բարկութիւն հընոյ զո՞ւ կի՞
միայն կոտորեալ եմ մա՛՛ր։
զո՝ աճաճին ընդեզ խոնաւանկի՝ որ
ի քէն ծընեալ. իսկ եկեղեցի որդւոյ
զորութեց զատըւա՞ծ մարմնով առ
ո՞ասո՞ցե՛ր։ Տեսին դաք խանալի՞
զո փըրկեալ. փառս քեզ վերնաբնակ
թին. Եւ կենարար յարութի՞ զո զեկեղեցի
էր՞ն կիզեր ըզբա՞նասիրութին բըռնու
Ա՞ծո՞վ սըբատիութի՞ զո ք՞ւ. ի՞ խա
ընկալանել զո մարդանիրութեամ։
Հնուդ. Եւ փառաւորեցին զանպատմե՞լ
յա՞հաւո՞ր անօրէնութե զո խո՞ր
Ա՛յեցի՞ն զինաւորութի՞ երկնայի՞նք

ի յօրինել զգեստ ըստ ըզ-ամրւոյս-ոյ։
լսե՛ք։ վասն այնորիկ հա-ւատացեալք մեք
ըստ զգեաց-եալ նոյնպէս անպարտելի զօ-
րե՛ն ընդդունելոյ՝ քան՝ մեք ընկալեալք։ Ո
կ՚ըն ընդդունելոյ՝ քան՝ մեք ընկալեալք։
սիրա իմ և խորհուրդ իմ ի նմանէ իմանի։
զօրութիւն, վասն այնորիկ հա-ւատացեալ
ի նոյնի-սատուկն էին ոտիարքն զգեցեալ
Ա՚ղեղըն հզօրութ-ց նո-ւաղեցա-ն. և որք
նոյնպէս մա՛րմար. ո՛ր ծընանիր մա՛րմ-
կոյս մա՛րմար. ո՛ր ծընանիր մա՛րմ-
չուվանացեալ ըզ նոյնն ա՛ստուա՛ած։
ա՛ստուա՛ած ի ձեռն հաւատոց ի սիրտ
նո՛ցա մա՛րմար. ո՛ր ծընանիր մա՛րմ-
ար հնազանդեցուցանել զամենայն ազ-
մա՛րմար. ո՛ր ծընանիր մա՛րմ-
դիմ ամենայն ազգաց հնազանդեցուցա-
նել ի հնազանդութիւն հաւատոց ի
Ա՚ստուա՛ած ի ձեռն հաւատոց ի սիրտ
ամենայն ազգաց հնազանդեցուցանել
ի հնազանդութիւն հաւատոց ի

գործեցեր զաշխարհս. կենագործեա՛ ի
ա՛շխ. և լուսափայլ յարու՛ցո՛ զոկենա
ուածքդ զմեռուցեր զմահ քրիստո՛ս
ի դրաց դժոխոց. Ա՛ր կամաւոր մահ
մեզ վերակիայն. և դարձո զհնոգի ի մ
տէր ձեռս քո ա՛ռնում զոգիս մեր. Ե
յժա կենդանու թե՛ և փրկիչ մեր
սէր մարդ ՀՀշմարտապէս. վասն
յանձն առեր մարմնանալ ի սբ՛յ կո՛ս
տարուցն կանխասաց մարգարէին.
հաւատացելոց. վասն Ա՛ր եկիր ի կա
կեղեցի. և ետուր պարի՛սպ ամրու թե
կամէն խաչի՛ քո. լուսաւորեցեր սբ զե
ես զանուեց. վասն զի լոյս են հրամանքդ
քո՛ ի վե՛ երկրի. Ա՛ր ի ձեռն փրկ
ցեր վերկինս և զերկիր. արարիչդ ա՛մ
ա՛ր բանիւ հրամայեցիր քո՛ հաստատե՛ Դիշ
մեք ի յօրհնել զքո՛ սբ ընկայրու՛դ.
հզօր զօրու՛թ. վա՛ այնուիկ հա՛ւատացեք
կեցեր քա՛. յորժամ յարեար ի մեռելոց
ո՛ դրունքս դժոխոյ պըղընձէա խորտա

պատուականն և սէր խաչիւ քո։

Ա՛ր զի՞ս մի անտես առներ ։ այլ զարհեա՛ դուշմանն ։ և եթե նմանին ձայնի՛ւ դուշմ. Ա՛ր լո՛ւար ա՛ր՝ ձ մարդարէին ձայնի՛ւ ցաւ ։ աւերեաց ըզ դժո՛ւխս ։

ղեղ

Ա՛ր զի՞ս զմեղսդ ըզմեռեալս ։ Ա՛՛ւ քեզ տ՛՛ պաւի՛նիմբ ա՛ր ա՛ծաճին ։ բարեխո՛ սեա՛ անդադա՛ր առ որդի՛դ քո և ա՛՛ր՝ ձ մեր ։ փըրկել ըզմեզ՝ի փորձու՛թէ՛՛ և յա՛՛մ վերջնոյ մերոյ ։

օրհ

Ո՛ ան՛ձառդ քո քո՛ փառաւորեմք ըզ մարդա՛նալդ ։ ի զբա՛ղնոյ լերանդ հրաստա բանիւ՛մբ ըզքո՛ քաջու՛թի՛դ ։ քանզի հաւրեր ըզպատե՛րազմ՛ելեա՛լդ ի փրկու՛թի՛ մեզ։ Յա՛ղթօղդ քո քո՛ դո՛ւմբ ըզ զօրքն՝ թիւդ ։ քանզի վանեա՛ր զընդդիմամարտ թըշնամին ։ և դարձո՛ւցեր ըզդերբո՛ւն ։ եկեա՛լդ ի փըր ։ Ա՛ըղեխոցէ երկիր զնորոգութի՛ւն ։ և նորացո՛ւսցէ զօրհ նութի՛ւն ։ քանզի ա՛՛ծ ծնո՛ղ նդեա՛մբ ի մի՛շտ կուսէն ի փրկու՛թի մեզ յայտնե

զի ի նմա զբռնաւորին չարխեցեր
զխնդրոյց ծուռսն հերձեր զգնդուրն։

Յաղթական քեզ օրհնութիւ՛ք. տէր ոմ դկ
զմիւսանգամ քո գալուստդ։
րսւթեն. որք ընդհանուր պատմէին
վարդս քո քարտզս Տէր. առաւտուր յոյժ
խաչօրն ադամայ. և առաքեցեր զերի՛
տիեզերք։ Լուեցար ի փըշկուի նայ
րատ՛ք. և օրհնութի՛ նոր երգով լըցան
նելըն քո ի կառըս զուարճացան արա՛
քո՛ ե՛ փըշկութի՛ եղև ազգաց. յերկ
նախնաց ե՛ր հոգւո՛վն։ Հիծելո՛ի՛ըն
կենդանեաց. զոր երգեա՛ց ամբակում
նով ի վերայ խաչին. ի մէջ երկուց
ի բազմաչեայս. և առեալք զքեզ մարմ
ձաւեալ քոյին ծնընդեամբդ. և զնս
նից և մարգարէքն ի՛ր ե՛ր կուսէին. ան
քակուածն. և զնս։ Ա՛ր ի՛ջեր ի յերկիր
ծեր վերհանո՛ւթի՛. և անդի՛ծիցն եղեր
Ա՛ր քոյին հրամայո՛ւդ զմահու լու

փառըք քեզ քո՛վ. օր եկիր կամաւ հօր
Թի՛ւ ի բարձունսն վեր երգեմք ասելով.
մարմնացեալդ ի՞ նոր կուսէն. օրհնու-
մեծի ի խորհուրդ աշխարհի։ Ընդ միմեանս
ի փըղկումի աշխարհիս։ Ընդ միմեանս
թե ի խորհուրդ ընկալաւ ըզնա. և բարձեալ բերէ
էջ՞ն գոչէր ասելով. տուրացեալ զԹա՛ա
գարիէն. և ի ամենօրեայ չարչարանըս խաչ
և ի պատգամըս կենդանիս. օր քարո-
զեաց մեզ ըզցօղըն կենաց ի յերկինէ։
Նայ Այլ ցաւրուք ի բարբառ մարդասիրին՝
ահ՝ն՝ն՝ն

Արտասուք երկինք և երկիր՝ ոչ բաւէին
զընդ ի կածս խոչին. ծաներս և
դարս թէ. իչխանս չ բազմաց տեսաք
արուեստից մեզ փայլեաց արեգակն որ
և տեսիչ զի պանդխտիցն արար տէր
զնաներս ի յերկինից. ծաներ տունք
հոգւոյն. նախապատմող մարգարէիցն
անեաք ըզքեզ ի փառակից հօր և
սուրբ հոգւոյ աճապնդիր։
ի տեղի անկելոց հրեշտակաց. բարեխօս
ժոզց հաստատմանն ամբարշտաց. վերջ
յերկինից յարքայութենէն։ ածուր վրէժ
տիեզերս. լուսաւորիչ կոչեցար հրաշիւրելով
լոյն. ոչք ընդհանուր ընթացան ընդ
յայգուցն յանհասու. սրբոց առաքեա
նակաչեալք ըզբաժանն ուրախութեամբ
ըզդիմիս և զպօրսն մինչ։ երկոցն։
նըզն մարմնացեալ ի կուսէն. աւետեաց
և օրհնեցեալ զայ ըստ. զի հնարն այլ բայ
ամփս համբեր ամենայն հեթանոսաց։ (զկ

զկ

ծ

անեաք ըզքեզ ի փառակից հօր և
սուրբ հոգւոյն։ նախապատմող մարգարէիցն
ըզհնարհիլեղեալ յերկինից. ծաներս
և տեսիչ զի պանդխտիցն արար տէր
։ արուեստից մեզ փայլեաց արեգակն
դարս թէ. իչխանս չ բազմաց տեսաք
ըզնա ի կածս խոչին. ծաներս և
Արտասուք երկինք և երկիր՝ ոչ բաւէին

քեզն քո փրկիչ շնչի, վասն
ծրնողի քո Միշտ կուսի. Հայցեմք ի
աղաչեմբ սուրբ Աստուածածնէ, վասն Կարեխաչս-է
փրկեա ի ձեռաց անօրինաց խլատաց
Տիրոջ մերոյ զքո վերադարձիդ. Ո
զայս ոչ դիտեմք մարդա՛ս՝ սակս
լուր մեզ տէր, վասն ի քեզ
Վ՛ադիշեցրայց կանխեաւ ազաղակեմբ
մե՛ծ Աստուած ի փորձութենէ։
բանն աստուածծ. զի փրկեսցէ ընդ
հ՛ազաչեա զմա՛ ի քէն ըզ մարմնացեալ
Ի՛նդա՛ մարիամ սո՛ւրբ Եղեր մայր քո.
քո յարո՛ւթիւ ըզյարո՛ւթիւ մեր. ընկա՛
ընդ դի՛տո՛ւմ յարութեանդ. Ո՛ճանո՛ւցեր
զանգ՛ացուցա մեր միա՛յն մարդա՛սէր։
մեզ ի փրկո՛ւթի՛ւն քո՛մ. ընկա՛ Աստ
քրիստո՛ս աստուածծ. Ո՛ւրախ՛ացիր
Աստուածածնի սիրտըդ մեր սո՛ւրբ քեզ
սընդ մեր ըզ միածի՛նն քո՛ զերդի՛ւդ։
բանին ընպատաւորեցար. պաղատեա՛ վա՛
տա՛նել լուսոյն. բնակարա՛ն բնու՛թի՛

Ձայն աղաչակի լսեր Տէառդ, ի լսել ի
պատասխան առնուլ զաղաչանս. Երանի՛
քեզ ո՛վ Աստուած, որ ընտրեցեր
եւ մերձեցուցեր քեզ զնա, բնակել
ի սրահս քո. Ա. Ցանկասցուք
զբարութիւն տանն քո, սուրբ
տաճարդ քո։ Ա. Ակնածեալ
եղիցի առ նա ամենայն երկիր
երկիւղած։ Ա. Ամենայն
երկրպագութիւն երկիր
քեզ, եւ երգեսցեն քեզ, երգեսցեն
անունդ քո։ Ա. Ամենայն
ազգք որ ստեղծեր եկեսցեն
եւ երկրպագեսցեն առաջի քո
Տէր, եւ փառաւորեսցեն
զանուն քո։ Ա. Զի մեծ ես
դու եւ գործես զհրաշս։ Դու
ես Աստուած միայն։ Ա. Ամենայն
երկրպագութիւն երկիր
քեզ,

խօսեա միածնին՝ աճած՝ին մայր բանին։
ջին՝ ճ՝նար անհայր յերկրորդին. բարե
աստ՝ծ՝ն՝ն։ զանունայր ճ՝ընաչէն ա՛ռա-
ծին. զանունայր ճ՝ընաչէն ա՛ռա-

Ա՛ղաչեմ զքեզ տէր Յիսուս Քրիստոս որդի
տէրունական փրկութեան, որ ի յոյժ
ողորմութենէ քումմէ եկիր ի յերկիր
մարդասիրութեամբ քով, եւ ի սուրբ
կուսէն Մարիամայ ծնար, եւ ի մարդ
կերպարանեցար, եւ ի խաչին վրայ
ի մեղաց մերոց մարդարէին. ասեն եւ
զամարտածս ի մահուանէ. եւ դիւժոյիսք
հիմացեալ առասնեցան ի յայնէ ամենայ
զօմայր փառաց քոմէ։

Ա՛ղաչեմ զքեզ տէրայրիկին, եւ ծիածանդ
ասծին. զանունայր ծ՝ընաչէն ա՛ռա-

տուամբ անձամբ ա՛նքընկին՝ և ա՛մպ
զհիմունս՝ ի սկզբանէ՛ աշխարհի՝ .
ծին՝ . բարե՛ . Ո՛նարեալ յառաջ քան
ծացաքին՝ էա՛ զենութի՛ն նախանտեղ
րագրեցա՛ն ի մարմնի . լցա՛ն ծընո՛նդ
բարե՛ . Ո՛յնպես էակ բա՛նըն հօր՝ պա
ի յերկիր՝ սպանա՛որել մեծ ա՛ղբայրն .
լեալքն զե՛ւարթնոց՝ . ի՛ջեա՛լ յերկնի՛ց
ծ՛ Օ՛րըն եղկնից ա՛նմարմնոց՝ իմանա
յառաջա՛ծ բազմե՛ալ քոյին՝ . բարե՛ .
երդոլին՝ . յա՛նկարծակի՛ փեսային՝ ի՛
Ո՛րինա՛ւոր աղբայրն՝ եղեր տաճար ըստ
նախանձ՛ ծնողի՛ն մեր բընո՛ւե . բարե՛ .
ռիս մնդկո՛ւե . և շնո՛ւաւի՛ղ օրհնու՛ե
Ո՛ւ՝ ծա՛ղիկ ա՛նթա՛ռամ տունկի սե
մա՛քրութի՛ւն՝ . բարձեր զա՛նհաւա՛սն բնո՛ւե
վերա՛զոյն սըրբութի՛ւն՝ և կո՛ւսականա
կե՛րակրեցեր զեա՛կըն բան՝ . բարե՛ .
բնակութի՛ւե . որ կաթա՛մբ կո՛ւսական
Լանկին հօր մարմնա՛ւոր՝ և առաքա՛ծոյ

թեթեւ լուսածին. բա՛ Աստղ հիւսը
եաղ երկնայրին յեռեալ յականց անմար
ժին. բերեալ պըսակ նը կուսին յո՛ր
ժամ փոխէր յաշխարհ վերին. բարե՛
Յովսէփեաղ նը զինդին երկոտասան
դասո՛ց խըմբին. սըկեալք որպէ՛ս
զարծուին յերուսաղէ՛մ քաղաք մե
ծին. բարե՛ Ի՛սկ երկեաղ բա՛զմե՛թի
աշակերտաց նորոյ կտակին. ի՛ փո՛
խան աճառնին մարգարտափայլ բա՛յ
կուսին. բարեխօսեա՛ միաձ՛
Ա՛յս ի լո՛սոյ հօր ծագեալ լիքեր
երկնից յաշխարհ ստորին. դաւաք ան
մարմնոց ընդ քեզ իջին ի պատիւ մօր
քո և կուսին. ներբողեալ զայս ա
սէին դու ես տաճար անեղ բանին.
Խորին խորհուրդ անքննելոն ծած
կեալ յազգաց յաւիտենին. յայտնե
ցաւ յամս վերջին ի փըրկուել մարդ
կան սեռին. զոր սեռականքըն ծանու
ցին կուսին ծընօղ լինել բանին.

Ո՞վ անմահ բարւոյդ ջահիւք լուսեաւ՝ որ
կու-

ղղեսցի մեզ ի մեր բնութիւն։
Կատարեալ տնօրինութիւն քո՝ ի յերկրի
ներմարդութիւն. զոր՝ ի վերջին դա-
րս վախճան կատարեցեր վասն մարդ-
կան. այսօր յերկնից իջեր հօր բան՝
ի յօր կոսիւ մօր քո՞ նընջմա՞ն։
Չոյլք վերի՞ն զօրացն իջեալ շուրջ ըզ
կուսիս ընդ պար առեալ. զերգս օրհ-
նութեանց եղանակեալ քաղցրիւ ձայնիւ՝
ակնմբ առեալ. զեռանհիւսեալքն նը
ւագեալ՝ զմի երգութի՞ն երգաբանեալ։
Չայնակից նոցի՞ն եղեալ դասք երջա
նիկ պետացն ընտրեալ. ի հոգւոյն
վերաբերեալ՝ ողք յընդհանուր աշխարհ
սփռեալ. անմարմնոցն համաձայնեալ
ըզ կոյսըն սուրբ օրհնաբանեալ։

կ՚ուսանողըն դուռ մարեալ. զերդս օրհ-
նուէ՛ն նըշադեալ՝ ի պատիւ՝ մօրն ա-
մէնօրեայ. բարեբա՛նեալ ես կոյս դո-
վեալ յորմէ ա՛ստուած բանըն ծ՚ընեալ։
Ա՛ռաւգայթ հօր ծո՛ցածին՝ յորժամ
եկեր առ հայր յերկին՝ խո՛տանայիր
բանի՛ քոյին՝ ի կա՛տարումն ածած-
նին՝ քեզ միայնոյ զօրո՛ք քոյին՝ գալ
ի փոխո՛ւմըն միշտ կուսի՛ն։
Ա՛րգա՛րիտ լո՛ւսափայլ հնգեւո՛յն ընդ
առնն ել տաճար՝ մարդարէի՛ց բանք
նախասաւ՝ այսօր լըցա՛ն ի՛ քեզ գոր-
մար՝ մո՛ւխէ դա՛ստըքն խրտո՛վք խա-
պա՛ռ՝ ի պատիւ քո ա՛նդ սըրբանայր։
Յարմարեա՛լ ձայն նե՛րբուղի՝ յո՛ւրա-
խութեա՛ն օր քո տօ՛նի՝ հա՛նդերձ
նորո՛գ նե՛րբուղի՝ առաքելոց դասո՛ւց
խըմբի՛։ ա՛ւանդեցեր զքո՛ սբ զհո՛-
գի՝ ի ձեռն որդո՛ւոյ քո՛ միածնի՛։
Ա՛ւրհնեա՛ք ա՛նդ հրաշից՝ նե՛րակերը-
աեա՛լ ի յերկրի՛։ քա՛նզի պայծա՛ռ
քան

քան զարփի փայլեալ ՝ըբ՛յ կուսին Տո՛
գի՛ . զոր զարհուրեաւ պե՞տրոսի՛ զայր
հարցանելը վասրհո՛ւրդն յայտնի՛ .
Ընորհազա՛րդ փառաբ փայլեալ ո՛րպէս
ըզմայր քո միշտ դո՛վեալ . ի՛մարդկանէ՛
ով քառակեալ՝ Տո՛գւով պայծառ արփ՛
ւոյ նմանեալ՝ . որպէս փայլակն բո՛ր
բո՛ղեալ յերկինաւորաց վերաբերեալ .
Ա՛վ պե՛տրէ՛ լո՛ւր ձայնի՛ զոր Տա՛րցա՛
նե՛ս պատասխանի՛ . ըմ՛յան առաջի՛ն
Տա՛յր կոչի՛ և յետ նորա որ ի՛ կարգի՛ .
պայծառ գՏոգիս մարդկա՛ն առե՛ղծի՛
ո՛րպէս ըզմո՛րս ի՛մ զոր ցուցի՛ .
Ընրե՛քնի՛ բեամ բնաւթբ՛ խառնեալ՝
շուկա՛պ ըզշունչն ի՛ մէջ եդեալ . զոր ի՛
դրախտի՛ն զարդարեալ՝ փառաբ եդի՛
վայելեալ . և այժմ ըզնոյն ձեզ շնոր՛
հեալ՝ արեամբ ի՛մո՛վ պայծառ մաքրեալ՝
Պար առեալ ա՛նմարմնոց ըն շնո՛րհա՛
զարդ զբաղթնոց . սբ՛ւցեալ երկնայ՛
նոց՝ գկոյսն բարձեալ յերկրայնոց՝ .

յոր վերանիցեալ առաքելոցն զերկս օրհ-
նութեան տվին երդոց։
Զ. Այնմ ազգաւտեալ ոք կուսիցին՝ հան-
դերձ մանրուք դասուց խոմբից. երիս-
տասին ոք դընդից՝ և աշակերտաք նո-
ցին բանից՝ ձայնանիցի եղեալ միաբանց՝
եղանակեն զերկս օրհնութեան։
Ա. Այ լուսոյ սըրբութե՝ հնդրեաք
զօրացն անմարմնոց՝ և դունդք հրե-
ղէնի զվարթնոց յառաջընթաց յաշ-
խարհ վերնոց՝ հըրճուզական ձայնիւ
երգոյ՝ գովեն ըզքեզ ոբըդ սըրբոց։
Աերովբէից դունդք հիացեալ՝ յոր-
ժամ տեսին զոտն իջեալ՝ ի փո-
խանն այծանին՝ անապական և միշտ
կուսին՝ զայրհուրեալ զայս ասէին՝
օրհնեալ ես ոբ՝ այծանին։
Ա. Հատոյն սերովբէից՝ և բարձրա-
գոյն քերովբէից՝ վեր համբարձաւ ի
բարձունս յերկակնաց անհըպելին՝
փառաւորեալ ընդ միածնին՝ հրճուս-
զակաւ երգոյ։

Տէրս թի՛ք և զթու՛թիք՝ իշխանու՛թիք և
պետու՛թիք՝ · հրեշտակապե՛տք և հրեշ
տակք եղա՛նակին զերդս օրինու՛թե՛ ·
օրհնեալ ես կոյս տաճա՛ր մաքրեա՛լ յո՛
րում տեղեծ՛ն էից բազմեա՛լ ։
Պանե՛նեացդն խոր՛մէից՝ աշակերտացդն
դասու՛ց՝ · բարձեա՛լ զմարմի՛նդ՛ն մաքու՛ր՝
ա՛ծարեա՛լ նո՛ր բանկո՛ց՝ · եդին ի՛ դիր հան
գըստեան՝ քաղցրաձայնեա՛լ սաղմոսի՛ք ։
Ցնո՛ծալից բերկրա՛նօք՝ և յորդահո՛ս
արտասու՛ք՝ · եղանակէին քաղցրը երգ
գո՛ք՝ երիքօրեայ խոր՛մեա՛լ պարգ՛ · բա՛ր
դողմէ յեռա՛յ եկեա՛լ՝ և զտեղեալին խո՛ր
ո՛չ տեսեա՛լ · Ո՞ւ՛ր ծեա՛լ բաժի՛ց դա՞
ստա՛ց ա՛ւգ՝ զը՛զձա՛մն եղբօ՛րդն վը
ճարեա՛լ · բա՛ցեալ զտապանն ամէն
օրհնեա՛լ՝ և զբա՛ղձալին խո՛ր ոչ գը
տեա՛լ · քա՛նզի ելև վերափոխեա՛լ ի
փա՛ռս անճառ նախ պատրաստեա՛լ ։
Փա՛ռք ՀՕ՛ՐՆ Է՛ԱԿԱՆԻ՝ պատի՛՛ ուրդ
ե՛ՈՅՆ ի՛՛ր Է՛ԱԿՑԻ՝ · ընդ Հոգե՛ւյն Տա

Տընկին։

Պետղ դրախտին՝ Աբրահամ կենաց
ի սէր փեսային։ Ա՛ժանիւ վիցուք՝
Յառաջ գտնել և զմարմին՝ Դարձեալ
աղաչեա՛։ Ա՛ճապին մայր բանին՝
տոթե՛ վիցո՛ւք արժա՛նի։ Ա՛մանօրդ
Առաքեա՛լ ոսկիս փոխանա՝ Որդեդ
մարմնոց՝ Ընդեր պատի՞ր յերկրայնոց։
և առօրայնոց՝։ Պաքուն բարի՛ ան-
Ակընատեաց Ամանաւթաց
յայնժամ շնորհէ յուսացեալոց։
Աբրոտոզ բոլոր երկոց՝
պնոյ՝։ զոր այժմ յուսոյ բերկրելոց՝
ջոցըս վերջնոց՝ երկեղ մարդկան ըստոր
ուց կուսին յանմարմնոց՝։ զոր ի դա-
Ռանզի՝ անհաս է խորհուրդ՝ փա-
զոր պատրաստեաց իւր միածինն։
յերկրի՝։ ժառանգել զանհաս բարին
մա՛զուզի՝ որ զարդարեաց զկոյս՝ ի

Բաղաձայն Օրհնութեանց Տօնից Տէրու-
նական և այլ սրբոց, ըստ խորհրդականի-
պաշտի.

Երեկոյեք որդիք սիոնի	7
Լուսակից հօր և հոգւոյն	39
Հրաշափառ ծնունդ քո Ի՛սբ	55
Որ ըստ մարմնացեալդն տիրաբար	39
Յաւր յայտնեցար մեզ բարձ	55
Ճաճին խորան լուսոյ անվայ	25
Ճաճին սիւն լուսոյ՝ ամպ հո	777
Անապական կոյսըն մարիամ	777
Տաճար անապական բանին	778
Յաւր ցնծան դասք առաքե	420
Եռաբնն վիմաճին աղբիւր	714

Պատուհ հօր և սրբոյ.

Որ նախնեաց խնամատուիչ	14
Թագաւորըն բոլորից պար. ՚	432
Որ զծածկին զօրութիւդ քո	546
Յանապահման ծովէն հօր. ՚	114
Որ թագաւորաց ազգաց և ա	554
Որ յերինային զօրս անմարմնոցն	412
Հայր անհասակալ և բարեգութ	691

Ալ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ 69
Ի վեր վիմի հաւատոյ հիման ա 474
Ասորւոյդն անձառ ծածկեալն 20
Անբաւիւքեն ած՝ անձառելի 14
Ո անձառելի ըզ լոյս ածութեն 479
Որ ըզ կեանքն անմահարար մահ 144
Ի ձեզ աղաչեմըք Հանապազ 754
Երախ լեր մայր անձառ լուսոյ 754
Ո անուշցար ի ձերոցդ աղբէ 755
Որ առաքեցար ի հօրէ՝ հոգիդ 411
Որժամ յերկնից գոչէ փողն 692
Որ ի սկզբանէ խմաստութէ 476
Երախացիր սրբուհի գաւրի 27
Ասնաւրհեցար ի բարձանց՝ և 59
Ո քեզ հայր յառաջ քան զյա 56
Ի ձեզ կոյս և մայր և քնակ 47
Հանն առաքեալ ի հօրէ որ վա 57
Ի ձեզ հուսովեալդ քո ածածին 59
Ի քեզ եմք ապաւինեալ՝ որ մայր 760
Որ զվիպաւորն ամենեցուն 761
Ոյս մեր և ապաւէն մայր ես 762
Ստ աւետեաց մարգարէին 230
Ղն և նման հօր և որդւոյ 409
Էրեշտակային ձայնիւն օրհ 694
Ստրհուրդ մեծ և սքանչելի 31

Աստ	803	
Օ՜ Աճած-ինն և զմիշտ կոյան	72	
Աճած-ինն խորան լուսոյ՝ անվայ	25	
Ձեռս կենաց տընկեալ յադին	12	
Ձրաշափառ ծընունդ քո	55	
Դասից հօր և հոգւոյն՝ անբա	39	դկ
Ո՛ր արարիչդ ես արարածոց	729	
Աղբիւր կենաց բաշխող շնոր	419	
Աճած-ինն ընդ մարիամ	791	
Խարեխօսու-թիւք ընծողի քո	790	
Ո՛ր էրն ի սկըզբանէ առ ալըծ	50	
Ո՛ր կերպարան հօր և արարչա	41	
Ո՛ր անառես և անքննին՝ քառա	51	
Ո՛ր ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես	46	
ՁՈ՛ ծընեալ այսօր ի բեթ	42	
Ո՛յսօր բանն ի հօրէ անմեկ	35	դկ
Ո՛ր ի հօրէ առաքեցար	730	
Հոգւով հրեղինացն այսօր տօնեն	419	
Ընդա մարիամ որ եղեր մայր	790	
Ո՛հեղ միայնոյ մարմնացեալդ	788	
Ո՛խայնոյ քեզ ի կանայս՝ կոյս	788	
Ո՛ճած-ինն և սրբուհի՝ որ ըզ	50	
Ո՛ճած-ինն ես կոյս անապական	26	
Ո՛յսօր բանն ի հօրէ ան	35	

Այլ և կայ աղախին քո՝ որ ... 73
Աղբիւր կենաց բղխեալ յերդե ... 156
Ածին սիւն լուսոյ ամպ ... 777
Անապական կոյսըն մարիամ ... 777
Անբասկզբնաբար բղխումն ... 420
Եառըն վիմածին՝ աղբիւր ... 714
Յաւր դաբրիէլ ցընծութիւն ... 43
Յաւր որ յաթոռ փառաց ... 48
Ընծայական տեսիլ փառաց ... 53
Պատգամն և կերպարան էու ... 34
Պատք անմարմնականք երկնա ... 37
Անճառելի լուսոյ մայր՝ և ... 30
Նահանեալըն տաղաւար՝ բար ... 175
Որ վառեցար ի յարիւսն՝ և ... 176
Ածին դու ես յոյս և ա ... 771
Երեգաին արդարութիւնք քո ... 416
Որ խոնարհեցար յերկինից ... 707
Յաւր որ յաթոռ փառաց ընդ ... 48
Որ յերթիդ ես ընդ հօր ... 53
Ինիմաստ ամենից հայր բազ ... 33
Ահաւոր բարբառըս վերնոյն ... 37
Ուրախ լեր ածածին յոյս և ... 33
Որ ածածինն՝ օրհնութիւնք մե ... 34
Պարեխօսեա անդադար առ ... 772
Պարեխօսութիւնդ փութացիր մեզ ... 772

գ

գ

Ա՛պաւինիմք ՚ի քո բարեխօսս 773
Ար համագոյդ ես հօր և որ 417
Ա՛. թարգմանութ՛ւն աւրէն . զարա 708
Ա՛նբասկզբնական սեռիլ փառաց 53 գ՛
Ա՛ զ ծնեալն ՚ի սէր կուսէն 49
Ա՛ճաձին երկնային դուռն 71
Ա՛ոյս լուսոյ մայր՝ և կենարար 37
Ա՛նբասկզբնական բանին հօր 42
Ար տարար զգ բանն աճ յար 773
Ա՛ոգւոյն սէր հովանացեալ 774
Ա՛ անարատն օրհնեացուք զաճ 774
Ա՛արեխօսութ՛ւք սբ աճաճնին 775
Ա՛յլ մեք ձայնիւս վերնոց փա 775
Ա՛ ՚ի քէն ցնծութ՛ւն ծընաս 776
Ա՛ոգիդ ճշմարիտ՝ որ զաճայլին 428
Ա՛. թարգմանութ՛ւն աւրէն . որ յոչն 708
Ա՛նեզանելի բընութ՛ւն որ յէս 57 բ՛
Ա՛. քեզ հայր յառաջ քան 56
Ա՛ւրախացիր արքունի՛ գաբրիէլ 27
Ա՛նհանիմք առաջի քո աճաճնին 29
Ա՛ք և աճաճնին մարիամ՝ ցան 70
Ա՛արեխօսեա վասն մեր աճա 760
Ա՛. քեզ եմք ապաւինեալ . որ մայր 760
Ա՛ր զգ հուրն աւրէն յորովայնի 761
Ա՛արասիրելի հոգւոյ ներման 409

Ի ձայն փողոյ գալստեան	694
Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեր	61
Ողջոյն քեզ հրաշալի որ	29
Ողջոյն խաղաղութեան և արուս	16
Որբախ լեր մարիամ նբ ածա	23
Ով քեզ օրհնութիւն մեծացուցա	73
Որ տարար յորովայնի զանուա	782
Տեսին դասք խմնալի զօրութեց	783
Ճաճին ապաւէն մեր և յոյս	784
Ուրբելոյ աղաւնոյ · իմանելով	404
Ընտրեիլքն աճ սկիզբն ար	723
Արամացեալդ ի կուսէն նսխա	77
Յաօր անընակելական ծը	77
Լոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեր	61
Որ ունիս իշխանութիւն մահու	498
Գալուստ քո քրս այսօր յեր	255
Ուսաւորեա եղիմ զարդա	493
Նարատ կոյս աճաճին մարի	74
Ենդանարար աղբ մարդասէր	405
Ազմերաւք վերհատունիցըն	724
Ր դերազանցեալ գըտար առ	82
Արարեա արքայութիւն երկ	316
Որք ի սկըզբանէ պատուեալ	111
Րդս առեալ մարդասիրէիցըն	551
Ուաքինասէր վարուք Հաճոյ	642

Տիգոյ գալստեան. հանգստեան. աճմանէն ի
Խոչէ. վասն հոգ.

Ալ զերկնաւոր թագաւորս	86	ա
Թագաւոր ըն բոլորից. Ք	432	
Ի մեքրագործ Հոգւոյն ան. Ք	115	
Թագաւորին երկնաւորի. Ք	125	
Ի սահմարի Հանգըստեան սըը	649	
Ալ յերկնային զօրս անմարմնոցըն	412	
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն	692	
Ալ նախնոց խնամատուքէ տնօ	14	
Ի վեր վիմի հաստատ հիմանն	474	
Յաղթող գըտաւ յօրհնաբանան	90	գ
Ընդունէք հաստատ այսօր	101	
Ալ ի հրեղէն զօրաց երկնից	567	
Ալ աւետաւոր քումդ գալըս	548	
Ալ ասացեր ողորմութիւն շինել	455	
Ալ ի վեր բղխեալ դաւազանին	415	
Գանգն զքեզ օրհնեն իշխա	717	
Թագաւոր փառաց՝ աճ Հոգիդ	18	
Գաւազան զօրուն բղխեալ	518	
Ահատակ բարւոք քո՝ երեր այսօր	94	գ
Ընդաքեալ ու նախատիկայ քո	95	դ
Ալ էն յէութիւն որդի միշտ էէն	104	
Ստատուածի երկնային իջեալ ի	116	
Լրտրդութիւնըն սիրոյ անձինք	684	

Ո՞վ
Ո՞վ երգեց այս գիշեր
Ո՞վ ասաց իր ողորմած՝ Հոգ
Ո՞ր անուես և անքննելին՝ քառա
Ո՞ւստի քո քո երկրպագեն
Ո՞նց այսօր եկեղեցի այ
Ո՞նահ արքային անար
Ո՞րհնեցէք ըզ իր յօրինուածին
Ո՞յսօր ցընծան հրեշտակք
Ո՞րաշափառ ածէ և միշտ բա
Ո՞ենդանարար ածէ մարդասէր
Ո՞ր հայրական իշխանութիւն
Ո՞յսօր ժողովեալ ածին ի միա
Ո՞ւր ածէ մեր՝ շնորհեա մեզ
Ո՞ր էն յէութիւն որդի միշտ էին
Ո՞ւաքեալ և նախավկայ քէ
Ո՞ր զօրինակ երկոտասան առա
Ո՞յսօր ուրախացեալ ածէ եկէ
Ո՞յսօր ցնծայ եկեղեցի ի հո
Ո՞ւղիք հրեղինացն այսօր ասո
Ո՞այեցայ ի բարձունս առ քեզ
Ո՞հւսեալ բանիդ գաստուց · ե
Ո՞ր յանըսկիզբն էէն անյե
Ո՞րանելի սուրբ առաքեալք
Ո՞ւաքեալըն յիսի կարապետ
Ո՞յսօր ասոնէ եկեղեցի ուրա

Ողովեալ ըբ Հայրապետաբըն	571	
Ըբ արժանաւորեցայք կոչիլ	600	
Ջոգ՝. հան՝. ած՝ և խաչէ. փառ։		
Ամաստութի երկնային իջ	116	դ
Ար էն յերութե որդի միշտ	104	
Ազաբեալ և նախավկայ քի	95	
Արդարէից գերապոյն և	440	
Յօր զմանալի լուսոյն ծա	227	
Հարաշարժ աղբերէն՝ անհա	426	
Ապաւոր փառաց քո անմա	729	
Յօր ցանձառելի ծնընդեան	500	
Զ միածինն ի հօրէ և	493	
Ընակիզեն ած՝ անձառելի	14	բ
Ար յանէից ստեղծեր	565	
Ար զայս անձառ հնորհաց ածայ	453	
Վ երանելիդ ամենեցուն	88	
Վ երանեալ սուրբ վկայք	658	
Ար զմիաբանեալն յաշտարա	413	
Ար հայրդ ես բարեխնամ գրթա	698	
Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ	158	
Ի վր վիմի հաւատոյ շինեցեր	509	
Մեծասուրբ երրորդութեն	125	ակ
Յորժամ էջ ի յորդանան ։ փ	434	
Բերբերեան մի տրութե ։ փ	115	
Յօր զուարճացեալ տօնեն	456	

Ճանգած". աճ" ու խալէ • փառ •։

Ալ աբան որ ընդ հօր յիշուքեր ու 128 գկ

Ալր ոգորմութիւն զգեցար 233

Աղօթհրաշ տեղեաւմբ յարութիւն 233

Ձայն ալ էրկնից ապաշխարութիւն ասաս։

Ճածանի ու խալէ • փառ •։

Ա ֆբան՝ զօրհնութիւն, ի յարութեասդ Քրիստոսի գկ

ասաս • սա ու շիրասդ պէշ ալն գէրեալէ։

Ալր զօրինքս սրբութիւն պահոց 141 գչ

Ա՛ի թաբօր՝ ի լերինն՝ ձեւացու 479

Ա՛ն աչք մեր՝ շնորհեա մեզ 480

Ա՛յսօր ըզ խորհուրդ քո կըրկ 480

Ա՛ատաւոր արդար • որ հաստա 202

Ալր փառաբանիս՝ ի հրեշտակաց 202

Ա՛նց վայելէ օրհնութիւն աչք 212

Ճածանի ու խալէ • փառ •։

Ա ֆբան՝ զօրհ"• սա՝ ի վերայ գէրեալէ։

Ո՛րպէսզի ըզ քեզ անընակիզեն (155 գչ

Ա նորհեա մեզ տէր ընդ աղ 178 գկ

Ալր ըզլոյս աճապարն քո բանիւ 179

Ո՛ անընակիզեն աչք զհայրն սաե 189

Ա՛ն ընտրեալդ աչ և թագաւոր 191

Ա՛ստուածաստունկ խնկաբեր 177

Ա՛վ քաւարար լուսածին գեր 531

Ա ֆբան՝ զօրհ"• սա՝ ի վերայ գէրեալէ։

Ալր արարեր զօրութիւնք՝ զհնանա 175 գչ

Ի՞նչ է յոյս որ կոչի յԵրկինս 486 գէ
Ո՛ր յանարուեստ՝ ի յաթոռ բազ 487
Ձայս ած էրկնից ապաշխարութե՛ սաս։
ճշմարիտ է խօսէ փաս։
Ի՞նչ է յոյս ընդ անմարմնոցն դասս 192 գի
Ա՛վ երջանիկ ճառագայթ 97
Խոտաւանող քե՛ ճշմարիտ 216
Ի՞նչ է յոյս ցնծալ եկեղեցի՝ ընդ 458
Հրէից շարչան խրախճասոյ սաս։
ճշմարիտ է խօսէ փաս։
Ո՛ր պատուիրան ճշմարտութե՛ 198 գի
Ա՛ստագայթ փառաց Հօր 483
Ո՛ր գերագոյն փառագ պայծա 483
Ընդ լուսափայլ զըւարթնոյն 158
Հրէից ած էրկնից ապաշխարութե՛ սաս։
ճշմարիտ է խօսէ փաս։
Ի՞նչ է յոյս զուարճացեալ ցնծալ 213 գի
ճշմարիտ է խօսէ փաս։
Ո՛ր զգ խորհուրդ քո գալըս 229 գս
Ցաճախին ձայնէ գոչմանըն 246
Ի՞նչէն ի Հօրէ ծընեալ որդի 256
Ձայս ած էրկնից ապաշխարութե՛ սաս։
ճշմարիտ է խօսէ փաս։
Ի՞նչ է յոյս գոյով ի բեթանիա՝ քո 245 ամ
Ցաճախին ձայնէ գոչմանըն 246 գս

Այսօր որդիք մարդկան այ 256
Ար ըզ Տէրհուրդ քո գալըս 229
Ար ի վերդ ես քան զամ ըզմիտս 160
Սարսափելի հողմոյ նըման՝ 409
Հանգո՛ւ ած՛ և խաչէ փառս։
Ար վեր օրհնիս յաթոռըս քե 249
Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիա՝ քո 245
Կենդանութեդ բաշխօղ քո 245
Ար ի լերինն սյլակերպեալ 477
Ո՛ փառաւորեալ ըն յամ արա 751
Ար ի քրովբեական կառսըդ 407
Ձայն արկեալ կենարարին 688
Ա՛ռաքեցեալդ ի կուսէն նախա 77
Ի խորանի քում սրբութե 511
Ա՛նեղն ի հօրէ ծընեալ որդի 256
Անագաւոր փառաց քեզ 262
Ար նըստիս ի քրովբէս աջդ բանդ 262
Շ՛նորհեա մեզ աւր արթնութե 263
Ար ի վերդ ես քան զամ ըզմիտս 160
Այն և նըման հօր և որդւոյ 409
Երեշտակային ձայնիւն օրհ 694
Ըզ քեզ կոյս և մայր և բնակա 47
Անալի արքայութեան. է 529
Ամաստուն կուսանքըն պատ 260
Ա՛ռաւգայթ փառաց հօր 483
Ուրախ լեր եկեղեցի սուրբ 252

Աստուածոր արդարութիւն հաս 199
Անոյշ երկիր տուք փառս 170
Ինչեր ար ողորմութիւն քո յաշ 422
Խաղաց ես միածինըն փրկով և 698
Ո՛ զքեզ ածածին որ վեր օրհ 71
Ո՛վ վերայ վխի հնոյ շինեցեր 509
Որ յաթոռ փառաց բազմեալ 264 դ
Ով երաձգօղն երկնիկ մըշ 267
Ո՛րիօղք ըզ լոյս ոչ զօթոց 272
Որ անբակելոյն յեութեդ ես 272
Ոչ կեալ ի փրկութիւն ապգի 278
Ո՛րեգական արդարութիւն քո 416
Ո՛վ ձայն մեծի զաւարինայն և 706
Ո՛ յաւր գաբրիէլ ցնծութիւն 43
Ո՛ յաւր ցնծան դասք հր 528
Ով երաձգօղն երկնիկ միտըն 267 դ
Որ համագոյդ ես հօր և 417
Որ երկայնամիտդ ես տր • քաղցր 707
Որ յեութեդ ես ընդ հօր և 53
Ո՛ յաւր ուրախացեալ ցնծան 525
Ո՛ յաւր ի կատարումն ածային 274 դ
Ո՛րթաթ սիրուբըն մոլեալ 276 բ
Որ նախ ի քրովբէս աւրծ բանդ 262
Ո՛ զքեզ օրհնեմք որ բաշխօղդ 258
Պարսախեւլն Հողմոյ նըման՝ 409

Ով ստաւար անհաղ · արարիչ 695
Ի զ քեզ կոյս և մայր և բնաւ 47
Ի պատմեցէք ի խաչ քո 545
Պարգեւատուն ամենեցուն 297
Որ Թագաւորդ ես Թագաւ 279
Ի ծածկ սիրովքդ ընդ մահել 276
Որ նաեիս ի քրովբէս ահագ բանդ 262
Ոյն և նմանի հօր և որդւոյ 409
Ի Հայն փոդոյ գալստեան քո 694
Ո քեզ Հայր յաւուրս քան զյս 56
Ո լուս ընդ Հաւատոյ · Ե 545
Ո յսոր յարեաւ ի մեռելոց 303
Ընդ լուսանալ միշտաբա 307
Պատրանաց նախասահմանեալ 309
Ընդ կանայսն իւղաբերան 311
Որ անճառ էութիւնդ հօրդ ես 312
Ով. հան. ած և խաչէ · փառ։
Ցայս շաբաթուս օրհնուի վէց որ երկնից ասա ի
Հայնէնս և վինի հով հան ած և խ. փառ։
Ո րոգեալ կըղակիք առ ած 318
Ի յսոր հրեշտակք ի բար 306
Ցորժամ եկիմ ի գերեզմանն 393
Ի ջ հրեշտակն յերկնից առ 395
Հրեշտակ քո որ ոգ զյարութիւն 398
Ի հարաշարժ աղբերդն անհա 426
Որ արարիչդ ես արարածոց 729

Ո՛ղջ ասեն ծընեալ մանկունք	13	
Յամանակ դարձի խնդ եհաս	718	
Յամբարձաւ աչերն մեր քո՛ օրհ	379	
Չոգին նո՛ր էր միշտ ևէ և՝ ձ	429	
Ընդհարար բաժակ հեղ	423	
Ո՛ռաքելոյ աղաւնոյ • իջանելով	404	դ՟
Ո՛յսօր նըշան յաղթող երև	535	
Ո՛յսօր բանն ի հօրէ անմեկնեա	35	
Որ ի հօրէ առաքեցար • մարդա	730	
Ի համբառնալ բանին յերկինս	427	
Չարուցեալ է տէրն ի դերեզմա	400	
Չրեշտակացըն դասք • յերկինից	397	
Ո՛յսօր հրեշտակք ի բարձունս	306	
Իշխանութիւնք երկնից	381	
Ա՛ճապրեաշ այս խորհուրդ	387	դ՟
Չընծայ այսօր փառաք	485	
Որ խոնարհեցար յերկնից	508	
Խարճրեալ թագաւոր յաւէ	719	
Ո՛ռաքելոյ աղաւնոյ • իջանելով	404	
Ո՛ղնեղակից բանըդ հօր՝ և եղե	375	
Ո՛ անձառըդ քո քո՛ փառաւո	786	
Փառաբանակից հօր որդի՛	371	
Ո՛հագին ձայնիւ՝ըդ քո քո՛	374	
Չամբարձաւ տէրն մեր յերկինս	378	դ՟
Ո՛ճառնի և խաչէ • փառ՝		

Ընդ քեզ որ հոգւով և հրով 61
Թագաւոր փառաց՝ աճ հոգիդ 18

Որ հաստատեցեր բանիւ 492
Այդն և նմանն հօր և որդւոյ 409
Այդր անըսկիզբն որ վերջ օրհ 339
Այնեղն ի հօրէ ծընեալ որդի 256
Ամ աւետեաց մարգարէին 230
Անն առաքեալ ի հօրէ՝ որ 57
Որհնեմք ըզ քեզ անըսկիզբն 155
Ընչմամբ փողոյ սազմոսարա 164
Ըրեշտակային ձայնիւն օրհնես 694
Ուրախացիր սրբուհի գաբ 27
Յաւր երկնայինքն ուրախա 413
Յաւր աղքիւր գիտուեր 422
Որհնեցէք մանկունք ընդ երկ 486
Ջեր ար ողորմութիւն քո յաշ 422
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդա 174
Որհնեցէք զար ընդ երկնային 174
Որ յանէից ստեղծեր ըզպաշ 565
Թագաւոր խաղաղութեան որ 697
Որ ողորմեցար ի մեզս ծն 11
Րեգակն արդարութիւն քոյ 416
Ոդիդ Աշմարիա՝ որ զաճ 428
Որ ի թևս թեթևս անհիւթ 428
Որ տիրականս առ ի քէն՝ կար 175

Ա՛ղ Հայրըն երկնաւոր օրհնե	180	
Ո՛ղջ իմ յամ ժամ զքեզ փա	773	
Ա՛յսօր գաբրիէլ ցընծութիք	43	
Ա՛նըսկզբնական բանին Հօր	42	
Ա՛ի խաչանիշ փայտէն զրկըր	357	
Ո՛ անըսկզբնաբար բղխուածն	420	գկ
Ո՛րհնեմք զքեզ անըսկիզբ	161	
Ո՛ անըսկիզբն ալծ զՀայրն	189	
Ա՛նըսկիզբն ածն և թագաւոր	191	
Ա՛ր զՀուր ածութիք քո քա	777	
Ա՛ստուածատուն խնկաբեր	177	
Ա՛ռաւ կենաց տընկեալ յադին	12	
Ա՛ստըն վիմածին՝ աղբիւր	714	
Ա՛ծին խորան լուսոյ	25	
Ա՛նհասարար բաժակ հեղեալ	423	գէ
Ա՛ռաքելոյ աղաւնոյ • ի՛ջա	404	
Ա՛նքըն յինքեան • նոյն միշտ	430	
Ա՛մբարձաւ արքըն մեր յեր	378	
Ա՛նդ երկնայնոց Հոգեղինաց	416	
Ա՛յս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքե	61	
Ա՛յր անըսկիզբն արարիչ յա	720	
Ա՛նըսկիզբն ած՝ անհասանելի	499	
Ա՛ուսաւորեա եէմ զարդա	493	
Ա՛ի Հարաշարժ աղբերէն՝ անՀա	426	դկ
Ա՛ծոդիք Հրեղինացն՝ այսօր	419	

Աղբիւր կենաց բաշխօղ շնոր 419
Այբ երկնից միածին անմեռ 398
Որ ինեմք զգեզ անեղ անբա 240
Ի ածութիւն երրորդութե 238
Հայր անբաւական բարեխնամ 728
Ով անտես և անքննին՝ քառա 51
Ի ջրհածինն ի հօրէ և լոյս 493
Բեգական արդարութե 430
Հանգո՛ւ՝ ած՛ և խաչէ՝ փառ։
Մարդարէ բարձրելոյն և 441
Ով յորովայնէ ընտրեցար 441
Յաւր ուրախացեալ սբ եկե 569
Յաւր ցնծայ զաւարձացեալ 549
Յաւր զհմանալի լուսոյն ծա 227
Արանելի սբ մանկունքն՝ ոյզ 565
Հո՛գ՝ հան՛ ած՛ և խաչէ՝ փառ։
Վ երջանիկ որ սբ գրիգոր 444
Ամառ ճշմարիտ ածոյին 445
Բեգական արդարութե ի հայ 608
Ով կոչեցեր զհեռացեալքս 226
Յաւր զհմանալի լուսոյն 227
Ի համբառնալ բանին յերկինս 427
Նդրեմք ի քէն Թագաւոր 728
Ջածին սբ կոյս անապական 26
Ի ջրհածինն ի հօրէ և 493

Ա	Ո՛ր ըզտյս անձառ շնորհաց	453
	Նոգեպատար յերկինս օրհնա	566
	Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն	88
	Ո՛ր ըզհօտ սիրոյ քո քաջ բոր	582
	Յիշեա՛ զմեզ տէր ըստ փրկիչ մեր	658
	Հանգո՛ն. ձ՛ և խաչէ. փառս։	
Դ	Նձինք նուիրեալք սիրոյն	459
	Հոգ՛. հան՛. ձ՛ և խաչէ. փառս։	
Ա	Ը՛զ քեզ քաղաք այլ և տաճար	473
	Նո՛ր յօր նոր ժողովուրդք	321
	Ո՛ր անմարմնոց հոգեղինաց	145
	Փա՛ռս օրեաց ձո՛ւ ի վե՛ր հե	330
	Ո՛ր նախնեաց խմաստու թե՛ տնօ	14
	Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմնոց	412
	Յորժամ յերկինից գոչէ փողն	692
	Նո՛ր խորանիդ արեգականն	320
	Մեզան քո տո՛ր զօրու թե՛ց	512
Ա	Ո՛ ի լերինն սլաքեբպեալ	477
	Ի տաճարի սրբու թե՛ փա	511
	Նո՛ր յօր զանբակիզըն բանն	250
	Փա՛ռս թագաւորըն փառաց քո՛	315
	Փա՛ռս փառաւորեալըն յամ՛ արա	751
	Ո՛րպես լեր յոյժ դու՛ստըր սի	251
	Ո՛ր ի քրովբէական կառսըդ	407
	Զայն արկեալ կենսարարին	688
	Ո՛արմնացեալդ ի կու՛սէն	77

Ա՛ստուածոյ փառաց հնչ 483
Ար պատուիրան Ձերշմար 198
Օրհնեցէ՛ք զՏէր ընդ երկնայ 174
Օրհնութի՛ւն եւ բարձունս · տնօրի 353
Աստուածութի՛ւն իմ լեր ար և 767
Յաւր երկնայինքն ուրախա 413
Ալաց և միածինըն փոդով և 698
Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ 158
Ակայք ժողովուրդք ի տա 509
Յաւր որ էն ի յերկինս 486
Ար արարեր զօրութի՛ զիմա 175
Ար զտիրականա առ ի քէն կար 175
Թագաւորըն քո՛ · օրհնութի՛ 363
Օրհնութի նոր օրհնեսցուք 775
Երեգաւն արդարութե քո՛ 416
Ձայն մեծի զուարթնոյն և 706
Ար յետութեանդ ես ընդ հնչ 53
Յաւր ցնծան դասք հր 528
Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի՝ 491
Յաւր հրեշտակաց բազ 333
Ընդ արժանաւորեցայք ի կոչ 334
Ուսաւորեա երուսաղէմ զի 475
Յաւր ածութիըն զուարճա 476
Ար արարեր զօրութի՛ զիմանա 175
Ար ի թևս թեթևս աննիւթ 428

Հանգոյնս. Ածածին. Փառք։

Դ	Յօր ժողովեալ ընդէն ի միա	494
	Յօր հրաշափառ կոչ	504
	Յօր ըզ նախամօրն երկունց	505
	Որ ի բարձրութիւնս երկնից	19
	Որպէս լեր մարիամ ընդ Ածա	23
	Պայր լուսոյ մարիամ ընդ կոյս	539
	Ընտրատ կոյս Ածածին մարիամ	74

Հոգւոյ գալ". հանգոյնս. Փառք։

Դ	Յօր զանճառելի ծնընդեան	500
	Որպէսզ գերարիւրն և օ	791

Հոգ". հանգոյնս. Փառք։

Դ	Յօր հրաշափառ կոչմամբ	504
	Որ սիօն ծընեալ մանն	13
	Որպէս լեր մարիամ կոյս անս	24
	Պատումըն հրաշալի որ անկոյտ	29
	Ուսաւօս խաղաղութիւնե և արուս	16
	Ճածինն մայր լուսոյ ընդ կոյս	74
	Որպիսակիր ածածինն՝ որ կոչ	75

Հոգ". հանգոյնս. Փառք։

Բկ	Վերոյ վիմի հաւատոյ շինեցեր	509
	Աչքն կենարար՝ որ եղև	519
	Որ համագոյդ ես հօր և ընդ	350
	Հնազանդութեանն կառք անքննե	526
	Որ յաթոռ փառաց նըստիս	351
	Որպէս լեր եկեղեցի սուրբ	252

Հոգ". հան". ածածկի ։ փաս ։

Ալ զանարատ բազում կըս քո 512 աշ

Հրաշակերտ և զօրեղ փայտ 541

Ընձառելի երևումն երևեալ 542

Ո թագաւորըն փառաց քո 315

Բանդ որ ի հօրէ ելեալ մարմ 307

Դու յանձն առեր արդ եղար 748

Ի խաչելըն քո մեռուցեր ըզմահ 749

Յայդմոյդ անմահութիւն ձաշա 749

Հոգ". հան". ածածկի ։ փաս ։

Ո օրհութիւն սբ խաչի քո քո 516 գշ

Խոտաւար քո հակից հօր 387

Ալ կամաւ հօր ըզաշարշարանըս 371

Ի խաչ ելեր բանդ արդ մարմ 372

Ալ ի յերկինից ի հօրէ ելեր ան 374

Ալ մահու խաչին խըթոյ կեն 782

Հոգով սրտմըտու թեամբ քո քո 783

Ալ փոխանակ դառնութիւն տըն 783

Հոգ". հան". իսկ ածածկի ։

Այլ լուսոյ մարմ սբ կոյս ։ փաս ։ 539

Խաչըն կենսատար՝ որ եղև ըմեզ 519 բկ

Արբութիւն սբց շնորհեցեր 520 գշ

Ըմեզ քի կաթուղիկէ եկեղե 540

Ընտանեալ փայտ գխաչութիւն 514

Հոգ". հանգ". ածկ". փաս ։

Ալըրախ լեր սուրբ եկեղեցի 491 գշ

Ո՛չ յաւր հրեշտակաց բազմու	333	
Ոգի արժանաւորեցարո՛ց ի կրէ	334	
Ո՛ւսաւորեա՛ երուսաղէմ	475	
Ո՛չ յաւր ա՛ծուքիւրն զուարճա	476	
Ո՛րպարտիսա՛ տեսուի՛ ի կաթողի	541	
Ո՛գեաւոյ գալ՛ հան՛. ա՛ծ՛. փառ՛։		
Ո՛նպատուիրն կատարք անքրիստ	526	բկ
Ո՛ի վե՛ր վիճի հաւատոյ չինե	509	
Ո՛կայք ժողովուրդք ի տաճարի	509	
Ո՛ր ի յերկնից իջեր բանդ աբա՛	345	
Ո՛ջեր ա՛ր և մարմնացար ի կու	346	
Ո՛նեղին եղեալ մարդ՝ տեսեալ	770	
Ո՛գ՛. հան՛. ա՛ծ՛. փառ՛։		
Ո՛նպատական ա՛ր ըզհաւքն օրհ	528	բա
Ո՛ յաւր խնդրի պատուական	544	
Ո՛պաւինեցարք ի խաչ քո արարիչ	545	
Ո՛ջեր յերկնից որդի ա՛յլ ազա	331	
Ո՛ր կամաւոր խաչեցա՛ր քո	337	
Ո՛նանեաք ըզքեզ քա՛. որ ի խա	761	
Ո՛ր զանարատ բազուկըս քո	762	
Տ՛ուր խաղաղութեան քա՛	762	
Ո՛գ՛. հան՛. ա՛ծ՛. փառ՛։		
Ո՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մա՛ծ	532	գա
Պայտ կենաց որ փրկանակ	514	
Ո՛նուանեալ պայտ գիտութե՛	514	

Յ. Հակիկ Հօր կամաւորու Թիւն 354
Յամենայնի բազում ողորմ ասէ 356
Ո՛Ո՛ ասէ՝ որ տարաճեցեր 357
Ի խաչանիշ փայտէն դրլոր 357
Տփ". հան". ճծաճնի : փաս։ :
Ա. Ըշխանաւ ամենայաղթ խաչիս 537
Աւետան քո ետր զօրու Թեց 512
Ի ջեր յերկինից որդի այ և մար 325
Ո՛ր խոնարհեցար յերկինից ի 327
Հնադասրեաց ասծ ի վերայ 330
Ո՛ր ի սկզբանէ իմաստու Թիւն 476
Տփ". հան". ճծաճնի : փաս։ :
Ի. Բառակերա և զօրեղ փայտ 541
Ո՛ր զանարատ բազուկըս քո 512
Ա՛ն խաչն օգնական Հաւատոց 512
Ի՛ նձառելի Հօր էակից ի խաչ 310
Ո՛ր խոնարհեցար ի յերկինից և ի՛ջ 312
Տփ". հան". ճծաճնի : փաս։ :
Ա՛ր զճշմարին զօրու Թիւդ քո 546
Ա՛րաւ օրինացըն մով. Ե 434
Ի յանապհման ծովէն Հօր. Ե 114
Ո՛ր Հրաւիրեցեր զօրդիս մարդ 451
Ը՛ զ յիշատակ սրբոց մարտիրո 647
Տփ". հան". ճծ". էսկ էսէ : :
Ի՛ վը վիմի Հաստոյ Հիման։ փաս։ 474

Ամբ զարդարեցին տնօրինա 553 ակ
Ի մաքրագործ Հոգւոյն • Ք 115
Ա՛ յսօր ընդ երկնային զբաւ 451
Ամր զարդարեալ գեղապանծ 86
Ա՛ զաչեմբ ըզքեզ սիր բարե 601
Հոգ՛՛. հան՛՛. ած՛՛ և խ՛՛. փառ։
Յաղթող և սբ Հայրապետ 558 գկ
Ամր ընտրեցար ի կոչումն 94
Հովիւ քաջ բանաւոր հօտի 448
Ա՛ յսօր ցընծայ եկեղեցի՝ ընդ ան 458
Ա՛ յսօր հրեշտակաց դասքն ի 668
Ա՛ յսօր ցնծան դասք առաքելոցն 420
Հան՛՛. ածածկի • և խոչէ • փառ։
Ամր յանեխից ստեղծեր ըզպարշ 565 բկ
Ամր օրհնիս ի հրեշտակաց 174
Օրհնեցէք ըզսիր ընդ երկնայ 174
Յորժամ գայցես բազում հր 167
Ա՛ յսօր ընդ հրաշակերտեան 253
Ա՛ յսօր աղբիւր գիտութ[ե]ան 422
Ասրաւիէլ որոտամամբ և սհա 703
Ա՛ յսօր ցնծան երկնայինքն 11
Ա՛ Նպաստուսմբն կատ ան 526
Ա՛ յսօր սբց Հայրապետացն 570 գձ
Ա՛ յսօր տօնէ եկեղեցի 228
Ա՛ յսօր զուարճացեալ տօնեն 456

Հայրապետ սուրբ և անբիծ 561
Օ՜ անմարձնոցն բզմաքրութիւն 664
Հոգ. հան. աջ. խոչ խոչէ։
Յաւր ուրախացեալ փառս։ 525
Ա՜ր յառաջագոյն սահմանեցեր 606
Յաւր ցընծան հրեշտակք ի 439
Բաշխիտաւ աջդ և միշտ բա 447
Ա՜ր հրաւիրեցեր զյառաջագոյն 577
Յաւր ժողովուրդք ողք ի հե 549
Հոգ. հան. աջ. խոչ խոչէ։
Ա՜ր հաստատեցեր բաւ փառս։ 492
Բնաւ ձրիմարիտ աճապին 445
Բերեցին արդարոք ի հայ 608
Ա՜ր կոչեցեր զհեռացեալքս 226
Յաւր զնմանալն լուսոյն 227
Յաւր ուրախացեալ ար եկե 569
Ի համբառնալ բանին յերկինս 427
Անդրեմք ի քէն թագաւոր 728
Ընծայեն ար կոյս անապական 26
Ջրհաճեցին ի հօրէ՝ և 493
Ա՜ր համանման մեծին 581
Յաւր արք հայրապետացըն 570
Ժողովեալ ար հայրապետքըն 571
Ընծայեն ձառագայթ որ 573
Անդիսացեալք ընդ երկ 573
Հոգ. հան. աջ և խոչէ. փառս։

Ա՛ռ և ծանե՛ խաբեբայութեան, ե՛ւ շէյնին յաւերժ հոչ
եղիր։ Ա՛ռ և ծանե՛ խաբեբայութեան, ե՛ւ շէյնին յաւերժ պատ-
ժէ՛ր։ Ա՛ռ և ծանե՛ խաբեբայութեան, ե՛ւ շէյնին յաւերժ
հոչակեցէ՛ր։

Ա՛ռ և ծանե՛ խաբեբայութեան, ե՛ւ շէյնին յաւերժ հոչակեցէ՛ր։

Հաւատաւոր։

Ա՛ռ և ծանե՛ խաբեբայութեան, ե՛ւ շէյնին յաւերժ հոչակեցէ՛ր։

շէյքսպիր	ա՛ծ. Ա՛ծ	104	հարց՛ք. ի՛նչ	22
շէյքսպիր	ակ. ՈՒՀԹ	809	հարց՛ք. ժ՛ղ	19
շէյքսպիր	բա՛ծ. ՆՐ	88	հարց՛ք. ի՛	20
շէյքսպիր	բա՛կ. ՊԸ	98	հարց՛ք. ժ՛	10
շէյքսպիր	գա՛ծ. ՉԺՂԹ	119	հարց՛ք. ի՛նչ	26
շէյքսպիր	գ՛կ. Ձգ	86	հարց՛ք. ժ՛	10
շէյքսպիր	գա՛ծ. ՉՀԵ	175	հարց՛ք. լ՛ե	35
շէյքսպիր	դ՛կ. ՃՅՂ	156	հարց՛ք. լ՛ե	35

Ի՛նչին բռնանդ ակ շէյնի՛ք, ուշ ժէ՛ն. 1812։

Հաւատանք խաչէդ շարունակ։

շէշտ	՛. թաշտ	՟. ծռնկներ	8
փոշ	՛. ոտրակ	՟. բեռնակրձ	4
բռնթ	՛. խռնձ	՟. ձակատրձ	2
պարոյկ	՛. վերնախաղ	՟. էկորձ	7
երկար	՛. ներքնախաղ	՟. խռմ	3
տռղ	՛. քարքաշ	՟. հռհռոյ	9
տռր	՛. խոտրովայրն	՟. փախթռթ	6
թռռր	՛. ծռռնկ	՟. զարկ	5

ՀՅՂԲՄԼՈՒՍՐՏՆՋՉԳԴԾԱԿԹԽՓՇԵՊՐՔՕՖ

Ժամանակագրութիւն ազգ վարդապետաց՝ հեղինակաց շարականաց։

	Յամի Տեն	Հայ
Աբէն խաչակ։	426	ոգ։
Աբէն մեսրոպ։	426	
Աբէն մովսէս խորենացի։	441	
Ստեփաննոս սիւնեցի առաջին։	441	
Աբէն յօհան մանդակունի։	480	
Տէր կոմիտաս։	618	կէ
Ընանիա շիրակացի։	661	χժ
Աբէն խաչակ ձորափորեցի։	703	χճբ
Աբէն յօհան ոձնեցի։	720	χկթ
Ստեփաննոս սիւնեցի երկդ։	728	χκէ
Պետրոս գետադարձ։	1019	նիբ
Վրիդոր մագխատրոս։	1044	նղդ
Յակօբ վրդ սանահնեցի։	1083	չյբ
Վրիդոր վկայասէր երէց" ընծր։	1113	չկբ
Յօհաննէս սարկաւագ վրդ։	1117	չկզ
Աբէն ներսէս շնորհալի։	1166	ոժե
Գ.էրսէս լամբրօնացի։	1181	ոչ
Վրիգոր սկևռացի։	1204	ոծգ
Խաչատուր վրդ տարօնացի։	1205	ոծդ
Արդան վրդ մեծն։	1251	չ
Յակօբ կլայեցի։	1268	չժէ
Յօհաննէս վրդ պլուզ։	1288	չ ղէ
Ակրակոս վրդ եղնկացի։	1478	չքէ

Յանդ Աստուածասիրեցին։

Յանձառ փառաց խոնարհե	63	աձ
Յարուցեալոյն ի մեռելոց	66	
Որ զաւետիս հոգւոյն ի հր	66	
Աստուածայանեալք զքեզ որ	67	
Որ զհրեշտակին զձայնըն	67	
Զքեզ երևեալ դուռն առ	67	
Որ զբանն ած բաւական ե	68	
Որ ընտրեցար ի սկզբանէ	130	
Աւրախ լեր յոյժ դուստրը	251	ծազ
Ամէն յաւր ընդ ժողովուրդք	406	
Երանելի ածասէր ընդ դը	544	
Աւրախ լեր ածածին տա	68	ակ
Ընտրատ տաճար բնակա	69	
Ով գերահրաշ ծաղիկ բուր	69	
Որ զկեանքն անմահարար	144	
Նոր խորանիդ արեգականն	320	
Օ անձառելի զլոյս ած	479	
Զքեզ կոյս և մայր և բնա	47	բձ
Ընթատամ ծաղիկ ան	52	
Օ քեզ հայր յառաջ քան	56	
Անն առաքեալ ի հօրէ որ	57	
Զկուսութիւդ քո ածածին	59	
Ուրբ և ածածին մարիամ	70	
Զքեզ ամէնօրհնեալ ած	70	
Ամէն լուսոյ և ամպ հովանի	60	իձ

Ի՛ր քեզ աճաճին որ վեր 71
Մայր Աստուած մարիամ ան 71
Աւրախ լեր մայր Աստուած մա 158
Աւրախ լեր եկեղեցի աբ 252
Ո՛ անձառելի Աստուած մայր 30
Աւրախ լեր աճաճին յոյս 33
Աչք զաճաճինն՝ օրհնութիւնք մե 34
Ոյս Աստուած մայր՝ և կենարար 37
Ընկերզբնական բանին Հօր բը 42
Ի՛ճաճին երկնային դուռն 71
Ի՛ճաճին խորան Աստուծոյ՝ ան 25
Ընկենագուէլի և քան զեր 38
Ո՛ աճաճինն և զմիշտ կոյսն 72
Ի՛նչ և կոյս աղախին քե 73
Ի՛ճառունկ խնկաբեր ճառ 177
Ի՛ եառըն վիմաճին՝ ազբիւր 714
Ո՛ւաւօտ խաղաղութիք՝ և արեւս 16
Աւրախ լեր մարիամ աբ աճ 23
Ի՛ր քեզ օրհնութիք մեծացու 73
Ի՛նարատ կոյս աճաճին մա 74
Ի՛ճաճին մայր Աստուծ աբ կոյս 74
Աւրախացիր աճաճին՝ որ կու 75
Աւրախացիր աճաճին՝ վեր 75
Ի՛ թոռ քրովբէական երև 79
Ի՛ճաճին գերադոյն քերով 201
Ստրանայարկ կամարանըմանն 497

Ի ճաճին գերագոյն երկնից 507
Այլ լուսոյ մարիամ ընդ կոյս 539
Հազարաւք վերադունիցն 724
Ասհատեսացն աբրահամու 10 դկ
Ի ճաճին ընդ կոյս անհարս 41
Ի ղքեզ ճաճին աղբիւր 45
Ի ճաճին և սրբբուհի՛ որ ըզ 50
Որ զանձառելին ծընաւ՝ ընդ 55
Ի ճաճին մայր և կոյս. ճա 76
Ի քեզ եմք ապաւինեալ. քե 76
Ի ճաճին պայծառ քան զերս 232
Ի ճաճին տաճար լուսոյ. որ 305
Ի ճաճին մայր լուսոյ արե 390
Ի ճաճին ամպ լուսաւոր. որ 502
Այրպարէն ի փորոյ կէտին 791 յօն

Աշնագէտ աչոպէս ասա։

Այլ ի՛ ՕՕ աւակէն մինչև ուր ես. և
երթ ընդ, և որ ինոյ՝ տուր ձայնիցդ
ա ա. սկսեալ յառջին ձայնէն։ և ուր
թիւն դադարի, յայնմ ձայնող իցես.
բայց զղատկի օրն և զհետ կալ։

Ա՛ յաչնակն՝ էն աչոպէլ։

Առաջին ձայն՝ աձ։ Երրորդ ձայն՝ դձ
Առաջին կողմ. ակ։ Ա՛ ուռ. դկ
Երկրդ ձայն՝ բձ։ Չորրդ ձայն՝ դձ
Առաջ կողմ. բկ։ Ա՛ երջ. դկ

ՀՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիա
Գրադարան
ЗУШП-Арм.ССР
Ա. Ի. Մ. Ա. Մ. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն.

ա. Ա՛ռ զհանդերձ քո եւ զաղեղն քո, եւ ել արտաքս յանդ, եւ
որսա՛ ինձ որս։

բ. Եւ արա՛ ինձ ուտելիս, որպէս սիրեմ ես, եւ բե՛ր ինձ, եւ
կերայց, զի օրհնեսցէ քեզ անձն իմ յառաջ քան զմեռանիլ իմ։

գ. Եւ Հերսաբէէ ունկն ետ բանից կնոջն իւրոյ։ Եւ գնաց
Եսաւ յանդ, որսալ որս եւ բերել։

դ. Եւ Հերսաբէէ ասէ առ Յակոբ որդի իւր, ասելով. Ահա
լուայ զձայն հօրդ քո ընդ եղբարս քո Եսաւ, ասելով.

ե. Բե՛ր ինձ որս, եւ արա՛ ինձ ուտելիս, եւ կերայց, եւ
օրհնեցից զքեզ առաջի Տեառն մինչ չեմ մեռանիմ։

զ. Եւ Հերսաբէէ որդւոյ իւրում Յակոբայ ասէ, ասելով.
Ահա լուայ զհայրդ քո խօսեցեալ ընդ եղբարս քո Եսաւ,
ասելով.

է. Բե՛ր ինձ որս, եւ արա՛ ինձ ուտելիս, եւ կերայց, եւ
օրհնեցից զքեզ առաջի Տեառն յառաջ քան զմեռանիլ իմ։

ը. Եւ արդ, որդեակ, լո՛ւր ձայնի իմոյ, որ ինչ պատուիրեմ
քեզ։

թ. Երթա՛ առ հօտն, եւ ա՛ռ ինձ անտի երկու ուլս գեղեցիկս
եւ բարիս, եւ արասցէ ինձ հայրդ քո ուտելիս, որպէս սիրէ
նա։

ժ. Եւ բերիցես հօրդ քում, եւ կերիցէ, զի օրհնեսցէ քեզ
յառաջ քան զմեռանիլ իւր։

ժա. Եւ ասէ Յակոբ առ Հերսաբէէ մայր իւր. Ահա Եսաւ
եղբայր իմ մազոտ է, եւ ես մերկ եմ։

ժբ. Գուցէ շօշափեսցէ զիս հայր իմ, եւ եղիցիմ նմա իբրեւ
զպղծեալ, եւ բերից ի վերայ իմ անէծս եւ ոչ օրհնութիւն։

